Ze života turisťáků

Strašlivý Uragán

2003 -II- 2003

Strašlivý Uragán

Ze života turisťáků

Výtisk pro …

Milé děti!

*Je tu další, v pořadí druhá, kniha s turisťáckými deníčky. I letos můžete prožívat spolu s Vašimi rodiči, prarodiči a vůbec s (pra)*rodiči a jejich kamarády, prakamarády a vůbec s (pra)*kamarády jejich dobrodružství. Považte, letos se dostanou až na divoký východ.*

Myslím, že dlouhý úvod by vás jen zbytečně zdržoval od čtení, a tak vám jen popřeji příjemnou zábavu, která vám snad přinese i trochu poučení z našich chyb…

Strašlivý Uragán

Obsah

Velikonoce

Místo děje: *Jeseníky*
Časové období: 19. 4. 2003 – 21. 4. 2003

Zapsal: *Petr Kučera*
Osoby a obsazení: *Členové MFF turisťáku. Jmenovitě: Petra Kudová, Lucka Dřizgová, Zuzka Petrová, Sněhová Lilie, Mirka Soláková, Dalibor, Marble Přiletěl-z-Vesmíru, Šedý Vlk, Velký Grizzzly, Šuri a autor*

Ententýky dva špalíky, komu bych tě tak věnoval můj milý první letošní deníčku? Čert vyletěl z elektriky, tak třeba Sněhové Lilii, vždyť ji přece tolik obdivuji…

Úvod

Sedí sova na kameni, malý batoh na rameni. Ale jinak nevím, co z toho deníčku bude, mám pocit, že jsem byl celou dobu nějak mimo a navíc někde jinde, než ostatní.

Sobota 19. dubna

I letos vydali se turisti do hor oslavit Velikonoce. Tentokrát se ovšem radikálně změnil způsob organizace. Pavel Pelant s námi nemohl jet, a jelikož nebylo jiné silné vůdčí osobnosti, zavládla v přípravách poněkud anarchie. Přiletěl-z-Vesmíru se snažil prosadit Malou Fatru, naproti tomu stál návrh, původně tuším Šedého Vlka, jet do Jeseníků. Situace byla dlouho docela vyrovnaná, spíše ve prospěch Malé Fatry, leč nakonec přišla Sněhová Lilie s tím, že musí být v pondělí navečer v Praze. Navíc měla za sebou mohutnou lobby, a tak nakonec zvítězily Jeseníky, prostě díky tomu, že jsou blíž. Pedro měl, pravda, proti našemu dohadování jisté výhrady, maje asi obavy, že nikam neodjedeme.

Jako nástupní místo byl zvolen Nový Malín nedaleko Šumperku, jako cíl Ramzovské sedlo, pro Sněhovou Lilii sedlo Červenohorské. Přiletěl-z-Vesmíru s Šedým Vlkem měli, pravda, trochu pochybnosti o tom, zda stihneme celou trasu dojít. Nakonec se ovšem ukázalo, že jejich obava byla lichá a můj odhad denních pochodů naopak vcelku realistický. Jako dopravní prostředek byl zvolen vlak v 6:03 z Hlavního nádraží s tím, že Lucka, jsouc z Lipníka nad Bečvou, a Velký Grizzzly přistoupí v Zábřehu na Moravě. Šuri nás bude stíhat, jelikož dříve, než v poledne nestihne v Novém Malíně být. Ještě v úterý jsme si dohodli, kdo s kým bude ve stanu, kdo poveze vařiče, jídlo a podobné nepodstatné detaily. Pak už zbývalo jen sbalit si batoh, ráno vstát ve čtvrt na pět a dorazit v 5:40 na nádraží na sraz. Přijedši na Hlavní nádraží vlakem z Měcholup, jsem tam docela brzo, už v pět dvacet, v podstatě stejnou dobu je na nádraží Mirka, která, nechtíc se spoléhat na pozdější spoje MHD, vyrazila raději dlouho před srazem.

Ve tři čtvrtě na pět chybí kupodivu jen Marble, který ovšem poslal SMSku, že dorazí o deset minut později. Sněhová Lilie má letos mnohem větší batoh, než vloni, vešla se jí do něj dokonce i normální karimatka. Ačkoli pro jistotu si přece vzala i alumatku. Hlavně má ovšem nové pohorky od Meindla, které ji přišly asi na pět tisíc, pročež teď nemá na kredit do telefonu. Stálo to ovšem za to, jelikož, považte, Velký Pedro jí je pochválil, něco podobného se Sněhové Lilii dosud nestalo. A Šedému Vlkovi se na batohu houpá lopatka, již vzal na Davidovu žádost.

Můžeme tedy koupit lístek. Ačkoli já i Zuzka jsme již přesáhli věk dvaceti šesti let, na jízdence se to nijak neprojeví, a i my využijeme slevy. Paní v okénku sice vyjadřuje naději, že máme každý nějaký doklad ukazující, že je nám méně, než dvacet šest, ale naštěstí nechce nic podobného vidět. Na nástupišti běžíme podle vlaku tak dlouho, až už to dál nejde, tam nacházíme ve vagónu dvě skoro prázdná kupé[1]. Nejsou sice hned vedle sebe, ale co se dá dělat. Do jednoho si sedám já, Dalibor, Mirka a Přiletěl-z-Vesmíru, do dalšího Petra, Zuzka, Sněhová Lilie, Šedý Vlk a Marble.

V našem kupé není nikdo schopen spát, a tak většinu cesty konverzujeme. Přiletěl-z-Vesmíru říká, že snad včera jedl nějaký skoro zelený kus uzeného masa. Mirka snědla prozměnu ráno týden starý sýr a teď přechází po vlaku, nemohouc pro podivné pocity v krajině břišní spát Dokonce to vypadá, že by ocenila živočišné uhlí, ale já i Šedý Vlk jej máme kdesi v batohu. Naštěstí ji střevní problémy brzy přejdou. Na chvíli jdu pokonverzovat do dalšího kupé za ostatními. Mimo jiné činím nějaké poznámky na ledvinkové informatiky s tím, že se mi moc nelíbí, nosí-li někdo ledvinku a navíc se mu na opasku houpe telefon. Nato Zuzka popotahuje ledvinku na břicho, vyndává si z ní telefon a zavěšuje si jej za opasek. Tak nevím jestli je to faux paux nebo ne.

V Zábřehu nás už čeká Lucka, zanedlouho nás dostihuje i Velký Grizzzly. Velký Grizzzly má veliký stan, který se neúspěšně snaží dát někomu k nošení. On sám totiž sdílí fialový stan se Sněhovou Lilií, jenž nese ona. Podle počtu to vypadá, že by měl být jeho stan využit, ale podle zájmu nikoli.

Přestoupíme ještě v Šumperku a v Novém Malíně jsme asi v deset ráno. Zbytečně neotálíme a vydáváme se po zelené značce směrem k Malínské rokli. Ještě ve vsi se zastavujeme, abychom odložili alespoň jednu vrstvu oblečení. Je sice zataženo, ale teplo a sem tam se ukáže i slunce nebo alespoň modrý flek na obloze. Zítra už má být úplně pěkně. Asi po dvou kilometrech opouští značka silnici a začíná stoupat na Kamenný vrch. David si stěžuje na to, že přední skupina jde moc rychle, jako první jde přitom Mirka. Malínská rokle je vroubena skalami a teče jí potok. Mirka pozná potok poněkud důkladněji, když chce využít napůl povalené lávky. Uklouzne jí noha a šlápne na chvíli do vody hlubší, než je výška jejích bot. Ještěže tak, to jsem chtěl jít po lávce za ní. Asi po dvou kilometrech potok končí a cesta začíná stoupat. S vodou se však neloučíme, narazivše na sníh. Naštěstí se zatím nejedná o souvislou pokrývku.

[1] Víte, jak se pozná matfyzácká tramvaj? První vagon prázdný, druhý nacpaný až k prasknutí.

Ještě pod Kamenným vrchem dostávám od Šuriho SMSku, že dorazí v 11:56 do Nového Malína a bude nás stíhat po zelené značce, podle instrukcí, jež obdržel v Praze. Ještě chvíli stoupáme na rozcestí s modrou a červenou značkou. Zde zavrhujeme Davidův nápad jít na Rabštejn. Jeho zřícenina sice stojí nedaleko, ale zacházku si nemůžeme zatím dovolit a za námi jde Šuri. David navíc prohlašuje, že se musíme někde zastavit na oběd, protože už hlady šilhá. Navrhuje vrchol Smrčník, místo toho jdeme ovšem na vrchol Kamenného vrchu (952m), který je spíše při cestě.

Vrchol dělá čest svému jménu, je na něm skalka. Téměř všichni se nahoru škrábou s batohy, já jsem však líný, a proto si nechávám batoh dole. Nahoru vede zasněžená a trochu naledovatělá cestička, nikdo však kupodivu neuklouzne. Shora by byl krásný rozhled, nebylo-li by tak mlhavo a oblačno. Je tu alespoň vrcholová kniha a i jinak docela pěkně, není divu, že se zde zastavujeme na jídlo. Svačím dole, kde mám batoh a kde je krásný povalený mohutný kmen, na němž se nejen dobře sedí, ale i srovnávají záda. Svačina se na můj vkus poněkud protahuje, musím jít proto ostatní popohnat. Zjišťuji, že zatím pijí čaj, Davidem bleskově uvařený na jeho benzinovém vařiči, přezdívaném autogen nebo podobně. Davidův vařič totiž vydává při vaření děsivé zvuky a žhaví jako ďábel. Říkáme si, kdo s sebou má nějaké hry, mezi běžnými herními pomůckami, jako jsou karty a podobné, nás Petra překvapuje tím, že s sebou má údajně Scrabble. Nakonec dodává, že jen nějaký malý, cestovní.

Asi v jednu se vydáváme na další cestu. Šurimu posílám zprávu, ať z Kamenného vrchu pokračuje dále po zelené k motorestu Na Skřítku. Na vrcholu, nebo přesněji pod vrcholem, není signál, takže mohu zprávu poslat až dole na cestě. Na ni sestupujeme po pěšině, která se nám zpočátku zdá mít trochu podezřelý směr. Mobilováním se trochu zdržuji, a tak se s ostatními setkávám až v sedle Hvězda, kde se oddělují červená i modrá značka. Zelená značka se zanedlouho vynořuje z lesa a pokračuje dále po asfaltu a lesní cestě, v podstatě po rovině, až na Skřítek.

Cestou se bavím převážně se Sněhovou Lilií a Luckou. Mimo jiné nám Sněhová Lilie říká, že její maminka má úplně divný vkus na kluky. Ptám se, jestli se jí líbí Velký Grizzzly, na což Sněhová Lilie prohlašuje, že asi docela jo. Ale to, prý, není projevem divného vkusu. Divný vkus se projevuje třeba u televize, kde každá vidí A-čko v někom jiném. Jak vidno i doma zavedly Sněhová Lilie a Planoucí Růže svou klasifikaci. Taky nám říká, že jedna z jejích babiček, asi Ostřihomská (tj. z Ostroměře), bere její chlapce hrozně vážně a když tam s Velkým Grizzzlym byla, prý se jí babička ptala, kolik sní Velký Grizzzly knedlíků, kde budou spát a pomalu i kde budou bydlet. To její druhá babička prý viděla fotku Velkého Grizzzlyho a prohlásila, že je to lepší, než ten předešlý.

Taky nám Sněhová Lilie říká, že doma představuje všechny své spolužáky, jen u matfyzáků už to nějak nestihla, asi proto, že jich měla v ročníku asi dvě stě. Pohlédnuvši na mne prohlásí, že mne asi taky rodičům dosud nepředstavila, ale uvědomí si naštěstí, že nejsem její spolužák. Taky se bavíme o tom, jestli se doktorandům tyká, nebo vyká. Nakonec se myslím shodneme na tom, že asi tyká. Tady mi asi nikdo říkat pane magistře nebude.

Kousek před Skřítkem je cesta poněkud naledovatělá, David si ovšem s sebou nevzal mačky, čímž mne trochu zklamal. Na Skřítku je motorest, což v některých z nás vzbuzuje libé představy. Chvíli se rozhodujeme, co dál. Shodujeme se, že máme docela dost času, protože je asi půl třetí a někde za námi je Šuri. Na Jelení studánku, kde bychom rádi přenocovali, zbývá jen asi šest kilometrů, ač do kopce a nejspíš i po sněhu. Proto nám nepřijde ani tak nesmyslná představa stavit se na chvíli v motorestu. Nakonec v něm však zůstáváme jen se Sněhovou Lilií a Velkým Grizzzlym. Dáváme si zelňačku a malé pivo, po velkém by ten kopec byl příliš namáhavý. Bavíme se o loňských Velikonocích a srovnáváme je s těmi letošními, Sněhová Lilie soudí, že vloni to bylo lepší. No, je to celkem přirozené, jelikož fáze „zamilovanosti" ve vztahu mezi lidmi trvá obvykle půl roku až rok. To platí podle mne i pro vztahy kamarádské.

Sněhová Lilie si ještě zalepí puchýře náplastí, kterou jí musím půjčit, jelikož si s sebou žádnou nevzala. A to i přesto, že má zcela nové pohorky. Z motorestu odcházíme po třetí hodině a vydáváme se po značce, vedoucí po asfaltu, hledat ostatní. Šurimu posíláme další zprávu, ať pokračuje dál k Jelení studánce. Velký Grizzzly prohlašuje, že to je hrozné, že když se Sněhovou Lilií někam jde, nebo třeba jede na běžkách, tak ona je vždycky daleko před ním. Trochu se diví, když se se Sněhovou Lilií shodujeme v tom, že problém asi nebude ve Sněhové Lilii. Ostatní nacházíme na rozcestí, kde se odpojuje červená značka, jak odpočívají po obědě na sluníčku. Pomalu se vydáváme dál po cestě do prudkého kopce směrem ke Ztraceným skalám. Cestou proti nám jde, nebo spíš běží, nějaký starší pán a ptá se nás, jestli jdeme nahoru a jestli tam budeme nocovat ve stanech. Dalibor chvíli váhá, ale nakonec přitakává. Pán kupodivu neukazuje ochranářský odznáček, místo toho říká, že nahoře je ošklivo, Praděd už nebyl dlouho vidět, na Jelení studnáce se dnes po dlouhé době na chvíli ukázal sluneční svit. Pak zase odbíhá dál[2].

Kousek před Ztracenými skalami vidíme dolů scházet běžkaře, kteří teprve tady sundávají lyžařské boty, hranice sněhu se nezadržitelně blíží. Za chvíli, jdu poslední, vidím batohy Davida, Velkého Grizzzlyho a Sněhové Lilie válet se ve sněhu. To mne trochu udiví, vypadá to, že si odběhli na vrchol, přes který stejně vedla značka. Později se zeptám Velkého Grizzzlyho, proč tak učinili, odpoví mi prostě po Lu**ty**ňsku, že proto, že jsou šulini. Ztracené skály (1151m podle mapy, podle místního rozcestníku myslím 1251m), mají pěkný skalnatý vrchol z bílého křemene. Byl by odtud krásný rozhled, kdyby... Od severovýchodu se k nám cosi žene, je to velké černé a občas z toho padají sněhové vločky. Taky tu začíná pěkně profukovat.

Cesta se dál dostává na odlesněný hřeben. Sleduji Davidovy stopy sněhem, než zjistím, že klidně mohu jít víceméně bez sněhu podle tyčí. Přecházíme přes Pec (1311m) a Pecny (1334m). Na nich se myslím na chvíli zastavujeme, abychom si odpočinuli. Je zde skalka, za níž lze v závětří dokonce pobývat. Stoupajíce na Břidličnou horu (1358m), vidíme na druhé straně sedla za námi černou tečku, zřejmě Šuriho. Na Břidličné hoře rostou výborné přemrzlé brusinky. Pak už jen scházíme do sedla a těsně nad ním se nachází Jelení studánka, cíl naší cesty. Celý den jsme měli obavy, kde tady najdeme místo na spaní, a mysleli si, že budeme muset sejít někam dolů, abychom mohli postavit stany. Na hřebeni to hrozně fouká a je tam odevšud vidět. Naštěstí zde stojí kamenná bouda, která je otevřená a s trochou dobré vůle se do ní na noc všichni vejdeme.

Ve chvíli, kdy se rozhodneme zůstat, nás dohání Šuri a prohlašuje, že vůbec nečekal, že dojdeme dneska tak daleko. Na oplátku zase musím říct, že jsem čekal, že nás dožene už Na Skřítku. V boudě je půda, na níž vede otvor ve stropě, umístěný u severní stěny. Marble neváhá ani vteřinu a okamžitě se do něj souká. postupně tam vylezou téměř všichni kluci. I já, ač až na druhý pokus, protože na strop i z lavice tak tak dosáhnu. Mužská ješitnost je velmi křehká záležitost a člověk se o ni musí trochu starat.

Sněhová Lilie nejprve prohlašuje, že je to bezva, že budeme spát všichni pohromadě, protože se celou dobu bála toho, že večer všichni

[2]Šuri nám později vypráví, že toho pána potkal kousek za Skřítkem. Pán mu řekl, že jsme kousek před ním a že za půl hodiny nás dožene. Možná by nás dohnal, musel by ovšem běžet stejně rychle, jako pán, který mu to říkal.

zalezou do stanů a nebude žádná společenská zábava. Na to si chvíli něco šušká s Velkým Grizzzlym, pak asi na dvě hodiny kamsi spolu mizí a vracejí se s tím, že si opodál postavili stan, aby si mohli v noci trochu užít sebe navzájem.

Teď se ukazuje, že jsem udělal dobře, vzav si s sebou sandály. Konečně se mohu zout a prohlédnout si puchýře, které mám z dosud neochozených pohorek. Vypadají hezky a v pondělí budou vypadat ještě líp. Pak se můžeme pustit do vaření. Vaříme s Daliborem a Luckou bramborovou kaši s paprikou a uzeným masem. Šedý Vlk k tomu přidává nějaké své párky. Ačkoli vaříme ve dvoulitrovém kotlíku, musíme vařit nadvakrát, abychom se dost najedli. Kdekdo nabízí mazanec, i Sněhová Lilie, její mazanec však k mému zklamání nepekla ani Planoucí Růže ani Sněhová Lilie, ale jejich maminka. Planoucí Růže prý letos nepekla ani jeden mazanec, podle Sněhové Lilie proto, že by s ním neměla na koho zapůsobit. Ačkoli na mne by to zapůsobilo, i kdybych o tom jenom slyšel.

I Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym si vaří, na rozdíl od loňského roku, kdy Sněhové Lilii stačilo jen několik housek, namazaných už v Praze. Jídlo většinou míchá Velký Grizzzly, čímž správně plní svou úlohu živitele rodiny, Sněhové Lilii to pochopitelně hrozně imponuje.

Večerní zábava vypadá všelijak, Dalibor odchází do tmy s lopatkou Šedého Vlka hrabat si záhrab. Má totiž nový žďárský pytel a musí ho vyzkoušet. Prý ho přišel na tři a půl tisíce, to mi teda přijde jako docela dost. Vyrobí s pomocí Davida, Velkého Grizzzlyho a myslím, že i Šedého Vlka tak veliký záhrab, že bychom se do něj vešli všichni i s batohy. Pak se ještě dlouho dohadujeme o tom, jakou hru bychom tak mohli hrát. Zkoušíme zpívat, docela neúspěšně, Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym řvou na celé kolo Macejka, naštěstí jen jednu sloku. Prostě je vidět, že nám tu chybí Planoucí Růže a Kvetoucí Pampeliška, ach jo.

Před spaním odběhl David ven vařit masalu. Má ji hotovou, když už skoro spíme, takže ji radši neochutnávám, aby mi černý čaj nebránil ve spaní. Před desátou Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym usoudí, že ve stanu se pobaví lépe a popřavše nám dobrou noc, odchází spát. I my se chystáme ke spánku, den už byl tak dost dlouhý. Dalibor mizí do záhrabu, David se jde projít a my jdeme spát.

Neděle 20. dubna

Ráno jsme samovolně vstali asi v půl sedmé. Zanedlouho po nás se prý začal hýbat i Dalibor, jen Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym se neukázali. A jelikož nikdo neví, kde vlastně mají stan, nejde je ani nikdo vzbudit. Snídáme a balíme se. Od začátku se snažím někoho, kdo neustále chodí ven, přesvědčit, aby našli Sněhovou Lilii a Velkého Grizzzlyho a vzbudili je. Nikomu se do toho moc nechce, asi se bojí, že jim Velký Grizzzly ublíží, protože včera prohlašoval něco o tom, že rozumná doba ke vstávání je asi v deset hodin. No, je pravda, že jsem za nimi mohl zajít sám, ale nechtělo se mi obouvat pohorky a v chatičce jsem vystačil se sandálkami. Když už se přece rozhoduji, že za nimi zajdu, zachraňuje mne Šedý Vlk, který prohlašuje, že viděl Velkého Grizzzlyho a že jsou asi vzhůru.

Už jsme sbaleni, puchýře mám zalepené a můžeme vyrazit. Sněhová Lilie ani Velký Grizzzly nikde. Několik lidí je jde vyhledat a říct jim, aby nás dohnali cestou. Když odcházíme, všímám si, že Marble a Dalibor se rozhodli na ně počkat. Je krásné počasí, jen docela fouká vítr. Přecházíme přes Jelení hřbet (1367m), na němž si svlékáme jednu z vrstev oblečení na rozcestí v sedle. Zde rozviřuje David diskusi, protestuje proti tempu výpravy. Přijde mu, že přední skupinka jde hrozně rychle. Je zde sice jasno, ale rozhled není nic moc, protože obzor je poněkud zamlžený. Kdesi na severozápadě je vidět vysoký zasněžený kopec, nikdo se však se mnou nepokouší odhadnout, jestli jde o Keprník, no myslím, že ano. Ale když se se mnou nikdo nebaví, tak jdu radši dál.

Stoupáme na Velký Máj (1384m) a Kamzičník (1420m). Z Kamzičníku vidíme v dálce za námi čtyři černé tečky, není těžké uhodnout, o koho by mohlo jít. Na Vysoké holi (1464m) se zastavujeme v závětří u nějaké boudy a dáváme si tatranky a čokoládu. Nezůstáváme zde však příliš dlouho, jelikož ač je za chůze docela teplo, není tomu tak zastavíme-li se. Ve chvíli, kdy opouštíme závětří a míříme k Petrovým kamenům (1438m), vidíme opozdilce už docela na dohled. Na Petrových kamenech traverzujeme několik sjezdovek, mířîce k severu. Podcházet vlek s pomou je docela akční a vyžaduje to plné pozornosti. Tady už nás docházejí Marble, Dalibor i Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym, a tak jsme opět kompletní.

Místo, abychom to vzali přímo k silnici od Ovčárny, traverzujeme dál až k lesu a pak volným terénem kamsi směrem ke Kursovní chatě. Sníh je už naměklý a dost se boří, což není nic moc, mnoho času jsme tím myslím neušetřili. Dole pod největším svahem, ještě v lese, se zastavují ostatní na něco k snědku. Aniž bych pozdravil opozdilce, jdu radši k cestě, kde si sedám k rozcestí. Sedím tu docela dlouho, nevím, co tam takovou dobu dělají. Něco sníst přece nemůže člověku takhle trvat. Tak sedím pod rozcestím a kolem mne proudí davy od Ovčárny k Pradědu. Někteří pěšky, ale docela dost lidí je ještě na běžkách, není divu, dnes jdeme od rána po sněhu.

Přichází ke mně taková rodinka obsahující mimo jiné dvě ženy a jednoho pána s fotoaparátem. Pán se dívá chvíli k rozcestníku, a pak mne požádá, jestli by si mne mohl s těmi ženskými vyfotit, podle nich prý vypadám jako filmová hvězda. Ale podle toho, že mu pak obě radí, hlavně prý aby byla vidět cedule, myslím, že si ze mne trochu stříleli. Po delší době přeci jen vidím, že z lesa vycházejí ostatní. Ty jejich přestávky mne jednou svou délkou zničí.

Vycházíme nahoru k rozcestí s odbočkou na Praděd (1491m). Jelikož na Pradědu jsem už byl a jeho vrchol mne ničím zvláštním nezaujal, dovoluji si ho vynechat a jít rovnou na Švýcárnu na polévku. Ačkoli to ještě ráno vypadalo, že nás bude víc, nakonec jdou všichni ostatní nahoru s tím, že potom půjdou možná přes Tabulové skály a nikoli po značce. Na Švýcárnu vede cesta pěkným lesem, krásně svítí Sluníčko, prostě tak akorát na několik fotek.

Na Švýcárně je samozřejmě beznadějně plno. Naštěstí právě, když jsem tam přišel, něco před půl jednou, uvolnili pro návštěvníky ještě jednu místnost vzadu, a tak si mohu sednout a dát si vytouženou polévku, mají hrachovou. Zrovna, když jsem dojedl, dorazili, kolem jedné, ostatní. Nejprve prvních pár jedinců, kteří se vrátili z vrcholu na značku, později i ostatní, kteří se rozhodli brodit sněhem přes Tabulové skály. Nacházíme si pěkné místo na trávě na slunci. Sněhu je tu sice dost, ale na prosluněných stráních už leccos odtálo. Většina si zde odkládá batohy, někteří tu svačí, další jdou zkusit štěstí dovnitř, nakonec musí čekat až asi do půl druhé, než se jim uvolní místa k sezení.

Jak tak sedíme na trávě, Lucce volá její tatínek a ptá se jí, kde jsme, jak se má, jestli v noci nezmrzla, jestli jí neubližujeme a tak podobně. To mi teda přijde skoro nenormální.

Původně jsem si myslel, že bychom mohli ve dvě odejít dál k Červenohorskému sedlu, ale ve tři čtvrtě donesli ostatním teprve jídlo a vypadá to, že se nespokojili jen s polévkou, ale museli si dát ještě smažáčky a podobné věci. Ve dvě tedy teprve jedí a ve čtvrt na tři volám na Dalibora, Marbleho a Šedého Vlka, že jdu napřed, protože mne to tu už nebaví.

Jdu po červené značce přes Velký a Malý Jezerník. Tak jsem si říkal, proč se ty kopce jmenují Jezerníky, přijdu-li blíž, je mi to zcela jasné. Sníh je tu hodně natátý až břečkoidní, občas velké louže, ještě že mám nepromokavé boty a návleky. Za Jezerníky vede cesta přes sedlo na Výrovku (1168m). Stoupaje na ni, vidím naproti klesat zbytek výpravy z Jezerníků. Pak už cesta v podstatě jen klesá přes Klínovec (1100m), u nějž cesta odbočuje z hřebene a obchází Velký Klínovec (1164m). U odbočky je přístřešek, v němž si na chvilku sedám a pojídám tatranku. Nejprve si myslím, že zase vyrazím, až budu mít ostatní na dohled, ale po chvíli mne to omrzí, aniž bych kohokoli spatřil, a jdu dál. Cesta prochází skrz několik sjezdovek, na nichž sice už není skoro žádný sníh, ale přesto to vypadá, že se na nich ještě lyžuje. Po jedné dokonce jezdí sem tam rolba a snaží se ji trochu upravit. Že si ti sjezdaři nedají pokoj.

V Červenohorském sedle (1013m) se přesvědčuji, že Sněhové Lilii opravdu jede zítra v jedenáct autobus do Šumperku a sedám si na celkem suchou trávu nad silnici. Zrovna, když si sundám boty a sním pribiňáčka, docházejí mne ostatní. Po chvíli dohadů se rozhodujeme, že přenocovat bychom mohli u Vřesové studánky. Lépe řečeno, nejprve se o tom dohadujeme, mně to přijde trochu daleko pro Sněhovou Lilii, ale než se stačíme s Davidem a ostatními pohádat, prohlašuje Sněhová Lilie, že klidně ráno půjde ty čtyři kilometry zpátky. Mezitím, co se vybavujeme, vrací se ze sjezdovky rolba. Kudy jinudy, než přes místo, kde mám položený batoh, boty a všechno možné. Naštěstí mi ostatní pomohou všechno nějak odsunout stranou, jinak nevím, jak by to dopadlo, asi bych měl z batohu vroubkovanou placku. Od Sněhové Lilie si půjčuji ještě náplasti na puchýře, ona je vlastně měla taky půjčené. Mezitím mi všichni utečou napřed.

Nad hotelem je sjezdovka, která je úplně holá. Značka sice vede okolo, ale přesto to vypadá, že jdou všichni přímo po ní nahoru. Chvilku přemýšlím, jestli je mám následovat, nebo jít okolo po cestě, nakonec si říkám, že je to konečně jedno a že nahoru musím tak jako tak, a jdu přímo nahoru za nimi. Jak jsem později slyšel, došlo k tomu tak, že pod sjezdovkou Šuri prohlásil, že sportovci chodí přímo po sjezdovce nahoru. Netušil ovšem, že se toho všichni chytí a vyrazí tudy.

Nahoře si ještě nasazuji návleky, které jsem si optimisticky sundal, a tak se stane, že už ostatní do Vřesové studánky neuvidím. Taky je fakt, že jsem nikam nespěchal, protože bylo pět hodin a už zbývalo dojít jen kousek. Zato jsem vymyslel hned dvě básničky, které tu ovšem reprodukovat nebudu. U Vřesové studánky, pod Červenou horou (1333m), krásně svítí sluníčko a je tu i pěkná plošinka na spaní, na místě bývalého kostela. Říkám ostatním básničky, druhá se jim líbí víc, obzvláště, když k ní vymyslím ještě druhou sloku. To mám radost, jelikož jsem slíbil někdy poslat Kvetoucí Pampelišce básničku. Pošlu jí ji však až zítra, poněvadž se vrací z Francie, kde asi neměla telefon.

Je tak krásně, že se rozhoduji spát pod širákem. Považte jak to jde se mnou z kopce, původně se mnou měla být ve stanu Lucka, takže jsem vlastně pohrdl přítomností nějaké slečny a místo toho jsem spal venku. Lucka bude místo u mne ve stanu spát s Šedým Vlkem ve stanu Sněhové Lilie. Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym budou spát ve stanu, který celou dobu táhne na zádech Velký Grizzzly. Jeho stan je hrozně veliký a navíc má před vchodem takovou stříšku, u níž nikdo z nás nepochopil, proč ji vlastně Velký Grizzzly stavěl, poněvadž do větru nám přijde poněkud nepraktická. Navíc od ní vedou hrozně dlouhé šňůry, div, že o ně nikdo nezakopl. Vaříme s Daliborem a Luckou nějaké špagety s kečupem a pak stavíme stany. Mirka je ve stanu s Davidem, Dalibor v pytli a ostatní, to jest Šuri, Petra, Zuzka a Marble jsou v jednom stanu. Šuri nejprve obchází kolem a hledá si stan, v němž by se usídlil. Prohlásí, že půjde do toho největšího. Podle mne je to ten Velkého Grizzzlyho, ale noc se Sněhovou Lilií a Velkým Grizzzlym Šuriho kupodivu neláká. Po setmění vaří David nějaký Sahleb, ale vypadá to spíš jako puding. Pokud vím, tak do toho v podstatě dával jen mléko a mouku. Pak stojíme nad Davidovým vařičem, na němž se ještě dováří čaj, a pokoušíme se trochu zpívat. Ale myslím, že nám to moc nejde, protože k tomu není ta správná nálada.

Asi v deset jdeme spát. David s Daliborem spát nejdou a místo toho stoupají volným terénem na Červenou horu. Uléhám hned vedle stanu, v němž leží Šedý Vlk s Luckou. Vypadá to, že Lucka udělala dobře, že nezůstala ve stanu se mnou, jsemť člověk nemluvný, obzvlášť večer. To s Šedým Vlkem mohla prokrafat celou noc. Nejprve mluví nahlas, jelikož Šedý Vlk vypráví nějakou povídku od Jacka Londona, kterou si také rád poslechnu. Pak ztiší hlas a ozývá se jen takové šetelení, z něhož jsem zaslechl už jen to, jak se Šedý Vlk s Luckou trumfovali, kdo z nich za posledních pár nocí spal méně, ani nevím kdo vyhrál. Jejich šetelení mne pak provází po celou noc, rozhodně je slyším pokaždé, když se náhodou probudím. To se občas stane, protože docela fouká vítr, a tak i když mám docela dobrý spacák, je mi i ve svetru tak akorát. Ráno mi Šedý Vlk poradil, že jeho táta v nějakém vojenském výprodeji sehnal vojenský pytel na spacák. Ten je vyrobený z šusťáku, spodek z nějaké gumy. Proti dešti to není, ale proti větru prý docela jo. No, třeba si to taky zkusím sehnat.

Pondělí 21. dubna

Poránu se opět probouzíme celkem časně. Sněhová Lilie jde snídat poblíž mne, díky čemuž si u mne zapomíná alumatku. Kromě karimatky má totiž ještě alumatku, ne že by ji potřebovala, ale když už nic neváží. Před desátou jsme skoro připraveni vyrazit. Sněhová Lilie vyráží na autobus zpět do Červenohorského sedla, jde s ní i Velký Grizzzly, aby se jí snad něco nestalo. V Červenohorském sedle se otočí a bude nás stíhat do Ramzové. Naznačujeme mu, že půjdeme po červené, ačkoli naše řeč je trochu zmatená, jelikož se objevují i jistá cukání projít se na Vozku nebo Obří skály. Buď mu tam někde necháme zprávu, nebo půjde po červené.

Na rozcestí za Červenou horou se zelenou a žlutou značkou jsme za chvilku. Musíme sem traverzovat, což v tom sněhu není tak úžasné. Dál stoupáme k trojmezí, kde se na rozcestí na chvilku zastavujeme. David si opět stěžuje, že jdeme moc rychle, holt je ráno a člověk je ještě plný sil. Taky si stěžuje, že se vždycky zastavujeme na rozcestí, což jsou ta nejošklivější místa na cestě. Necháváme tu vzkaz pro Velkého Grizzzlyho, aby věděl, že má pokračovat dál po červené. Nechceme mu však nechat jen tak obyčejný vzkaz, ale rádi bychom ho nějak zašifrovali. Objevují se různé návrhy, nejprve píše Šuri vzkaz se dvěma větami. „Jdi po červené“ a „pozor, je to zašifrované“. To by bylo docela zákeřné, místo toho nakonec píše na papírek pouze číslo tři sta třicet, pod něj MFF a nakonec ještě kolem čísla kolečko, na němž vyznačuje tři sta třicet stupňů, je-li sever nahoře jako na mapě. To vše má znamenat, že jsme dále šli podle azimutu 330 stupňů.

Náš další postup ovšem není zdaleka tak jednoznačný. Navrhuji, že bychom si mohli jen tak odskočit na Vozku, jelikož z dálky vypadal jeho skalnatý vrchol docela hezky a je to tam odsud jen jeden a půl kilometru. David ovšem neustále prohlašuje, že už už chce být na Obřích skálách, nechtěje pochopit, že je stihneme navštívit i tak. Šuri by prý zase chtěl jet domů co nejdřív. Šedý Vlk by sebou nejraději plácl do trávy a spal by. Není divu, po probdělé noci, během níž musel navíc neustále namáhat hlasivky. Výprava se proto rozděluje na dvě části, já, Zuzka, Lucka, Dalibor a Marble se vydáváme po žluté značce na Vozku, ostatní míří přímo na Keprník.

Hned za rozcestím si sundávám batoh a odkládám ho kousek od cesty, jda dále nalehko. Na Vozkovi (1377m) je cedule, na níž je popsáno, proč se Vozkovi říká Vozka, prý tak vypadá vrcholová skála, což mi teda vůbec nepřišlo. Prý tudy za hladomoru vezl forman pecny chleba, aby nakrmil hladové v nějaké jiné vesnici, lepší cestu si opravdu vybrat nemohl. Cesta byla prý hrozně rozmlácená a vozka klel, až se hory zelenaly. I zjevil se mu ďábel a poradil mu, aby dláždil cestu pecny z vozu. Vozka tak činil, spravedlivému trestu ovšem neunikl a na vrcholu Vozky zkameněl. Teď je z něho pěkný rozhled do okolí, dokonce i na Králický Sněžník. Na Keprníku zrovna nikoho nevidíme, ale ostatní nás prý viděli docela dobře.

Na Vozkovi jsme nezůstali moc dlouho a vracíme se zpět. Na rozcestí si Zuzka zalepuje ránu na dlani. Marble ji prý chtěl zabít. Jenže ani Marble neví proč. Pak se škrábeme na Keprník, cestou potkáváme lyžaře, sjezdaře, sjíždět proti nám. Jde o otce s malým synem. Všechny by nás docela zajímalo, jak se dostali nahoru. Krom toho potkáváme i nějaké běžkaře, což už ovšem není tak překvapivé. Na Keprníku (1423m) se moc nezdržujeme, sice je odtud pěkný rozhled, ale taky tu docela fouká. Jinak je však stále pěkné počasí, od včerejška máme skoro všichni připálené obličeje.

Klesajíce dolů z Keprníku, vidíme na protisvahu stoupat ostatní k chatě na Šeráku (1351m). I my se k ní nakonec nějak dostáváme. Váháme, jestli se máme koukat dovnitř. Zdá se nám, že se zde určitě nemohli zastavit, protože David spěchal na Obří skály. Lucka chce však nabrat vodu. Holky tedy jdou dovnitř, zatímco my postojíme venku. Po chvíli vycházejí ven s tím, že uvnitř sedí zbytek výpravy, objednavše si různé čaje a Petra nakonec i palačinky. Jenže nám se dovnitř ani trochu nechce, soudíme, že hospodu je mnohem lépe navštívit v Ramzové, a krom toho mne trochu nazlobilo, že nebýt toho, že chtěla Lucka nabrat trochu vody, už jsme se s nimi ani nemuseli potkat. Tak je chvilku popoháníme, aby šli už ven a pokračovali dál. Jsme úspěšní jen částečně, nakonec vyleze alespoň Šedý Vlk, a protože už se nám nechce stát na větru, vydáváme se na Obří skály s tím, že nás ostatní doženou. Na to, že na Velkého Grizzzlyho už zdaleka nemáme takový náskok jako na začátku a on jde určitě rychleji, poněvadž je sám, jsou docela v pohodě.

Klesáme dolů, až narazíme na nějakou skalku. Dalibor a Marble musí vylézt nahoru, ačkoli to ještě nejsou Obří skály. Šedý Vlk si lehá na prosluněný kámen a vypadá to, že co chvíli usne. Po chvíli přece jen převládá názor, že bychom mohli na ostatní počkat až na Obřích skalách

(1037m). Ty vypadají nad očekávání dobře. Jde o takový skalnatý hřebínek svažující se do údolí. Hned sundáváme batohy a začneme je oblézat. Než přijdou ostatní, mám už skoro všechny skalky zlezené.

Pak se tak převalujeme na sluníčku a přemýšlíme, co s Velkým Grizzzlym. Ostatní, včetně Davida, si kupodivu většinou myslí, že tu na něj můžeme počkat, přičemž letmý pohled do terénu nebo mapy musí každého lehce přesvědčit, že tomu tak nemůže být. Zatímco on jde stále po červené, my jsme odbočili po modré značce. Pak navrhují ostatní, abych alespoň zavolal Sněhové Lilii, jestli nás Velký Grizzzly opravdu stíhá. Asi napočtvrté to Sněhová Lilie zvedne a dozvím se, že ano. Znamená to tedy, že se musíme celkem urychleně zvednout, i tak na nás Velký Grizzzly bude možná čekat.

Sklesáme kousek po zelené na asfaltovou cestu, která vypadá celkem suše. Několik z nás tedy optimisticky sundavá pohorky a obléká si sandály, to jsme já a Marble, nebo lehké boty jako Šuri. Moje puchýře na patách už dosáhly olbřímích rozměrů, neochozené boty prostě nejsou to pravé. Teprve potom podle mapy zjišťujeme, že zelená značka za chvíli odbočuje dolů podle nějakého potoka. Vypadá to ovšem optimisticky, protože asfaltka vede též do Ramzové.

Zanedlouho se tedy od nás ostatní trhají a jdou dolů po značce, zatímco já, Šuri, Marble a Dalibor jdeme po cestě. Dalibor má sice pohorky, ale nechce se mu příliš namáhat kolena. Po kousku cesty ovšem ztrácíme trochu optimismu, když musíme přejít první kusy sněhu na silnici. To není nic pro sandály. Ještě že nemám ponožky, Marble ano, a má je brzy celé mokré. Takových sněhových polí je po cestě víc a některá jsou docela dlouhá a hlavně docela hluboká. Člověk se prostě nemá s přezouváním ukvapovat. Po cestě se bavíme o tom, jestli se mezi námi nacházejí alespoň dva lidé, kteří absolvovali stejnou trasu. Ukazuje se, že pro nás čtyři to neplatí. Vzhledem k tomu, jak jsme se pořád dělili, je otázka, platí-li to pro celou společnost.

Nad Ramzovou docházíme k vlekům. Ačkoli tu evidentně není ani trocha sněhu, jedna poma opodál přece jede. Později zjišťujeme, že se na sjezdovce klikatí vyasfaltovaná dráha pro káry, ty se nechají vytáhnout vlekem nahoru a pak si sjíždějí dolů, bohužel jsme si to nestihli zkusit, ačkoli by nás to oba s Velkým Grizzzlym docela lákalo. Místo toho nás spíš zláká hospoda. Vypadá to, že tu nikdo není, jdeme proto na nádraží, kde jsme se domluvili, že se kdyžtak sejdeme. Kluci mi mizí, protože nahlížím do nějaké restaurace Katuša, jestli se tam nenachází Velký Grizzzly nebo zbytek výpravy, nenachází. Kluci jdou kamsi po silnici mimo značku, a tak jsem nakonec na nádraží dřív, než oni. Oni zato potkají Velkého Grizzzlyho, který nás už čtvrt hodiny hledal po Ramzové v hospodách. A to mi Šedý Vlk vyčítal, že jsem tak nervózní, když jsem je honil z Šeráku pryč. Ale i tak musím uznat, že byl Velký Grizzzly překvapivě dobrý, že nás předehnal, přesto, že jsme se docela flákali a dělali různé odbočky. Vůbec musím přiznat, že Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym šli letos docela rychle, takže si o nich poopravuji mínění.

Na nádraží zjišťujeme spojení do Prahy, vypadá to, že buď můžeme jet v šestnáct čtyřicet jedna s tím, že bychom museli někde asi hodinu čekat na přestup a v Praze bychom byli asi v deset, nebo v osmnáct deset s tím, že v Praze bychom byli asi v jedenáct večer. Říkáme to i ostatním, kteří nás zatím došli. Teď je asi v šestnáct dvacet. Převládá názor, že radši počkáme až do šesti, obzvlášť Lucka chce čekat, jelikož jí ten vlak jede až do Přerova, odkud jede domů. Koukáme s Velkým Grizzzlym naproti jak si tam jezdí káry, sice bychom to stihli, ale to bychom nemohli navštívit místní hospodu, což neobětujeme.

Velký Grizzzly říká, že jednu hospodu viděl přímo nad zastávkou, tam se tedy přesunujeme. Mají tu stolky i venku, dokonce s obsluhou a když si srazíme stoly, můžeme pěkně sedět všichni pohromadě. Obsluhu tu mají, ale číšník je trochu laxní. Mirka ještě s někým jdou dovnitř pro jídelní lístky. Přinesši je, upozorňuje nás, že nemají nic kuřecího, nic vepřového a z hovězího jen svíčkovou. Krom toho nemají zmrzlinu a tedy ani zmrzlinové poháry. Dále vychází najevo, že nemají ani chleba a ani rajčata, a tak si musí Mirka dát šopský salát bez rajčat. Krom jídla hodnotíme akci, myslím, že byla docela úspěšná. Před šestou odchází Mirka koupit hromadnou jízdenku, všichni starší dvaceti šesti let jsou opět pro české dráhy mladší.

Ve vlaku zkoušíme trochu zpívat. Šedý Vlk s Luckou zkouší spát a opírají si vzájemně hlavy o ramena. V Zábřehu opouštíme Lucku a přestupujeme do rychlíku do Prahy, který nečekaně právě vjíždí do stanice. Jde zřejmě o nějaký zpožděný, nacházíme v něm i jedno volné kupé, ač až na konci. A když si Velký Grizzzly lehne na podlahu, tak se do něj nás deset docela dobře složí. Opět zkoušíme zpívat, ačkoli Šuri má pořád nějaké trapné poznámky o falši, jiných tóninách a podobně.

V Praze jsme asi v deset dvacet, tedy docela brzy. No, a tím akce Velikonoce roku 2003 definitivně končí.

Vandr na Brdy

Místo děje: Brdy a Zadní Třebáň
Časové období: 2. 5. 2003 – 4. 5. 2003

Zapsal: Petr Kučera
Osoby a obsazení: Martin Mareš, Karolína, Šedý Vlk, Lucka a autor.

Úvod

Ony jsou to vlastně dvě akce. V pátek jsem odjel s Šedým Vlkem, Luckou, Martinem a Karolínou na vandr do Brd. V sobotu jsem je opustil a šel se podívat na Kulína a Šéfku, kteří slavili narozeniny u Jadroňů v Zadní Třebáni. Nicméně milí turisťáci do této knížky vám dávám jen tu část, která by vás mohla zajímat.

Pátek 2. května

Před časem jsem dostal pozvánku od Kulína a Šéfky k Jadroňům do Zadní Třebáně, kde budou slavit Šéfka, Kulín a Bratr narozeniny. Jelikož to ve středu vypadalo, že žádný jiný program na víkend mít nebudu, poslal jsem oběma e-mail, že možná v sobotu odpoledne přijedu na kole. Chvíli potom jsem dostal od Šedého Vlka mejl, že jede s Luckou, Martinem a Karolínou na vandr někam do Brd. Ta představa se mi docela zalíbila. naznačil jsem mu tedy, že bych docela jel a že nedostanu-li od něj zprávu, zavolám mu ve čtvrtek domů nebo do Prahy.

Ve čtvrtek na mě ale padla líná nálada. S vynaložením velkého úsilí jsem prohlédl kolo a usoudil, že na Jarní školu si ho klidně mohu vzít. A pak jsem byl večer tak líný, že se mi nechtělo nikam volat. Usoudil jsem tedy, že zůstanu u původního plánu a pojedu v sobotu na kole do Zadní Třebáně. V pátek ráno jsem však dostal na telefon e-mail od Lucky a Šedého Vlka s tím, že jestli chci jet na Brdy, mám se dostavit před třetí hodinou odpolední na autobusovou stanici Na Knížecí.

Přiznávám se, že jsem neodolal, nakonec se dá říct, že to bylo znamení osudu. Sbalil jsem si tedy dopoledne svých pět švestek. Konečně jsem docílil toho, že můj batoh vážil možná i méně než dvacet kilogramů a zdaleka není naplněn. Pravda, cenou za to bylo, že jsem neměl jídlo pro pětičlenou výpravu na týden, leč jen pro sebe na tři dny. A taky jsem usoudil, že už je jaro, venku je teplo a bude pěkné počasí. To znamená, že jsem si vzal letní spacák a nebral jsem si takovou zbytečnost, jako je stan, nebo něco podobného.

Cestou k autobusu jsem se ještě stavil v krámě pro chleba a špekáčky. Měli tam zrovna hořčici a ředkvičky s akčními cenami, čehož jsem rád využil. Na Knížecí jsem byl chvilku před třetí, Šedý Vlk a Lucka tam už byli. Martin ani Karolína zatím nikoli. Dorazili chvíli před čtvrt na čtyři, tedy před odjezdem autobusu, který nás odvezl do Dobříše, kde jsme ihned zamířili do krámu pro zmrzlinu. Poté jsme zamířili směrem k Sychrovu a místnímu rybníku, kolem nějž bychom měli stoupat do hor[1]. Jdeme dost dlouho po silnici, pálí do nás slunce a je docela dusno. Třeba přijde bouřka a průtrž mračen. Nejlépe by bylo, kdyby přišly přívalové deště a natekla spousta vody do řek, abychom mohli Pedra přesvědčit o tom, že není dobrý nápad, jet příští týden na Berounku, když máme i v Čechách řeky, v nichž voda nestojí, ale teče.

[1]Nebo myslíte, že Brdy nejsou hory?

Ještě před Sychrovem zahýbáme do lesa, silnice je tu kupodivu docela frekventovaná, a tak odbočujeme docela s potěšením. Mimo dohled od silnice zaměňuji sandálky za pohorky, mám tu opět své staré, krásně rozchozené a bohužel rozpadající se. Šedý Vlk prozměnu zaměňuje dlouhé kalhoty za krátké kalhoty – uříznuté tepláky s nášivkou Nike. Lucka tu má prozměnu mikinu s nápisem Nike, mají tedy týmové oblečení. Krom toho si dávají ostatní jablka a podobné nesmysly. Sotva jsme vylezli z autobusu a oni už svačí.

Jdeme lesem k Sychrovskému rybníku, a pak po jeho severním okraji, půda je tu prosáklá vodou, jak to má u rybníka být. U prvního přítoku se vydáváme podle něj k severu. Mají tu být louky, na nichž možná najdeme pěkné kytičky, klíšťata a podobné věci. Kolem potoka žádná cesta nevede, jdeme volným terénem. Půda je tu docela mokrá, takže je to alespoň trochu zajímavé. Zanedlouho nás to omrzí a jdeme dál po cestě. Žádné kytičky na loukách nekvetly, což nás trochu zklamalo. Zato klíště Šedý Vlk jedno smetl.

Od této chvíle jdeme v podivném směru podivnými místy, takže nejsem schopen zreprodukovat, kudy jsme vlastně šli, ačkoli se za to samozřejmě stydím. Jdeme zhruba na severozápad po cestách i necestách až dorazíme na křižovatku. Zde se začneme dohadovat, kde vlastně jsme a kam bychom měli jít. Ani Šedý Vlk není schopen říct, kde se vlastně nacházíme, a to sem jezdí od dětství a vytahuje se, jak Brdy zná. Dokonce dojde i na to, že vytáhnu buzolu, abychom zjistili, kde je sever. Občas ji s sebou ze zvyku vozím, ale to, že ji využiji na Brdech, by mne nikdy nenapadlo. Přesto se nám naši polohu lokalizovat nepodařilo. Ale bylo to u nějakého pomníčku.

Vydáváme se cestou zhruba v požadovaném směru. Zanedlouho dojdeme k chatě se studnou. Ani tu však na mapě nenacházíme. Ve studni nabíráme vodu, je trochu do zelena, z čehož má hlavně Lucka obavy, které naprosto nechápu. Taky je tu nějaký klučičí oddíl. I ti si zde nabírají vodu, zatímco věci mají opodál. Dokud jim vedoucí neřekne, že jsou snad vadní, nikdo u věcí nehlídá.

Po chvilce odpočinku se vydáváme dál. Jdeme pořád přibližně ve směru, v jakém si myslíme, že bychom měli jít. Cesta za chvíli končí a my se vydáváme terénem do nejprudšího svahu. Už si myslím, že jdeme do úplně špatného kopce. Nahoře najdeme cestu, po níž se vydáme doleva. Zanedlouho docházíme na hranici rezervace. Po troše úsilí se mi daří za pomoci mapy a buzoly určit, že jsme na rohu rezervace Kuchyňka a že jsme tedy šli celou cestu v podstatě dobře. Šedý Vlk se na mou snahu dívá poněkud s despektem, protože mu ke štěstí stačí, že tudy už někdy šel a nemá potřebu hledat se na mapě. Lucce ke štěstí stačí, že jí Šedý Vlk na koleji řekl, kudy asi tak chce jít, od té chvíle se na něj plně spolehla a ani ji nezajímá, kde jsme. Holky jsou fakt divné.

Jdeme po cestě pod rezervací směrem k jihozápadu. Po chvíli se vydáváme nahoru na hřeben, přes který stejně musíme přejít. Na hřebeni nacházíme červenou značku a krásný výhled do kraje. Díky tomu, že fouká docela silný vítr, je i dobrá viditelnost. Jsou krásně vidět Český kras a Zdice, za nimi pak dokonce i vrchy Křivoklátska. Vyhledávám v batohu foťák, abych si tu krásnou scenerii vyfotil, ostatní sebou zatím plácnou na cestu. Vyfoceno mám celkem rychle, ale pak musím vyfotit ještě několik stromů, protože nikdo nevypadá, že by se chtěl zvednout k odchodu. Pozorujeme tu, že tlak má mnohem příjemnější hodnotu, bouřka tedy asi nebude.

Jdeme dál po červené značce k jihozápadu. Zanedlouho se vydáváme do údolí na sever, kde se nachází potok, u nějž je podle Šedého Vlka spousta kempů a kde budeme spát. Jdeme cestou necestou, až opravdu narazíme na potok a podle něj jdeme doprava. Skutečně nacházíme i tábořiště, u nějž sedí dva kluci. Ti se však vzápětí zvedají, poté, co jsme se jich zeptali, jestli tu budou spát. Prohlásili, že se tu už naspali dost a vyrazí po cestě pryč. Odhazujeme všichni batohy a Šedý Vlk se jde podívat ještě kus dál, jestli se tam nenachází lepší tábořiště. Zanedlouho se vrací s tím, že ano, ať ho následujeme. Toto tábořiště je opravdu lepší, už proto, že tu mají věž. Šedý Vlk a Martin si hledají místa na celty a střechy, sbíráme dřevo a vůbec se chystáme k večeru. Vypadá to nejprv, že z deště dneska nic nebude, takže klidně můžu spát pod širákem, jak jsem plánoval.

Martin s Karolínou si dělají k večeři špízy. Přinesli si vepřové maso a teď si ho střídavě se špekem, cibulí a sýrem píchají na klacek. Mají své špízy dobře okořeněné, lépe řečeno, docela pálí. Šedý Vlk s Luckou si dělají bramborovou kaši s párkem, špekem, cibulkou a spoustou koření. Já si omývám ředkvičky, opékám špekáčky[2] a v mém kotlíku vaříme čaj. Tak byl krásně vydrhnutý a teď už je zvenku zase úplně černý.

Jak se stmívá, blíží se mraky. Šedý Vlk se tedy přece jenom rozhoduje postavit si na noc střechu. Právě, když ji dostaví, spouští se déšť. Má

[2] Ještěže jsem si koupil tu hořčici, jde o nějakou grilovací a je fakt výborná.

noc nevypadá už tak růžově, jako dřív. Naštěstí to vypadá, že se vejdu k Lucce a Šedému Vlkovi pod střechu. Za chvíli zase déšť přechází a my se můžeme věnovat dalšímu večernímu programu, to jest pokračování jídla.

Asi v deset jdeme spát. Ještěže mne vzal Šedý Vlk pod střechu, protože ač byla obloha při usínání hvězdnatá, během noci občas sprchlo a ráno bylo docela zataženo.

Sobota 3. května

Probouzíme se asi v půl deváté, v noci byly sem tam přeháňky, ale nebyly nijak vydatné, a tak je kolem docela sucho. Jdu hned rozdělat oheň. Šedý Vlk chtěl dnes jít na Plešivec a navečer na Suchý kemp, vypadá to však, že Plešivec nestihneme, jelikož snídáme poněkud dlouho a vyrážíme asi v půl jedenácté. Včera smetl Šedý Vlk z ohniště smrkovou větvičku, když jsem se divil, kdo ji tam asi předtím umístil, vysvětlil mi, že je to brdská tradice. Každý prý na odchodu dá na ohniště větvičku ve směru, kterým odchází. Dneska tedy umísťuji větvičku já.

Odcházíme ve směru Fabiánova lože, tedy na severozápad. Stoupáme do kopce volným terénem až dorážíme na jakousi cestu. Po ní jdeme chvilku vpravo, až narazíme na modrou značku. Chvíli spekulujeme, jestli to máme nahoru vystoupat přímo, nebo jít po značkce, značka nakonec k mému zklamání vítězí. K Fabiánovu loži odbočuje těsně před námi menší výprava, vystoupivší nejspíš před chvílí z autobusu stojícího na parkovišti opodál. Cestou je docela rychle předcházíme a na skalce na vrcholu jsme dříve.

Moc se tu kvůli těm lidem nezdržujeme a jdeme zase pryč. Když odcházíme, popíjí jeden pán lahváče a všichni pojídají masovou roládu nebo něco podobného. Přecházíme silnici do Hostomic a chceme jít dále po modré značce až na Křižatky, odkud zpátky po červené na Kuchyňku. Ale věc se má tak, že stoupáme chvíli po značce a po chvíli vidíme posed. Hned na něj lezu, jelikož jsem na něj dosud vylezl pokaždé, když jsem šel okolo, to bylo zatím jednou. Nahoru vyleze ještě Šedý Vlk a Lucka, ta ale jde hned zase dolů, protože se bojí.

Odtud si moc značky nevšímáme a jdeme nahoru. Značka vedla nejspíš dolů. Zanedlouho vidíme nad námi na kopci točící se radar. Dohadujeme se, jestli jde o vojenský radar, nebo nikoli. Nahoře u něj myslím, že ne.

Protože jinak by na plotě byl ostnatý drát a cedule vojenský objekt a bylo by to líp hlídané. Ačkoli kdysi to určitě vojenský radar byl, protože na Brdech byla a možná ještě je raketová základna. No, taky je fakt, že naše armáda není zrovna vyhlášená přísným střežením vojenských objektů.

Od radaru jdeme dolů na druhou stranu hřebene kamsi, kde tušíme červenou značku. Šedý Vlk viděl na mapě loveckou chatu, u níž ještě nebyl, tak chce mířit k ní. Sejdeme ovšem na značku mnohem dřív. Tady Martin s Šedým Vlkem naznačují, že někde cestou zpátky bývala asi po půl kilometru studánka. Tak se k ní přes můj mírný odpor vydáváme. Odpor proto, že si ještě myslím, že půjdu do Zadní Třebáně pěšky a je to úplně na druhou stranu. Na rozcestí opodál se ukazuje, že studánka je ještě kus dál. Tam už se mi nechce, a tak čekám s většinou batohů na místě, zatímco ostatní optimisticky vylévají všechnu svou vodu a vydávají se pro novou.

Sedí tu pod přístřeškem tři vandráci, dva kluci a slečna. Slečna vypadá zdálky docela dobře, ale zblízka už to tak slavné není. Krom obličeje má na sobě moc masa. Lucka sice soudí, že nikoli, ale podle její postavy se názoru moc nedivím. První se vrací Martin s Karolínou. Od nich se dovídám, že studánka je nefunkční, jelikož se v ní rozkládá nějaký malý savec, jenž tam nejspíš spadl a chcípl. Šedý Vlk s Luckou se dlouho neukazují. Šedý Vlk šel prý Lucce ukázat místo, na němž prý na podzim s Martinem spali. Když už to vypadá, že se budu muset obléknout, konečně přicházejí. Je dnes od rána zataženo a fouká vítr, a tak nebýt zelené trávy a listí na stromech, člověk by soudil, že je podzim.

Jdeme zase zpátky po červené směrem ke Kuchyňce a Stožci. Přecházíme silnici do Hostomic, na níž se odpojuje zelená značka. Cestou Šedý Vlk neustále nadává na cyklisty, kteří prý všechno rozvořou a že patří na silnici a ne do lesa, odhazují všude odpadky a vůbec je s jejich chováním Šedý Vlk hrubě nespokojen. Za silnicí na chvíli ztrácíme značku, ale držíce se správného směru, nemůžeme se ztratit. Kus před Kuchyňkou Šedý Vlk zahybá kamsi do trávy, zdá se mi divné, že by tudy vedla cesta a taky se ukazuje, že jde jen na vyhlídku. Je odtud vidět na jih na Brdy, Sychrov s rybníkem. Na to, že je zataženo, je docela dobrá viditelnost, asi kvůli tomu větru.

Na Kuchyňce potkáváme zase ty tři, které jsme už potkali na rozcestí u studánky. Proto se zde nezastavujeme a jdeme rovnou dál. Jen věnujeme chvilku pozornost mraveništi, které je přímo na prosluněném vrcholu. Konečně se totiž ukazuje modrá obloha a slunce. Jde o mraveniště v zemi, na povrchu je úplně černé od množství mravenců. Martin s Karolínou se na chvilku přece jen zastavují s tím, že si jen srovnají záda a hned půjdou za námi. Jdeme dál a míjíme žlutou značku, cestou nás pořád předjíždí cyklisté, což Šedý Vlk neopomíná komentovat.

Kousek dál se Šedý Vlk dívá pozorně na pravou stranu cesty. V jistém přesně neurčitelném okamžiku zahýbá beze slova doprava do lesa. Opodál je na stromě cedulka se šipkou, podle níž pochopujeme, že odbočil ke studánce. A opravdu kousek dál v lese je pěkná studánka, u níž se zastavujeme na oběd. Chvíli váhám, jestli už nemám vyrazit do Zadní Třebáně, ale nakonec rezignuji a zůstávám s ostatními s tím, že pak odbočím do Vižiny a svezu se kousek vlakem. Šedý Vlk odmítá od Martina salám s tím, že když jsme byli v úterý s turisťáky na Bulovce, koupil si před tím ke svačině salám pochybné kvality a udělalo se mu po něm docela špatně. Teď nemá na salám vůbec chuť. Martin s Karolínou a později i Šedý Vlk s Luckou si dávají do vody tang, jak si můžou takovou dobrou vodu kazit, to nechápu.

Jinak je Lucka docela cimprlich. Vodu z včerejšího potoka nechtěla moc pít, jelikož se jí to trochu nezdálo. Před tím jsme u nějaké chaty natáčeli vodu ze studny s rumpálem a ta se jí zase zdála špatně barevná. To tedy nevím, co s námi bude v létě na Ukrajině pít.

Od studánky jdeme změrem ke Stožci. Pod vedením Šedého Vlka jdeme nějakou zkratkou, díky čemuž se vyhýbáme cyklisticky frekventované lesní asfaltce. Zanedlouho překračujeme silnici z Dobříše do Hostomic, za ní trochu klesáme k hájovně na Jeleních paloukách. Z dálky to vypadá, že by to mohla být hospoda, ale není tomu tak. Naznačuji, že mě to je už celkem jedno, jelikož jdu do civilizace, ale ostatní že budou ještě do zítřka žíznit v divočině. Šedý Vlk se významně usmívá a prohlašuje, že nikoli. Tu si vzpomenu, že jdou na Suchý kemp, kam tatínek Šedého Vlka vynáší pivo v plechovkách.

Jdeme po vrstevnici směrem ke Stožci. Jdeme docela dlouho až mi přijde cesta poněkud nudná, jelikož se ničím neprodíráme a jdeme po rovině. Aspoň, že je tu kolem pěkný les. Nedaleko Všeradické cesty, vedoucí z Všeradic na Stožec mi Šedý Vlk ukazuje lesní cestu dolů. Když budu pořád držet stejný směr, dojdu k hájovně u Vižiny a odtud už trefím na vlak. Tak se s ostatními loučím a mířím do nížiny do Zadní Třebáně za Šéfkou a Kulínem. Sice mě všichni přemlouvají, abych zůstal s nimi, ale v Zadní Třebáni mě třeba taky rádi uvidí.

Cesta sice zanedlouho odbočuje doprava, ale v mém směru vede nějaká pěšina, pak i ta na chvíli mizí. Naštěstí se zanedlouho opět připojuje cesta, nemusím tedy být tolik nervózní, že jdu špatně. Po cestě jdou proti mně nějací lidé v maskáčích se psem, který na mne výhružně štěká, naštěstí pro něj si nedovoluje nic jiného. Asi po půl hodině skutečně docházím na asfaltku a nedaleko je hájovna. Jdu kolem ní do Vižiny a dál na zastávku. Zde musím na vlak čekat asi půl hodiny.

Ve vlaku přemýšlím, jestli bych neměl vystoupit už o zastávku dříve, jelikož Jadroňův plánek, který mi poslala Šéfka, naznačuje, že Jadroňovic hrad se nachází na půli cesty mezi Bělčí a Zadní Třebání. Nakonec vystupuji až v Zadní Třebáni a alespoň se mohu z vlaku porozhlédnout, kde asi tak může být můj cíl. Cestou na mne mluví tramp, podle mne trochu šiblý. Ptá se mne, jedu-li do Prahy, když odpovím, že ne, ptá se ještě, jestli nejedu do Srbska, na což odpovím opět, že ne. Pak mi říká, že on asi ještě jede do Srbska, kde je vždycky spousta kamarádů. Nejdřív si ovšem dá v Zadní Třebáni pivo.

Tím bych si dovolil turisťáckou část ukončit, zbytek by vás asi nezajímal.

Ohře

Místo děje: Ohře od Kynšperku nad Ohří po Karlovy Vary
Časové období: 10. 5. 2003 – 11. 5. 2003

Zapsal: Petr Kučera
Osoby a obsazení: Členové Turistického oddílu MFF UK, výpis neuvádím, jelikož jich bylo docela dost.

Tento deníček věnuji Kvetoucí Pampelišce, nejlepšímu háčkovi a kormidelnici, s níž jsem měl tu čest sdílet loď.

Úvod

Tradiční jarní voda se letos odehrávala na Ohři, jeli jsme od Kynšperku nad Ohří od Karlových Varů. Deníček píšu s týdenním zpožděním a některé zážitky tak mohou být přehlušeny jinými z Jarní školy.

Sobota 10. května

Dohadování kolem letošní Jarní vody bylo, jako obvykle, mírně hektické. Obtížné bylo určit, kam vlastně pojedeme. Původní nápad byl jet na horní tok Otavy. Z toho důvodu jsme dokonce věnovali skoro dvě hodiny v jeden pondělek, abychom vyzkoušeli, jestli jsou použitelné nějaké zavřené lodě, jelikož jízda na otevřených lodích by byla na uvedeném místě poněkud problematická. Lodě jsme vyzkoušeli a zjistili, že by byly použitelné skoro všechny, až asi na dvě, přesto by však množství nebylo zcela dostatečné. Rozhodující ovšem bylo, že nebylo dostatečné množství vody.

Pedro tedy navrhoval Berounku, čímž mne opravdu moc nenadchl. Nakonec vše dobře dopadlo a dohodli jsme se, že vyjedeme na Ohři. Jako spolulodnici jsem si vybral Kvetoucí Pampelišku, k mé radosti s tím i souhlasila. V sobotu v půl sedmé jsem se tedy dostavil k Aleškovi, který bydlí nedaleko mne, a pak jsme odjeli do loděnice v Chuchli. Sraz měl být v sedm, dojeli jsme myslím včas. Na místě bylo zatím jen nemnoho účastníků, zanedlouho přijeli další, sraz jsme skoro dodrželi, až na Pábu, který přijel, když už jsme téměř odjížděli. Šedý Vlk s sebou kupodivu nevzal kytaru, ačkoli se mnou včera talkoval, chtěje zjistit, co si má vzít s sebou do lodě krom houby a ptal se mne, jestli má kytaru vzít, na což jsem mu přisvědčil s tím, že se někam do auta vejde. Ale Sněhová Lilie má, stejně jako vloni, housle.

Naloživše lodě, odjíždíme z loděnice tuším kolem půl deváté, v Kynšperku na tábořisti jsme kolem jedenácté. Jsme zde jako první. Než přijedou ostatní, stačíme složit lodě, které nemůžeme dát na trávník hned k vodě, jelikož trávník je zrovna sekán, a vybalit si svačiny. K svačině, ale hlavně na počest Kvetoucí Pampelišky, která má dneska svátek, jsem dokonce upekl bábovku. Kupodivu jí, a nejen jí, i chutná. Pak už přijíždějí ostatní, až na Pábu, který z loděnice odjížděl asi o půl hodiny později. Pedro rozhoduje, že auta převezou hned, než Pába přijede a on si je tady holt nechá. Převoz aut trvá docela dlouho. Obloha se mezitím vybarvuje do šedočerna a nechává na zem padnout i nějaké kapky, místy ne zrovna řídce.

Dan s Klárou mají s sebou jako porcelán Zuzanku[1]. Velký Grizzzly se ji snaží přesvědčit, aby mu do lodi půjčila jednu z kachniček, leč neúspěšně. Nepomáhá ani to, že si s ní hraje s nafukovacím míčem.

[1]Nejen jako porcelán, i Zuzanka měla vlastní pádlo, ačkoli podle ní to bylo prádlo a prádlovalo se s ním.

Snažím se přesvědčit Kvetoucí Pampelišku, že by bylo dobré, kdyby si upletla věneček z kvetoucích pampelišek a dala si jej na cestu na hlavu, ale vymlouvá se na to, že to neumí a je jí líto pampelišek a tak podobně. Mimoto mi Kvetoucí Pampeliška říká, že se jí nelíbí slovo úvazy, to když jsem chtěl, aby poznala, jakým uzlem jsem je přivázal k lodi. Šlo o dračí smyčku, což nepoznala, Sněhová Lilie ji poznala hned. Konečně přijíždí Pába. Skládají lodě a kompletují se posádky, mezitím někteří zjišťují, že někdo odvezl dvě lavičky, každou z jiné lodě, do Lokte a řidiči už jsou na cestě zpět.

Když přijedou řidiči, asi v jednu, můžeme se konečně vydat na cestu. Na to, že máme dnes ujet to, co jsme vloni ujeli za dva dny, vyrážíme docela pozdě. V tuto chvíli neprší a dokonce se ukazuje i sluníčko. Sedám si dopředu, abych se mohl opalovat, zatímco Kvetoucí Pampeliška si, svojí volbou, sedá dozadu, aby mohla pádlovat. Lucka jede se Šurim a vypadá to, že mnoho času v lodi dosud nestrávila. Dostává tedy od Šuriho instrukce, podle nichž bude nejlepší, když nebude dělat nic. Šedý Vlk, který také dosud na lodi téměř nejezdil, jede s Davidem. Velký Grizzzly jede samozřejmě se Sněhovou Lilií.

Cesta probíhá vcelku v pohodě, soulodíme jen sporadicky. Zastavujeme se v hospodě pod nějakým jízkem, kde jsme se zastavovali i vloni. Zatímco většina z nás zde svačí[2], Pába jde cvičit pod jez. Zanedlouho sedají za stejným účelem do lodě i David s Kvetoucí Pampeliškou. Nikdo z nich se bohužel nevykoupe[3]. Vyrážíme dál, na dalším jezu měníme s Kvetoucí Pampeliškou místa a sedám si dozadu.

Doteď bylo docela hezky, ale obloha se nějak zatahuje a padá i sem tam nějaká kapka. Projíždíme Sokolovem, kde na nás letos kupodivu nestříká nikdo z mostu vodu, zato tu houstne déšť, a tak čekáme chvilku pod mostem. Míjíme Královské Poříčí, kde jsme vloni nocovali, kousek dál čekáme pod dalším mostem, než přejde další liják, pak se mraky trochu protrhávají. Voda nám olejovatí, jak se blížíme k Loketským jezům. Projíždíme Loket a stahujeme po provaze lodi nejprve zahnutou retardérkou, nato je stahujeme i po druhém jezu. Odsud už je to jen kousek k Loketskému kempu, kde se zastavujeme na noc.

Řidiči vyrážejí pro některá auta. Aleškovo je už tady, a tak si hned

[2]Pedro a několik dalších si dávají klobásu. Pedro pak obchází kolem nich a vyptává se, jak jim chutnala. Výsledky ankety jsou nejednonačné.

[3]„Bohužel“ samozřejmě meplatí pro Kvetoucí Pampelišku, kdyby mi Přiletěl-z-Vesmíru vykoupal kormidelnici, se zlou by se potázal.

můžeme s Kvetoucí Pampeliškou postavit stan, převléknout se a pustit se do svačení. Zatímco Lucka klepe kosu, protože má věci u Páby, tak si ještě chvilku počká. Nakonec jí Pepa půjčuje alespoň nějakou mikinu, aby docela nezmrzla.

Dojídáme mojí bábovku, na to, že jsem podobný experiment dělal poprvé, to dopadlo celkem dobře. Ještě než se vrátí další auta s věcmi, vyrážíme na dřevo, abychom si měli v noci na čem opéct buřty. Vyrážíme přímo nad tábořiště do svahu, ačkoli podle mne by bylo lepší vyrazit nahoru až kousek dál od tábořiště. Tady musíme jít docela vysoko do prudkého kopce, než najdeme alespoň nějaké větvičky. Pak ještě kousek, než narazíme na větší. na jednom stromě je suchá větev, na níž Sněhová Lilie samozřejmě upozorňuje, nijak se pro ni ovšem nesnaží dostat. Toho se ujme Kvetoucí Pampeliška, které se podaří dostat nahoru dříve než mně, majíc tuším Marblovy ruce jako stupátko. Nakonec se nám daří nasbírat celkem slušné množství dřeva a snést ho dolů. Cesta dolů se dřevem je ještě náročnější, než nahoru, obzvlášť, když si někdo jako já vezme sandálky a žádné jiné boty.

Dole příliš neleníme a srovnavši si trochu věci u stanů, vyrážíme do hospody. My, tedy, já, Kvetoucí Pampeliška, Velký Grizzzly, Sněhová Lilie, Šuri, Tonda, Marble a David. Někteří z nás jsme si totiž nebrali moc jídla s tím, že se najíme někde v občerstvovně. Lucka s Šedým Vlkem zůstávají v táboře. Jdeme směrem do města, cestou vidíme lavičku pod dvěma lipami. Nemohu prostě odolat a sedám si na ni a lákám k tomu i Sněhovou Lilii a Kvetoucí Pampelišku, prostě zážitek na celý život.

Ve městě obhlížíme několik podniků, ale buď v nich nevaří, neb mají docela draho. U jednoho, kde už nevařili, nám kdosi radí, abychom šli dolů k nádraží do hospody Formanka, kde by měli vařit pořád, levně a dobře. Zmiňují se i o pizzerii, ale ten kluk na to říká, že určitě nechceme pizzu, že chceme něco jako guláš. Nevíme sice, jak k tomu názoru došel, ale budiž. Jediné, co mne napadá je, že se podíval Kvetoucí Pampelišce do očí a uviděl v nich touhu po guláši.

Jdeme se tedy projít po náměstí, pomalu směřujíce k Formance. Velký Grizzzly pořád vymýšlí, jak by oslavil svátek Kvetoucí Pampelišky. Jediné, co ho zrovna napadá je, že by ji mohl vykoupat v Ohři nebo kašně. Kašna je blíž, zkouší to hned u dvou, naštěstí si to nakonec rozmyslí. Mě se teda zdá podobné klučičí chování divné, ptám se Sněhové Lilie a Kvetoucí Pampelišky, jestli jim to imponuje, když je kluci různě zvedají, otáčí vzhůru nohama, šlapou na břicho a tak podobně. Kvetoucí Pampeliška odpovídá, že jo, a u Sněhové Lilie je to jasné, protože přesně na to ji přece Velký Grizzzly sbalil. Tak teda fakt nevím, jestli bych neměl změnit způsob chování, ačkoli spíš přehodnotím životní cíle, protože starého psa novým kouskům nenaučíš a ani ocas mu nenarovnáš.

U mostu ukazujeme s Kvetoucí Pampeliškou ostatním medvědy. Ve skutečnosti jsou to nějaké kozy, ale Lakmus nás vloni nalákal dolů pod most zprávou, že tam mají medvědy. Krom toho navrhuje Velký Grizzzly Kvetoucí Pampelišce, že by měla přejít most po zábradlí, které je sice docela široké, ale Ohře je docela hluboko. Kvetoucí Pampeliška se toho samozřejmě ihned chytí, vyleze na zábradlí a vydá se nad temné hlubiny oharské. Za ní se vydá i Velký Grizzzly, ale hned to zase vzdá. Nevím, jestli je to tím, že stárnu, ale dělá se mi z toho docela nevolno. Po pravdě, mám sto chutí jít k ní a vrátit ji mírným násilím zpět na chodník. Jediné, co mně odrazuje je, že je už plnoletá a hlavně to, že bych ji třeba vylekal a místo na chodník by seskočila na druhou stranu. Kupodivu mé pocity sdílí jen Sněhová Lilie, jen bez té tendence jít Kvetoucí Pampelišku strhávat na chodník. Ostatní to považují za úžasný kousek a Kvetoucí Pampelišku za to obdivují. Fakt nechápu, co je na tom hodné obdivu.

Od mostu jdeme dolů a podle řeky směrem k nádraží. Cestou se ještě zastavujeme u skalky, na níž se snaží Kvetoucí Pampeliška a myslím Šuri vylézt. Odrazujeme je tím, že už pomalu bude devět a možná tam vaří jen do desíti. Cestou za nádražím je kolotoč a Velký Grizzzly prohlašuje, že už ví, jak oslaví svátek Kvetoucí Pampelišky, až se budeme vracet zatočí ji na kolotoči. Ve Formance zjišťujeme, že kuchař už odešel, pročež nám servírka může dát jen pití a brambůrky, protože nesmí sahat ani do utopenců. To je teda život.

Sedáme si chvilku na zahrádku a dáváme si něco k pití a brambůrky. Mezitím nám Tonda ukazuje nějaké fotky z toho, jak slavil čarodějnice. Nesetrváváme zde dlouho, poněvadž se těšíme na buřty, jediné jídlo, které s sebou máme. Kvetoucí Pampeliška se na buřty netěší, jelikož je nejí, zato se těší na to, že je bude někomu opékat. Cestou zpátky se snažíme zdržet s Velkým Grizzzlym ostatní u stolního fotbálku, bohužel neúspěšně. U kolotoče se však chvilku zastavujeme, abychom se trošku zatočili. Kousek za námi přichází i Velký Grizzzly a opravdu nás roztáčí, až málem vypadneme ven. Pak už jdeme opravdu do tábora, kam docházíme stejně s Pedrem, Pavlem, Pábou a dalšími, kteří však byli v hledání jídla úspěšnější.

Lucka s Šedým Vlkem, Danem a ostatními, kteří zatím seděli u ohně, chtěli už jít spát, ale když jsme trochu oživili atmosféru svým příchodem, ještě si to rozmyslí. Nastává idylka u ohně. Pečemě si buřty, vaříme čaj na ohni[4]. Kvetoucí Pampeliška skutečně ochotně opéká buřty všem zájemcům, většinou Šurimu. I mně jeden upeče, za což jí slíbím pohádku. Jen tu chybí ta kytara, jíž se Šedému Vlkovi nechtělo brát vzhledem k předpovědi počasí s sebou. Dan nechává kolovat nějakou hruškovici, nebo něco podobného, v podivné lahvičce, v níž je ještě jedna baňka s barevnou tekutinou neznámého složení.

Kolem půlnoci jdou spát skoro všichni, ti zbylí se rozhodují dopálit zbytek dřeva, abychom zde nenechali nic dalším vodákům. To se činí tak, že se nahází všechno dřevo na oheň, díky čemuž vznikna vysoká vatra, vhodná akorát ke skákání přes ni. Skáče nás několik, kupodivu nedochází k epilaci chlupů na nohou. Zato když skáče David, zapraská cosi mocným vzplanutím a kraj se rozvoní dechem spálených vlasů. Když David doskočí, zjišťujeme, že má zcela ožehlý vous a okraj vlasů. Je vidět, že musí ještě trénovat postavení hlavy.

Asi v jednu jdu spát i já, ale moc mi usínání nejde, jelikož tuším, že bude ještě v dohledné době harašit Kvetoucí Pampeliška. Tak se děje až o druhé v noci, místo toho, aby vlezla do stanu, prohlásí, že jdou spát ven a jestli nechci jít taky. Ach jo, no jelikož nerad spím ve stanu a obzvlášť sám, ještě se přeci jen zvedám, abych si přesunul karimatku a spacák. Ulehnuvši, chce po mně Kvetoucí Pampeliška tu pohádku, ale protože už skoro spím, řeknu jí je, že ji prohrála, nepřišedši včas spát.

Neděle 11. května

Ráno nás probouzí hluk v táboře. Pedro už od časných ranních hodin provolává, že ti, kdo chtějí jít na prohlídku hradu, mají už být dávno na cestě. Aniž bychom vylézali ze spacáku, věnujeme se snídani. Šuri naznačuje, že kdesi za stanem má kyselé okurky, na něž včera večer úplně zapomněl. Ptá se Pavla, stojícího zrovna u těch míst, je-li tomu tak, prý ano. K tomu, aby nám byly doneseny myslím angažuje Lucku. Šuri je zkouší otevřít nehty, ač mu radím, že podobné uzávěry je nejlépe otvírat loktem. Tak se mi to taky posléze daří.

Po snídani to vypadá, že ještě nikdo na hrad neodešel, tak se rozhodujeme, že tam taky zajdeme. S Kvetoucí Pampeliškou jsme tam ale byli

[4] To abych měl zase proč drhnout kotlík od sazí.

už vloni, a tak půjdeme asi jen do města do cukrárny. Sbalivše stan a uloživše věci k Aleškovi do auta, vyrážíme jako poslední. Se mnou a Kvetoucí Pampeliškou jdou Lucka a Šedý Vlk. Vystoupavše ke hradu, váhají Šedý Vlk i Lucka, chtějí-li jít na prohlídku, nebo rovnou do cukrárny. Bohužel nás nepustí bez zaplacení ani na nádvoří. Šedý Vlk zjišťuje, že další prohlídka je ve tři čtvrti na deset, což je asi za deset minut, a trvá asi tři čtvrti hodiny. Mezitím nám mávají Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym z okénka věže a volají na nás ať na ně pak počkáme v cukrárně. Když stále Lucka s Šedým Vlkem váhají, navrhujeme jim, ať si hodí korunou. Kvetoucí Pampelišce někdo říkal, že je to výborný způsob, jak se rozhodnout, jelikož tím se ukáže, co vlastně člověk chce. Házejí si tedy korunou a vychází jim, že mají jít do hradu. Ve chvíli, kdy se už loučíme, otáčí se přece jen za námi a jdou radši do cukrárny. Zjistili prostě, co vlastně chtěli.

V cukrárně v zeleném domě na náměstí mají otevřeno až v deset hodin. Trochu se tedy procourneme po centru a stavujeme se v samoobsluze pro něco k pití. Kupodivu je otevřená, ač je neděle. Pak sedíme před cukrárnou a koukáme na kostel. Kvetoucí Pampeliška s Luckou se jdou podívat dovnitř na mši. Vrací se chvilku po desáté s tím, že kostel byl hezký, a tak můžeme jít konečně na zmrzlinu a pohár.

Na ostatní zde ovšem nečekáme a místo toho jdeme po půl jedenácté zpět do tábora, kde jsme ještě před jedenáctou. Jediný, kdo je tu, je Pedro a Pepa. Pepa totiž ulehnul už včera hned po postavení stanu a vyspává ještě teď. Ve čtvrtek totiž byli na cyklovýletě mimo jiné s Pábou, Lakmusem a Pedrem. Tam se koupali a Pepa si asi pod jezem loknul vody z Berounky, pročež mu teď není příliš dobře.

Jdu si konečně vyčistit zuby, zatímco Kvetoucí Pampeliška tak učinit nemůže, majíc kartáček u Aleška v autě. Pak ležíme na sluníčku a čekáme na ostatní. Mezitím se mě snaží Kvetoucí Pampeliška přesvědčit, abych jí pověděl tu pohádku, k čemuž se připlete i Zuzanka. Tu nalákají na to, že stačí, když si nějakou pohádku vybere a já ji pak budu vyprávět. Naštěstí nemá příliš nápadů, a tak se tomu tak tak vyhnu. Před polednem přicházejí už všichni a můžeme vyrazit. Do Karlových Varů je to co by kamenem dohodil, a tak nepociťujeme potřebu spěchu. Na rozdíl od Pedra, který jako obvykle spěchá domů.

Podle toho taky vypadá naše pádlovací aktivita. Kvetoucí Pampeliška si opět sedá dozadu, protože se nechce na lodi nudit. To mi umožňuje oddávat se opalování, pískání na píšťalku, fotografování kormidelnice a dalších lodí. Mezitím nás dojíždí Šuri s Luckou a Dan s Klárou a Zuzankou. Šuri se sice nejprve snaží něco vysvětlovat Lucce, ale pak se k nám připojí a soulodíme až ke Svatošským skalám. Mezitím stačí Zuzanka přejít ze své lodi do naší a zpět. K Šurimu už se jí moc nechce, jelikož je to moc daleko od bezpečí u rodičů. Při přelézání si jen tak šlape na bort lodi a s lodí to ani nehne. Taky to někdy zkusím.

U Svatošských skal nepotkáváme nikoho známého, ani Lakmuse, který vyjel už láno s horolezeckým vybavením, že si ještě trochu zaleze. Vypadá to, že už zase všichni odjeli. Vyhlížejíce naše lodi, přejedeme nejlepší parkovací místa a musíme se tak vracet pár metrů proti proudu, při té příležitosti musím dnes poprvé hrábnout pádlem do vody.

Chvilku si lezeme po skalách, hlavně Šuri a Kvetoucí Pampeliška. To vypadá tak, že nejprve vylezou kus nahoru, pak se kouknou dolů a s překvapením zjistí, že neví, jak se dostat dolů. naštěstí to všichni přežijí bez úhony. Mezitím nás dojíždějí zbylé dvě lodě, Velký Grizzzly se Sněhovou Lilií a Šedý Vlk s Davidem. Jsme tu ještě chvilku s nimi, myslíce si, že bychom dál mohli jet společně. Ale Velký Grizzzly se Sněhovou Lilií se vydávají někam nahoru nad skály, a tak se nám nakonec nechce na ně čekat.

Vydáváme se tedy dál naším lážo tempem, navrhl jsem sice Kvetoucí Pampelišce, jestli nechce vzadu vystřídat, ale ona mi jen ze zdvořilosti odpověděla, že tedy kdybych moc chtěl, tak mne dozadu pustí, ale jinak ne. Zanedlouho nás Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym dojíždějí, usilovně pádlujíce. Volají na nás, že musí spěchat, jelikož Sněhová Lilie má u sebe Tondovy klíče od auta a někdo jí volal, chtěje je asi získat. Dáváme se tedy taky do pádlování, pro dnešek je to opravdu nezvyklá námaha. Začátek Karlových Varů je už nedaleko, a tak naše úsilí netrvá dlouho.

Jsme již netrpělivě očekáváni, Sněhová Lilie dává Tondovi klíčky a řidiči vyrážejí pro auta. Zatím vynášíme lodi, čistíme je a odvazujeme úvazy. A hlavně svačíme po dlouhém vysilujícím dni. Šuri a spol přitáhli z města pro Pedra plechovku piva, ale nestačili mu ji dát před odjezdem a teď už ji nemůže vypít, jelikož bude řídit auto. A to ji Šuri obětavěě vláčel v igelitovém pytlíku za lodí, aby příliš nezteplalo. Teď ji musíme vypít my. Šuri to zkouší nějakou slámkou, nečekaje, až vyndám plecháček, to pro mne teda není.

Přijíždějí řidiči, a tak můžeme naložit lodě a vydat se na cestu do Prahy. V loděnici jsme před šestou a v šest nás veze Alešek směrem domů. Kvetoucí Pampelišku někam na autobus ke koleji, nakonec nás oba vyhodí na tramvajové smyčce v Hostivaři. Ještě se stavíme v krámě, kde si každý kupujeme něco k jídlu a pak už se rozlučujeme a jdeme každý svou cestou.

Původně jsem si myslel, že stihnu napsat tento deníček ještě dnes, ale realita byla taková, že jsem nebyl schopen ničeho, ani sbalení se na Jarní školu a šel jsem místo toho spát.

Cyklovýlet

Místo děje: Od Benešova do Budějc
Časové období: 27. 6. 2003 – 29. 6. 2003

Zapsal: Petr Kučera
Osoby a obsazení: Členové Turistického oddílu MFF UK a jejich známí. Jmenovitě: Planoucí Růže, Velký Grizzly, Kvetoucí Campeliška, Bára, Ivan (Budějčtí kamarádi Kvetoucí Campelišky) a autor.

Tento deníček věnuji Planoucí Růži, třeba mě za to zase začne mít aspoň trochu ráda.

Úvod

I letos jsme se vydali o prvním prázdninovém víkendu na cyklovýlet. Tentokrát jsme to chtěli spojit s prohlídkou kaolínových dolů, Ort, u Českých Budějovic. Bylo proto logické, že jsme se z Prahy vydali na jih.

Pátek 27. června

Tak dlouho jsme si říkali, že bychom mohli o prvním prázdninovém víkendu vyrazit někam na kola, až se ucho utrhlo. Ve středu osmnáctého července jsme se byli vykoupat v Šárce ve Džbánu a tam jsme se dohodli, že bychom mohli vyrazit do Českých Budějovic a v sobotu večer se zkusit podívat do Ort, kaolínových dolů poblíž této metropole. Jelikož my s Kvetoucí Pampeliškou jsme jeli do úterka na vodu, dohodli jsme se s Velkým Grizzzlym, ze mezitím rozešle nějaké zvadlo, aby zkusil nalákat ostatní.

V úterý jsme se opět vrátili a ve středu jsem seznal, že Velký Grizzzly sice rozeslal krásné zvadlo, ale nikoho tím kupodivu nenalákal. Krom jiného naplánoval sraz na pátek v jedenáct u Karlova mostu, aby do Prahy stačila přijet Kvetoucí Pampeliška. Představa jízdy od Karlova mostu na jih Prahy mi nepřišla moc lákavá, a tak jsem napsal Velkému Grizzzlymu, že by i z časových důvodů bylo lepší dojet vlakem do Benešova a odtud teprve jet na kole. Máme-li totiž stihnout dojet do sobotního večera do Budějc a neztrhat se přitom, myslím, že je to lepší nápad. Na mejl mi Velký Grizzzly kupodivu neodpověděl, ani na další ve čtvrtek, až jsem si začínal myslet, že se na žádná kola nakonec nejede.

Ve čtvrtek večer jsem mu proto poslal SMSku, tázaje se, jestli, kdy odkud a kam vlastně pojedeme. Po chvíli mi zavolal s tím, že právě stojí před Planoucí Růží, půjčuje si od ní jednu ze Střelek. Oni prý jedou a doufají, že pojedu s nimi. Jinak to vypadá, že se akce bude účastnit už jen Kvetoucí Pampeliška, která poslala Velkému Grizzzlymu nějaké dvě SMSky, které však asi nebyly zcela pochopitelné. Všechny plány Velkého Grizzzlyho jsem přebil svým a dohodli jsme se, že pojedeme vlakem do Benešova, odkud dále na kole. V Benešově budeme tak, abychom se tam potkali s Kvetoucí Pampeliškou, tedy před půl desátou. Já najdu spojení a pošlu jej Planoucí Růži a Velkému Grizzzlymu, zatímco Velký Grizzzly zavolá Kvetoucí Pampelišce a dohodne se s ní, jak se sejdeme.

Ráno jsem dobalil svých pět švestek a připoutal je na kolo. Nejprve jsem chtěl vzít kotlík, ale na poslední chvíli jsem ho z prostorových důvodů zaměnil za ešus. Mé věci vytvořily na nosiči neforemnou a nepříliš stabilní hromadu, asi bych si měl konečně pořídit nějaké brašny. A pak už jsem vyrazil k vlaku. Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym měli nastoupit už na Hlavním nádraží, zatímco já měl přistoupit u nás na vlakové zastávce. Tam jsem byl včas, přes jistý chvat.

Na straně, kterou jsem považoval za správnou, opravovali schody, a tak jsem musel přejet na druhou, odkud jsem přešel koleje na tu svou. Trochu mě ovšem mátlo, že ač panťák směrem ku Praze projel před mýma očima, přesto na jeho straně stálo několik lidí, zatímco na mé jsem stál pouze já. Mé překvapení bylo úplné, když vlak, s jistým zpožděním, blížil se po druhé koleji, zřejmě z důvodu nějaké výluky. Naštěstí před zastávkou přibrzdil, abych mohl ještě přeběhnout koleje na druhou stranu a stihnul tak nastoupit.

Ve vlaku se skutečně, v posledních dveřích, potkávám s Planoucí Růží a Velkým Grizzzlym a vedle nich i s oběma Střelkami. Ukazuji jim fotky z různých předešlých akcí, mezitím se dozvídám, že Kvetoucí Pampeliška se k nám připojí až zítra a nikoli už dnes v Benešově, jak jsem čekal. Prý je dnes na nějaké brigádě a strká do krabiček fixky.

Planoucí Růže prý přišla na vlak na poslední chvíli. Velký Grizzzly byl u pokladen asi šest minut před odjezdem a Planoucí Růže nikde. Zavolala mu, když seděl ve vlaku. On se jí jen otázal, kde je a dozvěděv se, že u pokladen, jen jí řekl, „tak utíkej“. Pak rozvíjí Planoucí Růže teorii, že by si ji měl vzít princ William. Jako naprosto jasné znamení vidí to, že princ William je přibližně o rok starší než ona. Takováhle šťastná náhoda by se měla nějak využít. Ona se o to však nijak snažit nebude, jelikož on sám by si měl všechno uvědomit a ucházet se o Planoucí Růži. Také o sobě Planoucí Růže prohlašuje, že je submisivní. Současně je ovšem od rány, to o ní prozměnu řekl Jáchym.

V Benešově jsme kolem půl desáté. Vystoupivše z vlaku, upravujeme si zavazadla, zatímco v nádražním rozhlase žádají cestující, aby k přechodu k nádražní budově využívali výhradně podchodů. Cestující si toho však vůbec nevšímají a k přechodu využívají výhradně povrchové cesty přes koleje. Ani my se neřídíme doporučením rozhlasu, ale příkladem ostatních cestujících.

Z Benešova se vydáváme směrem ke Konopišti, kolem kterého pokračujeme na jih. Projedeme kolem zámku k rybníku, kde Planoucí Růže několikrát opakuje, že je to tu fakt hezké. To mne samozřejmě těší. Trochu ji překvapuje, že jsme u Konopiště, nevšimla si, že jsme projeli skoro kolem vchodu, a dosud tu nebyla. Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym se vyptávají, kolem kterého rybníka zrovna jedeme. To si pochopitelně nepamatuji, a tak pouze hádám, že půjde o Konopišťský nebo tak nějak. Kupodivu se skutečně jednalo o Konopišťský rybník. Docházíme k mostku přes potok, který si musí Velký Grizzzly přejet, zatímco se koukám do mapy. Když se ho zeptám, jestli vedla na druhé straně cesta vpravo, překvapivě odvětí, že si nevšiml. Naštěstí vede.

Dojíždíme na asfaltku a po ní se vydáváme směrem k Tvoršovicím, odtud pak jedeme na Nesvačily. Cestou mi Planoucí Růže řekla, že se dohodla s Velkým Grizzzlym, že bych měl naplánovat cestu kolem třešní, na což odpovídám, že na to budu usilovně myslet a třeba nějaké najdu. Výběr cesty totiž nechali oba důvěřivě na mně. Zatímco si prozpěvují, nechávají se vést a pramálo se zajímají o to, kudy vlastně jedeme. Bohužel si prozpěvují samé mně neznámé písničky, takže se nemůžu přidat a nakonec to tedy dopadne tak, že jezdím obvykle kus před nimi. V Nesvačilech zahnu moc brzo a jedeme tak místo přímo Drachkova přes Zahořany. Cestou nám, spatřivši na obloze letadlo, vypráví Planoucí Růže nějaký film s hrozně divným názvem, ve kterém spadla na někoho kráva z letadla a zabila ho. Prý to bylo o nějaké holce, která se vyspala s někým, koho neznala, protože chtěla. A natočili to v nějaké podivné zemi, kterou si taky nepamatuji.

Ze Zahořan je do Drachkova kreslená polní cesta, ale už tu asi za těch dvacet let od uzávěrky mapy postavili asfaltku. Z Drachkova se vydáváme směrem na Rudoltice a odtud do Vrchotových Janovic. Kousek před nimi Velký Grizzzly zjišťuje, že má úplně prázdné zadní kolo, bude to asi tím, že někde píchl. Prozatím je jen dofukuje s tím, že případnou opravu provedeme u zámku. Mezitím nám taky Planoucí Růže vypráví něco o tom svém Turkovi, kterého si jednou vezme. Myslím, že má teda v životě co dělat, protože pokud vím, tak si chce taky vzít prince Williama, být českou prezidentkou, ženou v domácnosti a ještě spoustu dalších věcí. Ale tentokrát nakonec prohlašuje, že můžeme být v klidu, jelikož si toho Turka nevezme, ale on to zatím neví.

Ve Vrchotových Janovicích si sedáme vedle zámku do hospody a dáváme si něco k jídlu. Planoucí Růže naznačuje, že by třeba zašla i na prohlídku, proti čemuž nelze nic namítnout. Velký Grizzzly zatím sundává kolo a plášť a ověřuje v rybníce, že duše je skutečně děravá. Planoucí Růže zapomněla náhradní duši doma. Já jednu mám, sice trochu užší, ale snad by šla i do Střelky. Jenže se ukazuje, že jsem doma hrábl špatně a přivezl jsem ještě děravější exemplář. Jdu se podívat, jak je to s prohlídkami zámku, vypadá to, že další je až v jednu. Velký Grizzzly zde pojímá nápad, že bychom mohli najít nějaký lom a v něm se vykoupat. Vyptává se hostinského, jestli je v okolí něco podobného a skutečně se prý nějaký nachází u Štětkovic na západ odtud. Jelikož musíme ještě sehnat duši a prohlídku a koupání nemůžeme současně stihnout, dává Planoucí Růže přednost koupání.

Ze zámku se po jedné hodině vydáváme ještě do krámu, kam jde Velký Grizzzly koupit nějaké mléko. Planoucí Růže totiž včera upekla v noci koláč a Velký Grizzzly z mě neznámých příčin usoudil, že nejlepší k němu bude mléko. Kvůli tomu koláči šla Planoucí Růže spát až po jedné v noci a ráno vstala později, než chtěla. Pak se srazila v koupelně s tatínkem a nekompromisně ho vyhnala pryč. U krámu mluví Planoucí Růže o své spolužačce Lucce Hallooové, která bydlí nedaleko odtud, v Prčicích. Planoucí Růže chtěla jednou zjistit její telefonní číslo, a tak volala na informace a ptala se po čísle na Halloo v Prčicích. Lucka je prý hrozně in. O Prčicích se bavíme proto, že si myslím, že jsou Prčice při cestě a mohli bychom je navštívit. Velký Grizzzly vylézá z krámu se třemi nanuky.

Pak se vydáváme směrem na západ na Sedlčany, odkud se odpojíme do Štětkovic k lomu. Z Vrchotových Janovic je to trochu do kopce. Za Voračicemi vidíme Velkého Grizzzlyho, an stoupá do kopce, veda kolo. Myslíme si, že je to kvůli splasklé duši, ale když se přiblíží, zamává na nás levou šlapkou a tím nás vyvede z omylu. Vypadá to, že Velký Grizzzly má na půjčená kola opravdu štěstí. Ulomená šlapka nás přesvědčuje o tom, že nejlepší bude neodbočit do Štětkovic, ale pokračovat rovnou dál do Sedlčan a hledat cykloopravnu. Velký Grizzzly je z toho ovšem viditelně zklamán, po pravdě musíme ho s Planoucí Růží trochu přemlouvat, aby se koupání vzdal a přesunul ho na pozdější dobu.

U Kosovy hory projíždíme kolem třešní rostoucích u cesty, u nich se s Planoucí Růží zastavujeme, neboť stejně musíme čekat na Velkého Grizzzlyho, třešně jsou ale docela malé a ne moc dobré. Za to je mi vyčteno, že jsem se zatím jako vůdce moc nevyznamenal. Když tak přemýšlím o plánech Velkého Grizzzlyho, který chce navštívit lom ještě po opravě kola, vyjadřuji pochybnost, zda do sobotního večera vůbec dojedeme do Budějc. Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym proti tomu samozřejmě protestují. Navrhuji proto, že bychom se mohli vsadit, pokud dojedeme do Budějc, koupím každému pohár a pokud ne, koupí každý z nich pohár mně. No, po pravdě, po uzavření sázky si už nemyslím, že vyhraji, jelikož touha po vítězství samozřejmě dodává zcela novou motivaci.

Opravnu nacházíme v Sedlčanech na náměstí, duši i šlapku tam Velkému Grizzzlymu vymění, ale chvíli trvá, než se k tomu dostanou. Po chvíli přemýšlení si zde kupuji brašny na kolo, protože už mám neforemného vzhledu nákladu dost. Než opraví Velkému Grizzzlymu kolo, sedáme si na zem a děláme si malý piknik. Planoucí Růže vyndává svůj koláč, který je samozřejmě výborný, Velký Grizzzly přidává mléko, jež koupil v obchodě.

Z opravny vyrážíme před třetí hodinou, na náměstí se Velký Grizzzly vyptává nějakých domorodců, jestli je tu k nalezení nějaký lom, kde bychom se mohli koupat. Ukazují jednak k východu, odkud jsme přijeli a kam je to do kopce. Zřejmě jde o lom, o němž vyprávěl už hostinský ve Vrchotových Janovicích. Také ukazují kamsi na západ, kde by snad měl být nějaký malý lom u Solopysk. Zamíříme tedy do Solopysk, trochu problém je, že si Velký Grizzzly moc nezapamatoval, jak mu domorodkyně popisovala cestu, a tak málem zabloudíme už v Sedlčanech. Nakonec trefíme, za pomoci mapy, správnou cestu ven a zamíříme k Solopyskám. Ještě než k nim dojedeme, vidíme po pravé straně u hlavní silnice nějaký lom. Nevypadá ovšem moc na to, že by se v něm dalo koupat.

V Solopyskách už nevíme jak dál, a tak se Velký Grizzzly opět vyptává domorodců, kudy k lomu. Něco mu poradí, moc jsem rozhovor neposlouchal, a my se podle nich vydáme kamsi po silnici. Zanedlouho vyjedeme ze Solopysk a po pravé straně opět vidíme lom, vidíce v něm jeřáby, soudíme však, že ještě bude funkční. Dojíždíme na jakousi křižovatku a dáváme se rovně směrem k Břekově Lhotě. Vyjedeme do kopce, kde dostávám čím dál silnější pocit, že jedeme kamkoli, jen ne ke koupacímu lomu. Tomu, že bychom jeli správně, nevěří už asi ani Velký Grizzzly. Cestou navíc Planoucí Růže prohlašuje, že už se koupat nechce. Já bych raději jel na jih, než hledal celé odpoledne lom, ale Velký Grizzzly je dostatečně silná osobnost, aby nás strhnul a abychom pokračovali v hledání. No, ono vlastně není jasné, jestli mu Solopyštští domorodci poradili nějaký koupací lom. Velký Grizzzly se totiž zeptal na lom a nikoli na lom ke koupání. Mohlo to tedy klidně být tak, že mu poradili cestu k tomu funkčnímu lomu, kolem kterého jsme projeli. Velký Grizzzly sice říká, že přece ti vesničani nejsou hloupí a že poznají, že nechceme rubat kamení, ale vykoupat se. K tomu ovšem podotýkám, že když viděli Střelky, klidně si mohli myslet, že jsme dělníci jdoucí lámat kámen, protože ti používají podobná kola.

I když po lomu není vidu ani slechu, vidíme z dálky alespoň rybník u Břekovy Lhoty. nevěřím sice moc tomu, že by se v něm dalo koupat, ale vydáváme se k němu. Dojíždíme k místu, kde do rybníka vede jakási kamenitá cesta, lepší místo už nenajdeme. Potíž je ovšem v tom, že voda v rybníce je dost špinavá a vlézt se do ní nechce ani Velkému Grizzzlymu.

Planoucí Růže usoudí, že když se nedá ve vodě koupat, tak do ní budeme alespoň házet kameny. Hned se také několika kamenů chopí a začne je do vody házet. Kousek dál od břehu je taková dřevěná ohrádka s rybami, do ní ovšem neházíme, Planoucí Růže si našla nějakého chrousta plovoucího ve vodě a hází do něj. Je to ovšem hrozná mrcha a ne a ne se potopit. Chvíli odpluje dál, chvíli zase blíž. Přidám se s házením k Planoucí Růži, ale přece se nám ho nedaří udolat. A to dostal nejméně jeden přímý zásah od Planoucí Růže, po něm se ovšem jen tak otřepal a zase vyplaval o kus dál.

Velký Grizzzly zatím vylézá na nějaký žebřík u jakési nádrže nebo něčeho takového a rozhlíží se kolem, jestli neuvidí nějaký lom. Zanedloho slézá s tím, že nic neviděl. Pak několikrát přeměřuje v automapě, jak daleko jsme od Budějc a jestli opravdu budeme muset ještě dnes vyrazit k jihu. Pln zklamání zjišťuje, že asi ano. Vydáváme se tedy na hlavní silnici k již zmíněnému lomu, jestli se přece nebude dát koupat v něm. To je ovšem nesmysl a bylo to vidět už z dálky, protože u něj stály ještě funkční budovy. U tohoto lomu je tedy zklamání Velkého Grizzzlyho úplné a dobře patrné, těžce se smiřuje s realitou toho, že bude muset vyrazit dál bez vykoupání. K tomu přidává Planoucí Růže, že bych měl jako vůdce najít nějaké lusky, protože na ně dostala chuť. Jelikož se mi to nepodaří, bude mi to opět přičteno jako mínus[1].

Dojíždíme opět Solopysky a vinou mé nevšímavosti přejíždíme správnou odbočku a sjíždíme do Třebnic. Zde se zastavujeme u hospody na limonádu, Velký Grizzzly na pivo, a na dobrání vody do lahví. Uvnitř hospody se Velký Grizzzly opět ptá, jestli přece není v Solopyskách nějaký lom na koupání. Bohužel přitakávají a radí mu nějakou cestu. Nezbývá mi, než složit v hlubokém zoufalství hlavu do dlaní. Vypadá to totiž, že Velký Grizzzly nepojede nikam dál, dokud žije naděje na jakýkoli koupací lom. Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym navíc prohlašují, že přece není žádný problém odjet se vykoupat a po koupání vyrazit v sedm na cestu a ještě do desíti jet. Za tři hodiny toho přece ujedeme hrozně moc. No, spíš si myslím, že moje naděje na poháry rostou.

Jedeme tedy znovu do Solopysk, tam se ukazuje, že si Velký Grizzzly opět nezapamatoval, jak mu to tam ti lidé v hospodě popisovali. Opět proto projíždíme celou vesnici a opět se ptá Velký Grizzzly na cestu,

[1] Těch mínusů nasbírám u Planoucí Růže za tuhle cestu tolik, jako nikdy předtím. Nevím, nevím, jestli se mi někdy podaří alespoň některé napravit.

tentokrát mu dokonce nějaký pán ukazuje v dálce borovice, u nichž to prý je, a popis cesty radši alespoň na půl ucha poslouchám i já. Tentokrát jsme kupodivu úspěšní. To samozřejmě není moje zásluha, od Sedlčan jsem se vzdal vedení a ponechal vše v režii Velkého Grizzzlyho, přesto mi ale oba s Planoucí Růží vyčetli, že jsem je špatně vedl, protože jsme ten lom hledali tak dlouho. Zvítězili jsme asi v šest, takže nám to trvalo asi tři hodiny.

Ale zato je třeba říct, že je to lom docela hezký. Planoucí Růže je z něj úplně unešena a chtěla by ho vyfotit, jenže nemá čím. Nechává si tedy vysvětlit, jak se používá moje praktika s tím, že až se budeme s Velkým Grizzzlym koupat, vyfotí nás s lomem na pozadí. Nakonec to však nějak nestihne. Je tu docela dost lidí, ve vodě jsou však jen děti, většina z nich předvádí divoké skoky se skály do vody. Když to Velký Grizzzly vidí, chce si samozřejmě také skočit, ale my ho s Planoucí Růží přesvědčujeme, že by se měl nejprve podívat, jak je tam hluboko. Proto si to pro chvíli rozmyslí.

Vylézáme z vody a připravujeme si piknik, který spočívá v koláči Planoucí Růže a mléku Velkého Grizzzlyho, ale to je dost teplé. Planoucí Růže ho sice zkouší trochu chladit ve vodě, ale myslím, že bez valného účinku. Mezitím všichni návštěvníci odcházejí. Sedíme s Planoucí Růží u vody a zkoušíme házet žabky. Planoucí Růži moc nejdou, protože je hází špatnou rukou a moc zvysoka. Nechce se jí totiž sedat tak, aby byla blíž k vodě. Ale říká, že Katka Elstnerová prý umí krásně házet žabky. Na druhé straně lomu vidíme zebru, jak spí, pijíc z vody.

Mezitím se Velký Grizzzly přece jen rozhoduje zkusit skákat do vody s tím, že já ho při tom vyfotím. Vlézá proto do vody a jde si vyzkoušet hloubku. Sedám si na kámen, z něhož ho budu moci dobře vyfotit. mezitím přijíždějí na kolech dvě asi dvanáctileté slečny, z jejich pozdějšího hovoru vyrozumíme, že Ivka a Terka. Jedou na druhou stranu lomu a spoza stromů se ozývá zakopnutí a jadrné, „do píčy[2]“. Terka leze v tričku do vody. Ivka ji upozorňuje na zebru, které říká „ručník“ a Terka ji chce hodit Ivce nahoru. Má ovšem nějaké řeči naznačující falešný stud. Hodivši ručník nahoru, plave postupně ke mně, kde říká, že si musí sundat všechny prstýnky, jenže s tím má docela problém a hned k tomu dodává, házejíc po mně významně očima, že nemůže zrovna vylézt. Ivka ji však uklidňuje, že všechno kryje Mickeymouse. Terka, uklidněna jejími slovy, vylézá na skálu

[2]Milé jemné čtenářky, omlouvám se, ale tak to doopravdy bylo.

a sundává si prstýnky. Nutno podotknout, že zárodky čehosi, z čeho se možná jednou stanou Terčina ňadra, kryje nejen Mickeymouse vyobrazený na tričku, ale i cosi jako podprsenka. Z toho bylo lze usoudit, že její stud nemohl být než hraný.

Velký Grizzzly se zatím hotoví ke skoku, už zjistil, že voda je v místě skoku dostatečně hluboká. Teď je už nahoře a slez na trochu nižší místo na skále, skáče dolů. Svůj skok opakuje několikrát, alespoň jednou proto, že jsem ho nestihl vyfotit, skáče však jen po nohách. Kluci před chvílí zde ukazovali zajímavější kousky, nutno ale zdůraznit, že narozdíl od nich je Velký Grizzzly na tomto místě prvně. Chvíli před sedmou přichází ještě dvě dámy s malým klukem, Jakubem. Jakuba převléknou do nějakých trenýrek a navléknou na něj kruh. Už to vypadá, že vleze do vody, po bližším pohledu však raději prohlásí, že si ještě něco zapomněl a doběhne si ještě nahoru. Podruhé už mu však nic jiného nezbývá.

V sedm skutečně opět sedáme na kola a vydáváme se konečně k jihu. Tentokrát jedeme správně ze Solopysk[3] přes Oříkov a Ústupenice k Vysokému Chlumci. V něm je to trochu do kopce. Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym prohlašují, že chtějí navštívit skanzen, ať ho koukám najít. A tak jsem zase selhal, jelikož tohle prostě nedokážu. Vypadá to, že viděli dole cestou nějakou směrovku ke skanzenu, jíž jsem si nevšiml. Nahoře ve Vysokém Chlumci se rozhodujeme, že pojedeme přímo na Milevsko, doufajíce, že silnice, podle mapy hlavní, nebude příliš využívaná.

Sjíždíme proto do Počepic, za nimiž následuje jediný kopec našeho výletu[4]. Téměř na jeho vrcholu rostou třešně, a tak můžu konečně splnit alespoň jeden z úkolů, které jsem postupně dostal od Planoucí Růže a Velkého Grizzzlyho. Trochu se u nich občerstvujeme, tyhle jsou dobré a velké. Planoucí Růže a Velký Grizzzly po sobě samozřejmě plivou peckami. Dál jedeme přes Bratřejov a Vilasovu Lhotu do Petrovic. U Vilasovy Lhoty jsme ve dvacet jedna dvacet pět. Odtud je to asi patnáct kilometrů do Milevska. Prohlašuji proto, že nejlepší bude, když dojedeme do Milevska, kde bychom mohli být tak za hodinu, a tam už dnešní etapu zakončíme.

Cesta do Milevska nám skutečně zabrala hodinu, přesně podle odhadu. Z toho by se dalo určit, že naše průměrná rychlost byla asi patnáct kilometrů v hodině. Až k nocležišti jsme dnes ujeli asi šedesát šest kilometrů, tak jsem to alespoň právě odměřil na mapě, započítav i všechny

[3]Konečně je máme za sebou!

[4]Všichni účastníci se mnou asi souhlasit nebudou, ale tenhle jediný měl označeno, že je na něm stoupání 12%.

průjezdy Solopyskami. Čímž vám, Planoucí Růže a Velký Grizzzly vyslovuji veřejnou omluvu za své prudící řeči, protože uvážíme-li, co jsme ještě stihli kromě jízdy na kole, bylo to docela slušné. Ale zase uznejte, že kdybych vás trochu nepopoháněl, tak by to možná takhle nedopadlo.

V Milevsku projíždíme až na náměstí, kde nacházíme ještě otevřenou pizzerii. Sedáme si ven a kupodivu za námi přichází i obsluha. My s Velkým Grizzzlym si dáváme pivo a pizzu, Planoucí Růže jen džus, tvrdivši, že měla k obědu tak velkou porci jídla, že ji ještě nestrávila. Pak mi zkoušejí Velký Grizzzly s Planoucí Růží vysvětlit, co je to chladná sranda. Maminka Planoucí Růže a Sněhové Lilie se totiž moc nesměje a dělá jen takzvanou chladnou srandu. Navíc Planoucí Růži neustále zakazuje se smát. Planoucí Růže se už takhle málo směje a i tak jí maminka pořád říká „nesměj se“. Tatínek Planoucí Růže se prozměnu projevuje tím, že se sice vždycky zajímá o to, s kým Planoucí Růže mluvila telefonem a chce vědět nějaké novinky, ale máloco z toho si pamatuje a nemá vůbec přehled o jejím životě. Tak si s ním ani nemá Planoucí Růže moc o čem povídat. Maminka se jí na nic nevyptává a nekontroluje její život, protože ji v mládí štvalo, jak ji kontrolovala její maminka, tedy babička Planoucí Růže.

No, ale abych se vrátil k té chladné srandě, z celého vysvětlování jsem nakonec pochopil, že jde o obyčejnou ironii. Vysvětlovali mi to na příkladech. Velký Grizzzly například vyprávěl, že poté, co se už vrátili se Sněhovou Lilií z výletu, který podnikli na motorce, povídala si její maminka s nějakou sousedkou, jejíž jméno si už nepamatuji. No, a tahle sousedka prý řekla mamince Sněhové Lilie, že byli na tom výletě na motorce, protože je viděla myslím odjíždět. A maminka pak prohlásila něco jako, „no vidíte, a mně o něčem takovém ani neřekne“. A celé by to byla chladná sranda, kdyby o tom ve skutečnosti maminka Sněhové Lilie věděla, jenže to bylo tak, že Sněhová Lilie se doma o svém výletu asi raději moc nešířila, a tak to nakonec vůbec chladná sranda nebyla.

Jiný příklad přidala Planoucí Růže, její maminka se bavila s již zmíněnou sousedkou. Ta sousedka si stěžovala, jak je ten dnešní svět hrozný a skažený a prý, že ony už to nějak dožijí, ale Planoucí Růže se Sněhovou Lilií v něm budou muset prožít celý život. Na to jí odvětila maminka Planoucí Růže, „však ony se s tím nějak vyrovnají,“ samozřejmě ironicky. Jindy zase sousedka vychvalovala Sněhovou Lilii i Planoucí Růži, že nikdo nemá tak hodné a hezké dcery, protože jinak je dnešní mládež zcela zkažená. Dostalo se jí odpovědi, že je málo zná.

Ještě jsem si vzpomněl, že Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym stále používají jedno slovo. Pořád o někom říkají, že je to rebel. I mne se ptali, jestli jsem rebel. Nevím to jistě, ale asi to slovo nepoužívali v jeho původním významu. Snažil jsem se je přesvědčit, aby mi to vysvětlili, ale odmítli. Jen Velký Grizzzly se mne zeptal, jestli jsem viděl nějaký film Rebelové, kde snad tancoval Dejdar na ulici, či co. Z toho jsem usoudil, že kdo je rebel, je Dejdar, ale i když odvětili, že skoro, bylo vidět, že jsem úplně vedle. Nakonec si myslím, že to slovo mělo ve skutečnosti znamenat debil, ale nejsem si tím vůbec jist.

Sedíce u jídla, přišlo nám, že bychom se měli nějak zkusit dohodnout s Kvetoucí Pampeliškou, kde se zítra potkáme. Velký Grizzzly jí zkoušel volat, ale nebrala to. Bylo to asi v deset, tak už třeba spala, zmožena ukládáním fixek do krabic. Rozhodli jsme se tedy, že jí pošleme alespoň básničku, aby věděla, že na ni myslíme. Ale taky jsme si řekli, že stačí, když ji pošleme ze spacáku.

Z Milevska jsme vyjeli kousek ven, kde byl les, v němž se dalo spát. Až do rána jsem si myslel, že jsme vyjeli špatným směrem, po hlavní do Týna nad Vltavou, ale ve skutečnosti jsme se trefili tak, jak jsem chtěl, na vedlejší silnici do Sepekova a Opařan. Jen mne mátlo, že jsme nikde nepřejeli koleje, ale asi jsme je překonali po nějakém mostku. Kousek za městem jsme zajeli do lesa po cestě a po další cestě ještě do hlubšího lesa, až jsme usoudili, že to můžeme zapíchnout. Země byla hrbolatá a plná větviček, a tak nám příprava místa na spaní zabrala trochu času. Nejdřív to vypadalo, že bude ležet Velký Grizzzly mezi mnou a Planoucí Růží. Před tím, když si vybíral místo na karimatku, prohlásil, že bude raději ráno vypadat, jako pečený alobal, než přejetý od traktoru. Souviselo to s tím, jak si lehne. Nakonec ale Planoucí Růže prohlásila, že má docela strach a že raději bude spát mezi námi. Strach ji sice docela neopustil, ale byl alespoň trochu menší.

Ležíce ve spacácích, skládáme básničku pro Kvetoucí Pampelišku, kterou jí pak posílám chvíli po půlnoci. Zde je:

```
Ahoj Pampi,
my jsme trampi,
třešinky jsme trhali,
pecky jenom lítaly.
Co fixky, už dopsaly?
A k tomu
jsme byli v lomu.
```

```
Otázku si klademe,
kde se zítra sejdeme.
(Jsme v Milevsku.)
```
[5]

A pak už nám Planoucí Růže vypráví pohádku O černé princezně. Jde o dosti strašidelnou pohádku, kterou nám už vyprávěla v Novohradských horách, ale protože jsme si ji ani jeden nepamatovali, nebylo to vůbec na škodu. V jednom místě trhá princezna nějakého mládence na kousky, v tu chvíli najednou Planoucí Růže vyjekla úlekem a rychle se posadila. Vyšlo najevo, že se jí Velký Grizzzly otřel o spacák nohou. Ač šlo o neúmyslné gesto, bylo dost účinné. Velký Grizzzly si totiž lehl opačně, než my a měl tedy hlavu u nohou Planoucí Růže. A to by snad mohlo být pro dnešek všechno.

Sobota 28. června

Ráno nás asi v šest hodin probouzí zvuk mobilu Planoucí Růže, který ohlašuje, že přišla SMSka od Kvetoucí Pampelišky. Planoucí Růže ji sice hned přečetla nahlas, ale moc jsme si zní nepamatovali. Asi v sedm se definitivně probouzím, ale nepřijde mi fér budit i ostatní. Tak se zatím stihnu nasnídat, zjistit, že všude kolem nás rostou borůvky, a napsat si poznámky k deníčku. Po půl deváté se budí i Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym, myslím, že to ani nebylo moc mým zapříčiněním, jak jsem jim před osmou sliboval. Planoucí Růže nám ještě jednou čte SMSku od Kvetoucí Pampelišky:

```
Vy jste ale rychlíci,
budete přes Ševětín tachtící?
Jestli ano, v kolik tam,
já za Vámi přichvátám!
Jinak řekněte si sami,
kde vy a já staneme se my.
```

K snídani nabízím kousek chleb se sýrem, ale nikdo o něj nemá zájem. Planoucí Růže je se svým koláčem úspěšnější a podaří se jí tak

[5] Tohle už nepatří k básničce, jen jsem si myslel, že by Kvetoucí Pampeliška měla vědět, kde zrovna jsme

vyprázdnit krabici. Hned také dostane výborný nápad, že bychom mohli krabici naplnit borůvkami, koupit si v krámě cukr a celé to pak sníst. Realizace ovšem krachuje na nedostatku pracovních sil neboli na naší lenosti. Taky nám Planoucí Růže ráno říká, že už jí ty řeči, které vedeme v turisťáku docela vadí. Přesněji, řekla, že ji štve, že pořád mluvíme o sexu. Jenže proti tomu se musím za všechny ohradit, protože o sexu mluvíme opravdu minimálně, spíš vůbec. Ale každopádně říká, že třeba v Géčku se lidi baví hrozně slušně, což jí přijde lepší. Jako příklad slušného tématu uvedla, že se třeba bavili o tom, komu se líbí jaké elektrické obvody. Zkusíme na to tedy zapříst s Velkým Grizzzlym rozhovor, abychom se Planoucí Růži zavděčili, ale nakonec stejně skončíme u našeho oblíbeného hovoru o holkách a klucích. Ale pořád nepadne ani slovo o sexu, stejně se oba s Velkým Grizzzlym shodneme, že bavit se o elektrických obvodech nás fakt nebaví. Jako druhé téma říká, že se třeba s jednou holkou hodinu dokázaly bavit o tom, jestli je v prostonárodní písni, Dú valaši, dú, verš „jeden nese česnek, druhý cibulu“, nebo „jeden nese vičku druhý čočovičku“. První možnost je samozřejmě ta správná a tu i Planoucí Růže obhajovala.

Mezitím dochází již zmíněná SMSka Kvetoucí Pampelišky i Velkému Grizzzlymu. Mě zatím nic nepřišlo, což je mi trochu líto. To nás přesvědčí, že má asi Kvetoucí Pampeliška obavy, jestli jsme její zprávu četli a Velký Grizzzly jí odpovídá:

```
Naše milá kolegyně,
vyrazíme, vyrazíme,
uvidíme, uvidíme,
ozveme se ti z Bechyně.
Koukej si máknout,
do pedálů šlápnout,
to ti Velký Grizzzly radí,
a máme tě všichni rádi.
```

Něco před desátou se nám daří přece jen vyrazit na cestu. V Sepekově zajíždím k sámošce, nechaje Planoucí Růži a Velkého Grizzzlyho za sebou. Když se už dlouho neukazují, jdu jim trochu naproti a Velký Grizzzly na mne mává spoza rohu, lákaje mne k sobě. Zavolám na něj, že jsem u sámošky a po chvíli oba přijdou za mnou. Stáli jen o kousek dříve u hospody, kam Planoucí Růže odběhla pro vodu. V sámošce si kupujeme jídlo jen na okamžitou spotřebu. Planoucí Růže sice nesměle navrhuje, že bychom možná měli myslet na zadní kolečka, ale sama si odpoví, že to budeme řešit, až přijde čas. Jak sedíme u sámošky a snídáme, zapínám si telefon a zjišťuji, že mi ta SMSka od Kvetoucí Pampelišky přišla taky, tak je to fér.

Pak zamíříme do Opařan. Těsně před nimi seskakují Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym s kol. Jelikož jsem kus před nimi, nevidím, proč vlastně, tak za zatáčkou zastavuji, že na ně počkám. Protože delší dobu nic, tak se už vydávám zpátky, když přece jen vidím, jak jedou za mnou. Vypadá to, že tam asi byly třešně. Projedeme Opařany a na silnici do Bechyně prohlásím, že po téhle cestě dorazí až do Bechyně, že je to asi dvanáct kilometrů a že nemohou zabloudit. K tomu dodám, že na druhém konci na ně počkám. Mám totiž nutkání se trochu projet a tempo Planoucí Růže a Velkého Grizzzlyho mi moc nevyhovuje. V Bechyni zastavím u benzinky v naději, že u ní koupím kredit do telefonu. Naděje se neukázala lichou, a tak když přijíždějí Velký Grizzzly a Planoucí Růže, pokouším se dobít telefon. Jenže to nějak nejde a podaří se mi to stejně až na náměstí.

Velký Grizzzly projeví samozřejmě zájem stavit se v hospůdce na pivo. Jelikož se stejně musíme domluvit s Kvetoucí Pampeliškou, co dál, nelze mít námitek. Dojíždíme proto, něco po poledni, na náměstí k hospodě U města Bechyně, což je nějak divný název, jelikož jsme přece v Bechyni. V téhle hospodě jsme jedli v pondělí pizzu, když jsme tu byli s matfyzem a s Kvetoucí Pampeliškou na vodě. Pivo si dává jen Velký Grizzzly, my se Planoucí Růží si nedáváme nic. Mezitím volám Kvetoucí Pampelišce, abych se s ní dohodnul, kde se setkáme. Z hovoru vyplývá, že už je v Ševětíně, podle všeho u své kamarádky Báry. Domlouváme se, že se sejdeme v Dolním Bukovsku u kostela, kam nám přijede Kvetoucí Pampeliška ještě trochu naproti. Pak se ještě Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym polejou vzájemně vodou a můžeme vyrazit dál.

Z Bechyně jedeme přes Lužnici po mostě, který je společný pro auta i vlaky a o kterém mi Kvetoucí Pampeliška vyprávěla na vodě. Je z něj pěkný rozhled. U něj se nachází i kulturní dům U hrocha, u nějž je prý socha hrocha. O tom mi taky vyprávěla Kvetoucí Pampeliška, jenže dneska jsem si na to nevzpomněl, tak snad příště. Za Bechyní míříme do Hodonic, ještě před nimi projíždíme kolem spousty motorek a mezi spoustou lidí. Velký Grizzzly nám říkal už včera, že v Bechyni je zrovna mistrovství světa v kaskadérství na motorkách. Už v Bechyni pokukoval po několika motorkách před hospodou, tak není divu, že se zde trochu zdržel a smutně koukal. To nám potom řekl, protože my jsme na něj počkali až za Hodonicemi. Dál jedeme přes Březnici a Záhoří do Bečic, kde se připojujeme na silnici do Veselí nad Lužnicí. Po ní jedeme přes Žimutice a Bzí do Dolního Bukovska. Většinou jsem jel trochu před Velkým Grizzzlym a Planoucí Růží, kteří jeli stále vedle sebe a zpívali si mně neznámé písničky, většinou navíc i mně neoblíbeného Daniela Landy. Tak jsem jel radši napřed a zpíval si sobě známé písničky.

V Dolním Bukovsku pak zajíždím ke kostelu, který se nachází skoro na druhém konci obce. Už si myslím, jestli jsem to nějak nepopletl, ale naštěstí se za ním přeci s Kvetoucí Pampeliškou potkáváme, myslím, že to bylo asi ve dvě. Vypadá hrozně sportovně, obzvlášť proto, že má cyklistické brýle a přilbu. Tak to vypadá, že přeci jen budu platit poháry. Po dojezdu navrhuje Kvetoucí Pampeliška, že bychom mohli přejet ještě do Ševětína, kde bychom se potkali s Bárou a mohli jít do hospody s ní. Taky si Planoucí Růže stěžuje, že jsem neschopný vůdce, jelikož jsem nenašel žádné lusky a společně s Velkým Grizzzlym prohlašují, že mne sesadí, jelikož cesta vedla pořád do kopce a že mnou vybraná cesta prostě nestála za nic. No, nevím kam by dojeli, kdy by mne opravdu sesadili. Na to Kvetoucí Pampeliška prohlašuje, že u Ševětína lusky rostou, tak honem, ať už jsme tam.

Do Ševětína jedeme přes Hvozdno, Radonice a Drahotěšice, je to z Dolního Bukovska asi deset kilometrů. Od rána do Ševětína jsme tak ujeli asi čtyřicet sedm kilometrů. V Ševětíně zajíždíme k Báře domů. Zatímco nám Bára s Kvetoucí Pampeliškou natáčejí do lahví vodu, pokouší se Velký Grizzzly spřátelit s Bářinými psy. Postupně však od něj oba ustrašeně nebo znechuceně utečou. Raději se tedy začnou s Planoucí Růží vzájemně polévat vodou z lahví, až jsou oba úplně mokří. Možná je dobré říct, že celý víkend je, jako už dlouho, polojasno až jasno a teploty jsou docela vysoké. Je fakt, že jak jsme dojížděli do Dolního Bukovska, trochu se to na jihozápadě černalo, ale teď už po tom zase není ani památky.

Pak nás Bára zkouší zavést k luskům. Vyjíždíme proto zhruba podél železnice na severovýchod, víceméně z kopce. Jedeme docela daleko a vypadá to, že ani Bára neví docela jistě, kde bychom mohli hrášek najít. Na druhý pokus se trefí, bylo to jen s malou zajížďkou. Okamžitě vybíháme na pole a cpeme se lusky, aby ta noc v Ortech za něco stála. Krom toho sbíráme ještě lusky do krabice, v níž byl před tím koláč Planoucí Růže.

Najedše se dostatečně, zamíříme zpět do Ševětína a do hospody. Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym nepokrytě doufají, že tam budou dělat poháry. Sice jsme ještě do Budějc nedojeli, ale uznávám, že jako by se stalo. V hospodě to moc na poháry nevypadá. Ukazuji Kvetoucí Pampelišce již zmíněné fotky. Bohužel tu nevaří nic lepšího než klobásy, ale alespoň tu mají Budvar. Zavádíme s Velkým Grizzzlym hovor na elektrické obvody, abychom se před Kvetoucí Pampeliškou a Bárou ukázali jako slušní hoši, ale moc kladné efekty to nemá. Mezitím Velký Grizzzly navrhuje, že bychom měli sepsat nějakou básničku a poslat ji Sněhové Lilii do ameriky. Tak se jme něco skládat, dokončena však bude až zítra příspěvkem Ivana, proto ji také umístím na konec. Musím přiznat, že jsem tam protestoval proti jednomu verši, ve kterém se pravilo, že jsme vyhráli pohár, protože by to mohlo vypadat, jakože je ta básnička jen od Planoucí Růže a Velkého Grizzzlyho. Po klobáse přichází čas na poháry. Kupodivu tu něco podobného i dělají, jde však jen o kousky polárkového dortu se šlehačkou a dvěma kusy kompotovaných mandarinek. Tak mne má neoprávněná nedůvěra ve schopnosti Velkého Grizzzlyho a Planoucí Růže nepřijde ani tak draho.

Pohár si dáváme všichni, na jeden však už nezbyde žádná šlehačka. Jak je v našem kolektivu zvykem, přihlásíme se postupně všichni, že by nám nečinilo nic větší potěšení, než se obětovat pro ostatní a dát si pohár bez šlehačky. Jediným východiskem z krize je střižba. Vysvětlujeme proto Báře náš způsob stříhání a dáváme se do toho, než nám zmrzlina roztaje. Poté, co by měla vypadnout první část, uvědomujeme si, že jsme vlastně neurčili, jestli pohár bez zmrzliny dostane ten, kdo vyhraje, nebo prohraje. Jelikož jsme se chtěli obětovat všichni, rozhodujeme se, že ten, kdo vyhraje. Nakonec vyhrává Planoucí Růže. Velký Grizzzly sice namítá, že to přece nejde, aby se obětovala zrovna Planoucí Růže, ale my si myslíme, že takhle je to už fér.

Při placení se snaží Velký Grizzzly přesvědčit hostinského, aby nám napsal alespoň jednu sloku básničky, leč neúspěšně. Pak vyrážíme směrem do Budějc, abychom byli v sedm na autobusové smyčce v Hrdějovicích, odkud půjdeme do Ort. Je to v podstatě z kopce, jen do Chotýčan je to trochu do kopce. Odbočujeme ještě před Budějcemi a míříme do Hrdějovic, kde jsme na smyčce půl hodiny před plánovaným srazem. Na ten se má dostavit už jen Ivan, kterého už známe, jelikož asi před dvěma týdny byl v Praze dělat přijímačky na medicínu a pak se s námi vykoupat v Šárce. Přijímačky bohužel neudělal, takže s námi asi nebude chodit do turisťáku. Alespoň se mu podařilo dostat se do Plzně.

Tak ležíme na trávě a dáváme si sušenky. Kvetoucí Pampeliška nás pořád fotí, jak jsme v pohodě, hlavně Planoucí Růži. Kolem sedmé volá Ivan, že mu ujel autobus, takže bude mít trochu zpoždění, nakonec je asi třičtvrtěhodinové. Kolem osmé se tedy můžeme vydat k Ortům. Cesta k nim je hodně zarostlá a s naloženými koly to není nijak pohodlné. Nakonec Ivan trefí správnou cestu a ocitneme se před vchodem.

Možná bych měl zmínit něco o Ortech, protože myslím, že jsem tak dosud v žádném deníčku neučinil. Orty jsou kaolínové doly u Budějc, kde se dá hrát spousta her a dělat spousta zajímavých věcí. A všechno je tam dost bezpečné, jelikož jsou tam docela vysoké a rovné chodby. Vzduch je tam nadobyčej dobrý, jako by dovnitř nevedl jen jeden vchod. Jedinou nevýhodou je, že se uvnitř člověk docela zamaže od kaolínu, ale když máte vhodné oblečení, tak to nevadí. Kvetoucí Pampeliška tam občas chodí se svými kamarády a uvnitř obvykle přespí. Naposledy tam byla vloni, kdy jsem tam byl s nimi a ještě několika matfyzáky, ale nepočítáme-li Marbla, který tehdy ještě nebyl turisťák, tak jsem byl tehdy jediný turisťák mezi nimi. No a dnes se tam tedy měli podívat další turisťáci, bohužel jen Planoucí Růže a Velký Grizzzly, protože víc jich zájem neprojevilo.

Orty mají teď vlastně ještě jednu nevýhodu, u vchodu je totiž veliká louže. Po pravdě, není vlastně vůbec jisto, jestli se tam přes vodu dostaneme. V předešlých letech nebyla nikdy louže tak velká a dala se s trochou dobré vůle přejít skoro suchou nohou. Jenže vloni v srpnu docela hodně pršelo a kaolín je asi dost nepropustný. A teď je u vchodu mnohem více vody. Když se převlékneme, vyrazí Ivan na průzkum louže, po chvíli se zase vrátí s tím, že na botasky to není a že nejlépe asi bude, když půjdeme bosi.

Podruhé vyrazí s Bárou a pytlem svíček. Uvnitř se totiž dělá obvykle taková atrakce se svíčkami, o níž ale radši nebudu psát, co kdyby si to přečetl někdo, kdo tam ještě nebyl, a pak by nebyl překvapen. Ivan sice říká něco o tom, ať čekáme hodinu a když se nevrátí, tak ať jdeme zase pryč, protože z Ortů nic nebude, ale vrátí se po pár minutách a je vidět, že nejen na botasky, ale ani na holínky pod kolena to není. A to ještě nedošli k té původní velké louži. Ivan tvrdí, že souš byla již na dohled a že by se tam chtěl ještě jednou podívat.

Tentokrát s ním vyráží Kvetoucí Pampeliška. Vyhrnuje si nohavice a rozhoduje se, že půjde naboso. Ivan si sundává zablácené botasky a místo nich si bere dosud čisté sandály. Opět prohlásí, ať nečekáme déle než hodinu. My se zatím posadíme a říkáme si, že bychom si mohli něco zahrát. Dohodneme se, že by to mohla být třeba střílečka, ale ještě než s tím můžeme začít, vrátí se opět Ivan i s Kvetoucí Pampeliškou s tím, že vody je až nad kolena. Oba mají úplně zablácené boty a nohy a voda sahala Kvetoucí Pampelišce viditelně až skoro k pasu. Nahoře byla voda čistá, ale dole je dost bahna.

Vypadá to tedy, že z Ortů nic nebude. Ivan se přece jen rozhoduje, že se půjde podívat ještě kus dál, protože si už doopravdy myslí, že suchá země byla na dohled. Mezitím si můžeme zahrát tu střílečku. Ivan se zanedlouho vrací s tím, že na pevnou zem nedošel, ale tentokrát už ji najisto viděl. No nic, takže Orty budou nejdřív za rok, dokdy snad ta voda vyschne. Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym, jediní dva z nás, kteří uvnitř ještě nebyli, ani nevypadají, že by jim to bylo líto. Oni si beztak nevzali ani žádné vhodné obležení ani baterky a Planoucí Růže od začátku prohlašovala, že spát uvnitř nechce. Taky už včera říkala, že byla v jedněch kaolínových dolech u Plzně. Byli tam tehdy s FHS[6] a dostala za to zápočet. Dovnitř museli lézt takovou úzkou rourou a vůbec ji to nějak nenadchlo.

Opět se tedy balíme, abychom mohli vyrazit někam do civilizace. Kvetoucí Pampeliška s Ivanem si vodou z lahví myjí nohy a mezitím se dohadujeme, kam vlastně pojedeme. Vypadá to, že buď do Budějc na náměstí a trochu se podívat po centru, nebo do Hluboké, která je ve tmě pěkně osvětlená. Nejprve to vypadá, že vyhrává Hluboká, protože nevíme, co budeme dělat v noci v centru Budějc, ale nakonec vyhrají Budějce, protože Ivan tu nemá kolo a naděje, že se mu podaří je někde půjčit není tak velká. Ivan si ode mě musí půjčit sandály, jelikož oboje boty, které tu měl, si úplně zablátil.

Maje všechny věci naložené na kole, kouknu se na zadní kolo a hle, ono je nějaké splasklé. Vypadá to, že jsem cestou sem o něco píchnul. Všechny věci opět sundám dolů, otočím kolo a jmu se vyměňovat duši. Jelikož cítím jistou nervozitu, moc mi to nejde. Ivan zatím odchází na autobus s tím, že si zkusí někde půjčit kolo a pak se sejdeme na náměstí. Jak říkám, cítím jistou nervozitu z toho, že ostatní zdržuji a k tomu si ještě Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym pořád zpívají nepísničky od Landy a ještě i dlouhodobě z jiných důvodů. Duši jakžtakž vyměním a nasadím kolo zpátky, ale když nasazuji brašny, tak mi tam prostě za boha nejde přidělat takový suchý zip, až mi z toho mírně vytečou nervy. Aspoň že díky tomu přestanou na chvilku zpívat.

---

[6]Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy

Nakonec se mi to přece podaří a můžeme se vydat na cestu zpátky, ale v tuhle chvíli taky upadám do jisté letargie a v podstatě by se dalo říci, že jsem právě usnul, takže už toho moc k dnešku nenapíšu. Cestou zpátky uhnula Kvetoucí Pampeliška moc brzo nahoru, takže jsme došli moc brzo k takovému plotu ovocného sadu. Kolem něj se táhly neprostupné křoviny, jimiž jsme museli prostoupit. Po chvíli to Velký Grizzzly s Planoucí Růží vyřešili tak, že si přehodili kola na druhou stranu plotu a přejeli tím ovocným sadem. Tam je ovšem Kvetoucí Pampeliška poněkud vylekala, zavolavši na ně, že uvnitř obvykle pobíhají psi. My jsme se nějak prodřeli těmi křovinami, ale nebylo to nic moc.

Z Hrdějovic jedeme tedy na náměstí, kde se u kašny potkáváme s Ivanem, nemusíme na něj ani čekat. Cestou zpátky mu žádný autobus nejel, ale prý ho v Hrdějovicích zastavil nějaký Švýcar a ptal se ho, kudy má jet do Linze. Ivan mu odvětil, že mu cestu ukáže, odveze-li ho do města. Pak nám Kvetoucí Pampeliška s Ivanem uspořádají prohlídku centra s odborným výkladem, který však moc neposlouchám, tak se o něm moc šířit nebudu. Ale vzpomínám si, že jsme se zastavili u nějakého stromu, který snad měl být mystický tím, že na Hluboké je podobný strom a oba se naklánějí k sobě. Je tu prý spousta pozitivní energie a když byla Kvetoucí Pampeliška malá a šla kolem, musela ho prý vždy pohladit. Dneska jsme se museli u toho stromu fotit.

Prošli jsme se po několika mostech u soutoku Malše s Vltavou a pak se zastavili v nějakém nonstopu u Malše. Vevnitř si vypiju jen jedno pivo a jdu zase ven, kde se dá trochu spát. Pak už opravdu spím až cestou na jakousi Čínu, kde nocujeme. Vím, že jsme tam šli hrozně dlouho a ostatní se pořád u něčeho zastavovali takže to bylo, na to, že bylo po druhé v noci, docela hrozné. Čína je taková osada, kde má Bára zahradu, před níž jsme si natáhli karimatky a spacáky a mohli jsme konečně spát.

Neděle 29. června

Ráno jsme se probudili kolem deváté a asi do desíti jsme ještě povídali a dojídali lusky, včera natrhané. Pak jsme se dohodli, že si Ivan půjde někam pro kolo, protože Velký Grizzzly opět prosazuje návštěvu nějakého lomu a koupání. Před tím se ovšem musíme stavit u Kauflandu a koupit si něco k jídlu. Ivan nás proto navede na správnou cestu a oddělí se od nás s tím, že se pak u Kauflandu zase sejdeme.

Cestou vidíme na asfaltovém hřišti nakreslený ovál, tak navrhuji, že bychom mohli závodit na tom oválu na kolech. Planoucí Růže ale říká, že by radši běhala a radši by tak deset koleček, protože jedno jí přijde jako moc krátká vzdálenost a ona radši běhá déle. Když už se hotovíme k běhu, prohlásí Kvetoucí Pampeliška, že bychom mohli radši běhat na nedalekém hřišti, kde je antuka. No a když už se hýbeme jinam, prohlásí Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym, že bychom se mohli nejdřív najíst. Později po jídle prohlásí, že přece nebudou běhat najedení a nic z toho není.

U Kauflandu mají motokáry, o kterých slyšel Velký Grizzzly už včera a začal ihned prosazovat jízdu na nich. Zjišťuje, že to stojí sto sedmdesát korun za deset minut, tak navrhuje, že bychom mohli jet dvakrát pět minut po dvojicích, ale až po jídle. Nakonec nebude nic ani z motokár.

Nakupovat jdou jen Planoucí Růže a Velký Grizzzly, první vychází Planoucí Růže s tím, že Velkému Grizzzlymu utekla, vylezši ze záchoda dřív a myslíc si, že už je uvnitř. Přináší nám polárkový dort, abychom si ho všichni snědli. Zanedlouho vykukuje i Velký Grizzzly, vypadá to, že bez Planoucí Růže nedá ani ránu, natož aby si nakoupil. Musí proto jít zase s ním dovnitř a my zatím s Kvetoucí Pampeliškou sníme skoro celý polárkáč sami. Po delší době opět oba vylezou s dalším polárkáčem a čtyřmi přesnídávkami. To vše si jdeme sníst do parku kousek vedle.

Zhruba když dosvačíme, dokvačí za námi Ivan na kole. Obvlášť přesnídávky musíme sníst rychle, jelikož na něj s nimi zapomněli. Po jídle ležíme na trávě, ale když si jdu odskočit, vidím, že Velký Grizzzly už zase stojí a věnuje se své oblíbené zábavě – totiž šlape holkám na břicha, čím dál tím méně rozumím tomu, co se na tom holkám líbí. Když se vrátím, snaží se prozměnu postavit se na prázdné lahvičky od přesnídávek. Na dvě to docela jde, ale udělat na nich holubičku už není tak triviální, sice se mi to jakžtakž povede, ale nevydržím v ní déle, než několik vteřin.

Jako další stupeň si dává Velký Grizzzly dvě skleničky na sebe a zkouší stát na nich. To už se nám opravdu nedaří ani na dvou dvojicích. Jako vyvrcholení pak přidává to, že se snaží postavit se na jednu dvojici skleniček jednou nohou. Pochopitelně jednu ze lahviček rozbije. Nepřesvědčí ho to ovšem o tom, že by se měl vzdát, dokud nerozbije další.

Od Kauflandu jsme se rozhodli jet se vykoupat. Nejprve si jde ještě Planoucí Růže dovnitř koupit krém na opalování. Mezitím se z nedostatku lepší činnosti poléváme vzájemně vodou z lahví. Projedeme tedy kolem motokár k mostu, kde kouká ze země ucho jehly. Ivan nám navrhne, abychom jím zkusili prolézt, jde mi to docela snadno, po mně to chce zkusit Planoucí Růže tak, že si současně drží kolo. Nakonec je zašprajcovaná v uchu jehly a nemůže s tím kolem ani tam ani zpět, dokud jí ho nepodržím. Pak jedeme k soutoku s tím, že než pojedeme někam do lomu na hlínu, zkusíme si ještě do Vltavy skočit z mostu.

To je totiž místní oblíbená zábava, nad Vltavou se klene most asi tak tři metry vysoko a voda je pod ním dostatečně hluboká. Holkám se do toho nechce, tak se musíme vytáhnout my, kluci. Ivan nám nejprve plave pod most ukázat, že je tam opravdu dost hluboko. Pak jdeme společně nahoru, přelezeme zábradlí – Velkému Grizzzlymu se to moc nedaří, tak zůstane na zábradlí – a pak už skáčeme. Nejprve Ivan, protože neskáče poprvé a my se aspoň přesvědčíme, že se to dá přežít. Pak Velký Grizzzly a nakonec i já. Doplaveme k holkám a Kvetoucí Pampeliška říká, že nás vyfotila asi všechny až na Ivana, který skočil moc rychle. Pak holky sedí vedle nás a cosi si spolu špitají a chichotají se tak, jak to mají správně dělat, když na ně zapůsobí chlapci mužnou silou a odvahou. Pak se jde Planoucí Růže podívat z mostu dolů, aby nám mohla říct, jestli nás obdivuje. Až dojde nahoru, ukáže nám z dálky tajné znamení, jestli jo. To znamená, že buď ukáže palcem nahoru, nebo dolů. Jsme samozřejmě hrozně napjatí, jak to dopadne, nakonec překvapivě palec vztyčí a my můžeme zajásat.

Když se Planoucí Růže vrátí, začínáme hrát na sušenou, což nám vydrží příští dvě hodiny. Možná bych měl napsat, co je to hra na sušenou, dnes je to sice i jeden z olympijských sportů a věnují se mu náruživě všechny generace o všech ročních obdobích, ale za našich let tak známý nebyl. Sušená se hraje tak, že po sobě hráči neustále stříkají vodou, různě se shazují do vody a tak. Sušená jsme to pojmenovali proto, že stříkaná nebo podobně se nám zdálo moc trapné. No, myslím, že ani nemusím popisovat, jak všelijak jsme na sebe tu vodu vylévali. Za zmínku stojí, že holky na sobě neměly plavky, a tak měly za chvíli mokré úplně celé oblečení. Na závěr nám to Kvetoucí Pampeliška oplatila tím, že i nám polila trochu naše svršky. Taky nakonec, když už jsme vlastně dohráli, přijížděli pod most nějací kanoisti. Běželi jsme proto rychle, abychom je mohli polít, ale nestihli jsme to. Taky jsme chvíli hráli s lahvemi střílečku a zkoušeli rozhoupat most hraním pružinky. Docela to šlo, protože most měl takovou pružnou lanovou konstrukci. Pružinka se hraje tak, že hráči stojí do kolečka a postupně skákají a říkají po řadě jednotlivá písmenka ze slova PRUŽINKA. Na koho vyjde A, ten přestane skákat a je nadále vynecháván. Až nezbyde nikdo, jde to zase tak, že naopak na A se začíná skákat.

Po dvou hodinách už toho máme docela dost a zatoužíme jít někam do hospody. Dvě hodiny, to znamená, že jsme asi dvakrát slyšeli z náměstí zvonkohru, hrající Ódu na radost. Ivan sice naznačuje, že bychom mohli jet ještě na tu hlínu se vykoupat, ale s příliš velkým ohlasem se jeho návrh nesetkává. Ivan nás vede opět kolem Kauflandu do nějaké hospody Na zlaté stoce, nebo tak nějak. Tam mají zavřeno, ale je tu na zahrádce pingpongový stůl a několik pálek. Když už nám tu nenalejí, tak si alespoň zahrajeme obíhačku.

Pak míříme do další hospody, kde bychom se mohli i najíst i napít. Nejprve míří Ivan někam do centra, pak si to ale rozmyslí a jedeme zpátky na nějakou zahrádku, kde skutečně mají něco k jídlu. Bohužel musíme sedět na slunci, protože jediný stůl, na který vrhá slunečník stín, je samozřejmě obsazený. Naštěstí přicházejí nějaké mraky, a tak to není tak hrozné. Ivan tu složil poslední sloku básničky pro Sněhovou Lilii a Šedého Vlka. Teda ona to podle Velkého Grizzzlyho měla být původně básnička jen pro Sněhovou Lilii, ale musel jsem se Šedého Vlka zastat, že by mu to bylo určitě líto, kdyby nic nedostal a Sněhová Lilie ano.

Po jídle a pivě jedeme na nádraží, odkud nám jede po šesté vlak do Prahy. Stíháme to tak akorát, pak si už jen podáme ruku s Kvetoucí Pampeliškou a Ivanem a míříme domů. Kupé má tu nevýhodu, že jsou tu jen dvě sedačky, zatímco my jsme tři, a tak nemůžeme všichni současně ležet. Planoucí Růže to chce vyřešit tak, že vyleze nahoru na nosič na zavazadla. Ale moc dlouho tam nevydrží, protože se bojí, že spadne a nelíbí se jí to tam. Vydrží to tam jen potud, pokud si nezahrajeme Kdo jsi kamarád, tak pojď si s námi hrát. Pak slézá dolů a skoro to vypadá, že to sama nezvládne, ale nakonec se jí to podaří. V Praze jsme něco po deváté a kolem půl mi jede vlak domů, takže se loučíme, a cyklovýprava do Budějc a Ort tak končí.

Jo, abych nezapomněl, na závěr následuje slíbená básnička pro Sněhovou Lilii a Šedého Vlka:

(Kvetoucí Pampeliška)
Naše Ido milá,
kéžpak bys tu byla!
V hospůdce sedíme a na Tebe myslíme.

(Všichni)

Někdo vyhrál zmrzlinu,
máme velkou hostinu.
Jsme prostě kabrňáci,
nedá nám to žádnou práci.

Vyjedli jsme pole hrášků,
vezem si ho plnou tašku.
A k tomu
jsme byli v lomu.

U velkého rybníka,
nebylo tam publika.
Růže tam však dělá kousky–
–zabíjí tam totiž chroustky.

Všichni se chcou obětovat,
asi budem losovat.
Chybí totiž šlehačka,
bude asi velká rvačka.

(Planoucí Růže)
Ze samého vedra,
zjeví se nám zebra.

(Všichni)
Pomlouváme Pedra,
že má velká bedra.

(Kvetoucí Pampeliška)
Chystáme se do Ort,
pak si dáme dort.
Účet právě platíme,
hospodského mateme.

(Všichni)
Chceme po něm básničku,
on nás však má v malíčku.
A je z nás teďka v balíčku.

(Moudro)
Není to k smíchu,
je to k pláči,
nevědět, kde Tě bota tlačí.

(Bára a Kvetoucí Pampeliška)
Slávek Dušek,
spadl z hrušek.
Je to však věc přetěžká,
spadl rovnou na ježka.

(Ivan)
Faken kraken,
ať je z tebe kámen.
Milý Vlku Šedý,
snad nejsi moc bledý.
Telefon tu zvoní,
pivko tady voní.
Nejnevykrystalizávavatelnějšími,
nejnevykrystalizovávatelnějšími. *(Absolutní rým)*
Myslíme jen na tě,
už nám uschly gatě.
Proč?
Hráli jsme na sušenou
a nekdy snad na viděnou.
Doufám, že se potkáme,
možná popovídáme.
Zazvonil zvonec
a básně je konec.

Za Luční Kobylkou do Rožnova

Místo děje: *Rožnov pod Radhoštěm a okolí*
Časové období: 23. 7. 2003 – 26. 7. 2003

Zapsal: *Petr Kučera*
Osoby a obsazení: *Členové Turistického oddílu MFF UK a jejich známá. Jmenovitě: Planoucí Růže, Velký Grizzly, Luční Kobylka a autor.*

Tento deníček věnuji Luční Kobylce, za to, jak se o nás v Rožnově hezky starala.

Úvod

Planoucí Růže pozvala na naši letní cestu na Ukrajinu i svou kamarádku, Luční Kobylku. Jelikož jsme toužili poznat ji dříve, než se vydáme na divoký východ a tato touha nebyla zcela jednostranná, vydali jsme se za Luční Kobylkou do Rožnova, kde přes léto bydlí u babičky a provádí ve skanzenu. Akce se myslím vydařila, jedinou její nevýhodou bylo, že se nesešlo příliš velké množství účastníků. Seznamovací účel tak nebyl zcela naplněn.

Středa 23. července

Dnes večer vyjíždíme vlakem v 16:07 z Hlavního nádraží v Praze do Rožnova pod Radhoštěm. To jsem si myslel, než jsem dojel na nádraží, ve skutečnosti však odjížděl vlak až v 16:23. Což mne trochu zmátlo, jelikož když jsem včera posílal Planoucí Růži SMSku, jestli platí ten vlak v 16:07, dostalo se mi lakonické odpovědi, „platí“. Chvilku jsem uvažoval, jestli by se mi téže odpovědi dostalo, kdybych si myslel, že vlak odjíždí v třeba v 16:37, ale Planoucí Růže později prohlásila, že to by mi asi napsala správný čas. Takhle si řekla, že když tam budu dřív, tak se nestane nic tak závažného, aby kvůli tomu musela psát delší zprávu.

Když jsme se dohadovali, že pojedeme za Luční Kobylkou[1], mysleli jsme si, že nás bude víc. Nakonec se ale nějak stalo, že jedeme pouze se Planoucí Růží a Velkým Grizzzlym. Kvetoucí Pampeliška prý musí šetřit peníze na Ukrajinu, ale ve skutečnosti jede někam s někým z gymplu. To se dozvěděl Velký Grizzzly, zavolav jí poté, co nám sdělila, že s námi nemůže jet. Lucka prozměnu jede někam na kola a od ostatních nemáme žádných zpráv.

U pokladen jsem tedy docela brzo, ač jsem si původně myslel, že to budu mít spíš natěsno. Velký Grizzzly přichází chvíli po čtvrté a nečekajíce na Planoucí Růži, jdeme si koupit lístek. Planoucí Růže přichází asi čtvrt hodiny před odjezdem s tím, že si chce ještě zařídit Kartu Z. Nejraději by vlastně jela s námi na hromadnou slevu, ale to bychom museli vrátit lístky. Nějak nám nedošlo, že teď nově platí sleva už pro dvojice. Planoucí Růže tedy vyhledává pokladnu číslo 23, která je zatím zavřená a už před ní stojí nějaké slečny a nějaký pán. Pokladna se po chvíli otevírá a pán se jme vyřizovat svoji záležitost, což trvá dost dlouho. Mezitím se stihneme vedlejšího okénka zjistit, že kdybychom chtěli místo toho vrátit můj lístek, strhnou nám deset procent a hlavně to musí opět vyřídit v pokladně číslo 23. Doba odjezdu se nezadržitelně blíží a pán stále stojí u okénka.

Slečny jsou tak laskavy, že pouští Planoucí Růži před sebe, a tak se dostává na řadu asi pět minut před odjezdem. Snaží se od paní v okénku vyzvědět, zda by bylo rychlejší vrátit lístek, nebo vyřídit Kartu Z. Paní

[1] Katka Elstnerová, která studuje přes rok v Hradci. Viz též deníček Koncert Vladimíra Merty 2002. Cituji: „… Sylva nám též sděluje zajímavou historku. Prý jí přijela kamarádka, studující jinak v Hradci. Šly, ještě s jinými kamarádkami, do bazénu a tancovaly tam jako akvabely. A kamarádka jim do tance popisovala, jaké měla přijímací zkoušky. Lidé se po nich kupodivu moc neohlíželi…“

se ovšem tváří dost nechápavě a tvrdí, že vrácení lístku přece provedou u jakékoli pokladny. Po chvilce Planoucí Růže rezignuje a radši si vyřídí Kartu Z. Mezitím jí koupím lístek, aby se tím potom už nemusela zdržovat a mohla rovnou vyběhnout k vlaku. Nasazuje ďábelské tempo a brzy nám mizí z dohledu.

Na nástupišti tak musí chvilku čekat, než ji doběhneme. Nastupujeme do nejbližšího vagónu, zatímco Velký Grizzzly se jde podívat dozadu, jestli tam nebude volněji. Vlak se rozjíždí a Planoucí Růže prohlašuje, že je vhodná chvíle k tomu, aby mi řekla, co se dělo, když byla u Radky na chatě. Předně Radka s námi nejede, ač ji Planoucí Růže zvala. Byvši pozvána jednak sem a jednak na vandr s Géčkem hned poté, raději si vybrala Géčko, asi proto, že si o Radce myslíme, že je xy. Jestli vám to nezní moc logicky, není divu, mě s Velkým Grizzzlym taky ne. Ale musím přiznat, že jsem docela rád, že nejede, protože už ji vlastně ani poznat nechci. Pořád mi ji tak vychvalují, že by mne určitě realita zklamala.

Když tedy jela Planoucí Růže k Radce na chatu, přijela do Jindřichova Hradce a ujel jí autobus. Řekla si tedy, že půjde pěšky po silnici. Cestou si povídala s Radkou telefonem. Radka má totiž o víkendech volání zadarmo. Za Planoucí Růží šel nějaký mladík stejně rychle jako ona a dělal, že telefonuje. Z toho dostala Planoucí Růže strach, a tak se vrátila a jela raději taxíkem. Taxikáře se nejprve zeptala, kolik to bude stát. On se jí na oplátku zeptal, kolik má u sebe peněz. Odvětila, že tři stovky, na což dostala odpověď, že by to mělo stačit. Stálo to nakonec asi dvě stě devadesát sedm korun a Planoucí Růže platila tisícovkou.

Krom toho ještě nechtěli Planoucí Růži a Radce nalít v hospodě pivo, jelikož si mysleli, že jim ještě není osmnáct. Pak taky jely na kolech do kina a Planoucí Růže měla přehozené páky od brzd, což zjistila, když se jí jedna brzda rozbila. Později se jí rozbila i druhá. Tak nakonec byly Planoucí Růže s Radkou rády, že film za moc nestál a vracely se ještě za světla. Radka jela na kole bez brzd a prý odvážně sjížděla i z kopce, kličkujíc jako na lyžích.

Ještě se tam někde zamotala Planoucí Růži bunda do řetězu a pak ji vymotávali skoro hodinu, prostě se nenudily. Mezitím se Velký Grizzzly vrací za námi, aby nám řekl, že v posledním vagóně nalezl volné kupé. K tomu musíme projít téměř celým vlakem, včetně poštovního a jídelního vozu a několika vozů první třídy. A to se ještě později od průvodčího dozvíme, že poslední tři vozy budou v Přerově odpojovat a že nás tedy čeká další přechod.

V kupé nabízím ostatním broskve, které jsem ráno obětavě dovezl od babičky na kole. Ve vlaku různě konverzujeme, Velký Grizzzly chce, abychom si představili, že takhle jezdí několik hodin domů ve vlaku a navíc je obvykle sám. Jen nevím, jestli jsme ho pro to měli obdivovat, nebo litovat. Planoucí Růže naproti tomu prohlašuje, že jet s námi je mnohem zábavnější, než kdyby jela sama. Tak nevím jestli je to lichotka. Velký Grizzzlyse taky ptá Planoucí Růže, proč nevzala housle. Ona se na to pouze uhodí do čela (obrazně) a řekne: „No, jo, vždyť ke Katce si vždycky housle beru. Nevím, jak jsem na to mohla zapomenout.“ Krom toho ještě zapomněla vzít stan. Když jí totiž včera Luční Kobylka volala, byla Luční Kobylka jednak zklamaná z toho, že nás přijede tak málo, a jednak když Planoucí Růže řekla, že budeme chtít raději spát venku, znatelně se prý Luční Kobylce ulevilo. Proto právě měla vzít stan. Ale já jsem ho naštěstí vzal a když nás Velký Grizzzly stejně zítra opustí, tak se do něj i vejdeme.

Ke konci cesty hlavně začíná Velký Grizzzly vymýšlet, jak bychom se měli s Luční Kobylkou přivítat. Myslí si, že bychom měli vymyslet něco speciálního, třeba si dát na hlavy ponožky Velkého Grizzzlyho a po vystoupení z vlaku usnout. Nakonec s Planoucí Růží usoudí, že nejlepší bude, vystoupíme-li každý jinudy. Planoucí Růže půjde za Luční Kobylkou a řekne jí, že přijela sama, protože my jsme omylem zůstali v Přerově, když jsme přecházeli z vagónu do vagónu. V Přerově si totiž šla Planoucí Růže koupit ke stánku zmrzlinu. Zmrzlinu neměli, tak místo toho přinesla brambůrky a Velkému Grizzzlymu pivo. Pak se šel ke stánku projít i Velký Grizzzly, chtěje si koupit nějaké jídlo. Donesl nám nějaké obložené housky. Když to tedy Planoucí Růže Luční Kobylce řekne, přistoupíme k Luční Kobylce my s Velkým Grizzzlym, každý z jiné strany a řekneme jí současně, „ahoj, Luční Kobylko“.

Myslím, že je vhodná chvíle vysvětlit, proč je Luční Kobylka zrovna Luční Kobylkou. K tomu došlo tak, že když byly Planoucí Růže s Luční Kobylkou předávat Velkému Grizzzlymu kopie pasu, seděly chvíli pod mostem v Tróji a házely do vody žabky. Přitom vymýšlely, jakou přezdívku by měla mít Luční Kobylka. Původně myslím chtěla být Luční Kopretina, protože Kopretina ještě žádná holka není a Planoucí Růže propadla mylnému názoru, že holky musí být květiny. Tohle nám Planoucí Růže později vyprávěla, jenže když došla k Luční Ko..., samozřejmě jsme si domysleli ...bylka. Planoucí Růže se ihned začala rozčilovat, že takhle v žádném případě nemáme Luční Kobylce říkat, protože to přece není vůbec hezké a Planoucí Růži se to vůbec nelíbí a holky přece musí být květiny a Luční Kobylka by si měla přezdívku vybrat sama. Jako kdyby mě se někdo ptal, jestli chci být Strašlivý Uragán a jestli se mi to líbí. A teď když jsme měli vystupovat, vzpomněl jsem si na to a usoudili jsme, že nejlépe učiníme, oslovíme-li ji tak a pak se uvidí.

Po vystoupení v Rožnově šla Planoucí Růže opravdu k Luční Kobylce a, nejspíš nepříliš důvěryhodně, jí řekla, že přijela sama. Jenže když jsme vystoupili my s Velkým Grizzzlym, už na nástupišti nebyly. To nás trochu zmátlo, prošli jsme tedy celé nádraží, než jsme našli východ. Na druhé straně budovy jsme je naštěstí viděli a vydali se k nim. Samozřejmě jsme však nestihli oslovit Luční Kobylku ve stejnou chvíli, ale pořadě. Pak nám tedy Luční Kobylka řekla, že jí tahle přezdívka nevadí a tento deníček se jistě postará o to, aby jí už zůstala.

Na nádraží musíme ještě chvilku počkat, než si Velký Grizzzly zjistí, jak mu zítra jedou vlaky do Bohumína, protože musí zítra večer jet do Dolní Lu**ty**ně, aby nakrmil psa a v pátek ráno mohl jet do Prahy, potažmo Benešova, dělat nějaký radiotelegrafický kurs. Dlouho tady s námi, k našemu zklamání nepobude. Zjistil, že vlakem by vyrazil ve čtvrt na devět a byl v Bohumíně asi v jednu, rozhoduje se tedy proto pro autobus a nachází, že poslední mu jede v půl sedmé večer. Přesněji, na papírek si opisuje osmnáct dvacet, ale pamatuje si půl sedmé. To se mu samozřejmě vymstí.

Z nádraží jdeme k babičce Luční Kobylky, aby si Luční Kobylka mohla vzít nějaké věci. Celou cestu se Velký Grizzzly věnuje telefonování. U babičky jde Luční Kobylka nahoru a babička nás zatím přemlouvá, abychom zůstali vevnitř u nich, a nechodili spát ven. Už nás s Planoucí Růží málem nalomila, a tak Planoucí Růže musí přetrhnout telefonát Velkého Grizzzlyho, aby nás podpořil. To učiní rázně s tím, že to je jediná noc s námi, a tak by radši spal venku. Alespoň tedy dostaneme na cestu mátovou šťávu, která je opravdu dobrá.

Na spaní nás chce Luční Kobylka vést někam nahoru a vypadá to, že bude lepší přezout se do pohorek, čímž tak ještě trochu zdržuji. Při tom zjišťuji, že jsem někde ztratil tkaničky a rezervní mám samozřejmě na dně batohu, a tak si musím operativně vypomoci provázkem. Kousek provázku má přece v kapse každý správný kluk. Pak už můžeme vyrazit vzhůru na Hradisko, což je vrch, na němž se nachází zřícenina Rožnovského hradu. Jdeme už samozřejmě po tmě, protože na nádraží jsme byli až před desátou večerní. To činí cestu zajímavější, tím spíš, že jsem jediný, kdo si může posvítit na cestu. Občas proto jdeme lesem pouze podle pohmatu nohami, vidět nebylo ani na krok. Cestou míjíme několik cedulí naučné stezky, po níž vlastně nahoru jdeme.

Nahoře je docela hezky, dokonce jsou tu ještě zbytky brány a nějakých zdí, rozhodujeme se proto zůstat, ačkoli Planoucí Růže je zpočátku trochu proti, majíc strach, že až se zítra probudí, nebude se jí to zdát tak hezké jako za tmy. Nacházíme si tedy celkem rovné místo na spacáky a ukládáme se ke spánku. Před spaním si ještě trochu zazpíváme a Luční Kobylka nám vypráví, jak to chodí u nich v muzeu. Jsou tam samí zajímaví lidé, Honza, Vendula, Erika, Michal. Třeba Michal je feminista, což se projevuje tím, že nemá rád mužský způsob myšlení a mnohem radši má způsob ženský.

Čtvrtek 24. července

Ráno je to kolem stejně hezké jako v noci, což Planoucí Růži neobyčejně těší. Vstáváme docela pozdě, myslím, že kolem desáté. Mezitím už kolem nás projdou nějaké děti, které si vyšly na zříceninu na výlet. Nemáme v podstatě žádné jídlo k snídani, nezbývá nám tedy, než zamířit dolů do nějakého obchodu. Zatím to ale nevypadá, že bychom měli nějak velký hlad, protože třeba Velký Grizzzly tráví ráno jako obyčejně, totiž stále leží ve spacáku.

Poránu se trochu chytíme s Planoucí Růží, protože ona začne rozvíjet, jak se pořád bojí, protože všude ve městě číhají úchylové třesoucí se jen na to, aby ji mohli znásilnit. Takže když se třeba po setmění zeptám na zastávce nějaké slečny, kdy jede další autobus, je zcela přirozené, že ode mne se zděšením v očích začne prchat. Proti tomu se samozřejmě musím ohradit, protože mě to moc normální nepřijde a po pravdě by mne taková situace dost urazila. Planoucí Růže sice tvrdí, že na to přece musím brát ohled a mohu si vybrat někoho jiného, koho se zeptám. Ale já si spíš myslím, že slečna, která má pořád podobné obavy, nemá po setmění o samotě na ulici co dělat. Protože přistupovat k někomu s tím, že ač se neznáme, myslí si o mně, že jsem úchyl, je podle mne pěkný nesmysl. To Luční Kobylka takové strachy nemá, což zdůvodňuje tím, že žije v jiném prostředí a kolem ní jsou samí hodní lidé.

Pak se Velký Grizzzly přece jen zvedá a vydáváme se dolů. Scházíme se zříceniny na cestu, kde jsou hned tři možné směry, kudy bychom mohli jít a připočítáme-li ještě směr, ze kterého jsme přišli, tak vlastně čtyři. Mohli bychom tedy jít každý vlastní cestou, což si po chvíli rozmyslíme a jdeme všichni stejně. Luční Kobylka nás tentokrát vede na severní stranu kopce, kde se nacházejí skokanské můstky. Na nich se nejezdí jen v zimě, ale i v létě. Zrovna v sobotu by tu prý měli skákat a měli by jim k tomu hrát Mňága se Žďorpem. To Planoucí Růži naláká, že sem určitě musíme v sobotu zajít a podívat se, jak se dá z takovéhleho můstku v létě skákat. Pohled dolů z toho nejvyššího je poněkud znervózňující, stejně jako pohled na krabičku s filmem, kutálející se dolů. A tak když se dostatečně pokocháme, jdeme dolů, kde si ji mohu opět sebrat. Na to míříme úplně dolů s tím, že je lepší sejít po schodech a pak se kouknout, jestli se nedá někudy vylézt ven. Náhodou dá, protože na jednom místě nějak nedostavěli plot. Na plotu visí veselá cedulka, která nabádá čitatele, by nelezl na umělý povrch můstků a nepoškozoval ho tak. Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym si toho však příliš nevšímají a pokoušejí se vylézt nahoru můstkem. Moc vysoko nedolezou.

Dole zamíříme k Bečvě, protože Velký Grizzzly by se dneska chtěl někde koupat. Jdeme proto k dolnímu splavu, kde přecházíme po kamení na druhou stranu. Dolní splav není tak hezký, aby do něj Velký Grizzzly chtěl hned vlézt, tak jdeme dál proti proudu do města. Pomalu dojdeme k babičce Luční Kobylky. Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym si myslí, že je výborný nápad, brodit se dál do města vodou. Nejlépe naboso s batohy. Luční Kobylka se z nás snaží vytáhnout, co vlastně chceme dneska dělat, v čemž je poněkud neúspěšná. Jelikož to ale vypadá, že v půl sedmé bychom stejně měli být v Rožnově, rozhodujeme se, že bychom mohli u Luční Kobylky odložit batohy a vrátit se pro ně až večer. Mezitím za námi přichází babička Luční Kobylky a donáší nám broskve a pár rajčat ze zahrádky. Ty broskve jsem totiž zapomněl včera v krabici tady před domem. Už jsme byli trochu zklamaní, že jsme je tu ráno nenašli, ale ukázalo se, že je jen babička schovala a dneska nám je zase přinesla. Zbyly, šťastnou náhodou, právě čtyři.

Jdeme si tedy schovat batohy k Luční Kobylce a současně se připravit na to, že budeme cestou hrát sušenou, i když Luční Kobylce se to moc nezdá. Odkládáme tedy věci a my s Velkým Grizzzlym i většinu oblečení a můžeme se vydat do města. Luční Kobylka si zpočátku nebere do ruky žádnou lahev s tím, že se jí vůbec polévat vodou nechce. Nakonec se ale nechá přemluvit.

Jenže nás to tentokrát zase tolik nebaví, hlavně Luční Kobylku, která se Velkému Grizzzlymu vůbec nebrání a, jsouc celá mokrá a odhodivši lahev, prohlásí, že už nehraje. Velký Grizzzly je, pravda, trochu neodbytný, až se Luční Kobylka kapku naštve, ale ne na Velkého Grizzzlyho nebo na nás, ale na sebe. Protože se nechala tak zmáchat a nepomyslivši na to, nevzala si žádné suché oblečení. Dojdeme k mostu, kde se převléknu a můžeme zamířit někam na snídani, nebo spíš oběd. Nevíme ovšem, kam vlastně půjdeme a jestli půjdeme do hospody nebo do krámu. Nakonec vyhrává hospoda. Pak zase vzniká problém kam. Luční Kobylka místní putyky neobráží, a tak neví, kde by to bylo nejlepší. My samozřejmě taky nemůžeme vědět kam. Nakonec tedy Luční Kobylka navrhuje, že bychom mohli jít do skanzenu do městečka.

Přecházíme tedy celé město, abychom v městečku zjistili, že hospody jsou tu trochu drahé a dozvěděli se od Velkého Grizzzlyho, že viděl cestou docela levnou jídelnu. Ještě než se vrátíme, kupujeme pohled, který chceme poslat Kvetoucí Pampelišce. Jsou na něm vyobrazeni valach a valaška pokročilého věku v krojích. Kus cesty zpět skutečně nacházíme jídelnu, vypadající celkem lacině. Dáváme si tedy oběd a sedáme si s ním ven. Pivo tu ovšem točí hrozně dlouho. Po obědě si myslíme, že bychom měli napsat nějakou básničku do toho pohledu, ale nic moc nás nenapadá. Planoucí Růže proto navrhuje, že bychom měli jít do cukrárny na zákusek.

Míříme proto na náměstí, cestou prohlašuje Velký Grizzzly, že Planoucí Růže chodí jako Mr. Bean. Ale když chceme s Luční Kobylkou, aby nám to ukázala, vůbec se jí to nedaří. U cukrárny však nemají stolky venku, tak žádáme uvnitř obsluhu, jestli bychom si nemohli vzít nádobí ven do parku. Obsluhující pán se nejprve tváří poněkud nechápavě, ale nakonec svolí s tím, že mu je zase musíme donést dovnitř. Asi se to tu běžně nestává. Planoucí Růže si dává zákusek, já čaj a Luční Kobylka s Velkým Grizzzlym zmrzlinu. Sedáme si v parku na lavičku a v téže chvíli začíná pršet, což je pro nás velmi veselé při vzpomínce rozruchu, který jsme udělali, abychom mohli jít ven. Pak skládáme konečně básničku pro Kvetoucí Pampelišku, ale napíši ji až ve chvíli, kdy bude dokončena, tedy k dnešnímu večeru. Mezitím nám Planoucí Růže zkouší ukázat Mr. Beana, ale stále se jí to nedaří. Luční Kobylka je z nás trochu špatná, protože není zvyklá způsobu trávení volného času Velkého Grizzzlyho. Přijde jí, že se vlastně za celý den nikam nepohneme, nic se nestane a bude to tedy proflákaný den. Sice s ní docela souhlasím, ale u Velkého Grizzzlyho jsem si už zvykl, že to jinak nejde.

Taky tu mají na náměstí sochu, kterou ovšem vidíme jen zezadu.

Nejprve se jde podívat Planoucí Růže, co je zač, a přišedši zase k nám, tvrdí, že jde o George Washingtona[2]. Pak se jdu podívat já a soudím, že jde o Emila Zátopka. Planoucí Růže se jde podívat ještě jednou a tentokrát soudí, že jde o T. G. Masaryka, což bylo správně, ale já si přece myslím, že šlo o Emila Zátopka.

Pak jdeme koupit jídlo na večer a na zítřek, kdy půjdeme na pořádný výlet. Po nákupu už do odjezdu Velkého Grizzzlyho nezbývá zase tolik času, slabé tři hodinky, tak nás Luční Kobylka na nějaké Okolo[3], to by snad mělo být nedaleko. Vycházíme na jih nad Rožnov, dosud šli všichni kromě mne bosi, cestou na asfaltu soudí Luční Kobylka, že je přeci jen čas obout si sandály. Planoucí Růže se nejprve chce obout taky, ale když Velký Grizzzly prohlásí, že nechce zůstat bos sám, neobuje se ani ona. Po chvíli scházíme ze silnice a jdeme po louce. Cestou nám Velký Grizzzly vypráví, co se dělo v Terminátoru III, Planoucí Růže na něj totiž ukázala prstem. On se jí otázal, jestli viděla Terminátora III a když dostal zápornou odpověď, řekl že je rád, protože jinak už by určitě ležel mrtev. To v nás samozřejmě vzbudilo zvědavost. Děj je poněkud zmatený, ale nakonec z toho vyplynulo, že jeden z terminátorů mohl zabíjet tím, že na někoho ukázal a z prstu mu něco vyjelo. Ještě si vzpomínám, že v prvním dílu podle Velkého Grizzzlyho Arnold Schwarzeneger prohrál, což se mi zdá podivné, protože Arnold je přece neporazitelný.

Nahoře na louce si leháme do trávy ve stínu pod stromem, je totiž docela vedro. Strom vypadá opravdu lákavě, a tak není divu, že si jde Luční Kobylka zkusit na strom vylézt. Je vidět, že je to šikovná holka, protože nahoře je, než bys řekl švec. Hned po ní si to musím zkusit i já, abych uspokojil svou mužskou ješitnost. Shora je opravdu pěkný rozhled, obzvláště na Planoucí Růži a Velkého Grizzzlyho. Když slezeme, jde se ke stromu podívat i Planoucí Růže, nejdřív to vypadá, že bude taky chtít vylézt nahoru, ale nakonec se jen podívá na větev, po níž jsme tam vylezli a skončí u toho, že nás obdivuje. Minula pátá hodina, ale nevypadá to, že by to na někoho mocně zapůsobilo. Zvedáme se jen líně, jako by Velký Grizzzly ani nespěchal na autobus. Vypadá to, že na to Okolo asi dojít nestihneme. Tak alespoň Luční Kobylka máchá paží do prostoru a říká, že tady všude je Okolo. Tak nevím, kde vlastně je Okolo, ale určitě je

[2]Nebo Abrahama Lincolna? Nějak se nepamatuji.

[3]Samozřejmě vím, že frází „jít na okolo“ mínila Luční Kobylka, že se prostě půjdeme projít okolo, ale zdálo se mi toto rčení natolik podivné, že je tu jako nadsázku píši s velkým *O*, jakoby se jednalo o název místa.

někde poblíž Rožnova.

Scházíme dolů na silnici, kterou však chceme jen přejít a jít směrem k Hradisku. Je tu taková cesta k nějakému baráku. Velký Grizzzly prohlašuje, že tady bydlí Hingisová[4], a Luční Kobylka dodává, že má koně. Ale zatím nevíme, jestli je to opravdu tady, nebo někde jinde. Jdeme dolů po cestě k těm barákům, doufajíce, že tam půjde projít naším směrem do lesa. U baráku stojí nějací lidé, možná je mezi nimi i Hingisová. Vpravo od cesty je výběh pro koně a přívěs na jejich převážení. To nás utvrzuje v tom, že je tu určitě Hingisová. Mohli bychom jí dát podepsat pohled pro Kvetoucí Pampelišku, toho by si určitě Hingisová nesmírně považovala. U cesty je sugestivní značka zakazující vstup na soukromý pozemek. Tak radši nezkoušíme dojít až dolů a zahneme před ní vlevo po louce. Ale ti lidé dole se nás optají, jestli jsme gramotní, že je tam přece cedule se zákazem vstupu. Tím nás tak naštvali, že Hingisové nedovolíme ten pohled podepsat. A má to.

Jdeme tedy po asfaltce kus dál, až narazíme na lepší asfaltovou odbočku. O chvíli později rozmýšlí Luční Kobylka, jestli bude lepší jít přes les, nebo po cestě a vidíc bosé nohy Planoucí Růže a Velkého Grizzzlyho, rozhoduje, že rychlejší to bude po cestě. Naše tempo však není závratné, ač se nezadržitelně blíží šestá hodina. Obzvlášť Velký Grizzzly je stále docela v pohodě, dokonce se zastavuje, aby si prohlédl telátka a kravičky na louce. Přecházíme kopec, na nějž nás Luční Kobylka už zdálky upozorňovala a říkala, že tam lítali paraglidisti. Prostě stáli s padáky a občas poskočili ve větru. Pak jdeme dolů k Rožnovu. Občas běžíme, chtějíce dohnat čas. Hlavně ovšem nechceme, aby nám mohl něco Velký Grizzzly vyčítat, pokud mu ten autobus odjede. Velký Grizzzly se běhu moc aktivně nevěnuje, ale je fakt, že ho tíží batoh s našimi celodenními věcmi a s tím se špatně běhá. Hlavně z kopce se Planoucí Růže rozbíhá jako divá a říká, že z kopce hrozně ráda běhá. Je vidět, že je ještě mladá a na kolenou jí moc nesejde.

Nezdržujeme se tím, abychom si zacházeli na most a Bečvu přecházíme po kamení a vodou. U Luční Kobylky jsme asi v šest deset, zrovna když začínají padat první kapky bouřky, kterou již jsme nějakou dobu tušili. Máme nejvyšší čas, aby se jen Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym obuli, a bychom se vypravili na cestu. Planoucí Růže dostala od babičky Luční Kobylky hned dva deštníky. Jeden z nich si bere Velký Grizzzly, protože

[4]Povoláním je to známá tenistka.

o něj nemá nikdo jiný zájem. Na autobusové nádraží docházíme necelých deset minut před půl sedmou a trochu nás mate, že na místě nestojí žádný autobus ani nečekají žádní lidé. Když přijdeme blíž a podíváme se na jízdní řád, zjistíme, že autobus neodjíždí v půl sedmé, ale odjel v osmnáct dvacet. Velký Grizzzly je viditelně zklamán, tím spíš, když zjistí, že na papírek si zapsal čas odjezdu správně. Pomocí telefonu mu najdu další spoj, asi za hodinu mu jede vlak s asi třemi přestupy.

Zatím jdeme do čajovny, odkud nás pouze Velký Grizzzly ve správný čas opustí. Čajovna je kousek od nádraží a je docela pěkná a příjemná. Sedáme si do místnosti, kde je veliký kulatý stůl, za níž sedí veliký plyšový medvěd. My si ovšem sedáme do křesílek u okna. U stolku jsou ovšem jen tři, Planoucí Růže, jako praktické děvče, nalezne ihned řešení a navrhne, abychom přesunuli jedno křeslo od vedlejšího stolku. Objednáváme si čaj, můj oblíbený zelený darjeeling samozřejmě nemají. Planoucí Růže si objednává napůl s Velkým Grizzzlym rooibos. Ten však stačí vypít jen jeden šálek, než musí odejít. Ještě před tím dopíše Luční Kobylka poslední sloku Kvetoucí Pampelišce na pohled. Nepodepíšeme se na něj za nás, ale místo toho podepíšeme Statného Jalovce a Švarnou Jablůňku, což mají být turisťácké přezdívky těch dvou osob na lícové straně pohledu. No, posuďte sami:

(Strašlivý Uragán)
Naše Pampi milá,
ty jsi naše víla,
škoda, že tu nejsi,
panák na nás dej si.

(Velký Grizzzly)
Tak co Pampi,
tak co chlampi?
Dej si panák aspoň Ty,
když ho nemůžem mít my.

Zpíváme a paříme,
na Tebe teď myslíme.
Růže ukazuje Beana,
smích nás tady všechny jímá.

(Planoucí Růže)
Že nám chybíš buď si vědoma,

no, aspoň že nesedíš doma.
Možná to tam lepší máš,
rotože největší despota je Tomáš.
Užíváme si tu volna,
na náměstí je socha Lincolna.

(Luční Kobylka)
Bydlí tady Hingisová,
nemáme však pro ni slova.
Chtěli jsme ji navštívit,
krutě si však chrání byt.

Měla se tu podepsat,
můžeme ji odepsat.
Není to jediný zážitek,
je to tu příjemný požitek.

Statný Jalovec & Švarná Jablůňka

Když nás Velký Grizzzly opustí, můžeme naplánovat zítřejší výlet. Ze dvou variant vybíráme cestu, po níž dosud Luční Kobylka nešla, zatímco já ano. Půjdeme na sever nahoru na Velký Javorník a odtud na západ po červené a pak žluté značce k Valašskému Meziříčí. Asi ne až na nádraží, skončíme někde v Krhové, odkud pojedeme vlakem zpět do Rožnova. Díky tomu si budeme moci nechat věci v Rožnově a jít nalehko. V sobotu navštívíme Romskou píseň, podíváme se, jak na můstcích skáčou skokani na lyžích, a pak pojedeme domů. V čajovně jsme docela dlouho, hlavně Planoucí Růži to přijde dlouho, protože musí stále myslet na šunku a rohlíky, které jsme si koupili k večeři. K mé radosti se ukazuje, že Luční Kobylka má jisté zalíbení v turisťáckých hovorech o vztazích mezi pohlavími. Planoucí Růže z toho však viditelně takové potěšení nemá. Vůbec mi přijde, že se v té čajovně tak dobře nebavila. Myslím, že Luční Kobylka mluví o nějaké Pižďuše[5], která tady byla minulý týden a která toho hrozně moc stíhá, už si ani nepamatuji, co všechno. Taky se bavíme o knížkách a vychází najevo, že Planoucí Růže knížky vůbec nečte, protože se radši učí a číst knížky ji vůbec nebaví.

[5] Tahle přezdívka je teda fakt za trest…

Čajovník nám neustále nabízí další nálev a když uspěje, je na Planoucí Růži vidět, že by se bez toho docela dobře obešla. Bude to i tím, že s rooibosem nemá na druhý nálev nárok. Ale když se s ní rozdělíme, tak to snad není tak zlé. Ačkoli Planoucí Růže říká něco o tom, jak je to hrozné, že v těch čajovnách mají vždycky tak hezké prostředí, ale čaje že vlastně ani nemají moc dobré. Taky tu prohlížíme nějakou indickou hru. Je to podobné Člověče nezlob se, ale jde tam samozřejmě o duchovní vývoj a rozvoj.

Něco před devátou se přece zvedáme, že odejdeme. Luční Kobylka si ještě zkouší nějaké šaty, které tu prodávají, ale nechtěla se nám v nich ukázat, a tak nemoh říci, zda jí slušely, myslím, že určitě jo. Ale nekupuje je, ptá se jestli tady ještě nějaký čas budou a nakonec se s prodavačem shodnou v tom, že to nechají osudu, buď budou, nebo ne. Taky se ptá, jak často tu nějaké šaty prodají a prý tak jednou týdně. Planoucí Růže zatím kupuje pro Sněhovou Lilii k narozeninám instantní sahleb.

Venku zatím přestalo pršet a je tam vcelku příjemně. Takhle prý je to tu už několik dní, ráno sprchne, večer sprchne a jinak to jde. U Luční Kobylky se oddáváme večeři a sprše. Je to sice trochu hloupé, že se sem jdeme vždycky jen najíst nebo umýt a pak zase jdeme pryč, ale babičce to prý nevadí. K večeři si dáváme ty rohlíky se šunkou, o nichž Planoucí Růže snila v čajovně, a k tomu máme mátový čaj.

Potom je pomalu čas vyrazit hledat si nocleh. Jen vylezeme z domu, napadne Luční Kobylku, že je venku docela mokro a jde domů vyhledat ještě igelit pod spacáky. Planoucí Růže zatím obdivuje na plotě větrníčky. Hlavně to, že jsou otáčecí a samy se natáčí po větru. Luční Kobylka si původně myslela, že půjdeme spát tam, kde jsme leželi dneska pod stromem, ale je to poněkud daleko, tím spíš, když se sem budeme ráno vracet. Jdeme proto stejným směrem jako včera, ale končíme dřív u nějakých kaštanů. U nich zahneme k poli a lesu a u něj nacházíme docela pěkné místo i s ohništěm. Ale je mokro a lesy kolem jsou jen listnaté, a proto se oheň ani nepokoušíme rozdělat. Natahujeme igelit a rozkládáme se na něj. Zatím je jasno, a tak nemáme strach z deště. Málem bych taky zapomněl dodat, že jsme chvíli přemýšleli o tom, že bychom nešli až na most a Bečvu přebrodili. Nakonec jsme od tohoto nápadu upustili, vymluvivši se na to, že máme s sebou kytaru a neradi bychom ji vymáchali.

Málem bych totiž zapomněl říct, že si s sebou tentokrát Luční Kobylka vzala kytaru, aby nám mohla zahrát ke zpěvu. Toho také využíváme. Nejvíc toho ovšem nazpívá Luční Kobylka, dobře se to poslouchá, protože zpívá hezky a čistě. Od západu to pomalu vypadá, že se blíží mraky. Hvězdičky pomalu mizí, až máme krapet obavu, co z toho bude. Nakonec převládne názor, že bychom měli přemoci svoji lenost a postavit ještě stan. Alespoň se do něj můžou schovat batohy a když jde Luční Kobylka spát, tak i kytara. My zůstáváme venku s tím, že zalezeme dovnitř, jedině začne-li doopravdy pršet.

Pátek 25. července

Celou noc bylo sice zataženo, ale bez padající vody. K ránu se situace poněkud změnila, když se spustil drobný déšť. Je už půl osmé, a tak si dáváme spacáky do stanu. Sami zůstaneme venku a věnujeme si snídani. K ní jsme si včera v krámě koupili makovec. Po snídani balíme věci a stan a vydáváme se k babičce Luční Kobylky. U ní si dáváme ranní čaj a chvilku konverzujeme. Pak se dáváme na cestu, protože dneska přece jdeme na výlet.

Přecházíme přes město na sever k Dolním Pasekám. Cesta vede po silnici, což se nám moc nezamlouvá, tak Luční Kobylka zahne kamsi vlevo do kopce a do lesa. Jdeme tedy chvíli lesem, ale ne zcela naším směrem, pročež se zanedlouho opět vracíme na silnici. Z Dolních Pasek jdeme po zelené značce nahoru. Je krásně zataženo, vzduch je chladivý, u cesty rostou maliny, co víc si můžeme přát? Holky si vzájemně objednaly, že se naučí nějaké písničky. Ve městě to však nešlo, protože Luční Kobylka nemá potřebu zpívat hlasitě na veřejnosti. Tady to nejde, poněvadž jdeme do kopce. Teprve až vyjdeme na hřeben a stoupání je pouze mírné, můžou se pustit do zpěvu. Nevím jestli už tady, nebo někde dál, začíná Planoucí Růže učit Luční Kobylku jednu písničku od Hegerové[6], kterou si budou zpívat téměř po celý den a všem nám ještě několik dní bude hučet v hlavě. Taky nám Luční Kobylka přezpívává písničky, které zpívali v Hradci, když nacvičovali nějaké divadlo.

Cestou nahoru má Planoucí Růže přebytky energie a chtěla by do kopce běžet. Říkáme jí, že by mohla běhat kolem nás, nebo nahoru a dolů, což se jí ale zdá samoúčelné a nechce se jí. Luční Kobylka nám při té příležitosti řekla, že před několika dny nedaleko na Bystřičce pořádali triatlon. Na začátku museli všichni závodníci slíbit, že za rok se účastní znova, jinak nebudou už Homo Hardcoreus, což jinak budou,

[6]Myslím, že „Co mi dáš“.

dokončí-li závod. Docházíme na rozcestí s modrou a červenou značkou, my pokračujeme dál po červené na vrchol. Už se na něj těšíme, jelikož jsme si naplánovali, že se tam naobědváme. Kousek za rozcestím se připojujeme na asfaltku. Po ní jde kupodivu docela dost turistůů, zatím jsme žádného neviděli.

Z vrcholu Velkého Javorníku (918m) je opravdu krásný rozhled, mha před námi, mha za námi. Je tu taky hospoda a u ní lavičky. Začínáme se rozmýšlet, kde se vlastně najíme, a není to kupodivu tak jednoduché, jak by si leckdo myslel. U laviček nmůžeme zůstat, protože je tam pár lidí a hlavně jsou mokré. Tak jdeme kousek dál, že si sedneme na trávu, ta ale není nic moc, tak nakonec končíme u jiných laviček stranou od hospody. Vybalujeme sýr, chleba a rajčátka. Úmyslně užívám deminutiva rajčátko, protože se jedná o úplně mrňavé exempláře tak akorát jednou do úst. Jde ovšem o zvláštní druh, nikoli o nedorostlá rajčata. A celé to vypěstovala na zahrádce babička Luční Kobylky.

Po jídle se dává trochu do mrholení, nebo možná ne. Ale každopádně nějak situace vyplyne v to, že jdeme ještě do hospody, dáváme si čaj, Planoucí Růže capuccino. A to ráno říkala, že kafe vůbec nepije. Teď prozměnu říká, že capuccino není kafe, což je koneckonců přirozený důsledek toho, že kafe nepije, zatímco capuccino ano. Já si k tomu dávám ještě rakvičku se šlehačkou. Sedí tu taková trochu hlučná společnost. Když už všechno vypijeme, musíme docela dlouho čekat, než si nás všimne vrchní, abychom mohli zaplatit. Pak už si jen Planoucí Růže koupí zmrzlinu a Luční Kobylka preclík, který prý ovšem za těch pět korun nestál, a můžeme vyrazit dál.

Mohli bychom jít zpátky po červené na rozcestí a potom po červené dál na Trojačku, ale nechce se nám vracet ani kousek stejnou cestou, a tak se rozhodujeme jít po modré dolů na Padolí a odtud po žluté zase nahoru na červenou značku a po ní dál na Trojačku. Díky tomu procházíme ještě na vrcholu kolem takové pěkné lavičky, od níž je i něco vidět, jelikož mraky se trochu zvedly. Planoucí Růže ihned, jak přijde k lavičce, si na ni stoupne. Proti tomu se Luční Kobylka ohradí, co když přijde někdo v bílých šatech a na lavičku si sedne. To jsou prostě ti bezohlední pražáci a pražandy.

Klesáme dolů po modré značce a jde věru o prudký sestup. Cestou se bavíme tak vášnivě o tom, co si budeme brát s sebou na Ukrajinu, že mineme místo, kde modrá značka zahnula, narozdíl od nás, dolů z nejprudšího kopce. Musíme se tak kousek vracet. Tím zjistíme, že jsme na daném místě dokonce zbytečně přelezli padlý kmen, který byl sice vlastně mimo cestu, ale my jsme si mysleli, že jde o překážku vyzývající nás k překonání. Z prudkého kopce se cesta naštěstí klikatí až dolů k potoku, kde je u mostku rozcestí.

Zde se chvilku zastavujeme, Planoucí Růže si sedá na mostek a kouká se dolů do potoka. Jeho dno je pod mostkem upravené volkými plochými kameny. Na jednom místě leží větev, nebo vyrůstá ze země nahoru kořen. Planoucí Růži to nedá a musí se jít dolů podívat, jak to je. Je to větev, jak jsme si mysleli my s Luční Kobylkou. Jsouc dole, volá na nás Planoucí Růže, že pod mostkem by šlo projít a ihned to také vyzkouší. Na druhé straně ji vyhlížím, abych ji vyfotil, jak vylézá ven, ale kouká se hloupě na druhou stranu a ne na mě. Musí tedy vylézat ještě jednou. Tím jsme opravdu vyčerpali všechny místní atrakce a můžeme pokračovat v cestě.

Jdeme nahoru po asfaltce, po níž asi vede kousek i žlutá. Zanedlouho proti nám jdou ti lidé, co seděli v hospodě. Jedni nám také říkají, „děcka, vy už jste ale byli nahoře“. K tomu jim přisvědčujeme, a dodávám, že jdeme zase nahoru. Jednak na základě toho musím říct Luční Kobylce, že se mi líbí, jak se na Moravě říká děcka. A taky ti lidé jdoucí proti nám trochu znervózní Luční Kobylku, jíž nějak nejde do hlavy, jak je to možné, že jdeme správně, když jdeme v opačném směru. A taky, kam vlastně zahneme, až dojdeme na červenou značku, a jak to, že nepůjdeme přes Velký Javorník, protože ona si myslí, že ano. Zahneme vpravo, což se jí však nějak nezdá. Musím jí tedy ukázat na mapě, kde asi jsme a že je všechno v pořádku, že jdeme prostě po žluté značce nahoru, kde opět potkáme červenou značku. Trochu ji to upokojí. Planoucí Růže nedává jakoukoli nervozitu z toho, jestli jdeme správně, najevo. Zdá se, že všechny obavy nechává na nás. Večer sice řekne něco v tom smyslu, že jí tahle situace taky trochu udivovala, ale myslím, že to nebylo tak vážné.

Ale přece si myslím, že jdeme trochu špatně. Dlouho jsme neviděli žlutou značku a taky mi přijde, že asfaltka, po níž míříme nahoru, je ta, která vede nahoru na Velký Javorník. To není úplně dobře, tak radši zahneme po cestě doprava, více v našem směru. Ta jde po vrstevnici a na další cestě zahneme vlevo nahoru na hřeben. Naše obavy z toho, že bychom se mohli ztratit, jsou scela rozptýleny, když dojdeme na rozcestí žluté s červenou, pod Kamenárkou, na něž jsme měli původně přijít po žluté, trochu více zprava.

Odtud traverzujeme Kamenárku (860m) po jejím severním úbočí. Je to trochu do popce, ale Planoucí Růži to naštěstí moc nevadí, a tak se mi tím nezhoršuje můj velitelský image. Jinak jsem u ní ovšem jako vůdce v dlouhodobém průšvihu a jestli na Ukrajině nebudou třešně, lusky a lomy, tak nevím, co budu dělat. Za Kamenárkou míjíme rozcestí s modrou značkou a pokračujeme dál přes Dlouhou (860m) a Krátkou (758m) na rozcestí se žlutou. Na jednom z těchto vrcholů jsem nucen konstatovat, že když jsem tu byl před pěti lety, bylo úplně stejné počasí. Zataženo s mírným mrholením.

Míříme dál na Huštýn (749m). Ještě před ním se zastavujeme na krásné vyhlídce. Je odtud docela pěkný rozhled na Nový Jičín a je tu také jakési prkno jako lavička. Na ně si sedá nejprve Planoucí Růže a pak i já. Jenže lavička je tak vrtkavá, že Planoucí Růže nemůže vstát, aniž bych neupadl, což jsme experimentálně vyzkoušeli. Dáváme si horalky a koukáme dolů do údolí, jak tam projíždí vlak. Planoucí Růže říká, že vloni jela s nějakým klukem domů a on si pořád chladil tváře o sklo a říkal, že až přijede domů, tak si napustí vanu studenou vodou, ale Planoucí Růže neví, jestli to opravdu udělal. Taky Luční Kobylka vypráví o tom, jak jim učitel na gymplu pořád připravoval nějaké psychologické hry, třeba museli ráno prolézat nějakou dírou v papíru do třídy a podobně. S Planoucí Růží se pak o takových hrách vyslovují s despektem. Sice navrhují, že bychom si měli na konci Ukrajiny napsat, co si o sobě vzájemně myslíme, ale naštěstí to nemíní vážně.

Cestou na Huštýn (749m) pak hovoříme o drogové prevenci a o tom, jak se na nás podepsala. Luční Kobylka myslím říká, že ji zcela minuly instruktážní filmy s feťáky válejícími se po podlaze a podobné věci. Planoucí Růže si prevence užívala pravidelně, až dostávala stejně pravidelně od maminky omluvenku, aby si mohla raději ve stejné době číst. Rozhodnuvši se, že drogy nikdy brát nebude, usoudila, že je pro ni prevence zbytečná. Ale taky říká, že jednou musela ve škole vyplňovat takový dotazník, v němž byla spousta otázek, jestli bere to, nebo ono a jestli to bere pravidelně. Nakonec byla otázka, jestli kouří a protože si Planoucí Růže připadala nenormální, když na všechny předešlé otázky odvětila, že nic nebere, zaškrtla alespoň, že kouří, ačkoli to nebyla a není pravda[7]. I tím podporuje své tvrzení, že kdyby nebylo prevence, věděly by děti méně o drogách a bylo by méně závislých. V tom s ní ale s Luční Kobylkou

[7]Nebo přesněji, nikdy jsem neviděl Planoucí Růži kouřit a nikdy jsem o ní ani neslyšel, že by někdy kouřila.

nemůžeme tak docela souhlasit.

Na vrcholu Huštýna je vrcholová kniha a lavička se stolkem. Do vrcholové knihy se samozřejmě musíme podkreslit, to jest nakreslit své přezdívky. Nejtěžší to má Luční Kobylka, která dosud tu svou nekreslila. Vlastně si ani moc nepamatuje, jak vypadá luční kobylka. Nakonec to ale celkem úspěšně zvládne a její luční kobylka v trávě myslím splňuje ta nejtvrdší umělecká kritéria. Mezitím zde hrajeme s Planoucí Růží Huštýnské šachy. Tato hra má hrozně složitá pravidla a hraje se s takovými polokolečky ze dřeva. První partii vyhrává Planoucí Růže, druhou já, je to tedy vzácně vyrovnáno.

Z Huštýna už to není daleko na rozcestí se žlutou na Trojačce. Tady se Luční Kobylka kouká na to, kdy nám pojede z Krhové vlak do Rožnova. Vypadá to, že na těch sedm kilometrů dolů máme skoro dvě hodiny, což je docela v pohodě. Planoucí Růže ovšem vyjadřuje touhu na vlak spěchat. Hrozně ráda totiž spěchá na vlak a dnes se ještě nedělo nic dramatického. Jako vhodný způsob, jak bychom toho mohli docílit, vidí ještě tříkilometrovou zacházku k nějakému pomníku na Trojačce. Nám s Luční Kobylkou se to však moc nezdá, lépe řečeno, moc se nám nechce absolvovat tříkilometrovou zacházku s nejistým cílem. Planoucí Růže se proto chvilku tváří, že by ráda šla na ten pomník sama a pak by nás dohnala. Představa, že bychom se měli rozdělit se nám již vůbec nepozdává, a tak Planoucí Růže nakonec podlehne našeho psychologického nátlaku a svých tužeb se vzdá. Je nám to sice trochu líto, ale takový je osud.

Jdeme tedy všichni pohromadě dolů po žluté. Cesta jde nejprve trochu protisměrně, ale pak se narovnává a s tím přechází mrholení v docela regulérní déšť. Jdeme zpívajíce si nějaké písničky až na rozcestí s modrou, kde se na chvilku zastavujeme, protože je tu přístřešek a v batohu máme disko sušenky. Je to odtud na nádraží asi čtyři kilometry a ještě máme hodinu času, myslíme si proto, že bychom mohli stihnout ještě navštívit hostinec, který má být asi za kilometr. Proti návštěvě hostince kupodivu nemá nic ani Luční Kobylka, ačkoli o ní Planoucí Růže ve vlaku tvrdila opak. Prý není ani abstinentka, protože je-li příležitost, napije se.

Před dalším pochodem si Planoucí Růže upravuje za pomoci Luční Kobylky na hlavě nějaký lopuchový list a zkoušíme hrát s pivními zátkami, které se tu nachází, společenskou hru. Ale moc nás to nebaví, tak je necháváme jen postavené v neřešitelné situaci, ať se další příchozí zapotí jejím řešením. Cestou dolů přestává na chvíli pršet a Planoucí Růže si k lopuchu ještě přidává nějaké jeřabiny za ucho. Tím se stává tak neodolatelnou, že nevíme, jak to bude dole působit na lidi. U hostince jsme asi tři čtvrti hodiny před odjezdem, a tak se rozhodujeme, že už se zde nezastavíme, majíce ještě tři kilometry cesty na nádraží.

Na začátku vesnice vidíme na otevřené zahradě auto, houpačku a fotbalovou branku. K tomu se začne Planoucí Růže blížit. Myslíce si, že se blíží k houpačce, jsme překvapeni, vidíce, že se místo toho prohlíží v zrcátku, jak jí sluší lopuch a jeřabina. V tak malém zrcátku však nic nevidí, teprve když jí Luční Kobylka poradí, ať se podívá do okénka, zahlédne svou roztomilou tvářičku. Kus dál jdou proti nám nějaké dvě slečny a pozorujeme, jak na ně Planoucí Růže zapůsobí, ale kupodivu to vypadá, že si ničeho nevšimly. Ale u holek si tím člověk nemůže být nikdy jistý. Na klucích by byla reakce vidět hned. Také si cestou povídáme o tom, jak Kvetoucí Pampeliška s Planoucí Růží pořád trpí, aby se staly světicemi. Během toho vidíme růst u silnice švestky, jsme si jisti, že ještě nejsou zralé, přesto si každý jednu dáváme, abychom trpěli. Je to věru utrpení.

Ty tři kilometry jsou docela dlouhé, už si myslím, že musíme být na konci vesnice, ale pořád nic. Luční Kobylka se zastavuje u nástěnky, jestli tam není podrobnější program Romské písně, na níž se zítra chystáme, aby zjistila, kdy máme zítra vstávat. Když se od nás odpojí, usoudíme se Planoucí Růží, že by se měl zase někdo odpojit a střihneme si o to, kdo to bude. Vyhrává Planoucí Růže, a tak mne nechává za sebou. Pak jdeme ještě hrozně dlouho přes vesnici, Luční Kobylka říká, že nějaká holka z muzea tu bydlí a říkala jí, že je to tu velké. Nakonec přece dojdeme na nádraží a je to tak akorát, že za deset minut pojede vlak. I Planoucí Růže musí uznat, že kdyby to chtěla dramatizovat, asi bychom to nestihli. Krom toho už dřív říkala, že jak začalo pršet, už vlastně po žádném dramatu netoužila.

Čekajíce na vlak, pojídáme čokoládu a Luční Kobylka začne z nudy počítat auta, která projíždějí po nedaleké sílnic mezi ValMezem a Rožnovem. Nejprve počítá auta v obou směrech a když dojde k padesátce, začne auta v jednom směru přičítat a v druhém odčítat. Nakonec je to napínavé, protože se uvidí, jestli dřív dojde k číslu padesát, nebo přijede vlak. Vyhraje vlak, ale je to asi o tři auta. Na druhou stranu přijel asi o deset minut později, než měl.

Ve vlaku si kupujeme lístek s hromadnou slevou poté, co nás jedna spolucestující ujistila, že to opravdu jde už pro tři osoby. V Rožnově pak jdeme k Luční Kobylce. Cestou se koukáme, jestli ještě není otevřená večerka, kde jsme ráno kupovali chleba, ale není, však už také táhne na půl devátou. Také přemýšlíme, kde vlastně budeme spát. Teprve Luční Kobylka řekne naplno to, nač jsme asi mysleli všichni, že bychom mohli strávit noc u ní. Cestou říká Planoucí Růže, že bychom si měli připravit nějaké vyprávění pro babičku, abychom jí mohli vypovědět všechny naše zážitky. Luční Kobylka ovšem namítá, že něco podobného není potřeba, že se s babičkou zná dost dobře na to, aby s ní mohla mluvit normálně.

Hned ve dveřích hlásí Luční Kobylka babičce, že dneska budeme spát u ní a uděláme si večer u krbu. Babičce to opravdu zjevně nevadí, naopak vidí příležitost, že se o nás konečně bude moct trochu starat. Holky dělají k večeři topinky obalené ve vajíčku.

Pak nám babička rozdělává oheň v krbu, kvůli čemuž se s Luční Kobylkou trochu povadí, protože Luční Kobylka ji neustále odhání s tím, že to zvládneme sami. A potom už nám Luční Kobylka hraje na kytaru a zpívá. Sice jí v tom zpěvu občas pomáháme, ale není to, alespoň z mé strany, nijak vydatné, jelikož jsem docela ospalý. Když u zpěvu usíná i Planoucí Růže, jdeme spát. Holky si lehají k Luční Kobylce na postele, zatímco já na karimatku na zem.

Sobota 26. července

Ráno je venku krásné jasné počasí. Probouzím se už v osm a pak nemám co dělat, protože holky pořád spí. Tak si alespoň hraji s takovými hrami, ve kterých se ve vodě prohánějí kolečka a trojúhelníčky a obě je vyhraji. Už začínám mít obavy o dnešní program, ale po deváté se přece jen dostávají z postele i holky a můžeme se věnovat snídani. Teda nejprve se jí ani věnovat nechceme s tím, že bychom rádi odešli co nejdřív a stihli toho z Romské písně co nejvíc, ale babička nás přesvědčí, že je lepší se před tím nasnídat.

Během snídaně si alespoň můžeme ujasnit, co vlastně chceme dneska podniknout. Planoucí Růže by jela ráda domů vlakem ve tři, aby nebyla doma o půlnoci, z čehož plyne, že skákání na lyžích ani Mňágu a Žďorpa nestihneme. Nám s Luční Kobylkou to zase tolik chybět nebude a Planoucí Růže prohlašuje, že se toho taky klidně vzdá. Půjdeme proto jen do skanzenu na Romskou píseň. Batohy si bereme s sebou, abychom se pro ně potom nemuseli vracet. Babička Luční Kobylky nám nabízí, že by nám připravila před odjezdem nějaký lehký oběd. To však odmítáme, já proto, že si myslím, že bychom to nestihli, zatímco Planoucí Růže řekne otevřeně, že by se styděla něco takového přijmout. Je vidět, že nemá s babičkami takové zkušenosti, protože takové námitky nikdy nefungují a bývají rázně odmítnuty, což se stalo i tentokrát. Proti časovým důvodům však nelze nic říct.

Míříme do městečka, podle programu mělo být v deset hodin slavnostní zahájení a představení kapel na náměstí, to jsme ale viditelně nestihli, proto ani nejdeme přes náměstí, ale parkem. Procházíme dovnitř do městečka jen proto, abychom pohledem do programu zjistili, že máme do jedné čas, protože do té doby se nic dít nebude. Navrhuji tedy, že bychom se mohli podívat do Mlýnské doliny, kde Luční Kobylka provádí. Planoucí Růže tam sice byla vloni, ale nakonec nic nenamítá. Přicházíme tedy k Mlýnské dolině. Cestou Planoucí Růže říká, že by chtěla být provázena feministou Michalem, já bych chtěl prozměnu, aby nás provázela Erika. Honzu by Planoucí Růže nechtěla, ale Vendulu by snad snesla. Přicházíme ke vchodu, kde je nějaká paní, jejíž jméno si nepamatuji, ale šlo taky o jednu z provaděček. Dozvídáme se od ní, že zrovna odešla skupina vedená Michalem a za chvíli odejde skupina vedená tou paní. Luční Kobylka říká, že radši půjdeme za Michalem, pak jí dojde, že to asi není moc slušné[8] a zamluví to tím, že se nám nechce čekat.

Mají to tu pěkné a i Michalův výklad je pěkný. Ve skupině je taky jedna cikánka v letech, která je tak tlustá, že tlustější osobu jsem snad ještě neviděl. Lýtka jí úplně přetékají kolem kotníků, které proto nejsou ani vidět. Až se divím, že vůbec může chodit. A když vylezu z lisovny oleje a praštím se hlavou o nízké futro, může se strhat smíchy. Planoucí Růže se celou dobu znatelně nudí, až mám trochu výčitky, že jsme sem šli jen kvůli mně. Cestou zpátky k mlýnu, kde jsem si předtím odložil batoh, se bavíme s Michalem a pokládám mu záludný dotaz. On ve svém výkladu v lisovně oleje zmínil, že z kilogramu sušených lněných semínek se vylisovalo deci oleje, někdy méně, pokud nebyl úrodný rok. To mi vrtá hlavou, protože kilo semínek je přece kilo semínek nezávisle na tom, jak byl úrodný rok. Odpověď bohužel nezná. Nakonec společně usoudíme, že by to mohlo být tím, jak kvalitní bylo semeno, ale mně se to tedy pořád zdá divné.

Pak jdeme do té jídelny, kde jsme byli předevčírem, chtějíce si dát

[8]Myslím, že tady se dobře projevil rozdíl mezi holčičím a klučičím společenským cítěním. Mě totiž ten rozhovor přišel úplně normální, zatímco Planoucí Růže prý netrpělivě očekávala, jak z toho Luční Kobylka vybruslí.

něco malého k snědku. U pultu Planoucí Růže suverénně prohlásí, že chce čočkovou polévku. Prodavačka ji nato upozorní, že dneska čočkovou polévku nemají, ať se podívá na ceduli s nabídkou. nakonec si tedy dáváme všichni halušky. U jídla zabředeme s Luční Kobylkou v takový krásný turisťácký hovor o vztazích mezi pohlavími, až je na Planoucí Růži vidět jisté znechucení. Planoucí Růže totiž nemá naše hovory ráda, protože si myslí, že mluvíme o sexu. Ale o sexu opět nepadlo ani slovo.

Planoucí Růže obhajuje svoje stanovisko a říká, že se v turisťáku bavíme už rok o tom samém a že to vypadá, že jsme teprve teď zjistili, že jsou nějací kluci a holky. Ona s Radkou si to prý pro sebe jednou provždy vyřešily tím, že kluci a holky neexistují, protože nejsou sexistky. Luční Kobylka s ní ovšem docela nesouhlasí a považuje, k mé radosti, toto téma rozhovoru za nevyčerpatelné a dobré k hovoru. O Planoucí Růži prohlašuje, že spíš ještě k tomuto tématu nedorostla a proto ho nemůže dost dobře pochopit. Po pravdě podobný názor mám na věc i já, ale Planoucí Růži bych se to jen tak neodvážil říct.

Potom jdeme znovu do městečka, kde už pomalu začíná ten festival. Ještě se zastavujeme na kus koláče a holky na zmrzlinu. Cestou k amfiteátru si u stánku holky kupují nějaké romské časopisy pro mládež. Dávají za ně po deseti korunách. Hned potom přibíhají do stánku jiné děti a ty vynadají těm dětem, kterým daly holky peníze, za to, že si nechaly za časopisy zaplatit. Mají být totiž zadarmo. Pravda je, že před chvíli kolem nás pobíhali nějací kluci a nabízeli je po koruně.

Pak sedíme v amfiteátru až do půl třetí. Vidíme asi tři kapely, z nichž mi teda přijde zajímavá jen ta třetí, což je skupina z Černé hory. Mají hned několik druhů krojů, které postupně ukáží při několika tancích. Nejsou to už žádní mladíci ani mladice. Obzvlášť jedna dáma vypadá už docela opotřebovaně. Jinak se musím přiznat, že romská kultura mě nikdy moc neuchvacovala, protože mi jejich písničky přijdou většinou dost podobné.

V půl třetí jdeme na vlak, který nám jede chvilku před třetí. Akorát si stihneme koupit lístky, rozloučit se s Luční Kobylkou a nastoupit do vagónu. A pak už jedeme směrem do Prahy. Cestou se nic zajímavého nestalo, jen že vlak z ValMezu do Olomouce měl trochu zpoždění. Vlak z Olomouce do Prahy naštěstí taky, a tak jsme jej ještě taktak stihli. Jen jsme si zapomněli vzít s sebou něco k pití, a tak musíme až do Prahy žíznit. Cestou jsme došli tak daleko, že jsme dokonce hráli piškvorky. Nejprve dvakrát vyhrála Planoucí Růže. Pak dvakrát prohrála, ale podruhé se to snad ani nedá počítat, protože to bylo takové hloupé přehlédnutí. Jinak se ani moc zajímavě nebavíme.

V Praze jsme asi tak v osm. Planoucí Růže mi jen zamává a odběhne do metra, zatímco já tu ještě počkám na vlak domů. Ale naše odloučení nebude zase tak dlouhé, zanedlouho přece jedeme na Ukrajinu.

Ukrajina I

Díl I: Turisťáci na Zakarpatí (do středy 20.8.)

Místo děje: Zakarpatská Ukrajina, Lvov
Časové období: 10. 8. 2003 – 31. 8. 2003

Zapsal: Strašlivý Uragán
Osoby a obsazení: Členové Turistického oddílu MFF UK a jejich známí. Jmenovitě: Sněhová Lilie, Planoucí Růže, Luční Kobylka, Divoká Orchidej, Kvetoucí Pampeliška, Černomořská Sasanka, Lesní Jahůdka, Šedý Vlk, Velký Grizzly, >Neurčitá? Kulička, Veselý Balónek, Marble a autor

Měl bych myslím takovéhle dílo někomu věnovat. Jedinou správnou možností však je, abych je věnoval vám všem, milí účastníci. Díky vám se mi přece splnil jeden cestovatelský sen a jen díky vám všechno proběhlo tak hladce.

Úvod

Už nevím jak se to stalo, ale před několika lety jsem ke svým cestovatelským snům přidal Krym a Zakarpatskou Ukrajinu, a tak když jsme se na Silvestra bavili o tom, kam bychom mohli o prázdninách jet, byla právě tato místa mým, zcela pochopitelným, návrhem. Letos konečně nezůstalo jen u snů a plánů a skutečně jsme se na tři týdny vydali na východ. Přidalo se celkem dost lidí, přiznávám se, že jsem měl z množství trochu strach, ale nakonec všechno dobře dopadlo a vy si teď můžete přečíst, jak to všechno bylo.

Před odjezdem

Cítím, že ještě než se pustím do psaní událostí z Ukrajiny a cesty na ni, měl bych přidat několik slov o organizaci. Největší díl jí kupodivu připadl na mě. Jak řečeno, prvotní idea vznikla na Silvestra[1], kdy jsme si i předběžně určili termín, vměstnat tři týdny do prázdnin totiž není zase tak snadné, obzvlášť když nás nakonec bylo třináct. Zvolili jsme tedy srpen, zhruba poslední tři týdny. Pak jsme se věnovali tomu, abychom to rozhlásili dál ostatním. Začalo se hlásit docela dost lidí, na můj vkus skoro až moc. Nejde totiž o to, že bych měl něco proti větší společnosti, ale měl jsem trochu strach z dopravy, z toho, že se nás třináct bude obtížně cpát do autobusů a jiných dopravních prostředků. Chvíli to tedy vypadalo, že nás bude čtrnáct, ale kamarád Kvetoucí Pampelišky a velký idol Planoucí Růže, Ivan, se nakonec odhlásil s tím, že má něco jiného a v tomhle množství se mu s námi nechce.

Někdy začátkem května bylo už třeba určit termín napevno, abuchom si mohli vyřídit víza. Už dlouho dopředu jsem našel na internetu cestovní kancelář Maximatour[2], která přímo nabízela vyřízení víz. Samotné vízum pro jednu osobu přijde na tisíc korun, při skupinovém na pět set. Ale když jsem se do cestovky šel zeptat na skutečné cenové relace, s překvapením jsem zjistil, že si přihodí další tisíc za imaginární zvací dopis a ještě asi tisíc korun za svoje služby. Nakonec jsme tedy skončili u skupinových víz. Usoudili jsme přitom, že lepší bude mít dvě skupiny, kdyby se někomu něco stalo, tak aby jela domů jen polovina účastníků. Se skupinovými vízy je to totiž tak, že na Ukrajinu musí vjet všichni ze skupiny společně, a pohromadě z ní musí i vyjet. Asi by se měli i pohybovat poblíž sebe, ale nikdy nás nekontrolovali natolik, aby to bylo skutečně potřeba. Na druhou stranu jsme zjistili, že pokud by někdo chyběl už při vjezdu, na hranicích by jej prostě škrtli a nebyl by to prý takový problém. Do pasu mi tak přibyla samolepka a každý z mé skupiny zaplatil necelých devět set (devět set by to vyšlo pro pět osob, ale zvací dopis a poplatky za služby byly počítány paušálně za všechny). Skupina Velkého Grizzzlyho to měla dohromady o tisícovku dražší. Rozdíl byl totiž v tom, že ode mne přebíral podklady nějaký hrozně důležitý ukrajinský šéf, který věci

[1]Kvetoucí Pampeliška tedy tvrdí, že se tak stalo na hraní na podzim, kde jsem prý nadhodil, že bych rád jel na Ukrajinu a oni s tím souhlasili, ale to by se dalo taky říct, že prvotní idea se zrodila ještě mnohem dřív v mé hlavě.

[2]Opletalova 27, Praha 1, viz http://www.maximatour.cz

zřejmě moc nerozuměl. Od Velkého Grizzzlyho je přebírala až po mně paní, která tomu naopak rozuměla a nejspíš byla skutečnou hybnou silou celé kanceláře. Ta tvrdila, že mně naúčtovali o tisícovku méně. U Velkého Grizzzlyho si tedy pohlídala, aby k tomu nedošlo.

V mé skupině byli nakonec, Divoká Orchidej, Kvetoucí Pampeliška, ¿Neurčitá? Kulička, Marble a Černomořská Sasanka. Složení mělo být původně jiné, ale snad bych nerozepisoval všechny průběžné změny. Druhou skupinu vedl formálně Velký Grizzzly a byli v ní ostatní, tedy Sněhová Lilie, Lesní Jahůdka, Luční Kobylka, Planoucí Růže, Šedý Vlk a Veselý Balónek. První pokus jsme s Velkým Grizzzlym učinili na konci května, leč dozvěděli jsme se, že Velký Grizzzly má pas, v němž se odlepuje fotka, což nemají ukrajinští celníci rádi. Původně měla být skupina Velkého Grizzzlyho vyřízena dřív, protože v ní byli Sněhová Lilie a Šedý Vlk, kteří odlétali do Ameriky a Veselý Balónek, který měl podle svého vyjádření odjet v červnu do Velké Británie, ačkoli odjel až v červenci. Nakonec se však, kvůli pasu, Velkého Grizzzlyho pořadí obrátilo, museli jsme totiž počkat, až si vyřídí nový. Ať tak či onak, vyřízení víz proběhlo úspěšně. Vízum jsme do pasu dostali jen my s Velkým Grizzzlym, ostatní pouze předali kopii pasu, fotku a většina z nich se ještě podepsala na žádost o vízum. Divoká Orchidej se samozřejmě podepsat nemohla, jsouc celý půlrok ve Finsku. I proto bylo výhodné skupinové vízum, pro něž nebyla potřebná její fyzická přítomnost. Na papírech k vízům byl napsán i jakýsi plán cesty, my jsme tam měli dost podivně, Užhorod, Siněvir[3], Oděsa a Jalta. Ale nikde ten papír naštěstí nechtěli vidět a nikde nekontrolovali, jestli jsme se od těchto míst neodchýlili, přestože nás ta paní v cestovce varovala, že by s tím mohly být problémy. Jinak na Ukrajině není žádná přihlašovací povinnost, a tak jsme se mohli pohybovat kdekoli a nestarat se o to jestli, nám to někdo potvrdí.

Už v zimě jsem koupil u Kiwi jakousi maďarskou mapu Svidovecké poloniny a Černohorského hřebene s Hoverlou, vše okolo Rachivu a Jasini. Dále jsem koupil průvodce Zakarpatím a s pomocí internetu a map Krymu na něm jsem pak sestavil jakýsi program. Možná je zajímavé sledovat, jak moc jsme se nakonec od plánu odchýlili, proto na úvod každého dne uvedu původní plán. Na začátku prázdnin jsem ještě šťastnou náhodou potkal na Národní Dana Zemana a jeli jsme spolu na Malou Stranu do školy. Z rozhovoru vyšla najevo potěšující skutečnost, že má doma

[3]Město a národní park na Zakarpatí

mapy – stovky – Krymských hor. Samozřejmě jsem neváhal ani chvilku a půjčil si je od něj. Nemohl jsem je sice vzít s sebou, nechtěje je zničit, ale brácha mi je v práci barevně ofotil, a tak jsme byli mapově vybaveni docela dobře. Ještě jsem tedy měl mapu celé Ukrajiny a automapu Krymu.

Na internetu jsem po delším úsilí našel i nějaké vlaky po Ukrajině a mohl tak naplánovat přejezdy. Přejezd na Krym byl naplánován krásně z Jasini do Lvova a odtud do Simferopole s hodinou a půl dlouhou dobou na přestup. Jak se ukázalo, realita byla jiná. Nemohl jsem sice najít na stránkách ukrajinských železnic žádné ceníky, ale podle nějakých deníčků jsem byl schopen odhadnout i cenu dopravy, která se nakonec ukázala jako nadsazená, ale ne příliš. Do Košic jsme jeli rychlíkem Vihorlat, na nějž jsem předem koupil lehátka. Jelikož nás další den čekalo únavné cestování k horám, shodli jsme se na tom, že lehátka se vyplatí. Do Užhorodu jsem našel autobusy s přestupem v Michalovcích, odtud však začínala improvizace, poněvadž časy autobusů nebylo samozřejmě lze na internetu najít.

Dlouho dopředu jsme si řekli, že když nás jede tolik, mohli bychom si nechat natisknout trička, ale tak dlouho jsme se dohadovali, co na nich bude, až začaly prázdniny a Lesní Jahůdka, která se o to nejvíc starala, odjela domů s tím, že v podniku, kde se na to ptala z nich na závěr vyšla nějaká děsivá cena. Logo jsme navrhli společně s Marblem, základem byla silueta turisty z turisťáckého loga, protože jsme chtěli, aby bylo vidět, že jsme turisťáci. Jako písmo jsme zvolili hlaholici, jelikož je hezká a taky proto, že mě se zdálo trapné mít tam napsáno prostě Ukrajina 2003. Luční Kobylka pak zase ocenila, že nebude čitelné, že jede s matfyzáky. I když v tom ji zrovna moc nechápu. Nu, výsledek posuďte sami:

Před odjezdem mi trochu přišlo líto, že by měla ta myšlenka přijít vniveč, tak jsem je ještě na poslední chvíli obstaral. Přišlo to nakonec každého na sto dvacet korun, což nebylo moc. Nejhorší ale bylo, a kvůli tomu jsem s tím taky váhal tak dlouho, až je taktak stihli udělat do pátku před odjezdem, že jsem nevěděl, jaké velikosti a barvu objednat. Návrh velikostí se mi nějak podařilo vymáčknout ze Sněhové Lilie, ale návrh barvy mi nestihla říct, protože se jí zrovna vybil telefon. Nakonec to tedy zbylo na mě a je spíš náhodou, že se holkám barva líbila. Paní v tiskařské firmě mi totiž ukázala vzorník barev a mně přišly všechny stejné. No, to je nepřesné, samozřejmě jsem viděl, že jsou různě tmavé nebo světlé, ale to je asi všechno, protože jinak mi připadaly všechny stejně dobré. Chtěl jsem původně nějakou zelenou, kdo mne zná, toho to nepřekvapí, ale neměli žádnou hezkou a krom toho by se na tmavou verzi nedalo kreslit fixkami. Mou základní ideou totiž bylo, že se pak vzájemně na trička podkreslíme. Tak jsem vybral nějakou pískovou, se kterou nakonec byli všichni spokojeni.

Další věcí, kterou jsem chtěl po ostatních, bylo, abychom se dohodli, kdo s kým bude ve stanu a kdo s kým bude vařit. Předběžně jsem usoudil, že spolu budou Velký Grizzzly a Sněhová Lilie, což se vyplnilo a taky, že spolu budou Šedý Vlk a Lesní Jahůdka, což se nevyplnilo. Navíc jsem usoudil, že Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou budou vařit spolu, což se také splnilo. Nakonec tedy bydleli Velký Grizzzly se Sněhovou Lilií, Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou a ¿Neurčitým? Kuličkou. Marble bydlel s Černomořskou Sasankou a později se k nim přidal Šedý Vlk, který si s sebou bral jen střechu a nikoli stan a měl být původně sám. Lesní Jahůdka byla ve stanu s Veselým Balónkem, ale vařili si každý sám, protože se dohodli až na poslední chvíli a nestihli se už smluvit na jídle. Já jsem byl ve stanu s Planoucí Růží a Luční Kobylkou.

Tak to by zatím k organizaci stačilo. Snad ještě dodám, že jsem svou velitelskou úlohu vzal vážně, dokonce jsem si pořídil budík, abych mohl vyhlašovat budíčky. Krom toho jsem ostatním vytiskl papír s ukrajinskou abecedou, téměř shodnou s ruskou azbukou, pár základními slovíčky a frázemi, adresou našeho velvyslanectví v Kyjevě, nouzovými čísly a v neposlední řadě s písní Hučí a sténá Dněpr širý v češtině i ukrajinštině. A teď už se můžeme věnovat skutečnému popisu našich neuvěřitelných zážitků.

Ačkoli, přece ještě jedna, čistě gramatická, poznámka na závěr. Vznikl mi totiž problém, jak skloňovat přezdívku *¿Neurčitá? Kulička*. Jde totiž o kluka, a proto by měla být jeho přezdívka skloňována podle mužského vzoru. Proto jsem nakonec zvolil první pád *¿Neurčitá? Kulička*, v dalších pádech jsem skloňoval slovo *Kulička* podle vzoru *předseda* a slovo *¿Neurčitá?* jako slovo *¿Neurčitý?* podle slova mladý.

Neděle 10. srpna

Plán pro tento den: *Odjezd z Prahy ve 20:23*

Dnes se tedy konečně vydáváme na cestu, pro mne je to určitě vyvrcholení celých prázdnin, a tak jsem se docela těšil. Zato v pátek jsme byli s Luční Kobylkou a Planoucí Růží v bazénu v Podolí a Luční Kobylka šla předtím vrátit pádla nějaké paní z Géčka. Planoucí Růže pak říkala dotyčné paní takové věci, jako že se vlastně nikdo vůbec netěší a že tam jedeme jenom proto, že jsme se na tom v zimě dohodli. Nikomu se tam nechce a všichni se bojí toho, co nás tam čeká. Musím říct, že jsem byl vskutku šokován. Jak mohla něco takového říct, když věděla, že to slyším? Holky jsou fakt divné.

Dnešek jsem celý věnoval balení a uklízení. Během toho mi zavolala Sněhová Lilie a otázala se, jaký má vařič. Zrovna prý není doma a Velký Grizzzly jí volal, aby zjistil, jaké má do vařiče koupit bomby. U toho se tedy dost smála, uvědomujíce si asi absurditu svého dotazu. Pak sama usoudí, že má Primus, tak jí poradím, ať koupí bomby do VARu nebo Colemanu, nejspíš budou kompatibilní, a ne-li, budu jim vařič půjčovat. No, samozřejmě mě potěšilo, že ve mě má Sněhová Lilie takovou důvěru, že se na mne obrací i s takovýmito dotazy.

Jídlo jsme s Planoucí Růží a Luční Kobylkou koupili už v pátek. Bylo to docela náročné, jelikož jsme všichni tři hrozně submisivní. Ještě jsem dneska upekl pizzu do vlaku, mysle na Divokou Orchidej a Kvetoucí Pampelišku, nedal jsem do ní ani kousek masa. Taktak jsem všechno stihl, abych byl v sedm u nás na vlakové zastávce. Vlak má sice trochu zpoždění, ale na Hlavním nádraží jsem i tak včas. Potkávám zde už malý hlouček, stojící trochu jinde, než jsem čekal. Stojí přímo nad schody, zatímco sraz jsem určil spíše na ochozu nad pokladnami, kde se obvykle s turisťákem scházíme při cestě na Velikonoce. Už jsou tu Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška, vypadá to, že byly teprve dnes v Praze nakupovat, a tak přijely s dostatečným předstihem. Poslední přichází samozřejmě Sněhová Lilie s Planoucí Růží. Přišel čas koupit lístky, k pokladě jdeme hromadně nevědouce, kolik budou stát. Ještě se pak stavím ve směnárně vyměnit si 60€ a mohli bychom jít do vlaku, kdyby si nešly Sněhová Lilie a Planoucí Růže ještě koupit deodorant.

Ve vlaku se usazujeme do kupé, máme dvě, v jednom je ale ještě navíc nějaký pán. Z Prahy nás totiž jede jedenáct, jelikož ¿Neurčitá? Kulička a Lesní Jahůdka nás budou čekat v Košicích. Když se vlak rozjíždí, scházíme se u nás. Rozdávám ostatním zmíněné papíry a hlavně trička. Líbí se jim výběr konverzačních větiček a projeví zájem zazpívat si Hučí a sténá Dněpr širý (Реве та стогне Дніпр). Jelikož se bojím jim tu melodii prostě zazpívat, přehrávám ji z telefonu, kam jsem si ji za tímto účelem nahrál. Potom se již odehrává volná zábava. Velký Grizzzly nechává kolovat víno na zahajovací přípitek.

Divoká Orchidej mi říká, že se jí sem vlastně ani nechtělo, protože je za poslední půlrok strávený ve Finsku docela ucestovaná. Přijela před několika dny a chtěla by teď být prostě chvíli doma. Tím spíš si samozřejmě vážím toho, že s námi doopravdy odjela. Ale prý je kvůli tomu v nekomunikativní náladě a musí si na nás zase zvyknout. No, myslím, že dlouho jí to netrvalo.

Kolem jedenácté jdeme spát. Jen Velký Grizzzly musí ještě být vzhůru, protože v Hranicích na Moravě mu rodiče budou podávat peníze, boty, buchtičky k snídani a podobné zbytečnosti. Ještě před spaním se s námi dala do řeči nějaká ženská od vedle, která říkala, že je jí padesát a spoustu dalších blbostí. V reakci na to, že jsem před tím ostatní zaháněl spát a tišil je, aby tolik nehlučeli, Planoucí Růže něco řekla a pak k tomu ještě Sněhová Lilie nebo Luční Kobylka (¿Tak holky, která z vás to byla?) dodala něco, čemu jsem vůbec nerozuměl. Musela mi to opakovat asi třikrát a pořád nic. Tak mi toto závažné sdělení nakonec napsala na papírek: „Že Sylva říkala, že nás umlčuješ a ji necháš, ale já si myslím, že je to pochopitelné, když ona je cizí a my jsme ’vlastní’.“

Pondělí 11. srpna

Plán pro tento den: *Přejedeme do Košic, kde bychom měli být teoreticky v 6:50, prakticky asi později. Buďto stihneme autobus v 7:20 do Michalovců a odtud do Užhorodu, abychom tam byli v 11:10 (SELČ). Věřím našim a slovenským drahám natolik, že bychom mohli stihnout aspoň autobus v 8:20 do Vyšného Německého, kde je státní hranice. Užhorod má centrum asi čtyři kilometry od hranice, buď se něčím svezeme, nebo to v nejhorším dojdeme pěšky. Ještě bychom mohli stihnout tento den přejet do Tjačivu. Buď vlakem, nebo autobusem. Autobusem to bude asi rychlejší. Obojího by mělo jezdit dost. Dál se asi nedostaneme, jelikož autobus jede do Tjačivu asi pět hodin. (Tjačiv je okresní město, ačkoli by se to podle počtu obyvatel – asi 13 000 – moc nezdálo.)*

Ráno jsme v Košicích kupodivu včas, tedy asi deset minut před sedmou. Průvodčí nás ale vzbudil už v šest, nenechav nás dospat. Vystoupivše z vlaku, zjišťuje s překvapením většina z ostatních, že nemají slovenské peníze a že je přitom budou potřebovat na zaplacení autobusu. Pravda, do žádných propozic jsem o potřebě slovenských peněz nic nepsal, domnívaje se, že stačí napsat, že z Košic pojedeme do Užhorodu autobusy. Dochází tedy ještě k rychlému dovyměnění.

Na autobusovém nádraží už nás čekají Lesní Jahůdka a ¿Neurčitá? Kulička. Autobus do Michalovců stíháme bez problémů, ještě stačím dát Lesní Jahůdce a ¿Neurčitému? Kuličkovi jejich trička. V autobusu si vzájemně říkáme s Šedým Vlkem a Sněhovou Lilií otevřené problémy, abychom se snad na Ukrajině nenudili, bohužel se nám však nepodaří žádný vyřešit. Krom toho se Planoucí Růže a Luční Kobylka zmiňují o chalvě, vyjadřují naději, že jí tam bude opravdu hodně a bude levná, jak jsem jim to v Rožnově slíbil. To mě opravdu šokuje, protože slovo chalva slyším snad poprvé v životě a nemám vůbec ponětí, oč jde. Prý je to něco k jídlu, nějaká podivná hmota ze sezamu, slunečnic nebo něčeho podobného. Slíbil-li jsem snad něco takového, nemohl jsem být při smyslech.

Postupně začíná vládnout finanční chaos, poněvadž autobus i vlak jsme platili hromadně s tím, že to pak rozpočítáme. V Michalovcích přestupujeme hned do dalšího autobusu do Užhorodu. Stojí to necelou stovku, což mne potěšilo, protože jsem tím pádem dobře odhadl dvě stovky slovenských korun na dopravu z Košic do Užhorodu.

Cestou na hranice nám řidič rozdává pár dotazníčků, zatím nikoli pro každého s tím, že zbytek přidá na hranicích. Máme je vyplnit a pak je odevzdáme s pasy ukrajinským celníkům. Píšou se do nich takové věci jako příjmení, jméno, číslo pasu a víza, platnost víza, kam jedeme. Nadpisy kolonek jsou ukrajinsky, rusky a anglicky, ale všechny nadpisy jsou stejně špatně čitelné, protože jde už o kdovíkolikátou kopii. Jsou tu dva oddíly, jeden pro vstup do země a druhý pro výjezd, musíme vyplnit oba, protože ten druhý nám pak strčí do pasu a vezmou si ho na konci při výjezdu. Máme trochu problém s cílem cesty, nevíme totiž, co tam máme vyplnit. Napsali bychom třeba univerzální Krym, ale je tam k tomu dodatek, něco jako adresa cílového místa, což v nás vzbuzuje jisté obavy. No, počkáme s tím až na hranice, kde budeme mít ty papírky všichni.

Blížíce se k hranicím, stáváme se nervóznějšími, tedy alespoň já. Přiznávám se, že z nich mám trochu obavu, protože jedeme do země, kde člověk s úřadem je pán, obzvláště člověk v policejní nebo vojenské uniformě. Slovenskou část hranic projedeme celkem bez problémů, vyberou nám pasy a po chvíli je opět vrátí s razítky unitř. Obzvlášť Luční Kobylka a Sněhová Lilie si hlídají, aby opravdu dostaly razítko kvůli pojištění. Ale my jim neopomeneme říct, že na to je už docela pozdě, protože už jsou stejně venku z České republiky. Já jsem si za tím účelem neopomněl říct o razítko už ve vlaku na československých hranicích. Nakonec ale obě přijdou na to, že si vlastně pojištění kupovaly v pátek před odjezdem, a tak s případným dokazováním toho, že nepobyly v zahraničí více než třiceti dní, nemohou mít žádné problémy.

Ukrajinská strana hranice nám ovšem tento pohodový začátek bohatě vynahradí, jak se dalo čekat. Opět nám vyberou pasy, samozřejmě poté, co za pomoci dalších cestujících dovyplníme dotazníčky. Jako cíl cesty nakonec stačí vyplnit Krym. K pasům si samozřejmě ode mne a Velkého Grizzzlyho vyberou i papíry s vízy, oba dvoulisty se seznamy. Pak se dlouho nic neděje. Nějaká paní, která nám před tím radila při vyplňování dotazníčku, nás nabádá, abychom si vzali na Krymu do hor[4] spoustu čokolády a žvýkačky. Prý tam bývají hromady dětí, které jsou za ně vděčné. Její známá se jí ptá, jestli tam byla, a paní jí odvětí, že nikoli, ale četla článek. Na tento zdroj se odkazuje, i když odpovídá Velkému Grizzzlymu na otázku a říká, že je na Krymu krásné moře. Ten článek byl údajně v Blesku, ale v tomto bodě možná paní jen žertovala.

Asi po hodině k nám začínají proslýchat podivné zvěsti. Na jednom

[4]Nebo možná myslela hory obecně, protože jí prý ostatní řekli i o tom, že jedeme nejprve na Zakarpatí.

z těch vízových papírů je prý prohozené datum vjezdu a výjezdu. Trochu znervózňuji. Ukazuje se, že k tomu došlo na papírech Velkého Grizzzlyho. Přiznávám se, že jsem si trochu oddechl[5], jelikož by mi jistě na reputaci ani autoritě nepřidalo, kdyby ta chyba byla u mě. Po další chvíli přichází řidič autobusu a ptá se, kdo je Tomáš Skříšovský. Velký Grizzzly se hlásí a autobusák mu oznamuje: „Pane Skříšovský, máte problém." K tomu přidává, že si bude muset celá skupina Velkého Grizzzlyho vystoupit a počkat, až se to vyřeší. Celníci prý volali na ústředí do Čopu a asi budou ještě volat do Prahy na ambasádu. Je přitom evidentní, že jde o chybu ambasády, protože na samolepce v pasu má Velký Grizzzly data v pořádku.

Nezbývá tedy nic jiného, než se rozdělit. Sice bychom rádi vystoupili všichni a počkali si na výsledek společně, ale řidič prohlašuje, že je to zbytečné a krom toho nás prý stejně celníci nenechají čekat na hranicích. Skupina Velkého Grizzzlyho ovšem vystoupit musí, protože autobus plný lidí na ně nemůže čekat. S lítostí v srdcích tedy opouštíme své kamarády. Vystupují i s batohy. Řidič sice navrhoval, ať si batohy nechají v autobusu a pak za námi prostě dojedou nějakým taxíkem, ale nechce se nám riskovat, že to přece nějak nevyjde. Marble si ještě s Veselým Balónkem vyměňují telefonní čísla a jedeme. Těsně před odjezdem na nás Velký Grizzzly mává, že je prý už brzo pustí, ale řidič už nechce čekat ani chvilku.

Mezi námi šesti zavládla trochu smutná nálada. Nezbývá nám, než doufat, že se zase brzy všichni shledáme. V Užhorodě (Ужгород) jsme za chvilku, město začíná prakticky na hranicích a protéká jím řeka jménem Už (Уж), moc vody v ní tedy není. Holky se pokouší luštit první azbukové nápisy. Nemohu stále uvěřit, že se nám podařilo dostat až sem. Autobusové nádraží je hned vedle vlakového, odháníme proto několik veksláků, několik žebravých cikáňat a přecházíme na vlakové nádraží, kde se usazujeme venku poblíž nástupiště u budovy. Máme krásné slunečné počasí – je pěkné vedro. Nechávám ostatní u batohů a jdu se porozhlédnout na autobusové nádraží, kdy nám jede nějaký autobus do Tjačivu. Ke své radosti zjišťuji, že v 16:15 jede autobus přímo do Usť-Čorne. To jsem moc nečekal, protože v průvodci o ničem podobném nepsali. Zpátky to beru ještě přes nádraží, ale zde nic zajímavého nezjišťuji, jelikož o vlaku v asi 17:20 do Tjačivu jsem už věděl. Teď je myslím poledne podle Kyjevského času, tedy SELČ+1.

---

[5] Ale ne zas tak moc, abyste si snad nemysleli, že bych bez Velkého Grizzzlyho a členů jeho skupiny jel s lehkým srdcem.

Sděluji ostatním novinku o autobusu a jdu hledat směnárnu. Na první pohled jsme u nádraží žádnou neviděli, i když později jsem si všiml, že v jednom novinovém stánku u pokladen asi peníze mění, vypadalo to tak alespoň podle malé cedule poblíž něho. Zatím jsme jen odmítli jednoho člověka, který s námi chtěl hřivny vyvekslovat. Jdu po nějaké hlavní ulici kolem autobusového nádraží. Soudím, že půjdu-li dost dlouho, musím přece na něco narazit. Opravdu po asi deseti minutách chůze vidím ceduli s nápisem Обмін пункт, za nímž by se měla skrývat směnárna. Uvnitř by to však člověk na první pohled neřekl. Skrývají se tu všelijaké obchody, ale směnárnu vidět není. Ptám se prodavačky u jednoho z obchodů, zrovna s jídlem a alkoholem, kde bych ji našel a prý musím jít až dozadu, kde prodávají ledničky. Zde sedí za pultem dva muži a na dotaz, kde je směnárna, se opravdu chystají vyměnit mi peníze. Za 100 $ mi dávají 525 hřiven. Vlastně ani nevím, jestli mě nenatáhli. Když si to však přepočítám na koruny podle aktuálního kursu (asi 28 korun za dolar), tak to vypadá, že ani moc ne. Vypadá to, že hřivna je asi 5,40 korun, což je blízko kurzu uváděného v průvodci jako dlouhodobě stabilní.

Musím se přiznat, že většinou zkouším mluvit rusky, občas spíš česko rusky. Jen „děkuji" říkám česky, protože ukrajinsky je to skoro stejně. Je to pro mne totiž jednodušší, než hledat pořád v konverzaci, jak se co řekne ukrajinsky. Docela mají moje pokusy o ruštinu úspěch a většinou rozumím i tomu, co mi tu říkají. Sice jsem slyšel takové zvěsti, že zde nemají Rusy moc rádi a že tu tedy není radno mluvit rusky, ale usoudil jsem, že promluvím-li rusky já, každý na první poslech pozná, že Rus nejsem a chci se prostě domluvit. A rusky tu většina lidí rozumí a mluví. Obzvlášť později na Krymu, kde už je ruština vyloženě většinovým jazykem. Ostatní jsou na tom trochu hůř. Ani Černomořské Sasance, která by si něco ze základní školy pamatovat mohla, mnoho v hlavě z ruštiny neutkvělo. A tak většinu organizačních domluv absolvuji já. Alespoň si tu ruštinu pořádně osvěžím. Většina ostatních totiž ani neumí azbuku, a tak se jejich dorozumívací zážitky diametrálně liší.

Cestou zpátky na nádraží si kupuji po šedesáti kopějkách[6] pirožky a potkávám ¿Neurčitého? Kuličku který si jde kouknout kolem a ukazuji mu, kde je směnárna. Pak sedíme u batohů a přemýšlíme, jak je na tom asi zbytek výpravy. Když jsem přišel, byl Marble zrovna pryč a holky

[6]K hřivnám tu totiž mají kopějky. Stejně ale dost často domorodci říkají rubly a mají tím na mysli hřivny. Na Krymu prakticky výhradně.

tu otravoval nějaký opilec. Byl docela protivný a po chvíli na něj přišel policajt a docela surově ho vyhodil z nádraží. Jiný kraj, jiný mrav.

Při čekání zkoušíme nádražní záchodky, jsou docela špinavé a samozřejmě turecké. Marble našel u nějakého hotelu směnárnu, kde mu vyměnili za 100€ pět set sedmdesát pět hřiven. Za sto dolarů by dali taky pět set dvacet pět hřiven. Alespoň jsem se přesvědčil, že mne nijak nenatáhli. Krom toho mu dali takový papírek, bez něhož prý nemůžou cizinci vyměnit peníze zpět. Asi jde o nějaké opatření proti vekslákům. Taky zde píši první věty tohoto deníčku. Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška mi, spatřivše to, říkají, že se dohodly, že vydržím-li psát až do konce, mám u nich pivo. To mi pochopitelně dodává motivaci, abych se snažil ze všech sil. Kvetoucí Pampeliška má kouzelnou krabici a v ní výborné sušenky od babičky. Taky mi někdo volá, jenže se mi neukazuje, kdo. Navíc zmáčknu špatné tlačítko, protože ten telefon se nedá v cizině zvednout obvyklým zeleným tlačítkem, a omylem to zaklapnu. Nejspíš to byl skutečně Veselý Balónek, chtěli se zeptat, na kterém jsme nádraží, protože se od nějakého pána dozvěděli, že je jich v Užhorodě víc.

Marble si potom SMSkuje s Veselým Balónkem a zjišťuje, že jsou na nějaké zastávce a čekají na autobus MHD. Asi tedy nevyužili žádného taxíku od hranice a šli pěšky. To nás natolik povzbudilo, že jsme šli ihned s Marblem koupit lístky na autobus. Prodává nám jich všech třináct po 17,14 hřivnách včetně zaplacení batohů. K tomu mi prodavačka říká, že půjde o maličký autobus – maršrutku. Sice v duchu kapku pochybuji o tom, že se tam všichni i s batohy vejdeme, ale snad věděla, co dělá. Potom už jen čekáme a tuším, že něco po druhé doráží zbytek výpravy. Nejvyšší čas, chceme-li se ještě pokusit koupit lístky na Krym a zpět. Podle zvěstí z deníčků na internetu a podle Táni – Rusky, která byla s Šedým Vlkem a Sněhovou Lilií na DIMACSu v Americe a pak i v Čechách, to totiž vypadá, že vlaky na Krym a hlavně zpět na konci srpna klidně mohou být vyprodané docela dlouho dopředu. Chceme si tedy dopravu včas pojistit.

Svoje zážitky nám sice líčili až později, ale Planoucí Růže je napsala už sem, protože sem logicky patří.

Planoucí Růže: *Na celnici nám úřednice, která předtím v autobuse předstírala, že umí akorát ukrajinsky, řekla najednou normálně slovensky, že to bude trvat jen chvilku, ať počkáme. Sedli jsme si na schody, když nás po chvíli začaly bolet nohy. Celníci nám nakázali, abychom se zvedli. Nakonec nám otevřeli zvláštní místnost (konečně), abychom si mohli sednout. Chvíli* *jsme tam jen tak seděli*[7]*, pak jsme začali hrát karty, přičemž jsme dělali takový hluk, že nám radši dali naše pasy a pustili nás. Ještě jsme se vyfotili u sochy úderníka nebo možná zbojníka a vyrazili jsme do Užhorodu.*

V Užhorodu jsme šli hrozně dlouho po hlavní cestě, až jsme usoudili, že je vhodná chvíle zeptat se někoho na cestu na nádraží. Sympatický pán, kterého jsme zastavili na ulici, se tvářil, že nádraží je v Užhorodu spousta. Šly jsme se proto se Sněhovou Lilií zeptat do potravin ABC[8]*. Tam nám vůbec nerozuměli. Pak jsem si vzpomněla, že v letáku od Strašlivého Uragána byla nějaká zmínka o nádraží. Proto jsem ho vytáhla. Prodavačku velmi zaujaly věty typu: „Obdivuji závodníky v disciplíně desetiboj.“ A proto s ní přestala být řeč. Naštěstí přišel další prodavač, na toho jsme už zkusily jinou strategii – zeptaly jsme se ho anglicky – a to zabralo*[9]*. Vysvětlil nám, že na nádraží se dostaneme autobusem číslo šestnáct.*

Na takovém náměstíčku, kde jezdily všechny možné autobusy, jsme čekali na 16. Nejvíc se nám ovšem líbila 14, protože byla mnohem větší, než ostatní autobusy. Pro jistotu jsme se ptali všech řidičů, i těch nešestnáctkových, jestli nejedou na nádraží. Jeden nám řekl, že na nádraží jede jenom 16, ale když je nás tolik, vezme nás i 6. Za chvilku přijela šestka, řidič si řekl o 10 hřiven, když zjistil, že máme jen 8[10]*, řekl, že to bude stačit, Pak sundal z okýnka číslo autobusu, čímž to přestala být linka a vzal nás na nádraží.*

Marble vede ostatní do směnárny. Mezitím si stihneme koupit nějakou vodku a vodu. Ve směnárně jsou hrozně dlouho, víc než hodinu, až si myslíme, že si tam ty hřivny kreslí. Ve čtvrt na čtyři se konečně vrací Marble s tím, že ostatní naběhli do krámu. Ptám se tedy těch, kdo jsou tady, jestli budou chtít kupé, nebo jim stačí levnější místenky ve vagóně sice s lehátky, ale bez kupé. Pak zatím jdeme s Šedým Vlkem a Marblem alespoň zjistit, jestli nám ty lístky prodají tady. Důvod, proč bych rád, aby byli všichni přítomni kupování lístků je ten, že místenky se tu prodávají na jméno a je k tomu potřeba ukázat pas. Od paní v okénku se dozvídáme, že takhle dopředu nám lístky prodají jen v nějaké předprodejní pokladně v centru na ulici Lva Tolstého. Začínáme si zoufat, protože máme k dispozici jen tři čtvrti hodiny a centrum je docela daleko.

---

[7]Omlouvám se za chudý slovník. *Pozn. P.R.*

[8]Původně myslím ABC ukrajinsky, tedy AVS. *Pozn. S.U.*

[9]Ale v mém letáku opravdu byla věta: „Kde je nádraží.“ Akorát ji holky nenašly. *Pozn. S.U.*

[10]Luční Kobylka je prý měla už z domova. *Pozn. S.U.*

Jdeme tedy směrem, v němž si myslíme, že se nachází centrum, ale taky si myslíme, že je to zbytečné, jelikož to prostě nemůžeme stihnout. Nakonec se ptáme nějakého pána, kde bychom ulici Lva Tolstého, potažmo zmíněnou předprodejní kancelář našli. Popisuje nám cestu – vypadá to, že jsme nevyrazili zcela správně – a dodává, že pěšky bychom tam byli za dvacet minut. Když říkáme, že nemáme čas, nabízí se, že nám vyjedná taxík, který nás vezme ke kanceláři, počká tam na nás a odveze nás zase zpět na nádraží, to celé za nějakých devět hřiven. Ptá se tedy nějakého taxikáře před nádražím, který s námi nepojede, ale volá nám kolegu. Mezitím běží Marble pro další peníze. Taxikář chce nakonec deset hřiven, ale ani tak to není moc.

Vše je dohodnuto, přibíhá i Marble, a tak vyrážíme za koupí lístků. Pokouším se zapnout si pás, sedím totiž vepředu, ale řidič naznačuje, že to není nutné. V kanceláři jdeme k okénku, taxikář jde s námi. Nejprve zkusím objednat přímo lístky z Jasini (Ясіня) do Simferopole (Симферополь), tomu se paní v okénku jen uchechtává, že tam přece nic nejede. To samozřejmě vím, jen jsem si myslel, že nám konkrétní spojení najde a prodá třeba rovnou dva lístky. Upřesňuji tedy, že bych chtěl lístky do Lvova a ze Lvova (Львів) do Simferopole. To už paní zní lépe. Říkám jí i konkrétní vlaky, které jsem si našel už v Praze na internetu. Moje spojení bylo přímo krásné, hodina a půl na přestup mi přišla tak akorát. Ale když se o té hodině a půl dozví paní za okénkem, začne se vyloženě smát a vypadá to, že jsem se mýlil. U vlaků z Jasini je prý možné všechno. Tím mě tedy úplně vyvedla z rovnováhy, najednou nevím, co si počít.

Mezitím sem přichází nějaká žena s tím, že si jen něco vyzvedne. My jsme dost bezradní a paní v okénku začíná něco vyřizovat s tou ženou. Přes ni a taxikáře nám ještě jednou naznačuje, že hodina a půl na přestup je opravdu málo. Vypadá to, že si o nás myslí, že jsme jí moc nerozuměli, zřejmě jí nedochází, že jsem jí rozuměl dobře, ale prostě nedokážeme pochopit, zvyklí na naše poměry, že by hodina a půl byla málo. Až dosud jsem si myslel, že to tu bude s vlaky podobné jako v Rumunsku, kde jezdí sice pomalu, ale přesně podle jízdního řádu. Když žena odejde, kupujeme alespoň lístky ze Lvova do Simferopole, což je to kritičtější místo. Zbývá nám totiž už jen asi čtvrthodina do odjezdu autobusu, a tak nemáme čas řešit ještě další otázky.

Postoupili jsme tedy do další úrovně zábavné dobrodružné hry zvané *Lístky na ukrajinský vlak*. A jako v každé hře, znamená to jen další překážku. Máme s sebou samozřejmě jen svoje pasy, protože ostatní jsem nestihl vybrat. Paní v okénku se opět zasměje (je to zábavná hra, alespoň pro někoho), tentokrát tomu, že jí ukazuji jen svůj pas. Ale když jí řeknu, že ostatní jsou na nádraží a jejich pasy nemám u sebe, svoluje milostivě, že nám lístky prodá a příjmení jí prostě nadiktuji. Nejprve tedy chce, abych jí je napsal. Začnu je psát suverénně latinkou, načež mne upozorní, abych je napsal azbukou, ale nestihnu napsat ani první, když prohlásí, že nejlepší asi bude, pokud jí je nadiktuji. Ještě kouká do počítače a říká, že už to nebudou místa úplně pohromadě, ale různě u kraje vagónu, tedy podélně a v horních patrech. Vypadá to tedy, že už teď – týden dopředu – je vlak částečně obsazen. Alespoň budeme v jednom vagónu. I diktování jmen je však netriviální záležitostí, jednak si musíme vzpomenout na všechna příjmení, což nám činí mírné problémy a navíc diktování příjmení jako Dřizgová, Skříšovský, Elstnerová není úplně jednoduché. Většinu příjmení musím diktovat hlásku po hlásce. Nakonec se to podařilo a dostáváme lístky. Pro jednu osobu to stojí 45,15[11] hřiven. Měli bychom jet 20.8. v 11:41 ze Lvova a v 14:54 druhého dne bychom měli být v Simferopoli. Vlak má číslo 156ЛБ. Při přepočítání paní zjistí, že jsme zapomněli na jednoho člověka, bližším přezkoumáním zjišťujeme, že na Beránka, tedy Marbla.

Asi v 16:10[12] se vydáváme konečně na cestu zpět. Taxikář spěchá, málem zajede cyklistu, nad čímž jen tak mávne rukou. Projede na červenou, i když nejprve přibrzdí, aby se podíval, jestli něco nejede. Jinými slovy, prostě projede křižovatku, jako by se ani nepodíval na semafor. Na nádraží jsme přesně ve čtvrt, dáme mu nakonec za tu námahu 12 hřiven a běžíme pro ostatní a s nimi na autobus.

Stíháme to na poslední chvíli, naštěstí šli ¿Neurčitá? Kulička s Velkým Grizzzlym napřed, a tak o nás u autobusu věděli, což se projevilo i tím, že po mně nikdo nechtěl vidět lístek. Maršrutka – prostě mikrobus – je samozřejmě plná, ale s jistými obtížemi se dovnitř nacpeme, kupodivu všichni. Zadní sedadla jsou sice obsazena jediným pánem, ale ten říká, že za ním přijdou kamarádi. Nakonec ale kamarádi nemají šanci dostat se přes nás za ním, a tak pán rezignuje a dovolí nám zavalit místa, krom jednoho, na němž stále sedí, batohy.

Do Usť-Čorne (Усть-Чорна) jedeme čtyři a půl hodiny, přestože

[11]Paměť mi už avšak neslouží a podle lístku je to poněkud nejasné, možná to tedy bylo trochu víc.

[12]Bystrý čtenář si jistě pamatuje, že autobus nám odjíždí v 16:15.

maršrutka jede jako drak. Ze začátku jedeme po docela dobré silnice, ale od Tjačivu (Тячев) nahoru už místy silnice mizí a stává se z ní jen uválená cesta. Později by se spíš dalo říci, že se asfalt občas objevuje, pak už ani to. Cesta je opravdu zajímavá, střídáme se v tom, kdo sedí či stojí, během cesty se odkudsi vynoří dvě kempingové židličky a pak se střídáme i na nich. Cestou jsou asi dvě nebo tři zastávky na cigaretu a na záchod. Řidič nám pouští ruský pop. Vypadá to, že tam točí dokolečka jednu kazetu[13], ke konci přidá ještě na videu videoklipy. Nejvýznačnějšími hity, které jsme si vyposlechli, byly asi Narjadnaja, nevíme sice, jak se jmenovala, ale tohle tam pořád opakovali[14]. Pak ještě Manimani[15]. Jednu chvíli byla Planoucí Růže vidět v televizi vepředu, ale pak se na nás otočila a už bylo vidět jen její temeno. Hned po poslední zastávce v Dubovu (Дубове) řidič opět zastavuje a jde se podívat domů.

Pak, asi v devět večer, už jsme v Usť-Čorne, podle průvodce největší p... Zakarpatí. Autobus nejprve zastavuje v centru, ale my se necháváme vézt až na křižovatku s odbočkou doprava, tedy k východu, do Lopuchivu (Лопухів) a doleva, k severozápadu, do Ruské Mokré (Руська Мокра), ačkoli řidič nám pořád vnucoval, jestli nechceme jet k nějaké turbáze. Usť-Čorna ale vůbec není taková díra, jak by se podle zmínky v průvodci mohlo zdát. V centru jsou i nějaké hospody a krámy, u křižovatky u mostu však už nic není.

Vyhazujeme batohy a když autobus odjede, stojíme na cestě a přemýšlíme, co dál. Měli bychom nabrat vodu a jít někam spát. Navrhuji, že bychom mohli využít místní pětipatrové turbázy Jalynka a třeba se ještě večer projít po městě. Když se mi skoro podaří přesvědčit ostatní, seberou se náhle Šedý Vlk a Marble a bez jakéhokoli varování či slova odcházejí kamsi na severozápad. Trochu nás to zmate, nezbývá než doufat, že se ještě někdy potkáme.

Vydáváme se hledat Jalynku. Jdeme po zmíněné severozápadní cestě, odkud podle rady nějakého chlapce míříme nahoru k turbáze. Tedy vlevo

[13] Pracovně bych ji označil Maršrutka I.

[14] Veselý Balónek našel potom tuto něžnou píseň našel na internetu, jmenuje se ve skutečnosti Želannaja (Желанная), ale stále nevím, která od které skupiny to je, i když u souboru s písničkou je na místě autora uvedeno: Чай Вдвоём. Třeba je to správně, pokud to není název alba, překlad by mohl být třeba *Čaj Dvojmo*

[15] Tuhle zmiňuji hlavně proto, že jsem se pak v Kyjevě stal šťastným majitelem CD, na němž se tato píseň nachází hned na prvním míst, jde o píseň *Money, Money* od skupiny Leningrad.

od cesty, napravo teče Mokrjanka (Мокрянка), na křižovatce se stéká s Brusturjankou (Брустурянка), přitékající od Lopuchivu[16]. Zde se z nich stává Teresva (Тересва), která pak teče k jihu. Nahoře u turbázy je hrozně hlučno, těsně před odbočkou nahoru jsme ještě zahlédli Šedého Vlka a Marbla, jak stoupají nahoru, ale tady nejsou. Jdu k hlavní budově zjistit, jak je to s noclehem.

Je tu asi nějaký dětský tábor a zrovna mají diskotéku, není tedy divu, že se mi to tu přestává líbit. Několik lidí se mě postupně zeptá, co chci a pak mi řeknou, že za chvíli za mnou přijde nějaká paní a ta to se mnou vyjedná. Ale nikde nikdo. Čekám hrozně dlouho, lidi mi tu říkají, ať si sundám batoh, ale to se mi nechce. Jednak jsem přece frajer z Čech a musím jim to tady ukázat, ale hlavně mám strach, že pak bude těžší odejít, až číše mé trpělivosti přeteče. Přichází Sněhová Lilie a ptá se, co se děje. Když jí líčím situaci, vidím současně, že dolů za ostatními přichází odkudsi z temnot Šedý Vlk a Marble. Sněhová Lilie jde dolů zjistit, jestli na něco přišli. Prý našli nějaké místo, sice ne zcela ideální, ale snesitelné.

Aniž bychom se kohokoli zeptali, nabíráme dole u druhého baráčku vodu, hned u vchodu mají koupelnu. Pak vyrážíme nahoru po nějaké sjezdovce. Cestou je několik rovnějších míst, ale nebyl by to Šedý Vlk, aby nás neodvedl až někam nahoru. Je tu smrkový les, v němž se s trochou dobré vůle opravdu dají i postavit stany. Ale na to, že zítra půjdeme dolů a stoupat budeme na protější kopec, si myslím, že jsme klidně mohli zůstat i o kus níž.

Stan pro jistotu stavíme, protože Planoucí Růže má pocit, že by mohlo pršet. Přiblížily se totiž nějaké mraky, ale podle mě to není nic vážného, jen takové mlžné cáry. Taky je docela chladno, trochu šok po nížině. K večeři si děláme glutamanovou bramboračku a pak nechávám kolovat ukrajinskou vodku, koupenou v Užhorodě. Jsou to jen dvě deci, a ty jsou samozřejmě hned pryč. Ochutnává i Planoucí Růže, které u nás prý vodka nechutná. Tahle jí chutná, ale zdráhá se to říct nahlas, chtějíc si nalhat, že tomu tak není. Bojí se totiž, že jí zachutná alkohol a pak se z ní stane alkoholička[17]. Planoucí Růže zjišťuje, že doma nechala v ledničce sýry. Nejprve to považuji za tragedii, protože to vypadá, že měla u sebe všechny sýry, naštěstí se však ukáže, že měla vzít jen tvrdý

[16]Na mapě z první republiky se Lopuchiv jmenuje Brustury, vypadá to, že název obce se změnil, ale říčku nikdo nepřejmenoval.

[17]Jako by se něco změnilo tím, jestli to řekne, nebo neřekne nahlas.

uzený a pomazánkové máslo, bez čehož se snad obejdeme. Planoucí Růži se nejprve moc nelíbilo, že jsem použil trochu ostřejšího tónu, když jsem to komentoval, ale později jsme si to vyříkali a zase je mezi námi všechno v pořádku.

Spát jdeme kolem půlnoci, budíček nevyhlašuji, jelikož jsme dojeli pozdě a máme proti plánu půldenní náskok, protože v Usť-Čorne bychom měli být zítra kolem poledního.

Kdybych měl pro dnešek uvést nějakou statistiku, mohl bych započítat 4,5 hodin v ukrajinském autobusu a 4 hodiny ve slovenských autobusech. Krom toho jsme strávili 10:27 hodin ve vlaku z Prahy do Košic. Vlak urazil 681km a jel tedy průměrnou rychlostí asi 64,86 kmh^{-1} . Samo o sobě to není příliš zajímavé, tato data by mohla spíše posloužit ke srovnávání s ukrajinskými vlaky.

Úterý 12. srpna

Plán pro tento den: *Přesun z Tjačivu do Usť-Čorne (podle průvodce je to největší p... na Zakarpatské Ukrajině). Mělo by tam něco jet i poránu. Odtud bychom mohli stoupat na Svidoveckou poloninu a vyrazit směrem na Bliznici (1881m). Na Bliznici by to mělo trvat asi dva až tři dny, podle kondice, počasí apod.*

Ráno vstáváme mezi devátou a desátou a vyrážíme v poledne, snídaně nám totiž zabere nějak moc času. Máme vločky s mlékem, které Luční Kobylka upekla už v Praze s kondenzovaným mlékem. Stačí to tedy jen zalít horkou vodou a je v nich pak i mléko. Za sucha jsou naprosto výborné, za mokra kupodivu taky. Měl jsem trochu obavu, že mi nebudou chutnat, protože dosud jsem s vločkami a mlékem jedl jen připálenou porridge, což bylo docela, ehm, nedobré.

Před polednem konečně vyrážíme na cestu, hravě tím smýváme náskok, který jsme včera získali proti plánu. Jdeme opět dolů k Jalynce, kde se zastavujeme dobrat vodu. Sněhová Lilie prohlásí, že si jde mýt hlavu, což se mi moc nelíbí, protože mám pocit, že tím nutně stráví hodně času. Ona však tvrdí, že to stihne za pět minut. Sice tomu moc nevěřím, ale nakonec jí těch pět minut necháme a k mému překvapení je už po dvou minutách zpátky. Alespoň ji mohu vyfotit, když má umyté vlasy.

Scházíme do Usť-Čorne a k mostu na křižovatce. Původně jsme chtěli jít přes centrum, ale nakonec se rozhodujeme přejít Teresvu už tady po mostě. Podle průvodce máme totiž jít do centra a odtud k bývalé stanici úzkokolejky, od níž vede cesta nahoru na Stohy (Стоги 1290m). To by měl být první vrchol na naší cestě a skutečný začátek hřebene. Až na Tempu však jdeme podle mapy z první republiky stáhnuté na internetu a vytištěné pouze černobíle, která nám slouží spíše orientačně, a podle docela dobrého průvodce. No, zabloudit snad nemůžeme, protože až se vyškrábeme nahoru, půjdeme prostě pořád po hřebeni. Na druhé straně řeky je zbytek úzkokolejky, po níž se vydáváme směrem k Usť-Čorne hledat naši cestu. Taky je tu obrovská figura dřevaře držícího motorovou pilu. Jde sice jen o dvojrozměrnou namalovanou siluetu, ale i tak to stojí za to. Je vyšší než sloupy elektrického vedení.

Po zbytcích kolejí dojdeme k bývalému depu, odtud ještě žádnou cestu nevidíme. Kus dál je nějaká pila, když jí chceme projít, zastaví nás jacísi domorodci. Nevíme jestli se tudy vůbec projít dá a domorodci se nás ptají, kam jdeme. Říkáme, že nahoru na Stohy. Nejdřív nám radí, ať jdeme sto metrů zpět, kde začíná cesta nahoru. Pak ale ukazují nějaké koryto, které vede prudce nahoru do lesa. Tudy prý máme jít nejprve na malou pak na velkou cestu. Po té velké se prý dostaneme až nahoru. Drápeme se tedy přímo nahoru, je to opravdu stylové zahájení akce, většinou musíme lézt po čtyřech. Po chvíli dolezeme na pěšinu vedoucí vpravo mírně nahoru.

Není to asi zcela správně, ale vydáváme se po ní. Směr nemá úplně špatný a trochu stoupá. Po chvíli se mi to přece zdá trochu divné. Cesta jde do kopce jen velmi mírně a vypadá to, že traverzuje kopce kdovíkam. Šedý Vlk, Marble a ¿Neurčitá? Kulička ale zmizeli kdesi vepředu, není se tedy s nimi možno poradit a musíme pokračovat, dokud se s nimi opět neshledáme. Už si začínám trochu zoufat, protože to vypadá, že je ještě dlouho nedoženeme, dokonce zavolám na Šedého Vlka „Tomáši". To jsou naštěstí už docela nedaleko a čekají na nás. Přece jim ale trochu vytknu, že když nemají mapu a není docela jasné, jestli jdeme dobře, tak ať mi tolik neutíkají. Po krátké poradě se rozhodneme, že ještě půjdeme po té pěšině, v nejhorším mineme Stohy a nahoru se vyškrábeme někde dál.

Kus dál vidíme koryto potoka, v němž se níže leskne voda. Zatím bylo všude sucho, není proto jisté, jak to bude nahoře s vodou. Podle průvodce i zkušeností bývá v takovýhle horách vody dost, ale letos bylo celé léto i jaro sucho, a tak může být všechno jinak. Jdu si tedy radši doplnit ještě jednu lahev. Doporučuji to i ostatním, zrovna v té chvíli přichází ¿Neurčitá? Kulička s tím, že mu tři kluci sedící opodál říkali, že nahoře ještě vodu potkáme. Pěšina pokračuje nahoru podle koryta. Po prvních krocích zjišťuji, že jsem ztratil sluneční brýle. Planoucí Růže a Velký Grizzzly je myslím ještě hledají na místě, kde jsme před chvílí stáli, ale je to samozřejmě bez šance. Navíc si myslí, že patřily Veselému Balónkovi, protože to je taky Petr.

Výstup nahoru je docela úmorný a vyčerpávající, pěšina zanedlouho mizí a jdeme dále přímo lesem. Cestou navrhujeme Planoucí Růži, jestli se nechce převléct z džínů do kraťasů, protože je docela horko a podle našeho mínění se jí musí dřít nohy o kalhoty. Naše péče se ovšem nesetkává s pochopením, místo toho nám Planoucí Růže odvětí, že nemá ráda, když jí někdo takhle radí. Kvetoucí Pampeliška má určitě nejvyšší batoh. Má-li jej na zádech, převyšuje ji nejméně o dvě hlavy. Ale kupodivu není větší než ona. Po dalším stoupání, během něhož se bavíme o tom, jaká by byla frajeřina, vytáhnout nahoru ještě kanoi, docházíme opět na pěšinu. ¿Neurčitému? Kuličkovi a Šedému Vlkovi se moc nechtělo čekat, a tak se vydali rovnou po pěšině vlevo, což bylo spíš do kopce a šlo tedy o nejlepší směr.

My chvíli čekáme na ostatní a pak ještě chvilku sedíme. Potom jdeme také po pěšině. Zanedlouho potkávám ¿Neurčitého? Kuličku i Šedého Vlka, ¿Neurčitá? Kulička sedí a kouká na houbu. Čeká, až přijde Divoká Orchidej, aby se jí mohl zeptat, jestli budou večer dělat k jídlu něco, do čeho by se dala dát houba. Dostane se mu záporné odpovědi, tak se jen obuje a pokračuje v cestě. O kus dál potkáváme u studánky – možná s tou vodou nakonec nebudou takové problémy – nějakou rodinku. Pán mluví česky, ale o českých turistech se před námi vyslovuje poněkud hanlivě. Vůbec mi tedy není sympatický. Dál po cestičce je louka, po ní jdeme do kopce. Hřeben by už neměl být daleko a skutečně nejdeme už lesem dlouho a konečně na něj narazíme. Ještě je tu les, ale přímo nahoře je louka.

Chvilku si oddechneme a míříme dál. Cesta vede do kopce, vypadá to, že jsme nakonec trefili docela dobré místo pro dokončení výstupu na hřeben, dál bychom šli do kopce mnohem víc. Vypadá to, že Stohy jsme minuli[18]. Les se střídá s loukami, jsou zřejmě sečené, stojí tu i několik seníků, konečně něco, co stojí za fotku. Cestou u seníků kolem nás poskakuje spousta sarančat. Nejprve se tedy domnívám, že jde o luční kobylky, na což samozřejmě Luční Kobylku neopomenu upozornit. Dostane se mi však vysvětlení, že nejde o luční kobylky, protože tyto mají mnohem delší tykadla. Sarančata mají tykadla krátká a to je i případ místního hmyzu.

Optimismus ve výpravě stoupá, výstup stál nakonec zato. Stoupáme na kótu 1383m[19], jiné označení u ní v mapě ani v průvodci není. Tady opět trochu oddychujeme, krom geodetického bodu je tu krásný výhled na okolní hory i vesnice dole. Vypadá to, že od dob první republiky výrazně přibylo domů v údolí Jablunice (Яблуниця), neboť zatímco v mapě je jich nakresleno jen pár, ve skutečnosti vidíme celou vesnici, pokračování Lopuchivu. Novější ukrajinská mapa mi to pak potvrdí. Po časně odpoledním výstupu lesem je takový rozhled přímo balzámem na duši. Navíc je krásné slunečné počasí, jen obzor je trochu zamlžený, což bohužel bývá v létě zvykem.

Jdeme dál a les pomalu mizí, až dojdeme k nějakým ovečkám uvázaným u kůlů, nebo spíš klacků, každá u svého. U nich čekáme na ostatní. Marble jde zatím vyzvědět od bači, jestli by se tu někde dala najít voda. Prý

[18]Popis dnešní cesty však berte s rezervou, oprava našich chybných úvah je umístěna na konec této kapitoly.

[19]Viz předešlá poznámka, na tuto kótu jsme dnes nedošli.

někde v sedle a pak vpravo dole, Marble se tam jde podívat. Mezitím fotíme, jak přichází zbytek výpravy a prochází mezi ovečkami, jedna z nich dostane takový strach, až vytrhne svůj kolík ze země. Marble se vrací s nepořízenou, hledal prý kdesi vpravo od cesty, kde si myslel, že je sedlo, ale nic nenašel.

Po chvíli přicházejí k salaši nějací malí kluci. Ptáme se jich ještě jednou, kde bychom tu vodu našli. Po novém pokusu popsat nám cestu, nás raději dva z nich vedou na místo. Jdeme po hřebeni za nimi dál až do sedla. Cestou probíhá standardní ukrajinský rozhovor, ptají se nás odkud jsme přišli, odkud jsme a kam jdeme. Standardní říkám proto, že se nám i později nejednou stalo, že k nám přistoupil nějaký(á) domorodec(kyně) a jediné, co s námi prohodil(a) byl právě tento typ rozhovoru. Ukojiv(ši) svou zvědavost, odkráčel(a) opět spokojeně pryč. Tentokrát kluci naštěstí neodkráčeli, místo toho mi ještě cestou ukázali na druhé straně na hřebeni za údolím Jablunice, že se tam staví turbáza. Myslím, že to mohlo být kdesi mezi Berliaskou (Берляська 1565m) a Podpulou (Подпула 1629m).

V sedle chvíli čekáme, než přijdou ostatní. Jednak aby věděli, kam budeme klesat, a taky proto, že tu možná budeme sundávat batohy. Nejprve to ale vypadá, že můžeme od pramínku jít přímo dál, a proto snášíme batohy ještě kus dolů, než naši průvodci usoudí, že to není dobrý nápad. Pramínek je ještě trochu níž, ale ne zase moc daleko. Jde o takový čůrek vytékající po vydlabaném dřevě do koryta. Voda se dá nabírat pouze plecháčkem, kluci mne na to upozornili už cestou dolů, a trvá to proto hrozně dlouho. Usoudiv, že tady už nejsem příliš potřeba, jdu si radši nahoru psát deníček. Zde sedí Planoucí Růže, Lesní Jahůdka, Šedý Vlk a ¿Neurčitá? Kulička.

Po chvíli se jde Šedý Vlk podívat kus dál pod stromy, jestli by tam nebylo lze spát, z dálky to vypadá v tomto směru docela nadějně. Vrací se s tím, že to půjde docela dobře, prý je tam i ohniště. Po chvíli nás napadne, že bychom tam mohli přejít, než ostatní napustí vodu. Prý to totiž vypadá docela na dlouho. Planoucí Růži navíc napadne, že bychom mohli ostatním přenést batohy, protože by jim chtěla udělat radost. Beru tedy svůj batoh na záda, batoh Sněhové Lilie do náručí, protože ho má hrozně lehký. Holky berou kromě svých batohů ještě jeden mezi sebe. Ale musí se každou chvilku zastavovat, protože to není dvakrát pohodlné. O tom se s Šedým Vlkem přesvědčíme při druhé cestě, kdy si mezi sebe vezmeme batoh Veselého Balónka, ale zanedlouho usoudíme, že se pro něj radši ještě vrátíme. Těsně po tom, co jsme přenesli všechny batohy, přišel za námi Marble s tím, že nabírání vody ještě chvilku potrvá. Planoucí Růže navrhuje, že bychom zatím mohli uvařit, poněvadž má hlad a chuť na těstoviny s rybičkami. Jenže asi budeme dělat oheň, a tak se mi nechce zbytečně vypalovat bombu, což Planoucí Růže uzná jako dobrý argument pro to, abychom ještě počkali.

Našli jsme si opravdu pěkné místo, kousek níž jsou dvě plošinky pro stany, hezky v závětří. Ohniště je také za větrem, hned u lesa. V lese je spousta dřeva, ani není třeba chodit daleko. Co víc bychom si mohli pro dnešek přát? Než přijdou ostatní, jdou Marble, Planoucí Růže a Lesní Jahůdka sbírat dřevo. Pak pozorujeme, jak nedaleko nás procházejí ovečky směrem k salaši, kterou jsme před nedávnem minuli. Žene je bača velmi malý, ještě chlapec. Málem bych zapomněl říct, že ti dva kluci, kteří nás dovedli k vodě, dostali za svou námahu nějaké bonbóny. Nedívali se na ně však příliš nadšeně a místo nich chtěli cigarety. Kam ten svět spěje. Tenhle kluk, který tu pase ovce, vždycky popojde kus ve směru, kterým je chce nahnat a pak si sedne. Ovce jdou totiž docela pomalu, pasouce se ještě. Podle průvodce je Svidovecká polonina hojně zemědělsky využívaná. Koneckonců, kdyby se tu nepásl žádný dobytek, nebyly by tu poloniny, protože by na většině území rostl les. Občas se musíme přesunout blíž k hřebeni, protože Slunce pomalu zachází a stíny se dlouží.

Velký Grizzzly se jde pokusit rozdělat oheň, učiní tři pokusy, ale žádný z nich mu nevyjde. Poté se toho ujme ¿Neurčitá? Kulička, kterému se daří hned první pokus. S vařením musíme ještě chvilku počkat, než si uvaří ¿Neurčitá? Kulička, Kvetoucí Pampeliška a Divoká Orchidej a uvolní nám místo nad ohněm a hlavně skvělý nosič na kotlík, sestrojený ¿Neurčitým? Kuličkou.

Mezitím procházejí kolem ohně krávy, zřejmě je tu jejich oblíbená pěšina. Už to vypadá, že s námi zůstanou na večeři, ale Velký Grizzzly je hrdině zažene dál po cestě. Po chvíli přichází ¿Neurčitá? Kulička s tím, že mu dole ožraly batoh a hlavně přežvýkaly (v lepším případě) ukrajinské tričko. Inu, přežvýkavci. Krávy se ještě po tmě vrací zpátky, ale to už k žádnému konfliktu nedojde.

Vaříme těstoviny s rybičkami a sýrem. Rybičky má u sebe ke svému překvapení Planoucí Růže. Tvrdý sýr tam Luční Kobylka nejprve odmítá dát všechen, ale my ji s Planoucí Růží přesvědčíme, že ho opravdu není pro tři lidi moc. Je to sice výborné, ale máme jídlo poslední ze všech, jíme už za tmy. Není to naposled, co si Luční Kobylka posteskne, že by radši vařila samé instantní věci, protože je to rychlejší. Velký Grizzzly se zkouší učit, protože prvního září chce jít na zkoušku.

Pak sedíme u ohně a Planoucí Růže chce pořád hrát nějaké hry, na upíra a jiné, samé aktivní. Nikomu jinému se do toho ale moc nechce, a tak si nakonec zazpíváme pár písniček. Luční Kobylka k tomu zapíská na flétničku, má opravdu krásný exemplář vyrobený nějakým pánem vlastnoručně z vrbové větvičky. Kupodivu ladí i s harmonikou Šedého Vlka, ačkoli dle Luční Kobylky je to samozřejmost, protože její flétnička ladí za všech okolností.

Asi o půlnoci jdeme postavit stan a spát. Planoucí Růže se sice ještě vrací k ohni, ale moc dlouho tam už nezůstává, protože spát už jdou všichni. Ráno je budíček v půl osmé. Šedý Vlk se dnes přidal s vařením i bydlením k Černomořské Sasance a Marblovi. Ti mají stejný stan jako já, do nějž se tři docela pohodlně vejdou a Šedému Vlkovi se nechtělo stavět tyče aby si mohl postavit střechu.

Podle té prvorepublikové mapy se to dost špatně odhaduje, ale vypadá to, že jsme dnes mohli urazit asi tak 15 kilometrů. Vyrazili jsme kolem poledne a u pramene jsme mohli být tak v šest, takže naše průměrná rychlost mohla být okolo 2,5km i s přestávkami. Na to, že jsme celý den šli do kopce se mi to jeví jako docela realistický odhad. Převýšení činilo asi 800 metrů. Začali jsme v Usť-Čorné asi v pěti stech padesáti a nejvyšší bod cesty byla asi ta kóta 1383m.

No dobře, měl bych provést opravu. Až potud jsem popisoval cestu, po níž jsme se domnívali jít, soudíce na místě podle staré neprůhledné prvorepublikové stovky. Stejný popis zatím zůstává i pro zítřek až na Tempu. Následuje oprava, kterou do textu zapracuji až se s ní dostatečně sžiji, tedy do příští verze.

Ve skutečnosti to totiž podle novější mapy vypadá tak, že jsme šli až k potoku, odtud nahoru a pak jsme zahnuli na hřeben, jenže na ten hřeben jsme nejspíš vylezli ještě před Stohy. Stohy byly ten první kopec na který jsme se hned škrábali. Zastávka, při níž jsme se kochali výhledy na Lopuchiv, byla buď na Stohách, nebo na dalším, zvlášť neoznačeném, vrcholku, ale nikoli na kótě 1383m, protože na tu jsme se dostali zaručeně až zítra. Spali jsme někde v místě, kde je na (novější) mapě velká polana, kóta 1362m a odpojuje se tu k západojihozápadu boční hřebínek. Navíc jsem špatně spočítal měřítko té prvorepublikové stovky, které se samozřejmě tiskem zmršilo. Místo 10,76mm na kilometr jsem před tím počítal 0,9mm na kilometr. Jak jsem to přepočítal, ušli jsme za dnešek jen asi 10km. Ale vyšli jsme myslím až po poledni, takže jsme i tak nejspíš dosáhli rychlosti kolem 2 kmh^{-1} za hodinu. Převýšení zůstalo asi stejné, 1362m se od 1376m moc neliší. 2 kmh^{-1} mi přijdou v tom terénu realističtější, než 2,5 kmh^{-1} .

Druhý den (zítra) jsme šli po hřebeni až jsme se spletli. Tohle taky bylo vodítko k tomu, proč si myslím, že předešlý odhad byl špatně. Jediné místo, kde se to mohlo stát je totiž kousek před kótou 1383m (podle nové mapy 1376m, což je prostě důsledek toho, že se po válce změnila nula z Baltu na Středozemní moře.) Podle mapy to tam vypadá stejně jako v terénu, hlavní hřeben jakoby pokračoval rovně, zatímco ve skutečnosti se musí projít mělkým sedlem vpravo. Další kopec, který jsme traverzovali po severovýchodním úbočí, kde jsme pak seděli a Sněhová Lilie nabízela sušenou zmrzlinu, je právě tolik zmiňovaná kóta 1383m, od ní jsme tedy došli na Tempu a dál je to stejné. Cestou je kupodivu další kopec jménem Stohy, asi je to dost populární jméno. Odhad pro zítřek je tedy spíš: 8km na Tempu i se zacházkou, odtud ještě dva kilometry (možná jeden a půl, ale na mapě se stejně vždycky odměří méně, než je to ve skutečnosti.) k začátku mapy. Dohromady 10km místo osmi. Celkem tedy 21km. Průměrná rychlost tedy vychází asi 2,3km za hodinu, nepočítaje zastávku na Tempě, jinak s přestávkami. Převýšení zůstává stejné, tedy 800m.

Chvilka poezie I

Stojí tak na polonině,
mokrou mapu třímá v klíně.

Je to totiž fakének,
s autem plným okének.

Auto jede po silnici,
ubíhají kol milníci.

Auto jede kupředu,
umí to i pozadu.

Řidič v něm je maličký,
má červené tvářičky.

Rád vytáčí zatáčky,
má veliké natáčky.

Když se s nima natočí,
slzy skanou do očí.

S bradou bojovně vytrčenou,
a tváří bolestí pokrčenou,

jdu vzhůru, vzhůru, vzhůru.
Provolávám slávu,

ukrajinskému lidu.
Provolávám slávu,

překřikujíc vřavu,
stohlavého davu.

Středa 13. srpna

Plán pro tento den: *Stále ještě míříme na Bliznici.*

Ráno se probouzíme asi v půl osmé, ani nemusím ostatní budit, protože vstávají samovolně. Planoucí Růže, Sněhová Lilie a Velký Grizzzly se rozhodli, že zkusí jít k bačům pro mléko. Odcházejí zrovna ve chvíli, kdy doděláváme s Luční Kobylkou vločky a čaj k snídani, a tak než se vrátí, úplně se část vloček, jež jsme nechali Planoucí Růži, rozmočí. Mléko zpět nenesou, protože jim bačové nechtěli nic prodat. Alespoň nabrali do prázdných lahví vodu, čímž se vysvětluje, proč jim to tak dlouho trvalo. Ranní nabírání vody vůbec trvá dlouho. Zatím, co čekáme, půjčuji si na chvilku flétničku Luční Kobylky, ale po chvíli mi ji Luční Kobylka bere, asi to nemůže poslouchat.

Vyrážíme tedy až po desáté, podle mne je to proto, že jsme si nabírání vody špatně zorganizovali, podle jiných to rychleji nešlo. S Marblem a Šedým Vlkem jdeme napřed, abychom v balicím finiši dodali ostatním motivaci. Jdeme směrem k tomu velikému kopci na jihu – k Tempě (Темпа 1634m). Hřeben opět mizí v lese, jdeme po něm dál a dál, pořád rovně. Náhle to vypadá, jako by hřeben končil a cesta, spíš pěšina, klesá prudce dolů, spíš vlevo. Raději se tedy zastavujeme a čekáme na ostatní, aby si snad nemysleli, že bloudí. K místu čekání jsme se prodírali trochu křovím, vlastně to vypadá, jako by tu před námi mnoho lidí neprošlo. Zanedlouho se ukazují první ze zbytku výpravy. Jdou samozřejmě příliš vpravo a musíme na ně volat, aby nás našli. Jdu radši nahoru mávat na další, kde jsme.

Všichni míří rovnou dolů. Když už jsou skoro všichni před námi, míní ¿Neurčitá? Kulička, že jdeme asi špatně. Kus zpátky totiž viděl odbočku po hřebeni, zatímco tahle pěšina hrozně klesá. Je fakt, že se mi to taky nezdá, spíš bychom měli stoupat, ale není si tou odbočkou jist. Ve chvíli, kdy se o tom začínáme bavit, zastaví se Divoká Orchidej u nás a neudělá už ani krok. To je koneckonců správné, protože kam by se taky hnala. Ještě jsou tu s námi Velký Grizzzly a Kvetoucí Pampeliška. ¿Neurčitá? Kulička odbíhá nahoru přesvědčit se, jestli si odbočku pamatuje správně, ta je prý deset minut cesty zpátky, ale neběží až k ní, k tomu, aby se přesvědčil, že jdeme skutečně špatně, mu stačí pohled na hřeben opodál. Velký Grizzzly proto běží dolů, aby zastavil sestup ostatních a zavolal je zpátky. Za chvíli jsou opět u nás, je zajímavé sledovat, jak výprava dochází v opačném pořadí, protože ti nejrychlejší pochopitelně slezli nejhlouběji. Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou si mohou zažít neobvyklý pocit čekání na ostatní.

Planoucí Růže vyzývavě drží v ruce bonboniéru, kterou jsme koupili v Praze pro Černomořskou Sasanku a Sněhovou Lilii. Dnes má totiž narozeniny Černomořská Sasanka a zítra Sněhová Lilie. Ráno jsme se s Luční Kobylkou a Planoucí Růží dohodli, že jim ji předáme společně a každý řekneme část přání, ale nějak se nám to zatím nepodařilo. Teď mi ji Planoucí Růže vrazí do ruky s tím, že už ji nesla dost dlouho, ať ji předám sám. Luční Kobylka je taky opodál, a tak jí nemohu peška předat. Bonboniéra už není zabalená, jelikož se Planoucí Růži obal nějak poškodil, tak zastrčila za mašličku alespoň větvičku pro ozdobu. Uvnitř se kupodivu skrývá právě třináct bonbónů. Ačkoli, když se nad tím člověk zamyslí, kolik by jich vlastně mělo být, když nás je třináct? Vybírali jsme ji dost dlouho na to, aby to tak dopadlo. Černomořská Sasanka i Sněhová Lilie i ostatní mají z bonboniéry radost, z čehož máme radost i my.

Jdeme tedy opět zpátky, asi deset minut, jak říkal ¿Neurčitá? Kulička. Pak jdeme po cestě vlevo, tedy po hřebeni. Jdeme dost dolů, což asi způsobilo, že jsme prve tuto odbočku minuli. Ale hřeben byl opravdu docela dobře vidět, a tak je naše chyba samozřejmě neodpustitelná. Obzvlášť, když jsem na něj koukal a po krátkém pohledu na mapu jsem usoudil, že je vše v pořádku domnívaje se, že jde o jiný hřeben. Brzy se cesta opět zvedá a také zanedlouho mizí les, a tak už bude orientace jednodušší.

Následující vrchol[20] traverzujeme po nějaké pěšině zleva a na chvíli se tu zastavujeme. Většina si dává nějaké čokolády a tyčinky, já nic, jelikož si myslím, že jsem si dnes ještě nic nezasloužil, protože jsme vlastně nikam nedošli. Sněhová Lilie vytahuje sušenou zmrzlinu, kterou si jako příklad kosmické stravy koupila v Americe v muzeu dobývání vesmíru. Jde o trojbarevnou hmotu ze sušeného mléka, nemohu však říci, jak to chutnalo, jelikož jsem z výše uvedeného důvodu neochutnal, ale asi to tak slavné nebylo, soudě podle reakcí ostatních. K tomu podotýkáme, jak je to divné, že kosmonauti potřebují zrovna zmrzlinu, která navíc není zmrzlinou, jelikož na ní není nic zmrzlého. Ale třeba si ji v Kosmu mrazí, k tomu stejně stačí vystrčit ji ven.

Pokračujeme dál na Tempu, jde o táhlý výstup, cestou míjíme takovou velkou louži – můžeme si myslet, že šlo o naše první Svidovecké pleso.

[20] Pozorný čtenář jistě po opravě v závěru předešlé kapitoly správně poznal, že jde o kótu 1383m.

Nahoru vede cesta, která vypadá, jako vyježděná od aut. Vzhledem ke sklonu se tomu nechce věřit, ale podle toho, kde pak uvidíme ZILy nebo Kamazy, je dobře možné, že jezdí i tudy. Docela bych tu chtěl vidět nějaký vyjíždět. Taky cestou nahoru vidíme na svazích Tempy fleky vypálené kosodřeviny, zřejmě se tu dosud pilně snaží, aby jim příroda nabrala pastviny. Nahoře to docela profukuje, naštěstí je tu taková jáma, v níž se dá sedět za větrem. Obědváme tu, konečně jsme dosáhli prvního vrcholu a čeká nás cesta dolů. Co víc, další kopec, který je nedaleko, je už na nové maďarské padesátce, což je myslím důvod k oslavě.

K obědu máme hermelín, který je v úplně dobré kondici. Shodneme se na tom jak s Luční Kobylkou a Planoucí Růží, tak s tím hermelínem. Máme tedy hned dva body do naší statistiky. Včera večer jsme se totiž taky na něčem shodli, možná nad tím, že večeře byla fakt dobrá, a řekli jsme si, že se nebudeme hádat, ale budeme se shodovat a počítat si za to body. Teď tedy máme tři.

Z Tempy odcházíme asi ve tři, nahoře jsme byli myslím ve dvě. Scházíme dolů. Kolem nás jsou občas takové jámy jako krátery. Je docela možné, že jde o nějaké zbytky z první světové války. Ze sedla stoupáme na Velkou Kurtjasku (Велика Куртяська 1621m). Cestou vidíme na kameni nějaké žluté turistické značky a uvažujeme, zda jsou to zbytky prvorepublikového značení, nebo jsou nově nakreslené. Prý tu totiž kolem roku 1990 chodil nějaký Čech a obnovoval staré značky. Nejprve si myslíme, že jde o staré značky, protože vypadají docela zašle. Ale později potkáváme mnohem lepší exempláře a z těch je patrno, že jsou nově nakreslené. Ale stejně si je třeba Černomořská Sasanka fotí, koneckonců, jde trochu o raritu, protože jsme dosud žádnou značku nepotkali a ani moc nepotkáme. Jdeme dál na Malou Kurtjasku (Мала Куртяська 1644m[21]). Na ní se na chvilku zastavujeme a čekáme na sebe. Prozkoumáním mapy jsem zjistil, že pleso Dohjaska (Оз. Догяська), k němuž bych dnes rád došel, je mnohem blíž, než jsem se na Tempě domníval. Tam jsem si totiž Dohjasku spletl s Bliznicí. Říkám to holkám jako dobrou zprávu, protože předtím jsem jim ukazoval na kopce mnohem vzdálenější a nedosažitelnější s tím, že až za ně chceme dnes dojít. Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška jsou sice potěšeny, ale nenechají se mou taktikou zmást a pamatují si i předešlý traumatický zážitek se vzdáleným kopcem.

[21] Jestli vás mate, že Malá Kurtjaska je vyšší, než Velká, tak mě taky, ale v mapě to tak doopravdy je.

Mohl jsem to totiž hrát právě na to, aby si holky zapamatovaly jen ten dobrý pocit.

Zadní skupina se Sněhovou Lilií, Planoucí Růží a Luční Kobylkou přichází v docela dobré a hlavně zpěvavé náladě. Zpíváme si tedy několik písniček, hlavně vícehlasých. Mimo jiné určitě California Dreaming, tato píseň se během našeho pobytu stane jakousi naší neoficiální hymnou. Krom toho ještě několik písniček od Mišpachy. Pak ještě dvouhlasý kánon, v němž se pořád zpívá magnificat, ale tentokrát nám to tak nezní jako když jsme se to učili minulý rok u Škalouda. Pokračujeme dál, kótu 1594m traverzujeme po jižním úbočí a naše cesta se stáčí k východu. K Tempě jsme šli na jihojihovýchod, od Tempy až sem na severovýchod, teď tedy na východ. Mimo jiné se tu odpojuje hřeben, který klesá podle východní strany údolí Jablunice k Lopuchivu. Další vrchol, Unharjasku (Унгаряська 1707m), traverzujeme opět po cestě po jejím jižním svahu.

Cestou zhruba v místech, kde se odpojuje táhlý hřbet poloniny Bičkiv (Бичків), klesající kamsi do Kobylecké Poljany (Кобилецька Поляна), vidíme zemědělce obdělávat nějaké pole. U nich stojí nákladní automobil značky ZIL, který pak jede proti nám. Vidět něco podobného ve výšce asi šestnáct set metrů nad mořem se myslím jen tak někomu nepoštěstí. Cesta tu vede přece jen do kopce. Lesní Jahůdka projevuje starost o Kvetoucí Pampelišku, která podle ní vypadá, že je úplně hotová. Mě to tedy tak nepřijde a po pravdě u Kvetoucí Pampelišky mám pocit, že je na tom fyzicky dobře, i když má batoh asi docela těžký. Nejtěžší batoh z holek má nejspíš Černomořská Sasanka, váží prý asi dvacet pět kilo, což je docela dost. Myslím, že ho má plný sušeného ovoce, jako je papaya, meruňky, švestky, ananas nebo alespoň rozinky, protože balíčky s podobnými náplněmi z něj vytahuje na každé zastávce. Na to, že hned po Ukrajině podstoupí operaci kolene[22], protože v něm má přetržený vaz, je teda docela dobrá. Alespoň že má trekové hůlky.

Za Unharjaskou je pěkný výhled na sever do krásného karu s prameništěm říčky Turbat (Турбат). Ještě obcházíme Trojasku (Трояська 1702m). U ní se odpojuje na sever hřbet k Horhanům (Горгани), proto se také hora jmenuje Trojaska[23]. Za tímto hřbetem je další kar s několika malými plesy. Naše vysněné pleso se však skrývá až za Dohjaskou (Догяська 1761m). Tento kopec ani nemusíme přecházet přes vrchol,

[22] O té se nám samozřejmě nezmínila a dozvěděli jsme se o tom až po operaci, když se na videoparty s prohlížením fotek dobelhala o francouzských holích.

[23] Že se zde stýkají tři hřebeny.

protože ten je trochu bokem a dá se docela dobře obejít po cestě ze severu. Je už taky nejvyšší čas, abychom byli u plesa, protože je už asi osm hodin.

První stoupá Marble, a protože je daleko přede mnou, vede ostatní nahoru na vrchol, nu sportovci ani jinak nechodí. Ti, kdo jdou za mnou, mohou jít za mnou traverzem. Všem se nám na každý pád zanedlouho zjeví krásný pohled na pleso dole. Je přímo ukázkové, myslím, že stálo za to, dojít až sem. Prý se jedná o druhé největší pleso na Zakarpatí. Dole sice už někdo táboří, ale to nám nemůže zkazit radost. Konečně se zase vykoupeme a umyjeme. Ještě ovšem zbývá sestoupit dolů, což není tak jednoduché, protože nejdeme po cestě ale přímo svahem. Ten je samozřejmě docela prudký. Alespoň, že v nižších partiích rostou brusinky a borůvky a máme se tedy čím občerstvit. Už cestou vyhlížíme místa pro stany a jestli by se nedala voda nabrat jinde, než přímo z plesa. Potok, který teče do plesa, pramení nedaleko. Už kousek pod hřebenem je místo, kam by se složily tak dva stany. Když na něm stojíme, volá na nás Veselý Balónek, jestli prý je to tam rovné. Ptám se ho, na co by to potřeboval, prý, že by se tu dalo spát. Ale samozřejmě jdeme až dolů k plesu, a tak z jeho plánů nebude nic. Na půli cesty mezi pramenem a plesem nacházíme docela pěkné místo. Je to sice docela blízko vody, což jsme před tím zavrhovali, pro zimu od vody se obvykle táhnoucí, ale snad nezmrzneme. Je tu sice ohniště, ale není dřevo, a tak nám nezbývá, než vařit na vařičích.

Než postavíme stany, je Slunce za horami a pomalu se stmívá. Ihned se jdeme koupat, než se docela setmí a než vychladneme natolik, že už se nám pak do ledové vody nebude chtít. Slečny dokonce přežijí, že jdu do vody bez plavek. Dokonce i Planoucí Růže, která jinak pohled na nahé muže nemá ráda, mě chápe v tom, že se mi na umytí nechce máchat plavky. Ve vodě totiž samozřejmě nelze zůstat dlouho, protože je úplně ledová a i vzduch je dost studený. Pleso má bohužel docela bahnité dno a u břehu pár odpadků. Teď za šera jdeme k nejbližšímu vstupu do vody, což se neukázalo jako nejlepší místo.

Jsme už zpátky u stanů a kolem nás prochází Polák stanující opodál. Ptá se nás, jestli na těch svazích, po kterých jsme sešli, rostou borůvky nebo brusinky. Ale je to trochu zmatené, jelikož v polštině se borůvky řeknou brusnice a brusinky kdovíjak. K večeři si děláme bramborovou kaši s cibulí osmaženou na slanině, ale trvá docela dlouho, než se uvaří voda. Když vaříme v kotlíku, nemůžu použít na vařiči závětří, protože kotlík má moc velké dno a zhasíná plamen. Trvá to tedy docela dlouho, už se úplně setmí. Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym si sedají k nám a jedí dřív, ačkoli začali vařit později. Mezitím jim odlétá stan kamsi do dálek, protože ho nepřikolíkovali, ale jen zatížili věcmi, fouká tu přitom docela silný vítr. Zrovna, když už soudím, že mléko je dost horké a potřeboval bych asistenci na dodělání kaše, jsou holky na obchůzce a zjišťují, co vaří ostatní. Docela dlouho jim trvá, než se vrátí a mě přijde nevhodné pořvávat na ně, aby šly ke mně, mohly by si myslet, že jim snad chci poroučet, což bych nerad. Ale jídlo je docela dobré. Po nás už jedí jen Divoká Orchidej, Kvetoucí Pampeliška a ¿Neurčitá? Kulička. A tak si Luční Kobylka s Planoucí Růží zase vzájemně postěžovaly, jak je to hrozné, že to jídlo tak dlouho trvalo. Ach jo, já vím, že ta výtka nepatřila mě, ale stejně to beru jako svoje selhání, protože všechny moje mužské geny přece říkají, nepostaráš-li se o obživu rodiny, za nic nestojíš. Tak se přiznávám, že mě ty řeči trochu stresují.

Po jídle ještě vaříme čaj a hrajeme s Planoucí Růží, Luční Kobylkou, Velkým Grizzzlym, Sněhovou Lilií a Veselým Balónkem takovou hru, při níž každý řekne jednu větu z příběhu. Veselý Balónek se k nám přiblížil poté, co Planoucí Růže prohlásila, že je to takové smutné, že jí chudák sám, zatímco ostatní jsou každý s někým[24]. Druhé jídlo jde tedy vařit k nám. Příběh se odvíjí v tom smyslu, že se nějaká banda lidí sebrala a šla do hor. Pořád stoupala kamsi do kopce, až už vůbec nemohla. Jde tedy o dost nereálný příběh, obzvlášť pro nás. Nit příběhu je však hned na začátku přetržena Šedým Vlkem, který si mě zavolá k sobě a vyjedná si, abych zítra udělal budíček v půl osmé. Původně jsem ho chtěl v osm, protože jsme došli docela pozdě a protože na Bliznici už to není daleko.

Brzy poté se dává do deště, a tak jdeme spát. Je docela slušná průtrž mračen. Planoucí Růže si radši dává batoh dovnitř k nohám, protože s Luční Kobylkou nevěří tomu, že stanová plachta neproteče, dotýká-li se batohu. Jinak jsou totiž na jedné straně dva batohy na sobě a trochu napínají plachtu v apsidě.

Byl to dneska sice dlouhý den – k plesu jsme sešli asi v půl desáté – – ale myslím, že pleso jako cíl stálo zato. Teda, v papírové verzi deníčku mám napsáno půl desáté, ale to bude asi až po nalezení místa na stany. Reálnější bude tak půl deváté dole, protože bylo ještě docela dlouho, vidět. Pokud jsem to dobře odměřil na mapě, tak od začátku mapy k plesu

[24] Až na Lesní Jahůdku, to však zřejmě Planoucí Růži smutné nepřipadalo.

jsme ušli asi 11km, od rána k začátku mapy za Tempu to bylo asi 8km plus asi 2km zacházka, takže 10km k začátku mapy a dohromady asi 21km. Podle únavy mi to přijde docela reálné. Stoupání, asi 450 metrů od rána na Tempu, ráno jsme začali tak ve 1300m, Tempa má 1634m, plus něco za klesání. Pak jsme sešli do sedla tak sto metrů dolů, nahoru přes Kurtjasky tak sto metrů, tedy dohromady 500. Na Unharjasku jsme nastoupali tak sto metrů, na Dohjasku přes Trojasku další sto, a pak už jen dolů k plesu, které je asi ve výšce 1580 metrů. Celkem asi 750, spíš 800, protože reálně tam bylo víc hupů nahoru, a asi 450 dolů. Vyšli jsme něco po desáté, řekněme 10:30. Něco před devátou, řekněme 20:30, jsme skončili. Dohromady to je asi deset hodin pochodu, bez hodiny na oběd na Tempě devět hodin. Průměrná rychlost tedy činila asi 2,3 kmh^{-1}.

Čtvrtek 14. srpna

Plán pro tento den: *Dnes bychom měli už měli na Bliznici dojít.*

Ráno je jasno a krásně. Planoucí Růži je trochu špatně, bolí ji v krku a trochu břicho. Ale desinfekční tabletky do krku, živočišné uhlí i endiaron odmítla. No, snad ji to břicho bolí jen od namožených svalů, je to docela dobře možné. Hned ráno kamsi mizí a dlouho se neukazuje, ale protože si brala žiletky na holení nohou a vrátila se s umytými vlasy, asi se jen u potoka věnovala hygieně. I my se mezitím hromadně oddáváme mytí v plesu. Našli jsme si k tomu trochu lepší místo než včera. Dno je sice stále bahnité, ale alespoň nemusíme jít do vody skrz nějaké rostliny a odpadky. K snídani máme instantní polévku, protože Planoucí Růže dostala chuť na něco slaného.

Odcházíme docela pozdě, myslím, že něco po desáté, ale náš cíl je nedaleko. Jdeme dneska na Bliznici, a ta je odtud docela dobře vidět. Nahoru jdeme po cestě, pasou se tu všude kolem koně. Na hřebeni pokračujeme dále po cestě, která většinu vrcholků traverzuje. Občas jsou tu krásné výhledy na kary na severní straně hor, u jednoho potkáváme tlupu Ukrajinců. Sněhová Lilie o nich prohlašuje, že vypadají mnohem východněji, než my. My že vypadáme úplně jinak.

Jdeme k dalšímu výhledu, za kopcem Velký Kotel, který je trochu stranou a u nějž odbočuje hřbet směrem na severovýchod k obci Černá Tisa (Чорна Тиса), podle průvodce to prý má vypadat, že hlavní hřeben jde právě na severovýchod, ale nás to nezmátlo, protože hlavní cesta vede správně a stáčí se tu k jihu. Velký Kotel (1770m) je to ovšem podle prvorepublikové mapy a podle průvodce. Podle maďarské mapy jde o Heryšasku (Геришаська). Ale v maďarštině je to opět Nagy Katlan, což se blíží spíš Velkému Kotli. Ať je to jakkoli, obešli jsme ho z jihu a hned za ním se zastavili u výhledu do údolí na severovýchod.

Jsme tu všichni až na Sněhovou Lilii, Velkého Grizzzlyho a Planoucí Růži, kteří se dost dlouho neukazují. Až dostanu obavu, jestli to nemá něco do činění s tím, že bylo ráno Planoucí Růži špatně, a tak se radši vracím kus zpět, protože odtud není moc daleko vidět. Potkávám je zanedlouho, prý čistili šampón, nebo jar[25] z lahve, což je docela záhadné. Planoucí Růži se prý rozlil v batohu šampón a nějak se dostal do zavřené PET

[25] Ve světle toho, že jednou Planoucí Růže prohlásila, že si myje hlavu raději jarem než mýdlem, že je to úplně stejné jako šampón, není vlastně jasné, jestli má s sebou šampón nebo jar.

lahve. Nikdo neví jak.

Zatím nám Divoká Orchidej rozdává finské bonbóny. Už dříve nám rozdávala lékořicové žvýkačky, o nichž sama prohlásila, že jí nechutnají. Bonbónky jsou taky lékořicové, lékořice je prý ve Finsku docela oblíbená. Některé jsou docela dobré, nakonec ale zbydou jen takové černé prášky a u těch je dobrý jen cukrový obal, a tak je po ocucání všichni vyplivují. Na Šedého Vlka skoro žádné jiné druhy nezbyly, protože se šel ve volném čase projít na Velký Kotel.

Jdeme dál po cestě směrem ke Stihu (Стиг 1707m), před ním je místo, kde se odpojuje jen velmi krátký hřebínek k jihu, zatímco cesta se stáčí k jihovýchodu. Není to ale úplně jasné, protože i před Bliznicí musíme sklesat do poměrně hlubokého sedla. Obcházíme tedy Stih a klesáme do sedla. Cestou míjíme pramínek a u něj sedící turisty. Čím blíž jsme nejvyššímu vrcholu této poloniny, tím více roste koncentrace turistů, ačkoli stále není nijak vysoká. Musím se pochválit, že tuhle poloninu jsem vybral dobře, protože na ní není moc lidí a přitom je docela velká a vysoká. Proto všem následovníkům vřele doporučuji. Sedlo je v nadmořské výšce mezi 1540 m ($\pm$20 m), vrstevnice v mapě jsou po 40 metrech, a proto se to přesněji spočítat nedá. Teď už nás čeká jen výstup na zuby Bliznice a Bliznici (Близниця 1881m), v podstatě už jen stoupání.

Zastavujeme se tu chvíli na oddech a svačinu. Vede odtud odbočka k turbáze Drahobrat (Драгобрат) a podle mapy se tak jmenuje i toto sedlo. Zatímco tu sedíme, sjíždí shora od Bliznice horský cyklista a pokračuje dál po cestě, po níž jsme přišli. Nu, tady bych cyklistu nečekal, Kvetoucí Pampelišce to prijde natolik zajímavé, že si jej fotí. První stoupání je na zuby Bliznice, jak se říká skalám nad karem na severní straně. Výstup je docela individuální, a všichni se potkáme vlastně až na vrcholu Bliznice. Nad prvním výstupem se potkávám s Velkým Grizzzlym, který mě při stoupání předešel a prohodil ke mně, že je to tedy sex. No, mám o tom trochu jiné představy. Ještě jsou tu Sněhová Lilie, Planoucí Růže, Luční Kobylka a Veselý Balónek. Od Bliznice k nám přišli nějací Češi, které jsme potkali už v Užhorodě na nádraží. Moc se tu nezdržuji a jdu rovnou dál. Naštěstí to nejde moc z kopce a po krátkém klesání a rovince začíná stoupání na hlavní vrchol.

Nahoře je krásně, myslím, že jsme tu tak ve tři odpoledne, někteří dřív, dole v sedle jsme byli asi do jedné. Dáváme si tu oběd, kousek chleba a salámu, Planoucí Růže taveňák. Bavíme se mimo jiné o tom, kdo má jaký výškový rekord. Planoucí Růže prohlašuje, že její děti žádné vysoké rekordy mít nebudou, jelikož je nebude učit chodit po horách, asi jí to nepřijde moc zajímavé.

Je tu tak krásně, že se nám nechce pryč a Planoucí Růže navrhuje, že bychom si mohli začít kreslit trička. Malování zahajujeme já s Planoucí Růží. Nakreslím jí Strašlivého Uragána a ona mně Planoucí Růži. Je opravdu krásná a nesmírně si vážím toho, že mi nakreslila svůj první exemplář. Pak už kreslení živelně pokračuje. Luční Kobylka však ještě nic nekreslí, protože nemá dosud ustálenou představu luční kobylky. Má tu naštěstí dost sarančat, aby si mohla prozkoumat jejich vzhled, zejména jak mají postavené zadní nohy, aby se jí v budoucnu mohla Luční Kobylka krásně vydařit.

Lesní Jahůdka se chce podepsat jako Ludri, ale to jí samozřejmě nemůžeme dovolit, protože považte, co je to za turisťáckou přezdívku – – Ludri. K tomu chce nakreslit jahodu, čímž je rozhodnuto, že Lesní Jahůdka bude jahůdka. K tomu se samozřejmě nejvíc hodí přídomek lesní. Sice je jahůdka, ale stejně se občas podepisovala jako jahoda.

Asi v pět se přece zvedáme a jdeme se hromadně vyfotit k triangulační věži, vévodící vrcholu. Je k tomu vhodná příležitost, protože většina z nás má vyndaná ukrajinská trička. Černomořská Sasanka má s sebou stativ – sice docela velký, ale úplně lehoučký. Tak se můžeme vyfotit na několik foťáků na samospoušť. Pak už nám nic nebrání v klesání dolů z Bliznice, klesáme nejprve do sedla mezi Bliznicí a vedlejší homolí, kterou pak traverzujeme směrem k jihu. Sestup je samozřejmě mnohem větší opruz, než výstup. Naštěstí po nejprudší části začíná hřeben na Terentin (Терентин 1388m), jehož televizní věž je v dálce vidět. Až nad Rachiv (Рахів) půjdeme po hřebeni, který se jmenuje polonina Flavantus (Флавантуч) k jihu. Odtud i z Bliznice už byly vidět Petros (Петрос) i Hoverla (Говерла). Naším dnešním cílem by mohlo být celkem hluboké sedlo před Starou (Стара 1471m).

Cesta je docela v pohodě. Stane se, že zůstanu vzadu se Sněhovou Lilií, Planoucí Růží a Veselým Balónkem. Sněhová Lilie se směrem ke mně i Veselému Balónkovi zeptá: „Petře, nevadí ti, že si neopálíš stehna?“ Nevíme ale, kterému z nás měla otázka patřit, jelikož oba máme kalhoty pod kolena. Odpovíme tedy po dohodě jednohlasně: „Je mi to docela jedno.“ Pak se nás, též jednohlasně, zeptají Sněhová Lilie s Planoucí Růží, která si chce hrát s námi: „Tak proč jsi sem jezdil.“ Chvíli přemýšlíme, co odpovědět a holky nám navrhnou vyhovující odpověď, že přece kvůli nim. Ale abychom je trochu napjali, odpovídáme: „Cože?“ Pak si ještě spolu řeknou o láhev s vodou a celé to vyvrcholí tím, že naše dvě osobnosti spojíme v jednu a když doženeme ostatní, čekající na nás, řekneme všichni najednou: „Omlouvám se, že jsem se zdržel.“ Je vidět, že holkám je nepochopitelné, jak může jet někdo na takovouhle cestu a nedbat o to, aby domů přijel dokonale opálený. Ale třeba Černomořská Sasanka a Kvetoucí Pampeliška mají na kolenou stahovací návleky, od nichž mají potom na nohou pruhy. Černomořská Sasanka pak nosí už jen jeden návlek, tak má jen jeden pruh.

O kus dál fotí Černomořská Sasanka a Marble housenku. Ta je docela velká a pěkně vybarvená. Bohužel to vypadá, že fotka Černomořské Sasance nevyšla, ale Marblovi ano. Nejlepší pohled byl ale stejně na ty, kteří se pokoušeli housenku vyfotit, to si vyfotil prozměnu ¿Neurčitá? Kulička. Zanedlouho jsme v sedle, ale ještě ne v tom před Starou, zatím před kótou 1452m. Naštěstí tu není dobrá voda, a tak jdeme ještě kus dál, kótu traverzujeme při západním svahu. Na druhé straně, jak scházíme do sedla, procházíme mezi spoustou krav, které nás nenechají na pochybách, že poblíž bude salaš, cestou to navíc vypadá, že tu bude i voda. Procházíme kolem salaše, a Velký Grizzzly a holky hned s bači domlouvají, že si koupí mléko. Mají však přijít později, protože to vypadá, že začnou za půl hodiny dojit. Na druhé, východní, straně hřebene je v sedle docela pěkné místo. Trochu skryté i před salaší. Dole je navíc ohniště a kolem i začátek lesa. Zůstaneme tedy zde.

Stavíme si stany a pár lidí jde po chvíli pro mléko. Varuji ostatní, aby si dobře rozmysleli, co dělají, jelikož pití nepasterizovaného a neupraveného mléka může být pro lidské zažívání nebezpečné. Šedý Vlk však má varování zlehčuje a považuje je jen za fámy. O sobě už z loňska vím, že mi to snad nic neudělá a že čerstvě nadojené mléko se od toho, které se prodává u nás v obchodě, liší natolik, že mi chutná. Třeba Divoká Orchidej je vůbec nepije, protože jí nedělá dobře ani upravené mléko v Čechách. Kvetoucí Pampeliška s Černomořskou Sasankou se ještě vrací do salaše se sirkami. Sbíráme dřevo na oheň a ¿Neurčitá? Kulička jej rozdělává. Při sbírání dřeva háže Veselý Balónek silnější klacek z kopce a říká tomu skotská hra.

Jdeme s Luční Kobylkou hledat vodu. U salaše nám bačové radí, ať jdeme kousek za salaš na její úroveň a pak po vrstevnici. Tam se opravdu nachází silný upravený pramínek s docela dobrou vodou. Dole se leskne potok, tak mne napadá, že se tam půjdu podívat, jestli by se tam nedalo umýt. Luční Kobylka chce jít nejprve taky, ale pak si to rozmyslí.

Zatímco napouštíme vodu, dorazí sem i Marble, též pro vodu. Projevuje obavu o Černomořskou Sasanku a Kvetoucí Pampelišku, protože zmizely v útrobách salaše a od té doby je nikdo neviděl. Ani teď, když šel kolem salaše a nahlížel dovnitř, ani koutkem oka je nezahlédl. Zase takový strach o ně nemám, ještě není tma a jsou už dost velké a hlavně nejsou samy, ale spolu.

Jdu dolů k potoku, ale musím sejít dost hluboko a i tak je to jen na sprchu – tedy polévání se plecháčkem. Navíc je sestup dost bahnitý, a tak bych si to nedovolil Luční Kobylce doporučit. Nahoře potkávám Šedého Vlka, který mi s jistým opovržením oznamuje, že skoro všechny holky jsou u bačů a dojí krávy. Prý jsou z toho celé hin, což on viditelně nechápe. K tomu dodává, že už někdy krávu dojil a že to je docela dřina, jinak nic moc. Jsou tam taky Marble, Veselý Balónek a Velký Grizzzly, prý se navíc dohodli s bači, že ráno půjdou ještě jezdit na koni. Tímto sdělením mi opravdu radost neudělal, protože bych byl v Rachivu co nejdřív, abychom stihli v klidu nakoupit. Máme to tam přitom ještě asi šest hodin cesty a dnes je pátek.

Dole u stanů potkávám Luční Kobylku a dohadujeme se, že uvaříme špagety s kečupem, sýrem a špekem. Polovina nám ho totiž od včerejška zbyla. Jenže Planoucí Růže je u bačů a prý tam přešli na slaninu (snad ne i Kvetoucí Pampeliška), nějaké domácí víno, vodku, pálenku a podobné věci. Za této situace nevíme, bude-li s námi Planoucí Růže vůbec chtít jíst. Luční Kobylka to jde zjistit, slíbivši mi, že se tam opravdu nezdrží. Planoucí Růže jde kupodivu jíst s námi, ale třeba ¿Neurčitá? Kulička nechtěl na Divokou Orchidej a Kvetoucí Pampelišku čekat a najedl se, ještě než přišly. Ony si pak dělaly čočku s plackami z mouky a vody, pečené na kameni. Přestože nemají vlastně žádnou chuť, docela se to dá jíst. Udělaly obojího nějak moc, a tak to potom rozdávaly ostatním a čočku dojídal Velký Grizzzly ještě ráno. U vaření se však Planoucí Růže neangažuje, jednak zde není místo pro tři osoby a jednak ji dnes bolí břicho, ale zase po jídle **krásně** umyje kotlík.

Vypadá to, že část výpravy opravdu chce jít ráno k bačům jezdit na koni. Nekompromisně prohlašuji, že odchod bude v devět[26], na což Kvetoucí Pampeliška říká, že tam jdou v osm a v devět budou zpátky. Planoucí Růže jde z nás tří spát jako první, jdu nedlouho po ní. Budík natahuji na šestou hodinu, kdy chtějí vstávat ti, kdo se jdou vyjezdit na

[26] Devátá hodino, má vysněná hodino odchodu, podaří se tě někdy dosáhnout?

koni. Planoucí Růže se celou noc převaluje, protože je jí špatně. Luční Kobylka ještě zůstává u ohně, kde se zpívá, ¿Neurčitá? Kulička dokonce vytáhl z batohu zpěvník, prý byl před Ukrajinou v Tatrách a někomu se tam chtělo táhnout i s kytarou. Luční Kobylka jde spát ven, což však poznám jen podle toho, že se ve stanu vůbec neukáže. Mám o ni trochu strach, protože vlastně celou noc nevím, kde je, ale to, že šla spát ven mi přišlo jako nejpravděpodobnější, a tak se zase tolik nevzrušuji. K ránu začíná pršet a Luční Kobylka přichází za námi do stanu.

Málem bych zapomněl, že se tu někde rozbil Kvetoucí Pampelišce foťák a od této chvíle musí fotit společně s Divokou Orchidejí na její. Fotky si pak chtějí rovnou nechat udělat dvojmo.

Ještě obvyklá statistika. Ráno jsme vyrazili docela pozdě v 10:30 nebo 10:00? Na Bliznici jsme byli tak ve tři. Pobyli jsme tam do pěti, asi dvě hodiny. Pod Starou u salaše jsme končili po sedmé. Na Bliznici to bylo asi 10km, z Bliznice ke Stare asi 6km, dohromady 16km. Průměrnou rychlost jsem odhadl následovně. Na Bliznici asi 2,2 kmh^{-1}, od Bliznice asi 3 kmh^{-1}, celkem asi 16km za 6,5 hodiny, tedy asi 2,4 kmh^{-1}. Bez ohledu na statistiky jsme šli z Usť-Čorne na Bliznici dva a půl dne, tedy přesně podle průvodce, což je docela dobré. Zbývá převýšení, od plesa jsme nahoru vystoupali asi sto metrů k Velkému Kotli, pak jsme sešli do hlubokého sedla a nahoru jsme pak na Bliznici šli asi 350m. Dohromady tedy 450m, potom už jsme jen klesali. Skončili jsme přibližně ve 1320 metrech, z Bliznice jsme tedy klesli něco přes půl kilometru.

Chvilka poezie II

Moji milí turisti,
jen jedním si můžete být jisti.

A to tím, že Sylva zpívá,
či snad zívá?

Ne, zpívá o Kalifornii,
příště už se neopiji.

Říká a pak zazpívá,
že se s klidem podívá.

Odhodí všechny zábrany,
a pustí se do obrany.

Nebude se stydět vůbec,
prostě nebude. A vůbec.

A rozhodně se nebude bát,
z hříchů svých se nebude kát.

A jeho duše bude černá,
jeho provinění nepřeberná.

Budou ji navždy tížit,
za ní se jak mlha blížit.

A na prahu smrti pak,
do kaluže sebou flák'.

Přiletěl pták Ohnivák,
byl to pěknej humusák.

Koukal dlouho do dáli,
to jsme se zas nasmáli.

Pátek 15. srpna

Plán pro tento den: *Sestup dolů do Rachivu (další okresní město, tohle je trochu větší, než Tjačiv). Tahle cesta je podle průvodce na celý den směrem nahoru (počítáno na Bliznici), směrem dolů to asi taky tak vyjde. Mají tu židovský hřbitov, jinak je to takové turistické centrum.*

Ráno je sice zataženo, ale už neprší. Planoucí Růži zvoní v šest můj budík, ale ani to s ní nehne, prý nepotřebuje na sbalení dvě hodiny a na toho koně jsou dohodnuti na osmou. V půl osmé budím i ostatní. K snídani máme jen chleba s marmeládou, protože Planoucí Růže s námi nesnídá. Kvetoucí Pampeliška dělá kakao z místního mléka, je fakt dobré. Po osmé odchází zájemci o koňojízdu, tedy Kvetoucí Pampeliška, Planoucí Růže, Sněhová Lilie, Veselý Balónek, Velký Grizzzly a Černomořská Sasanka, k bačům. Průběžně k nám chodí zvěsti o tom, jak stále sedí na lavicích a čekají, až přivedou koně. Před devátou přicházejí a pak už zbývá jen několik cest pro vodu a můžeme vyrazit. Na chvíli se ukazuje Slunce, ale rychle se opět zatahuje a padne i pár kapek, předzvěst dnešního počasí.

Je nejvyšší čas, aby se s vámi Kvetoucí Pampeliška a Černomořská Sasanka podělily o své zážitky od bačů:

Kvetoucí Pampeliška: *Jelikož bačové projevili zájem o sirky, nesla jsem je tam s Černomořskou Sasankou. Bačové nás za to pozvali na panáka vodky a začali se vyptávat, kolik u nás stojí brambory a tak. My se jich ptaly, jak se jim líbí na horách a jak se jim líbilo v Čechách, protože jsme se dozvěděly, že tam pracovali. Nabídli nám ještě rajčata a papriky a další vodku a nějakou domácí tekutinu typu burčák. Nakonec se nás zeptali, zdali bychom nechtěly dojit a my souhlasily.*

Černomořská Sasanka: *Ač to vypadalo na první pohled zcela triviálně, byla to docela dřina. Mezitím nás začali hledat ostatní. Došli až k bačům, kteří zprvu na otázky, kde jsou holky, říkali, že „něznaju". Ale nakonec kápli božskou a ukazovali, že dojíme, což bylo gesto nejméně dvojznačné*[27]*, a strach o nás narůstal. Když jsme vylezly živé a veselé z kravína, měli* (ostatní) *radost, což jsme společně zapili vodkou i kvasem. Po několika panácích projevili zájem o dojení i ostatní a vyzbrojeni foťáky jsme začali řádit v kravíně. Přes velikou námahu a snahu bačů naučit nás správné hmaty, z vemen skoro nic neteklo, a tak nás to brzy přestalo bavit. Prý*

[27] Naznačovali prý rukama úkon dojení. Zkuste si sami sevřít volně pěsti a hýbat rukama před sebou nahoru a dolů, při tom vás jistě mohou napadat podivné asociace. *Pozn. S.U.*

nevadí a pojďme to zapít[28].

U další lahve nám nabídli ranní svezení na koni. Kvetoucí Pampeliška, která na koních jezdí téměř profesionálně[29] *to přivítala s nadšením, ale ani ostatní nezůstali pozadu. Domluvit se na čase nebylo vůbec jednoduché. Navrhovali jsme osmou, ale nebylo jasné, zda kyjevského či místního* (času) *a zda letního či zimního. Nakonec jeden z bačů podal Velkému Grizzzlymu hodinky, které ukazovaly o dvě hodiny méně, než náš kyjevský* (čas) *a říkal, že si je Velký Grizzzly klidně může nechat.*

Kvetoucí Pampeliška: *Po domluvě jsme odešli, ale bačové si pak ještě odchytli Marbla a učili ho práskat bičem.*

(Potud popis čtvrtečních zážitků. Popis pátečních mi Černomořská Sasanka dopsala až v Praze.)

Černomořská Sasanka: *Ráno jsme vstali v půl sedmé, abychom stihli ranní jízdu, neboť Strašlivý Uragán vyhlásil odchod v devět. A tak jsme čekali na koně a čekali a bačové nám pořád říkali, že máme ještě chvilku počkat, že koně přijdou, že už pro ně šli. A vůbec, proč pořád někam pospícháme, když je tady tak krásně, a ať zůstaneme ještě do zítřka. No, v půl deváté jsme pochopili, že koně nestihneme, a tak jsme potlačili slzu a šli balit*[30].

Jdeme po cestě kolem Stare a pak dál kolem dalších kopců, které však na mapě nemají žádná jména. Brzy se zatahuje. Cestou proti nám jede muž na motorce se sajdkárou, v níž sedí kluk, asi jeho syn. Žhaví si to se svým šíleným strojem kamsi po horách. Zastavujeme u salaše, kde bohužel opět nemají sýry. Zde se dává do deště a pršet vydrží až do Rachivu. Alespoň se na minimum omezí přestávky na odpočinek. Většina z nás si vytahuje pláštěnky, jen Šedý Vlk a Marble nikoli. Šedý Vlk bezpochyby proto, že chlap nikdy pláštěnku nenosí. Oba to vydrží až do Rachivu.

Další cesta je tedy kvůli dešti dost nepříjemná. Jde se pořád v podstatě po rovině až na (Терентин 1388m), kde začíná klesání. Cestou se zastavujeme jen nad turbázou Perelisok (Перелісок) a pak ještě když obejdeme kopec jménem Dovžina (Довжина 1380m) a dojdeme k Te-

[28]Velký Grizzzly pak líčil, že během této družby se ho ptali bačové, jestli je Kvetoucí Pampeliška vdaná a on se asi bál, že řekne-li ne, hned se bačové na Kvetoucí Pampelišku mlsně vrhnou, tak radši řekl, že ano. Z toho prý bačové usoudili, že on je její muž, což jim nevyvracel. Sněhová Lilie tam zrovna v té chvíli nebyla, aby se mohla bránit. *Pozn. S.U.*

[29]Vida, co se člověk nedozví. *Pozn. S.U.*

[30]Zabaleno jsme už měli. *Pozn. K.P.*

rentinu. Podle mapy měly být po celou cestu nádherné rozhledy, o které jsme bohužel přišli. Celou dobu jdu spíše se zadním vojem, jelikož mě pochod v tomhle počasí nějak nebaví. Z Terentinu nás čeká pochod dolů po silnici, ačkoli říkat tomu silnice je asi trochu vznešené, jelikož jde o cestu vydlážděnou velkými kameny. Ty teď však trčí nahoru ve všech směrech a jde se po nich dost obtížně, centrum Rachivu je navíc ve výšce asi 400m, a tak jde o kilometrové klesání. Je to docela opruz, cestou zastavujeme několikrát, vždycky jen na chvilku, abychom si oddechli, ale déšť nás moc lelkovat nenechá. Hned na začátku se Luční Kobylka náhle otočí a jde proti mě nahoru. Už si myslím, že propadla zoufalství z toho, že jdeme pořád z kopce, ale nebylo tomu tak, chtěla se jen vrátit kus výš, protože tam prý na zemi zahlédla pěknou krabičku od sirek. Ani nevím, jestli ji nakonec sebrala.

Dole, už skoro na začátku Rachivu, si občas serpentýny silnice zkracujeme po rozbahněných cestách. Kvetoucí Pampeliška to na jednom místě neustojí a pak má hrozně špinavá kolena. Rachivem jdeme dolů ještě docela dlouho. Říkám si, že je tu opravdu těžký život. Když chce jít člověk do hospody, aby šel hodinu z kopce. A co teprve ty návraty. Vlastně tady odsuzují lidi k domácímu alkoholismu, což mi přijde opravdu kruté. Cestou nachází Sněhová Lilie krásný kamínek. Dole v Rachivu jsme asi ve čtyři.

Naše kroky vedou samozřejmě do centra, kam musíme jít trochu po proudu Tisy (Тиса) a podle silnice od Jasini (Ясіня). Po pobytu v horách je to trochu šok, silnice je na místní poměry nebývale kvalitní a zejména dost frekventovaná. Mezitím přestává pršet, i když je stále ještě zataženo, snad se počasí zase zlepší. Procházíme kolem několika krámů, ale nás nejprve zajímá hospoda. Tu první nejprve pomíjíme, protože pohled dovnitř v nás nevzbuzuje přílišné naděje, že by nám tu něco uvařili. Jdeme tedy dál, ale po chvíli za námi přibíhá Marble s tím, že mu nějací Češi radili, že v té hospodě vaří, prý tam měli jídlo i s polévkou. Opodál totiž stojí nějaký český autobus.

Jdeme tedy dovnitř a sedáme si ke stolům. Nejprve ke dvěma, jelikož je nás třináct a takové množství lidí už se k jednomu stolu těžko směstná. Navíc sedíme před nějakým průchodem do další místnosti, a tak si ani nemyslíme, že by nám dovolili sešoupnout stoly k sobě. Číšnice nás však vyvádí z omylu a sešoupnutí nám povoluje, dokonce i zavření průchodu. Potom následuje objednávání jídel, nejzábavnější část programu. Nejprve pití, většina si dává pivo, výběr značky nechává číšnice na sobě. Většina dostane Lvovské pivo, někteří šťastlivci Oboloň, což je podle průvodce nejlepší místní pivo. Docela se to dá pít. S kvalitou je na tom Oboloň asi lépe. Následuje výběr polévky, servírka říká, že mají jednak sup, tedy něco hustého, a jednak bujón, tedy nějaký průhledný vývar. Než abychom se překřikovali, kdo si co dá, hlásí se nejprve zájemci o sup, mezi nimi i já, a pak zájemci o bujón. Jako další chod nám nabízí guláš, nějaké čevabčiči, kterému říká šišky a jako překlad uvádí kotlety, a domácí klobásy. K tomu jako přílohu bramborovou kaši – pyré. Objednávám si čevabčiči a k tomu si dáváme všichni salát. Podle předpokladu tu nejsou na vegetariány zařízení, a tak Kvetoucí Pampelišce a Divoké Orchideji nezbývá, než aby si daly jen bramborovou kaši a salát.

Nejprve nám donáší piva, některá jsou i chlazená. Ba co víc, po chvíli k nim donáší i skleničky, ale i tak stačím zužitkovat zkušenosti nabyté vloni od Rumunů a naučit ostatní, jak se ťuká s lahvemi. Hned potom se nesou saláty v plastikových miskách a chleba, v salátu se nachází rajčata a okurky. Po snědení salátu jsme zjistili, že misky byly původně popelníky, jelikož někteří z nás tam našli černá spálená kolečka. Po delší době přinášejí polévku, Velkému Grizzzlymu postaví číšnice před nos hustou polévku, on se otáže, jde-li o sup, či bujón. Dostane se mu odpovědi, že bujón už nemají, a tak jsme všichni dostali sup. Asi se jí nechtělo komunikovat s cizinci natolik, aby se ptala, jestli jej všichni chceme. Je to docela dobré, plavou v tom velké fazole, kupodivu v každém téměř shodný kus masa na kosti.

Jako druhé jídlo nám servírka nese prozměnu jen šišky s bramborovou kaší, krom bujónu nemají ani guláš. Opět se však nikdo nepřišel zeptat, jestli za této situace budeme chtít šišky. Servírují v nerezových miskách, na maso i přílohu jsou zvláštní prohlubně. Já jsem tedy spokojen, protože jsem dostal to, co jsem si objednal a jídlo mi přišlo docela dobré. Na druhou stranu chápu, že si tuto zkušenost ti méně šťastní z nás nevyloží zrovna kladně. Nejlepší způsob, jak se tu stravovat v hospodě, je asi sednout si za stůl a říct něco takového jako: „Dejte mi pivo, nějakou polévku a něco k jídlu. A přidejte k tomu salát." Pak se o člověka postarají se vším všudy. No řekněte, oč by bylo jednodušší, kdyby se číšnice nezdržovala nabízením různých druhů jídel, ale zeptala by se jenom, jestli chceme jíst a pít.

Po jídle střídavě odcházíme po nákupech. První jde ¿Neurčitá? Kulička, jsa ve výhodě, jelikož si nedal druhé jídlo. Ještě se ptáme na dezert, servírka se jde podívat, jestli něco mají, ale vrací se s tím, že nikoli. Mezitím plánujeme co dál, venku se trochu jasní, tak přece asi zatím zůstaneme u původního plánu, zkusíme se ještě dnes dopravit do Luhů (Луги) a zítra se uvidí. Zatímco jsou skoro všichni po nákupech, dostáváme účet, spočítaný samozřejmě na sčotu, stále je zde hojně používají. Požádáme servírku, aby nám to rozpočítala, napíše nám tedy na papírek, která část jídla kolik stála, jenže nepochopíme všechna slova, tak dáme každý asi devět hřiven. Bohužel jsme asi ten papírek ztratili, a tak zde nemohu poskytnout zmíněný rozpis.

Nakupovat nejdu, nechávám všechno na Luční Kobylce a Planoucí Růži, u Sněhové Lilie a Velkého Grizzzlyho si pouze objednávám, aby mi koupili nějakou vodku. Mezitím si raději s Šedým Vlkem dám napůl ještě jedno pivo, stojí 2,10 hřiven, ale když servírka zjistí, že nemám těch deset kopějek, tak mi je odpustí. S drobnými tu vůbec zacházejí všelijak. Buď člověku něco odpustí, nebo ho trochu okradou, anebo mu místo drobných vrátí třeba bonbóny nebo tyčinky. Luční Kobylka a Planoucí Růže prý právě dnes při nákupu kupovaly jablka a když neměly dost drobných, řekla si prodavačka o čokoládu. Pak jim prý chtěla ještě kus odpustit, ale když viděla, jak Planoucí Růži vypadla na zem stodolarovka, rozmyslela si to. Holky mne opraví, jestli jsem to nějak popletl.

Když jsme opět všichni, může být tak šest hodin, přecházíme řeku, mířice na autobusové nádraží, které je hned naproti vlakovému, mezitím se krásně vyjasnilo, a tak hledíme do budoucnosti s optimismem. Poslední autobus nám samozřejmě odjel ještě před čtvrtou, ale snad se nám podaří sehnat nějaký maršrutkový taxík, nebo několik normálních taxíků. Nějaké taxíky stojí už před mostem, ale není jich dost. Tady se hned nějaká paní ptá ¿Neurčitého? Kuličky, kam bychom chtěli jet. Říkáme jí, že do Luhů, a ona se ptá nějakého řidiče. Ten nás sice neodveze, ale shání kolegu, který nás tam snad vezme autobusem, ale teď je na večeři.

Mezitím popíjíme místní jogurt, mají je docela dobré, ačkoli pro mě je trochu nezvyklé, že se pijí. Zanedlouho přichází zmíněný řidič maršrutky stojící hned vedle nás, na ní je název linky: „Rachiv – Užhorod“. Hned se taky ptá, kdo z nás je starší, tedy vedoucí. Bez vedoucího by si tu zřejmě žádná skupina ani neškrtla. K tomu se hlásím a umlouvám s ním odvoz do Luhů, za 5 hřiven na osobu. Ptá se ještě, jaká je tam cesta, na což odpovídám, že nevím, protože jsem tam ještě nebyl. I když podle jistých zmínek v průvodci vím, že asfalt brzy mizí a není to nic moc. Mám tedy neblahé tušení, že se to řidiči linky do Užhorodu moc zamlouvat nebude.

Sedám si dopředu, vedle mne ještě Šedý Vlk, zatímco ostatní se nacpou i s batohy za nás. Vzadu si ostatní nejprve začínají zpívat Hučí a sténá Dněpr širý, ale řidič jejich pokusy rázně utne tím, že začne pouštět dokola nějaké cédéčko nebo kazetu[31]. Samé lepší hity, ale všechno je rusky, ukrajinsky jsem neslyšel jedinou písničku. Ze začátku nevypadá silnice špatně, než odbočíme na silnici na Bohdan (Богдан), je vyloženě pěkná. Ale čím dál jsme od Rachivu, tím více je na silnici děr. Za Bohdanem pak asfalt mizí, nejprve místy, později docela. Sedě vedle řidiče, mohu dobře pozorovat jeho gesta. Z toho, jak se občas chytá za hlavu, protáčí panenky, i nějaké sprosté slovo omylem vypustí z úst, je jasné, že proklíná chvíli, kdy nás spatřil. Až mám trochu strach, že to buď otočí, nebo prohlásí, že jsme v Luzích, aniž bychom v nich skutečně byli, anebo prostě zastaví a prohlásí, že dál už nejede. Mé obavy se naštěstí ukázaly jako liché, byl to poctivý řidič a držel slovo.

Když už to vypadá, že musíme být od Luhů nedaleko, zastavuje občas řidič a ptá se domorodců, jak daleko ještě pojede a jaká je dál cesta. Dostává postupně následující odpovědi: „Dva kilometry, cesta lepší než tady.“ Po dalším kilometru: „Tři kilometry, cesta horší než tady.“ A nakonec už jen vzdálenost „půl kilometru“. Po tomto odhadu už to opravdu netrvá dlouho a jsme na na autobusové točně na návsi Luhů. Původně jsem chtěl řidiče požádat, jestli by nás neodvezl dál, pokud možno až k začátku národního parku, ale je zřejmé, že bych neměl úspěch, tak to radši ani nezkouším.

Řidiči opravdu stačí 5 hřiven za osobu, tedy 65 hřiven, ale myslím, že poveze-li sem ještě někoho, rozhodně ne za pět hřiven. Vzav si peníze odjíždí zpět a nechává nás svému osudu. Je teď asi devět hodin a nad námi se opět válí nějaké mraky, ale do noci se vyjasní. Je tu sloup se sugestivními cedulemi, „Говерла“ a „Чорна Гора“. Taky je tu krám, strom[32] a český autobus. Než zaplatím taxík a stihnu od ostatních vybrat alespoň část peněz, přepadnou všichni krám a nakoupí spoustu perníčků a sušenek, prodávaných tu na váhu. Mezitím přijíždí nějaký člověk s žigulíkem a nabízí nám odvoz k hranici národního parku, tedy asi šest kilometrů dál. Hodil by nás tam prý za deset hřiven na hlavu. Poté, co prohlásím, že je to drahé, sleví na osm, ale i to nám přijde moc, tak zklamaně odjíždí. Koneckonců, z Rachivu sem jsme dojeli za 5 hřiven a je to mnohem dál.

Češi z autobusu nás varují, ať nahoře na hřebeni neopouštíme Za-

[31] Opět bych ji, čistě pracovně, nazval Maršrutka II.

[32] Alespoň zítra mi budou ostatní tvrdit, že na místě, kde bude zítra jen pahýl až pařez, je dnes mohutný strom. Ale já jim to nevěřím.

karpatskou oblast, protože v Ivano-Frankivské části hřebene na ně prý přišel nějaký člověk s puškou s tím, že za tuto oblast nemají zaplacen poplatek za vstup. Dal jim za to nakonec pokutu tři hřivny, ale co bylo horší, vyhodil je od krásného plesa, kde byli zrovna v šest večer.

Je už skoro tma, asi půl desáté, když míříme po směrovce Чорна Гора za Luhy s tím, že první místo na spaní bude naše. Sice nás tu nějací malí kluci lákali, ať jdeme spát k nim na zahradu, že si můžeme dát čerstvé mléko a podobně, ale do toho se nám nechtělo. Chodí tady dost turistů a zadarmo by tedy asi samo nebylo. Jdeme tedy proti proudu Bílé Tisy (Біла Тиса) asi dva kilometry, než konečně skončí vesnice. Sleduje nás pes, který vypadá trochu jako liška. Na konci vesnice je závora a lesnická budka. Bláhově se domnívám, že jde o vstup do parku a musím jít tedy dovnitř a případně zaplatit nějaký poplatek. Místo toho se jdu člověka uvnitř zeptat, jestli bychom tu nemohli přespat. Když na to tak vzpomínám, byl jsem vlastně docela drzý, protože jsem řekl něco jako, že bychom tu chtěli přespat a ráno jít nahoru do hor. A dodal jsem, jestli je to možné. Dá se tedy říci, že jsem tomu pánovi nedal moc na výběr.

Pán to vzal statečně, pozvedl oči od televize a řekl, ať se tedy natáhneme na zahradu, dokonce nám i nabídl, že bychom mohli jít dovnitř. Stavíme si tedy stany na zahradě, kde to krásně voní mátou. Myslím, že tady to bylo prvně, kdy jsme požádali Šedého Vlka, aby nám pomohl zapíchnout kolíky od podlážky, abychom na to byli právě čtyři. Nejprve se mu nechce, ale když mu Planoucí Růže řekne, že je to chlapské, tak si dá říct. Dokonce to vyhraje, zapíchnuv jemu přidělený kolík nejrychleji. Jdeme se vykoupat do potoka. S Veselým Balónkem, Velkým Grizzzlym a Sněhovou Lilií najdeme nějaký vlez k vodě, ale není to nic moc, obzvlášť bez baterky, Planoucí Růže a Luční Kobylka si pak najdou lepší přístup. Koupel je báječná, je tu i docela hluboká voda.

Pak ještě chvilku pohovoříme nad vodkou, bavíme se mimo jiné o tom, kdo má jakou vadu na noze. Planoucí Růže má třeba dva nehty na malíčku a dvě paty na jedné noze. Taky si vzájemně ukazujeme puchýře, Veselý Balónek a Planoucí Růže se pak budou o svých puchýřích průběžně informovat až do konce akce a nepochybně i po ní. Déšť nás však brzy zahání do stanů.

Planoucí Růže jak si lehne, tak usíná, ačkoli se nám celou dobu snaží namluvit, že doma špatně spí. Tentokrát ji však Luční Kobylka pořád budí, než se dostane i ona do spacáku, protože se dohodly, že si ještě před spaním zazpívají od Mišpachy Něbojusja. Je to hrozně pěkná písnička a krásně se po ní spí.

Ještě statistika. Zní to neuvěřitelně, ale právě jsem odměřil, že jsme od salaše do rachivské hospody ušli asi 22km. Vyrazili jsme chvilku po deváté a v Rachivu v hospodě jsme byli asi ve čtyři, tak asi sedm hodin pochodu. Když se průměrná rychlost zaokrouhlí, vychází asi na $\pi\,\mathrm{kmh}^{-1}$ ($\frac{22}{7}$ je známá aproximace čísla π). Mohlo by to tak být, jelikož jsme se moc nezastavovali a šli jsme jen po rovině, jen nakonec kilometr převýšení směrem dolů. V Luzích jsme šli ještě asi dva kilometry po rovině taky něco pod hodinu. Tak to dohromady vychází na 24km, průměrná rychlost πkm za hodinu se mi líbí, tak ji ponechám.

Sobota 16. srpna

Plán pro tento den: *Z Rachivu se dopravíme do Luhů pod Černohorským masivem. Jezdí tam dvakrát denně autobus, případně to můžem vzít nějakými taxíky nebo jinak. Začneme stoupat na Černou horu (2020m). Z Černé hory bychom mohli přejít na Hoverlu (2061m) a odtud dolů do Lazeščiny a Jasini. V Jasini je dřevěný kostel, tak se na něj můžeme mrknout. Výstup na Černou horu z Luhů je záležitost na celý den. Další den je to z Černé hory na Hoverlu, v průvodci píšou devět hodin za pěkného počasí kvůli rozhledům, za ošklivého kvůli počasí. Další tak půlden na sestup z Hoverly do Lazeščiny. Mohli bychom spát ještě pod Černou horou, pak na hřebeni má být pleso.*

Ráno sice zvoní budík jako obvykle v půl osmé, ale letmý pohled ven mi naznačí, že není kam spěchat. Je totiž zataženo, mraky se válí docela nízko nad celým údolí, a nevíme, co se z toho vyvine. Škrábat se za takového počasí nahoru mi nepřijde jako příliš dobrý nápad. Vstáváme proto až po osmé hodině a než se vypravíme na cestu, je poledne. Pána v budce, má tu teď službu někdo jiný než včera, se vyptávám, jestli nezná předpověď počasí. Neví, ale pokud si pamatuje, předpovídají déšť pro dnešek i zítřek. Pravda je, že se oblačnost protrhává, ale je to tak nejisté, že měníme plán. Půjdeme přímo na Hoverlu, po hřebeni na Petros a pak dolů do Jasini. Na Hoverlu půjdeme přes Turkul (Туркул), abychom si alespoň trochu užili hřebene a terénního výstupu. Zatím si tedy aspoň holky myjí hlavy, perou a kdo ví, jaké voloviny ještě provádějí. Planoucí Růže říká, že se dneska báječně vyspala, jelikož jí poprvé nebylo v noci špatně.

V poledne je samozřejmě úplně jasno a bohužel to vydrží až do našeho odjezdu ze Zakarpatí. Jenže i kdybychom se teď rozhodli vyrazit na Černou horu, už by asi bylo pozdě. Přišli jsme totiž o jeden den tím, že do Lvova musíme jet dřív, než jsem čekal. Pán v budce říká, že na druhé straně pod Hoverlou je taky budka, kde budeme moci zaplatit vstup, a že za noc mu nic platit nemusíme, když jsme se včera nedohodli s jeho kolegou.

Ještě u jakéhosi kluka na zahradě někdo nabírá vodu a pak už jdeme opět přes celou vesnici zpět do centra k obchodu. Cestou míjíme mimo jiné nějaké děti, chlapec k nám suverénně prohodí: „Daj žuvačku.“ Nebo to možná bylo: „Daj cígo“ To by asi bylo pravděpodobnější. Za světla vypadá vesnice docela malebně, všechny domky jsou dřevěné. Nejde sice o žádný luxus, ale zase vypadají pěkně. Na některých se nacházejí satelity. Taky nás opět míjí motorka se sajdkárou, před obchodem si ji pak můžeme dobře prohlédnout, protože majitel šel dovnitř pít, zanechav ji stát venku, jde o docela zajímavý stroj. U obchodu se samozřejmě zastavujeme, Planoucí Růže si kupuje nějaký šampón a ještě leckdo podobné zbytečnosti. Mají tu sešity s malou násobilkou na zadní straně, jeden z nich si kupuji a pak si v něm vedu rozúčtovávání společných plateb. Je tu také pahýl stromu, o kterém mi ostatní tvrdí, že včera to byl celý strom. No, svůj názor jsem napsal už ke včerejšku.

Teprve v jednu vyrážíme z Luhů směrem k Hoverle. Tentokrát jdeme proti proudu potoka jménem Hoverla. Vesnice je dlouhá i v tomto směru, jdeme dost roztahaně, a tak vím jen z vyprávění a fotky, že kolem Divoké Orchideje a Kvetoucí Pampelišky projel podivný dopravní prostředek s podvozkem od tanku, plně naložený senem, na konci vesnice je lesnická budka. Jdu do ní, abych zaplatil něco za vstup. Ukazuje se však, že jde jen o lesníky, kteří od nás nic nechtějí. Hmm, tak to vypadá, že budka se závorou, u níž jsme spali, vůbec nebyla u vstupu do parku, ale šlo též jen o lesnickou budku a bývali bychom tedy asi klidně mohli v noci popojít kus dál a nikoho neotravovat. Zpětně si tedy myslím, že ode mne byla moje včerejší žádost poněkud neomalená. Docela by mě zajímalo, co si tam o nás mysleli.

Zdejší lesnický hlídač má československou vojenskou košili i s československou vlaječkou. Krom něj se tu s námi dává do řeči nějaký člověk, prý je úplně zbytečné vstup do parku platit, jelikož uvnitř to stejně nikdo nehlídá. Když nás konečně nechá na pokoji, pokračujeme dál proti proudu Hoverly. Potok vypadá docela hezky na vykoupání, ale na takové věci nemáme čas, chceme-li dnes alespoň někam dojít. Jdeme už docela dlouho, tak tři kilometry, když se k nám z protisměru přiřítí bílý žigulík a zastaví u nás. Z něj vystoupí vratkým krokem muž v maskáčích a pokouší se nás přesvědčit, že bychom mu měli zaplatit deset hřiven za každého za vstup do parku. Jednak se nám to zdá docela dost a jednak nechceme platit takovému opilci, když není jisté, jestli po nás dál nebudou ještě něco chtít, tvrdošíjně tedy opakujeme, že zaplatíme až u brány, sice ještě dodává, že nám vypíše lístek a pak u brány nebudeme už muset nic platit, stojíme si však na svém, a tak prohlásiv něco o tvrdých hlavách sedne zase do auta, naštěstí ne na místo řidiče, a řekne řidiči, ať to otočí, že pojedou zpět k bráně. Řidič z toho viditelně není nadšený, ale člověk v uniformě nesnese odporu. Otáčí se tedy a po chvíli nás předjíždí. Nepochopil jsem však, co mělo jeho poslední gesto znamenat, když jsme došli k bráně, bavil se tam sice s nějakými lidmi, ale k nám se už nehlásil.

Brána opravdu vypadá bytelněji, než lesnická budka a závora. Kdybychom byli v pohádce, následovala by pak ještě třetí brána, zrobená z kamene, kde by nestačilo zaplatit poplatek, ale museli bychom splnit ještě nějaký těžký úkol. Ačkoli, když se to tak vezme, ještě nás čeká jedna brána, sice opět jen závora, ale musíme k ní dojít přes hory. Je zde tedy popsána skutečnost, nebo jde o pohádku? Anebo že by náš život byl pohádkou? Zatím se odpovědi nedočkáme, z baráčku nevyšel moudrý stařec ani čarodějnice, ale úplně normální pán v uniformě s vysílačkou na levém ňadru a začínající pleší a pozval si staršího, tedy mne, dovnitř. Jako doprovod jsem si ještě radši vzal Šedého Vlka a ¿Neurčitého? Kuličku. Zde si nás posadí ke stolku a ukáže nám nějaký ceník, kterému samozřejmě vůbec nerozumíme. K tomu nám ukazuje svůj průkaz, abychom věřili, že jde skutečně o strážce. Já mu ukazuji svůj pas, domnívaje se, že by ho chtěl vidět, ale nijak o něj nejeví zájem. Pak se vyptá, jestli jsme všichni studenti, kam jdeme a jak dlouho chceme být v parku. Odpovídám, že jsme všichni studenti, jdeme přes Hoverlu na Petros a pak do Jasini, že tam budeme dvě noci. Na základě toho neustále máchá rukou nad ceníkem a říká nám, ať si ho pročteme. Pak tím mácháním rukou vyčaroval cenu[33], dvě hřivny za osobu za vstup a šest hřiven paušálně za všechny stany. Fakt nevím, jak to spočítal, ale zkoumat se mi to už nechtělo. Ale alespoň nám k tomu dal účet, tak budeme mít nějaký argument, narazíme-li na nějakého strážce. Placení odbyl, jako by to byla jen nutná povinnost, ale kdyby bylo po jeho, nic by si nevzal.

Pak nám ještě říká, co můžeme a nesmíme v parku dělat. Zajímavé na nich ani nejsou příkazy a zákazy, ale spíš to, že krom ukrajinského textu je tam i doslovný anglický překlad. Z příkazů mi přijde zajímavé třeba to, že se má chodit po cestách obecně používaných: Їздити і ходити дорогами загального користування та екопізнавальними стежками. – *To drive and walk only along the roads of general use and ecocognitive paths*. Značené cesty samozřejmě přikázat nemohli, jelikož jediné značky, které je tu možno najít v terénu, jsou relikty úsilí prvorepublikových českých turistů. No, jeden zajímavý překlad do angličtiny za všechny – категорично заборонено (kategoricky zakázáno) = *flatly forbidden*.

Taky se nás ptal, kde budeme spát, řekl jsem, že máme palatky, stany, ale i tak nám zkusil nabídnout klíče od nějaké boudy, která je prý

[33] Že by přece šlo o čaroděje?

nedaleko za vstupem do parku. Samozřejmě jsme je odmítli. Potom nám ještě popsal cestu nahoru na Hoverlu, ale šlo samozřejmě o cestu přímou, již si správný turista vybere jen tehdy, není-li už na výběr žádná složitějsí nebo náročnější cesta. Tedy ani těchto rad jsme nepoužili. Nakonec už nás pán vyprovodil ven a popřál nám šťastnou cestu. Ještě se nás zeptá, odkud jsme a když se dozví, že jsme Češi, řekne, že si můžeme popovídat s nějakým jeho kolegou, stojícím zrovna poblíž něj, protože ten byl prý v Čechách. Kolega se na to však zdaleka tak nadšeně netváří, vypadá to, že toho moc česky neumí.

Jdeme za bránu kolem bývalé klauzury – nádrže na plavení dřeva – – až k jejímu hornímu konci. V maďarské mapě byla klauzura stále kreslena jako velká vodní plocha, ale v terénu je sotva poznat, že tu něco takového kdysi bylo. Zastavujeme se u pramínku a křižovatky. Vypadá to, že se konečně dostaneme k nějakému stoupání, a tak zaměňuji sandály za pohorky. I Marble si obouvá kanady. Vyjadřuje přitom podiv, jak to, že je jediný, kdo tu má kanady. V jiných společnostech přitom třeba bývají obvyklou obuví.

Odbočujeme z hlavní cesty, která vede přímo na Hoverlu, a jdeme doprava proti proudu potoka Brebeneskul (Бребенескуль), který tu do Hoverly přitéká. Podle dalšího přítoku Brebeneskulu, Turkulce (Туркулець), chceme jít nahoru na Turkul. Na mapě je totiž nakreslena spousta cest a jedna z nich, dokonce označená žlutou barvou, má vést právě tudy. Podle mapy by však měla cesta začít před potokem, a ne až za ním, jak je tomu v terénu. Navíc tahle cesta vypadá dost podivně, skoro ani ne jako cesta. A co hůř, když přelezeme padlý kmen a vylezeme pár metrů nahoru, je vidět, že se cesta stáčí moc doprava. Zastavujeme tedy na chvilku, zatímco ¿Neurčitá? Kulička s Marblem jdou ještě kousek výš a doleva, jestli tam přece nevede alespoň nějaká pěšina v našem směru. Mezitím jdu taky přímo vlevo, ale žádnou cestu nenajdeme. Vypadá to tedy, že se budeme muset vrátit kousek zpátky na jinou cestu.

Ve chvíli, kdy se k tomu pomalu schyluje, naše váhání lze lehce vysvětlit, jelikož vracení je samozřejmě potupné, vydají se Planoucí Růže a Veselý Balónek přímo do kopce nahoru, což je mi dost nepochopitelné. Ačkoli jsme zde uvažovali o tom, že bychom se vydali nahoru přímo terénem, jediný, kdo to prosazoval zde, byl Marble. No, naštěstí se Planoucí Růže a Veselý Balónek vydají po chvíli za námi dolů. Ještě před odchodem sebrala Luční Kobylka takový pěkný, docela velký, valoun a rozhlásila, že má skvělou hru. Chtěla totiž z neznámých příčin sehnat někoho, kdo ten šutr vynese nahoru na Hoverlu. Mě se toho tedy účastnit nechce, protože mi to přijde jako pěkná hloupost. Luční Kobylka se však svého nápadu nevzdá a nakonec se o to střídá ještě i s jinými lidmi. Po pravdě, za největší klad svého nápadu považuje právě to, že jde o očividnou hloupost.

Vracíme se tedy k jiné odbočce. Jdeme po ní nahoru v domnění, že jde o další z cest naznačených na mapě. Ale je to opět léčka, po chvíli končí a místo ní pokračuje jen pěšina. Po ní se dáváme nahoru. Nejde však přímo do kopce, ale trochu traverzem a mírně stoupá. Přijde mi jako nejpravděpodobnější, že vedla po západním svahu nad Turkulcem, takže ne úplně špatně. Ale tehdy mi to tak nepřišlo, protože ta cesta nijak zvlášť nestoupala a občas jsme přelezli i nějaký potok. U jednoho zvlášť vydatného potoka soudíme, že by to už mohl být Turkulec. Trochu stresující je, že vlastně nevíme, kde jsme. Nikoli pro mě, protože jsem si alespoň myslel, že jdeme nahoru, a tedy ne moc špatně. Kupodivu však pro Lesní Jahůdku a hlavně Luční Kobylku, která mi přijde z nastalé situace vyloženě nervózní. To je ale všechno tím, že jsme se s klukama netvářili dost suverénně. Dopustili jsme, aby naše debaty, v nichž zaznívalo i to, že moc nevíme, kde jsme, slyšely i holky, což by se stávat nemělo.

Ať už to byl, nebo nebyl Turkulec, na každý pád jsme se rozhodli, že ta pěšina, po níž jsme šli doteď už zahýbá vyloženě špatným směrem. Marble se tedy dočkal a vyrážíme přímo nahoru lesem. Jdeme do prudkého kopce docela dlouho a není to nějak zvlášť kladný zážitek. Na jednom místě se zastavujeme. Když nahoru dojdou Planoucí Růže, Veselý Balónek, Velký Grizzzly a Sněhová Lilie, zeptá se mě Planoucí Růže, jestli je to ještě daleko. Odpovím že ano, načež se začne rozčilovat a vztekat, že dál už nejde, dokonce si sundá boty a mrští jimi daleko od sebe. Tím mě tedy docela vytočí, protože prostě nevím, co mám dělat. Co si má taky kluk počít, když se začne holka chovat divně? Později vyjde najevo, že to asi měla být scénka pro zasmání, ale mě to tedy moc vtipné nepřišlo, na daném místě mi v naší situaci nepřipadala podobná situace nijak nepravděpodobná[34].

Dáváme si malou svačinku, protože bez jídla nechce jít nikdo dál, i když moc času nemáme a jsme vprostřed temného svažitého lesa, nevíme jak daleko je to na hřeben a podobně. Přichází zde čas i na hroznový cukr, když už ho táhnu na zádech. Zanedlouho se však opět dáváme do stoupání. Cestou míjím včelí, nebo vosí, hnízdo, což poznám podle

[34]Mě teda jo, hlavně u Planoucí Růže. *Pozn. D.O.*

toho, že mě asi dvě z uvedených potvor poštípaly. Ostatní to mohou poznat podle toho, že se ode mne ozve několik výrazů, které nelze do jinak slušného příběhu vložit. Na další zastávce ostatní předcházím, jelikož se mi ještě odpočívat nechce. Zanedlouho jsem tedy první na hřebínku, jako jediné možné místo, které by to podle mapy mohlo být, mi přijde takový zalesněný hřebínek na východ od Turkulce. To však vidím až teď podle ukrajinské mapy, která nemá vrstevnice po 40 metrech, jako mapa maďarská, jíž jsme měli s sebou, podle té jsme mohli být kdekoli. Podle obou map tu ovšem vede cesta, podle vzhledu terénu však nikoli.

Jdeme dál ve směru Turkulu, tedy po chvíli samozřejmě opět nahoru. Jenže přímo nad námi brzy přechází les v neprostupný prales. Chceme to vzít tedy trochu víc vlevo, kde nakonec s ¿Neurčitým? Kuličkou nacházíme něco jako pěšinu. Mezitím se však oddělil Marble a ještě asi pět dalších a prodírali se přímo nahoru. Zanedlouho dojdeme na mýtinu, kde se naštěstí opět shledáme, dosud jsme toho sice moc neušli, ale už je sedm. Mýtiny jsou na mapě samozřejmě nakresleny úplně špatně, a tak nemáme tušení, na které jsme. Mám teď pochopitelně svou hypotézu, ale ruku do ohně bych za ni nedal.

Chvíli odpočíváme a dáváme si čokoládu. Stejně až nalezneme vodu, asi to pro dnešek zabalíme. Jdeme dál vlevo, tedy k severozápadu. V podstatě traverzujeme, protože na dalším bočním hřebeni tímto směrem vidíme cestu, jde o hřebínek, který vede přímo na Turkul a na mapě jsou na něm nakreslené salaše. Netraverzujeme moc dlouho, než dojdeme k potoku, u nějž je nahoře docela hezké místo na spaní. Je tu palouk, dole s mechem, který je podle ¿Neurčitého? Kuličky úplně suchý a vhodný ke spaní. Tady tedy končíme, na mech však nejdeme a radši stoupáme ještě kousek nahoru k dalšímu potoku, kde se to ¿Neurčitému? Kuličkovi moc nelíbí, protože je tu pěkné místo jen asi pro dva stany a ostatní místa už jsou moc nakloněná. Nakonec je však přemlouváme, aby zůstali s Divokou Orchidejí a Kvetoucí Pampeliškou s námi. Luční Kobylka k tomu začne rozvíjet rozsáhlé teorie. My jsme totiž zabrali se stanem docela dobré místo, a proto Luční Kobylka prohlásí, že když se to tu ¿Neurčitému? Kuličkovi, Divoké Orchideji a Kvetoucí Pampelišce nelíbí, ať jim přepustíme ta hezká místa a my zase můžeme jít tam, kde se to nebude líbit nám. Mluvila o tom asi čtvrt hodiny, ale takhle jsem to pochopil a přišlo mi to hrozně nelogické. Taky jsem jí samozřejmě řekl, že mi její úvahy přijdou pěkně nesmyslné, protože jsem nechápal, proč když už jsme našli místo pro stan, měli bychom se ještě přesouvat. Pak ještě dodala k obhajobě svých názorů, že kdybych byl s něčím nespokojen, určitě bych taky chtěl, aby na mě někdo myslel a cítil se mnou, což musím odmítnout s tím, že bych radši, aby o tom nikdo nevěděl, když to nemůžu vyřešit. Na to Divoká Orchidej prohlásí, že to je přesně ten rozdíl mezi holkama a klukama a řekne mi, abych nechal Luční Kobylku na pokoji.

Při stavění stanu opět nalákáváme Šedého Vlka na chlapskou hru, ale Velký Grizzzly nám to špatně odstartuje, protože místo „tři, dva, jedna teď" řekne „tři, dva, jedna, půl", čímž vzniknou akorát zmatky. Krom tohoto zapichování kolíků máme s holkama ještě jeden rituál. Při stavbě stanu se totiž obvykle zeptám, kam ho dáme a když to začnou holky řešit, utnu je tím, že jej tedy nejprve postavíme a pak teprve umístíme. Zmiňuji to proto, že jsme si dnes večer o všech našich rituálech pěkně popovídali. V potoce se dá za pomoci plecháčku jakžtakž umýt. Je to tu dost rozdupané od krav, ale snad se výš už moc nevyskytují a voda je čistá.

¿Neurčitá? Kulička dělá oheň. K večeři si vaříme čočku se zelím, je to samozřejmě úplně výborné, ale udělali jsme jen polovinu krabice a ukázalo se, že to bylo trochu málo, dojídáme se tedy chlebem. Večer si trochu zpíváme, do stanu jdu před Planoucí Růží i Luční Kobylkou, vyjadřuji při tom naději, že mi holky zase zazpívají Něbojusja a že si to zazpívám s nimi, protože bych se to rád naučil. Luční Kobylka to však odmítne s tím, že přece nebude podporovat mužské manýry. Hmm, ale vlastně nevím, je-li to úplně mužská manýra, protože zcela stejnou písničku a společný zpěv přece chtěla včera Luční Kobylka po Planoucí Růži. Navíc ji kvůli tomu budila a nenechala spát, čehož jsem se nedopustil. Už v poledne bylo docela jasno a v noci je spousta hvězdiček a samozřejmě zima. Pod širákem tedy nakonec spí jen Velký Grizzzly a ¿Neurčitá? Kulička, ráno jsou úplně mokří od rosy.

Statistika je dnes trochu obtížná, ale myslím, že naši cestu jsem snad odhadl docela dobře. Šli jsme nejprve asi 6km k bráně do parku. Pak nahoru k místu na spaní asi sedm kilometrů i se zacházkou, dohromady tak 13km. Vyrazili jsme asi v poledne, půl hodiny jsme strávili u krámu, ještě půl hodiny započítám za nucené dohady u závor a bran. V sedm jsme byli na první mýtině a skončit jsme mohli tak v osm. Tedy asi 7 hodin pochodu a průměrná rychlost 1,85 kmh^{-1}. Soutok Hoverly s Bílou Tisou v Luzích je v přibližně šesti stech metrech, skončili jsme přibližne v patnácti stech, dohromady převýšení asi 900m, z kopce jsme v podstatě nešli.

Chvilka poezie III

Pod Hoverlou každý den,
sní bača svůj sladký sen.

O automatické dojičce,
a o grizzlym opičce.

Prostě jednou šli na výlet,
když v tom prase začlo kvílet.

Zabodl ho totiž řezník,
vypadal pak jako cedník.

A po této mezihře,
blížíme se už k výhře.

Cíl už je prý na dohled,
jó, to bude pěkný pohled.

Za úlem je hora,
a sídlo kondora.

Z povzdálí se blíží jelen,
To jsem z toho teda jelen.

Má veliké parohy,
ozdobné – jak z výlohy.

A proto ho máme rádi,
když krajinou jako blesk pádí.

Neděle 17. srpna

Plán pro tento den: *Viz včerejší plán. Dnes bychom měli jít z Černé hory na Hoverlu.*

Konečně přichází čas na to, aby si Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška nechaly své sojové špalíčky nahoře, protože právě dnes se podle všech předpokladů dostaneme na Hoverlu, a tím dosáhneme nejvyššího bodu Ukrajiny. Ráno sice vstáváme v půl osmé, ale odcházíme, bohužel nijak překvapivě, až kolem půl jedenácté. K snídani máme tradiční vločky. Jdeme, v podstatě traverzem, lesem k té cestě, kterou jsme včera zahlédli na protějším bočním hřebínku. Přecházíme tedy potok a míříme zhruba k severozápadu. Cesta je opravdu ta, která vede od salaší kousek pod námi, dokonce poznáváme, kde je zakreslená na mapě. Vypadá to, jako by cesta vedla přímo nahoru, ale po chvíli se stáčí podle hřebene.

Přecházíme trochu bahnité místo a pak dokonce klesáme. To se nám moc nelíbí, ale napravo směrem k hřebeni je les a výš nepochybně kosodřevina, zde kupodivu tvořená z větší části jalovcem, nevypadá to tedy moc průchodně. Cestou je krásný výhled na Hoverlu, alespoň víme, na co se můžeme těšit. Když teď uvažujeme o tom, kudy jsme včera šli, zdá se, že jsme šli docela správně, zhruba v místech, kde měla vést námi vybraná cesta, na maďarské mapě dokonce žlutě zvýrazněná. Je vidět, že mapám tu není radno věřit, v Kyjevě koupená mapa ukrajinského původu totiž tuto cestu naznačuje též, ale aspoň ji nezvýrazňuje. Zvýrazňuje však cestu na Turkul, kterou jsme taky nějak neviděli.

Cesta tedy klesá dolů podle úrovně lesa k nějakým salaším. Když usoudíme, že jsme už dost nízko, vypadá to, že mezi kosodřevinou by snad bylo lze projít nahoru na Turkul, tyčící se přímo nad námi. Protože už jsme se dlouho neplazili volným terénem a výprava je dobře naladěna[35], vydáváme se přímo nahoru. Stoupání jde opravdu docela dobře, skoro se zdá, že tu je pěšinka od krav. Po chvíli se nám do cesty postaví téměř nepřekonatelná překážka, borůvčí se spoustou borůvek. Zadní voj přichází, poslouchaje Veselého Balónka, který vypráví vlastní pohádku. Chceme po něm tedy, aby začal opět od začátku, ale vychází najevo, že s pohádkou začal už ráno při odchodu, což už jsou aspoň dvě hodiny. Přesto nedáme jinak, než aby nám alespoň stručně zopakoval děj. Ale dokončení stejně nemám šanci slyšet, protože bych musel jít vzadu, na což se mi nechce

[35] No, holky to možná nekvitovaly s povděkem, ale zase tak moc jsme se jich neptali.

čekat. No, přijde mi to docela zmatené[36].

Abych ostatní popohnal, dávám se po chvíli do stoupání. Teď teprve začíná prudký úsek, stoupáme na boční hřebínek napravo od nás a tedy na jihovýchod od vrcholu Turkulu. Když se připojíme na hlavní hřeben, potkáme první hraniční patníky s nápisy ČS a P, jde samozřejmě o bývalou československo-polskou hranici. Dnes je tu hranice Zakarpatské a Ivano–Frankovské (Івано–Франківск) oblasti. Tyto patníky nás budou provázet až na Hoverlu, dokonce jsou ještě jako orientační body zakresleny i do ukrajinské mapy. Taky cestou potkáváme zbytky červeného značení z první republiky. Na vrcholu Turkulu (Туркул 1933m) se s ¿Neurčitým? Kuličkou, Marblem, Šedým Vlkem a Luckou zastavujeme a čekáme na ostatní. Schováváme se na východní stranu, která je trochu za větrem, jinak to tu dneska docela silně profukuje.

Je odtud pěkný výhled na pleso (оз. Несамовите), u něhož vidíme, že se teprve někdo balí na cestu, ač je už jedna hodina. Ještě na tom nejsme úplně nejhůř. Zanedlouho dochází i zbytek výpravy, dáváme si čokolády a rozinky a tak. Čokolády už začínám mít pomalu plné zuby. Potom už jdeme dolů, v sedle potkáváme nějakou polskou výpravu. Další dva kopce, Danciž (Данціж 1848m) a Požiževskou (Пожижевська 1822m) traverzujeme po jejich zakarpatském, tedy západním, srázu.

Přede mnou jdou ¿Neurčitá? Kulička, Marble a Šedý Vlk, kus za nimi ještě Lesní Jahůdka. Jdou nějakou cestou ještě níž než my, počkal jsem totiž před prvním traverzem na ostatní, aby nestoupali zbytečně k vrcholu. Lesní Jahůdka tedy radši vyčkává, kudy se vydám, aby se vydala za mnou nahoru. Následující vrchol, Breskul (Брескул 1911m), máme to potěšení si vystoupat. Šedý Vlk to vzal myslím nahoru ještě před námi. Cestou přichází na vrchol Marble s tím, že šel dlouho za ¿Neurčitým? Kuličkou, ale pak přestal věřit tomu, že se dá i tento kopec obejít. ¿Neurčitá? Kulička vytrval, a tak se vyhnul i Breskulu. Chvilku tu odpočíváme, než se vydáme zase dál, tím se propadávám úplně nakonec, protože mi nějak dlouho trvá, než si uložím hroznový cukr, ale ani si nemyslím, že by bylo kam spěchat.

Jdu tedy poslední, teď už nás čeká jen sestup do sedla a odtud nahoru na Hoverlu. Předcházím jen Divokou Orchidej, vypadající docela zničeně,

[36] Já vím, vím, Planoucí Růže, bylo to úžasné, protože to vyprávěl Veselý Balónek a vymyslel to na místě. Omluvou za můj názor budiž to, že jsem z té pohádky mnoho neslyšel a většinu úseků ve zkratce, a tak jsem se nemohl dobře orientovat.

ale prý už na tom byla i hůř, to jen tak zoufale vypadá. Nahoře na vrcholu je kříž, posprejovaný sloup, nějaké prolézačky a tyč s fáborky, na níž navíc visí ukrajinská vlajka. Je tu také spousta lidí a hromada odpadků, jsou shromážděny do velké jámy, což oku středoevropana příliš nelahodí. Sedáme si trochu do závětří. Je totiž dneska docela jasno, ale fouká dosti silný vítr. Tak jsme tedy na Hoverle (Говерла 2061m), nejvyšším bodu Ukrajiny. Můžeme si tedy konečně s holkami sníst tatranky, které sem Planoucí Růže donesla až z Prahy. Divoká Orchidej, Kvetoucí Pampeliška a ¿Neurčitá? Kulička si mohou sníst sojové špalíčky a vyfotit se s nimi. Vyfotit se s tatrankou jsem bohužel zapomněl. Jdeme se samozřejmě vyfotit na vrchol. Velký Grizzzly chce udělat parádičku. Nejprve chce vzít do náručí mne, ale když zjistí, že musím připravovat foťák, vezme do náručí alespoň Šedého Vlka. Ale moc dlouho ho neudrží, jen na tu chvíli, kdy cvakne foťák. Na oplátku se pak nechali vyfotit ještě v opačném uspořádání, Šedý Vlk na té fotce vypadá jako šťastný rybář se svým životním úlovkem. Ještě bych měl zmínit, že Luční Kobylka sem opravdu za pomoci ostatních, ač ne všech, donesla zdola ten kámen. Ale někde, myslím, že při stoupání na Turkul, jim spadl na zem a rozbil se na dvě části. Taky při odchodu sbírám kamínek, jelikož z vrcholu se má dovézt kamínek. Kvetoucí Pampeliška na to málem zapomene, kdybych jí to nepřipomněl, určitě by později litovala.

Měníme trochu plán v tom, že asi dojdeme pod Petros (Петрос 2020m), což je ten kopec na západě, bude-li čas, vylezeme jen nalehko nahoru na západ Slunce, abychom mohli ráno jít rovnou dolů do Lazeščiny (Лазещина). Divoká Orchidej se sama nabídla, že ráda počká u batohů a vrchol si klidně odpustí. Původně jsme chtěli jít přes něj do Jasini, ale vypadá to časově nereálně. Krom toho není v průvodci cesta z Petrosu do Jasini nijak popsaná a ani není označená na mapě. Podle dosavadních zkušeností se tedy může stát, že to ani nepůjde moc dobře projít a už nemáme čas prosekávat se kosodřívím. Taky je v maďarské mapě sedlo pod Petrosem označené jeko místo vhodné k táboření, snad by tam měl být i pramen.

Klesáme tedy dolů pod Hoverlu. Je to úplně hrozné alespoň pro mne, který takovéhle prudké skopce nesnáším. Zůstávám tedy vzadu s Kvetoucí Pampeliškou, Divokou Orchidejí a Luční Kobylkou. Tak se stane, že ostatní začnou stoupat na následující kopeček, ne vysoko, ale stejně bychom tam nemuseli lézt, protože vlevo dole, na jihu, vede cesta naším směrem a traverzem. On ten vršek (kóta 1850m) není příliš vysoký, ale vyhnuli bychom se tím následujícímu sestupu dolů mezi jalovčím. Po přejití vršku se totiž cesta odpojuje doprava po hřebínku přímo dolů do Lazeščiny a dál nevede ani pěšina. Mapa samozřejmě hovoří jinak, ale to už mne ani nepřekvapuje. Čeká nás tedy zmíněný sestup mezi jalovčím. Vedou tu nějaké pěšiny, nejspíš od krav, tak se to projít dá, jen je to únavné, protože k tomu, abychom udrželi směr do sedla, nemůžeme jít přímo rovně, ale musíme si hledat cestičky.

Cestou jsme se zastavili na jednom docela pěkném místě. Přestal foukat vítr a svítí slunce, a tak je docela příjemně. Luční Kobylka sedí s batohem na zádech a právě její batoh si vybrala dvě sarančata, nebo luční kobylky, pro rozmnožení potomstva. To mne naprosto instinktivně navedlo k poznámce: „Jé, kobylky, a šoustají." Ta vyvolá u Planoucí Růže velmi negativní reakci, vynadá mi, že takové věci se neříkají. Prý ani slušně, nemohl bych tedy použít ani slova „kopulují". Pokud už člověk něco podobného vidí, má ihned odvrátit zrak a v žádném případě nedat na sobě cokoli znát. Ještě že nebyli všichni biologové jako Planoucí Růže, protože to bychom si stále všichni mysleli, že děti nosí čáp. Byl by to pravda trochu problém, protože třeba v Praze jsem ještě žádného čápa neviděl, ale malé děti ano. Zastane se mne jen Velký Grizzzly, který připomene situaci[37] z cyklovýletu do Budějc ze začátku prázdnin. Tehdy jsme viděli přes řeku nějaké lidi oddávající se zmíněné činnosti a Planoucí Růže na ně ukazovala a říkala fuj, že je to hnusné. Je vidět, že ani ona v tom nemá úplně jasno.

Prodíráme se ještě chvíli jalovčím. Za další čas jsme již v sedle, kde se nachází směrovka na Hoverlu, samozřejmě nevedla naším směrem, také je tu cesta, po níž traverzujeme další dva kopečky, oba vysoké kolem 1620m, až do sedla pod Petros. Je to pěkná cesta, podle průvodce jde o starou vojenskou silnici. Není tam sice uvedeno, kdy ji postavili, ale nejspíš za první republiky. Druhou možností je, že ji postavili za první světové války, ale to nevypadá moc pravděpodobně. Cestou míjíme dva pomníčky, první hned v sedle, věnovaný nějakému člověku, na něhož padla lavina. Druhý je kus dál a je věnovaný člověku, který zde zemřel během turistické cesty. Nic dalšího k tomu není uvedeno a bylo to tuším v únoru, tak nejspíš umrznul. Cestou míjíme baču ženoucího stádo ovcí.

V sedle pod Petrosem jsme za šera, Slunce už zalezlo za jeho mohutný

[37] Přiznávám se, že v příslušném deníčku jsem tuto situaci nepopisoval, jelikož popsat ji jen tak, asi by deníček neměl šanci na to, aby splnil účel ze svého věnování.

štít, nahoru se samozřejmě už nikomu nechce. Jsme docela unaveni, postavení stanu nám zabere dost času, opět se při tom oddáváme chlapské hře. Tentokrát navrhuje Planoucí Růže Veselému Balónkovi, aby nám to odstartoval, láká ho tím, že nám to může současně stopnout. Veselý Balónek má totiž místo hodinek stopky, byly to totiž nejlevnější použitelné hodinky, jaké sehnal. Planoucí Růže k tomu říká, že to je dobré, jak na každého působí něco jiného. Šedému Vlkovi stačí říct, že je něco chlapské, aby se toho chtěl účastnit, Veselému Balónkovi prozměnu stačí říct, že si může něco stopnout.

Není to tu dobré s vodou, kus dál je sice potok, ale kolem něj se válejí PETky a jeho okolí je rozdupané, pročež jej ostatní neuznají za pitný. Opodál tábořící Ukrajinci nás na něj přitom odkazovali, jako na svůj zdroj pitné vody. ¿Neurčitá? Kulička dělá nějakou studánku z kusu PET lahve, ale přestože mne na ni Kvetoucí Pampeliška navede, samozřejmě ji nenajdu. Místo toho sejdu až dolů k tomu potoku, kde je také hezké místo s velkým ohništěm a tyčí na kotlík. Naberu vodu alespoň tady, protože mne nenapadne, že by ji někdo mohl považovat za nepitnou. Možná jsem to korýtko nenašel proto, že už je skoro tma, možná je to i tím, že jsem se před tím bavil s Divokou Orchidejí a Kvetoucí Pampeliškou a při tom vyšlo najevo, že mají ještě z Čech Jelínkovu slivovici. Považte, měly jí půl litru a mají ještě skoro plnou lahev. Před tím jsem ještě dorozdal a dopil svou vodku.

Zatímco se bavím s holkami a pokouším se nabrat vodu, je rozdělaný oheň. Dá se tu sehnat i nějaké dřevo, jsme zhruba na hranici lesa. Dnes vaří Luční Kobylka s Planoucí Růží. Vaří špagety s rybičkami, sýrem a kečupem. Ale mohu snad napsat, aniž by se slečny urazily, že to nebylo moc dobré. Mohu to napsat myslím i proto, že se k tomuto názoru obě připojily. Špagety jsou poněkud slepené a rozvařené. Hlavně je od toho dost zadělaný kotlík, ráno to vypadá obzvlášť chutně, večer se s tím samozřejmě nemyji. Je opět jasno a kosa, ale čaj nevaříme.

Ještě si povídáme u ohně. Někdo jde spát brzo, protože ráno chce pár lidí jít nahoru na Petros a zpátky. Odcházet chtějí myslím v sedm. ¿Neurčitá? Kulička ukazuje, že vyšel Mars a půjčuje si ode mne foťák s drátkem na držení B času, aby si zkusil vyfotit noční oblohu. Mě tedy přijde, že to moc nevyšlo, na fotkách jsou samozřejmě jen světelné šmouhy od rotace Země. Nakonec zůstanou u ohně jen Planoucí Růže s Veselým Balónkem a Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym, trochu zpíváme, ale brzy jdu spát i já, protože se ostatní baví o Bulovkách, na kterých jsem nebyl, což je docela nuda.

I pro dnešek sestavím obvyklou statistiku. Můj odhad dnes činí patnáct kilometrů. Vyrazili jsme ráno v půl jedenácté a večer jsme skončili asi v osm, tedy devět a půl hodiny na cestě. Hodinu odečtu za zastávku na Hoverle a borůvky. Vychází to tedy na 15km za 8,5h tedy zhruba 1,8 kmh^{-1} . Vyrazili jsme ráno z výšky asi patnáct set, na Hoverlu jsme šli v podstatě jen do kopce. Tedy bylo by to asi 600 metrů do kopce. Přece jen to bylo z Turkulu do sedla tak dvě stě metrů dolů a z Breskulu dalších sto, dohromady tedy 900 metrů nahoru a 300 metrů dolů za cestu na Hoverlu. Z Hoverly jsme jen klesali a skončili jsme asi v 1540m, tedy asi 500 metrů z Hoverly a dohromady asi 800 metrů dolů.

Pondělí 18. srpna

Plán pro tento den: *Jestli dobře počítám, viz sobota 16.8. Dnes bychom měli jít z Hoverly do Lazeščiny. Ještě poznámka k Černé hoře, je to nějaký národní park, což se projevuje tím, že nás u vstupu zastaví u budky a budou chtít nějaký poplatek (mírný) za osobu, stan a noc. Z toho plyne, že ačkoli jde o národní park, neměli bychom mít obavy z toho, že bychom někde nocovali ilegálně*[38].

Ráno už před sedmou vyrazili Marble, Lesní Jahůdka a Černomořská Sasanka nahoru na Petros, aby se stihli vrátit do desíti, kdy jsem naplánoval odchod. Jdeme dneska jen dolů do Lazeščiny, což bychom snad mohli stihnout i s odchodem v deset[39]. V půl osmé budím ostatní. ¿Neurčitá? Kulička při té příležitosti zjišťuje, že zaspal, a běží také nahoru. Kupodivu se s první skupinou nepotká při cestě nahoru ani při cestě dolů a nějak se minou. Nakonec jsou Marble, Lesní Jahůdka a Černomořská Sasanka zpátky už kolem deváté. Prý je tam menší nepořádek než na Hoverle, kde to opravdu bylo dost hrozné.

Dnes ráno se před cestou do civilizace holím. Zmiňuji to hlavně proto, že jsem o tom ráno mluvil tak nahlas a přidával, ovšem zcela nevědomě, takové poznámky, jako že jsem včera nechal vypít všechnu svou vodku, a přitom jsem ji mohl použít jako vodu po holení, až se to Luční Kobylce nelíbilo. Prohlásila, že je to přece moje věc a že to nikoho nezajímá, jestli budu nebo nebudu oholen. To je teda hezké, člověk se snaží vypadat trochu k světu a nakonec to holky ani neocení.

K snídani máme jen chleba s marmeládou. Zatahuje se a Luční Kobylka se mne neustále ptá, bude-li pršet. Řeknu jí, že nebude, ale vůbec mi nevěří. Pravda je, že zrovna ve chvíli, kdy chci sbalit stan, padá několik kapek, balím ho tedy vlhký, přitom hned po sbalení stanu pochopitelně krápat přestane a zanedlouho se i vyjasní. Taky sem za námi ráno přicházejí krávy a jdou kolem nás kamsi nahoru na pastvu.

Vycházíme jen chvilku po desáté, tedy skoro podle předpokladu. Jdeme dolů po cestě, která vede až do Lazeščiny, klesá docela mírně v dlouhých a hustých serpentýnách, které si však trochu zkracujeme, protože jinak je

[38]Ehm, dnešní noc asi tomuto kritériu vyhovovala, ale předešlá? Podle toho letáku, který jsme dostali u vstupu do parku, je táboření povoleno na místech k tomu určených, ale nikde jsem si nevšiml, že by bylo napsáno, která místa jsou určená.

[39]Ne že bychom často vyráželi dřív.

klesání až moc mírné. Zanedlouho procházíme kolem nějaké salaše, brzy potom zalézá cesta do lesa a absolvuje několik táhlých serpentýn lesem. Dokonce jdeme po značce, myslím, že po modré, alespoň se tyto objevují občas po stromech, vypadá to taky na nějaký relikt první republiky. Po několika dalších zátočinách přicházíme na okraj paseky, po níž zřejmě vede cesta dolů. Roste tu spousta malin, což samozřejmě znamená zdržení, všichni se na ně vrhnou jako posedlí.

Mě se nechce zdržovat, a tak jdu rovnou dál. Vypadá to, že už ostatní usoudili, že když vlastně jdeme jenom dolů, nemáme proč spěchat, ale mne přece jen ženou některé faktory kupředu. Jednak to není zase tak blízko, jak by se mohlo zdát, nejméně hodinu strávíme někde dole u potoka mytím a nevíme, jestli nám dole prodají lístky. Navíc nevíme, jestli nebudeme muset jít až do Jasini, což je od Lazeščiny ještě kus cesty. Jdu tedy napřed a abych nemusel u odboček čekat, dělám na nich šipky. Na třetí křižovatce u potoka však musím skončit, protože tu někdo udělal šipku už přede mnou úplně špatným směrem. Mám přece trochu obavu, aby se po ní ostatní nevydali nahoru. Taky se mi nechce šipku ničit, kdyby ji ještě někdo potřeboval.

Sedám si tu tedy na lavičce, než přijdou ostatní. Potok ještě není Lazeščina, podle nějž půjdeme do stejnojmenné obce, jde o nějaký levostranný přítok. První přichází Šedý Vlk s tím, že když odcházel, ostatní se ještě cpali malinami, žádných šipek si prý nevšiml. Po další chvíli přichází ¿Neurčitá? Kulička, šipku prý viděl jednu. Ještě chvíli musíme počkat, než přijdou další malinožrouti. Někteří z nich ty šipky i viděli. Velký Grizzzly myslím říká něco o tom, že byly špatně vidět. Myslel si třeba, že jde o hromadu klacků, a ejhle, byla to šipka, přitom jsem na ně bral takové klády, že větší už okolo nebyly. Klesáme tedy dál k turbáze Kozmeščik (Козьмещик). Ta se nachází na místě, kde do Lazeščiny přitéká zprava potok téhož jména. V průvodci zvou turbázu myslím Hoverla, ale v obou mapách Kozmeščik, tak bych se toho přidržel.

Cestou potkáváme několik dřevorubců s těžkými auty, pilně se tu pracuje. Vypadá to, že národní park je tu jen proto, aby mohli od turistů vybírat vstupné, jinak se tu těží dřevo, pasou ovce i krávy. Klády dávají na auta tak, že je z boku nakutálejí pomocí jeřábů nahoru. Cestou k turbáze je bohužel Lazeščina čím dál špinavější, až začínám mít obavy o to, jestli se vůbec budeme mít v čem umýt, naštěstí je tu však Kozmeščik, čistý přítok Lazeščiny. Turbáza vypadá nejdřív jako několik malých dřevěných baráčků, ale brzy se zprava otvírá pohled i na pořádnou betonovou hrůzu ve stavbě, jak to má být. Když dojdou ostatní, svolám je na poradu a rozhodujeme se, že hygienickou pauzu uděláme tady, protože není jisté, jak na tom budou další přítoky.

Hodinku se tedy věnujeme hygieně, je tu krásný vodopádek na umytí hlavy, krom toho si pereme všechno možné, dokonce i mýdlem. Jedině ¿Neurčitá? Kulička se projevuje jako skutečně drsný syn divočiny a svléknuv se do moirových spodek a moirového trička, namočil se, namydlil a opět namočil a provedl tak naráz umytí i praní. Ještě si dáváme malou svačinku, ale protože se na to netvářím dost jasně, nevyndává se Luční Kobylka se salámem, domnívajíce se, že chci jen tak pro chuť. Musím však vyndat BeBečka, ačkoli je mám zahrabané v batohu, protože si je přejí postupně Planoucí Růže i Luční Kobylka. Šedý Vlk dává k lepšímu rybičky a Černomořská Sasanka samozřejmě nějaké sušené ovoce.

Místo pohorek si beru jen sandály, jelikož teď nás čeká už jen asi sedm kilometrů po pevné cestě k bráně parku a pak vesnice, města, silnice a vlaky. Cestou procházíme kolem několika ukrajinských stanařů a míjíme několik upravených pramínků, a protože je docela horko, jsme vděčni za to, že se z nich můžeme napít a namočit si hlavy. Všechny další větší přítoky jsou nejméně tak špinavé jako Lazeščina sama, a tak jsme se nakonec na koupání zastavili v nejvyšší čas, i když Šedý Vlk nejprve namítal, že se ještě cestou zpotíme a měli bychom se tedy umýt až těsně před vesnicí. U brány do parku čekáme na ostatní, musíme totiž projít společně, protože nás tam asi někdo odchytí a bude možná chtít ještě něco zaplatit.

Když jsme opět všichni, můžeme jít skrz bránu, naši třetí braánu na cestě do Lazeščiny, ačkoli to vlastně ani není brána, spíš taková lepší závora, u níž stojí budka. Jakápak bytost nás čeká u této budky? Kupodivu nevypadá vůbec pohádkově, jde o nějakého muže ve středních letech, který si mne odvádí do budky. Kupodivu už nám nezadává žádný úkol, ani nechce žádný poplatek za projití, spokojuje se s tím, že si do sešitku zapíše kdy jsme vyrazili a kudy jsme šli. Stačí mu přitom ke každému dni orientační bod jako Luhy, Hoverla, Petros. Pak se dívají s kolegou na účet, který jsem dostal u vstupu, a překvapivě je částka na něm uvedená zcela uspokojuje, dokonce ihned zrekonstruují to, jak vznikla.

Tak už můžeme docela bez problémů vyrazit dále do Lazeščiny. Pro posílení vašich vlastivědních znalostí, Lazeščina bývala za první republiky naší nejvýchodnější železniční zastávkou, možná i nejvýchodnější obcí[40]. Jasiňa, která je nedaleko, byla prozměnu naší nejvýchodnější rychlíkovou stanicí. Bývalo prý takové rčení: „Od Jasini do Aše, republika je naše.“ Velký Grizzzly navrhuje, že bychom mohli překecat náklaďák, aby nás vzal dál, ale nic z toho není, jdeme tedy pěšky. Přes potok stejně zrovna opravují most, a tak se musí přecházet po jakési improvizované cestě zrobené z betonových desek. Procházíme vesnicí, i tady je většina domků ze dřeva, i když u hlavní silnice z Jasini do Jablunického průsmyku stojí i kamenné baráčky. Míříme k železniční zastávce v naději, že vlak do Lvova staví i tady, a nebudeme tak muset jít až do Jasini. Chci být proto na zastávce co nejdřív a případně co nejrychleji koupit lístky. Ale co se nestane, kde se vzal, tu se vzal, obchod. Ne jen tak ledajaký, ale se zahrádkou vyzývající k posezení. A je horko a určitě tam mají zmrzlinu a vychlazené pivo, ach jo.

Nejde to tedy jinak, než se na chvilku zastavit. Na zahrádce jsou dva stoly, jeden je prázdný, u druhého sedí větší veselá společnost. Nějaký pán tam na mne hned začal mluvit, spatřiv nejspíš na mém krku viset fotoaparát, a nedal jinak, než abych je vyfotil. Nakonec proč ne, ale zmáčkl jsem to moc brzo a musel jsem ještě počkat, až se uspořádají do správné pozice a chytnou do ruky nějaké dítě, abych je mohl cvaknout ještě jednou. Jak za mnou šel Šedý Vlk, chtěl po něm stejný člověk, aby odněkud vytáhl kytaru a zahrál mu Jede, jede mašinka. Je vidět, že Šedý Vlk kolem sebe šíří nějaké fluidum, z něhož každý ihned vycítí, že právě on je ten správný člověk, po němž je možno chtít zahrát něco na kytaru. Vypadá to, že k nám ten člověk jezdil na práci, ale jinak se s nimi nebavíme, jdeme do krámu a kupujeme si piva a zmrzlinu. Někdo tady místo drobných dostává tyčinky, jak je tu dobrým zvykem. Taky se ptám slečny prodavačky, jestli vlak do Lvova staví i tady. Prý ano, ale jako čas odjezdu říká něco hodně podivného, něco jako tři čtvrtě na jedenáct. Bude to asi tím, že tu mají v každé vesnici jiný čas. Ještě dodává, že je tu možno nastoupit i koupit lístky, což jsou docela dobré zprávy. Teď je myslím asi pět hodin, po chvilce vyrážíme občerstveni na další cestu, na zastávku jsou to ještě asi dva kilometry.

Cestou jsou zpátky přes vesnici krásně vidět Hoverla i Petros, tyčí se nad chalupami opravdu majestátně, už chybí jen jelen v popředí, aby vznikl nádherně kýčovitý obrázek. Ptáme se několikrát na cestu a skoro

[40]Podle mapy to tak alespoň vypadá, buď Lazeščina, nebo Luhy.

u zastávky se s některými účastníky dává do řeči jedna paní a nabízí, že nám upeče buchty. Zatím jí říkají, že nevíme, jak to bude s vlakem, a tak ještě počkáme. Zastávka vypadá dost mrtvě, je tu sice jakýsi baráček s cedulí Lazeščina, ale je zavřený a není na něm nic jiného napsáno. Opodál kosí a hrabou nějaké další ženské trávu, jedné z nich se ptám, jestli se odtud dá jet do Lvova. Prý ano, prodavačka lístků si někam odskočila, před chvílí tu ještě byla. Určitě za chvíli přijde a prý tu i bydlí. Lístky určitě budou, myslím, že jsou asi tři čtvrti na šest. Po chvíli za námi přijde ta paní od buchet a ptá se, jestli budeme nějaké chtít. I ona nás ujišťuje, že lístky do Lvova budou. Ve dvacet dvacet tudy projíždí motorák a před tím tu určitě budou prodávat lístky. Objednáváme si tedy buchty, jelikož to vypadá, že jinam opravdu nebudeme muset jít. Prý budou asi za hodinu a budou po hřivně.

Rozhodujeme se tedy, že je zbytečné, abychom tu čekali všichni. Mě se nechce nikam odcházet, dokud nebudu mít lístky v kapse, většina ostatních tu tedy nechá pasy, kdyby byly potřeba na lístky, a odejde někam do hospody. Před tím si ale vymíním, že se mnou někdo půjde do hospody i potom, k tomu se i někdo přihlásil, ačkoli jsem nevnímal kdo. Ještě tu zůstávají Kvetoucí Pampeliška, Divoká Orchidej, Marble a Lesní Jahůdka. ¿Neurčitá? Kulička jde jen pro něco do krámu. Planoucí Růže a Luční Kobylka prý cestou ještě koupí do vlaku něco k jídlu.

Opravdu musíme čekat až do těch osmi, tedy asi dvě hodiny. Během toho nám paní přinese buchty, tvarohové a jablečné pirohy. Udělala jich trochu víc, ale my jsme už žádné další nechtěli, neměla s tím však žádný problém, vypadá to, že je prodala nějakým Ukrajincům, čekajícím tu na vlak ve dvacet dvacet. Jeden lístek stál 6,45 hřiven, paní je vypisovala ručně a nebylo možné koupit místenky. Asi mi říkala i to, že nejde o místenkový a tedy lehátkový vagón, ale tomu jsem tehdy ještě nerozuměl, ale protože mi neprodala místenky, nechtěla po mně pasy. Máme prý nastoupit do vagónu číslo jedenáct. Měla u sebe malou holčičku, jíž se pokusila vysvětlit, jak by mohla lístky perforovat v takovém strojku. Šlo o to lístky zvláštním způsobem přeložit, vrazit do strojku a zatlačit na páku. Holčička to však očividně nechápe, a tak paní musí lístky stejně orazit sama. Vypsat třináct lístků samozřejmě chvíli trvá, nechápu přitom, proč tu nemohli zavést lístky hromadné.

Mezitím vyrobil ¿Neurčitá? Kulička z prázdné lahve od vodky improvizované vědro na vodu, je tu totiž studna bez vědra. Taky prozkoumal místní záchody. Jde o suché turecké záchody, plné po okraj, nebo spíš přes okraj, mají příslušně vábný vzhled, při bližším pohledu člověk zjistí, že se v podivné hmotě uvnitř dokonce něco hýbe. Po koupení lístků bych šel rád do hospody, ale nikdo z těch, kdo odešli, se dosud neukázal. Ach jo, tak to vypadá, že si je musím zkusit najít sám, jelikož se na mne nakonec vybodli. ¿Neurčitá? Kulička říká, že tu mají jen jednu hospodu v centru vesnice u hlavní silnice z Jasini do Jablunického průsmyku, to je taky jediný asfalt v obci. Jdu tedy kus po kolejích a pak přes vesnici, skutečně najdu hospodu, ale uvnitř se nenachází žádná známá tvář. Ještě poblíž obejdu dvě místa, která na první pohled vypadají jako hospoda. Z jedné zrovna vyšli nějací Ukrajinci a začali se prát, ale po našich není vidu ani slechu. V druhé prozměnu vidím stát v jedné místnosti spoustu počítačů, asi jde o internetovou kavárnu. Divoká Orchidej mi pak řekne, že jsem jí to měl oznámit, aby si mohla na internetu zjistit, jestli dostala kolej, ale o této její potřebě jsem netušil.

Tak to vypadá, že z hospody nic nebude, cestou na nádraží jdu přes krám, abych si alespoň koupil něco k jídlu, nějaký sýr, chleba a červenou limonádu. Už tu proběhlo několik limonád různých barev, vesměs shodné chemické chuti. Na zastávce se stále nikdo nový neukázal, skoro začínáme mít obavy, co se s nimi mohlo stát, protože už jsou to tři hodiny, co odešli, a pořád nic. A krom toho jsem čekal, že sem pro mne na tu osmou někdo přijde. Asi v devět přece jen přichází Luční Kobylka, Černomořská Sasanka a Šedý Vlk. Trochu se na ně mračím, Šedý Vlk ale říká, že se mnou tedy ještě do hospody půjde a že ostatní, tedy Sněhová Lilie & Velký Grizzzly a Planoucí Růže & Veselý Balónek[41] jsou v nějakém motelu kdesi dole u řeky. Prý je to totiž jediné místo, kde se tu dá jíst, což je mi trochu divné, protože na hospodě u silnice, kde jsem byl poprvé, je velká cedule s nápisem ГРИЛ a obrázek pečeného kuřátka. Prý si jí nevšimli.

Cestou se v té hospodě zastavujeme, jdeme dovnitř a sedáme si ke stolku. Přichází k nám servírka. Ptám se jí, jestli tu mají jídlo. Na to nám servírka řekne, že s jídlem má pro nás špatnou zprávu, neboli nic nemají a musíme jít dál. Cestou mi Šedý Vlk vypráví, že holky, totiž Luční Kobylku a Černomořskou Sasanku balili nějací místní lidi s povozem se senem. Trochu se proto na ně zlobil, protože se podle něj chovaly dost nezodpovědně, v čemž s ním dost souhlasím. No, on vám to vylíčí sám:
Šedý Vlk: *Starší páni nikoho nebalili*[42]*, byl to jeden starší pán a jeho*

[41] Někdy to spíš vypadá, že každá z těchto dvojic je spíš jedinou osobností, proto ty &.

[42] V originále jsem totiž měl jako poslední větu před textem Šedého Vlka:

syn, asi tak dvacetiletý. Co se dělo před tím, než jsem k vozu přišel já, nevím. Synáček je zřejmě pozval na pivo, vodku a zmrzlinu. Když jsme se rozjeli, sondoval, která z nich je moje manželka. Tatík se pak ke mně nahnul a důvěrně mi pošeptal, že se holky jeho synovi líbí, ale že se diví, že se nechají takhle balit. Ale mládí je prý mládí. Odvezl nás si 200 metrů, chvíli čekal, načež jsme bez rozloučení a děkování odešli.

Mé vyjádření k situaci v předešlém odstavci je poněkud zkreslené a vycházelo z toho, že dosud jsem měl zprávy jen od Šedého Vlka. Své mínění o Černomořské Sasance a Luční Kobylce si poněkud poopravuji poté, co mi svůj názor na věc sepsala Černomořská Sasanka:

Černomořská Sasanka: *Pravda byla taková, že jsme s Luční Kobylkou viděly povoz se senem a chtěly se svézt. Jednoduše proto, že jsme na seně ještě nikdy nejely a je to určitě úžasný zážitek. Tak jsme opustily hospodu a šly se zeptat, jestli nás svezou. Oni, že ano, ale hrozně dlouho jim trvalo, než vyjeli. Mezitím nastoupil Šedý Vlk, chvíli se bavil se starým pánem a pak nám sdělil, že nás ten mladý balí, což nás urazilo, protože byl dost opilý. Tak jsme se svezli jen kousek a pak vystoupili a došli na nádraží.*

V motelu se skutečně nachází všichni čtyři výše zmínění. Trochu na ně vrčím, že jsem byl se stavem věci nespokojen. Nezanechalo to na nich žádné následky, ale říkají na to svůj názor, že pro mne přece poslali Luční Kobylku, Černomořskou Sasanku a Šedého Vlka, a to už před třemi hodinami. Tehdy jsem tomu moc nevěřil a bral to spíš jako výmluvu, nebyl jsem prostě schopen pochopit, že by se mohly holky chovat tak, jako Černomořská Sasanka a Luční Kobylka. Ačkoli, u holek je asi možné opravdu všechno.

Motel je taková pizzerie, sedíme venku na terase a hrají tu samozřejmě ruský pop. Prý je tu hrozně pomalá obsluha, ale mám štěstí, protože zrovna Velkému Grizzzlymu donesli nějaké bramboráčky a on, prohlásiv, že už jedl, mi je laskavě přenechá. Planoucí Růže má opuchlou nohu, ale neví proč. Dlouho tu už, k mé lítosti, nesedíme, jdeme si umýt ruce, záchod tu mají jen suchý, ale pustí nás do kuchyně, zřejmě jsou na to zvyklí. Vypadá to, že servírka tu i vaří, proto to všechno trvá tak dlouho. Zaplativše odcházíme, sice jsem si objednal ty bramboráčky, ale čekat už na ně nebudeme. Snad je někomu udají.

Jdeme tedy na zastávku. Ještě se stavujeme v krámu, ačkoli už se blíží půlnoc, hned v několika krámech mají ještě otevřeno. V prvním nemají

„Nějaký starší páni.“ *Pozn. S.U.*

zmrzlinu, ale kupujeme tu vodku. Paní prodavačka si dokonce pamatovala, že už jsem jednou prošel kolem. V druhém krámu zmrzlinu mají, zmrzliny tu samozřejmě mají obecně dost a stojí obvykle hřivnu, lepší druhy dvě. Snad to splnilo očekávání Planoucí Růže, jež sem dle vlastního vyjádření jela hlavně kvůli zmrzlině.

Na zastávce skoro všichni spí, vzhledem k tomu, že vlak jede až v půl třetí, je jejich počínání docela rozumné. Jen v čekárně, již nám nechali otevřenou, sedí Luční Kobylka a píše si deníček. Je trochu naštvaná a moc se snámi tedy nebaví, asi se jí nelíbila reakce Šedého Vlka a mně na jejich místní zážitky. Jen je otázkou, je-li naštvaná na nás, nebo na sebe. Lesní Jahůdka je taky vzhůru, vypadá to prozměnu, že jí není úplně dobře. Krom nich se scházíme v čekárně ještě s Planoucí Růží a Veselým Balónkem, ani nám se nechce spát. Planoucí Růže mne a Veselého Balónka učí poker, Luční Kobylka s námi hrát odmítá, Lesní Jahůdka se nakonec přidá, ale jen na chvilku.

Planoucí Růže považuje poker za nejlepší karetní hru, ale vysvětlí nám jen pořadí jednotlivých kombinací a o dalších pravidlech taktně pomlčí. Z toho plyne, že nás nejprve pěkně odrbe, protože oba s Veselým Balónkem pasujeme hned po první sázce. Potom, když se nám pravidla zdají trochu podivná, přece jen dovysvětlí i zbytek. Ale mne přece jen ta hra moc nenadchla. Nějak jsem se totiž nedokázal smířit s tím, že na tom, jaké člověk dostane karty, vlastně nezáleží. Záleží jen na tom, jakou má člověk drzost. Vůbec mi není jasné, proč se nemůže poker hrát jen tak bez karet. Není v tom žádná logika, a tak to není nic pro mne, ale Planoucí Růže, ani Veselý Balónek nehrají prozměnu mariáš. Vypadá to tedy tak, že zaplatím v každé hře svých dvacet haléřů a o výhru se podělí Planoucí Růže s Veselým Balónkem, ale co bychom taky měli do těch dvou hodin dělat. Jak doba postupuje, přestáváme se soustředit na takové detaily, jako kdo má rozdávat. Nakonec to určujeme podle toho, kdo má před sebou krabičku od filmu, ještě později už nejsme schopni ani správně přesouvat tu krabičku.

Před druhou hodinou si jdeme čistit zuby, probouzí se ostatní a pak už jen čekáme na vlak. Jelikož je vlastně už zítra, je čas přejít k dalšímu dni.

Dnes ještě poslední zakarpatská statistika. Ráno jsme vyrazili asi v deset, asi v pět jsme mohli být u krámu, kde jsme byli tak půl hodiny. Hodinu jsme strávili hygienou a před šestou jsme byli u zastávky. Bylo by to tedy řekněme osm hodin k vlaku, odečtěme hodinu za hygienu a půl hodiny za krám, tedy 6,5 hodiny chůze. Tak deset kilometrů to mohlo být ke Kozmeščiku, dalších šest kilometrů k bráně do parku a ještě asi čtyři kilometry k vlakové zastávce. Dohromady jsme ušli 20km za 6,5h, čili asi 3 kmh^{-1} . Celou dobu jsme šli z kopce. Začali jsme asi v patnácti stech čtyřiceti metrech a skončili v Lazeščině kolem sedmi set třiceti metrů. Sešli jsme tedy asi 910 metrů dolů.

Chvilka poezie IV

Vylezli jsme na Hoverlu,
neměli jsme k tomu berlu.

Přesto jako zajíci,
prcháme před jepicí.

Jepice je hrozivá,
ať se nikdo nedívá.

A ten kdo se odváží,
ten oplývá kuráží.

Nebojí se vlka nic,
zavolá naň jen: „Tě pic.“

Ruka ruku totiž myje,
jak ví každá správná zmije.

My jsme ovšem čestní lidé,
nekrademe, nešidíme jiné.

A nevyhazujeme odpadky z okna,
jelikož zachytivší se lokna,
mohla by nás uškrtit.

Chtěli jsme ji poškádlit,
klovla nás do lejtka.

Přijela záchranka,
a doktor povídá:

To se často nevídá,
mandle jenom jedna v krku.

Hrdlo svírám v pravou ruku,
je to hrůza, je to děs.

Úterý 19. srpna

Plán pro tento den: *Pokud bude čas nálada, počasí apod. dá se jít ještě z Hoverly na Petros (2020m) a odtud do Kvasů, kde teče ze země minerálka a jezdí vlak. Naopak, pokud by bylo špatné počasí, málo času už na Bliznici, tak se dá jít z Bliznice do Kvasů a na Hoverlu přes Petros. Na každý pád sem radši započítám jeden den navíc, kdyžtak na nějaký folklór, a taky abychom nemuseli běhat a stresovat se.*

Ještě k počasí. Rachiv je bouřkově nejexponovanější oblast Ukrajiny. Za rok tu mají asi 43 bouřkových dní. V srpnu by tu však mělo být počasí vcelku stabilní. (To jsem si myslel dlouho o většině území, ale už jsem taky strávil na začátku srpna čtrnáct dní v Bieszczadech, to je od Zakarpatí co by kamenem dohodil, kdy pořád pršelo a každý den byla nejméně jedna bouřka.) Jinými slovy, může to být všelijak. (Za první republiky byla Zakarpatská Ukrajina oblastí s největším srážkovým úhrnem.)

Ještě k těm horám vůbec. Předně by tam neměl být problém s vodou, ani nahoře. Totéž platí o místech pro spaní. Nahoře se většinou pase nějaký dobytek (nebýt něho, nebylo by polonin), takže je tam kratičká travička, zejména na Svidovecké polonině, která je v tomto směru využívána údajně docela intenzivně. Vyloženě po skále asi moc nepůjdem a pokud, tak ne moc dlouho.

Vlak přijíždí temnotou a vypadá věru mysticky a tajemně. Jako velká svítící obluda, hotova nás sežrat. Necháme se sežrat hned za sebou, protože všechny naše lístky ukáži průvodčímu já, hned potom je však strčím do kapsy, a tak když je chce průvodčí po rozjetí vlaku vidět podrobněji a označit je jako použité, nemohu je najít. Naštěstí po chvilce zmatkování nahmátnu správnou kapsu. Na první pohled je zřejmo, proč jsme nedostali místenky, tento vagón vůbec není místenkový ani spací, bohužel. Ptám se tedy průvodčího, jestli by nebylo možné ještě do nějakého jiného vagónu dokoupit plackarty, po chvíli však přichází se zápornou odpovědí, vlak je prý úplně plný.

Snad bych mohl neznalému čtenáři trochu popsat, jak vypadá nemístenkový ukrajinský vlak. Je zde devět kójí, v každé jsou při jedné straně dvě dlouhé lavice proti sobě, kolmo na směr jízdy. Zabírají skoro dvě třetiny šířky vozu, která je poněkud vyšší než u našich vagónů, a mezi nimi je delší stůl. Následuje ulička a za ní jsou ještě dvě sedátka proti sobě, mezi nimi je stolek. Mezi těmito dvojsedačkami jsou stěny až ke stropu, a tak člověk nemusí mít strach, že když si opře hlavu, spadne mu na souseda. Nad dvojsedačkami jsou místa pro zavazadla. Sedátka ani lavice neposkytují žádné pohodlí, jsou docela tvrdá, jde prostě o dřevěnou nebo umakartovou desku. Vagón mi přijde docela prostorný, ve spací verzi mi přijde mnohem pohodlnější, než naše vagóny, ale spací verzi popíšu až pojedeme na Krym.

Dlouhé lavice jsou stejně dlouhé jako lehátka a krásně by se na nich spalo nebýt toho, že už jich využívají jiní. Nezbývá nám tedy, než zabrat sedačky na druhé straně vagónu. Nastupuje se pouze jednou stranou, kde je také místnost průvodčího, aby měl průvodčí cestující pod kontrolou. Na druhé straně je ještě místo, kde je odpadkový koš, jediný na celý vagón, a ve spacích vozech tu bývá druhý záchod, jeden je na straně u průvodčího. Tady však není nic, když to zjistím, natáhnu si zde samozřejmě karimatku a posléze i sebe. Tak se docela dobře vyspím, jediné, co mne trochu ruší, je to, že za dalšími dveřmi je plošina, přes níž se přechází do dalšího vagónu. Ta je standardně určená pro kouření a celou noc tam někdo chodí. Před naším vozem číslo jedenáct je sice už jen lokomotiva, ale kdyby tu následoval další vagón a člověk by do něj chtěl projít, musel by zatajit dech, aby se uchránil od těžké otravy nikotinem a dehtem.

Sněhová Lilie si prý lehá na karimatku mezi dlouhé lavice, a tak se taky docela vyspí, ostatní si sedají na sedátka, kvalita jejich spánku proto není příliš vysoká, Lesní Jahůdka má navíc za hlavou záchrannou brzdu. K ránu se vlak docela zaplňuje, nejvíc kolem Ivano-Frankovska. Taky je docela horko a vzduch ve vagóně navíc obsahuje mnohem menší množství kyslíku než je obvyklé. Jediná otevřená okna jsou v kuřárně, ale stav, kdy tam není žádného kuřáka, nastane až těsně u Lvova. Na vyčištění zubů a vůbec na záchod se musí stát fronta a člověk se musí na druhou stranu protlačit přes celý vagón. Poté se věnujeme snídani, postupně donesu kus chleba, sýra a červené limonády Planoucí Růži i Luční Kobylce. Vlak jede sice šíleně pomalu[43], ale má to započítané do jízdního řádu a ve Lvově (Львів) je včas, tedy asi v půl jedenácté. Jsem si naprosto jist, že zítra ten vlak taky přijede včas a že ta paní v Užhorodě prostě jen zbytečně plašila. Takhle by samozřejmě hodina a půl na přestup plně dostačovala.

První jízdu ukrajinským vlakem máme šťastně za sebou a můžeme hledět vstříc šťastné budoucnosti. Když už tu máme tolik času – další vlak nám jede až zítra v 11:41 – můžeme si alespoň rozmyslet, jak pojedeme

[43]Viz statistika na konci kapitoly, průměrná rychlost podle jízdního řádu, kolem 30 kmh^{-1} .

z Krymu domů. Přecházíme tedy do vojskového sálu v prvním patře, kde se nacházejí předprodejní pokladny. Po chvíli dohadování se shodneme na preferované variantě, totiž že si pojedeme dvacátého osmého prohlédnout Kyjev (Київ) a dvacátého devátého nebo třicátého přejedeme z Kyjeva do Užhorodu. S tím tedy mohu jít bojovat o lístky.

Jak se dalo čekat, není to úplně jednoduchá záležitost. Po chvíli vyjednávání dojdeme s paní prodavačkou k tomu, že pojedeme 28. ze Simferopole. Původně jsem chtěl jet ze Sevastopolu (Севастополь), ale nebylo to z mě neznámých příčin možné. Paní si vybrala nějaký vlak, který začínal v Simferopoli. Nešly jí potom celkem logicky rezervovat lístky ze Sevastopolu, nakonec je to docela jedno. Měl jsem sice nalezený jiný vlak ze Sevastopolu, ale takhle zase budeme dřív v Kyjevě, v půl dvanácté druhého dne. Marble mezitím vybral od ostatních trochu peněz a pasy, tentokrát jsou potřeba. Paní bere jeden pas po druhém, nejprve si přečte jméno latinkou, pak si ho ještě nechá dvakrát nadiktovat. Poté přecházíme k dopravě z Kyjeva do Užhorodu. Paní v okénku se pravda trochu podivuje tomu, proč nejedeme přímo z Krymu do Užhorodu, ale vysvětlení, že chceme vidět Kyjev, ji zcela uspokojí. Vychází to nádherně, prodává nám lístky na 22:02 z Kyjeva na 29. Nemusíme tedy nikde v Kyjevě trávit noc, z čehož jsem měl jinak trochu obavy, a máme celé odpoledne na to, abychom si ho prohlédli.

Výsledek je tedy ten, že pojedeme ve čtvrtek 28.8. v 16:30 ze Simferopole do Kyjeva vlakem číslo 360ΠM, přijde to každého asi na 75 hřiven[44] a v Kyjevě budeme v pátek 29.8. v 11:29. Na místní poměry mi to připadá docela drahé, obzvlášť když jedeme s plackartami, a ne v kupéčkách, ale v ceně by prý měly být i lůžkoviny, jinak je běžnou praxí, že si je cestující může ve vagóně za šest hřiven půjčit. Do Užhorodu pak pojedeme z Kyjeva v sobotu 29.8. ve 22:02 vlakem číslo 013OK, který začíná v Charkově a každého to přijde na 36 hřiven[45]. V Užhorodě budeme 30.8., tedy v sobotu, v 15:45. Vypadá to tedy, že už v neděli 31.8. bychom mohli v ranních hodinách být v Praze. Třeba se tedy Velký Grizzzly stačí ještě dopřipravit na svou pondělní zkoušku. Co mi přišlo na lístcích zajímavé je to, že ačkoli jsme oba kupovali ve stejné pokladně, lístek z Simferopole do Kyjeva je psán rusky, zatímco lístek z Kyjeva do Užhorodu ukrajinsky.

[44] Z lístku teď nejsem schopen vyčíst přesnou cenu, ale pokud si vzpomínám, platili jsme těch 75. Podle lístku bych prozměnu hádal 70,21.

[45] Viz předešlá poznámka. Pro tento vlak jsem z lístku odečetl cenu 30,14.

Peníze si hned rozúčtujeme, abychom předešli přílišnému finančnímu chaosu, a můžeme pomalu vyrazit do města. Většina z nás cítí potřebu umýt se a jít tedy do bazénu. Přebalujeme si věci do batůžků, jelikož velké batohy chceme nechat v úschovně. Šedý Vlk sice úschovnám moc nevěří, ale nakonec se ani jemu nechce tahat celý den s kletrem po městě. Scházíme potom dolů do úschovny, kde dohaduji uložení za tři hřivny na osobu. Batohy dáváme na police, oni na ně připnou železné kolíčky s čísly a nám dají kolečka se stejnými čísly. Musel jsem však všechny batohy ještě oběhat a najít identické zobrazení, protože kolečka mi samozřejmě dali neuspořádaná.

Konečně můžeme vyrazit do města hledat bazén, ačkoli i město samo stojí za zastávku. Z nádraží se dáváme ve směru, v němž tušíme centrum. Po městě jezdí trolejbusy i tramvaje, tramvaje české výroby, jen s užším rozchodem. Na první velké křižovatce přecházíme po přechodu, končícím na druhé straně u jakéhosi trhu. V něm se stavujeme na pirožky a u jedné paní zjišťujeme, že k bazénu musíme jet tramvají číslo devět kamsi k parku kultury. Jdeme tedy dál do centra hledat zastávku devítky. U trhu se nám ztrácí ¿Neurčitá? Kulička, který se nechtěl jít koupat. Nevyhlásil jsem žádný přesný čas srazu, prostě jsem řekl, že se večer sejdeme na nádraží v čekárně u předprodejních pokladen.

Po chvíli dojdeme na náměstí, jemuž dominuje docela hezký kostel. V něm je zrovna nějaká mše, svatba, pohřeb nebo jiný svátek. Prostě je uvnitř hrozně moc lidí. Kromě kostela jsou tu i zastávky tramvají a z jedné z nich jezdí i devítka. Od nějaké paní zjišťuji, jakým směrem máme jet, a máme docela štěstí, protože jedna devítka zrovna jede v našem směru, taktak ji doběhneme. Stihne to i Sněhová Lilie, která se šla podívat k jiné zastávce, a měla to proto dál. U kostela ztrácíme Marbla. V tramvaji se necvakají lístky, ale chodí tu průvodčí, která si nechá zaplatit 50 kopějek za osobu. Tramvají jedeme dost dlouho, alespoň si můžeme prohlédnout kus Lvova, je to docela hezké město evropského stylu.

Vystupujeme u parku kultury a jdeme směrem k velké budově, která by snad měla skrývat bazén. Ten se v ní opravdu skrývá, ale u vchodu je veliká cedule říkající, že bazén nepracuje. Do myslí se nám vkrádá zklamání, ale ne na dlouho, podle sdělení nějakých lidí postávajících u vchodu by měl být kdesi dál venkovní bazén Dynamo. Prý ještě musíme jít po hlavní ulici, pak někde zahnout doprava. Budeme tam tak za deset minut. Samozřejmě to trvá mnohem déle, po chvíli zahneme mezi samé podivné křivolaké uličky a podle rad kolemjdoucích dojdeme až do úplně ztracených končin.

Někde se od nás odpojuje Lesní Jahůdka, je jí trochu špatně a do bazénu se jí nechce. Později se odpojují i Černomořská Sasanka s Šedým Vlkem, kteří také nechtějí do bazénu. Nakonec to vypadá tak, že jdeme vepředu s Kvetoucí Pampeliškou a Divokou Orchidejí a vybíráme, ptajíce se lidí, cestu. Vzadu se courají Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly a Planoucí Růže & Veselý Balónek a jdou tam, kam my, spoléhajíce se zcela na naše vedení. Typické rady od kolemjdoucích končí údajem, že tam budeme asi za deset minut, ale zabere nám to pomalu hodinu.

Nicméně bazén nakonec najdeme úspěšně. Chtějí po nás vstupné na celý den, 10 hřiven. Inzerují i možnost lístku na hodinu za 5 hřiven, ale prý je prodávají až po sedmé hodině. Pro ostatní samozřejmě nemají drobné nazpátek, a tak chvilku trvá, než se dostanou dovnitř. Pak nás nějaké paní navigují k šatnám. Velký Grizzzly si jich moc nevšímá a suverénně jde za holkama, až na něj musí jedna důležitá ženská zařvat, ať se vrátí.

Bazén vypadá poněkud zašle a i trochu špinavě. Ve sprchách a umývárnách to vypadá jeko ve věznici, je tu docela šero, oprýskané dlaždičky, sprchy nemají kropítka, nedá se dost dobře regulovat teplota vody a tlak teplé vody vůbec není nic moc. Jsou tu i turecké záchody, ale nedají se zavřít a jediná možnost, jak jich použít, je proto vystavit se ostatním. Je tu spousta lidí v uniformách, vypadá to, že je to vojáky oblíbené zařízení. Ale na umytí to koneckoknců stačí.

Věci si bereme ven, holky se myjí hrozně dlouho, stačíme se vykoupat, než přijdou. Voda je hrozně studená, asi aby v ní nerostly sinice. Mají tu tři bazény, v brouzdališti je voda opravdu špinavá, ve velkém bazénu jen plavou na povrchu větvičky a lístečky, jinak to jde. Třetí bazén je pod skokanskou věží, která je však stejně zavřená. Ve velkém bazénu mají dokonce naznačené dráhy a není tu moc lidí. Odplaveme si dva bazény, je to něco mezi pětadvacítkou a padesátkou, asi čtyřicítka, a poté konečně přicházejí holky, jen Divoká Orchidej přichází ještě mnohem později. Ani se nesnažila předstírat, že sem šla za jiným, než umývacím účelem, nebrala si proto na sebe vůbec plavky, ale přišla s ručníkem na hlavě oblečená normálně na cestu pryč.

Přece ale ještě chvilku posedíme na sluníčku, vymácháme se a Divoká Orchidej nás vyfotí v plavkách nad bazénem. Pak už se jdeme umýt. Myjeme si hlavy, ale voda se fakt nedá nastavit na správnou teplotu, tak je to trochu náročné. Venku hrozně dlouho čekáme na Planoucí Růži, Luční Kobylku, Sněhovou Lilii a Velkého Grizzzlyho. První přichází Velký

Grizzzly a přináší šampón a mýdlo, které prý našel ve sprše a myslel si, že jsou moje. Na náš popud je zase donese zpět. Asi patřily nějaké uniformě, tak má Velký Grizzzly trochu strach, aby ho tam nezbila. Planoucí Růže, Luční Kobylka a Sněhová Lilie přicházejí ještě mnohem později, až máme obavu, jestli se nerozmočily. Hned nám ale líčí, že jak se Luční Kobylka sprchovala a žádná další sprcha nebyla volná, přišly za ní dvě holky, jestli se nemohou vysprchovat s ní. Když jim to dovolila, nakonec si ještě půjčily její mýdlo.

Konečně můžeme opět jít ven a dát se po hlavní ulici až ke smyčce tramvaje číslo čtyři. Kupujeme si tu zmrzlinu a vyzvědivše, že i čtyřka jezdí do centra, nastupujeme do tramvaje, jen Velký Grizzzly zůstane málem venku, byv zrovna jaksi zasněný. V centru vystupujeme na náměstí, kde je spousta stánků s knihami a socha člověka s knihou. Taky je tu hromada melounů, jeden z nich chtějí Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou koupit, ale neví, jak se poklepem pozná, jestli už není meloun přezrálý. Volají si mne na pomoc, ale nedokážu jim poradit. Vím jen, že na melouny se má klepat, ale proč a co se tím zjistí, to netuším. Nakonec radí i Velký Grizzzly, ale taky se v tom asi moc nevyzná. Nějaký tedy holky koupí a ani přezrálý není. Samozřejmě jsme pak od melounu všichni upatlaní, možná jsme si nejprve měli dát meloun a pak teprve jet do bazénu.

Hned jak dojíme meloun, přicházejí sem Černomořská Sasanka a Šedý Vlk, prý se svezli na ruském kole a viděli park kultury, dávno již minuvší svůj zenit. Prohlédli si kus města, Šedý Vlk o něm prohlašuje, že je fakt pěkné, krásné uličky a atmosféra, prý mu to připadá jako druhá Praha. Divoká Orchidej chce hledat internetovou kavárnu, aby se dozvěděla, jestli se dostala na kolej, hospodu a prohlídku města tedy ještě trochu odložíme. Ptáme se nějakých lidí, kteří nám popisují cestu kamsi na náměstí se sochou krále. Cestou míjíme část městského opevnění a vůbec je centrum Lvova pěkné. Náměstí s králem na koni najdeme, na soše je napsáno, že jde o krále Danylo (Король Данило), ale co to bylo za krále, nikdo neví. Internet tu však nenacházíme, a tak poněkud měníme plány. Nejprve se půjdeme do nějaké hospody najíst.

Za tím účelem se procházíme městem, ale naše úsilí při hledání vhodného restauračního zařízení má obvyklý turisťácký výsledek. Postupně se zastavíme u několika hospod, ale pokaždé se někomu něco nelíbí, a tak jdeme pryč. Jedna vypadá docela dobře, ale Luční Kobylka prohlásí, že uvnitř jsou vyleštěné parkety, což je pro ni moc nóbl. Následuje pizzerie a nějaký podnik s kuřaty, což se nám taky nezamlouvá. Na náměstí opodál taky není nic vhodného, a tak se nakonec vracíme prozkoumat podrobněji hospodu s naleštěnými parketami. Mají tu totiž boršč a já bych si rád dal nějaké tradiční ukrajinské jídlo. Jenže při bližším prozkoumání zjistíme, že krom naleštěných parket zde jsou taky docela vysoké ceny a navíc bychom se asi dovnitř ani všichni nevešli.

Zatímco se dohadujeme co dál, jdou Kvetoucí Pampeliška a Divoká Orchidej pro něco do krámu opodál. Naznačuji něco takového, jako že už mě to obvyklé chození městem, než najdeme nějakou hospodu, docela zmáhá. Že bych si tady nejradši sedl a až ostatní najdou nějaký vhodný podnik, ať si pro mne přijdou. Po chvíli se Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek dají do pohybu a mizí kdesi v průchodu. Sice na ně volám, že by mohli alespoň počkat, až Kvetoucí Pampeliška a Divoká Orchidej vylezou z obchodu, ale vypadá to, že o naši společnost už moc nestojí. Počkám tedy na holky, ale když vylezou z krámu, je zbytečné kohokoli stíhat, protože už se nejspíš ztratili ve spleti lvovských uliček. Ještě jsou tu Černomořská Sasanka a Šedý Vlk, který už je z taky obcházení města psychicky nalomen, brzy nás tedy opouští i oni, aby si našli nějakou hospodu sami. Ve dvou se jim to určitě podaří.

My zatím s Divokou Orchidejí a Kvetoucí Pampeliškou sedíme na obrubníku a čekáme, jestli pro nás přece jen nepřijde Luční Kobylka, Sněhová Lilie, Velký Grizzzly, Planoucí Růže nebo Veselý Balónek s tím, že našli hospodu a máme jít za nimi. Mezitím se jdeme s Divokou Orchidejí projít k náměstí, kde snad někdo prodával pirožky. Pirožky mají, ale samozřejmě jen masové, tedy nic pro holky. Po další delší době strávené na obrubníku soudíme, že se na nás asi přece jen vykašlali. Navrhuji tedy, že bychom mohli jít do té pizzerie kousek odtud u náměstí. Je to totiž jediné místo v okolí, kde by snad mohli mít jídlo bez masa. Myslím, že jsme tu strávili něco přes půl hodiny, což mi přijde docela dost. Údajně se na dané místo přišli podívat až po dvou hodinách, ale už i jim bylo jasné, že nás tu nemohou potkat. Hospodu našli prý až po hodině a nebylo to nic moc.

Pizzerie vypadá docela hezky, jdeme kamsi do podzemí, kde podle cedulí vaří. Je tu velké akvárium a docela pěkné prostředí. Předčítám holkám obsah jídelního lístku, bez masa a hub je tu však jen jedna pizza, a ta je s rybičkami. Ještěže holky jí aspoň ryby, protože jinak by se tu asi nenajedly. Já si dávám kyjevskou kotletu s bramborami. Kotleta v kyjevském podání je obalená kuřecí rolka uvnitř se sýrem. Taky tu mají pivo, ale ze zákusků mají pouze zmrzlinu, ačkoli na jídelním lístku je jich samozřejmě mnohem víc. Zmrzlinu však holky nechtějí, ani žádný salát, a tak jdeme zaplativše pryč. Stálo mne to asi osm nebo devět hřiven, pivo stálo dvě sedmdesát.

Jdeme zpátky do krámu poblíž hospody s naleštěnými parketami a kupujeme si jogurt a holky disko sušenky Opavia. Potkáváme se tu opět s Šedým Vlkem a Černomořskou Sasankou, kteří byli někde nedaleko, kde měli dokonce boršč. Ukazují nám, kde bychom našli pro Divokou Orchidej internet, je to trochu dál, na takové hlavní třídě. Cestou míjíme McDonald, u nějž visí zlatá cedule s černým písmem s následujícím obsahem:

заклад
громадського харчування

МакДональдз

Obzvlášť nápis МакДональдз nás pobavil natolik, že jsme si to museli vyfotit. Slíbil jsem Divoké Orchideji, že zjistím, co nápis znamená a svůj slib plním:

Podnik
veřejného stravování

McDonalds

Na hlavní třídě si Divoká Orchidej odbíhá do internetové kavárny, zatímco my si naproti pod stromy sedáme na lavičku. Zanedlouho se vrací a už podle toho, že se neblíží jásavým krokem, můžeme poznat, že kolej nedostala. Ale aspoň ví, na čem je. Potom se s námi Černomořská Sasanka s Šedým Vlkem opět rozcházejí. Ještě nám říkají, kde sehnali pohledy, koupili na běžný průměr docela hezké, ale stejně nenajdeme, nebo přesněji, nebudeme hledat popsané místo. Prý už budou pomalu směřovat na nádraží.

My se s Kvetoucí Pampeliškou a Divokou Orchidejí ještě jdeme projít po městě. Je to tu fakt pěkné, občas tu visí z drátů celé girlandy břečťanu, podobné jsme míjeli už ráno. Nakonec dojdeme na jakési hlavní náměstí, kde mají takový divný sloup. Chceme se s ním nechat vyfotit, požádáme proto nějakou paní. Ta nechá Divoké Orchideji podržet kytici. Jenže jako obvykle ti lidé, kteří nás fotí, nepochopí, že nechceme vyfotit jen sebe, ale i sloup za námi. Ještě tu využijeme veřejných záchodků a pomalu můžeme vyrazit na nádraží.

Jdeme pěšky, sice je to docela daleko, ale zase se trochu projdeme. Jdeme po kolejích tramvaje číslo devět. Na cestu se ptám jen dvakrát, jednou proto, abych se ujistil, že jdeme po těch kolejích správným měrem a docela mne potěšilo, že tomu tak bylo. Ale pak už jsme na tom náměstí s kostelem, kde jsme nastupovali do tramvaje a zanedlouho už na nádraží. Jsme tu asi v devět, batohy nám vydávají bez problémů. Nahoře chybí jen Šedý Vlk se Černomořskou Sasankou, kteří však přicházejí zanedlouho, a samozřejmě Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek, kteří prozměnu přijdou za dlouho. Většina přítomných už podřimuje, kupodivu tu kromě nás moc lidí není. Dole je to mnohem horší.

¿Neurčitá? Kulička nám vypráví své zážitky s místní policií. Klidně tu prý čekal na nádraží a šel se jen projít dolů, když ho policisté zastavili, domnívajíce se prý, že jde o teroristu. Prý jim tvrdil, že rusky nerozumí a podruhé si šel koupit ruské noviny, s těmi ho potkali a odvedli si ho na stanici. Tam se vyptali, kam jede, proč, jak to, že u sebe nemá lístek apod. Nakonec se ho ptali, jestli pije čaj nebo kávu, on řekl, že čaj. Oni odvětili, že oni kávu a ať jim na ni přispěje, což ¿Neurčitá? Kulička odmítl s tím, že tak to u nás nechodí. Nato už mu jen dali podepsat papír, stvrzující pravděpodobně, že s ním nakládali slušně a hlavně po něm nechtěli úplatek. Pak už ho propustili, ale ¿Neurčitá? Kulička radši už dolů moc nechodil.

Podle plánku jsem vyrozuměl, že se nacházíme ve vojskovém sále a že komnaty vidpočinku se nacházejí někde jinde. Jdu se do nich tedy podívat, jestli by se tam nedalo případně spát. Musím kvůli tomu přejít přes první nástupiště, ačkoli se nacházejí ve stejné budově, jde se dovnitř jinými dveřmi. Je tu taková extra čekárna a vůbec to tu asi nebude žádná láce, ale když už jsem tady, tak se poptám. Recepční v té čekárně mne odkazuje ještě k dalším dveřím, kde se skutečně nachází vstup ke komnatám vidpočinku, které jsou spíš takový hotel. Ptám se, jestli by tam ještě neměli volno, ale jsou prý úplně plní. Recepční u čekárny mi potom navrhuje, že bychom mohli přespat ve vedlejší čekárně na koberci.

Hned mi ji ukazuje, vypadá sice pěkně, ale když mi řekne, že by to bylo za dvacet hřiven na osobu a museli bychom ráno v šest vstát a odejít, protože v tu dobu otvírají čekárnu pro běžný provoz, ztratím docela zájem. Částka mi přijde poněkud neuměřená. Sice říkám, že sem třeba přijdeme, až přijdou z města i ostatní, ale nemyslím to vážně.

Ostatním tedy oznamuji výsledek a chystáme se na spaní zde. Luční Kobylka, Sněhová Lilie, Velký Grizzzly, Planoucí Růže ani Veselý Balónek dosud nepřišli, a to už minula desátá. Rozhodujeme se, že budeme držet hlídky, protože jsme přece jen na nádraží, kde není nic jistého. První se hlásí Kvetoucí Pampeliška s Divokou Orchidejí, které budou hlídat do půl dvanácté. V tu dobu je střídám, jelikož stejně nemohu spát, byv trochu nervózní z toho, Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek ještě nepřišli. Příhody ¿Neurčitého? Kuličky ve mně přece zasely sémě obav. Přijdou teprve o půlnoci. Udělám na ně trochu bububu, ale moc velké následky to na nich nenechalo. Je sice fakt, že jsem přesný čas neurčoval, ale přece jen jsem říkal večer na nádraží a nikoli v noci. A taky, kdybychom se na noc chtěli přesouvat někam jinam, tak čekat na ně až do půlnoci by bylo poněkud dlouhé.

Jediný údaj, který bych pro dnešek mohl započítat do statistiky, by mohla být doba strávená v ukrajinském vlaku, od 2:30 do 10:30[46], tedy asi osm hodin. Za tu dobu jsme podle jízdního řádu urazili 246km, vlak měl tedy krásnou průměrnou rychlost 30,75 kmh^{-1}. Pro srovnání, vlak, jímž jsme jeli z Prahy do Košic měl průměrnou rychlost 64,86 kmh^{-1}.

[46]Podle jízdního řádu 10:27, ale zase tak přesně vlak nejel.

Středa 20. srpna

Plán pro tento den: *Doprava na Krym. Z Rachivu jezdí vlak někam do Lvova. Jezdí jediný denně a vyráží někdy ve 2:10 ráno. V Jasini je asi o hodinu později. Ze Lvova jezdí přímé vlaky do Simferopole (sídlí tu Krymská rada, hlavní město Krymské autonomní republiky). Takový vlak ze Lvova ovšem jezdí asi 28 hodin. Jediný problém může nastat, že budou vyprodané lístky. Možná bude stát za úvahu dohodnout se na přesném dni přejezdu a koupit lístky nějak dopředu, pokud to půjde už dřív v Užhorodu nebo v Rachivu. (Je nás docela dost, tak bychom to neměli podceňovat.) Je fakt, že desátý den cesty je středa, tak by to nemuselo být tak hrozné. To je jen úvaha, asi bych to řešil až na místě.*

Původně jsem myslel, že jezdí vlak z Vorochty (hned za Jasiňou) do Kyjeva v nějaký rozumný čas, ale ukázalo se, že jezdí asi jen jednou ročně. V Kyjevě bychom se mohli kdyžtak stavit cestou zpět (viz dále). Na stránkách ukrajinských železnic jsem nenašel žádný tarif nebo něco podobného, z čeho by se dalo určit, na kolik to přijde. Ale dneska jsem na http://www.udo.host.sk/Ukrajina našel deníček někoho, kdo tam byl vloni a podle nich cesta ze Lvova do Simferopole přišla na 73,26 hřiven. Dohromady by to tedy mohlo být něco kolem stovky hřiven. Jedna hřivna je stabilně asi 5,70Kč. To znamená, že by se veškerá doprava po Ukrajině mohla vejít do dvou tisíc. Autobusy jsou levnější než u nás.

Noc byla docela klidná, nikdo nás nerušil, a tak jsme se docela dobře vyspali. Jedinou výtku bych snad měl, že tu mají takový podivný zvyk, pouštět v nepříliš dobře definovaných intervalech krátký úsek velice břeskné hudby. V devět hodin už je většina vzhůru, umytá, případně i oholená. Jen Planoucí Růže a Luční Kobylka ještě spí. Musím je tedy vzbudit, abych zjistil, jak to bude dnes s nákupy jídla do vlaku. Planoucí Růže si nechává půl hodiny na probuzení, Luční Kobylka to klidně nechá na nás. Jdeme s Planoucí Růží do trhu, u kterého jsme včera zanechali ¿Neurčitého? Kuličku. Snažím se s ní cestou navázat dialog a ptám se, kde vlastně včera byli, ale odmávne to tím, že nic zajímavého nezažili, a když mi asi na tři dotazy odpoví pouze jednoduchou větou, pochopím, že moje snahy vést společenskou konverzaci jsou marné.

Nakupujeme nějaký sýr, nechali nám ho dokonce ochutnat, nějaké sladké věci, chleba máme dost ještě z Lazeščiny. K tomu nějaká rajčata, jablka a jogurt. Supermarkety sem naštěstí ještě nedorazily a všechno se zde kupuje v trhu. Mají tu takovou obrovskou místnost a v ní se prodává hlavně maso, leží na velkých pultech jen tak, pohled akorát pro Kvetoucí Pampelišku a Divokou Orchidej. Nějaké maso mají i venku, lezou po něm samozřejmě mouchy a vůbec se mi to nelíbí. Moc tedy místním zdrojům masa nevěřím a stejně máme dost salámu z Čech. Cestou zpátky potkáváme Sněhovou Lilii, Velkého Grizzzlyho a Veselého Balónka. Vyčítají Planoucí Růži, že přece byli dohodnuti, že půjde nakupovat s nimi, chvíli na ni tedy čekali, nevědouce, že už odešla.

Po návratu se ještě soustředíme před jízdou. Jdu se projít na čaj a pro vodku, tentokrát jsem koupil docela drahou, půl litru za čtrnáct hřiven. Ale musím říct, že byla docela dobrá. Potom už nás vyhazují z vojskového sálu, protože chtějí uklidit, když se sejdeme všichni, přesouváme se tedy již na nástupiště, kde však ještě chvilku čekáme, než nám přistaví vlak. Usazení do vagónu probíhá docela úspěšně, skutečně jsme rozházení po celém vagónu, jak mne varovala už prodavačka v Užhorodě. Rozdávám každému lístek s jeho jménem, aby bylo uspořádání osob náhodné a spravedlivé. Mám ležet na místě číslo dvě, tedy nahoře, další tři v oddílu jsou nějací poláci a pán mne žádá, jestli bych se neprohodil s jejich známou na místě dvacet devět. To je dole a ani jinak mi to nemůže vadit.

Nadešel čas popsat trochu vzhled spacího vagónu, máme na to moře času, protože odjíždíme v 11:41 a v Simferopoli budeme až zítra v 14:45. Uspořádání je stejné jako u nelehátkového, kterým jsme jeli z Lazeščiny do Lvova. Oddíly vypadají stejně s tím rozdílem, že tentokrát jsou zde místo lavic trochu měkčí lehátka a nad nimi ještě jedna. U dvojsedaček se stolkem na druhé straně vozu se dá stolek sklopit a vznikne tak další lehátko, ještě jedno je nad ním. Je tu tedy místo pro šest lidí v oddílu, v celém vozu dohromady pro padesát čtyři osob. Mají to dobře vymyšlené s batohy, osoby ležící dole si je dávají pod svá lehátka. Lehátka umístěná kolmo ke směru cesty mají pod sebou takové velké uzavřené truhly, které se dají otevřít jen zvednutím lehátka. Lehátka umístěná podélně prostě mají pod sebou místa. Horní lehátka mají nad sebou velké desky na batohy, pokud se tam neválí matrace a polštáře, batoh se tam i vejde. Ke spaní tu za šest hřiven půjčují povlečení; deky, polštáře a matrace jsou volně k dispozici. Občas se dají otevřít okna, což je naše záchrana, jelikož jinak bychom se asi uvařili, protože venku je docela horko. Jinak je tu asi nějaká kimatizace, ale myslím, že nebyla ani chvilku v chodu. Dalšími příjemnou zajímavostí je to, že u průvodčího je velký samovar, kupodivu na dřevo a nějaké brikety, v němž je většinou volně k dispozici horká voda, nebo z ní průvodčí dělá po padesáti kopějkách čaj do skleniček v plechovém držáčku. U průvodčího také visí jízdní řád s tím, jak dlouho se kde stojí, což je docela užitečná, ač nijak nečekaná, informace.

Po rozjezdu obchází průvodčí všechny cestující a vybírá si k sobě lístky. Taky se ptá, kdo chce lůžkoviny, ale my je nikdo nechceme, protože máme spacáky. Pak už jen následuje dlouhá cesta vlakem. Čas kupodivu neubíhá tak pomalu, jak jsem byl dosud u dopravních prostředků zvyklý. Asi je to tím, že je tu se mnou tak dobrá společnost a ten vlak je tak pohodlný. Nyní zkusím poněkud neuspořádaně popsat některé zážitky z cesty.

Na první větší zastávce jdou Velký Grizzzly a Veselý Balónek ven koupit pivo. Mám z toho trochu strach, ale jen proto, že ještě nevím, jak to tu chodí. Před vlakem už samozřejmě čekají trhovci s taškami a prodávají všechno možné, včetně chlazených piv, zmrzliny, ovoce. Samozřejmě si také kreslíme trička, aby mohla něco kreslit i Černomořská Sasanka, přidělujeme jí přezdívku, odteď je z ní Černomořská Sasanka, původně mohla být jen Mořská, ale když jedeme k tomu Černému moři... Paní sedící proti Kvetoucí Pampelišce si holkám říká o lžičku medu do čaje. Taky říká, že je jí nějak špatně, ať jí na to něco dají. Když jí holky dají ranital, tváří se na něj trochu divně, ale nakonec usoudí, že to docela jde. Potom si podle Kvetoucí Pampelišky dávala k jídlu takové kombinace, že nebylo divu, že jí bylo zle. Na oplátku dostaly Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou od nějaké slečny kyselé bonbóny, prý velmi dobré.

Scházíme se většinou u mne, protože tam sedí nebo leží jen jeden pán, který si navíc později přesedne raději vedle, kde je volné místo. Pán je hrozně tolerantní, což se projeví hlavně večer, kdy už leží nad námi a trpělivě snáší náš zpěv a hovor. Snažím se sice dopisovat deníček a dohnat ztrátu, ale krom toho občas hraji s ostatními nějaké hry. Hrajeme třeba na asociace. Hráči se rozdělí do dvojic, řekněme $(a_1, b_1), \ldots, (a_n, b_n)$, je-li n hráčů. Potom hráč a_1 (BÚNO[47]), vymyslí slovo w a předá ho všem ostatním hráčům $a_2, \ldots, a_n$ tak, aby je nezaslechl žádný z hráčů $b_1, \ldots, b_n$. Hráči $a_2, \ldots, a_n, a_1$ pak v tomto pořadí radí každý svému hráči b. Říkají mu nějaké slovo tak, aby hráč b uhodnul slovo w. Musí to být jen asociace na w a nesmí to být slovo nějak moc podobné. Uhodne-li slovo hráč b_i, vyhrála i-tá dvojice. Hra pokračuje s jiným očíslováním dvojic prohozením rolí a a b.

Taky přímo vlakem prochází pán prodávající zmrzlinu a karty a různé jiné věci. Kupujeme si karty, protože mají azbukou popsanou dámu,

[47]Bez újmy na obecnosti.

kluka i krále. Jenže jsou jinak divné, protože jsou to jen karty od 6 do esa, ale vypadají jako normální kanastové karty, a ne jako mariášové. S Černomořskou Sasankou a Šedým Vlkem se chvíli věnujeme mariáši, i když nevíme, jak se počítají peníze, a tak hrajeme jen tak. Šedý Vlk se stejně učí licitovaný mariáš, Černomořská Sasanka licitaci pořád vyhrává, jelikož je z nás nejodvážnější a má dnes největší štěstí na karty.

Večer potom zpíváme, hrajeme *Pějme píseň dokola* apod. Na to, že sem Veselý Balónek jel s tím, že nezpívá, mu to docela jde. Zpíváme na můj návrh i hymnu, jelikož si myslím, že se to do ciziny patří. Když se setmí, je naše kupé kupodivu jediné, v němž moc nefunguje světlo. Pak jdeme už spát, jen Planoucí Růže si vedle mne špitá s Veselým Balónkem nějaké důvěrnosti a hned vedle si povídají Marble, Šedý Vlk, ¿Neurčitá? Kulička a Černomořská Sasanka. Někde v hloubi vlaku se ještě učí Velký Grizzzly na zkoušku. Do půlnoci ten hovor nějak snesu, ale o půlnoci už musím ostatní vyhnat, protože se v tom fakt nedá spát.

Dneska žádnou statistiku neuvedu, protože vlak započítám až do zítřka. Nechme pro chvíli naše hrdiny spát a dovolme si ukončit díl prvý, totiž *Turisťáci na Zakarpatí*, zítra se pak probudí do dílu nového, *Turisťáci na Krymu*. Nejvhodnějším předělem by snad mohla být trocha poezie...

Chvilka poezie V

Průvodčí s červenou kravatou,
chodí po vlaku, pusu má hubatou.

Kávu a čaj nám nabízí,
k své podpoře nás vybízí.

A snad nás tu rádi vidí,
Po účelu naší cesty sice pídí.

Ale jinak hodní jsou,
obaleni módní rzou.

Procházejí pavlačí,
oči se divit nestačí.

A srdce plesá radostí,
a duše hýří mladostí.

A mozek sténá blbostí,
ale taky trochu radostí.

Že chytřejší není,
když vesnice plení.

A začal všem pomáhat,
nutil je se domáhat.

Každé jeho pochvaly,
vážíme si pro svaly.

Potom všichni rádi jsme,
že nás nevezme,
stará bába na houby.

Kulhá chudák na klouby,
o hůlku se opírá.

O kůrku si zub odírá,
a dál loví vampýra.

Карпатський біосферний заповідник

Пам'ятка відвідувачам

Шановні друзі!

Ви знаходитесь на території Карпатського біосферного заповідника (КБЗ). Свою пошану до природи Ви можете довести бережливим ставленням до неї.

Тому просимо:

- Влаштовувати намети і розводити вогнища тільки у визначених місцях;
- Їздити і ходити дорогами загального користування та екопізнавальними стежками. Транспортні засоби розміщувати тільки на вказаних стоянках;
- Не рубати і не псувати дерева і кущі, не ламати сучки і не рвати квіти;
- Не руйнувати гнізда птахів, не лякати їх, особливо в період гніздування;
- Не псувати скелі і печери. Не ходити по скелях і не робити надписів;
- Не засмічувати територію заповідника;
- Не порушувати спокій тварин, застосовуючи радіоприймачі та магнітофони;
- В заповідній зоні КБЗ **категорично заборонено** полювання на звірів, птахів, рибальство, збір лікарських рослин, ягід та грибів.
- Заборонено будь-яку іншу діяльність, яка б порушувала природний розвиток процесів та явищ, або ж створювала загрозу шкідливого впливу на природні комплекси та об'єкти заповідника.

Бережіть природні екосистеми від вогню. При потребі організуйте гасіння пожежі, повідомте про це службу державної охорони, міліцію або сільраду.

Дякуємо за зразкову поведінку в заповіднику та бережливе ставлення до природи!

Адміністрація Карпатського
біосферного заповідника

Dear friends!

You are in the territory of the Carpathian biosphere reserve (CBR). Your respect to nature can be proved by your thrifty attitude to it. Therefore, we ask you kindly:

- To place your tents and to kindle fire only in the fixed places;
- To drive and walk only along the roads of general use and eco-cognitive paths. To put your transport means only in the fixed parking places;
- Do not cut and spoil trees and bushes. Do not break twigs and pick flowers;
- Do not destroy bird nests, scare birds, especially in the period of nestling.
- Do not spoil rocks and caves. Do not walk in the rocks and make inscriptions;
- Do not foul the reserve's territory;
- Do not disturb animals, using radio and tape-recorders;
- Hunting on mammals and birds, fishing, collection of medicinal plants, berries and mushrooms is **flatly forbidden** in the core zone of the CBR.
- Any other activity, which could disturb natural development of processes and phenomena, or make danger of the harmful impact on natural complexes and objects of the reserve, is forbidden.

Protect nature ecosystems from the fire. If the necessity arises, organize the extinguish of fire, inform the forest guard, police, or village council about the conflagration.

Thank you for the model behaviour in the reserve and your thrifty attitude to nature!

Administration of the Carpathian
biosphere reserve

Карпатський біосферний заповідник

Створений в 1968 році для збереження та вивчення природних комплексів Українських Карпат. Сучасна територія займає площу 53 630 га і включає 8 ізольованих масивів: Чорногірський, Свидовецький, Мармарошський, Кузійський, Угольсько-Широколужанський та "Долина нарцисів", "Чорна Гора" і "Юлівська Гора". Така територіальна структура репрезентує все ландшафтне та біогеографічне різноманіття Українських Карпат від передгірних рівнин до високогір'я. Тут охороняється понад тисячу видів вищих судинних рослин, 64 види ссавців, 173 види птахів, 9 видів плазунів, 13 видів земноводних, 23 види риб, понад 10000 видів безхребетних тварин. В заповіднику зареєстровано 64 види рослин і 72 види тварин, занесених до Червоної книги МСОП і України, а також до Європейського Червоного списку.

В 1992 році Карпатський заповідник отримав статус біосферного і включений в міжнародну мережу біосферних резерватів ЮНЕСКО. Його територія поділена на 4 функціональні зони з диференційованим режимом охорони: заповідну, буферну, регульованої заповідності та антропогенних ландшафтів.

У 1997 році заповідник вперше в Україні був нагороджений Європейським дипломом і його територія знаходиться під заступництвом Ради Європи.

Україна, 90600 м. Рахів, вул. Красне Плесо, 77
Карпатський біосферний заповідник
тел. 2-21-93, 2-20-54.
Ел.пошта: Cbr@rakhiv.ukrtel.net

Ukrajina II

Díl II: Turisťáci na Krymu (od čtvrtka 21.8.)

Místo děje: Krym, Kyjev
Časové období: 10. 8. 2003 – 31. 8. 2003

Zapsal: Strašlivý Uragán
Osoby a obsazení: Členové Turistického oddílu MFF UK a jejich známí. Jmenovitě: Sněhová Lilie, Planoucí Růže, Luční Kobylka, Divoká Orchidej, Kvetoucí Pampeliška, Černomořská Sasanka, Lesní Jahůdka, Šedý Vlk, Velký Grizzzly, >Neurčitá? Kulička, Veselý Balónek, Marble a autor

I druhý díl samozřejmě věnuji vám všem, milí účastníci, ale pro úplnost to ještě opakuji.

Úvod

Jestli si vzpomínáte, nechali jsme na konci prvního dílu všechny členy výpravy usnout ve vlaku ze Lvova do Simferopole. Jistě jste zvědavi, co se dělo, když se probudili do slunečného rána o několik set kilometrů dále na východě a blíže k vysněnému cíli, Krymu. Jinak byste se přece nechystali číst díl druhý a šli byste raději na procházku. Otočte tedy stránku a čtěte...

Čtvrtek 21. srpna

Plán pro tento den: *I tento den se dopravujeme na Krym.*

Ráno ve vlaku snídáme mimo jiné instantní polévku udělanou v horké vodě ze samovaru. Jen Luční Kobylka nikoli, dlouho spí a pak na ni stejně nemá chuť. V Chersonu (Херсон) si kupujeme zmrzku a hned za ním se bedlivě koukáme z okna, protože už brzy budeme přejíždět Dněpr (Дніпр). Takovou událost si samozřejmě nemůžeme nechat ujít, je opravdu širý, ale jestli hučí nebo sténá, není slyšet. Rozhodně však zrovna nepozvedá vlny jak hory. Velký Grizzzly se ptá průvodčí, kde je tu Dněpr a ona na to vece, že Dněpr je přece v Kyjevě (Київ), tady ne. Mimo to hrajeme poránu elektriku, někdo už včera navrhoval, že bychom si ji mohli zahrát, ale byl už večer, a tak jsme nechtěli ostatní spolucestující rušit. Podle prvních zpráv mělo jít o tichou hru, ale dnes se ukázalo, že tomu tak není, protože se při ní mohutně mlátí do stolu.

A to už pomalu přejíždíme mezi Vadimem (Вадим) a Armjanskem (Армянск) hranice poloostrova a jsme na Krymu (Крым[1]). V Džankoji (Джанкой) si kupujeme přes okénko piva a krevetky. Krevetky jsou ale hrozně mrňavé, a tak se špatně jí. Je totiž docela obtížné oloupat je, i pro Veselého Balónka, který v tom má podle svých slov praxi z Ameriky. Tam prý loupal spoustu krevet, ale byly větší, a proto nebyl problém je naříznout nožem a sloupnout. Nakonec je ani všechny nesním, nabízím sice ostatním, ale Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym si koupili vlastní a ostatní moc zájem nemají. Kvetoucí Pampelišce ani Divoké Orchideji se krevetky vůbec nelíbí, ačkoli celý, asi nedlouhý, život strávily krevetky humánně v moři. To už se pomalu balíme a připravujeme k vystoupení z vlaku, protože, věřte tomu nebo ne, nakonec jsme přece dorazili úspěšně do Simferopole (Симферополь), navíc i podle jízdního řádu, tedy před třetí hodinou odpolední.

Venku na nádraží vládne naprostý chaos, je vidět, že jsme se přiblížili turisticky exponované oblasti, navíc na východ od nás. Už na nástupišti stojí spousta osob obého pohlaví, nabízejících na cedulích ubytování. Když vystoupíme všichni, projdeme ven nádražní budovou a usadíme se

[1] Ukrajinsky Крим, vyberte si, co je vám bližší. Ačkoli je Krym součástí Ukrajiny, požívá jisté autonomie a stejně se tu mluví většinou rusky a i většinu obyvatel tvoří Rusové. Ať tak či onak, od tohoto odstavce do opuštění krymského poloostrova budou všechny místopisné i jiné nápisy uvedeny rusky, nebude-li zmíněno jinak. Vadim výše tedy není ukrajinsky Vadym, ale rusky Vadim.

venku u květinového záhonku. Procházejíce nádražím, všiml jsem si, že nápisy, i oficiální, jsou napůl ruské a napůl ukrajinské, dokonce i na dvou cedulích jinak stejného vzhledu vedle sebe jsou nápisy jiným jazykem, což mi přijde docela vtipné. Je prostě vidět, že jsme přejeli do oblasti, kde většinu obyvatel i turistů tvoří Rusové. Taky už tu snad nikde od domorodců neuslyším slovo hřivna, všude je zvou rubly.

Zatímco ostatní nechávám sedět s batohy před nádražím, jdu opodál zjistit, jak je to s trolejbusy. Vypadá to, že opravdu jezdí odtud až do Jalty (Ялта) v asi půl hodinových intervalech. Zatím nevím za kolik, ale levněji se přes hory stejně nedostaneme, my dnes nechceme dojet do Jalty, ale do Alušty (Алушта), kde bychom rádi strávili noc u moře. Necháváme si tedy čas do půl páté na nákupy, nabízím se, že počkám u batohů a nákup jídla nechávám na Luční Kobylce a Planoucí Růži. Když jsem tu chvíli sám, promluví na mne nějaká kolemjdoucí Ruska, ale poté, co jí řeknu *пожалуйста*, ztratí o mne zájem a pokračuje v chůzi. Šedý Vlk a Černomořská Sasanka přijdou za chvíli, a tak si mohu jít odskočit a projít se po okolí.

Rád bych koupil pohledy. Obejdu za tím účelem celý bulvár Lenina, než najdu stánek s novinami, kde to vypadá, že pohledy mají. Nejvíc se mi líbí sada obrázků za 5,50, ale po odstoupení od stánku zjistím, že nejde o pohledy, ale opravdu jen o obrázky, z druhé strany potištěné textem. Navíc se na nich samozřejmě vyskytuje jen moře a samá místa, kam se asi nedostaneme. Mezitím už jsem koupil po 2,61 hřivně známky na pohled putující po železnici[2]. Jdeme tedy ke stánku ještě jednou s Černomořskou Sasankou, mají tu i normální pohledy, ale ty jsou docela nevzhledné. Jsou na nich jen pláže a moře, případně ještě obojí ve světle zapadajícího Slunce. Vybírám alespoň dva celkem snesitelné druhy a od každého si kupuji dva kusy, jeden z nich počítám pro Pedra.

V půl páté je samozřejmě na místě srazu jen slabá většina nás všech. A to ještě každou chvíli někdo odbíhá pro pirožky a podobné hlouposti, teprve v pět se tedy můžeme vypravit na trolejbus. U pokladny kupuji lístky na čtvrt na šest, stálo to každého asi 5 hřiven. Přesně 4,88, z čehož 80 kopějek bylo za bagáž, jedna kopějka za místenku, která je nedílnou částí lístku a asi ještě jedna kopějka byla za to, že nám to prodala na určitý čas. Jinak tomu nerozumím, čistá cena za lístek činila 4,06 hřiven, lístek je v tomto směru, nijak překvapivě, poněkud nejasný. Musíme rychle najít

[2]Podle razítka to ale vypadá, že je stejně poslali letadlem.

místo, odkud trolejbus jezdí, naštěstí se ukáže, že stání je hned u pokladny.

Opravdu tu jezdí trolejbusy značky Škoda, jak jsem se dozvěděl už dřív na internetu, a jízda naplňuje všechna moje očekávání. Batohy skládáme, kam se dá a pak už se můžeme koukat z okénka, máme na to dvě hodiny podle jízdního řádu, ve skutečnosti víc, protože v Simferopoli se trolejbus prodírá zácpou. Za městem začíná cesta pomalu stoupat a otvírá se nám první pohled na Krymské hory, jmenovitě po pravici na Čatyr–Dag (хребет Чатыр–Даг), se kterým se nechávají Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou v trolejbusu vyfotit, ale moc dobře ta fotka nevyjde. Po levici pak na Demerdži jajlu (хр. Демерджи яйла[3]). Obojí vypadá opravdu majestátně. Do Angarského sedla (Ангарский перевал 752m), který je nejvyšším bodem celé trolejbusové trati, se trolejbus škrábe s jistou námahou. Odtud naopak nezbývá, než brzdit, brzdit a brzdit. Pro zajímavost, celá trasa ze Simferopole do Jalty tvoří nejdelší trolejbusovou trať na světě. Trolejbusy ji obvykle absolvují za tři hodiny, její délka činí asi osmdesát kilometrů, nejvyšší bod se nachází v již zmíněných 752[4] metrech nad mořem, nejnižší jen několik desítek metrů nad mořem.

Mé pocity jsou opravdu nádherné, zato na Velkého Grizzzlyho má jízda neblahý vliv a dříve pozřená potrava mu nezadržitelně opouští žaludek směrem nahoru. Ještěže mají se Sněhovou Lilií po ruce pytlík a vůbec, že tam má Velký Grizzzly Sněhovou Lilii, která jej může přidržet, i když dvakrát nadšeně se netváří. Cestou dolů už vidíme moře a Aluštu, kde jsme na trolejbusovém nádraží asi v osm. Hned nás tu samozřejmě někdo otravuje s ubytováním. Řidič trolejbusu se nás taky významně ptá, kde budeme spát a potom nám nabízí ubytování, které odmítáme s tím, že máme stany. Nějak mu to ale nedá a ptá se nás pořád dokola, buď on, nebo se na nás vrhl ještě jiný člověk, už si nevzpomínám. Veselý Balónek se sice vytahuje, že ho nějakým trikem zahnal, řekl mu totiž anglicky, že nemáme zájem, že máme kde spát, ale po chvíli se stejně ten člověk vrátil. Vypadá to, že nedokázal pochopit, že chceme spát pod stany někde venku.

Mezitím nabíráme na záchodě vodu, i když prý není pitná, potom se vydáváme k moři. Nejprve zamířím instinktivně k horám, ale pak mne ¿Neurčitá? Kulička a Marble přesvědčí, že jsem si spletl směr. Jdeme dolů na nábřeží, kde panuje naprostý chaos, spíš než jako na nábřeží to tu

[3] Krasovým plošinám se totiž na Krymu říká jajly.

[4] Tak schválně, jak jste číslo přečetli? Správně by to mělo být: „Sedmi stech padesáti dvou.“

vypadá jako v lunaparku. Pro stánky, lidi a atrakce se tu nedá projít. Chvilku se zdržujeme kupováním a ochutnáváním kvasu (квас), a tak to chvíli vypadá, že přední skupinu už nenajdeme, ale naštěstí jsme se přece ještě setkali. Po nábřeží jdeme vlevo, protože by tam podle mapy mohlo snad být trochu volnější místo, na němž by se třeba dalo spát. Podle moře jdeme ještě dost dlouho, pomalu se stmívá, alespoň je dobře vidět palma, vyrobená z červené umělé hmoty a svítící do šera. Píšu-li svítící, míním svítící celým svým povrchem, jen si to zkuste představit. Podobné palmy, červenou a žlutou, jsme už viděli z trolejbusu poblíž Angarského sedla před jakýmsi motorestem. Jenže tam ještě tak krásně nesvítily, je to fakt úžasný pohled, Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou neodolají a nechávají se před palmou vyfotit. Fotka silně evokuje představu večerního motorestu kolem E55.

Nábřeží však končí a my musíme uhnout trochu od moře. Jdeme chvilku podle potoka než dojdeme k mostku, který se nad ním klene, zde se rozhodujeme, co dál. Buď můžeme jít podle potoka do vnitrozemí a zkusit pokračovat chvíli po silnici z Alušty na východ s tím, že snad někde dál uhneme zpátky k moři a snad tam nebude takový mumraj. Druhou možností je přejít po mostku a snažit se pokračovat co nejblíž moře, nevíme ale, jestli tato cesta nevede jen k hotelům opodál a nemuseli bychom se tedy vracet. Marble a Šedý Vlk se zachovají podle známého lidového rčení, *řež, a plač žes' neměřil*, a vyrazí beze slova proti proudu potoka do vnitrozemí. My se však rozhodneme přece jen nejprve měřit, od hotelů směrem k nám míří zrovna dva batůžkáři, kluk a holka, kterých se můžeme zeptat na situaci. Ptám se jich, jestli se touto cestou dostaneme k moři. Prý ano, musíme projít tunelem, kterým se dostaneme k plážím. Pak se tedy ptám, jestli se tam dá najít místo na spaní. Prý je zanedlouho po levé straně lesík, kde se snad dá přespat a ujdeme-li podle moře tak deset kilometrů, je tam už úplně pusto a určitě najdeme pěkná místa. Pobřeží je celé průchodné. Mezitím prý někdo viděl kousek od nás toho člověka, který se nás pokoušel tak vehementně na trolejbusovém nádraží přesvědčit, abychom přijali nocleh u něj, a nemohl pochopit, že se tady někdo vydá spát pod stan. Prý nás sledoval celou dobu, asi se chtěl podívat, kde si své stany postavíme.

Velký Grizzzly proto běží za Marblem a Šedým Vlkem, naštěstí je ještě dohnal, a vydáváme se právě popsanou cestou. Mezitím se už téměř setmělo, brzy již padne noc. Zanedlouho narazíme na odbočku doprava dolů, protože se nám zmínka o tunelu poněkud nezdála, vydáváme se pro jistotu prozkoumat i tuto odbočku. Vede však jen do hotelu, dává se tu s námi do řeči nějaký člověk, asi zaměstnanec. Když zjistí, že chceme k moři, provádí nás areálem hotelu dolů. Zkouší konverzovat anglicky, protože mu před tím Marble řekl, že neumí rusky a pán to asi vztáhl na nás všechny. Jeho angličtina je však mnohem horší, než moje ruština, tak si říkám, že měl raději zůstat u ní.

Dostáváme se nicméně opět na nábřeží, které nyní vede nad plážemi, bohužel soukromými. Musíme tedy jít stále dál, procházíme kolem nějaké diskotéky, kde to z dálky vypadá, že tu tancuje polonahý pár, ale zblízka se ukazuje, že žena měla jen špatně viditelné plavky. Planoucí Růži jsem tedy zbytečně nabádal, aby odvrátila zrak, maje strach, že by jinak při své prudérnosti neprošla kolem. Po nějaké době se na chvilku zastavujeme nad jednou soukromou pláží, abychom se dohodli co dál. Jenže na takových místech není radno se zastavovat, okamžitě se na nás vrhá hlídač této pláže a nabízí nám, ať na pláži přespíme a ráno můžeme jít, kam budeme chtít. Museli bychom sice vstát v šest, ale prý by nám půjčil plážová lehátka. Teprve po chvilce mne napadne zeptat se, kolik by za to chtěl a po odpovědi, že se ráno dohodneme, vím, že bude lepší pokračovat v cestě.

Pokračujeme dále po silnici, po levici domy sice končí, ale je tam prudký sráz. Po další chvíli to na obzoru vypadá trochu temněji, už ale propadám skepsi a myslím, že až zajdeme za ostroh, ukáže se nějaký silně nasvícený hotel. Cestou míjíme odbočku vlevo kolem níž rostou stromy, bohužel mezi stromy je spousta stanařů a my už se mezi ně nemáme šanci vejít. Pobřeží zahybá mírně vlevo a za ohybem se skutečně nachází nasvícený hotel, dokonce se závorou. To již propadáme jistému zoufalství. V dálce sice vypadá pobřeží temněji, ale jít ještě deset kilometrů... Zastavujeme se tedy a posíláme ¿Neurčitého? Kuličku a Šedého Vlka na průzkum zpátky a po odbočce nahoru. Jsou pryč docela dlouho, zatím stihneme vypít jogurty a zazpívat si. Vracejí se s tím, že jakýkoli nocleh v nejbližším okolí nepřichází v úvahu, protože všude kolem leží hovna[5]. Jsou prý rozmístěna tak hustě, že téměř není kam šlápnout a o stavění stanu nemůže být řeči. A to šli docela daleko a obešli to tu dokolečka, vždyť přišli z druhé strany.

Nezbývá, než si opět nasadit batohy a pokračovat dál. Zpátky cesta nevede, neboť tam by nás čekal jen zmíněný člověk od soukromé pláže,

[5]Dámy prominou, leč výstižněji by to vskutku nebylo lze vyjádřit.

s nímž se opravdu vidět nemusíme. Procházíme kolem rybářské osady, nejprve jdeme stále po cestě, ale pak to zahneme kamsi na kamení hned nad mořem. Nevidíme totiž po tmě, že se to dá obejít. Zde si musím vyndat baterku, protože jinak se tu nedá projít, navíc si musím vyhrabat z batohu náhradní baterky, aby mi čelovka svítila. ¿Neurčitá? Kulička mi sice nabízí svoje, ale má jen dvě.

Pak tedy procházíme kolem domu, nebo hotelu, dolem po obrovských kamenech, i tady myslím procházíme kolem lidí, kteří si tu dělají oheň. Po trochu krkolomné cestě se dostáváme na parkoviště, na němž samozřejmě stojí pár aut. Vede odtud odbočka nahoru, jdu se tam podívat, jestli by se tam přece nedalo usídlit, ale kluci měli pravdu, je to tu fakt zas. . . é. Pokračujeme tedy ještě po parkovišti, míjíme velkou díru do země, v níž vidíme potrubí, z něhož prýští silným proudem voda, tomu říkám pramen dvacátého prvního století. Vodu z něj však nenabíráme, je to docela hluboko a krom toho ji zatím nepotřebujeme. À propos, asfalt už samozřejmě skončil a když projdeme kolem několika bizarních konstrukcí z klacků a plachet, vzdáleně připomínajících to, co rozumíme pod pojmem stany, končí i parkoviště. V případě nouze bychom se vešli i na to parkoviště, ale to by opravdu už nesmělo být zbytí.

Po parkovišti následuje zbytek plotu a betonové zábrany proti autům a za nimi, věřte tomu nebo ne, pláž. Sice kamenitá, ale jinak je celkem ideální. Nikdo se na ní nenachází, je dost velká, abychom mohli poodejít od světel z parkoviště a jediné, co tu hyzdí krajinu jsou tlusté roury produktovodu. A moře je krásné, myslím, že jsme si ho po tom strastiplném pochodu opravdu zasloužili, došli jsme sem asi o půlnoci.

Na ráno žádný budíček neurčuji, horko nás stejně brzy probudí a dopoledne asi zůstaneme zde a budeme se koupat. Spíme pod širákem, protože stavět za takové jasné a teplé noci stan by byl opravdu zbytečný luxus a námaha. Planoucí Růže chce nejprve držet hlídky, proti čemuž ¿Neurčitá? Kulička protestuje, protože se mu to zdá zbytečné. Nakonec si dáváme batohy mezi sebe a žádné hlídky nejsou. Ležím na kraji vedle Kvetoucí Pampelišky, která nám vypráví pohádku *O perníkové chaloupce*, ale nevím dodnes, jak to dopadlo, protože jsem usnul zhruba v okamžiku, kdy byli Jeníček s Mařenkou na střeše domečku.

Do statistiky bych mohl pro dnešek uvést vlak ze Lvova do Simferopole. Vyrazili jsme včera v 11:41 a dorazili jsme podle jízdního řádu dnes ve 14:54, což činí neuvěřitelných 27 hodin a 13 minut, za tu dobu urazil vlak 1420km průměrnou rychlostí 51,54 kmh^{-1}. Z toho ale čtyři a tři čtvrti hodiny prostál, bez přestávek jel průměrnou rychlostí 63,20 kmh^{-1}. Pak jsme jeli trolejbusem, od 17:15 asi dvě a půl hodiny, i když nominálně jsme měli jet jen dvě. Co jsme dnes ušli z Alušty, než jsme našli místo na spaní, raději nebudu počítat, protože bych to stejně nemohl odhadnout dostatečně přesně.

Pátek 22. srpna

Plán pro tento den: *Přiznávám se, že Krym ještě nemám tak dobře rozmyšlený. Ale mohli bychom přejet ze Simferopole do Alušty, najít si nějakou klidnou pláž a den (nebo spíš půl) se válet na pláži nebo poblíž. Do Jalty jezdí ze Simferopole přes Aluštu a Krymské hory nejdelší trolejbusová trať na světě, obsluhovaná mimo jiné trolejbusy značky Škoda. (Do Alušty jedou asi jeden a půl hodiny, intervaly asi dvacet minut, nejvyšší bod trati je v asi sedmi stech padesáti metrech nad mořem.) Vůbec to vypadá, že na Krymu by neměl být s dopravou problém, autobusy tam jezdí docela často. Jedinou nevýhodou je, že jižní pobřeží Krymu asi bude docela obležené, protože mám pocit, že jde o nejvykřičenější místo v Černomoří. Na druhou stranu i nedaleko Burgasu (to je v Bulharsku) se daly najít klidné, (téměř) liduprázdné a pěkné pláže, na nichž se dalo docela dobře spát. Na každý pád tam bude docela draho.*

Ráno vstáváme už asi v sedm, protože na slunci se v tomto podnebí nedá spát. Je děsné horko, a tak naše první kroky vedou pochopitelně do moře. Jen Planoucí Růže do vody nešla, protože se nechtěla prosolit. Následuje snídaně, již tradiční vločky. Ještě před tím mizí Planoucí Růže s Veselým Balónkem pro vodu, jsou tam hrozně dlouho, ale vlastně se není čemu divit, protože spolu celou noc nemluvili, a tak si to teď musí vynahradit. Když se vracejí, učiní nesmělý pokus jít po rourách produktovodu, který se táhne podle celé pláže, moc jim to ale nejde.

Po snídani se krátce radíme s Šedým Vlkem, Marblem a ¿Neurčitým? Kuličkou, kam odtud vyrazíme. Končíme s tím, že vyrazíme na hřeben podle mého původního plánu. Pojedeme odpoledne do Jalty, odkud se pokusíme dostat nahoru, na Jaltskou jajlu (Ялтинская яйла), po ní půjdeme na západ k Aj–Petri (Ай–Петри), odkud zamíříme dolů Velkým kaňonem (Большой каньон Крыма). Odchod chci určit na poledne, protože ¿Neurčitá? Kulička by ještě rád s holkama vařil, Kvetoucí Pampeliška si pak ještě vyžaduje půl hodiny navíc, kvůli tomutéž. Oba časy však neříkám dost nahlas a důrazně, a tak se stane, že třeba Sněhová Lilie je v jedenáct hodin překvapena uvedeným termínem.

Potom se ještě válíme po pláži, asi v jedenáct chceme začít vařit. těsně před jedenáctou však Planoucí Růže mizí se Sněhovou Lilií a Velkým Grizzzlym kamsi pro vodu, Planoucí Růže už nejde pro vodu, jen tam Sněhovou Lilii a Velkého Grizzzlyho vede. Nějak jsem nepochopil, proč jim to trvá vždycky tak dlouho, když přece hned na parkovišti byla voda ve velké díře. Oni prý ale chodili kamsi do krámu až k té rybářské osadě, čímž samozřejmě stráví hrozně moc času, myslím, že si tam i něco perou. Někdo si taky pere v moři. Když jsem to pak řekl doma, byli tím všichni znechuceni, že to musí být hnusné, ale ti, kdo to tu zkusili, byli celkem spokojeni. Já jsem tedy tuto potřebu necítil, na každý pád prádlo rozložené po pláži, aby uschlo, vypadá docela vtipně. Samozřejmě si tu sbíráme spoustu kamínků, mají tu opravdu krásné oblázky. Ačkoli ty mají zase tu nevýhodu, že z nich nejde postavit hrad. Mušle tu skoro žádné nejsou. Ve vodě si navíc házíme míčem, který nesla Kvetoucí Pampeliška, a létajícím talířem Černomořské Sasanky.

Vařit začínáme radši až půl hodiny potom, co Planoucí Růže odešla, protože si nemyslíme, že by přišla brzy. Vaříme rýži se zeleninou, Planoucí Růže nakonec přichází, když jsme asi v polovině. Rýže je neuvěřitelně rychle uvařená, asi to bude tím, že je takové horko a hlavně že voda vaří skutečně při stu Celsiových stupních. Takhle dobré jídlo jsme tu ještě neměli, na čemž se shodneme všichni tři, možná bychom si za to mohli započítat bod.

Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška po jídle odešly kamsi pryč a vracejí se s melounem. Dostaly výborný nápad, že se ještě před odchodem vyfotíme všichni ponořeni do vln Černého moře, jak každý držíme v rukou kus melounu. Vlivem nejrůznějších zdržení se k tomu dostáváme teprve v půl druhé, teprve ve dvě opouštíme toto místo. Dnes se mi konečně podařilo sbalit se dřív než Planoucí Růži, dosud byla vždycky sbalená půl hodiny před ostatními a pak jen tak seděla na batohu s obvyklým zamračeným obličejem. Díky tomu jsem neměl chvíli co dělat, tak jsem si pískal na píšťalku, moře je v tomto směro velmi inspirující. Na Šedého Vlka působí atmosféra a čekání podobně, pouze místo flétničky si hraje na foukací harmoniku.

Do Alušty jdeme nakonec v podstatě stejnou cestou, jako jsme šli sem, za světla však vypadá dosti odlišně. Nejprve míříme na parkoviště, kde chvilku váháme, jestli přece nepůjdeme nahoru na silnici, ale ¿Neurčitá? Kulička se šel napřed umýt k technickému prameni a většina se ještě chce stavit v tom krámě, kam předtím vodila Planoucí Růže výpravy pro vodu. U technického pramene musím vyměnit film, a tak jsem nemohl vyfotit bizarní stanové konstrukce, o nichž jsem se zmiňoval už včera, ani toalety poblíž. I když říkat tomu toalety je opravdu velmi nadnesené, šlo o papundeklovou desku, na níž bylo napsáno *WC* a *Wellcome*. Za ní měl asi člověk jít vykonat potřebu. Celé to bylo navíc umístěné v terénu, který více než cokoli jiného připomínal skládku. Podobný terén je tu koneckonců všude okolo, jen u moře to naštěstí nevypadá tak hrozně.

Zatímco si vyměňuji film, přibíhá za ostatními muž a nabízí jim hroznové víno, prý jako dárek turistům. Kamarádi se na to tváří poněkud nedůvěřivě, ale opravdu je to dárek a nemusíme za něj nic platit, jak by tu člověk spíš očekával, a víno je přesto všechno dobré. Všude se najdou dobří lidé. Kamení, po němž jsme sem včera přišli, se vyhýbáme a procházíme tentokrát horem, skrz bránu se závorou. Tam nám hlídač ukazuje, kudy máme jít dál, a když zahneme za chvíli dolů ke krámu, nějak se mu to nelíbí. Divoce na nás gestikuluje, ale když si ho nevšímáme, za chvíli toho nechá.

V krámě se trochu zdržujeme, bohužel. Kupujeme tu vodu a zmrzku, brzy ale ženu ostatní dál. Procházíme kolem trochu extrovnějších paneláků, kvůli nim tu asi měli tu bránu, k rybářské osadě. Podle ní pokračujeme k Aluště, za dne je na osadu opravdu zajímavý pohled, vypadá docela chaoticky, i když to nevypadá na chudé rybáře, spíš na rybáře rekreační. Všechny boční uličky jsou vybaveny kolejnicemi na tahání lodí nahoru. A potom už stejnou cestou jako sem, jen za světla to je mnohem jednodušší. Cestou dál vidíme člověka s profesionálním outdoorovým vybavením, jak si vaří oběd. Místo vařiče používá letlampu.

Zpátky nejdeme samozřejmě areálem hotelu, ale tunelem, který vede na silnici, z níž jsme včera uhnuli moc brzy. Tunel je jen pro pěší a je v něm krásně chladno, jeho stěny jsou samozřejmě zaplněny stánky se vším možným. Tunel má docela dobrou akustiku, což ověřujeme zpěvem kánonu *Lechu neranena*, na jehož melodii složily Luční Kobylka s Planoucí Růží aktuální text – *…spálená ramena, spálená ramena, spálená rameramena naše…/…pluji si vodou a ta mě chladí, vlny mě unášejí…* Určitě si taky zpíváme *California Dreamin'*, ale to si zpíváme skoro všude, a tak to ani není potřeba zmiňovat. Šedému Vlkovi už se ta písnička pomalu přestává líbit, přitom se nám daří čím dál víc.

Tentokrát se chceme vyhnout přelidněnému pobřeží, a tak míříme od potoka, u kterého jsme včera tak dlouho rozmýšleli, rovnou do centra v našem směru. Marble nám na jednom místě utekl kamsi dopředu, ale snad se nám neztratí, i když my jdeme jinudy, protože se nám jeho směr nezdá ideální. Cestou se ještě jednou zastavujeme u krámu, kde snad kupujeme jen vodu, odejdu dřív, abych ostatní popohnal, za mnou se však nikdo nerozešel. teprve po chvíli mne doženou Planoucí Růže s Veselým Balónkem a říkají, že jim bylo líto, že jsem byl tak sám, a tak šli za mnou. Tomu tedy říkám autorita.

Na trolejbusovém nádraží jsme asi v 15:38, nejbližší trolejbus odjíždí v 15:44, ale než najdu Marbla, který si sedl na schody u druhé strany budovy, je samozřejmě pozdě. Další trolejbus jede asi za půl hodiny, v 16:17, mezitím si stihneme s Šedým Vlkem dojít na pivo, Velký Grizzzly kupodivu na pivo nejde. Mají tu Krymské za 1,80, ale číšník jako obvykle nemá nazpátek, a tak přijde nakonec na dvě hřivny. To, že nemá drobné, oznamuje tak, že mi prostě nemůže vrátit, ani nepředpokládá, že bych se nějak vzpíral, protože to je přece zcela normální a přirozená situace. Taky tu lepím známky na pohledy, ale nevím, kde je schránka. Už na pláži jsme mimo jiné napsali pohled pro Pedra s podpisy všech účastníků. Složili jsme na něj básničku, přesně už nejsem schopen ji zreprodukovat. Myslím, že to bylo nějak takhle:

Ach to naše hoře,
že u jiné vody jseš,
a do černé s námi nevlezeš,
že u jiné hory jseš,
a na Hoverlu s námi nepůjdeš.

Taky samozřejmě kupuji lístek na trolejbus do Jalty, stojí to každého asi 4 hřivny[6]

Potom si jdu sehnat malou svačinku, v podivném zkratu však zapomenu, že mi už nezbývá mnoho času, a jdu docela daleko. Navíc si s sebou jako obvykle neberu hodinky. Nic vhodného však nenajdu, až cestou zpátky uvidím na dohled od trolejbusů prodávat po dvou hřivnách hotdogy. Jeden si objednám a zaplatím, a pak už se jen zkoprněle koukám, jak trolejbus s cedulí Jalta opouští stanici. Ještě než mi ten hotdog donesou, trvá to docela dlouho, běžím rychle k ostatním, jsou tu všichni, někteří mají i batohy na zádech. Ach jo, to jsem zase něco zvrtal, celou dobu prudím ostatní, aby byli všude včas, a pak se mi stane tohle. Ostatní jsou tak laskavi, že mi ani nenadávají, dost na tom, jak si nadávám sám. Musím tedy jít zpátky k pokladně, kde se mi podaří domluvit s prodavačkou, aby mi změnila lístky na příští trolejbus, stojí mě to jen padesát kopějek

[6]Opět 3,04 za lístek, 0,01 za čas, 0,01 za místo a 0,80 za batoh, dohromady 3,86.

na osobu, tedy 6,50 hřiven. Lístky se tu totiž i na trolejbusy a autobusy prodávají na určitý čas a s místenkami.

Musíme čekat ještě půl hodiny do 16:52, kdy teprve jede další trolejbus. Do té doby se neodvažuji jít nikam jinam, než na záchod, a i to raději v dostatečném předstihu. Tentokrát nám trolejbus neujede a zodpovědná paní nám ukazuje místa. Každá stanice tu má totiž nejméně jednu paní od rány, která ukazuje cestujícím, kam si mají sednout a kam dát batohy. Běda, jak se jí někdo protiví, ječet jako Ruska s funkcí snad neumí žádné jiné ženy na světě. Na nás trochu ječí kvůli batohům, protože batohy se tu mají dávat k zadním dveřím a my si je nesmíme dát na sedadla ani k sedadlům, ale jen na to jedno vykázané místo. ¿Neurčitá? Kulička je omotává šňůrou, aby neupadly.

Do Jalty jedeme asi hodinu. Cestou se mimo jiné bavíme s Divokou Orchidejí o cestovatelských cílech, ona se diví, proč jsem měl jako jeden z nich právě Krym, na to jí samozřejmě nedokážu racionálně a logicky odpovědět, protože myslím, že podobné věci jsou čistě emocionálního charakteru. Divoká Orchidej prý žádné cestovatelské cíle ani sny nemá. Nejzajímavějším bodem cesty je to, že jedeme kolem veliké vstupní brány do Artěku (Артек). Je zajímavé, že krom mne a Černomořské Sasanky nikomu toto jméno nic neříká. Zato my dva litujeme, že jsme si to nestihli vyfotit.

V Jaltě jsme kolem šesté, nahoru je krásný výhled na hory koupající se v mlze. To je asi jediné, co se mi na Jaltě líbilo. Říkáme si s ¿Neurčitým? Kuličkou, že bychom mohli zkusit sehnat nějakou dopravu, co nejvýš to půjde. Nahoru vede silnice, nejprve do vesnice Sovětské (Советское), pak pokračuje až nahoru a dále do Alušty. Jdeme hned vedle na autobusové nádraží, protože trolejbusy nahoru určitě nejezdí. Počkám, až se uvolní informace a ptám se paní za okénkem, jestli tam nejede autobus. Jenže když řeknu, že chci do Alušty, což bylo součástí prvního pokusu dostat se až nahoru, nechce už vidět na mapě kudy a rovnou se ptá kdy a říká mi i časy autobusů, samozřejmě jedoucích dolem. Takhle to tedy nepůjde. Dalším pokusem je to, že se jdeme vyptat autobusáků a taxikářů, snad by to mohli vědět lépe. Od nich se dozvídáme, že nejdál se dostaneme právě do Sovětského[7] a Dalasi, které není na mapě vyznačeno, ale prý je poblíž Sovětského a je tam nějaký hotel.

[7] To byl vlastně první okamžik, kdy jsme vzali tuto vesnici v potaz. To, že jsem její název zmínil už před chvílí, bylo jen pro to, abyste lépe rozuměli.

S nově nabytými znalostmi jdeme za paní do informací. Tentokrát se jí ptám, jak se dostaneme do Sovětského, ale viditelně jí toto slovo nic neříká. Ukazuji jí tedy na mapě, že je to kousek od Jalty. Ve svých záznamech, čistě papírových, počítače tu mají jen v pokladnách, však žádný autobus nenachází. Volá kolegyni na ústředí, ta tam není, protože je doma. Paní z informací jí tedy volá domů, ale ani této paní z ústředí Sovětské nic neříká. Vypadá to tedy poněkud beznadějně, odstupujeme tedy od informací, protože zde se už nic nedozvíme. Zkoušíme se dávat do řeči s nějakým taxikáři a autobusáky a ti říkají, že tam snad něco jezdí, nejeví ale ochotu odvézt nás tam. Jen jeden tvrdí, že musíme dojet trolejbusem do Massandry (Массандра), odkud vede silnice nahoru. Dál už musíme po svých. (. . . скалолазка моя . . . , že by znalec Vysockého?) Jeden taxikář prozměnu prohlašuje, že tam nás on nevezme, protože je tam hrozná cesta a zapovědnik a jezdí se tam jen s džípy. Ještě tu prý říkal ¿Neurčitému? Kuličkovi řidič náklaďáku, že nahoru nic nejezdí, on odtud vezl nedávno Poláky a myslel si proto, že i my jsme Poláci[8]. Prý si možná stopneme nějaké dřevaře.

Tak to vypadá na pěší pochod, jdu zkusit alespoň koupit lístky na trolejbus do Massandry. U okénka číslo 2, kde jsem stál proto, že tu stálo nejméně lidí, mne odkázali k okénku číslo 3. Okénko číslo 3 je samozřejmě zavřené, i když jinak to vypadá, že tu prodávají lístky právě na městské trolejbusy. Chvilku zkusím stát u pokladny číslo 4, přede mnou je ve frontě docela dost lidí, kteří se samozřejmě občas hádají, hlavně o to, kdo koho předbíhá. Samozřejmě hlavně ženské, které na sebe ječí jako dračice, prostě Rusky. Prodávají tu lístky na 20:44 do Alušty a po chvíli se okénko k vzteku všech fronťaček zavře a objeví se v něm cedulka, že na trolejbus ve 21:10 se budou lístky prodávat, až bude příslušný trolejbus v Jaltě.

Vypadá to tedy čím dál víc na pěší pochod. Jsme tu už asi dvě hodiny a nezadržitelně se stmívá, Kvetoucí Pampeliška za mě aspoň hodila pohledy. Jako poslední pokus se ptám přímo v nějakém trolejbusu MHD, jestli nás nevezme do Massandry, trolejbus jsme si samozřejmě nevybrali náhodou, tenhle měl na sobě ceduli Nikita (Никита) přes Massandru. Kupodivu ano, sláva, za sedmdesát kopějek na osobu se dostaneme alespoň

[8]Odteď si prozměnu bude asi myslet, že jediní lidé kteří by mohli jít nahoru do hor, jsou Poláci a Češi, dosud měl zato, že to mohou být jen Poláci. Vy, kdo máte alespoň mlhavé ponětí o umělé inteligenci, jistě poznáváte tu nejjednodušší techniku pro strojové učení z příkladů.

do Massandry, kde nám navíc řidič ukáže, kudy nahoru. Za náměstím, u něhož vystupujeme, jsou prý tajemné schůdky, po nichž se můžeme dostat do hor. Cestou s námi opět někdo prohodí standardní rozhovor, tedy odkud jsme a kam jedeme. Jaltu opouštím s pocitem, že kdybych se sem už v budoucnosti nedostal, byl bych mnohem šťastnější, bohužel se její návštěvě nevyhnu a navštívíme ji ještě několikrát.

Procházíme nahoru po několikerých schůdkách mezi sídlištěm, stříháme tak serpentýny, v nichž se silnice kroutí nahoru. Pak jdeme po asfaltce nahoru a opouštíme město kolem jakési transformátorové stanice, vypadá opravdu hrozivě. Chtěje si zkrátit cestu, vedu ostatní po pěšině do lesa, myslím si totiž, že když se silnice tak kroutí, jde to jít i rovně. Místo zkratky však spíš bloudíme, a tak jdeme dál už jen po asfaltu. Naším cílem by mohlo být místo ještě nad Sovětským, kde je podle mapy upravený pramen, jinak je tady tak sucho, že s vodou to opravdu bude špatné. Brzy se šeří docela a je už skoro tma. Všude jsou tu cedule upozorňující, abychom nezapalovali ohně v lese a neodhazovali oharky (Не бросите окурки). S lesními požáry tu mají asi bohaté a neblahé zkušenosti.

Naši přední skupinu, kde se nacházíme jen s ¿Neurčitým? Kuličkou, Marblem a Šedým Vlkem, dohání Kvetoucí Pampeliška a upozorňuje nás, že jdeme moc rychle a že bychom měli zpomalit, aby nám ostatní stačili. Když zastavím a dojdou nás ostatní, zastaví se aniž by přestali v hovoru, a tak jim ani nemohu nic říct, protože by mne prostě neslyšeli. Uvádí mne to, přiznávám se, do jisté nervozity. Jdeme stále dál, v mapě je samozřejmě kreslena nejvýš každá pátá serpentýna, a tak se těžko určuje, kde bychom mohli být. Projdeme kolem asi dvou domů a už si myslíme, že jde o to Sovětské, samozřejmě chybně. Když je už situace kritická, usoudí kdosi nahoře, že by nám mohl trochu píchnout, a pošle nám na pomoc autobus. Jinak si nedovedu vysvětlit to, že se za námi objeví světla, hluk motoru a brzy i celý, trochu rozhrkaný, už dost stařičký a s dlouhým motorem vepředu, autobus. Samozřejmě na něj máváme, a když nám zastaví, tak do něj i nastupujeme.

Autobus jede pořád nahoru, a ačkoli nevíme, kam dojede, moc na tom nesejde, čím výš tím líp. Jako obvykle probíhá standardní rozhovor. Když se dozvídají, že jedeme do hor, vezmou nás nakonec až nad Sovětské (přece jen jsou tu více než dva baráky), na Hruškovou Polanu (Грушевая поляна). To je přesně to zaklínadlo, které na našich mapách nebylo a které jsme měli asi použít, chtěli-li jsme se někam dostat. Zřejmě s námi až sem jeli z dobré vůle nebo z popudu vyšších sil, protože jinak by sem nikdo rozumný už nevyjížděl. Je to právě na tom místě, kde je na mapě kreslen pramen a ten tu i je. Navíc nám říkají, že opodál se dá v lese krásně vyspat a ráno projdeme bránou do zapovědniku a můžeme pokračovat nahoru. Oni už nás výš vyvézt nemohou, ani kdyby chtěli. Nechtějí od nás ani nic zaplatit, prý je to dárek pro turisty. Pak už se otočili a odjeli kamsi, podle mého se za první zatáčkou opět rozplynuli.

Nedaleko pramene v lese skutečně najdeme docela dobré místo na spaní. Nejsou tu žádná hovna, mezi stromy prosvítají světla z noční Jalty, je tu borový les, je to mnohem lepší, než jsem si ještě před hodinou představoval. Rozhodujeme se spát pod širákem. U pramene se umyjeme, uvaříme si čaj a k jídlu si dáváme chleba se sýrem a salámem. Už jsme za půlkou, ale ještě jsme nedojedli šišku poličanu Luční Kobylky a moje extra vysušená tedy stále čeká v batohu. Noc je věru krásná, i když k ránu se nečekaně ochlazuje a musím si přioblékat košili.

Opět bych dnes nerad odhadoval, kolik jsme toho ušli, strávili jsme asi hodinu v trolejbusu z Alušty do Jalty a asi deset minut v trolejbusu do Massandry.

Chvilka poezie VI

V Jaltě na autobusovém nádraží,
maje na zádech těžké závaží.

Shání lístky na trolejbus,
místní život, to je rébus.

Když se naučíš azbuku,
už nemusíš sedět na buku.

Můžeš vyrazit třeba do města,
třeba tě tam čeká nevěsta.

Ó, jaká krásná představa,
ta paneláková zástava.

A uprostřed stojí hřiště,
navštívíme ho snad příště.

Až neponeseme žádné lyže,
nezničí nás jejich tíže.

A pak půjdeme bobovat,
a s holkama laškovat.

Takové jsou naše geny,
geny pravé české ženy.

A ta je předá našim synům,
přetrvají i když zhynu.

V kaňonu či pádem ze skály,
přesto dál mu oči plály.

Pro dálku se narodil,
proto batoh nahodil.

Sobota 23. srpna

Plán pro tento den: *Tento a následující tři dny rezervuji pro Krymské hory. Mohli bychom jít z Alušty nebo Jalty přímo nahoru, můžeme jít přes Roman-Koš (1545m), což je nejvyšší hora Krymu, na Aj-Petri, což je kus pohoří s největší koncentrací závrtů. Pak určitě chci jít Velkým kaňonem dolů, jde o několik set metrů hluboký kaňon, v němž je v těch nejužších místech možné dotknout se rukama obou stěn najednou. Krymské hory jsou celé krasové, a tak by mohl být nahoře trochu nedostatek vody.*

Ráno sice vstáváme v půl osmé, ale jako obvykle vyrážíme v deset. Před tím si totiž kdekdo myje hlavu a pere, což zabere zbytečně moc času. Voda je prostě hrozně demoralizující prvek. K snídani máme krupicovou myšokaši. Když už jsme konečně hotovi, vyrážíme po silnici nahoru. Po chvíli se cesta rozděluje, jedna zahýbá doleva k domu a bráně. Dům se zdá být spíš pokusem o zámeček, kolem stojí sádroví jeleni a podobná havěť. My nejprve zkoušíme cestu vpravo, ale podle busoly a mapy brzy usoudíme, že nevede tam, kam bychom se chtěli dostat.

Nezbývá nám, než zamířit suverénně do brány, jenže kde je brána, čekají obvykle problémy a v těchto končinách mají problémy téměř výhradně podobu Rusky s funkcí. Hned u brány nás zastaví žena hledící na nás přes plot. Prohlásí, že nahoru jen tak nemůžeme, musíme si to vyjednat s lesní správou. Vede nás tedy k baráčku, vypadá to, že právě on zde reprezentuje onu Hruškovou polanou, u níž jsme spali. Tady nám říká, abychom chvíli počkali, že nám zavolá zodpovědnou osobu. Po chvíli se opravdu vrací s korpulentní dámou, která se nám představuje jako lesnická pomocnice a na důkaz toho ukazuje svůj průkaz. Říkám jí, že chceme jít nahoru do hor. Ona na to vece, že to nejde, protože je tam zapovědnik, je na to nařízení prezidenta a v žádném případě nás tam nemůže pustit. Zkouším jí tedy navrhnout, že bychom klidně zaplatili nějaký poplatek. Přidávám, že jedeme až z Čech, protože chceme vidět jejich krásné hory, ale ani to nezabírá. Nahoru prý smí jen lesní dělníci.

Padá na mne splín, ale nezbývá nám, než se vrátit dolů a třeba to nahoru zkusit odjinud. Rozhodně však nepovažujeme za dobrý nápad řešit to poblíž této budky. Po chvíli klesání vede doprava odbočka, samozřejmě zkoušíme, jestli by nešlo vyrazit po ní. Zanedlouho však cestu hradí závora a u ní stojí domek. Z domku vychází pomocník lesníka[9] a vychází

[9]To by mě zajímalo, kde se skrývá ten tajuplný pan Lesník. Představuji si ho v dlouhém černém úboru s uhrančivým pohledem, na rameni mu sedí krymská

nám v ústrety. Říká, že tudy v žádném případě podle nařízení prezidenta nemůžeme projít. Že by tedu právě prezident, Kučma, byl tím velkým lesníkem? Jinak to vypadá, že tento pomocník neměl pana prezidenta příliš v lásce. ¿Neurčitá? Kulička se s ním ještě chvíli bavil a vyšlo najevo, že kdesi v hloubi zapovědniku (jde o Крымский природный заповедник) se skrývá Kučmova chata, a proto tam skutečně nikdo nesmí. Pomocník to však říká tak, že je patrna jeho nechuť k situaci. A my už se lekli, že jde o ochranu přírody mnohem striktnější, než byla na Zakarpatí, jinde se asi nahoru dostaneme.

Nezbývá nám asi nic jiného, než abychom sešli dolů do Jalty a popojeli třeba pod Aj-Petri. Některé serpentýny si samozřejmě zkracujeme, tak se stane, že skupinka s ¿Neurčitým? Kuličkou, která šla původně za námi, se ocitla před námi a navíc ci myslí, že my jsme před nimi, a proto jdou rychle, aby nás brzy dohnali. Naštěstí se sejdeme u odbočky se závorou. Odbočka vede vlevo, tedy v pro nás nevhodném směru, a závora je dřevěná. Chvíli to vypadá, že to zkusíme vzít přímo terénem nahoru, protože soudíme, že zapovědnik nemohou přece hlídat celý a od té doby, co víme, že území je střeženo jen kvůli Kučmovi, naše touha dostat se dovnitř prudce vzrostla. Po dlouhé době vytahuji z batohu pohorky, protože v sandálech by to asi nešlo. Čeká mne však nepříjemné překvapení, pohorky jsou totiž uvnitř podivně zeleně ťupkovaté. Vypadá to na plíseň. To mám tedy radost, asi to bude tím, že jsem pohorky uložil do ne zcela prodyšného pytle, ještě než stihly dostatečně vyschnout od potu. Teď mi nezbývá, než je vytřít ponožkami, naštěstí nezplesnivěly natolik, aby

skalní kuna (крымская каменная куница). Sídlí kdesi v hloubi krymské jeskyně (крымская пещера), vždy o půlnoci za ním chodí jeho pomocníci (помощники) a plazíce se u jeho kolenou podávají mu hlášení. Který pomocník snad propustí do zapovědniku (заповедник) nějakého turistu (турист) a nedejbože Čecha (Чех), po tom blýskne krymská skalní kuna očima a tento je krutě potrestán, nejspíš rozčtvrcen motorovou pilou (моторная пила), nebo přivázán k zemi, aby mu mladé borovice prorostly vnitřnostmi. Případně je předhozen divé zvěři, například horskokrymské lišce (горнокрымская лисица) nebo krymskému jezevci (крымский барсук) a jeho vnitřnosti jsou předhozeny orlu hrobaři (орел–могильник). A jedinou jeho nadějí jsou krymští šlechetní jeleni (крымский благородный олень), přiběhnou-li na popraviště a odnesou nešťastníka na svých hřbetech. Za této situace není divu, že jsme se do zapovědniku nedostali. Mám podezření, že nejvyšší Lesník se jmenuje Kučma (Кучма). (*Všechna uvedená zvířata, včetně Kučmy, existují. Našel jsem jejich jména, kromě Kučmova, na letáku k Velkému kaňonu. Skutečné jméno Lesníkovo je samozřejmě tajné a přístup k němu mají je zasvěcení…*)

doznaly větší újmy.

Mezitím ¿Neurčitá? Kulička navrhuje, že bychom místo stoupání nahoru mohli změnit pořadí a absolvovat nejprve památky a potom teprve hory. Pak bychom mohli začít Velkým kaňonem, vylézt nahoru a přejít horem do Jalty, nebo jinam na pobřeží. Nápad vypadá docela dobře, obzvlášť pro holky je to mnohem lákavější představa, než se teď drápat do večera někam nahoru a bojovat s pomocníky lesníka. Dnes bychom mohli stihnout sejít do Jalty a přejet do Sevastopolu (Севастополь) a prohlédnout si ještě Sevastopol a v lepším případě si prohlédnout i vykopávky městského státu Chersones (Херсонес). Zítra bychom navštívili Bachčisaraj (Бахчисарай) a pozítří bychom mohli opět stoupat nahoru. Pohorky si tedy skládám opět do batohu a na nohy si nazouvám sandály. Je nejvyšší čas jít dál, protože se někomu z nás, už bohužel nevím komu, podařilo přesednout závoru na dvě poloviny. Moc bytelná opravdu nebyla.

Po cestě dolů si zpíváme – co jiného než – California Dreamin', jde nám to opravdu čím dál líp. Holky k tomu vymýšlejí ještě s Veselým Balónkem různé způsovy tleskání, ale já radši netleskám, protože bych to určitě popletl. Zanedlouho proti nám jede nahoru autobus, po chvíli jede zase dolů, je to stejný typ, jaký nás vezl i včera. Asi pro nás opět přijel nahoru, protože se dozvěděl, že nakonec míříme zpět do Jalty. Za chvíli jsme díky tomu na našem oblíbeném jaltském autobusovém nádraží, ach jo, a to už jsem doufal, že se tomuto místu vyhnu. Tentokrát to není dárek pro turisty, ale i jedna hřivna mi přijde spíše symbolická. Stejně je to zvláštní, že nám o tomto autobusu včera nikdo nic neřekl, je otázkou, jestli o něm někdo vůbec ví. Možné taky je, že o něm nikdo nechce mluvit, protože nepochází z tohoto světa.

Jdeme tedy opět do haly, jsme tu asi ve tři čtvrti na jednu, kde se pokusím vybojovat nějaký spoj do Sevastopolu, trolejbusy tam bohužel nejezdí. Jdu tentokrát rovnou k okénku pokladny a ptám se na první autobus do Sevastopolu. Podle jízdního řádu by měl jet autobus v 13:07 a kdyby na něj nebyly lístky, jede další nedlouho po něm, ale když paní v okénku řeknu, že je nás třináct a máme batohy, odmítne nám na tento autobus prodat lístky s tím, že jde ve skutečnosti o maršrutku, kam prostě nikoho s batohy nevezmou, i kdyby měla jet jinak prázdná. Zkouším tu hned u dvou okének, ale u obou mi zpívají stejnou písničku, můžeme jet autobusem ve tři, protože půjde o velký ikarus, ale na žádnou maršrutku nám lístky neprodají, protože máme batohy. A to ani tehdy, když chci koupit lístky pro šest osob s tím, že ostatní by mohli jet další maršrutkou.

Zkoušíme tedy ještě zatajit batohy a pokusit se dohodnout se přímo s řidičem. Do fronty si tentokrát stoupají Luční Kobylka a Planoucí Růže, protože mám obavy, že mě by už nevěřili, že jedeme bez batohů. ¿Neurčitá? Kulička se jde zatím podívat ven po maršrutkovém taxíku, pro chvíli tedy ještě holky odvolávám, aby nekupovaly lístky zbytečně. Zanedlouho se vrací a říká, že venku už stojí maršrutka určená na čas 13:07, holky si tedy znovu stoupají do fronty a my se jdeme zeptat řidiče, jestli nás vezme i s batohy. Je to však bez šance, řidič je zcela neoblomný. Myslím, že by místní řidiči měli jezdit na praxi na Zakarpatí, tam by se třeba naučili, že i do maršrutky se vejde spousta lidí i s batohy.

Vypadá to tedy, že nemá smysl kupovat lístky na maršrutky, protože bychom s ní stejně nemohli odjet. Máme teď dvě možnosti, buď pojedeme ve tři do Sevastopolu a budeme tam v pět a pak asi rovnou do Bachčisaraje, nebo pojedeme v 16:30 přímo do Bachčisaraje. Jalta je nám však už tak protivná, že pojedeme raději ve tři pryč. Jdu tedy opět k okénku, kde jsem byl na začátku a kupuji lístky na autobus ve tři. Paní se na mě tak divně usmívá, jako by si říkala: „Tak vidíš, holoubku, přece došlo na má slova.“ Než vytiskne všechny lístky, chvíli to trvá, potom mi dává dlouhatánský pruh papíru, právě jsem ho změřil, byl dlouhý celých sto sedmdesát pět centimetrů, což je o celých pět centimetrů více než moje večerní výška. To už opravdu chvíli trvá, než to vytisknou. Jeden lístek stál 9,35 hřiven[10].

Po vyřízení lístků se přesouváme ven ke stolkům hned vedle baru. Pokládáme zde batohy, u nichž se sám nabízím počkat, protože moje touhy se momentálně omezují na jedno až dvě ukrajinská piva a případně pirožek nebo něco malého k zakousnutí. Pivo mají dvou druhů, nejprve si dávám Rogaň za dvě hřivny, ale napodruhé si dávám raději za tři hřivny Černohorské, jelikož Rogaň má chuť podobnou tomu, jak v mých představách chutná močka. Ačkoli mne i to Černohorské potom stojí jen dvě hřivny, protože si číšník špatně pamatuje cenu. To je o něco lepší.

Po chvíli se ke mně přidává Šedý Vlk, dává si na mou radu rovnou Černohorské. Díky tomu se mohu projít pro pirožek. Pirožek si sice

[10]Na tomto místě je vhodné poznamenat to, co už dávno mělo být řečeno. Ačkoli se zde snažím uvádět ceny přesně takové, jaké skutečně byly, většinou jsem platil za všechny sám a od ostatních jsem vybíral zaokrouhlenou částku. Vybírat například 9,35 hřiven by bylo opravdu obtížné. Většinou jsem asi zaokrouhlil nahoru, ale nebylo to pravidlem, jelikož třeba tuto částku jsem zaokrouhlil dolů na devět hřiven.

nekupuji, zato se mi daří u stánku sehnat mapu krymských hor v měřítku 1 : 50 000, vypadá mnohem lépe než mapy od Dana, které jsme měli k dispozici dosud. Stojí 9 hřiven, Šedý Vlk ji prý viděl s Černomořskou Sasankou už ve Lvově, kde prý stála jen 6 hřiven. Pak ještě svačíme a relaxujeme, než se jdeme ve tři čtvrti na tři nalodit. Řidič ikarusu nám sice otvírá zavazadlový prostor, ale ten má velmi úzký otvor. Sednout si musíme přesně podle místenek, opět se to neobejde bez křiku důležité ženské s funkcí umísťovačky. K stání se tu lístky neprodávají. Řidič přece musí mít ještě místo pro cestující, které nabere cestou, jestli někomu dává peníze od nich vybrané, ví asi jen on.

Následuje tedy jízda do Sevastopolu, při níž většinou podřimujeme. Výhledy z okénka na hory jsou krásné, obzvlášť na Aj-Petri, doufám, že se dostaneme i nahoru. Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym sedí za mnou, a tak si mohu vyslechnout, jak Sněhová Lilie vypráví obsah nějaké fantasy knížky, kterou si četla kdysi v Americe. V Sevastopolu jsme asi v pět odpoledne. Hned u autobusového a vlakového nádraží mají obrněný vlak jako pomníček – lokomotivu a tank na kolejích. Hned to pochopitelně musíme s Velkým Grizzzlym obhlédnout. Máme tu v úmyslu změnit dopravní prostředek a do Bachčisaraje jet vlakem, jenže pořád někdo odbíhá, hlavně si koupit zmrzlinu, a tak není možné se hned přesunout na vlakové nádraží. U autobusového mají tak nevábné záchody, že se z nich běžnému smrtelníkovi musí obracet žaludek, Divoká Orchidej jich prý využila jen s největším sebezapřením. To, že tu opět nelze zavřít turecké záchody, je skoro samozřejmostí. Zde si to místní ještě trochu vylepšili tím, že na ženských záchodcích prý přímo naproti místu, kde děvčata vykonávala svou potřebu, umístili skleněné dveře, vedoucí přímo na náměstíčko. Výhled ven by sám o sobě mohl jistě být hezký, kdyby sklo nebylo průhledné i opačným směrem.

¿Neurčitá? Kulička mezitím zjistil, že vlak jede asi za čtvrt hodiny. Poté, co za námi přiběhne a když se konečně opět všichni sejdeme, jdeme na nádraží, ale chvíli to trvá a Marble se ztratil kdesi mezi vlaky. Mezi kolejemi se tu pasou kozy, opravdu idyla. Vlak nám ujede, stejně jsme stáli u špatné pokladny, místo u příměstské venku jsme stáli uvnitř, kde byla trochu fronta. Další spoj jede až v půl deváté, jdeme tedy zpět zkusit štěstí s autobusy. Vystojím tu frontu a ptám se na nejbližší spoj, opakuje se samozřejmě jaltská situace. První velký autobus jede v 19:10, mezitím jede spousta maršrutek, do kterých nás s batohy nevezmou. Za této situace soudíme, že nejlepší bude jet až vlakem a trochu se porozhlédnout po městě.

Jdeme tedy zpět na nádraží vlakové, kde kupuji lístky po 2,83 hřivnách. Mezitím si ostatní zpívají *California Dreamin'*, což mi určitě dělají naschvál, protože teď se k nim opravdu přidat nemohu. Hned potom jdeme hledat úschovnu, ale v ní zavírají už v osm, což se nám moc nehodí, a tak jdeme radši vedle do parčíku a u batohů se vystřídáme. Jako první čekají Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek, pak je někdo střídá. Sraz určuji na osmou hodinu, pro ¿Neurčitého? Kuličku o deset minut později, protože byl toho názoru, že osmá hodina je zbytečně časná. Teď je asi šest, máme tedy dvě hodiny času.

Do města vyrážíme společně s Kvetoucí Pampeliškou, Divokou Orchidejí, Lesní Jahůdkou a ¿Neurčitým? Kuličkou[11]. Naše první kroky míří na zastávku trolejbusu nahoru. Jako cíl si určujeme Chersones s tím, že se tam porozhlédneme, jestli má případně smysl se sem kvůli němu vracet. Moc nepředpokládáme, že by tam měli ještě otevřeno. Trochu nám k tomu pomůže, že v mé automapě Krymu je i orientační plánek Sevastopolu. Jedna paní nám tu vysvětluje, že nejlepší bude, vydáme-li se autobusem číslo 77, ale prý nejezdí moc často. Také můžeme jet autobusem 109 do stanice Univermag[12]. Autobusy, nebo spíš maršrutky tu však nejezdí moc často a jejich jízdní řád je opravdu nepředvídatelný. Vypadá to, že v ukrajinských městech panuje v městské hromadné dopravě ta situace, že kdo se chce přidat, koupí si maršrutku nebo autobus a vybere si linku. Za sklo si dá příslušné číslo a pak si jezdí a peníze si vybírá sám. Ještěže tu jezdí trolejbusy, mnohde i tramvaje a v Kyjevě metro, to jsou jediné dopravní prostředky, na něž je tu trochu spoleh. Vstupujeme tedy raději do prvního trolejbusu, pojedeme s ním, dokud pojede vhodným směrem, a pak změníme linku.

Trolejbus stoupá nahoru nad zátokou, která je hned u nádraží. V zátoce je přístav, v němž vidíme i shora několik ponorek. Posléze dojedeme na náměstí admirála Nachimova, kde je veliká socha právě zmíněného admirála. Také je tu veliký monument jako pomník obráncům a bojovníkům Sevastopolu, zobrazuje mimo jiné vojáka se zaťatou pěstí. Chceme se s ním

[11] ¿Neurčitá? Kulička vyráží s batůžkem, který si koupil ve Lvově za pár hřiven a teď už se mu samozřejmě rozpadá. Koneckonců, koupil si ho na toulky po Lvově, a tak svou úlohu už splnil.

[12] Pro neznalé, универмаг je zkratka pro универсальный магазин a jde prostě o obchodní dům.

nechat vyfotit, Divoká Orchidej tedy dává foťák nějakému pánovi, který šel kolem s paní či slečnou. Ten však jako obvykle nepochopí, že nechceme vyfotit jen nás, ale i pomník za sebou. Divoké Orchideji se to pak povede lépe, ale zase na té fotce není ona. Pak se rozhlížíme, jak dál, vidíme kolem jet sto devítku, středně velký autobus. Zeptáme se tedy, jestli jede k Univermagu a po kladné odpovědi pochopitelně nastupujeme. Autobus nás přijde na sedmdesát kopějek, opět od nás inkasuje průvodčí. Opravdu nás to doveze až k Univermagu, nějaký pán sedící za námi nás v pravý čas upozorní, že bychom měli vystoupit.

Ocitáme se tedy na náměstí Padesátiletí SSSR (пл. 50 летия СССР), to že jsme u Univermagu bychom asi poznali i bez rady. Vládne tu příslušný chaos. Hraje tu hudba a nějaké tři stejně oblečené holky do toho zpívají a tancují. My se ptáme na cestu a jdeme směrem k vykopávkám. Máme teď asi tři čtvrtě na sedm. Moc času nám tedy nezbývá. Procházíme ulicemi až ke Sluneční pláži, odpojujeme se kousek před ní a míříme na louku. Na ní míříme za davem a zanedlouho vidíme zeď a bránu. Brána skutečně vede do Chersonesu. Je tu kasa a v ní sedí člověk, prodávající lístky. Cizincům za dvanáct, domácím za šest a studentům za tři hřivny. Krom něho tu stojí v bráně další člověk, který lístky trhá. Spíš to ale vypadá, že pouští lidi ven z areálu a otvírá jim bránu.

Na čtvrt hodiny samozřejmě nemá smysl platit vstupné, navíc nevímeli, jestli by nám i jako cizincům uznali studentskou slevu. Říkáme si tedy. že se alespoň opodál zkusíme podívat přes zeď. Jdeme ve směru, kde to vypadá, že se asi zeď ohýbá a jaké je naše překvapení když zjistíme, že nejde o roh, ale konec zdi. Můžeme tedy klidně věnovat chvilku času prohlídce vykopávek městského státu Chersones, aniž by po nás někdo chtěl vstupné. Vypadá to, že se tudy normálně chodí na pláž.

Moc k vidění toho není. Jen půdorysy několika domů a spousta odpadků. Vypadá to dost podobně jako oppidum na Zbraslavi, až na moře poblíž. Podle fotek na internetu to vypadalo, že by tu snad mohlo být pár sloupů, ale kde nic tu nic. Možná je něco až úplně u moře, kam už jsme neměli čas seběhnout. Po chvilce se tedy vracíme k univermagu na MHD. Návštěvy Chersonesu však rozhodně nelitujeme, kdyby pro nic, tak pro kasu, trhače lístků a konec zdi. Ta zeď totiž dírou, konec ani nevypadal probořeně, ale pěkně čistě, jako by se jim nechtělo ve stavbě pokračovat, a tak stěnu prostě zakončili. Něco takového se opravdu často nevidí.

Od univermagu chceme jet nejprve autobusem přímo na nádraží, ale jezdí tu samé maršrutky, které jsou navíc docela plné. Obzvlášť ty, které jedou na nádraží. Nastupujeme proto opět do prvního trolejbusu naším směrem s tím, že někde přestoupíme. Vypadá to, že když jsme se někoho zeptali na dopravu na nádraží, nepochopil dotyčný, že jsme klidně ochotni přestoupit a poradil nám jedině přímý autobus. Trolejbusem to jde jen s jedním přestupem, ale znamená to samozřejmě zaplatit dvakrát padesát kopějek. Trolejbus je docela plný a vládnou tu zajímavé vůně. Paní průvodčí se při placení ptáme, jak se dostaneme na nádraží a ona nám nabízí, že nám na správné zastávce řekne, kam máme přestoupit. Skutečně tak na jedné stanici učiní, a podle její rady jdeme o ulici vedle na zastávku sedmičky a trojky, jednou z nich máme jet.

Docela dlouho nic nejede, nepočítám-li pětku, která nejede na nádraží. Kvetoucí Pampeliška alespoň stíhá koupit banány. Z okénka sedmičky máme opět výhled na přístav, již se pomalu halící do večerního šera. Ze zastávky se rychle přesunujeme na místo srazu, už bude deset minut po osmé, a tak svůj sraz stihne vlastně jen ¿Neurčitá? Kulička. Když se sejdeme všichni, přesunujeme se k vlaku. Procházíme k němu skrz turnikety a na lístcích jsou čárové kódy. Ale turnikety nejsou v provozu, ač jsem pro jistotu ostatním rozdal lístky, ani později nikoho lístky nezajímají. Jde o obyčejný motorák s dřevěnými lavicemi, ale stále je širší než naše vlaky. Je dost dlouhý, míříme až do předposledního, nebo spíš druhého, vagónu, který vypadá docela volně. Jízda do Bachčisaraje trvá asi hodinu a půl.

Černomořská Sasanka, Luční Kobylka a Marble mají už z vlaku do Simferopole rozehranou takovou hru, při níž se po papíře jezdí s imaginárními formulemi. Místní Ukrajinci se o to zajímají a nechávají si vysvětlit pravidla. Ani nevím, jestli to vůbec do konce akce dohráli, skoro bych si tipnul, že nikoli, protože to vypadalo, že hra je dosti zdlouhavá. My ostatní různě podřimujeme, do Bachčisaraje dojíždíme asi v deset a kupodivu i poznáváme, že jsme tam. Venku už je samozřejmě tma a mě se navíc omylem v batohu vysvítily baterky, a tak nemám šanci něco vidět. Na mapě je směrem k Čufut-Kale (Чуфут-Кале) kreslený pramen, což se nám zdá jeko vhodné místo ke spaní.

Jdeme proto po hlavní a pak bočními ulicemi k východojihovýchodu. Procházíme kolem továrny a jdeme opravdu dost dlouho, než dojdeme na konec města. Veřejné osvětlení tu samozřejmě není, ale na domech je čas od času silné světlo, které nás obvykle trochu oslní, a tak by snad bylo lepší, kdyby těch světel nebylo. Domky jsou tu docela hezké, Sněhová Lilie soudí, že procházíme nějakou bohatší čtvrtí, ale ani tady není na ulici po asfaltu ani památky. Mají tu hodně psů, kteří na nás samozřejmě ze zahrad štěkají. Když skončí domy a vypadá to, že Bachčisaraj je konečně za námi, zahýbáme k jihu podle drátů, ale zanedlouho se naše cesta opět vrací k původnímu směru a jdeme dál s lesem po pravici.

Cesta dále stoupá do mírného kopce, blíží se nám půlnoc a přinejmenším holky vypadají, že už toho mají plné kecky. Nechávám proto postup na ¿Neurčitému? Kuličkovi, Šedém Vlkovi a Marblovi a sám se zdržuji, abych povzbudil zadní voj. Sněhová Lilie prohlašuje, že už ji to fakt nebaví, a k tomu s nelíčeným odporem dodává, že ještě budou muset dělat slepici na paprice. Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou už taky vypadají docela zničeně a ani je to asi moc nebaví. Na vrcholku kopečku je docela dobrý spací les, ale my scházíme ještě trochu dolů, kde to sice nevypadá tak dobře, ale je to blíž k vodě. Zde usoudíme, spatřivši v místech, kde je kreslený pramen, světla od domů, že radši zkusíme zůstat tady. Jdeme za les kus od cesty, kde jsou zbytky jakéhosi pole nebo mýtina. Terén není nic moc, což Šedý Vlk neopomene okomentovat a zkritizovat, prohlašuje, že je to tu hnusné a že jsme měli zůstat trochu výš.

Necháváme ostatní na místě a jdeme s ¿Neurčitým? Kuličkou, Lesní Jahůdkou a Marblem na průzkum k prameni. Pak se uvidí, jestli zůstaneme tady, nebo se ještě přesuneme blíž k vodě, ačkoli myslím, že by tam muselo být silnější lákadlo než čůrek ze skály, aby to ostatní přesvědčilo dojít až tam. Docházíme k domům, u nichž je na mapě nápis *т/с Бешик-Тау* a nachází se i s pramínkem pod stejnojmenným kopcem, tady pod Bešik-Tau. Cesta se tu rozděluje, a tak se rozdělujeme i my. Jdu rovně, kde se pramínek skutečně nachází, a tak mohu Lesní Jahůdku vyslat přivolat Marbla a ¿Neurčitého? Kuličku. Nad pramínkem prosvítá skrz stromy světlo plamenů a ozývají se hlasy, kdosi si tam dělá táborák. Pramínek je opravdu jen takový čůrek tekoucí z rourky zabetonované do zídky. Nebýt toho, že je pod ním barel, nejspíš umístěný těmi lidmi shora, trvalo by nabírání neskutečně dlouho. O tom se konečně zítra přesvědčíme. Opět se ukazuje, jak prozíravé je brát si s sebou na taková místa plecháček. Vzal jsem si i ručník, že bych se z pramínku umyl, ale to je opravdu při tomto stavu vody neproveditelné.

Občerstveni jdeme zpátky a seznamujeme ostatní se situací s tím, že zůstaneme tady a teprve ráno si nabereme vodu. Šedý Vlk zatím objevil, že kousek dál v lese je docela rovné místo, i pro něj snesitelné. Přesunujeme se tedy ještě pár kroků dál, kde rozkládáme spacáky. Vypadá to trochu jako cesta, ale asi to cesta není, jelikož uprostřed roste křoví. Už jak jsem přišel s vodou, upozornily mne holky, že mi nechaly chleba a kus sýra k večeři. K tomu je ještě přesvědčuji, abychom si uvařili polévku. Raději bych velký pytlík bramboračky, ale ta se vaří pět minut, na což se Luční Kobylce nechce moc čekat. Malé máme ale jen dvě hrachové. Planoucí Růže sice říká, že nic nechce, ale vypadá to, že uvaříme-li bramboračku, dá si s námi, a tak končíme u ní. Do bramboračky přidáváme ještě zbytky starého chleba, aby byla hustší. Veselý Balónek, sedící samozřejmě vedle nás, aby byl v noci poblíž Planoucí Růže, si dělal k večeři těstoviny v omáčce, obojí z jednoho pytle. Z pytle mu však uteklo zvíře, které tam prý mělo být. Zbyl po něm jen glutaman a možná i trocha jiné chuti.

Když jdu spát, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, ležící po mé levici, si ještě vaří slepici na paprice. Jde o velkou ukrajinskou konzervu, v níž se však moc masa nenachází, většinu náplně tvoří sádlo a kosti. ¿Neurčitá? Kulička, Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška, ležící po mé pravici, už spí. Vždyť už je taky jedna hodina.

I dnes mohu do statistiky zanést jen dvě hodiny strávené v autobusu a hodinu a půl v motoráku.

Neděle 24. srpna

Plán pro tento den: *I dnes bychom měli vandrovat po Krymských horách.*

Budík mi zvoní v půl osmé jako každé ráno, ale jediné, co jsem schopen udělat, je zaklapnout ho a přeřídit na osmou. V osm mi však nezbývá už opravdu nic jiného, než vzbudit ostatní. Ti se koneckonců budí sami, navyklí už našemu režimu. K snídani máme tuším tradiční vločky, za tím účelem však musím přejít k Veselému Balónkovi & Planoucí Růži a Luční Kobylce, jelikož jsem si lehl na druhý konec našeho dlouhého ležení. Leželi jsme totiž všichni v jedné řadě vedle sebe. Celé ráno většina výpravy reptá a vede demoralizující řeči v tom smyslu, že už ji nebaví chodit dlouho do noci, ráno vstávat a jít zase dál. Prý to trvá už moc dlouho a vůbec. Naštěstí jde jen o řeči a ke vzpouře nedochází. Planoucí Růže prohlašuje, že došlo k tragédii, protože sýr, který měla v batohu, ožrala v noci myš. Místo abychom jej rovnou vyhodili, rozhodli jsme se, že ho kdyžtak okrájíme, což nám později přivodí drobné psychické problémy.

Hotovi k odchodu jsme asi v deset hodin, spíš později. Je to dost pozdě uvážíme-li, že nevíme, jak to bude dnes vypadat u pramínku s barelem. Taky mám trochu obavy z toho, že těsně před pramínkem přehrazuje cestu závora a u ní visí cedule varující, že vstup i vjezd jsou v době hrozících požárů zakázány. Vracíme se tedy na cestu a míříme k pramínku, závora se naštěstí ukazuje jako neškodná, což mne tady skoro překvapuje. Barel je samozřejmě pryč a průtok z trubičky umožňuje nabrat jednu láhev asi za sedm minut. Ačkoli si nenapouštíme všechny láhve, které tu máme, strávíme tu zbytek dopoledne.

Mezitím se tu motá taková podivná existence s váhavým krokem a chvilku sedí u pramínku poblíž nás. Na fotce to vypadá, jako by si s ním Velký Grizzzly povídal. Na závěr rozvíjí Sněhová Lilie teorii, že by bylo dobré napsat do deníčku, že každý den někdo zmizí, a to co možná nejdrastičtějším či nejzáhadnějším způsobem až nakonec umře i poslední a bude nalezen jen deníček. Ve skutečnosti bychom ale deníček někde pohodili a my bychom začali na Ukrajině nový život, nezatížený naší minulostí. Velký Grizzzly by sice rád poslal zprávu rodičům, aby se o něj nebáli, ale to mu nemůžeme dovolit, protože tím by se celá myšlenka zhatila. Já bych si přál zbýt poslední, koneckonců když píšu tenhle deníček, bylo by to logické. Šel bych po pláni nahoře v horách, nikde ani kapka vody. Rety mé suché by byly a vrásčité prasklinami, to jak by z nich všechnu vodu žhavé slunce krymské vyssálo. A šel bych, šel, nohama sotva pleta, ještě krok a druhý, třetí již nedokonán. Leže pak na zemi, ze sil svých posledních zapsal bych v deníček slov ještě pár, coby poselství všemu světu: „Již sil mi nezbývá a dále už nemohu, kosti mé, ohlodané doběla krymskými supy (крымский гриф) přikryjte zemí a prostý kříž jen vztyčte nad něj, ten kříž zrobený z jahodového tisu (Тис ягодный[13]). A na ten kříž vyryjte nožem, že jsem vás měl, lidi, rád.“ A s posledním slovem, naposled bych vydechl a otočil tvář ke Slunci, by mé oči ještě naposledy mohly zahlédnout jeho zář, tu zář již tolik milovaly. Jenže žádné kosti by u toho deníčku zůstat nemohly, protože ve skutečnosti bychom přece začali úplně jiný život, například bychom založili hipísáckou komunitu, budhistický klášter, zastavárnu nebo bychom se stali krymskými zbojníky (крымские розбойники).

Konečně je voda napuštěna a my můžeme vyrazit po cestě do mírného kopce. I když se musím přiznat, že Černomořské Sasance jsem už nabírání vody utnul s tím, že Šedý Vlk a Marble mají dost vody na to, aby jí dali cestou napít. Slunce dostoupalo téměř k polovině své dnešní pouti a podle toho také vypadá teplota vzduchu kolem nás, tím hůř pro nás, že nejdeme lesem. Po chvíli soudíme, že jdeme asi trochu špatně, nejspíš jsme měli jít od pramene spíš po cestě dolů, tak bychom se snad dostali přímo k Čufut-Kale. Ale nevypadá to, že bychom si zašli tolik, aby se vyplatilo vracet se zpátky. Cesta dochází ke srázu nad údolím, kde zahýbá doleva a nabízí pak krásné výhledy na typickou Bachčisarajskou krajinu na sever od Čufut-Kale. Skládá se z plochých stolových hor, jejichž výšky dosahují něco kolem pěti set metrů nad mořem a mezi nimiž se vinou kaňony. Údolí vypadají podobně jako na obrázcích z Ameriky, jen s tím rozdílem, že zde nejsou červené, ale bílé. Lákám ostatní k okraji, aby se pokochali, Divoká Orchidej však nevypadá, že by ji ještě něco v tomto slzavém údolí mohlo nadchnout.

Pokračujeme ještě chvíli po cestě, která se po chvíli stáčí vlevo, až dojdeme k hradbě, zřejmě patřící k opevnění Čufut-Kale. Je tu sice brána, ale zavřená a vypadá to, že vchod bude někde dole. Poblíž brány je navíc stará díra do země, jde o cisternu na vodu. Koukáme se k rohům zdi, ale vypadá to, že tady zeď nekončí, ale pokračuje dál. Není to holt všude jako v Chersonesu. Obcházíme tedy zeď zleva po pěšince. Ta brzy klesá dolů pod pískovcové skály, do nichž je město vytesáno a vede pod nimi až ke vchodu do města.

[13]Pro lingvisty, samozřejmě vím, že *ягода* není jahoda.

U vstupu je docela dost lidí a neustále sem proudí od Bachčisaraje další davy. Vstupné stojí 6 hřiven pro dospělé, my to máme jako studenti po 3 hřivnách. Na důkaz toho, že jsme skutečně studenty, však vyžadují průkazky, ačkoli zde se to ještě podaří ¿Neurčitému? Kuličkovi ukecat. V Kyjevě již tak tolerantní nebudou. Čufut-Kale vypadá docela hezky, jde o město vydlabané do pískovce. Jeho historie je ve zkratce popsána na velké ceduli hned u vchodu, je však napsána jen rusky, a tak ji musím ostatním přeložit. Batohy skládáme u vchodu a na střídačku jdeme na prohlídku. Šedý Vlk mi tu ukazuje kartičku dokazující, že je studentem ITI. Všimne si toho paní trhající tu lístky a ihned běží dohlédnout, abychom si snad nepůjčovali průkazky. Musíme jí tedy oba ukázat lístky a prohlašuje, že všechny lístky musí přervat ona. Ten můj je přitom samozřejmě už přervaný. Taky dlouho zkoumá, jestli je na fotce na kartičce skutečně Šedý Vlk.

Procházím se nejprve sám, na jednom místě, kde se dá vlézt dolů do nějaké místnosti a kde je taky krásný výhled na údolí na severu, potkávám ¿Neurčitého? Kuličku a shodujeme se, že je tu výborná akustika. To ve mně samozřejmě vzbudí touhu zazpívat si a to nejlépe s někým. Kousek od téhle místnosti je taky zmrzlinář, ale jeho návštěvu si prozatím odpouštím. V další místnosti s neméně dobrou akustikou potkávám Lesní Jahůdku, jíž se ptám, neviděla-li někde Sněhovou Lilii, že bych si chtěl s někým zazpívat. Bohužel nikoli. Jdu pomalu dál, až dojdu k bráně, na níž jsme předtím koukali z druhé strany. Poblíž stojí mauzoleum chána, tuším Murata I, a u něj stojí nad propastí kůň, přežvykuje a čeká na to, až na něj posadí někoho, komu dají do ruky šavli a pak jej vyfotí. Hned vedle k tomu ještě půjčují historické kostýmy, vypadá to, že je to tu docela oblíbené, jelikož jsem pak viděl podobný zjev na více místech.

Od brány jdu po hlavní cestě, na níž jsou hluboké koleje, vyježděné během staletí do pískovce koly povozů. Proti mně jdou Planoucí Růže & Veselý Balónek a Luční Kobylka. Z toho mám nelíčenou radost, protože tak vidím naději, že si přece s někým zazpívám. Otáčím se tedy a jdu s nimi zpět. Cestou zalézáme do jedné malé místnosti s výhledem do údolí a takovým zvláštním sloupem. Zvláštní je na něm to, že ho vprostřed kousek chybí, když to zjistí Planoucí Růže, dostane trochu strach, a tak pokračujeme dál. Pomalu dojdeme do již zmíněné místnosti s akustikou. Sice to ještě není ta první, protože jdeme v opačném směru, ale to nám nemůže zabránit v tom, abychom si zazpívali California Dreamin' a Něbojusja. Na skok se tu staví Šedý Vlk s Černomořskou Sasankou, ale moc nás neposlouchají. U Šedého Vlka to bude asi způsobeno tím, že už se mu California Dreamin' až nelíbí. Moc nám to ale nejde, protože bez Sněhové Lilie trochu skřípe první hlas a když jej zpívá Planoucí Růže, skřípe bez ní hlas druhý.

Než dojdeme do další místnosti, zastavíme se na zmrzlinu a s ní míříme dolů do další místnosti s ještě lepší akustikou. Navíc je tu krásný chládek a nejsou tu zrovna lidi. Přichází sem sice Kvetoucí Pampeliška a Divoká Orchidej, ale než dolížeme zmrzlinu, a začneme zpívat, odejdou zase pryč. Předtím je ještě vyfotím, jak sedí proti sobě v okně, musím se pochválit, podle mne ta fotka vyšla docela hezky. Jenže mě došel film, a tak jsem to musel vyfotit foťákem Divoké Orchideje. Po slízání zmrzliny se dáváme opět do zpěvu, tentokrát, překvapivě, California Dreamin'. Když jsme v nejlepším, přichází malá skupinka. Jeden pán z ní na nás začíná mluvit a je tak neodbytný, že na chvíli přestaneme, abychom se dozvěděli, co od nás chce. Říká nám něco rusky, ale nezachytím dobře co. Vypadá to ale, že nás chválil, protože když to pak dozpíváme, poděkují nám za náš hudební projev.

A pak už jdeme pomalu k východu, jsem tam dřív než ostatní, jelikož jsem si narozdíl od nich druhou zmrzlinu odpustil. K bráně nescházím po schodech, ale slézám po skále, abych nakoukl ještě do několika místností. Pak si ještě dáme jablíčko a hromadně se vyfotivše, jdeme ven. Myslím, že návštěva tohoto místa určitě stála za to, jen kdyby tu nebylo tolik jiných turistů. U pokladny si ještě prohlížím knížečky o Čufut-Kale, mají tu jednu tenkou, jen čtyřstránkovou, ale chtějí za ni čtyři hřivny, což se mi zdá poněkud přehnané. Při sestupu do údolí ještě míjíme vstup do podzemní chodby, podle obrázku to vypadá na cestu ke dnu studny, ale to už nás moc neláká. Možná i proto, že na ceduli u toho mají napsáno, že je to úžasná, jedinečná a nevídaná atrakce.

Dole vede údolím cesta do Bachčisaraje. Cestou samozřejmě míjíme řadu stánků, u jednoho z nichž kupujeme alespoň trochu k světu vypadající pohledy. Po chvíli sestupu docházíme k Uspenskému mužskému klášteru (Успенский монастыр). Jde o klášter zavrtaný do skály, ven kouká stěna kaple s freskou a vstup. Vypadá to docela zajímavě, ještě zajímavější je snad pohled přes údolí na podobně zavrtaný dům, pravděpodobně patřící ke klášteru. Jde vlastně jen o jednu stěnu, kterou je přehrazena jeskyně. U kláštera se zastavujeme, že počkáme na ostatní. Prodávají tu posvěcenou vodu, protože jsem si nejprve nevšiml, že stejná voda vytéká opodál z rourky, kupuji si jednu láhev, stála jednu a půl hřivny. Dole u té rourky byl samozřejmě pěkný nával. Planoucí Růže, Veselý Balónek a Černomořská Sasanka mízí kdesi v dálce, ale po chvíli se opět vrací. Právě včas, když na žádost ostatních ponechávám chvíli na prohlídku kláštera. Přiznávám, že jsem se moc zdržovat nechtěl, jelikož je už půl třetí a nerad bych, aby nám chánský palác zavřeli před nosem.

Na ceduli tu píšou, že páni mají dovnitř vstupovat bez pokrývky hlavy a s dlouhými kalhotami, dámy pak s pokrývkou hlavy a se zahalenými rameny. Ale nikdo si nevšímá ani toho, že tam jde později Velký Grizzzly jen v trenkách. Sice jsem mu to vytkl s tím, že jde do kostela, ale jen mávl rukou a nevšímal si toho. Vevnitř se stejně dá vlézt jen do kaple, kde prodávají spoustu svatých obrázků. Jinak je shora pěkný rozhled. Když dojdu zase dolů, láká zrovna Velký Grizzzly Divokou Orchidej, aby šla také nahoru, jeho přemlouvání je však odsouzeno k nezdaru, protože Divoká Orchidej je už cestovatelsky zcela vyčerpána. Hned si beru na záda batoh a odcházím směrem k Bachčisaraji, zatímco někteří na mne ještě mávají shora. Snažím se jim naznačit pohyby rukou, aby sebou pohnuli, ale mé snahy se míjí účinkem. Cestou samozřejmě procházím kolem dalších stánků až k začátku Bachčisaraje, kde je parkoviště, trh a spousta lidí.

Sedám si kousek od parkoviště a čekám, jestli někdo přijde za mnou. Dlouho nikdo nejde. Myslím, že jako první přicházejí Šedý Vlk a Marble, hned po nich přijíždí místní autobus, který má jako jednu z mezizastávek uveden chánský palác. Jenže ostatní pořád nikde a ukážou se teprve ve chvíli, kdy už do autobusu nastupují lidé na cestu zpátky, a to jdou samozřejmě dost pomalu. Snažím se na ně mávat, aby si pospíšili, že bychom se mohli svézt tím autobusem, ale projevují poněkud dlouhé vedení, a tak nastupujeme na poslední chvíli. Chvíli to tedy vypadá, že nám kluk, který tu dělá průvodčího, naznačuje, že palác je tady, ale to samozřejmě není pravda a řidič už je z našeho váhání kapku nervózní. Sedám si k oknu a proti mě si stoupá ¿Neurčitá? Kulička, také k oknu. Platím klukovi za cestu, přijde to každého na jednu hřivnu, kdybychom neměli batohy, stálo by to sedmdesát kopějek, ale takhle řidič kluka upozorňuje, aby vybíral po hřivně.

Nejedeme dlouho, když se ozve příšerná rána. Pohlédnu instinktivně z okna a ejhle, ono nikde. Řidič samozřejmě zastavuje a prohlásiv, že máme vystupovat, protože jsme na místě, odchází sebrat okno ležící o kus dále na silnici. Ale my jsme se o ně opravdu neopírali. Na první pohled se mi to s tím místem moc nezdá a mám obavu, že se nás chce řidič prostě zbavit. Ptám se tedy venku kolemjdoucích, a ti potvrzují, že palác je tady za rohem.

Vystoupivši z autobusu, jdeme ke vchodu do paláce, už od vchodu vypadá fakt hezky, trochu podobně jako sultánský palác v Istanbulu, ačkoli ten byl mnohem výstavnější a větší. Tenhle je navíc hlavně ze dřeva. Procházíme bránou na nádvoří, kde je docela dost lidí a pokladna. U té zjišťuji, že lístek stojí 10 hřiven, pro studenty polovic. Kupuji ještě za 5 hřiven lístek, abych mohl fotit, ačkoli později se ukáže, že něco takového nebylo potřeba, protože stejně nikdo nehlídal, jestli fotí jen osoby s k tomu zakoupeným lístkem, třeba Černomořská Sasanka si lístek na focení nekupovala a mohla fotit úplně stejně jako já. Taky se u pokladny ptám, jestli bychom tu nemohli někde odložit batohy a jsem odkázán na paní v zelených šatech u vstupu do placené části. Když se mi podaří k ní prodrat přes dav lidí čekajících na průvodce, zjistím, že si můžeme odložit batohy hned za vstupem na lavice. Dovnitř do jejich baráčku to prý nejde, jelikož tam budou brzy zavírat. V pět prý zavírají celý palác a teď jsou asi tři, snad nám budou dvě hodiny stačit i když se u batohů radši vystřídáme s hlídáním.

Ještě se chvíli o batozích dohadujeme, ¿Neurčitá? Kulička prohlašuje, že je v žádném případě hlídat nechce, ale holky by u nich zase klidně počkaly a zatím se nasvačily. Nakonec jdeme za vchod k již zmíněné lavici a pokládáme je k ní. Část výpravy, určitě tam nejprve zůstali Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek a možná ještě někdo, si u nich sedá s tím, že prohlédnout palác si půjdou, až někdo přijde. My jdeme zatím s Kvetoucí Pampeliškou, Divokou Orchidejí a Lesní Jahůdkou dovnitř. Procházíme sály a musíme občas čekat, než přejde organizovaná výprava s průvodcem, abychom si mohli vyfotit interiér. Mě se to vevnitř líbí, je to takový turecký styl a vypadá to, že i krymský chán si uměl zařídit pohodlné obydlí.

Po chvíli docházíme k slavné Bachčisarajské fontáně, původně fontáně slz. Slavná je asi jen díky tomu, že o ní napsal Alexandr Sergejevič Puškin stejnojmennou poému. Řekl bych, že mu i samo město Bachčisaraj vděčí za svou proslulost. Na každý pád mu mohou Bachčisarajští vděčit za to, že do Bachčisaraje zavítal Strašlivý Uragán, protože za jiných okolností bych si na toto malé krymské městečko asi nevzpomněl. Fontána je tvořena deskou zdobenou reliéfem a zapuštěnou do zdi. Stékají po ní tenké pramínky, slzy. Má očekávání zcela naplnila. Stojí u ní busta mistra básníka a my se samozřejmě musíme s fontánou a i s bustou vyfotit. Pak procházíme zahradou do harému, což je samostatný baráček. Poblíž něj je kohoutek s vodou, čehož využíváme k umytí rukou a Divoká Orchidej později i k umytí hlavy. Opodál jsou prozměnu dvě modré plastové židličky a na nich se skví dva pěkně vybarvení pávi. Nechávají se klidně vyfotit, jako by tam ani k ničemu jinému nebyli. Na dalším nádvoří roste u stěny dost starý břečťan a hned vedle je pěkná brána. Musíme před ní chvilku čekat, než od ní odejde skupina lidí, abychom si ji mohli vyfotit.

Ještě zbývá výstavka v budově vedle. Je tu sice spousta zajímavých věcí z doby chanátu, ale mě přijde nejzajímavější stav, u nějž sedí figurína, která vypadá skoro jako živá. Na konci výstavky nás chtějí nekompromisně poslat ven s tím, že výstavka je pouze jednosměrná, ale paní u východu nás povzbuzuje, že nás za vchod k věcem pustí i bez lístku. Naštěstí tomu tak opravdu je. Sedíme tedy ještě u batohů a čekáme, až si prohlédnou palác všichni. Musím říct, že mě se to tu líbilo, být chánem, taky bych tu rád bydlel. Holky mi tu asi nechaly jídlo, alespoň usoudím, že chleba válející se v igelitce na nikoli našem batohu je náš. Předtím byl prý jinde.

Ve čtvrt na pět nás upozorňuje uvaděčka, že za půl hodiny se končí, a vyjadřuje při tom naději, že už tou dobou budeme s batohy venku. Jinak bychom to museli obejít vnitřkem přes tu výstavku. Opodál vidím stát Sněhovou Lilii a Velkého Grizzzlyho u zmiňované brány. Vypadá to, že nemají ponětí o čase, a tak je jdu seznámit se situací. Ve tři čtvrti na pět odnášíme batohy ven, i když všichni tu ještě nejsme. Venku je stánek s pohledy, které vypadají na místní poměry nadprůměrně dobře. Taky tu mají kalendáříky, ale na mne zbyde už jediný druh. Pochopitelně s obrázkem místa, na které se nepodíváme.

Když se sejdeme všichni, přijde Velký Grizzzly s tím, že si ještě jde koupit víno domů. Opravdu jsme cestou sem minuli několik obchodů s víny. Sice se ho snažíme přesvědčit, že je přece nesmysl tahat se s lahvemi přes hory a že něco takového si chtějí pořídit všichni a bude na to tedy čas i později, ale nedá se zviklat a odchází pryč. Nepomůže ani to, že ani Sněhová Lilie si zřejmě nemyslí, že je to dobrý nápad. Mezitím si stihnu dojít na záchod, kde pojmu myšlenku, že bych si mohl v umyvadle umýt nohy, černé jako boty. Nikdo tu není, ale když si umyju jednu nohu, přichází sem někdo a mě se ještě nezdá úplně vhodné mýt si nohy v umyvadle před lidmi. Ještě takových čtrnáct dní a byl bych určitě otrlejší.

Planoucí Růže je dneska celá smutná a nemluvná. Ptám se jí během dne proč, ale říká, že jde o prdkoidní důvod a že za to nemůžu a hlavně to ani nemohu změnit. To je mi samozřejmě líto, protože bych chtěl, aby se pořád hezky smála. Když se konečně sejdeme všichni, můžeme vyrazit na autobusové nádraží, které tušíme poblíž vlakového. Chtěli bychom dojet nejlépe do obce Sokolí (Соколиное), nebo alespoň co nejblíž ke kaňonu. Musíme ale nejdřív přejít celou Bachčisaraj, což jsou aspoň tři kilometry. Díky tomu se obohatíme o takové obrázky jako jsou kozy pasoucí se mezi panelovou zástavbou, či roura s kohoutkem, u které si myju druhou nohu.

Náš předpoklad, že autobusové nádraží najdeme u vlakového, se ukázal jako správný. Jsme tu asi v 17:45, u okénka zjišťuji, že do Sokolího už dneska nic nejede, ale v 18:15 jede autobus do Šťastného (Счастливое) a jede tam přes Aromat (Аромат), což je asi čtyři kilometry před Sokolím. To je samozřejmě lepší než nic, a tak hned kupuji třináct lístků. Jeden stál 3,83 hřiven. Do odjezdu zbývá dvacet minut, během nichž si však stačí nakoupit jen ¿Neurčitá? Kulička, Kvetoucí Pampeliška a Divoká Orchidej, protože jsou v krámu první na řadě. Stejně budeme muset zítra navštívit civilizaci, abychom si mohli nakoupit i my ostatní. Ale na zmrzlinu mají čas všichni zájemci.

Autobus přijíždí až ve čtvrt, batohy dáváme jako obvykle dozadu. Nejprve to vypadá, že řidič nechá na cestu otevřené dveře, ale umísťovací bába to nedovolí a nenechá autobus odjet, dokud je řidič zase nezavře. V tom horku by přitom byla trocha průvanu celkem příjemná. Jelikož je Velký Grizzzly u dveří, vypadá to, jako by to byl on, kdo je nedovolí zavřít, pročež mi trochu ujedou nervy, za což se hluboce omlouvám. I kdybych k tomu měl důvod, tak si myslím, že klukovi by nervy ujíždět neměly. Do Aromatu jedeme asi hodinu, kolem jsou čím dál hezčí skály. Cestou přistoupily dvě ženské s krabicemi, které si daly mimo jiné na naše batohy, pročež jedna krabice spadla jedné z paní za krk. Veselý Balónek, Planoucí Růže, Sněhová Lilie a Luční Kobylka zpívají cestou California Dreamin' (co taky jiného), zpěv má opět neobyčejný úspěch a paní sedící vedle mne chce, aby zpívali dál, že je to moc krásné. Samozřejmě probíhá standardní rozhovor.

V Aromatu vystupujeme na křižovatce, je tu nádherný pomník na paměť hrdinů z druhé světové války. Je opravdu monumentální, koneckonců, jak je tu zvykem. Chováme se u něj poněkud nepatřičně, protože se snažíme napodobit hlavní postavu. Stojí v podivné póze, vypadá to, že tančí, přitom drží granát v ruce a ještě povzbuzuje spolubojovníky k běhu kupředu. Za ním jedou tanky a před ním leží padlý hrdina s hlavou v klíně nějaké slečny. Vypadá to, že se na nás kouká zpovzdálí trochu podivně nějaká paní, a tak se radši zklidníme. Samozřejmě neváháme a u pomníku se fotíme. Později kolem pomníku prochází stádo krav, což je taky zajímavý pohled. Většina ostatních jde pak nabrat vodu, sice mám ze čtyř lahví tři plné, ale přece jdu pro jistotu nakonec taky. Kupujeme i nějaké mléko z ledničky, ale tentokrát jsem ho ani neochutnal. Mezitím nám stačí dva řidiči nabídnout odvoz k Velkému kaňonu, což odmítáme, protože dneska chceme spát ještě nedaleko, ale vypadá to alespoň, že s dopravou nebudeme mít zítra problémy.

Rozhodli jsme se, že zůstaneme někde před Sokolím, abychom se zítra mohli cestou stavit v krámu. ¿Neurčitému? Kuličkovi se to sice moc nelíbí, protože má, celkem oprávněnou, obavu, že se v obchodu zdržíme hrozně dlouho. Ale za dvacet minut v jednom obchodě v Bachčisaraji jsme opravdu všichni nakoupit nemohli. Míříme tedy po silnici směrem k Sokolímu a Velkému kaňonu. Podle mapy je cestou kreslená turbáza, což v nás vzbuzuje trochu obavy, abychom našli nějaké klidné místo na spaní. Zanedlouho tedy uhýbáme po cestě vlevo ze silnice a pokračujeme při levém břehu potoka. Po chvilce přicházíme na docela pěknou loučku, kde by se dalo spát, jen je sem trochu vidět ze silnice a od Aromatu. Sundáváme tedy batohy a Šedý Vlk s Marblem jdou na obchůzku, jestli nenajdou něco lepšího.

První se vrací Marble s tím, že do jemu vyhrazeném úseku se nevyplatí přemisťovat. Šedý Vlk vyrazil pochopitelně přímo nahoru a vrací se s tím, že našel místo, které je sice za lesem, ale musí se tam do kopce. Taky je to tam rovnější než tady. Sám si však není jist, jestli se vyplatí stoupat na jím vybrané místo. Současně se tváří, že je to kousek, a tak nakonec převládl názor, že se tam ještě přesuneme. Nebyl by to však Šedý Vlk, aby nás nezavedl na nejvyšší místo široko daleko. Je to tu opravdu lepší, ale nevím, jestli to stálo za námahu.

Buď jak buď, odhazujeme nahoře batohy a chystáme se jít hned k potoku umýt. Se mnou jdou ještě Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek, ukazuje se, že baterku máme jen já a Veselý Balónek. Brzy ostatním uteču, protože se mi nechce jít tak pomalu, jsa zvědav, jak to půjde k vodě sejít. Jde to docela dobře a voda vypadá, až na pár pěnových fleků, docela čistě. Čekám ještě na zbytek, místo po pěšině si razí cestu přímo křovím, a tak jim to chvilku trvá.

Po umytí nás nachází Marble a při odchodu zjišťuji, že je tu i Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška, našly si trochu lepší místo, kde vedla přímo k potoku velká cesta. Voda je tu nečekaně hluboká a samozřejmě teplá jako kafe. Hlavu si přesto radši nenamáčím. Cestou nahoru jdu chvíli po tmě a narazím do vysoké trnité byliny. Vyjeknu a všichni za mnou se hrozně leknou, bavili se totiž zrovna o Blair Witch, což je horor, kde se postupně ztrácejí lidi. Sice jsem ho neviděl, ale tuhle pointu jsem pochopil z jejich hovoru.

Nahoře si děláme večeři – čočku se zelím. Planoucí Růže je ráda, že se konečně té čočky zbaví. Samozřejmě je to dobré, i když toho není mnoho. Dojídáme se trochou sýra ožraného od myši, samozřejmě okrájeným. Jíme ho ale jen my s Luční Kobylkou, protože Planoucí Růže ho nechce. Ani teď však bohužel nevyhodíme zbytek. Spát jdeme nedlouho po večeři, na zítřek jsem vyhlásil budíček na sedmou hodinu a odchod na devátou. Jestli chce někdo prát, mýt si hlavu nebo provádět jiné podobné hlouposti, ať si přivstane. Planoucí Růže, Veselý Balónek a Luční Kobylka jdou do lesa, kam se mi moc nechce, a tak si radši lehám vedle Kvetoucí Pampelišky, Divoké Orchideje a ¿Neurčitého? Kuličky. Když už skoro ležím, vzpomenou si holky, že se trochu zatáhlo a že by radši postavily stan. Protože jejich přání je mi samozřejmě rozkazem, nezbývá mi než opět vylézt ze spacáku a vybalit stan. Alespoň zjistím, že mi od Zakarpatí nesplesnivěl. Měl jsem z toho trochu obavu, protože když jsem jej balil pod Petrosem, byl trochu vlhký. Dovnitř dáme jen batohy a sami si leháme ven. V noci padá dost rosy, možná i proto je trochu chladno a musím si přioblékat mikinu. V lese bylo prý tepleji.

Se statistikami je to na Krymu docela ubohé, snad jen hodinu v autobuse bych mohl zmínit. I když jsme pár kilometrů i ušli, nebylo to hlavním bodem programu a už vůbec netuším, jak dlouho nám to trvalo.

Chvilka poezie VII

Stojí hruška v širém poli,
pod polem ostravské doly.

Tiše předou pásy linek,
z nich pak jedou řady sklínek.

Stojím takhle na pásu,
jelikož kdo dočká času.

Ten se vskutku načeká,
na takového člověka.

Který by zaplatil tolik hřiven,
který je chudobou nepokřiven.

To je ten koho hledáme,
rozkřikl, ať mu podáme.

Povlečení na lehátko,
a na zuby párátko.

Pak můžeme klidně spát,
a nechat si něco pěkného zdát.

Bude to úplná balada,
lehneme do trávy na záda.

A budeme se flákat,
jiní za nás budou makat.

My jsme nová generace,
nebojíme se ni práce.

Vemem krumpáč do ruky,
uhladíme všechny puky,
a vyrazíme na dydžinu.

Pondělí 25. srpna

Plán pro tento den: *Tak ale dneska už naposled v Krymských horách.*

Ráno budím ostatní opravdu v sedm. Teprve v půl osmé je však opravdu živo. Planoucí Růže někam mizí a je hrozně dlouho pryč. Zatím uděláme s Luční Kobylkou vločky k snídani, ale Planoucí Růže pořád nikde. Necháme jí tedy trochu v ešusu, z čehož je po chvíli Luční Kobylka trochu nervózní, protože by si jej ráda sbalila. Po Planoucí Růži však není vidu ani slechu. Sněhová Lilie k tomu podotýká, abychom prý radši porci Planoucí Růže snědli, protože by určitě nerada, kdybychom pak na ni měli řeči. Ačkoli mě je to celkem fuk, v kotlíku je akorát čaj. Kvetoucí Pampeliška si spěchá umýt hlavu, a odchází proto dolů už ve tři čtvrti na devět. Stan balím samozřejmě mokrý od rosy, ale jinak je pochopitelně krásně jasno a horko. Nemohu však čekat, než oschne, protože bych nestihl odejít v devět a má autorita by nepochybně utrpěla. Okolo nás se pasou koně, Sněhová Lilie se na ně jde podívat i zblízka, vypadají docela mírumilovně. V devět opravdu odcházím, ale nejsem zdaleka poslední. I Planoucí Růže je myslím sbalená až po mně, což je docela neobvyklé, ale mě to samozřejmě těší.

Mířím dolů k vodě, kde si už Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška skoro domyly hlavy. Ještě než přijdou ostatní, stihnu si ji umýt také. Mávám potom na opozdilce, aby šli za námi, ale propásnu Luční Kobylku, Sněhovou Lilii & Velkého Grizzzlyho, Planoucí Růži & Veselého Balónka a musím jít proto na ně zamávat až k silnici. Když jsme všichni, můžeme se vydat k Sokolímu, nejdeme po silnici, ale po druhém břehu potoka, snad tudy povede cesta až tam. Zanedlouho procházíme švestkovým sadem, švestky jsou ve velmi dobré kondici. Tady to vypadá, že cesta zahýbá trochu moc doprava, a tak to zkoušíme projít podle potoka, ale brzy to zase vzdáme pro neprůchodnost terénu. Do Sokolího jdeme asi hodinu, přecházíme hned na začátku potok po mostku pro pěší a na silnici se dáváme vlevo, mířice do centra.

Jsou tu hned tři obchody, u jednoho z nich se ve stínu zastavujeme. Vzápětí nás začíná otravovat taxikář s tím, že by nás odvezl k Velkému kaňonu za 5 hřiven na hlavu. Navíc by nám prý ukázal, kudy se dostaneme dovnitř, aniž bychom museli u vstupu platit. Nejprve s ním mluví kluci a pak se do toho vložím i já a říkám mu, že potřebujeme ještě nakoupit a potom bychom s ním možná jeli, díky tomu nás nechá chvilku na pokoji. Zatím jdeme nakupovat, v krámě toho ale moc nemají, hlavně tu nemají chleba, což je však případ i většiny ostatních obchodů okolo, ačkoli naproti jsou na tom přece jen trochu lépe, protože pár chlebů mají, jen dost starých. Čerstvý mají prý přivézt co nevidět.

Stala se tu však taková podivná věc, že Planoucí Růže sama prosadila do jídla místní klobásu. U nás při tom klobásy a jiné podobné míchané masné výrobky nejí. K zdůvodnění obvykle vysype z rukávu nejméně pětiminutový monolog, jehož obsah by se dal shrnout do tvrzení, že jí to prostě nechutná. Krom toho má taky trochu strach z BSE, a tak ani nejí hovězí maso. Z mě dosud nepochopitelných příčin usoudila, že tady se nemusí BSE bát, zatímco u poličanu, který máme ještě v batohu, ano. Taky jsou podle ní asi na Ukrajině salámy zdravější a lepší. Musím se přiznat, že bych se radši bez té klobásy obešel, protože mám na věc zcela opačný názor a v zemích podobných Ukrajině se masu podobného původu raději vyhýbám. Jenže v krámě stejně kromě klobásy téměř nic nemají, tak není moc co řešit. Ještě kupujeme tvrďák, jogurty a sladké pečivo k snídani.

Potom venku snídáme a Luční Kobylka jde opodál nakoupit zeleninu. Během snídaně na mě mluví další taxikáři, ale když zjistí, že si nás rezervoval jejich kolega, nechají nás na pokoji. Ten „náš“ taxikář už se postavil s červeným žigulíkem opodál a zavolal si na pomoc kolegu s šedivým kombi žigulíkem. Jdeme si ještě nabrat vodu, nejprve nám radí ¿Neurčitá? Kulička, že opodál je u hospody kohoutek, kde nám však radí číšník, ať jdeme ještě kus do hloubi obce, kde trčí ze zdi kohoutek s lepší vodou a lépe se to tam i nabírá. Chleba mají pořád stejně starý, ale zrovna když ho už chceme z nedostatku času koupit, přivážejí naproti čerstvý. Prodavačka nás tam hned posílá.

Tak teď už jsme tady snad vyřídili všechno, co jsme potřebovali a můžeme vyrazit do divočiny. Jdu se dodohodnout s tím taxikářem, který mezitím stihl odvézt jiné zájemce, taky k Velkému kaňonu. Šedý Vlk má proti tomuto způsobu dopravy jisté námitky, protože se mu to zdá drahé, jsme v turistické oblasti a určitě nás podvedou. Proti Zakarpatí je to fakt trochu drahé, ale ušetřené dvě hodiny chůze jsou dvě hodiny chůze, večer jako kdybychom je našli. Dohaduji tedy, kam nás odvezou, taxikář mi ukazuje na mapě ústí kaňonu a opakuje, že nám ukáže cestu k obejití pokladny. Tam se prý platí 5 hřiven, a tak vlastně zaplatíme stejně. Zatím to vypadá, že budeme muset jet nadvakrát, protože do dvou aut se třináct lidí s batohy nesměstná, ani jde-li o žigulíky. Ale nakonec se přidá ještě jedno auto, a tak můžeme jet všichni současně. Batohy nacpeme do kufrů, na to, že pak nejdou zavřít, jsou řidiči zařízení, prostě je převážou provázkem, aby něco nevypadlo.

Se mnou v autě jedou ještě Sněhová Lilie, Kvetoucí Pampeliška a Veselý Balónek. Sedím vepředu, a tak mám dobrý pohled na divokou jízdu. Řidič pouští muziku, a tak to vypadá trochu jako ve filmu, jak říká Sněhová Lilie, ukrajinské road-movie. Řidič jede jako drak, zatáčky řeže, aniž by tušil, co může vyjet proti němu, a tak ač vyjíždí jako poslední s mírným zpožděním, zanedlouho se již drží na druhé pozici v těsném závěsu za zmiňovaným červeným žigulíkem. Cesta netrvá dlouho, za chvilku už jsme nad kaňonem a vykládáme věci ven. Platím slíbených 65 hřiven řidiči červeného auta, ať se o ně taxikáři poperou, jak umí. Ten nám ještě ukazuje, kudy máme jít. Přiznávám že jsem mu do detailů nerozuměl, mluvil o tom, že máme jít dolů, až uvidíme mostek. Nejspíš nás varoval, ať přes něj nepřecházíme a ještě se držíme na této straně potoka a podle něj ať dojdeme až do kaňonu. My však sejdeme na mostek, což je skutečně chyba, protože na jeho druhém konci sedí u stolku člověk a vybírá 5 hřiven za vstup. Alespoň si můžeme být jisti, že jsme u ústí Velkého kaňonu a čeká nás dobrodružná a napínavá cesta na jeho začátek. Máme asi půl dvanácté.

Konečně zase do přírody, po těch pár dnech strávených v civilizaci určitě každý z nás uvítá trochu toho klidu. Nejprve musíme projít přes její výspu, již zmíněného pána u stolku. Těch pět hřiven uvedených zde na ceduli by mohl být podvod, který Šedý Vlk čekal, i když spíš si myslím, že my jsme šli špatně. Pán chce samozřejmě mluvit se starším a ptá se mne, domluvili-li jsme se se záchrannou službou v Kujbyševu (Куйбышево). Samozřejmě že nikoli a jako příslušník národa, z nějž vzešel Jan Hus, nemohu lhát. Nevypadá to, že by to vadilo, pán se jen trochu ušklíbne. Potom se ptá, chceme-li jít nad kaňonem, či jeho dnem. Pochopitelně chceme jít dnem. Odkudsi ze šuplíku vytáhne letáček a na něm mi ukazuje, že turisti jsou povinni se dohodnout, čili zaregistrovat se u, se záchrannou službou a že se může chodit jen po třech turistických značkách[14], protože kaňon je chráněn jako rezervace[15] Navíc, pokud jsem to dobře pochopil, jen v doprovodu instruktora.

Nijak se však nepozastavuje nad tím, že již teď nevyhovujeme dvěma uvedeným pravidlům, nemluvě o třetím, které již zanedlouho překročíme.

[14]V originále екологические тропы

[15]Přesněji государстенный ландшафтный заказник.

Zcela mu postačilo, že nás upozornil na to, co všechno porušujeme. Potom ukáže na letáku mapku, kde jsou vyznačeny zmíněné tři turistické značky, podobně jako na mé padesátce. Ptá se, víme-li alespoň přibližně, kudy jít. Odpovídám, že máme mapu. Potom ukazuje cestu na mapce. Dojdeme prý k Modrému jezeru (Голубое озеро) a pak buď můžeme jít horem jako většina s tím, že ke konci se cesta vrací do kaňonu. Nebo můžeme pokračovat dnem kaňonu, což je prý hrozně obtížné. Dojdeme tak k Vaně Mladosti (Ванна Молодости), od níž máme pokračovat dále po dně až za ohyb kaňonu k jakési mýtině, kde se dá vylézt nahoru na cestu. K tomu porušování pravidel je třeba dodat, že značka zjevně končí u Vany Mladosti, odkud nám vlastně radil zakázanou cestu. Po dně kaňonu prý máme sledovat červné šipky. A chceme-li jít potom na Aj-Petri, máme pokračovat dál podle kaňonu, kudy vede nahoru značka.

Jeden leták si kupuji, stojí nekřesťanských pět hřiven, a můžeme vyrazit na cestu. Je tu fakt dost lidí, samé velké skupiny s instruktory. Mimochodem, když jsme opouštěli Sokolí, padlo z nebe pár kapek, ale teď už mraky na obloze opět pomalu mizí, aby bylo k večeru krásně jasno. U Modrého jezera je samozřejmě nával, ale jinak je to tu fakt hezké. Krásné jezírko, do něj přitékající vodopádek. Chvilku se zastavujeme za kochacím účelem. Zanedlouho se cesty rozdělují a my míříme dolů do kaňonu. Téměř všichni ostatní turisti kupodivu taky. Podle pána u vchodu bych si nemyslel, že tomu tak bude. Prodíráme se nejednou výpravou. Cesta začíná být zajímavější, občas už se přechází po kládách, skáče po kamenech. Pořád je tu docela dost vody.

Zanedlouho míjíme přítok, u nějž se jímá voda, stojí tu dav turistů a všichni na instruktorův pokyn popíjí pramenitou vodu. Kaňon začíná být čím dál hezčí. Vody je tak akorát, aby nějaká tekla, ale aby taky bylo vidět to, co udělala za staletí s kameny na dně. Bohužel je tu stále moc lidí, aby se to dalo dobře vyfotit. U Vany Mladosti jsme docela za chvilku. Mé sny o koupeli v ní se zcela rozplynuly při pohledu na tělo v plavkách vedle těla v plavkách, pro něž není vodu téměř vidět. Stojí tu pochopitelně stánek s občerstvením. Náš další postup není již tak snadný a lidi mizí. Vanu Mladosti oblézáme zleva po skále. Z ní občas skáčou dolů kluci. Vypadá to děsivě, protože skáčou z výšky pěti metrů, ale asi bude dole dost hluboká voda, protože tam skáčou klidně i po hlavě a nic se jim nestalo.

Náš první obtížnější úsek překonáváme úspěšně a je tu také tůň, Černomořská Sasanka se hned začíná svlékat, že skočí do vody. Ještě se nám ji daří přesvědčit, aby s námi popošla přece jen ještě kousek dál mimo dohled těch davů. Úplně z toho, chudák, studem zčervená. Jen dojdeme z dohledu Vany Mladosti, je tu další tůň. Lidé už tu nejsou, slunce krásně svítí, a tak vypadá toto místo docela lákavě. Chvíli se dohadujeme, jestli se nevyplatí zastavit se na vykoupání už tady, a převládne názor, že ano, protože není jisté, bude-li ještě výš dost vody. Po chvíli dohadů musím velitelsky nařídit koupací přestávku, protože jinak bychom tu asi prostáli věčnost. Udělali jsme dobře, protože jde skutečně o poslední tůňku, kterou dnes uvidíme.

Voda je přímo ďábelsky studená, a tak se v ní nedá moc dlouho ráchat. jen Veselý Balónek s Planoucí Růží si vymysleli takovou hru, při níž se potápějí dolů pro mince, které si tam vzájemně házejí. Potom si ještě sedají zády do proudu a nechávají si chladit ledviny, co to kdo vydrží. Tady asi někdo neví, co to znamená mít nastydlé ledviny. Planoucí Růže prý navíc nevěří tomu, že ledviny nebo vaječníky mohou nastydnout. Koneckonců jinak by ani nebylo možné, aby tohle se svou trochu ustrašenou povahou dělala.

Až sem jsem došel v sandálech, i když to nebylo vždycky úplně ideální. Odtud ale radši půjdu v pohorkách, protože terén se zdá být čím dál zábavnější. Pomalu opět vyrážíme na cestu. Kdosi se zmiňoval, že včera potkal v Bachčisaraji nějaké Čechy, kteří tu byli a říkali, že je v kaňonu místo široké půl metru a před ním je voda šest metrů hluboká (nebo hluboko?). Ti z naší skupiny, kteří byli u tohoto rozhovoru, se však nedokážou shodnout, jestli tím měla být míněna Vana Mladosti, nebo ještě dotyčné místo potkáme. Po chvíli pochodu voda pomalu mizí. Míjíme ještě pravostraný přítok a nedlouho potom jsme na suchu. Terén začíná být čím dál obtížnější, představte si kamenité vyschlé koryto vystlané obrovskými balvany, kolem nějž nejsou žádné normální břehy, ale několik set metrů vysoké srázy.

Zastavujeme se, protože to vypadá, že dnes už vodu nepotkáme. Navíc nevíme, jak to bude s vodou zítra, a tak navrhuji ostatním, ať si raději naberou tolik vody, kolik poberou. Část výpravy se proto vrací k zmíněnému přítoku nabrat vodu. Potom můžeme pokračovat dál. Náš postup je mnohem pomalejší než jsem čekal. Myslel jsem si, že v šest budeme už někde nad kaňonem, ale teď to v tomto směru nevypadá vůbec nadějně. Kaňon je čím dál užší a vyšší, je to naprosto neopakovatelný pohled. Na některých místech je opravdu možno dotknout se rukama obou stěn najednou.

Následuje poněkud obtížné a hlavně zdlouhavé místo. Je tu velká tůň plná stojaté vody, přes kterou jsou položeny dvě klády, u nichž je opřené bidlo. ¿Neurčitá? Kulička přelézá jako první a pak se postupně vrací pro pár holčičích batohů. Sněhová Lilie se rozhodla učinit situaci trochu napínavější, a tak když přelézá, bez batohu, postaví se chvíli jen na jednu z klád. Ztratí rovnováhu a padá. Naštěstí projevila značnou obratnost a chytila se jedné klády rukama. Jen díky tomu jsme ji nemuseli nést zpět na provizorních nosítkách, protože i takhle se jí zahoupal[16] jen deset centimetrů pod zády obrovský balvan. Černomořská Sasanka to dokonce stihla na poslední chvíli vyfotit a tak jsou na jedné fotce vidět nohy Sněhové Lilie v poněkud neobvyklé poloze.

Chvilku tedy trvá, než se nám podaří přejít. Hned za tímhle místem je tak úzké místo, že se obou stěn naráz dotkne i Kvetoucí Pampeliška. Přemluvím ji tedy, aby mi zapózovala a nechala se v této poloze vyfotit. Fotka mi ale moc nevyšla, protože na ní není docela poznat, že stěny kolem stoupají strmě vzhůru a to, čeho se drží, nejsou jen balvany. Po kládě přelézáme ještě nejméně jednou, ale to už tak napínavé není. Ještě, že sem nezasvitne slunko, protože bychom se věru zapotili.

Krom zmíněných klád je tu samozřejmě spousta míst, která je nutno obejít po okolních skalách. My kluci se samozřejmě snažíme chovat jako gentlemani a pomáháme holkám, jak je to možné. Naštěstí se tu nikomu nic nestane. Někde v těchto obtížných místech se bavíme o rozdílech mezi turistou a horolezcem. Soudíme, že hlavní rozdíl je v tom, že horolezec narozdíl od turisty zná své meze. Taky se bavíme o tom, jestli jsme už něco udělali nad svoje možnosti. ¿Neurčitá? Kulička říká, že on nikoli, protože jinak by tu už přece nebyl. Já musím přiznat, že ano. Když jsem jako dítko školou povinné skákal z desátého schodu a zlomil si přitom nohu. Po dalším kritickém úseku si prozměnu říkáme, že zatím je to ještě v pohodě, protože stále pomáhají jen kluci holkám. Kritické to začne být až ve chvíli, kdy kluk nabídne jinému klukovi pomocnou ruku a tento ji přijme. Za běžných okolností totiž podáním pomocné ruky kluka bezpečně urazíte. A vůbec nejhorší to bude, až budou pomáhat holky klukům. Má, ač myslím, že bujná, představivost však už na takovou situaci nestačí. Naštěstí zůstaneme jen u pomáhání kluků holkám, a tak by se dalo říct, že projití kaňonem bylo veskrze jednoduchou záležitostí.

[16]Všechno je relativní. Pro mne je pevným bodem ve Vesmíru Sněhová Lilie, a tak není divu, když se podle mne zahoupal kámen pod jejími zády a nikoli naopak.

Valná část těchto hovorů se odehrávala za jedním úsekem, kde se musely slézt po klouzající a hladké skále asi dva metry dolů. ¿Neurčitá? Kulička tu natáhl provaz, který se však ukázal jako zcela bez efektu, jelikož jsem si na něm jen trochu sedřel ruku a málem spadl. Ostatním jsme proto odebírali batohy, bez nichž to šlo mnohem snáz.

Musím říct, že mě to tu vůbec baví, přestože jsem na jednom místě zahučel do skuliny mezi dvěma kameny. Překvapivě to baví i Planoucí Růži, která jinak po skalách nerada leze, protože se o sebe bojí. Vysvětluje to tím, že zdější skalky nejsou tak vysoké. Ale hodinu za hodinou se stává postup únavnější a ačkoli je to změna po všech těch vlacích a městech a Ruskách s úřady, pomalu začínají někteří členové výpravy ztrácet dobrou náladu. Teprve v šest jsme u ohybu kaňonu, což není moc dobré, měli bychom jít co nejdříve nahoru, aby nás snad dole nezastihla noc. Ale kolem nás jsou stále skalní stěny až kamsi nahoru, a tak tu tma bude určitě docela brzy. Únava pokročila natolik, že přichází čas i na hroznový cukr, v případě ¿Neurčitého? Kuličky na jakýsi kombinovaný přípravek.

Při levé straně kaňonu v jeho ohybu stoupá vzhůru cestička. Vydáváme se tedy po ní. Pěšinka jde mírně stoupajícím traverzem až k opravdu nádhernému místu na spaní. Je tu ohniště u ústí jeskyňky, kam bychom se pohodlně vešli, směrem do kaňonu klesá skála prudkým srázem. My bychom se však rádi dostali úplně ven a bohužel to vypadá, že tu cesta končí. ¿Neurčitá? Kulička s Marblem se jdou podívat, jestli by se odtud přece jen nedalo vylézt nahoru. Mezitím nám Černomořská Sasanka nabízí hroznový cukr, místo toho, aby si ho schovala pro sebe. Po delší chvíli se kluci vrací s tím, že to půjde, je tu jen deset obtížných šplhacích metrů a potom už je to výstup po suti. Byli prý až kdesi nahoře a jde to pořád stejně.

¿Neurčitá? Kulička na těch deset metrů natahuje lano, které se hodí spíš pro sestup, mě se tedy nehodí ani k tomu. Dodáváme ještě holkám odvahy několika dobře volenými slovy, protože některé mají ze šplhání trošičku strach. Nahoru nejprve vynáším svůj batoh a napodruhé beru batoh Planoucí Růže. Říká že mi bude vděčna, ale současně mi potvrzuje mé podezření, že by byla vděčna komukoli, kdo by jí batoh vynesl. Stejně jsem rád, že to padlo na mne. Došlo tu k tragédii, utrhl se mi z foťáku řemínek, a tak už jej nebudu moci nadále nosit na krku. Nahoře jsem našel tři lískové oříšky a jdu s nimi nad tu skalku a ptám se postupně všech holek, nejsou-li náhodou popelky. Všechny mi odpovídají záporně, až Kvetoucí Pampelišce vsugerujeme s ¿Neurčitým? Kuličkou, že ona popelka určitě je a dávám ty oříšky jí. Samozřejmě z nich, má radost, i když před tím měla jisté obavy z toho, co jsme si na ni připravili. Domnívala se, že je určitě někde špinavá, když ji takto oslovujeme. Černomořská Sasanka to šla jako jediná z holek i s batohem.

Stoupáme potom volným terénem nahoru, jen s jednou zastávkou, potřebnou k tomu, abychom se opět sešli. Na této zastávce se nás ptá Divoká Orchidej, kdo bychom šli skákat bunjee jumping, kdyby nám to někdo zdarma nabídl. Hlásí se jen Kvetoucí Pampeliška, ostatní se do toho moc nehrnou. Divoká Orchidej chce totiž vědět, jestli je normální, když ona podobnou nabídku nepřijala. Má totiž kamarádku, která má kluka, jenž bunjee provozuje. Ta to Divoké Orchideji nabídla, a vypadalo to, že je přece samozřejmé, že to Divoká Orchidej s radostí přijme. On s tím ten kluk stejně bude končit.

Kluci dole říkali, že nahoře bude teplo a skutečně, jen jsme se vydrápali trochu nahoru, byli jsme všichni zpocení i za ušima. Stoupáme po štěrkovitém suťovém povrchu, později navíc lesem. Což znamená že to podkluzuje, chůzí shazujeme dolů kamínky a není to vůbec nic moc. Zanedlouho začínáme procházet mýtinkami s výhledy na kaňon, které jsou fakt pěkné. Potom už je to nahoru jen kousek, než dorazíme na cestu, kterou identifikujeme jako jednu z turistických značek, tu, jež se vrací v závěru do kaňonu a stoupá potom na Aj-Petri. Podle mapy je zřejmé, že musíme jít po ní doprava, kde ovšem klesá dolů. ¿Neurčitá? Kulička chce jít místo toho doleva, kam pěšina mírně stoupá. Nejlepší proto bude, pokud se tu někde utáboříme a zítra se uvidí. Jdeme jen kousek vlevo po cestě, protože tam tušíme lepší místa na spaní. Hned se však rozbíháme bez batohů kolem. Nacházíme krásné místo, palouček poblíž mohutného dubu. Není to sice docela rovné, ale je to hezké a i Šedý Vlk souhlasí, navíc si každý může lehnout podle libosti do lesa, na palouk, do stanu. Měl bych taky říct, že jsem nakonec rád, že jsme šli do Velkého Kaňonu zdola, protože tímto směrem to bylo mnohem schůdnější, a taky nevím, jak bychom se vůbec shora dostali dolů, abychom mohli jít po dně.

Tady se dozvídám od ¿Neurčitého? Kuličky, že když se připojuji s telefonem přes Kyjevstar (Київстар), nedělám úplně dobře, protože jemu přes Kyjevstar nechodí SMSky. A UMC tu nemá prozměnu signál. Ach jo, možná mi tedy přece jen maminka odepsala na SMSku, kterou jsem jí po značném přemáhání poslal z vlaku ze Lvova do Simferopole, jen jsem ji nedostal. Ale teď už vím, že mi ji stejně neposlala, protože si myslela, že mi pak odečtou nějaké peníze, když je to přes hranice.

Luční Kobylce se tu taky líbí, protože tu roste spousta bylinek, a tak už se těší, až si večer uděláme bylinkový čaj. Stavíme stan, protože určitě mimo les padne rosa a taky možná bude kosa. Máme všichni vysmátou náladu, asi proto, že se nikomu v kaňonu nic nestalo. Nejvysmátější určitě může být Sněhová Lilie. Pomalu se stmívá, myslím, že jsme sem došli v nejvyšší čas. Šedý Vlk chtěl dělat oheň, ale byl jsem proti, protože je tu všude na Krymu dosti sucho a všudypřítomné cedulky varující před rozděláváním ohňů a odhazováním nedopalků tu asi nejsou nadarmo.

K večeři si děláme rýži se zeleninou. Dáváme do toho i kus dole koupené klobásy a hlavně tam dáváme zbytek toho sýra, ožraného od myši. Ani ho neokrajujeme, protože už je stejně přetavený teplem, a tak holky soudí, že už to nemá smysl. Ale byla to chyba, kdybychom ho bývali vyhodili, mohli jsme si ušetřit nervy a mohlo nám jídlo víc chutnat. Sice to s tím sýrem ještě přihřejeme, ale moc bacilů tím nepovraždíme, protože jinak by se zase připálila rýže. Při jídle na sýr pořád myslíme a nejsou to zrovna pěkné myšlenky. Nakonec navrhnu, že bychom se mohli potom alespoň řádně vydesinfikovat vodkou, což je přijato s pochopením. Rýži se nám podařilo uvařit tak, že jsme nemuseli slévat žádnou přebytečnou vodu, což je dobře, protože kdoví jak to od teď s vodou bude.

Celý večer se desinfikujeme, až vypijeme celou láhev vodky. Nejvíc se tedy desinfikuji já. Luční Kobylce to moc nechutná a pije to jen jako medicínu. Planoucí Růži to chutná, ale nechce, aby jí to chutnalo, protože by si na to nerada zvykla. Taky tu vodku nechávám kolovat, tak si nemyslete, že bych byl zase takový alkoholik. Stejně jsem na závěr večera velmi dobře desinfikován. Když jsme všichni po jídle, přichází ¿Neurčitá? Kulička s pravou ukrajinskou bonboniérou, protože má dneska narozeniny. Trochu se stydím, že jsem si na to nevzpomněl, když Černomořské Sasance i Sněhové Lilii jsme popřáli. Přitom jsem na začátku věděl, že ¿Neurčitá? Kulička ty narozeniny mít bude. Bonboniéra je dobrá. Potom dáváme ¿Neurčitému? Kuličkovi hobla. Klekám si a dělám kozu. Jsou to docela silné rány, s ¿Neurčitým? Kuličkou houpou Šedý Vlk a Marble. Poslední rána je tak silná, že naletím na Sněhovou Lilii a její brýle. Naštěstí se jim nic nestane.

Někoho potom napadne, že bychom mohli zítra hrát na vraha a na anděla. Na vraha jsme už hráli, každému je vylosována oběť a on ji musí zabít polibkem za krk. Podaří-li se mu to, má zabít oběť své oběti, dokud nemá zabít sám sebe. Pravidla hry na anděla jsou poněkud nejasná. Přišla s nimi Kvetoucí Pampeliška. Každý je v této hře andělem jednomu vylosovanému jedinci. Má mu pak celý den nezištně pomáhat. Ale není jasné, jestli vyhraje anděl, kterého jeho „oběť" neodhalí, nebo naopak anděl, kterého odhalí. Je to celkem fuk, hlavně že si budeme pomáhat. K těmto hrám se rozvíří několik debat.

Ta první je čistě matematická. Soudíme totiž, že nejlepší rozdělení pro hru na vraha je, když permutace daná rozlosováním je cyklická, protože pak zbyde na konci jediný, dobře určený, vítěz. Tu druhou debatu bych nazval psychanalytickou. Někteří z nás totiž máme jisté výhrady k způsobu vraždění. Jsem si totiž téměř jist, že prostě nebudu schopen přijít jen tak k holce a políbit ji na krk, o klukovi nemluvě, protože od těch si radši udržuji bezpečný odstup. Veselý Balónek s tím má taky trochu problém. Podařilo se mi mou námitkou rozvířit pěkně vášnivou debatu, přijde mi na celé hře skoro tou nejzajímavější částí. Planoucí Růže k tomu prohlašuje, že ačkoli je jinak dost prudérní, zrovna v tomhle bodě jí nic nevadí, protože ten polibek vlastně nebere jako polibek a nevidí v tom pranic sexuálního. Nemohu si pomoct, ale mne by přece napadaly myšlenky jistého druhu, které kluka napadají, přiblíží-li se k slečně klasifikace A+. A takových je tu hned několik. Taky si pamatuji na to, že v Novohradských horách jsem měl zabít Divokou Orchidej a i z uvedených důvodů mi to nešlo.

Luční Kobylka k tomu podotýká, že je to smutné. Ona sama zná holku, která prý dostane hysterický záchvat, pokusí-li se ji někdo obejmout. Luční Kobylce se prý naopak líbí, když je nějaká společnost taková, že se pořád objímá a líbá na přivítanou jako třeba ve Francii. V tom s ní tedy nesouhlasím, protože i proto nerad přeji holkám k narozeninám a svátkům, protože někdy se čeká, že kluk v takovém případě holku políbí, což právě jen tak nemohu. Políbí-li ji před tím jiný gratulant, je to pak možná i trochu divné. Ještěže v naší turisťácké společnosti podobné neřesti nijak nebují. Taky si myslím, že podobné pocity jsou přirozeným důsledkem výchovy v dnešní společnosti, ale nebojte se, nebudu vás už zdržovat svými úvahami na toto téma. Nakonec mi nezbylo, než abych ses tím líbáním smířil.

Nu, dost bylo psychoanalýzy, můžeme se věnovat poněkud exaktnější vědě, totiž matematice. Ale ještě před tím bychom si mohli dát něco oddechovějšího, řekněme si, jak to dopadlo s tím bylinkovým čajem. Luční Kobylka skutečně nasbírala spoustu bylinek, ale první pokus docela nevyšel, a to mou vinou. Již horkou vodu jsem totiž vylil na sebe a do trávy. Kdo mne zná, toho to jistě nepřekvapí. Druhý pokus je úspěšnější, čaj je prostě skvělý. Je v tom máta, šalvěj, jahody a jen Luční Kobylka snad ví, co ještě. Teď tedy, jak jsme vyřešili losování. Pro mne to bylo po desinfekci trochu obtížné pochopit, myslím, že to bylo tak, že jsme si nejprve každý vylosoval číslo. Potom jsme nechali kolovat papír a každý se napsal do kolonky se svým číslem, aniž by se podíval na jména ostatních. Potom koloval týž papír ještě jednou a každý se podíval na jméno u následujícího čísla. Všechna aritmetika byla samozřejmě prováděna v tělese celých čísel modulo 13. Bylo to tedy hrozně jednoduché.

S andělem takové okolky neděláme a vylosujeme si každý z čepice jednu „oběť". Vylosoval jsem si ¿Neurčitého? Kuličku, ale celý další den jsem se ani nepokusil zhostit se své role. Jak taky chcete, abych mu pomáhal. Jako oběť ve hře na vraha jsem si vylosoval Šedého Vlka, ale taky se nestihnu o nic pokusit. To máte těžké, když musíte pořád koukat do mapy a dávat pozor na cestu.

Do stanu jdeme nakonec jen já a Luční Kobylka, Planoucí Růže leží venku. Luční Kobylka je z těch her celá nervózní a hrozně je prožívá už teď. Start obou her je určen na vyhlášení budíčku, tedy na sedmou hodinu. V noci ani není tolik zima, alespoň ve stanu. Venku by to určitě bylo horší. Luční Kobylka má stejný spacák jako já. Jeho výhodou je, že je neskutečně lehký, ale stejně nechápu, jak v něm jako holka může vydržet. Málem bych zapomněl, že Planoucí Růže vypráví venku pohádku. Už jsem ji několikrát slyšel, protože když vypráví Planoucí Růže pohádku, jedná se výhradně o pohádku *O černé princezně*. Nikdo ji však neslyší, protože všichni posluchači usnou, sotva s tím Planoucí Růže začne. Luční Kobylka vevnitř zaslechne zrovna pasáž, kdy princezna trhá na kusy svého hlídače a prohlásí, že je to tedy děsivá pohádka.

Konečně mohu uvést první statistiku, i když není moc růžová. Nejprve jsme ušli tři kilometry asi za hodinu z Aromatu do Sokolího. Kaňonem jsme prošli až k místu noclehu pouhých šest kilometrů, na začátku jsme byli před polednem a utábořili jsme se něco před osmou, a tak jsme tím strávili asi osm hodin. To máme necelý kilometr za hodinu, přesně to snad raději počítat nebudu. Začali jsme u ústí kaňonu asi ve čtyřech stech metrech a vystoupali jsme do osmi set. Převýšení tedy činilo něco přes čtyři sta metrů.

Úterý 26. srpna

Plán pro tento den: *Pod horami dojdeme do nějaké vesnice, Velký Kaňon ústí nedaleko obce Sokolinoje. Ta je na docela hlavní silnici do Bachčisaraje. Takže bychom mohli přejet do Bachčisaraje (Bachčisaraj je v turečtině zahradní palác a nejmenuje se tak náhodou) a věnovat se trochu kultuře. Krom toho, že je samozřejmě (jako téměř všechna města na Krymu) Bachčisaraj docela historické městečko, je tu hlavně Chánův palác (zde se nachází jistě dobře známá Bachčisarajská fontána ze stejnojmenné Puškinovy poémy). Z města bychom se mohli vydat ještě kolem Uspenského kláštěra přilepeného na skále k Čufut-kale. Čufut-kale je jeskynní město z šestého až dvanáctého století. To znamená, že by tam měly být nějaké díry do země atp. Asi by to mělo být docela prolezitelné.*

Ráno probouzím ostatní chvilku po sedmé a v témže okamžiku se začínají hrát obě hry. Ještě než opustíme tábořiště, jsou už mezi námi první mrtví. Veselý Balónek je nezvykle nemluvný a poněkud mimo. Je to proto, že má ruce špinavé od krve, a ještě si na ten pocit nezvykl. K snídani máme chleba se sýrem, abychom šetřili vodou. Nejedná se už samozřejmě o sýr ožraný myší. Odcházíme něco po deváté po turistické značce opět dolů do kaňonu. Usoudili jsme, že experimenty s azimutem jen proto, abychom neztratili výšku, si necháme na jindy. Není vůbec jisté, narazíme-li dnes vůbec na vodu. Nám s Planoucí Růží a Luční Kobylkou zbyly každému tři litry, a tak jim radši říkám, ať se s nikým jiným nedělí, protože každý si má svou vodu nést na zádech. Už se těším, jak budeme přemáhat žízeň a později se i prát o poslední kapky. Ale to už budeme žízní hrozně zesláblí. To se potom ukáže pevnost našich charakterů.

Sestupujeme tedy dolů nádherným lesem, ale dole v kaňonu mne čeká zklamání, teče tu totiž potok. Vypadá to, že se kdesi dál vsakuje do země, aby pak opět vyvěral ještě níže v kaňonu. Ach jo, tak zase nemůžu přemáhat žádné přírodní překážky a ukazovat své vůdcovské schopnosti hledáním studny podle mapy. Zatím však vodu nenabíráme, počkáme si, až ji budeme opouštět. U vody je živo, pobíhá tu maličká myška. Pokračujeme dál a procházíme kolem několika skvostných tábořišť. Škoda, že jsme včera nedošli až sem. Jednou omylem zahýbáme a dostáváme se k suchému korytu příležitostného přítoku. Musíme tedy naši cestu trochu napřímit. Na místě, kde cesta začíná stoupat do kopce, je upravená studánka. To je samozřejmě výzva k zastávce.

Opět se ukazuje, jak jsou voda, obchody a podobné nesmysly demoralizující živly. Ráno jsme se těšili, aspoň s ¿Neurčitým? Kuličkou a Šedým Vlkem, jaký to dnes bude krásný pochod, žádné krámy, voda a s tím související praní, mytí hlav, a pak přijde tohle. Hlavu si tu však myje jen Sněhová Lilie, která to stíhá za chviličku. Potom se začnou všichni vzájemně polévat a nejaktivnější je v tomto směru nikoli překvapivě Velký Grizzzly. Veselý Balónek honí Planoucí Růži, asi ji chce zabít. Šedý Vlk polévá Černomořskou Sasanku, je prostě nejvyšší čas vyrazit.

Stoupáme teď do vrchu, docela prudkého, jak se sluší na výstup na krasovou plošinu. Celkové převýšení přitom činí skoro šest set metrů. Vepředu jdou se mnou Šedý Vlk, ¿Neurčitá? Kulička, Marble a Veselý Balónek. Zezadu k nám doléhají děsivé zvuky. Výkřiky plné hrůzy a zděšení, smrtelné chroptění následované mrtvolným tichem, prořezávaným jen ostrým chechotem cynického zabijáka. Divoká Orchidej později líčila, že si jen tak šla a náhle, otočivši se, spatřila, že se Planoucí Růže snaží zabít Kvetoucí Pampelišku. Potom Divoká Orchidej trochu Kvetoucí Pampelišce nadržovala, protože Planoucí Růže a Veselý Balónek si asi vzájemně řekli, že Veselý Balónek má zabít Divokou Orchidej a Planoucí Růže Kvetoucí Pampelišku. Veselý Balónek totiž při zabití Divoké Orchideje věděl, koho má zabít dál. To přišlo Divoké Orchideji nefér. Ale zase na druhou stranu, Planoucí Růže si s Veselým Balónkem přece musela o něčem povídat.

Po delší době se rozhoduji počkat na ostatní, maje obavu, abychom o ně snad nepřišli. Nechávám tedy kluky jít a připraviv si do ruky lipo pro Luční Kobylku a Planoucí Růži, sedám si na kořen stromu. Docházejí naštěstí všichni, ať už živí nebo mrtví. Kus dál nahoře dotraverzujeme do sedýlka na bočním hřebeni. Luční Kobylka je tu přede mnou a nabízí mi pití. Aby zakryla, že je mým andělem, nabízí i Velkému Grizzzlymu, ale to jí zhatím s tím, že Velký Grizzzly má vodu na zádech a dnes už se k vodě opravdu nedostaneme.

Kousek nad sedlem čekají i ostatní, les tu mají opravdu krásný. Po krátkém odpočinku pokračujeme ve výstupu. Ještě kus a jsme skoro na planině, alespoň to dál už nebude tak prudké a nepůjde to už lesem. Luční Kobylka mě tažena Marblem cestou předběhla, jen proto, aby mi mohla nahoře nabídnout jablíčko, ale řekněte, jak jsem měl poznat, že tím plní svou andělskou úlohu, když je pak nabídla i Planoucí Růži? Je tu hezká travička, svítí sem sluníčko a krom toho jsou tu i klády u ohniště. Není tu ale UMC, a tak bych šel raději ještě dál. Ostatní jsou spíš pro obědovou pauzu, a tak tedy svoluji a hodinku obědváme. Během toho nacházíme mezi dřevy brýle proti slunci. Bohužel když si je nasadím, prohlásí svorně Sněhová Lilie s Planoucí Růží, že jsou příšerné. Nakonec je tu tedy nechám, ačkoli to mohla být taková pěkná náhrada za ty, které jsem ztratil poblíž Usť-Čorné. Ale samozřejmě si je všichni vyzkoušejí, mě prý slušely nejvíc. Šedý Vlk se v nich chce tolik vidět, že si na to vyndává z batohu zrcátko.

¿Neurčitá? Kulička si přidělává na batoh solární panel a nabíjí si cestou telefon. Stoupáme teď dál na planinu kolem Lysé hory (Лысая 1275m) a za ním se rozmýšlíme, kudy dál. Chceme se nějak dostat na druhou stranu plošiny ke skalám nad Jaltou. Jdeme proto po cestě dál na sever. Zanedlouho se nám otevře výhled na Aj-Petri (Ай-Петри 1234m) se stožárem a konečnou lanovky. Mnohem zajímavější pohled se nám však naskytne trochu více vpravo. Na vršku je tam rozmístěných několik kopulí, vypadá to, jako by tu právě přistáli mimozemšťani. Na mapě je v těchto místech nápis turbáza, což se nám moc nezdá. S odstupem si myslím, že to bude nějaká observatoř, nebo radary, kdoví.

Míříme dál na sever, teď už jdeme po rovině. Výhled na mimozemšťany se čím dál zlepšuje. V kolektivu poněkud klesá morálka. Jak se zastavíme ať na sebekratší okamžik, už si kdekdo sundává batoh a pokud možno i sedá do trávy. Cestou děláme didaktickou odbočku k závrtu. Prostě dojdeme pod mým vedením k díře a tam řeknu: „Tak děti, tohle je závrt.“ Vůbec je to tu krásná krasová krajina, Radim by byl jistě u vytržení a běhal by od jednoho závrtu k druhému. Případně by se stavil u skalky, kterých tu taky kouká ze země požehnaně. Naše tempo se oproti včerejšku dosti zvýšilo, je znát, že už jdeme po placce.

Po chvíli se dáváme cestou spíš vlevo a do kopce. Ty kopce tu nejsou nijak pojmenované, a tak je popis cesty trochu obtížný. Míjíme dva Ukrajince, kteří tu táboří a nejspíš i pracují. Ptají se nás, kam míříme a říkají, že tudy se do Jalty nedostaneme. Nevypadají však moc úředně, a tak si jich nevšímáme. Stoupáme na kopec, z nějž proti nám jde několik lidí s jedním koněm a za chvíli jsme nad Jaltou. Je to naprosto nezapomenutelný pohled, k moři je to asi dvanáct set metrů prudkým srázem dolů. Pohled jako z letadla, nebo spíš lepší, protože tedy si člověk může sedět, jak dlouho chce, a koukat ze stále stejného místa. Jaltu nám sice trochu halí mraky, ale ono je to s nimi snad ještě lepší. Samozřejmě se na hezkou chvíli zastavujeme. Sundávám si tu pohorky, protože na rovinu už je snad nepotřebuji, mezitím se ke mě přiřítí Kvetoucí Pampeliška a dá mi pusu na šátek, který mám kolem krku. Opodál sedí Divoká Orchidej, ale prý nic neviděla. Hra na vraha měla pro mne stejný průběh jako dosud vždy. Nezbývá mi tedy, než jí říct, že má zabít Šedého Vlka.

Kvetoucí Pampelišku tu prozměnu neustále nahání Planoucí Růže. Jen se ke Kvetoucí Pampelišce přiblíží, prchá Kvetoucí Pampeliška naplněna nelidským děsem. Jaltu si samozřejmě fotíme, i několikrát, protože jen co ji cvakneme, rozplynou se samozřejmě mraky o něco víc. Tady nahoře je sice jasno, ale není takové horko a hlavně dusno jako dole. Těch pár set metrů nahoru udělalo svoje. Při odchodu, ke kterému se musíme trochu nutit, protože je tu fakt krásně, prohlašuji něco o tom, že jsem se jako anděl zatím moc neprojevil a můj anděl že se podle mne taky moc neprojevil, nebo jsem si toho alespoň nevšiml. A přitom už jsem vám přece popsal hned dvě věci, které pro mne Luční Kobylka udělala. Co chcete od kluka, jsme prostě slepí a nic mi nepomáhá to, že o tom vím. Ale neměl jsem nic takového říkat, protože to zajisté přišlo Luční Kobylce právem líto. A taky nasadivše si batohy, rozvíříme debatu, jestli se s Jaltou nevyfotíme. Ale diskuse nespěje k žádné aktivitě a Černomořské Sasance se nechce vytahovat se stativem. Velím tedy k odchodu, koneckonců, není to dnes naposled, co vidíme Jaltu shora.

Míříme na další vrch, odkud je taky pěkný výhled dolů. Bereme to terénem, protože žádná přímá cesta tam odtud nevede. Tady dochází k slíbenému focení s Jaltou. Černomořská Sasanka vyndává stativ a nastavuje to tak, že prý bude i něco vidět. A docela to myslím vyšlo. Potom míjíme dva lidi, jak jdou po pěšince proti nám. Mě ani nepozdravili, ale ¿Neurčitá? Kulička se s nimi dal do řeči a oni se ho ptali, jestli jsme něco platili za vstup. Taky říkali, že o tři kilometry dál vede pěkná pěšina do Jalty. To bude asi ta, která je na mapě naznačena červenými tečkami.

Zahýbáme trochu do nitra planiny, kde jsme viděli za zdí cestu. O zdi hovoří mapa pouze to, že jde o Древние исторические стены, tak nevím, kdy ji tam kdo postavil. Je to prostě dlouhatánská zeď vyrobená nasucho z velkých otesaných balvanů. Podle toho bych soudil, že jde o hodně starou památku. Sněhovou Lilii na tom překvapilo, že je ta zeď dřevní a že je to v Ruštině podobné jako u nás. Procházíme kvůli tomu suchým korytem a za ním chvíli čekám na ostatní, poblíž mne je Luční Kobylka a na příští zastávce najdu na batohu kytičku. Tak hned vím, že na mne můj anděl myslí, což mne hrozně potěšilo. Ale stejně jsem nepoznal, že to bylo právě od Luční Kobylky.

Poté, co si vyfotíme zeď, pokračujeme dál po cestě k severovýchodu. Od cesty míříme na kótu 1358m. ¿Neurčitá? Kulička chtěl sice jít původně na jiný kopec, ale uznal, že takhle je to víc při cestě. Na vrcholu je triangulační věž a kolem okopy. Nevíme ale, při jaké příležitosti byly vykopány a k jakému účelu sloužily. Jsou totiž vykopány do půlkruhu směrem k srázu nad mořem. Zdá se mi, že v tomhle směru moc obranou funkci plnit nemusely. Navíc vypadají jako by měly sloužit pěšákům, což je už vůbec podivné. Jako tady všude, i zde rostou krásné kytičky. Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška se mě ptají, jestli je to nejvyšší bod naší krymské cesty. Nejsem si úplně jist, protože to závisí na tom, kam zítra půjdeme, ale protože holky už vypadají opravdu natěšeně na své sojové špalíčky, nezbývá než se zachovat jako matematik, čili: „Nechť je tento vrchol nejvyšším na naší krymské cestě.“

Šedý Vlk místo sojových špalíčků vytahuje vodku a dopíjíme ji. Sedí se tu věru příjemně, ale začíná být chladno, a tak jdeme zase dolů. Hned pod vrcholem je u cesty opravdu krásné místo na spaní. Zelená měkká travička v závětří u skály. Jdeme tedy rychle s Marblem dál, než si toho všimnou ostatní. Mohlo by se zdát, že tam bylo vlhko, ale ačkoli jsem to tak důkladně nezkoumal, skoro bych se tomu při suchu okolo divil. Nahoře na vrcholu ještě Luční Kobylka prohlásila, že by bylo prima zatábořit dřív a jen tak se projít po okolí, ale protože už bylo šest hodin, znamenalo by zatáboření dřív zůstat na vrcholu, kde bylo poněkud větrno.

Následuje rozcestí, kde je celkem jedno, kudy půjdeme, rozhoduji tedy, že půjdeme doleva kolem pomníčku. Ten vypadá v západu Slunce fakt úžasně. Je věnovaný vojákům, kteří tu za druhé světové války porazili skupinu německých vojáků. Má betonový sloup s dírou ve tvaru pěticípé hvězdy. Krom pomníčku je na západu vidět mezi mraky duha, i když odborníci tomu asi říkají jinak, protože to nebyla přímo duha po dešti, ale jen jak procházel sluneční svit skrz mrak. Jsme tady chvilku po sedmé a už bude skoro tma. Původně jsme chtěli dojít kus dál, kde je podle mapy nakreslený neupravený pramen. Ptám se tedy ostatních a místo nejistého pramene volí spíš to, abychom to už pro dnešek zabalili. Podle dosavadních zkušeností jsou touhle roční dobou všechny neupravené prameny vyschlé. Taky odtud vede cesta dolů k místu na mapě vyznačeném jako vhodné k táboření. Píši-li dolů, míním tím směrem do vnitrozemí, protože jsme momentálně při severozápadním okraji plošiny. U tohoto místa je taky kreslený pramen, ale nakonec jsme všechny varovali a snad má pro dnešek každý vody dost.

Klesáme tedy dolů do nitra plošiny, kde je spousta závrtů. My si vybíráme ten nejhlubší, který bude určitě taky nejstudenější. Slunce už zapadlo, padla rosa a s ní i chlad. Dnešní noc bude věru studená a stan určitě stavět budeme. Planoucí Růže, dokud je ještě aspoň trochu světlo, zašívá Velkému Grizzzlymu trenýrky. Planoucí Růže je totiž jeho anděl, což už všichni víme od rána, protože se tím ani jeden moc netajili. On ji pak na vyhlídce na Jaltu přesvědčil, že by mu mohla zašít trenky. Říkáme si, kdo byl čí anděl, můj byla tedy Luční Kobylka. Krom toho, co jsem zmiňoval, hlídala prý ještě to, aby se náhodou nezpívalo California Dreamin’ za mé nepřítomnosti, za což jí děkuji, ale to už jsem vůbec nemohl poznat. Hra na vraha se skončila před okamžikem, když zabila Kvetoucí Pampeliška Veselého Balónka a zůstala jako jediná naživu. Ta poslední vražda byla trochu podivná, spíš to bylo takové smrtelné zranění. Co do počtu obětí byl však největším zabijákem Veselý Balónek.

K večeři máme těstoviny s rybičkami. Konzervu s rybičkami se snažím otevřít o kámen, ale vápenec se na to ukazuje být příliš kluzkým. Půjčuji si tedy od Veselého Balónka otvírák, ale tím nic otevřít nejde, naštěstí je poblíž ještě Marble s lepším exemplářem. Pak se trochu chytneme se Planoucí Růží, protože bych rád dal do jídla kečup a tvrďák. Planoucí Růže tam kečup nechce, protože prý přebije všechny chuti a pak to chutná po kečupu, a místo tvrďáku by radši taveňák. Ach jo, sice to skoro vypadá, že ten kečup nesu na zádech zbytečně, protože to není první podobný hovor, ale nakonec pro klid v rodině řeknu, že tam taky nechci kečup a místo tvrďáku že chci taveňák, ještě by to pak třeba Planoucí Růži nechutnalo. Nejlepší jsou stejně rybičky samotné, jenže holky mne nenechají je užírat, kupodivu. Jako těstoviny máme těstoviny do polévky, protože je holky kupovaly ještě v Simferopoli a lepší tam neobjevily. V Sokolím pak skoro litovaly, protože tam měli mnohem větší výběr. Krom toho do jídla spotřebujeme zbylé dvě cibule osmažené na oleji z rybiček. Ve výsledku toho však moc nesním, protože ačkoli si prosadím alespoň oregano, nějak mi to nesedne. Ale kečup by to stejně nespravil a všem ostatním, kdo měli to štěstí, že ochutnali, velmi chutnalo. Možná je to taky tím, že jsem si ještě před jídlem krom rybiček dal kousky tvrďáku s česnekem a kečupem, což bylo fakt dobré.

Těsně před jídlem prohlašuje kdekdo, že je zima a vodka už není. Luční Kobylka nám skoro vyčte, že jsme všechnu vodku vypili a když se ochladí, nemáme se čím zahřát. Jdu tedy za Divokou Orchidejí a Kvetoucí Pampeliškou, o nichž vím, že mají ještě z Prahy Jelínkovu slivovici. Říkám jim něco jako: „Co dělá vaše slivovice?“ Tak ji vyndají a nechají dopít. Přiznávám se, že mi má žádost přišla poněkud neomalená, ale holky se neurazily.

Po jídle jde Planoucí Růže umýt kotlík a umyje ho úplně úžasně až se leskne. Hned si taky vaříme čaj, ale než se stihneme pořádně napít, prohlásí ¿Neurčitá? Kulička, že je nejvyšší čas vyrazit hledat noční pohled na Jaltu. Vyrážíme nakonec skoro všichni, i když mě se ze začátku moc nechce, ale Černomořská Sasanka s sebou bere stativ, tak by se třeba dalo aspoň něco vyfotit. Jdeme chvíli směrem ke srázu až dojdeme k hlubokému závrtu. ¿Neurčitá? Kulička se Černomořskou Sasankou a Marblem jsou už vepředu a nám se už dál moc nechce, protože by to ještě mělo být docela daleko. A tak se obracíme a jdeme zase zpátky. Tím míním zejména Kvetoucí Pampelišku, Luční Kobylku, Planoucí Růži, Veselého Balónka, Sněhovou Lilii a Velkého Grizzzlyho. Ostatní tam došli a prý to bylo hezké, Černomořské Sasance se navíc podařilo udělat i dvě fotky. Jdeme s Luční Kobylkou zpátky a Planoucí Růže s Veselým Balónkem nikde. Asi se někde zakecali. Přemýšlíme, jestli vůbec půjdou spát, nebo celou noc budou konverzovat. Po hodné chvíli přece přichází a tvrdí, že s Veselým Balónkem zabloudili a hledali tak dlouho cestu zpátky ke stanům. To fakt nechápu, zase tak daleko jsme přece neodešli. Zato při tom hledání cesty našli velikou houbu.

Nechávám na noc stan trochu větrat kvůli vlhkosti, v pět ráno si jdu odskočit a považte, na batohu, který trochu koukal ven a srážela se na něm vlhkost ze stanu, byla vrstvička ledu. Honem tedy přioblékám mikinu a stan zavírám. S tím ledem fakt nekecám, i když mi to ráno moc lidí nevěřilo. Sněhová Lilie prý v noci také mrzla, než jí došlo, že si může zavřít stan.

Dnes jsme ušli asi 17km. Vyrazili jsme ráno v devět a utábořili se asi v půl osmé, což by činilo deset a půl hodiny cesty. Mezitím jsme ale nejméně dvě a půl hodiny proseděli, projedli a pro koukali, tedy započítal bych spíš 8 hodin. Průměrná rychlost by tak vyšla na 2,1 kmh^{-1}, což není nic moc. Ráno jsme nejprve sklesali asi o sto padesát metrů dolů, tak do 650m. Nejvyšším bodem byla kóta 1358m, převýšení mezi tím bych moc nepočítal, protože krom počátečního výstupu jsme šli v podstatě po rovině. Celkové převýšení tedy činilo zhruba 700 metrů nahoru.

Chvilka poezie VIII

Ráno, po Slunce východu,
cokoli udělám pro moře pro vodu.

A z útesů se pustím přímo,
a upadnu v dřímo.

Dřímotěnku tupou,
výmoly mě houpou.

A víčka něžně klesají,
cizí rty je líbaj potají.

Podléhají euforii,
a proto tak tklivě vyjí.

V očích slzy jako hrachy,
Kde jsou do p... všechny prachy.

Kde, ach, leží peněženka,
pas, vodka a podkolenka.

To ví už jen kapsáři,
s bankovkami v polštáři.

Nebo taky mafiáni,
co jsou všichni velcí páni.

A my se jich nebojíme,
z lesa se vyrojíme.

A bude bitva lítá,
na lepší časy svítá.

Budeme svobodní,
a na všechny hodní.

Středa 27. srpna

Plán pro tento den: *U Čufut-Kale se dá prý spát. Pak bychom se mohli vydat buď k dalšímu jeskynnímu městu hned vedle, Tepe-Kermet, nebo vyjet autobusem z Bachčisaraje kus na jih asi dvadvacet kilometrů, kde je další jeskynní město Mangup-Kale. Slibuji si od toho to, že když je to trochu z ruky, nebudou tam třeba turisti. Ti se totiž většinou pohybují na plážích, třeba Krymské hory jsou prý docela liduprázdné.*

Budíček byl dneska zase v sedm. Ráno si děláme k snídani puding, díky čemuž se konečně zbavuji toho, který už s sebou nosím několik let. Trochu se připálí, ale **Planoucí Růže umyje naprosto dokonale a skvěle ešus, lépe by to nikdo nedokázal**. Dovolil jsem si to zdůraznit proto, že potom si půjčoval Velký Grizzzly tento ešus, aby si mohl osmažit houbu. My jsme mu k tomu řekli, že musí ten ešus vrátit ještě čistší, než je teď, což se Planoucí Růži moc nelíbilo, protože to brala jako pohanu svého díla. Proto jsem si dovolil pochvalu její práce zdůraznit.

Ta houba, kterou Velký Grizzzly smažil, byla přesně ta, již našli včera v noci Planoucí Růže s Veselým Balónkem. Dnes ji tedy našel po jejich zprávě Velký Grizzzly. Je to takové velké a bílé, a tak všichni tvrdí, že to byl žampion. Netvrdím, že ne, ale stejně jsem si ochutnání raději odpustil. Myslím, že něco podobného našli už předevčírem a Velký Grizzzly je jedl syrové. Ale asi to byly žampiony, protože z toho naštěstí nikomu špatně nebylo. Sněhová Lilie však tu houbu nechce, k snídani mají těstoviny, protože jim dochází chleba. Velký Grizzzly si k nim tedy musí houbu usmažit v půjčeném ešusu Luční Kobylky. Ta houba je tak veliká, že víc než jednu by nesnědl snad ani Velký Grizzzly.

Svítí sem teď sluníčko, a tak roztahuji stanovou plachtu, aby lépe vyschla, v noci spadlo totiž docela hodně rosy. Planoucí Růže váhá, jestli má balit vlhký spacák. Když však naznačím, že je to dobré, ať nikam nespěchá, protože tak aspoň budu sbalený dřív než ona, samozřejmě se zařídí přesně opačně, aby mne nenechala vyhrát. Ach jo, že já nemlčel.

Odcházíme asi v deset, tedy dost pozdě po budíčku. Po krátké poradě míříme směrem k tomu místu, kde je na mapě nakreslený neupravený pramen. Pak se uvidí. Jdeme tedy na severovýchod po plošině. Nejprve stoupáme kolem několika krásných závrtů na kótu 1315m, odtud opět klesáme dolů na cestu a do sedla. Zde už musíme postupovat opatrně, neboť se pramen blíží. Jdeme trochu vlevo, tedy k severozápadnímu srázu dolů a odhazujeme batohy. Zatímco docházejí ostatní, vydávám se sám s mapou hledat vodu. Obejdu celé okolí a myslím si, že jsem našel i přesně místo, které je na mapě označeno, ale všude bylo stejně sucho. Tedy žádné překvapení a zatím k nám přišlo poledne.

Voda tedy nebude, ale co, stejně už jdeme odpoledne dolů. Rozhodujeme se tedy poponést batohy kousek dál do borového mlází s tím, že se půjdeme projít bez nich. Vracet se budeme asi stejnou cestou k pěšině dolů do Jalty, o níž jsme se včera dozvěděli. Teď se půjdeme směrem k zapovědniku podívat, jak je střežena hranice z této strany. Přebalujeme si tedy věci. Pro jistotu si s sebou beru krom dokladů, lístků na vlak a nože ještě BeBéčka, pro všechny případy. Batohy pak schováváme do borového mladého lesa a zastrkáváme je pod stromy, aby byly co nejmíň vidět. Od jihu se valí mrak, a tak se mne Planoucí Růže ptá, jak si chráním batoh proti dešti. Prohlásím, že pršet podle mne nebude, ale jestli jí zmokne spacák, půjčím jí svůj. Na to řekne, že to by nechtěla, ale přesvědčilo ji to, že si fakt myslím, že nepadne ani kapka, a trochu ji to uklidnilo. Poblíž mlází je suchý strom. Nejprve ¿Neurčitá? Kulička uváže na jednu větev kytičku jako znamení, ale pak ji zase sundá. Holky mají trochu obavy, abychom to ještě našli, ale mě to tu přijde tak orientačně nenáročné, že prohlašuji, ať se ničeho nebojí, že ručím za to, že na toto místo opět v pohodě trefíme.

Stoupáme pak přímo do kopce mírně směrem k srázu nad Jaltu. Někde u hory Lapata (Лапата, výška není na mapě uvedena, ale po včerejším „nejvyšším“ vrcholu ji stejně nesmím uvádět) přicházíme opět ke srázu nad Jaltu. Jalta však dnes vidět není. Před námi se prostírá mlha a mrak držící se právě na úrovni srázu. Vypadá to tak, jako bychom došli na konec světa. Je to naprosto nepopsatelné, zkuste si představit nicotu. Sněhová Lilie říká, že přesně takhle to bylo v Nekonečném příběhu. Normálně se mi při pohledu z výšky špatně nedělá, ale tohle je trochu moc i na mne a radši se k hraně moc nepřibližuji.

Po chvíli se vydáváme dál, i když už je jedna hodina. Jdeme ještě do kopce až ke kótě (teď Kvetoucí Pampeliško a Divoká Orchideji nečtěte) 1422m, což je tedy asi skutečný nejvyšší bod naší cesty (teď už zase čtěte). Cestou se bavíme o důvěrných chvilkách. Planoucí Růže říká, že když s někým absolvuje důvěrnou chvilku, tak mu později snáz sdělí další důvěrnosti. Luční Kobylka naopak v takovém případě zaujme k posluchači neurčitý vztah a neví, jak se k němu chovat. Veselý Balónek dodává, že on svoje problémy drží v sobě, což mu moc nevěřím, protože pak nevím, o čem se vlastně spolu se Planoucí Růží pořád baví. Luční Kobylka na to říká, že se baví o blbostech. Já myslím, že se baví o jakési Krásné, protože její jméno slyším skoro pokaždé, přiblížím-li se k nim na doslech.

Zde se rozhodujeme, co dál. Kdybychom chtěli dojít k hranici zapovědniku, měli bychom teď sejít dolů do zalesněného sedla a projít jím na druhou stranu opět do kopce na obzoru. Tam někde je totiž naše vysněná hranice. Jenže je půl druhé, jsme v polovině a vůle k dalšímu pochodu je u valné části účastníků mizivá. Půjdeme-li tam všichni, dojista budeme sestupovat za tmy. Dál tedy jdou jen Šedý Vlk, ¿Neurčitá? Kulička, Marble a Černomořská Sasanka. Ostatní odvedu k batohům, kde na ně počkáme a zahrajeme si při tom třeba nějakou hru.

Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek jsou tady naprosto neovladatelní a nekomunikující s okolím, a ani nejdou hned za námi, když se s Kvetoucí Pampeliškou, Divokou Orchidejí a Lesní Jahůdkou dáváme na zpáteční cestu. Z místa rozhodování jsme je ještě viděli odcházet, ale brzy se nám ztratili z dohledu. Soudím ale, že nemá smysl na ně čekat, protože když nejsou vidět na takovou dálku, zřejmě sešli z cesty a vydali se zpátky tudy, kudy jsme přišli. My jsme zatím vyrazili po cestě, která vede poblíž srázu a obchází přes Lapatu, místo, aby ji obcházela. Při troše štěstí se u batohů opět setkáme, podle mne se tu ztratit ani nejde, a tak to pro ně bude hezké orientační cvičení.

Cestou koukám, jestli neuvidím sestupovou cestu, abychom se nemuseli tolik vracet, ale kde nic tu nic. Ačkoli na mapě je jedna cesta naznačena. U batohů si dáváme svačinku. Já salám s chlebem a kečupem. Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou mají ukrajinská BeBéčka, která jsou úplně bez chuti. Asi po půl hodině, sotva dojíme, přichází Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek. Jdou dle mého očekávání ze směru, kterým jsme v poledne vyšli. Prý šli tak nějak podle všech, což znamená, že sešli moc dolů, ale našli nás, což je hlavní. Dávají se samozřejmě taky do svačení, Velký Grizzzly a Sněhová Lilie by chtěli těstoviny, protože mají málo chleba, ale to se mi zdá moc časově náročné, a doufám, že kluci s Černomořskou Sasankou tu budou zanedlouho. Dávají si tedy rybičky, ty jdou špatně otevřít, protože nejsou kulaté, a tak na ně otvírák moc dobře neúčinkuje. O kámen to taky moc nejde, protože je tu jen kluzký vápenec. A nůž jim na to nikdo nepůjčí. To že nemají vlastní, nemůže nikoho překvapit. Nakonec je tedy otevřou jen na té zakulacené části. Planoucí Růže s Luční Kobylkou si dávají chleba se sýrem, a tak chleba dojíme. Vody máme už taky akorát na to, abychom došli dolů.

Po jídle jdou hrát Sněhová Lilie, Velký Grizzzly, Planoucí Růže a Veselý Balónek lagoru, ale hrají jen jedno kolo. Pak hráli raději ještě s Divokou Orchidejí a Kvetoucí Pampeliškou tichou poštu, při níž se střídavě píše a kreslí na záda příjemce zprávy[17]. Tu bych si sice taky docela rád zahrál, ale raději doháním deníček. Po další době, asi v půl třetí, přijíždí od jihozápadu červené auto. Nejprve si myslíme, že pojede dál po cestě, ale ono uhýbá a jede k nám. Už začínáme odstraňovat batohy, aby kolem nás mohlo projet, ale ono zastavuje a ukazuje se, že vevnitř sedí policajti.

Jdu jako starší za nimi a oni se mne ptají, odkud jsme přišli a kam jdeme. Říkám, že jsme přišli od západu, že tu obědváme a potom se vracíme zpátky do Jalty. Pak se ptají, jestli jsme neviděli červené auto (красную машину). Polknu poněkud drzou odpověď, že před chvílí jela k nám, a raději prostě řeknu, že ne. Taky se ptají, jestli jsme byli někde dál na východě, na to radši říkám, že nikoli. V tu chvíli vidím přicházet od západu kluky a Černomořskou Sasanku, a tak nehrozí, že by je někde na východě potkali. Rozhovor je nakonec uspokojí, a tak se otočí a odjedou zase zpátky. Našeho výsadku se ještě ptali, jestli jsou zdaleka a stačila jim na to kladná odpověď.

Výzvědná skupina přichází s tím, že na téhle straně zapovědniku není hranice téměř znatelná, možná tam byla cedule, ale už si nevzpomínám, jestli o ní kluci mluvili. Šli prý ještě kilometr za hranici a krom pusté země nic neviděli, a tak by se tam bývalo dalo klidně jít. Pro příště či pro jiné to může být cenná informace. Přinášejí taky olbřímí houbu, nejspíš žampion, má průměr snad třicet centimetrů. Něco podobného prý cestou zpátky viděli už Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek, ale nechali ji poklidně růst dál. Šedý Vlk se s ní nechal vyfotit a pak nám ji přinesl ukázat. Samozřejmě s ní však nemohou udělat nic jiného, než nechat ji tady. Planoucí Růže ji proto umísťuje na vrchol suchého stromu opodál. Ještě jim necháme chvilku na svačinu a Marblovi na přezutí do kanad. Na sestup by se možná pevné boty opravdu hodily, ale nechce se mi už obouvat s pohorkami, a tak zůstávám u sandálků.

Jdeme pak po cestě zpátky k již zmíněné tečkované sestupové pěšině. Tentokrát míjíme kótu 1315m zprava po cestě, na úrovni památníčku by se měla odpojit cesta k tečkované odbočce dolů, ale nikde se tak nestane. Dojdeme tak dost daleko, než usoudíme, že je čas vydat se vlevo ke srázu,

[17] Viz též deníček *Silvestr na Katčině chatě říjen 2002.*

kde snad najdeme začátek pěšiny dolů. Vypadá to, že tady by to šlo projít vhodným směrem, zdá se, že tu už před námi někdo šel. Navíc si po chvíli všímáme, že tu jsou tím směrem postavení mužici, kterých se pak držíme celou dobu.

S jednou fotografickou zastávkou na mraky, převalující se od Jalty na hřeben, jdeme ke srázu. Na jednom místě je jeden mužik postavený zákeřně ve špatném směru. ¿Neurčitá? Kulička jde podle něj a pár dalších jde za ním. Samozřejmě se tak vynoří na špatném okraji velkého závrtu a musejí se vracet za námi. Když to vypadá, že půjdeme jen dolů, zastavuji se, abychom se sešli. Jsou tu krásné borové šišky, pár si jich samozřejmě beru domů na památku. Jíme tu poslední jablko. Sněhová Lilie tu soudí, že mužici vůbec nevedou k sestupu do Jalty, ale k čarodějnici a že tu zbyly po lidech jako v Blair Witch. No uvidíme. Taky se tu objevují cesty, které podle nás nemohly nikde začít. Vůbec je to tu záhadné.

Ještě kus jdeme po mužicích, ale za chvilku jsme už u sešupu dolů. Je tu dokonce rezavý sloup s čímsi podobným šipkám a poblíž skutečně vysněná pěšina dolů, začínající docela prudce. Všichni si na to utahují tkaničky, tak si alespoň dotahuji suché zipy na sandálech. Přece si nebudu na těch pár set metrů dolů obouvat pohorky. Ačkoli svý následovníkům bych je přece jen doporučil, protože mi cestou aspoň dvakrát ujela noha a ke zvrtnutí kotníku nebylo daleko. Sestup začíná tím, že se noříme do mlhy, jestli ona Sněhová Lilie nakonec netrefila s tou čarodějnicí hřebíček na hlavičku.

Cesta se naštěstí hodně kroutí, a tak není tolik prudká. Některé serpentýny se navíc dají docela dobře zkrátit. Ještě pár výhledů na Jaltu a pak slézáme do vyhořelého lesa. Mezi ohořelými stromy se válí mlha a na přízračnosti mu dodává podrost, který už dole bujně raší. Vypadá to, že od požáru to budou tak dva roky. Teď už si snad každý musí myslet, že na nás za každým stromem může číhat čarodějnice, aby nás proměnila v mužiky. Po delší době zastavujeme, abychom se opět sešli. Mezi podrostem roste hodně ostružin, a tak se během přestávky nenudíme. Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška kolem nás projdou a jdou ještě kus dál, kde je ostružin ještě víc.

Dlouho však nenechám ostatní posedávat u černých keříků a chtěje je popohnat k dalšímu pochodu, nasazuji si batoh a odcházím upomínaje ostatní, aby tu nestrávili mládí. Velký Grizzzly na to prohlásí, že on už má mládí za sebou, což by neměl, protože tahle průpovídka přece patří mě. Planoucí Růže prozměnu prohodí něco o strašném člověku, mám trochu podezření, že tím ve skutečnosti mínila Strašlivého Uragána. Ještě chvíli dolů po pěšině a slyšíme docela dobře silnici u Jalty. Nahoře jsem zavřel prázdnou láhev a dosvědčujíc, že jdeme opravdu hodně z kopce, je už docela splasklá, už se těším, až ji donesu k břehu moře. Po cestě se klikatíme až ke kraji Jalty. Cestou dostane Luční Kobylka skoro poetickou náladu a prohlašuje, že pohled na Jaltu jí připadá jako pohled na jinou planetu. Bude to tou mlhou, kterou jsme při sestupu prošli. Začne pak vznášet dotazy, jako jací tvorové asi dole žijí, jak nás přijmou? Budeme si s nimi rozumět? A jak asi vypadají? Zdali jí jídla podobná našim a nebo se živí pomocí fotosyntézy? A je tam možno na náměstí dělat bez úhony stojky na hlavě? Věru, otázky staré jako lidstvo samo.

Na okraji Jalty nás jako první přivítali psi. Ještě než jsme do ní vešli, vyběhla na nás dvě štěňata, jenže i štěně může kousnout a i štěně může mít vzteklinu. Beru si do ruky kámen a když jsou už neodbytná, naznačuji rukou hod kamenem. Štěňatům to však zjevně nic neříká a neví, že jim v této chvíli hrozí nebezpečí, zůstanou-li v mé blízkosti. Nakonec mne jen očichávají, a tak hod kamenem nevyužiji. Sněhová Lilie zvedá kámen, aby se měla případně čím bránit, ale štěňata opět bezelstně očichávají Sněhovou Lilii i kámen.

Slezeme ještě níž, kde je silnice a začátek krásné průmyslové části Jalty. Čekáme tu na ostatní, abychom se na další postup sešli. Dopíjím tu poslední doušky vody, vypadá to, že jsem si její množství odhadl naprosto skvěle. To Luční Kobylce ještě voda zbyla. Jdeme po silnici dolů. Jalta nám tu otvírá nezapomenutelný pohled, který mne jen usvědčuje v názoru na další návštěvy tohoto města. Odevšad se ozývá štěkot psů a před námi se prostírají železobetonové továrny, povětšinou v ne zcela zdravém, natož čistém stavu. Zanedlouho však cestu, již jsme si vybrali, přehradila vrata. Vedle je dvůr, odkud se ozývá zuřivý štěkot tří psů a krom nich jsou tu i dva muži. Jdu tedy ozbrojen kameny v rukou do dvora zeptat se, dostaneme-li se po této cestě dolů do Jalty. Psi se ode mne drží asi dva metry daleko a jde o příšerné a vzteklé obludy, nebýt toho, že na ně neustále křičí ti pánové, asi bych těch kamenů musel využít.

Dojdu pomalu k pánovi sedícímu na židličce a ptám se ho, jestli se tudy dostaneme do Jalty. Odpovídá že to tam projít lze, máme jít skrz nějakou železnou bránu, obejít *большое издание* a pak pořád dolů a dolů. Jenže železných bran je tu nepočítaně a žádná malá *издания* tady nejsou, a tak stejně brzy nebudeme vědět, jdeme-li správně, ale to se uvidí. Nejprve se však musím dostat opět ven ze dvora. Nejprve se suverénně otočím směrem k východu, ale brzy zjistím, že mi štěkot psů, kteří když neviděli mé oči, přiblížili se na půl metru ode mne, nedělá dobře. Raději se tedy otočím opět čelem k nim a couvám pomalu zpět. Venku máváme na ostatní, kteří se zastavili opodál a jdeme dál. Marble se nám neustále diví, proč jsme na místní psi takoví, když nám přece žádný neublíží. Podle něj pes zaútočí, jen ohrozí-li někdo jím strážený prostor. Ale myslím, že cizího psa je lepší mít v bezpečné vzdálenosti a Divoká Orchidej hned ukazuje Marblovi otisk zubů na lýtku s tím, že má poněkud jiné zkušenosti. Mě sice ještě pes nepokousal, ale trávit týden na Bulovce kvůli očkování se mi fakt nechce.

Psi samozřejmě potkáváme i dál a někteří vypadají opravdu obludně, a tak se hodí mít stále v ruce nějaký ten šutr. Jdeme dolů, ale po chvíli samozřejmě nevíme jak dál. Pán opravující auto nás po krátkém zamyšlení posílá trochu víc vpravo. Kus dál je závora, u které rostou cypřiše. Mají krásné šišky, a několik z nich si samozřejmě sbírám. Jedna je ještě zavřená a otevře se až u babičky, čímž mi udělá ohromnou radost, protože se z ní vysype spousta semínek. U babičky už jich spousta vyklíčila, a tak doufám, že některá se dožijí dospělého věku. Mě doma z pěti vyklíčila dvě, ale jedno už zašlo. Nedlouho potom zašlo bohužel i druhé. Ach jo, zrovna poté, co jsem je pojmenoval, starší cypřišek jsem pojmenoval Gríšeňka a mladší Duněčka. Grigorij Pantělejevič Melechov byl hlavním hrdinou Tichého Donu a Duněčka jeho mladší sestra, která mi byla vždycky velmi sympatická. Ještě jsem několik semínek dal Kvetoucí Pampelišce a myslel si, že ji požádám, aby jeden z cypřišků pojmenovala Axiňja, po Gríšeňkově velké lásce, ale teď, když je Gríšeňka už na pravdě Boží, ztrácí to smyslu. A přitom v knížce Gríšeňka přežil a naopak umřela Axiňja. To byla taková literární vložka, abyste si, milí turisťáci, rozšířili obzory.

Pokračujeme dál dolů po různých pěšinkách mezi továrnami a skládkami až na jakousi silnici. Po ní se vydáváme vpravo a potom vlevo dolů, až na hlavní Jihobřežní šosé (Южнобережное шоссе), kde jezdí hromada aut. Myslím, že jsme z Jalty rozhodně viděli to nejlepší a jestli se mi po nějakých místech na Krymu fakt nebude stýskat, pak Jalta a zejména její autobusové nádraží a tovární čtvrť budou dojista mezi nimi. Holky se přezouvají do sandálů, protože odteď už půjdeme jen po silnici.

Silnice obchází celou Jaltu a vede nakonec i poblíž autobusového nádraží, a tak bychom mohli klidně jít po ní až tam, ale není to nic moc, navíc je to asi i delší než přes město. Zkoušíme proto sem tam uhnout, ale dost dlouho to nejde, až po hodné chvíli vedou dolů do města schody. Kluci po nich hned vyrazí, zatímco si počkám, abych se ujistil, že dolů zahne celá výprava. Lesní Jahůdka je z této situace trochu nervózní, protože se zahnulo, aniž bychom se všichni sešli. Ale nemáme tolik času, protože pokud si vzpomínám, jede poslední trolejbus do Alušty asi deset minut po deváté. Náš plán pro tento večer je takový, že vyjedeme ven z Jalty, kde zkusíme sejít k moři, abychom se ještě dnes a ráno mohli vykoupat. Jako vhodné místo se nám zdá Gurzuf (Гурзуф) nebo Nikita (Никита).

Dole pod schody dojdeme ke krámu, kde se podle vůle většiny zastavujeme. Sice bych radši spěchal na trolejbusák, ale ostatní si chtějí něco koupit. Planoucí Růže mi kupuje láhev pití a ještě chleba pro nás. Mezitím se docela setmělo. Jdeme dál podle rad místních dětí až na trolejbusák. Poblíž pokladen skládáme batohy a jdu si stoupnout do fronty. V provozu je jen jediná pokladna, kde je navíc cedulka sdělující, že lístky na další trolejbus se budou prodávat až za chvíli. Ptáme se s ¿Neurčitým? Kuličkou dispečerky, kde koupit lístky do Gurzufu, ona nám sdělí že v pokladně číslo tři, u níž stojím. Je tu nějaký zmatek, protože zrovna odjíždí trolejbus ve 20:44, a na ten se už u pokladny lístky neprodávají. Jeden potenciální cestující je chce, a tak dělá zmatky. Už nám nabízeli taxikáři – maršrutkáři odvoz za osm hřiven, což jsme odmítli. ¿Neurčitá? Kulička se jde zeptat, jestli naším směrem nejede MHD a přichází s tím, že do Nikity jezdí dvojka. To by snad mohlo stačit, a tak raději pojedeme tím.

Zkouším potom ještě koupit lístky na zítřek, abychom mohli být v klidu, ale poté, co se slušně optám pokladní, nebylo-li by to možné, zaječí na mne ona na oplátku, že na zítřek se budou lístky prodávat zítra a dál se se mnou nebaví. Jako by to nemohla říct normálně. Jdu tedy za ostatními a přecházíme blíž k zastávce MHD, kde snad zastaví jednou vysněná dvojka. Stojí tu pán, který předtím radil ¿Neurčitému? Kuličkovi. Teď neustále opakuje, že Češi v Jaltě umřou. Samozřejmě nám taky několikrát kdosi nabízí komnaty, neboli ubytování. Dvojka má jezdit až do půl dvanácté v půlhodinových intervalech, ale po půl hodině pořád nic nepřijelo. No, aspoň si stihnu koupit svačinu, baterky a taky pro sebe a Šedého Vlka pivo. Je značně pravděpodobné, že láhve je tu možno vracet, ale ani jednou jsme to nezkusili, a tak nevím jak.

Mezitím přijede trolejbus číslo dvě. Stojí chvilku opodál, potom přijede k zastávce a otevře dveře. Jako starší jdu dovnitř první, ale neudělám ani dva kroky po schůdkách, když na mě řidička naprosto nepříčetně zaječí, že ona už robotu zakončila. Tím mě tak vyděsí a zpomalí mé reakce, že si zaječení vysloužím ještě jednou, snad ještě silnější. Dosud nevím, jak jsme měli poznat, že už skončila směnu. Nesnáším Jaltu. Nesnáším Rusky s funkcí[18]. Pak zase dlouho jezdí samá jiná čísla, až začínáme propadat jisté beznaději. Všichni si kupují svačiny, jen Planoucí Růže sedí a čeká na trolejbus. ¿Neurčitá? Kulička zjišťuje od dispečerky, že trolejbus má přijet v půl desáté, ale nikdo netušíme, jak na to dispečerka přišla. Skutečně však v tu dobu trolejbus přijíždí.

Nacpeme se dovnitř a hurá do Nikity. Stojí to sedmdesát kopějek za osobu a dostaneme docela pěkné jízdenky. V Nikitě se paní řidička ptá, kam vlastně chceme jet, protože příští stanice je konečná. Tam je jen Nikitský sad (botanická zahrada), jestli tedy míříme ještě do sadu, nebo co. Na to říkám, že se chceme dostat k moři, a tak nás ještě odveze o jednu stanici dál, kde nám při vystupování dokonce poradí, že máme jít kousek dál a pak doprava a pořád dolů až k moři. Jdeme tedy pořád dolů po ulici až k odbočce do lesa. Zde soudíme, že máme možná poslední možnost k vyžebrání vody. Už jsme to zkoušeli nahoře hned po vystoupení, protože opodál stála svítící benzinka. Ukázalo se však, že pumpa je teprve ve stavbě a vodu nám nedali. V Jaltě jsme se na to prozměnu jaksi vykašlali. Chvíli trvá, než se vykrystalizuje skupina těch drzejších z nás, kteří pak jdou hledat vhodnou oběť.

Po chvíli se zase vyslaní jedinci vrací, kupodivu skutečně s vodou. Prý jim otevřela paní a hned zařvala na psa. Oni však málem odešli domnívajíce se, že řve na ně. jdeme teď vlevo pořád spíš dolů, až cesta končí. Potom jdeme po pěšině, až končí pěšina. Potom se brodíme trním, kolem kterého rostou krásné tisy. Jdeme pořád dolů, až narazíme na plot. ¿Neurčitá? Kulička jde kus dál vepředu zjistit, jestli máme naději, že tudy někam dojdeme. Ptám se v těchto místech Sněhové Lilie, jak je možné, že si ani ona, ani Velký Grizzzly nevzali s sebou baterku. Přijde mi to totiž fakt divné. Ona na to odpovídá, že asi jezdila dosud spíš s lidmi, kteří končili ještě za světla. To jsem se jí ještě zapomněl zeptat, proč si s sebou nevzali nůž a otvírák na konzervy, když konzerv si s sebou brali

[18]Nedávno jsem poslouchal na rozhlasové stanici pořad Setkávání, kde hovořili studenti a profesor estetiky. Dozvěděl jsem se tam, že v současné literatuře autoři nerozlišují věci a události kolem sebe na dobré a špatné, naopak všechno relativizují. Vycházejí přitom z přesvědčení, že čtenář sám si dokáže zhodnotit podle popisu objektivní skutečnosti, co je podle něj dobré a co špatné. Panu profesorovi to nepřišlo moc dobře a mě se to taky nelíbí. Proto tu otevřeně prohlašuji, že má-li Ruska funkci, je to podle mne špatně, a Jalta je ošklivé a protivné město.

hned několik.

¿Neurčitá? Kulička se po chvíli objevuje na druhé straně plotu. Říká, že plot asi po stu metrech končí a na druhé straně je cesta. Navrhuje, abychom plot přelezli. Mám silné podezření, že na druhé straně je již zmíněná botanická zahrada. Skoro všichni opravdu přelézají přes plot, zatímco my s Luční Kobylkou plot obcházíme, protože se nám přes plot nechce. Obcházení trním je tedy fakt pruda, ale stejně jsme na druhé straně dřív než většina ostatních. Zato ¿Neurčitá? Kulička si plot přelézá i zpět za námi, aby si mohl najít batoh, který před průzkumem odložil do křoví. Chvilku mu to trvá, protože jej hledá jinde, než si jej předtím položil. A nebyla tak docela pravda, že plot prostě končí, jak říkal ¿Neurčitá? Kulička, podle kterého tak měl plot jediný účel, totiž vytvořit nám zdržovací překážku. Ve skutečnosti cosi ohraničoval, jen na kousku chybělo pletivo, sloupky byly všude. Jdeme potom podle plotu na pěšinku, po níž se dá jít dál dolů.

Je zajímavé, že nikdo nereptá, ačkoli už je docela pozdě a cesta opravdu není moc příjemná. Bude to asi tím, že nám dosud přálo štěstí tolik, že i když to vypadalo s místem na spaní beznadějně, vždy jsme našli něco docela pěkného. Snad si tedy všichni zvykli na to, že to pokaždé dopadne dobře, proč tedy ne i dnes.

Po chvíli narazíme na cestu, po níž se vydáváme vpravo až k opuštěnému domku a železné věži. Odtud jdeme ještě po pěšině dolů, kde po chvíli nalezneme tábořiště s ohništěm a minimem odpadků. Krásně bychom se tu na spaní vešli a moře už nemůže být daleko. Navíc je půlnoc a soudíme, že dole to může vypadat všelijak, podle automapy tam mohou být i útesy, ačkoli podle mapy ¿Neurčitého? Kuličky nikoli. Necháváme tedy batohy a ostatní tady a jdeme s Marblem a ¿Neurčitým? Kuličkou dolů na průzkum. Je to docela sešup a bez baterky, navíc s batohem, by to bylo mírně řečeno o ústa. Následuje další tábořiště, ke kterému bychom se mohli s jistým úsilím ještě skutálet, a pak už jsme u moře. Moře je krásně teplé a ačkoli jsou tu velké kameny, dá se do něj docela dobře vlézt. Samozřejmě jsme ho museli hned vyzkoušet a vykoupat se. Pak jdeme zase nahoru, Marblovi vynechala baterka, a tak jde beze světla. Netrefím hned správnou cestu, a tak se prodírám ještě chvíli trním. Marble a ¿Neurčitá? Kulička mají trochu větší štěstí. Za chvíli jsme nahoře. Dolů na druhé tábořiště se už pochopitelně nikomu nechce, a tak se ke spánku chystáme tady.

Odejít bych chtěl zítra v deset, proto ti, kteří se chtějí vycachtat v moři, musí vstávat v šest. Jdeme všichni spát, jen Planoucí Růže a Veselý Balónek si jako obvykle nestihli za celý den všechno říct. Docela by mne zajímalo, jestli si z cest po Ukrajině pamatují ještě něco jiného než sebe navzájem, protože někdy mi přijde, že je nic jiného nezajímá. Už si vyvinuli vlastní jazyk a místo vět říkají jen čísla jako dvojka, trojka a podobně.

Jdu si lehnout poblíž Luční Kobylky, nedaleko si ještě Marble, Šedý Vlk a Černomořská Sasanka vaří večeři. Ozývá se od nich opravdu zajímavý rozhovor.

„Kolik je?“

„Jedna.“

„Tak to je jako poledne.“

Dnes jsme ušli zhruba 26 kilometrů včetně sestupu k moři, i když to jde těžko odhadnout vzhledem ke klikatosti sestupové pěšiny, ¿Neurčitá? Kulička, Marble, Šedý Vlk a Černomořská Sasanka ušli asi o sedm kilometrů víc. Vyrazili jsme ráno asi v deset a ve dvě jsme se otáčeli za kótou 1422m zpátky k batohům. Tam jsme tak hodinku a půl pročekali. Dole na trolejbusáku jsme byli asi v půl deváté. To máme asi deset a půl hodiny pochodu, bez hodiny a půl za čekání a prostoje, tedy 9 hodin cesty. Započítám-li za cestu do Jalty 23km, vyjde nám průměrná rychlost asi 2,55 kmh^{-1}. Nejvyšším bodem naší cesty byla kóta 1422m (nikoli pro Divokou Orchidej, Kvetoucí Pampelišku a ¿Neurčitého? Kuličku). Vzhledem k tomu, že jsme skončili u hladiny moře, je to i hodnota celkového převýšení směrem dolů. Krom toho jsme strávili asi dvacet minut v trolejbusu do Nikity.

Čtvrtek 28. srpna

Plán pro tento den: *Tenhle den rozmyšlený nemám. Na Krymu je spousta dalších míst k navštívení. Buď se o něj dají protáhnout hory, nebo můžeme zajet do Sevastopolu a prohlédnout si vykopávky starověkého městského státu Chersones. (Nás by mohlo zaujmout, že Chersones fungoval ještě za Byzance a že tu pobývali Cyril a Metoděj bezprostředně před svým odjezdem na Velkou Moravu.) Mělo by tam být k vidění docela dost. Nebo si můžeme prohlédnout Jevpatorii, kde se nachází největší mešita na Krymu. Na jihozápadě Krymu je pevnost Sudak, kde pobýval nějaký čas marco Polo. Ještě spousta dalších míst ať kulturních či přírodních. Ne nadarmo se Krymu říká* Perla Černomoří *a taky je to místo, o němž se dá bez nadsázky říct, že tudy kráčely dějiny.*

Ráno vstanu podle budíku v šest a mám hned krásný výhled na moře. Nejlepší je pohled k východu, kde se sluneční kotouč právě přehupuje nad mořskou hladinu. Opodál na lepším vyhlídkovém místě už tiše sedí Planoucí Růže, Veselý Balónek, Sněhová Lilie a Velký Grizzzly. Budím hned Luční Kobylku, aby se rychle koukla a než začnu budit ostatní, ještě si Slunce vyfotím. Potom jdeme dolů na pláž, po vzoru ¿Neurčitého? Kuličky, Divoké Orchideje a Kvetoucí Pampelišky si s sebou bereme věci na snídani. Planoucí Růže, ale i jiné slečny, si s sebou ještě berou šampón, aby si mohly v moři umýt hlavy. Za světla je sestup snad ještě horší než za tmy, člověk totiž vidí, do čeho jde. Dnes nechápu, jak jsem to mohl včera tak shopkat dolů. Luční Kobylka se hodně zdržela a dolů schází až když jsme skoro vykoupaní. Cestou navíc sbírá kamínky, jakoby se jí do vody ani nechtělo. A k tomu ztratila cestou láhev s vodou. To já jsem dolů snesl ty lahve zavřené nahoře a symbolicky jsem je položil k mořské hladině. Jsou už docela hezky splasklé, škoda že jsem nějakou láhev nezavřel už na Hoverle.

Koupel je naprosto báječná. Je tu docela hezká kamenitá pláž a kus dál od místa, kde jsme lezli do moře včera, nejsou ani skoro žádné velké kameny. Akorát se po těch kamínkách nedá chodit naboso. Voda je krásně teplá a kousek dál od břehu i hluboká. Kvetoucí Pampeliška má s sebou míč, je tu kámen čouhající z vody jako ostrov a svět je prostě krásný. Chvilku blbneme ve vodě, ven vylézám dřív než holky, a tak si půjčuji od ¿Neurčitého? Kuličky závětří, protože svoje jsem zapomněl nahoře, a dělám poslední porci vloček. Moc jich už není, ale vyšlo to úplně akorát. Aspoň je ještě Kvetoucí Pampeliška může ochutnat a pochopitelně je velmi chválí, bodejť taky ne. ¿Neurčitá? Kulička, Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška mají těstoviny se skořicí (brr), jenže si zapomněli nahoře cukr, a tak nejsou ani trochu sladke (brrbrr), musí to být tedy opravdu nepoživatelné. Velký Grizzzly a Sněhová Lilie mizí nahoru docela brzy, též snídat. Dojídáme se ještě chlebem se sýrem a salámem.

Po snídani napadá Planoucí Růži, že bychom mohli někoho zahrabat do kamení, k čemuž se samozřejmě s Luční Kobylkou nabídneme. Leháme si tedy vedle sebe a Planoucí Růže s Veselým Balónkem nás pak zasypávají kamínky. Planoucí Růže zasypává po malých hrstích, majíc strach, aby mi neublížila, ale je to ve skutečnosti hrozně příjemné. Ležím bohužel trochu ve svahu, a tak mi i po pomoci Veselého Balónka pravá noha čouhá. Luční Kobylka je zahrabaná celá.

Nacházím tu taky krásný oblázek pro babičku, asi tříkilový. Nad mořem tu leží krásné balvany, jen se na ně posadit hezká slečna jako malá mořská víla. Zkouším k tomu přemluvit Divokou Orchidej a Kvetoucí Pampelišku, ale moc se jim do toho nechce. Planoucí Růži se do toho taky nechce, ale nakonec svolí, prý až si umyje hlavu a oblékne se, protože se prý nerada fotí v plavkách[19], přitom jí to v nich samozřejmě sluší.

Nakonec ještě jedna koupel a Planoucí Růže se pořád nemyje a nepřevléká. Rád bych se šel přitom už balit, a tak nakonec přesvědčuji Kvetoucí Pampelišku, aby si sedla na kámen a fotím malou mořskou Kvetoucí Pampelišku. Samozřejmě vypadá úplně úžasně. Potom mohu jít nahoru a sbalit se. Planoucí Růže je ještě dole s Veselým Balónkem a vyšedše nahoru, ještě si povídají, a tak jsem sbalen dřív než ona. Sláva, zase jsem vyhrál, sice teprve potřetí, ale zase jde o poslední souboj, a proto mám z vítězství dvojnásobnou radost. Ale zase mi Planoucí Růže donesla nahoru několik lahví, které jsem cestou nahoru jaksi vytrousil.

Asi v deset můžeme vyrazit na naši poslední cestu do Jalty. Stoupáme opět kolem rozpadlého baráku s věží, na níž myslím zkoušeli Sněhová Lilie a Šedý Vlk vylézt. Potom jdeme po cestě nahoru. Cesta ale vede na východ, což se nám moc nehodí, chceme-li dojít na trolejbus. Projdeme to tedy po pěšině nahoru a hned můžeme zahnout po další cestě doleva. Po ní jdeme dál, ačkoli chvíli mi připadá, že jdu dál sám, protože za sebou dlouho nikoho nevidím. Musím tedy chvíli čekat, ostatní se prý oplachovali u vodovodního pramene. Jdeme dál až na asfaltku, kterou už

[19]Pravda, jsou i výjimky, jako jistá fotka u plesa, kde je vedle Šedého Vlka. Ona v plavkách, on oblečen zdola až nahoru.

ze včerejška známe, ale včera jsme z ní neuhnuli a sešli až dolů na trnitou cestu, protože ve směru, z něhož jsme přišli dnes je to ze silnice trochu do kopce. Když docházíme asi v jedenáct na trolejbusovou zastávku, vidím z ní odjíždět trolejbus. Mohla to být i dvojka, protože podle jízdního řádu měla odjet před chvilkou a další jede až v poledne, ach jo.

Poblíž zastávky je sloupoví v antickém stylu, pod ním značně vypelichaný a zanedbaný záhonek a na něm nápis: „Vítá vás Nikitský národní botanický sad.“ ¿Neurčitá? Kulička se jde podívat na protější trolejbusovou zastávku, jestli by nejelo něco do Alušty. Zanedlouho však jede trolejbus z Alušty do Jalty a na zamávání nám zastavuje. Máváme tedy ještě na ¿Neurčitého? Kuličku, který to naštěstí stihne doběhnout. Stojí nás to po jedné hřivně, ačkoli pokud si vzpomínám, dal jsem řidiči nakonec dvanáct hřiven a než jsem našel třináctou, mávl nad tím řidič rukou. Za chvilku, asi ve čtvrt na dvanáct, jsme v Jaltě. Okamžitě jdeme k pokladnám trolejbusů, abych koupil lístky na nejbližší trolejbus do Simferopole, kde si teprve nakoupíme jídlo do vlaku, víno a podobné zbytečnosti.

Kupuji lístek na 11:35, což je za chvilku. Zrovna když jsem už u okénka, přibíhá za mnou ¿Neurčitá? Kulička a ptá se, jak jsem na tom. Čas ho uspokojuje, jinak mu prý autobusák stojící opodál nabízel, že nás vezme do Simferopole za deset hřiven na osobu. Trolejbusem nás to přišlo asi na osm hřiven, přesněji na $7{,}14 + 0{,}80 = 7{,}94$. Máme tedy tak akorát čas odběhnout si na záchod, dát si zmrzlinu a můžeme nastupovat. Pojedeme tři hodiny, a tak je návštěva toalet vskutku doporučeníhodná. Přes ty tři hodiny jsme rádi, alespoň já a Kvetoucí Pampeliška, že si tu trať projedeme celou. Už jste někdy jeli tři hodiny trolejbusem bez přestupu, aniž byste navštívili jedno místo dvakrát[20]?

Po cestě nás čekají dvě atrakce. Tou první je to, že za Gurzufem pojedeme opět kolem vstupu do Artěku. S Černomořskou Sasankou a Divokou Orchidejí si jej chceme pochopitelně vyfotit. Vyhlížíme jej dlouho předem s připravenými foťáky. Musím kvůli tomu přemístit Šedého Vlka na svoje místo, protože to jeho je u okýnka. No, vyšlo to všelijak. Celý nápis Артек se nepodařilo zachytit nikomu, ale s trochou představivosti je na fotce poznat, oč jde.

Druhá atrakce nás čeká v Aluště. Musíme totiž odvázat batohy od

[20]Nejprve jsem chtěl položit prostou řečnickou otázku: „Už jste někdy jeli tři hodiny trolejbusem?“ Ale uvědomil jsem si, že tři hodiny trolejbusem můžete jet kdekoli, kde trolejbus jezdí, a tak jsem raději větu trochu rozvedl, abych snížil možnost nedorozumění.

dveří a přesunout se do jiného trolejbusu, který nás teprve doveze do Simferopole. Ach jo, sice projedeme celou trasu najednou, ale ne jedním trolejbusem, což je trochu škoda. Potom už stoupáme k Angarskému průsmyku, ještě poslední zamávání moři a potom už jen podřimujeme při sestupu do Simferopole. Nedaleko konečné nám řidič naznačí, že bychom měli oddělat batohy, abychom ho nezdržovali při vystupování. Černomořská Sasanka stále spí, a tak jí za krk kápnu trochu vody. Nato vyjekne a tváří se opravdu hrozivě, až mám strach, jestli mi nebude chtít ublížit.

Na trolejbusovém nádraží jsme chvilku po druhé hodině, máme tak dvě hodiny na nákupy. Přesouváme se na nádražní nádvoří, kde skládáme batohy na hromadu. Úschovnu zavrhujeme s tím, že se u hlídání vystřídáme. ¿Neurčitá? Kulička odbíhá ke kytkám vprostřed nádvoří a vytahuje spod nich hrneček. To mne překvapilo, ale ukázalo se, že si jej tam schoval, když jsme přijeli. Předtím si jej za pár hřiven koupil ve Lvově, aby si měl do čeho dělat ve vlaku čaj. S Luční Kobylkou předpokládáme, že si koupíme jídlo do vlaku společně s Planoucí Růží, ale ta si myslí, že když stejně budeme jíst jen chleba, mohli bychom si už koupit jídlo každý sám. Nakonec se nám však ještě přizpůsobuje.

Holky si odbíhají na záchod a Velký Grizzzly se Sněhovou Lilií si ještě jdou vyměnit peníze. Obojí trvá docela dlouho. Potom můžeme vyrazit s Velkým Grizzzlym, Sněhovou Lilií, Luční Kobylkou, Planoucí Růží a Veselým Balónkem po nákupech. Sraz byl určen na čtvrtou hodinu, vlak nám jede v půl páté. Jdeme nejprve na druhou stranu Leninova prospektu, kde se nachází pár krámů. V jednom z nich nakupujeme chleba. Kupujeme černý, ačkoli to není přesně takový, jaký jednou koupil Velký Grizzzly. Tehdy Luční Kobylce velice chutnal, ale už jej nikde nesehnala. Krom toho kupujeme sýr a hned vedle sladké pečivo. Vypadá to, že další postup této skupiny bude mít obvyklé, totiž hrozně pomalé, tempo. Omlouvám se proto holkám a jdu pryč sám. Planoucí Růže říká, že se neurazí, zbývá už stejně koupit jen jogurty, což na nich mohu klidně nechat.

Nejprve jdu na poštu pro známku, ale mají tam moc lidí, a tak jdu dál do krámu s alkoholem. Řeknu tu paní prodavačce, že bych rád krymské víno. Ona nejprve naznačí, že si mohu vybrat, ale potom změní taktiku a vyndá jedno červené a jedno bílé víno po deseti a jedenácti hřivnách. To je pro mne mnohem snazší, beru si obě. Ještě si kupuji jedno sladké víno do vlaku. Doma pijí jen kyseliny, zatímco pro mne není ve víně nikdy dost cukru. Místo sladkého mi ovšem prodavačka nabídne suché víno, ačkoli je prezentuje jako sladké, teprve když jí ukáži nápis сухе, přesvědčím ji, aby to zkusila znovu. Hlavně že jsou všechna tři vína zaručeně krymská. Při placení nemá prodavačka drobné, a tak mi místo toho vrátí dvě žvýkačky.

Před obchodem pak potkávám ostatní a doporučuji jim, že se tu dá víno docela dobře koupit. Chvíli se rozmýšlí, než se jdou dovnitř podívat. Mezitím stihnu navštívit poštu a koupit známku. Zpátky u krámu se dozvídám, že víno si tu nikdo nekoupil, protože se nebyli schopni s paní prodavačkou dohodnout. Zkusí to tedy raději jinde ve speciálním vinném obchodě. Prý se tu takový nachází.

Pomalu se vracím na nádraží a cestou se stavuji ještě pro pár broskví. Kupuji je u pouliční prodavačky s kbelíkem. Kupuji kilo za 4 hřivny, i když jsem pak viděl, že jsem se nechal natáhnout, protože opodál na trhu je měli laciněji. Vyberu si tedy sedm broskví a dám je do pytlíku. Prodavačka si pak od kolegyně půjčuje ruční váhu, aby zjistila, že mých sedm broskví váží jedno kilo. Její váha je totiž nefunkční. Potom se mihne kolem podivný člověk a řekne tiše, že jdou. Všichni prodavači kolem se začnou pakovat. Mne si prodavačka ještě odvede opodál a vezme si ode mne čtyři hřivny. Opravdu jdou, kdo jiný než policajti, a vykazují pouliční prodejce z ulice.

Potom se pomalu scházíme na nádraží. Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška ještě odbíhají pro víno do vlaku a z ostatních každou chvíli někdo pro pirožek. Ještě si v trhu kupuji mandle a oříšky a potom si dáváme s Šedým Vlkem vedle v bufetu pivo za tři hřivny. Velký Grizzzly a Veselý Balónek jdou pak pro pivo dál a kupují ho za čtyři hřivny, ale zato je šestnáctistupňové, jiné prý neměli chlazené.

Planoucí Růže si balí do batohu pár lahví Sněhové Lilie, což mi od ní přijde docela obětavé, protože předtím prohlašovala, že nechce kupovat žádná vína hlavně proto, že má strach, aby se jí nerozbila v batohu.

Po čtvrté hodině už jsme všichni můžeme vyrazit k vlaku na nástupiště číslo dvě. Musíme ho obejít úplně celý, protože druhý vagón je kupodivu téměř na konci. A tak sotva nastoupíme, vlak se rozjíždí, tomu říkám dobře vypočtený čas. Průvodčí mi přijde dost nesympatická. Ostatní sice říkali, že byla ze začátku milá, ale podle mě ne. Je to Lotyšský vlak, který jede až do Rigy. Vypadá trochu extrovněji než ostatní vnitrostátní vlaky, což se bohužel projevuje i tím, že čaj tu mají za nekřesťanské tři hřivny. No, jednou si ho dám, ale potom si raději točím jen horkou vodu, která se neplatí. Ležím dole a v našem oddílu nejde otevřít okno. Podle průvodčí proto, že jde o únikový východ. Vedle u Velkého Grizzzlyho sice otevřít jde, ale s vynaložením vší grizzzlyovské síly a autority. Přesněji, nejprve se nikomu nepodaří s ním ani hnout, ale potom si k tomu Velký Grizzzly zařve a teprve se mu to podaří.

Následuje cesta ve vlaku. To znamená dokreslování triček, psaní deníčků, hraní her. ¿Neurčitá? Kulička konečně začal kreslit trička, mě nakreslil obrázek jako prvnímu, ale kreslí je jen v zastávkách. Z her nesmím jednu opomenout. Posílali jsme si dokola papírky. První nejprve napsal jeden verš. Další pak vždy navázal jedním rýmem a jedním novým veršem, mohl se přitom kouknout jen na jediný předešlý verš. Takhle vzniklo celkem deset básniček, jež máte možnost obdivovat v rámci chvilek poezie v tomto deníčku. K tomu samozřejmě pijeme víno, které jsme si do vlaku koupili. To moje je fakt krásně slaďoučké a alespoň mě přišlo hodně dobré. Lepší jsem snad ještě nepil. Cestou taky prohlašuje Černomořská Sasanka, že je to hrozné, jak rychle si člověk zvykne na takové věci, jako je vyhazování odpadků z okna apod. Doma by to prý nedělala, ale tady je to celkem obvyklé. V Indii prý to jinak ani nešlo. Chvilku jí sice trvalo, než přemohla civilizační zábrany, ale pak už jí to šlo samo.

Ještě na Krymu si na můj popud kupujeme přes okýnko meloun za tři hřivny. Když ho držíme v ruce, vlak se začíná pomalu rozjíždět. Stihneme tedy zaplatit jen taktak a prodavač musí chvilku poběhnout vedle vlaku. Ale vyplatilo se to, protože meloun je dobrý.

U následující události si nejsem jist, jestli se nestala až zítra, ale určitě se stala v tomto vlaku. Sněhová Lilie zůstala na záchodě i ve stanici, protože co má taky dělat, když vlak vjede do stanice zatímco ona je uvnitř kabinky. Průvodčí chce záchod zamknout, a tak na Sněhovou Lilii ječí a kope, ať okamžitě vyleze ven. Sněhová Lilie skutečně vyleze a je z toho chudinka celá vyděšená. Potom je záchod dost dlouho zamčený, i když jsme již mimo stanici. Jdu tedy za průvodčí, ať jej otevře. Ona na mne v odpověď zaječí, že ve stanici se na záchod nesmí a že to mám vyřídit kamarádům. Na to jí pouze odvětím, že už ve stanici dávno nejsme. Přece to ještě chvilku trvá, než záchod otevře.

Takhle pěkně nám ubíhá cesta až do večera. V noci se spí krásně, lůžkoviny byly tentokrát v ceně, a tak se průvodčí trochu divili, že část z nás přesto zůstala u spacích pytlů.

Do statistiky mohu započítat jen tři hodiny v trolejbusech do Simferopole a asi dvacet minut v trolejbusu do Jalty. Vlak započítám až k zítřku.

Chvilka poezie IX

Ukrajina krásná zem,
jaká radost, že tu jsem.

Náš hbitý vlak uhání,
elektřina ho pohání.

Jedem, jedem do Kyjeva,
potíme se, to však neva!

Zpotili jsme se i ve Lvově,
až hlasy nám zněly kovově.

Až bazén nás pak zachránil,
milicionář odjezdu nezabránil.

A tak jsme šťastně nastoupili,
a zábavné s užitečným skloubili.

Spolucestující z nás sice šťastni nebyli,
ale nakonec měli radost, že jsme je nepoblili.

Jó, vínko, vínko červené,
rány tvým kouzlem zhojené.

A nových sil já nabývám,
nohy v potoce umývám,
a písně přitom zazpívám.

Pátek 29. srpna

Plán pro tento den: *Na tento a následující dva dny plánuji cestu domů. Podle času bychom mohli jet ze Simferopole do Kyjeva, kde bychom se mohli na den stavit, když vyrazíme už ve čtvrtek večer, tak by se to mělo bez problémů stihnout. A pak už v podstatě přímo domů. Můžeme jet přes Lvov, což má být pěkné město, ale možná, že tam budeme čekat docela dlouho, protože budou vyprodané vlaky na Krym. Viz deníček z odkazu, který jsem uvedl již dříve. Sám bych si to nevymyslel. Nebo můžeme počítat se zastávkou v Užhorodu, což je taky krásné město a cestou na Ukrajinu se mi nebude chtít ztrácet tam moc času, protože budu mít pocit, že to jinak nestihneme.*

Ráno se probouzím už v šest a nechce se mi moc spát. Raději doháním deníček. Pak si dám snídani, ze společného jídla sním všechno, nač mám nárok. Šedý Vlk se se mnou ještě podělí o polévku. Teprve po hodné chvíli se probouzejí ostatní, tak nesu holkám jídlo na snídani a vařím jim čaj, abych tak naplnil svou živitelskou úlohu. Ještě do půl dvanácté se nudíme ve vlaku, než dojedeme do Kyjeva. Cestou ještě dávám Marblovi 10€ a on mi za ně dává 60 hřiven. Už včera ráno jsem získal podobným způsobem od Luční Kobylky 57 hřiven za 10€ a večer si ještě dovyměním za 60Kč 10 hřiven s Kvetoucí Pampeliškou.

V mapě Ukrajiny, kterou mám s sebou, je mimo jiné plánek centra Kyjeva, což by mohlo pro orientaci stačit. ¿Neurčitá? Kulička si v Simferopoli vytiskl na internetu čtyři nejdoporučovanější památky, z nichž si pamatuji Sofiin chrám (Софійський музей[21]), Lavrův klášter a ještě nějaký černý trh u stanice metra Petrilka, kde prý mají všechno za 10 hřiven.

V Kyjevě jsme v půl dvanácté, venku z vlaku ještě musíme čekat na Planoucí Růži a Velkého Grizzzlyho, kteří kapku podcenili balení. Potom jdeme hledat úschovnu. Ještě ve vlaku mne Kvetoucí Pampeliška s Divokou Orchidejí požádaly, abych je provázel po městě, čímž jsem velice poctěn a nesmírně si toho vážím. Krom toho ve vlaku Kvetoucí Pampeliška navrhovala, že bychom se mohli jít vykoupat do Dněpru, ale když jí ukážu, že Dněpr před Kyjevem protéká kolem Černobylu, pochopí, že to

[21] Aspoň tak je to vyznačeno na mapách, které mám momentálně k dispozici. Vzhledem k jejich věku už nemusí jít o zcela aktuální informaci. Je to tady teď jen na ukázku a mě na připomínku, abych nezapomněl zjistit přesná současná jména tohoto kláštera i následujících objektů

asi není dobrý nápad. Jdeme teď do haly, kde se na chvilku zastavujeme, jsou tu schody kamsi dolů ke schránkám na úschovu. Ptám se tu policajta, kde je tu normální úschovna, prý musíme vylézt ven z budovy a dát se doleva. Volám proto na ostatní a jdeme podle popisu ven, vlevo a opět vlevo. Jen Veselý Balónek jde stále rovně, ačkoli na něj křičíme, ať jde s námi. Vypadá to však, že se dostal do transu, až ho musí Kvetoucí Pampeliška doběhnout a přivést k nám. Nad schody dolů k úschovně zjišťujeme, že nám ještě chybí Marble. Skupina se prostě s postupující dobou stává neovladatelnou. Napadá mne, že mít deštníček jako turistický průvodce nemusí být úplně k zahození. Černomořská Sasanka tedy běží do budovy pro Marbla, ale vrací se opět sama, nikde ho prý neviděla. Tentokrát se dovnitř vydávám já a brzy ho i zahlédám, jak ve vestibulu trochu bezradně jde odnikud nikam. Sice by nás asi časem našel, ale kdo by na to měl čekat. Říkal, že jak jsme se na chvilku zastavili, na okamžik odběhl, a když se vrátil, byli jsme už pryč.

Konečně můžeme jít dolů do úschovny, jsou tu hned tři okénka a u všech jsou fronty. Do dvou si stoupáme a Marble prohlašuje, že skříňky jsou levnější, jen za čtyři hřivny. Tady stojí 3,30 menší a 6,60 hřiven větší batoh. Ty naše zřejmě spadají do kategorie větších. ¿Neurčitá? Kulička k tomu dodává, že jsou-li skříňky tak velké jako u nás, mohl by se tam batoh vměstnat. Rozdělujeme se tedy na chvíli. Někdo jde do skříněk a my, kdo si nemyslíme, že by se nám do ní batoh vešel, tedy ¿Neurčitá? Kulička, Veselý Balónek, Šedý Vlk (aspoň myslím), Divoká Orchidej, Kvetoucí Pampeliška a já zůstáváme tu. Zjišťujeme, že lístky do úschovny je třeba si nejprve koupit u dalšího okénka vedle. Volám tedy tuto informaci na ostatní do druhé fronty a jdu koupit lístky pro sebe a ¿Neurčitého? Kuličku. Naše batohy přijímají se zřejmou nechutí, nemají je totiž kam dát a nechce se jim s nimi tahat. Ptají se, kdy si pro ně přijdeme, na což odpovídám, že v devět. Holek se navíc ptají na to, jestli mají lístky, a tak za ně říkám, že jsou u mne v batohu. Nejprve je chtěli vidět, ale když vidí, že myslím jeden z batohů, který mají už uložený, mávnou nad tím rukou.

Scházíme se ještě nad vchodem, abychom si řekli, co dál. Sděluji ostatním, že vlak jede dvě minuty po desáté hodině večerní a že sraz bude buď v devět bez nebo ve čtvrt na deset s batohy, ať si vyberou. Většina je pro sraz ve čtvrt na deset s batohy tady. Naše další kroky míří do metra. Téměř všichni nejprve míří do Sofie, ačkoli se pohromadě moc nedržíme, protože to ani nemá smysl, když jde třináct lidí společně po městě, nejspíš nikam nedojdou. Držím se tedy Kvetoucí Pampelišky, Divoké Orchideje a chodí s námi ještě Lesní Jahůdka. V metru chvíli zkoumáme, kam pojedeme. Zdá se, že nejlepší to bude na stanici Zlatá vrata (Золота ворота), která je na zelené lince. My jsme teď na lince červené. Kupujeme žetony po padesáti kopějkách za kus. Mají tu automaty na papírové hřivny, což se u nás nevidí, a tak mám radost, že si tam můžu jednu hřivnu strčit.

Potom jdeme dolů, mají tu klasické turnikety, které u nás bývaly na koruny, což vy mladí ale asi nepamatujete. Vidíme tu člověka, který jimi projde bez placení zavřenými turnikety, ale nikdo si toho nevšímá. Metro vypadá podobně jako v Moskvě, ale není tak výstavné. Vozy jsou tu stejné jako u nás, jen starší verze s kulatými světly u stropu. Jedeme do stanice Divadelní (Театралная). Tady jsem si myslel, že přestoupíme, ale ukazuje se, že pouze přejdeme do stanice Zlatá vrata, jde totiž o tutéž stanici jako Divadelní, ale na každé trase se jmenuje jinak.

Odtud jdeme k Sofii trochu oklikou, protože nám jedna paní trochu špatně poradila. Možná jsme se taky špatně zeptali, protože to vypadá, že tu je jednak Sofie jako muzeum, jednak jako kostel. Sofie je přesně ten chrám, který se objevuje na skoro všech pohledech z Kyjeva. Před ní je velké náměstí, kde stojí Bohdan Chmelnický hrozící z koně svým nepřátelům. V dálce se lesknou kopule Andrejevského chrámu. Pod Bohdanem Chmelnickým stojí zrovna spousta aut městské policie a okolo nich jejich posádky, vypadá to, že tu mají nějakou slávu.

Vstupné do prostoru kláštera, protože je to celý komplex, stojí jednu hřivnu. Jako lístky slouží žetony, jež mají být vhozeny do turniketu, aby vás tento pustil dovnitř. Krom prodavače lístků tu však samozřejmě stojí člověk, který kontroluje, aby každý skutečně vhodil svůj žeton do turniketu. U samotného vstupu do hlavní atrakce, tedy kostela, však zjišťujeme, že takhle levné to zase nebude. Musíme se vrátit ke stánku téměř u vchodu a koupit si lístky. Studentské stojí čtyři a dospělácké deset hřiven. Divoká Orchidej si zapomněla ISIC a tady to uhádat nejde, i když to poctivě zkouším. Není průkaz, není sleva. Za deset hřiven se tam Divoké Orchideji nechce. Ještě než vstoupíme dovnitř, přichází Šedý Vlk, Marble a Černomořská Sasanka. Marble dovnitř nechce, a tak na svou ISIC kartu kupuje lístek pro Divokou Orchidej.

Uvnitř je to hezké, pěkně a bohatě vyzdobený pravoslavný kostel. Hned naproti vchodu je na místě, kde snad býval hlavní oltář, krásná freska. Chystám se ji vyfotit, ale hned je u mne paní hlídačka a jemně mne upozorňuje, že bez lístku na focení tu fotit nesmím. Po prohlédnutí patra spodního přecházíme do patra prvního. Cestou vidíme ve zdi, že do ní dávali prázdné džbány, aby odlehčili stavbu. Nahoře je taky spousta obrazů Kyjevských metropolitů. Taky shora vidíme Luční Kobylku, Sněhovou Lilii & Velkého Grizzzlyho, Planoucí Růži & Veselého Balónka. Máme před nimi náskok jednoho patra. Krom tohoto kostela se dá jít na lístek ještě do jakési trapezy. Ta stojí hned vedle pokladny. Cestou potkáváme ¿Neurčitého? Kuličku, který taky nemá ISIC, a tak mu lístek kupuje Kvetoucí Pampeliška.

V trapeze nic zajímavého nevidím, na jejím konci se ale nachází obchod s děsně kýčovitými obrázky a pohledy. Jde o samé západy Slunce. Divoká Orchidej si jeden obzvlášť vydařený za dvě hřivny kupuje, právě jako vzor ukrajinského kýče[22]. Dosud jsme tu v Kyjevě žádné slušné pohledy neviděli, ačkoli už jsme se tady dívali do několika stánků. Je to trochu škoda, protože do mého padesátimilimetrového objektivu se celý kostel nevleze, ať si stoupnu na jakékoli trochu vhodné místo. Taky ještě stále holky nesehnaly film. Kvetoucí Pampeliška tu kupuje svatý obrázek pro babičku, která má prý podobné věci ráda. Paní prodavačka se nás ptá, jestli jsme Poláci a když se dozví, že Češi, ptá se nás, jestli jsme tedy katolíci nebo pravoslavní. Nikdo z nás se nemá moc k odpovědi, mě osobně tím opravdu vyvedla z míry, protože to vypadá, že by asi můj názor na věc těžko pochopila. Krom toho nemůžeme dost dobře odpovědět, protože jsem si jist, že by odpovědi nás čtyř byly nejméně dvou druhů. Ale když dodá, že u nás v Čechách jsme přece katolíci, raději to odkývneme, abychom ten rozhovor nějak skončili. Paní si potom něco poznačí do sešitu, vypadá to, že si vede přesnou statistiku toho, jakého vyznání sem chodí návštěvníci. Ale stejně její odhad situace nebyl docela přesný, měla přece předpokládat, že v Čechách jsme samí čeští bratři.

Jdeme ven s úmyslem najít záchod. Kousek od vstupu do areálu visí sugestivní šipka s nápisem *туалет*. Ale podle ní dojdeme jen ke krámku se suvenýry. Mají tu samozřejmě všelijaké matrjošky, dřevěné lžíce, hlavně tu mají film, který si tu holky konečně kupují, aby si mohly vyfotit i něco z Kyjeva. Pokračujeme dál ve směru, kterým ukazovala šipka, až dojdeme k jiné šipce s týmž nápisem, ukazující však opačným směrem. U průsečíku šipek je jen parčík a záchod nikde. Kolem nás zrovna prochází dělník, a tak se ho ptám, kde bych našel záchod. Ukazuje na budovu opodál, na první pohled v rekonstrukci. Máme prý jít do prvního patra. Jde o budovu

[22] To abyste ji snad nepodezírali z naprosté absence vkusu.

přímo naproti vchodu do chrámu. Ptám se ještě pána s kufříkem, který zrovna vyšel ven. Ten mi radí, ať jdeme uvnitř hned vlevo. Podle tohoto popisu skutečně toalety najdeme. Jsou docela špinavé, snad je to tím, že je budova v opravě.

Potom jdeme ven z areálu s tím, že najdeme obchod a někde se najíme. Cestou ven potkáváme ¿Neurčitého? Kuličku a Marbla, Marble má v ruce mapu a chce ji vrátit Velkému Grizzzlymu, ale ten je kdesi uvnitř, ale vzápětí sem taky míří. My je opouštíme a jdeme se ven vyfotit s Bohdanem Chmelnickým, pak míříme do parku, obchod tu nikde nevidíme. ¿Neurčitá? Kulička nás opět opouští, protože míří na černý trh na Petrilku. Sedíme u dětského hřiště, které vypadá jako hrad, je tu skluzavka, hradby a houpačka. Všechno si to samozřejmě vyzkoušíme. Krom toho svačíme, ještě mi zbyl v batůžku kousek salámu a chleba. Jen Lesní Jahůdka nemá nic k jídlu a projevuje svou obvyklou rezistenci vůči jakýmkoli nabídkám. Ke Kvetoucí Pampelišce se slétá plno vrabců, protože jim sype drobky. Je to fajn, že tu nejsou holubi, ale vrabci, jak to bývalo kdysi u nás.

Došli nás sem Černomořská Sasanka a Šedý Vlk, Marble se jim někam ztratil. Pomalu se zvedáme, ještě se nechám vyfotit na železném lvu, který stojí opodál a dá se na něm dobře sedět, a můžeme vyrazit za dalšími cíli. Míříme ještě poblíž Andrejevskému chrámu. Je tu zrovna svatba a Divoká Orchidej k tomu říká, že takhle by se nikdy vdávat nechtěla. Jdeme potom po hlavní ulici vlevo, protože nám někdo poradil, že tudy dojdeme k metru. Naším dalším cílem je najít Fuji pro holky, které si tu chtějí nechat vyvolat filmy. Taky trochu míříme k Petrilce, ale tu si brzy rozmyslíme. Cestou si ještě měníme peníze, já dvacet pět dolarů v kusru 5,31 hřiven za dolar. Divoká Orchidej ani Kvetoucí Pampeliška si zatím moc peněz nemění, protože neví, kolik bude stát udělání fotek, pokud se to podaří. Památky jsme už odpískali, Divoká Orchidej je už cestovatelsky unavená a mě se už po pravdě taky po památkách moc nechce.

Jdeme docela dlouho, než dojdeme k fontáně u níž je mimo jiné zastávka trolejbusů. Ptám se opět, jak bychom se mohli dostat na metro, prý to máme nejlepší trolejbusem zpátky. Opodál vidíme charakteristickou ceduli Fuji, a tak se jdeme pozeptat. Fotky tu ale dělají do týdne a nikoli do hodiny. Přecházíme ulici na druhou stranu, kde vidíme další Fuji. Zde jsme úspěšnější. Divoká Orchidej to chce nejprve vyjednávat sama, ale brzy mi tuto úlohu raději přenechá. Udělají jim fotky do hodiny, jedna lesklá fotka formátu 10x15 přijde na 80 kopějek. Vyvolání filmu přijde na dvě hřivny. Je to tedy fakt levné, až váhám, jestli sem nemám dát také jeden film, který mám náhodou u sebe, ale nakonec tak neučiním. V Praze mi filmy k vyvolání za stovku naskenují a vypálí na CD. Je asi půl čtvrté a fotky by měly být v pět hodin.

U trolejbusové zastávky je stánek se sladkým pečivem. Kupuji si tedy buchtičky a holky makovec. Potom nastupujeme do prvního trolejbusu a vydáváme se směrem do centra na náměstí Nezávislosti. V trolejbusu opět obchází průvodčí a prodává lístky po padesáti kopějkách. Navíc si však musíme lístky cvaknout ve cvakadle, kdo tak neučiní, může dostat pokutu, jak se přesvědčili Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek. Jen na těch lístcích není moc poznat, jak se mají cvakat. Ale tváříme se tak suverénně, že při cestě zpět požádá nějaký pán Kvetoucí Pampelišku, aby cvakla lístek i za něj. Na černý trh se nám vlastně ani nechce, raději bychom na normální. Proto se ptám kolemjdoucích a ti nám radí cestu po hlavní ulici na Besarabský trh.

Cestou se zastavuji u stánku s knihami a kupuji dvě mapy Zakarpatí, padesátku Horhanů a Černohorský hřeben. Třeba se budou někdy hodit. Krom toho se stavuji u stánku s cédéčky a kupuji si jako ze všech cest folklór, jedno cédéčko stojí dvacet hřiven. Kousek vedle kupuji jedno CD skupiny Leningrad za 15 hřiven, protože mi Kulín jednou tuhle skupinu vychvaloval. Ještě dál mají cédéčka po deseti hřivnách, možná jsem mohl ještě chvilku počkat. No, legální kopie to asi nebudou, protože deset hřiven je opravdu velmi nízká. Zatím si holky vyměňují peníze na fotky.

Besarabský rynek zabírá sice velký dům a zdobí jej velký nápis, ale je v něm taky velké nic. Mají tu jen trochu ovoce, žádné oříšky, což holky chtěly a když se zeptám, kolik by stálo jedno granátové jablko na ochutnání, dozvím se, že dvacet pět hřiven. To je fakt neuvěřitelné, to by mne zajímalo, jakou asi mohou mít klientelu. Jdeme tedy pomalu zpátky k náměstí Nezávislosti a už se těšíme na fotky. Holky skupují u každého stánku, který potkáme, oříšky v medu a podobné pochutiny. U každého stánku totiž mají nejvýš po dvou kusech. U posledního pan prodavač obětavě běží kamsi daleko a po hodné chvíli se vrací z druhé strany hned s třemi exempláři. Stihl to taktak, protože už jsme chtěli odejít.

Jdeme opět na trolejbus a jedeme zpátky na místo, kde jsme nechli dělat fotky. Mají je už hotové a na první pohled vypadají dobře. Na druhý pohled si počkáme do hospody. Jdeme opět k paní s makovci a kupujeme si něco sladkého do vlaku. Paní se na nás, jako dobré zákazníky, pěkně směje. Přecházíme potom na druhou stranu ulice, kde je gastronom.

Chceme si koupit ještě něco k jídlu do vlaku. Asi nemá smysl, abych se s jídlem spoléhal nebo myslil na Planoucí Růži a Luční Kobylku. Holky tu kupují hrozně moc bonbónů, já jen jogurt, chleba, sýr, rybičky a instantní polévku do vlaku. Potom si taky kupuji pár bonbónů, ale spíš jen pro chuť.

Hlavně mne ale holky upozorňují, že tu mají onu bájnou chalvu. Dostalo se mi dříve popisu, že jde o podivnou hmotu, prostě hmotu. A opravdu je to taková podivná šedohnědá hmota, je hrozně sladká a nejblíž má chutí k burákům. Vypadá to totiž, že ji nedělají ze sezamu, ale z buráků nebo ze slunečnic. Podle mne z buráků, v Praze jsem si pak koupil chalvu sezamovou a chutnalo to zcela jinak. Nejprve jsem chtěl sto gramů, ale když prodavačka navážila gramů sto sedmdesát, nechal jsem to být. No, musím přiznat, že zase tak úžasné mi to nepřišlo, o tom svědčí i to, že jsem ji doma dojedl až někdy v listopadu.

Pak jdeme po ulici Vorovského hledat hospodu. Nacházíme něco, co vypadá docela slušně, i když pivo tu mají za 3,50 a celkově i s polévkou, pečenými brambory a masem mě to přijde na dvacet hřiven. Holky to mají levnější, mají tu bez masa zeleninové ragů s rýží, k čemuž si dávají salát. Prý je to všechno hrozně mastné. Ale jinak tu mají docela hezké prostředí na prohlédnutí fotek. Jsou úplně skvělé a nejlepší je na nich to, že se na ně můžeme koukat, i když ještě nejsme zpátky doma. Dokonce je tu i pár fotek z Kyjeva. Necháváme se servírkou fotit, jak si prohlížíme na Ukrajině fotky z Ukrajiny. Být tou servírkou, asi si pomyslím, že ti Češi jsou divní.

Zpátky na nádraží jdeme pěšky, díky čemuž nám zbyde jeden žeton do metra na památku. Má akorát velikost desetikoruny, a tak by jej člověk u nás mohl používat v krámě do vozíku. Třeba Kvetoucí Pampeliška tak myslím i činí. Holky ještě za zbylé peníze dokupují bonbóny. Mě dá ještě Kvetoucí Pampeliška 10 hřiven za 60Kč, abych měl na vodky. Cestou míjíme ještě jeden trh, ale je už zavřený. Cestou vidíme taky sloup s hvězdou lesknoucí se v krásném západu Slunce. Mohl by z toho být další pěkný pohled.

Na nádraží jsme asi ve čtvrt na devět, tedy dost brzy. Jdeme si pro batohy, Lesní Jahůdka si pro něj jde do skříňky a podaří se jí při tom rozbít víno, které dnes koupila jen proto, aby utratila zbylé peníze. Naštěstí se jí nerozlilo do batohu ani na batoh. Potom čekáme na ostatní, mezitím zjišťuji, že vlak přijede na první nástupiště až minutu po tři čtvrti na deset, a tak máme dost času i pro opozdilce. Ve čtvrt na deset tu totiž není téměř nikdo ani bez batohu, natož s ním. ¿Neurčitá? Kulička koupil na černém trhu za sedm hřiven cédéčko s MP3 na téma války. Luční Kobylka prozměnu koupila kazetu od barda, kterého jsme i my viděli zpívat před Sofií, ve mě tedy moc důvěry nevzbudil, ale Luční Kobylka byla spokojená, což je hlavní.

Veselý Balónek stojí dlouho u nás a ptá se, jestli si může ještě jít koupit pití. Říkám, že ano, ale on se ani nehne a čeká na Planoucí Růži. Musím ho tedy přimět, aby si pospíšil, protože jinak riskuje, že to nestihne. Šedý Vlk přichází docela dobře vydesinfikován, nebo alespoň budí tento dojem. Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek přicházejí s tím, že navštívili tu nejdražší restauraci v Kyjevě, kde si dali jen minerálku a pak se šli najíst vedle. Krom toho je cestou k Lavrovi Pečerskému chytil revizor a nestačilo mu ukázat necvaklé lístky. Chvíli se s ním hádali, ale pak radši zaplatili deset hřiven pokuty, aby stihli ještě navštívit Lavru. Přitom nám na konečné v trolejbusu hlásili, že si máme všichni cvaknout lístky, protože bez toho jsou neplatné. Luční Kobylka, Sněhová Lilie & Velký Grizzzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek tedy navštívili Lavru a holky z toho byly nadšené. Velký Grizzzly byl však s návštěvou Kyjeva hrubě nespokojen, neboť ho furt tahali po památkách, místo toho, aby se šli podívat na letiště. Jeho postoj fakt nechápu, hlavně to letiště[23].

Asi v půl desáté jsme konečně všichni připraveni k odchodu a můžeme zamířit na nástupiště. Spletu si však cestu, a tak si cvičně vyjedeme a sjedeme po jezdících schodech na rampu vedoucí k nástupištím s čísly většími nebo rovnými dvěma. Na prvním nástupišti musíme ještě chvilku čekat, než vlak přijede. Před příjezdem hlásí, že vlak je číslován od konce, a tak bude náš čtrnáctý vagón kdesi na začátku, nejspíš poblíž nás. Skutečně mi moje hypotéza vyjde. Z vagónu nejprve vystupuje hrozně moc lidí – – skoro všichni, kdo v něm jeli sem. Potom teprve můžeme nastoupit my. Máme místa poblíž sebe, ale na místech a zavazadlové polici nad lehátky v našem oddílu leží tři muži ne zrovna čistého a upraveného vzhledu a my nevíme co s tím. Musíme tedy počkat, až k nám přijde průvodčí a vyřešit to s ním. Dosud byly vagóny celkem čisté a bez zápachu, ale tady to zcela regulérně smrdí. Chvíli mi připadá, jako bych se snad těšil

[23]Což mi připomíná, že teď na podzim byla Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym na rande u letiště a koukali se přes plot na přistávající a vzlétající letadla. Někdy mi připadá, že asi nejsem úplně normální kluk, když mne nezajímají ani auta, ani letadla, ani jiné podobné technické vymoženosti

domů[24], ale brzy mne tento zhoubný pocit zase přejde. Mám lehátko hned u dveří v prvním patře, což tedy nebude nic moc.

V podstatě už jen čekáme, až k nám přijde průvodčí. Padne tu mezi námi návrh, abychom se i s těmi lidmi, kteří leží na našich místech třeba prohodili lehátka za sedačky, jež má jiný náš oddíl proti sobě. Průvodčího upozorňuji, že na našich místech někdo leží, on prohlásí, že to by neměl a jde je vyhodit. Prostě je vzbudí a odkáže na jiné volné místo. Vypadá to, že tu jedou na černo, že jen něco zaplatili průvodčímu. Než se ale skutečně přesunou pryč, hrozně dlouho jim to trvá. Jeden z nich je úplně namol a toho si po několika marných pokusech přinutit ho, aby šel po svých, musí odtáhnout. Taky se ptají, jestli si můžou pod našimi lehátky nechat batohy, ale k tomu jim svolit nemohu, protože kam bychom si je dali my?

Když jsou konečně pryč, můžeme jít spát. Průvodčí se trochu divil, že z nás třinácti si nikdo nechce půjčit povlečení, ale od čeho máme spacáky? Sotva začnu usínat, slyším, jak pode mnou ještě něco rozebírají Planoucí Růže s Veselým Balónkem[25]. Musím jim tedy naznačit, že by si to mohli schovat na ráno, a vyhnat je spát. Myslím, že rozebírali zážitky Planoucí Růže s těmi třemi. Jeden si prý sedl k ní na lehátko a ona se jej snažila odehnat s tím, že chce spát. Ale on pořád nic, až mu to řekli jiní spolucestující ukrajinsky, teprve poslechl. A Planoucí Růži to přišlo tak úžasné, že zapomněla, že chce jít spát a musela to ještě zatepla sdělit Veselému Balónkovi. To tam ale ten člověk klidně mohl ještě chvilku sedět.

Celou noc chodí každou chvilku někdo na záchod a kouřit a neustále mi tak někdo práská dveřmi u nohou. Chvíli taky u hlavy, protože poté, co vlak změní směr jízdy, musím se taky otočit, aby mi nefoukalo otevřeným oknem na hlavu. Mohl bych ještě zmínit, že ty tři lidi, kteří nám zabírali místa, kontrolovala cestou milice a ukázalo se, že doklady měli u pána, jenž seděl naproti nám. Seděl skoro celou noc, jako by se mu nechtělo spát. Tak kdoví, co to bylo za existence.

Ke dnešku započítám jen vlak ze Simferopole do Kyjeva. Urazil 1063km, vyrazil v 16:30 ze Simferopole a do Kyjeva dojel v 11:29 druhého dne, tedy podle jízdního řádu. Strávili jsme v něm tedy 19 hodin a vlak

[24] To jsem si fakt do rukopisu v září napsal, Kvetoucí Pampeliško. Ale myslím, že to nebylo pravé těšení se, spíš jen takový pocit, že bych fakt byl raději doma než se koukal na ty tři existence ležící na našich místech.

[25] Mám vás sice, Veselý Balónku i Planoucí Růže rád, ale hádám, že o vašich hovorech se mi budou ještě dlouho zdát děsivé sny.

jel průměrnou rychlostí 55,94 kmh^{-1}.

Sobota 30. srpna

Plán pro tento den: *I dnes jedeme domů.*

Ráno si dávám k snídani polévku, chleba se sýrem a čaj za padesát kopějek. Konečně ne za tři hřivny jako v předešlém vlaku. Potom si už ale půjčuji pytlíky od Kvetoucí Pampelišky a Divoké Orchideje. Vymýšlíme pak celé dopoledne básničku, kterou bychom si mohli napsat na trička. Měla by obsahovat esenci všech našich zážitků a vystihovat je co nejlépe. Neměla by ale být moc dlouhá. Vítězí ¿Neurčitá? Kulička s následující básničkou:

Pro dálku se narodili,
tak batohy nahodili.
Poloniny, lesy, vlaky,
už se v moři čvachtají.
Krymské hory, Jalta taky,
hauliky si zpívají.

Šedý Vlk taky složil básničku, ale přečetl ji jen Černomořské Sasance a krom toho byla na tričko moc dlouhá. Básničku si píšu dokolečka na záda, kolem druhé Planoucí Růže. Planoucí Růže se mi totiž včera podkreslila na mou žádost podruhé na záda. Dnes je sice trochu nespokojena s tím, že nakonec bude na mém tričku dvakrát podepsána jen ona, ale takový je, Planoucí Růže, život. Je to jiná než standardní verze, a tak mne to samozřejmě těší, že ji tam mám.

Jedeme opět přes Lvov a potom přes hory i doly karpatské, přes Mukačevo dále do Čopu. Máme tedy ještě jednou výhled na karpatské vrchy. Za Lvovem procházejí vagónem milicionáři a kontrolují nám pasy. Kontrola probíhala poklidně až do chvíle, než našli v mém pasu vízum. Tu je totiž napadlo, že by možná měla být víza ve všech pasech. Jeden z nich si tedy vzal znovu pas od Sněhové Lilie, kde žádné vízum není. A divil se kolegovi, že tam vízum je a tady ne. Musím jim tedy vysvětlit, že máme skupinové vízum, a proto je jen v jednom pase na skupinu. Ještě chvíli zkoumá můj pas a pak se jeho tvář rozzáří chápajícím úsměvem a prohlásí: „Á, to je vízum pro šest osob a mají ještě jedno.“ Pak už je to v pořádku. Nikoho jiného než nás nekontrolovali.

K obědu si dávám rybičky, abych si spravil chuť po těch těstovinách z Krymu[26]. Deníček mě moc nebaví psát, a tak raději přesvědčuji Černomořskou Sasanku a Šedého Vlka, aby si se mnou zahráli mariáš. Je tomu už dlouho, co v našem vagónu došla voda. Mělo to dva důsledky. Jeden z nich byl, že záchody zůstaly definitivně zamčené a objevila se na každém z nich cedulka s nápisem *немае воду*. Druhým přirozeným důsledkem bylo, že došla voda v samovaru. Pro horkou vodu i na záchod jsme tedy museli chodit do vedlejšího vagónu. V něm později též došla voda, a tak musíme chodit do ještě dalšího vagónu. Jednou jsme takhle šli s Planoucí Růží vedle na záchod a museli jsme jít až do vzdálenějšího záchodu v sousedním vagónu, neboť ten bližší byl obsazený. Dál už jsme jít nemohli, pokud jsme nechtěli navštívit pana strojvůdce v lokomotivě, a tak ačkoli i tento záchod byl plný, čekali jsme. Přišel za námi průvodčí a ptal se, z jakého jsme vagónu a proč nejdeme na záchod tam. Vysvětluji mu, že nemůžeme jít na záchod u nás, protože tam jsou záchody pro nedostatek vody zamčené. Po chvíli tedy vezme klíč a znechuceně a trochu naštvaně tento záchod odemkne a otevře. Ihned jej však opět zavře, jelikož v něm pochopitelně někdo je. Ten někdo je Veselý Balónek. Potom pouští ve vlakovém rozhlase úžasnou píseň Narjadnaja, o které už všichni víte ze Zakarpatí. Je to takové hezké, zavzpomínat si.

Dokud byly záchody otevřené, byl jeden z nich stejně téměř pořád obsazen Marblem, kterého na závěr popadly střevní potíže. Jednu chvíli úpěl u dveří, protože záchod byl zamčený kvůli stanici. Šel jsem tedy upozornit průvodčího, ale ještě chvilku to trvá. No, ještě se trochu prospí a bude zase fit.

V Čopu jsme asi ve tři čtvrti na tři a vlak tu bude stát asi půl hodiny, než odjede dále do Užhorodu. Jdeme všichni na záchod, protože ve vlaku už jsou snad pro nedostatek vody pozavírané všechny. Potom jdeme do baru koupit si svačinu, zmrzku a pivo. Zmrzlinu tu však nemají a holky pak musí někam vedle. Pivo tu mají, ale musím počkat, než servírka obslouží celou vlakovou četu. Ta si tu objednává pivo, vodku a trubičky, což je sladký zákusek. Trvá to děsně dlouho, potom mne ještě předběhne nějaký chlap. Při placení nemá prodavačka nazpátek pět kopějek. Říká tedy v klidu, že mi zůstane pět kopějek dlužna. Jenže mě už místní přístup k drobným docela leze krkem, tak jí odpovím, že opravdu nevím, kdy mi to chce vrátit, když teď odjíždím zase pryč. Tak se servírka zeptá davu, nemá-li někdo pět kopějek. Veselý Balónek jí je dává a ona nehnuvši brvou,

[26] Tak promiňte, holky.

dává mi minci do ruky. Pak je samozřejmě Veselému Balónkovi vrátím, protože takhle to není úplně fér, ale docela nás tím dostala. Nakonec seženou drobné od Lesní Jahůdky, a tak mi je zase dá Veselý Balónek zpátky.

Vlakem jedeme ještě asi půl hodiny do Užhorodu, kde jsme asi v 15:40. Vystoupivše z vlaku, míříme hned k autobusovému nádraží zjistit, jak je to s autobusy. Už kdesi za Kyjevem jsme zjistili, že s námi jede ve vagóně Čech se synkem domů od tchýně. Ten jde proti nám a říká, že autobus do Michalovců odjíždí v 16:10 a stojí prý 18 hřiven. Ptám se raději ještě v pokladně, kde se navíc dozvídám, že lístky se prodávají u autobusu. Jdu se zeptat řidiče, bere-li také slovenské peníze, prý ano a stojí to 100Sk. Jdeme tedy ještě v rychlosti dokoupit poslední vodky a bonbóny. Bohužel nemají mou oblíbenou vodku značky *Первак* v čisté podobě, jen s příchuti papriček, ale nakonec ji kupuji, jednu vodku bez příchutí už mám z Kyjeva a na další krámy není čas. Ve vlaku nechával Veselý Balónek kolovat vodku s příchutí okurek a moc mi to tedy nechutnalo.

Ptám se řidiče, kolik to bude stát v hřivnách, prý sedmnáct. Ostatním ale řekl, že hřivny nebere, asi nemají kolem sebe auru přirozené autority. Luční Kobylka kvůli tomu běží hrozně daleko utratit zbylé peníze za bonbóny a v 16:00 po ní není vidu ani slechu. Ostatní nakoupili také spoustu čokolád. Mě zbyly po zaplacení autobusu jen tři hřivny a pár kopějek, což není tak hrozné. Řidič už chce odjet, ale pořád tu není Luční Kobylka. Zadrží ho jen to, že Luční Kobylka má už v autobuse uložený batoh. Přibíhá o pět minut později a má spoustu bonbónů a chalvu.

Cestou na hranice nás přemlouvá pár ženských, abychom jim pomohli převézt každý jeden kartón cigaret. Někteří z nás si k sobě něco berou, ale mě se to příčí a neberu jim nic. Naproti tomu si raději schovám jednu vodku ze dvou u Marbla. Jako první nás čeká ukrajinská část hranice, musíme vystoupit, vyložit batohy a přesunout se s nimi do budovy. Tady chvíli čekáme, až nás po jednom pustí dál. Jdu první, protože mám u sebe vízum za svou skupinu. Celník se ptá, kde jsme byli a za jakým účelem, na což odpovídám, že jako turisti na Zakarpatí a na Krymu. Když zaslechne Krym, ještě se optá, nemáme-li nějaké starožitnosti, nezajímali-li jsme se na Krymu o vykopávky. Potom jen zavolá zbytek mé skupiny a zkontroluje pasy. Vypadá to docela v pohodě. Pak ještě čekáme, až přijde důležitá ženská a vybere si od nás víza a pasy, aby je mohla orazítkovat.

Ještě dlouho čekáme, než nám zase pasy vrátí. Planoucí Růže, Veselý Balónek, Velký Grizzzly a Lesní Jahůdka hrají *Honzo vstávej*, *Cukrkáva-*

limonádačajrumbum. Důležitá ženská přicházející s pasy mi přijde jako opravdu pěkné zakončení cesty po Ukrajině. Můžeme tedy přejet na slovenskou část hranice. Cestou v autobuse mění Marble s někým naše hřivny za slovenské koruny. Což mi připomíná, že v Kyjevě na nádraží se někdo chlubil kovovou hřivnou, ale už nevím kdo to byl. Tu jsem bohužel nikdy nedostal. Opět musíme vystoupit, vyložit batohy a přejít s nimi do budovy. Tam čekáme na celníky, než nás přijdou zkontrolovat. Veselého Balónka napadne, že by mohli dojít s Planoucí Růží ven na druhou stranu baráčku a dát někomu, kdo míří na Ukrajinu, pohledy, jež jsme nestihli hodit. To by se mi líbilo, protože mám ještě tři takové pohledy schované. Napsal jsem je ve vlaku do Užhorodu a opatřil známkou, ale hodit jsem je už nezvládl. Jsou úspěšní, dokonce natolik, že ty pohledy skutečně dojdou. Musí však celníkovi vysvětlovat, proč přišli z opačné strany domku. Divoká Orchidej má sice taky napsaný pohled pro Lenku, ale nemá na něj známku, a tak ho chce hodit až na Slovensku nebo v Čechách.

Celník nás všechny obejde a poptá se, jestli nemáme cigarety a alkohol. Je to zase bez problémů. Ještě počkáme, než nám zkontrolují pasy a pak už jsme zpátky na Slovensku. Vyndal jsem karty a další cestu si krátíme s Černomořskou Sasankou a Šedým Vlkem mariášem. Mezitím se dohadujeme, jakým vlakem pojedeme do Čech. Objevují se zprávy, že Laborec je v Michalovcích asi o půl sedmé. Přes mobil zjišťuji, že v 18:39, což bychom s trochou snahy mohli stihnout. ¿Neurčitá? Kulička má největší přehled o způsobech placení, a tak mu to rád přenechám. Řidič si mne volá k sobě a chce, abych mu od nás vybral lístky. Napočítá jich jen deset, ostatní je někam zašantročili. Teprve teď z něj vyleze, že jeden z nás nezaplatil. Hlásí se k tomu Velký Grizzzly a hned to jde napravit.

V Michalovcích nám řidič říká, že na vlakové nádraží jsou to asi tři kilometry přes centrum. Možná tam pojede autobus, který potom pokračuje do Košic. Pak se mě zeptá, kam tam na tu Ukrajinu pořád jezdíme, protože teď vozí každou chvíli někoho našeho druhu. Nezvyklý ještě na nové jazykové prostředí mu na jednu otázku říkám: „Пожалуйста?“ Chtěje si ji poslechnout ještě jednou, protože napoporvé jsem ji nezachytil. Podle toho, jak se řidič baví s místními, bude asi Rusín či Východňár.

Košický ani další autobus nás vzít nechce, a tak nám nezbývá než vyrazit po svých. Loučíme se tu s Divokou Orchidejí, která zde má za hodinu sraz s kamarádkou ze Sniny. Už cestou z Ukrajiny se s ní dohodla, že se u ní ještě na pár dní staví. Přecházíme celé centrum, musím ostatní trochu popohánět, protože na to máme jen hodinu a moc šlapat už se nikomu moc nechce. V centru míjíme podnik jménem Jalta, asi se jí fakt nezbavím. Procházíme také kolem autobusu patřícímu k svatbě, ¿Neurčitá? Kulička se ptá řidiče, jestli by nás nesvezl, ale přece jen jsme už na jiné straně světa. Cestou doháníme opět toho člověka s dítětem, jel s námi i autobusem a nejspíš pojede i stejným vlakem do Čech. To už jsou to jen tři bloky a kousek vpravo. Před vlakovým nádražím je krom obřího hypermarketu, další známky západu, také autobusové nádraží, ale z neznámého důvodu jezdí autobusy do Užhorodu z jiného.

Nádraží je pro nás skutečným šokem. Samozřejmě tu není vůbec nic. Nepočítám-li pokladnu, automat na kafe, jeden vyžraný bufet a druhý ještě vyžranější stánek. Zkuste přede mnou někdy obhajovat způsob současného pokroku a vývoje. Protože to, čemu se říká civilizovanější část světa, se mi tedy v mnoha ohledech nelíbí. Nejsou tu žádné pirožky, žádné zmrzliny, prostě nic. Ale zase tu je hned vedle obří hypermarket. ¿Neurčitá? Kulička jde zjistit jak je to s lístky. Potom si ještě měníme peníze, za něž ¿Neurčitá? Kulička kupuje lístek do Čadci s tím, že v Žilině koupí lístek za hranice jako malý příhraniční styk. Za hranicemi pak koupí od průvodčí lístek se skupinovou slevou. Mělo by to tak vyjít mnohem levněji, než 1300Kč, které bychom zaplatili za kompletní lístek najednou.

Stavila se tu taky ta kamarádka Divoké Orchideje, protože ona jako domorodkyně považovala za jediné autobusové nádraží v Michalovcích to u vlakového. O tom druhém, kam jsme přijeli my, prohlásila: „A tam něco jezdí?“ Nebýt toho, že nás potkala, asi by ji vůbec nenapadlo hledat Divokou Orchidej jinde. Musím říct, že kamarádka se Divoké Orchideji opravdu povedla, rozhodně A+. Divoká Orchidej si tuhle klasifikaci taky myslela a potom se mne v Čechách nezapomněla zeptat, co si o tom myslím.

Jdeme se se Sněhovou Lilií projít do bufetu, ale fakt tu nic nemají. Dole u stánku mají alespoň brambůrky, i když nejsou nic moc a nejsou to vlastně ani brambůrky. Ve vlaku míříme do lehátkového vagónu, chtějíce si koupit lehátka, budou-li volná. Stojíme potom dlouho mezi dvěma vagóny a nevíme, kam se hnout. V obou mají v několika kupé místa pro čtyři lidi. Člověk od vagónu, v němž se nás většina nachází, chce mluvit s vedoucím, aby se dozvěděl, kam se tedy hneme. Proč v tu chvíli všichni ukazují na mě? Jenže mezitím se ¿Neurčitá? Kulička a Marble zase trochu dohadují vedle, kde to vypadalo nadějně. A taky už mám toho vedení plné kecky a tak už si radši jenom sednu na bobek, složím hlavu do dlaní a zoufale opakuji, že už nejsem starší. Vypadám asi opravdu zbědovaně, protože mne myslím i někdo pohladil.

Nakonec jdeme do vedlejšího vozu. Ti lidé od vagónů jsou hrozně milí a ukazují nám naše kupé. Máme v každém po čtyřech místech. Se mnou v kupé jsou Kvetoucí Pampeliška, Veselý Balónek a Šedý Vlk. Teprve v Košicích by k nám měli přistoupit další dva cestující. Až do Popradu se stěhujeme z kupé do kupé, dokud je alespoň jedno celé volné, abychom mohli být spolu. Až mi to připadá, že jsme jako ti Ukrajinci v předešlém vlaku. V Košicích si kupujeme s Veselým Balónkem za třicet pět korun Budvar, ale tři koruny jsou z toho záloha. Není to sice levné, ale zase je to Budvar a to je přece nejlepší pivo v Čechách, což znamená, že i na světě.

Už ve vlaku do Kyjeva jsem namaloval Planoucí Růži na ruku Strašlivého Uragána a ona si ho tam nechala až doteď, čehož si velmi vážím a těší mne to. Teď jí na druhou ruku nakreslím ještě Planoucí Růži. Velký Grizzzly jí chce něco nakreslit na nohu, ale to mu Planoucí Růže nedovolí, protože nemá oholené nohy a pro Velkého Grizzzlyho by to určitě muselo být ekl. Přitom si je tady pravidelně holila. Radši si nohy zahalí a pak už se nesmí o nohách Planoucí Růže mluvit. Planoucí Růže říká, že si brzy začne holit i ruce, protože v Americe si už holí ruce všichni. Kluci naštěstí ne. Sněhová Lilie má hezké ponožky, což pochopitelně ocením, a Planoucí Růži potěší, že jsem si toho všiml, protože v Géčku jsou k takovým věcem všichni neteční. Ale zase se tam baví o elektrických obvodech, což nám moc nejde.

Teď konečně se za celou cestu cítím fakt v pohodě. Už je všechno v podstatě za námi a cestu domů už obstarává ¿Neurčitá? Kulička. I když se pořád musí dohadovat s těmi lidmi od vagónů, protože oni jsou trochu nervózní z toho, že nemáme lístek až do Prahy, ačkoli oni nejsou průvodčí, a tak by je to vlastně ani nemuselo zajímat. Ale lístek malého příhraničního styku nechtěli ¿Neurčitému? Kuličkovi v Michalovcích prodat. Jeden pán od vagónu posílal ¿Neurčitého? Kuličku v Košicích k pokladnám, ať to tedy zkusí tady, ale ten druhý jej uklidňoval, že se to přece nějak vyřeší. V Žilině ¿Neurčitá? Kulička opravdu stihne vyběhnout k pokladnám a koupit lístek a s průvodčím už byl dohodnutý předtím a taky to dopadlo v pohodě. Prý ho ale musí budit průvodčí, protože budík slyšela jen Luční Kobylka a ta si myslela, že je Marblův, ale nepodařilo se jí ho vzbudit.

Lesní Jahůdka a Velký Grizzzly vystupují cestou poblíž svých domovů. Velký Grizzzly kvůli tomu volá hned dvakrát domů. Po prvním telefonátu totiž zjistí, že vlak nestaví v Bohumíně, ale až v Ostravě. SIMku má vlastní a telefon mu půjčím. Veselý Balónek nám všem večer ustlal, ale ráno jsem viděl, že batoh Šedého Vlka měl u nohou ten cizí pán, který se svou paní přistoupil v Košicích. Ale pán si nijak nestěžoval. Spí se nádherně. Domů se mi sice moc nechce, ale zase se nebudu muset bát, že někde něco kiksne.

Ke dnešku bych započítal asi dvě hodiny v autobusu z Užhorodu do Michalovců a vlak z Kyjeva do Užhorodu. Urazil 862km, vyrazil ve 22:02 z Kyjeva a do Užhorodu dojel v 15:45 druhého dne, a strávili jsme v něm tedy 17:43 hodin. Průměrná rychlost činila 48,65 kmh^{-1}, ale vlak toho zase docela hodně prostál.

Chvilka poezie X

Už jedeme vlakem domů,
a truchlíme díky tomu.

Těšíme se do sprchy,
odstraníme vši – mrchy.

A pak celí čistí,
ustlali si v listí.

A spokojeně usnuli,
někteří jen způli.

A pak když se vzbudili,
hned se znovu opili.

Nebyla to žádná sranda,
svědkem byl náš soused Standa.

Zasmál se jako jediný,
chlapík z celé doliny.

Sedl si pak na koně,
do lasa chytl pakoně.

Na hlavu mu sedl motýl,
rozhodl se dojít k hotýl-
ku a usadit se tam,
kde postavíme stan.

Neděle 31. srpna

Plán pro tento den: *Ach jo, tak dneska fakt domů přijedeme. S tím už, holt, nic nenadělám…*

Ráno jsme v Praze asi v sedm ráno. Za chvíli mi pojede vlak a Kvetoucí Pampelišce taky. Jdeme k pokladnám, kde ¿Neurčitá? Kulička doúčtovává peníze, my s Kvetoucí Pampeliškou si kupujeme lístky a Kvetoucí Pampeliška hned bez rozloučení běží pryč. Doúčtování též nechávám na ostatních, stejně to vypadá, že mi bude ¿Neurčitá? Kulička spíš něco dlužit. Rozloučím se a taky mažu na vlak. Cestou potkám proti sobě jít Kvetoucí Pampelišku, které vlak ujel. Sice jí to nepřeju, ale mohu se s ní alespoň rozloučit.

Já vlak stíhám a zanedlouho jsem už doma. Včera jsem mamince poslal SMSku, že přijedu dnes ráno, ale v odpověď jsem se dozvěděl jen to, že doma není nic k jídlu. Taky že ne, ale to už sem snad nepatří. Ať tak či onak, doufám, holky, že jsem si to pivo zasloužil…

Pro dnešek bych mohl započítat do statistiky vlak z Michalovců do Prahy, ale musím si ho nejprve najít.

Chtělo by se říct ještě něco závěrem. Chtělo by se říct, že naše cesta na Ukrajinu se opravdu vydařila, ale to přece musel každý, kdo četl poctivě až sem, poznat. Stejně jako musel poznat, že nám štěstí přálo ve všech směrech. Měli jsme nádherné počasí, stihli jsme téměř vše, co jsme si předsevzali. Našli jsme tolikrát krásné místo na spaní, ač to v tomto směru nevypadalo vždy nadějně. Našli by se určitě tací, kdo by přisuzovali naše štěstí věcem mezi nebem a zemí, do kterých je těžko člověku nahlédnout. Ale podle mne nejde o náhodu či vyšší moc. Naše cesta se podařila hlavně proto, že se jí účastnili samí skvělí turisťáci i neturisťáci, že se máme rádi a pomáháme si, kde můžeme. A hlavně že jsme odvážní, protože odvážnému přeje štěstí za všech dob a okolností. A tak mi nezbývá než vám všem, milí účastníci, poděkovat za krásné prázdniny a těšit se, že nebyly poslední.

24. prosince 2003
Strašlivý Uragán

Rychlebské hory

Místo děje: *Rychlebské hory*
Časové období: *10. 10. 2003 – 12. 10. 2003*

Zapsal: *Strašlivý Uragán*
Osoby a obsazení: *Členové Turistického oddílu MFF UK, jmenovitě Šedý Vlk, Velký Grizzly, Sněhová Lilie a autor*

Úvod

Vzpomínajíce na loňský podzimní vandr do Novohradských hor, vydali jsme se o letošním podzimu do hor Rychlebských. Počasí se docela vydařilo, ačkoli mnozí tomu nevěřili. Možná i proto nebyla účast příliš hojná. I tak se snad akce dá nazvat zdařilou.

Pátek 10. října

Šedý Vlk před časem usoudil, že by bylo dobré navázat na loňskou tradici a vyrazit před začátkem semestru na vandr. Tato myšlenka mi byla blízká, kdyby s ní nepřišel on, zajisté bych se s ní pokusil prorazit sám. I místo, které vybral, se mi veskrze zamlouvalo, protože Rychlebské hory dosud mé nohy neokusily. Žel, mé mínění sdíleli už jen Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym, a tak měla tentokrát výprava poněkud komorní ráz. Ze začátku to sice vypadalo, že by snad jela i Lesní Jahůdka, ale den předem svou účast odřekla s tím, že má být ošklivo a nemá ani dost času. Svou účast těsně před odjezdem odřekl i Přiletěl-z-Vesmíru, ačkoli s ním počítal jen Šedý Vlk, jelikož nám ostatním Přiletěl-z-Vesmíru své zámysly utajil. Planoucí Růže nejprve prohlašovala, že nemůže jet kvůli škole, ale potom změnila názor, a tvrdila, že nepojede proto, abychom si o ní nemysleli, že mění své názory[1]. Překvapivě nechtěla jet ani tehdy, kdyby jel Veselý Balónek. Ten nejel proto, že nejela Planoucí Růže. Kvetoucí Pampeliška prozměnu říkala, že musí jít na brigádu a vydělávat peníze, aby si mohla koupit lyže, zaplatit potápěčský kurz a jiné požitky. Ale ve středu z ní vylezlo, že na žádnou brigádu nejde, a přesto s námi nepojede, tentokrát už bez udaného vážnějšího důvodu. Tak to spíš vypadá, že se jí s námi prostě nikam nechtělo. Přemluvit se mi ji nepodařilo, místo toho mi bylo od Divoké Orchideje a Sněhové Lilie vyčteno, že zase někoho k něčemu přemlouvám, ach jo, přitom jí tím dopřávám něco, co bych si sám nejvíc přál a co se mi asi nikdy nepoštěstí. A Divoká Orchidej jde prý příští týden na zkoušku, prostě bída. Původně jsme měli vyrazit v pátek ráno, při čemž zůstalo, a vracet se v pondělí, ale protože nás nejede mnoho a my s Velkým Grizzzlym musíme být v pondělí v Praze, vracíme se nakonec už v neděli večer.

Tak se dnes ráno ve tři čtvrti na šest sejdeme na Hlavním nádraží jen čtyři. Proto jsem se i dohodl s Šedým Vlkem, že budu spát u něj pod střechou, abych s sebou nemusel tahat stan. Včera jsem nakoupil spoustu jídla, a tak mi nezbývá než doufat, že ostatní přistoupí na můj plán, podle nějž bychom si měli najít nějaké pěkné místo v lese poblíž pramene a tam celý víkend vařit a jíst. Vlak od nás z Měcholup přijel na HLavní nádraží v podstatě včas. Je tu už Šedý Vlk a Sněhová Lilie, jež kvůli mě dokonce oběhne sloup, aby mi mohla vpadnout do zad s „baf“

[1]Kdyby byly její projevy vzájemně konzistentní a logické, snad bych si začal myslet, že je nemocná.

na jazyku. Nedlouho po mně přichází i Velký Grizzzly, a tak si můžeme koupit lístky a jít do vlaku.

Celkem rychle nacházíme kupé, v němž se nachází krom nás jen jeden pán. Ten navíc vystoupí v Pardubicích, a tak máme celé kupé pro sebe a můžeme v klidu spát. Velký Grizzzly by si tedy raději povídal, protože se právě pustil do snídaně, nezbývá mu ale, než se přizpůsobit, protože nemá s kým mluvit. Ale ještě než usneme, obviní mne Sněhová Lilie z toho, že jsem se s ní vsadil, že vystuduje Matfyz, aniž by se dozvěděla, co to znamená *NP-úplnost*. Jenže já si na nic takového nepamatuji a už vůbec si nepamatuji, oč jsme se vsadili. Je to trochu škoda, protože se to nejspíš v dohledné době dozví. Venku je zatím docela pošmourno, občas i prší, předpověď pro dnešek se, zdá se, naplňuje. V Zábřehu přestupujeme do vlaku směr Jeseník. Zde konečně přichází, alespoň pro mne, čas na snídani. Sedáme si s Šedým Vlkem do vedlejšího oddílu od Velkého Grizzzlyho a Sněhové Lilie, teprve když přistoupí větší skupina dětí a hrozilo by, že si k nám některé sedne, přesedli jsme si vedle, taky se nám tak lépe konverzuje. Mimo jiné ve vlaku zjišťujeme, že Velký Grizzzly ani já nemáme pasy, ačkoli nás Šedý Vlk nabádal, ať si je vezmeme, protože polští pohraničníci jsou všelijací. Já v tom tedy stále nevidím problém, jelikož si myslím, že když budeme jen na naší straně hranice, nemůže se nám nic stát.

V Jeseníku vystupujeme a hledáme autobusové nádraží, odkud nám asi za hodinu jede autobus do Bílé Vody. To je vesnice kdesi na úplném severu, odkud chceme vyrážet na cestu. Naštěstí chytáme celkem dobrý směr a navíc tam vede červená značka, nemusíme se tak před Sněhovou Lilií ztrapňovat tím, že bychom se ptali na cestu. Od vlakového nádraží je to skoro kilometr, musíme přejít půl města. Na autobusáku ověřujeme, že autobus nám jede v předpokládaný čas a že ještě máme chvilku, asi čtyřicet minut, na návštěvu pohostinství. Kousek odtud je hospoda, která zvenku vypadá, že bude mít leštěné parkety[2] a bude tedy pro nás nevhodnou. Postáváme chvilku venku, ale Sněhová Lilie chce do hospody tolik, že se nakonec koukáme dovnitř a zjišťujeme, že zde mají dlažbu a je to docela pajzl. Špatné je, že tu nevaří, protože Sněhová Lilie se chtěla najíst. Pro mne to taková ztráta není, jelikož mám plný batoh jídla. Velký Grizzzly se Sněhovou Lilií mají také plné batohy jídla, ale podle vyjádření Sněhové Lilie nic dobrého.

[2] Viz též deníček Ukrajina 2003 a hledání hospody ve Lvově dne 19.8. 2003

My s Šedým Vlkem si dáváme pivo, Sněhová Lilie grog a Velký Grizzzly, překvapivě, čaj a pak nějaký džus. Velký Grizzzly totiž tento měsíc abstinuje. Vsadili se totiž s Kvetoucí Pampeliškou, že nebudou měsíc pít. Podle líčení Kvetoucí Pampelišky to tedy bylo trochu složitější. Někdy dřív se vsadili, že nedostanou-li se do čtvrtého ročníku, budou muset do konce života, nebo do doby, kdy se tam dostanou, nepožívat alkohol. Kvetoucí Pampeliška šťastně zvládla zkoušku z angličtiny a do čtvrťáku se dostala, ale Velký Grizzzly neposbíral dost bodů a byl nucen změnit způsob studia na mimořádné. Měl by tedy prohrát, ale prý si sázku nepamatovali přesně a Kvetoucí Pampelišce bylo Velkého Grizzzlyho líto, a tak nakonec zůstali jen u toho, že nebudou ani jeden z nich měsíc pít. Pro Velkého Grizzzlyho je to skutečné utrpení, ale Sněhová Lilie ani my mu nedovolíme porušit[3] své slovo, vyhrožujíce mu tím, že to řekneme Kvetoucí Pampelišce.

V nás s Šedým Vlkem to však evokuje podivné chutě, navíc je zima, tak se rozhodujeme koupit nějaké zahřívadlo. Cestou na autobus se tedy ještě stavujeme v bufetu u autobusáku a kupujeme lahev vodky, vzpomínky na Ukrajinu. Zatímco ukazuji na malou dvoudeckovou, která by podle mne mohla být pro tři osoby dostačující, Šedému Vlkovi se to zdá málo. Nakonec tedy kupuje půllitrovou, dokud ji v sobotu večer nevypijeme, bude si nadávat za to, jakou jsme to zase vyvedli volovinu. Autobus stíháme tak akorát, Velký Grizzzly měl o nás obavy, jestli s nimi vůbec odjedeme. Cestu do Bílé vody nám zpestřují hromady dětí, které se zřejmě vracejí ze škol po cestě. Jsou samozřejmě patřičně hlučné, až je Šedý Vlk okřikuje, protože se mu nějak nepozdává, když mu děti pořvávají hned u ucha. Autobus jede ještě další hodinu a u psychiatrické léčebny jsme myslím něco před druhou. Sem už žádné dítě nedojelo, kupodivu. Řidič se nás ještě vyptal, kam jdeme a když jsme odvětili, že chceme přejít Rychlebské hory, prohlásil, že je to docela dlouhá štreka. Pak kamsi odkráčel, nejspíš pro pásku s nápisem *Pomocná hlídka pohraniční stráže*.

Ještě si dávám hrušku, protože jsem zjistil, že v batohu ty tři hrušky, které jsem si vzal, docela trpí. Jablka si vzal asi každý a bezúspěšně je

[3]Striktně řečeno ho už prý stejně porušil, protože vyprávěl, že hne třetí den tohoto měsíce měl první let letadlem a jeden kolega mu na letišti ukázal dlouhou řadu lahví od whisky, které tam donesli při podobných příležitostech předchůdci Velkého Grizzzlyho. Nezbývalo mu tedy, než také donést jednu láhev a potom se z ní i napít, situace to proto vyžadovala. Ale nastavil si pak dobu bez alkoholu o tři dny po konci měsíce, a tak mu to odpusťme.

nabízí ostatním. Pak už vyrážíme nahoru, jdeme po červené značce do sedla Růženec, odkud půjdeme po hranici k jihovýchodu na Borůvkovou horu. Na Borůvkovou horu by to odtud mělo být asi sedm kilometrů. Po chvíli stoupání soudím, že je potřeba odložit mikinu a případně i další čási oděvu, protože se jako obvykle otepluje. Stejný nápad má i Sněhová Lilie, tak potom spolu musíme dohánět kluky a mezitím mi Sněhová Lilie vypráví o nové holce, Slovence, která přišla jako houslistka k nim do orchestru.

Prý přišla po prvé a řekla dirigentovi, že by ráda hrála v tomto orchestru, asi totiž chodí do jejich hudebky. Dirigent se jí nejprve zeptal, zda již hrála v nějakém orchestru, a když se mu dostalo záporné odpovědi, patřičně se zamračil a snad i protočil panenky. Potom se ještě zeptal, co hrála naposledy, aby poznal, na jaké úrovni asi slečna je. Řekla název nějaké skladby, která prý není příliš složitá a dirigent opět protočil panenky a zatvářil se všelijak. Slečna už chtěla odejít s tím, že tady tedy hrát nemusí, ale dirigent jí řekl, ať nikam nechodí a posadil ji vedle Sněhové Lilie, tedy tak, aby hrála první housle. Celá pointa přichází teprve teď, Sněhová Lilie se pak slečny samozřejmě vyptala na všechny detaily její osobnosti a zjistila, že chodí na vysokou školu a navíc na Matfyz a ještě, že se jmenuje Alžběta. Tu se mi rozsvítilo, že to musí být ta, kterou jednou přivedl Přiletěl-z-Vesmíru na turisťák. Myslím, že jsou tomu tak dva roky, bylo to před Škaloudem a na Škalouda s námi nejela. Pokud si vzpomínám, jedním z jejích důvodů bylo to, že nevěděla, kde by tam šla v neděli do kostela. Šedý Vlk ji zná taky, prý s ní někde hrál.

Krom toho jsme se Sněhovou Lilií přemýšleli, proč jsou za plotem vlevo kolem vzrostlých smrků ohrádky. Je tu několik možností, buď postavili ty ohrádky kolem malých smrčků a ty potom vyrostly, nebo, a tato možnost nám přišla nejpravděpodobnější, to bylo tak, že chtěli stromy spočítat. Aby věděli, které stromy započítali, stavěli kolem nich ohrádky. Pokračujeme dál, zanedlouho začíná mrholit a trochu to i houstne. Zastavujeme se tedy a oblékáme si pláštěnky. Sněhová Lilie se totiž rozhodla, že si na tomto vandru dopřeje co největšího komfortu, k čemuž neodmyslitelně patří i to, že bude v suchu. Mimoto si s sebou vzala nebývalé množství svetrů, aby se mohla udržet v teple. Přecházíme kolem nějakého baráčku a potom se tu objevuje zelená značka, která by tu vůbec podle mapy být neměla. Asi je to tu opět nějak přeznačené. Zastavujeme se tedy, abychom zkonzultovali, kde vlastně jsme. Trochu nás mate, že jediný nakreslený baráček je kousek od hranice, ale pak se ukáže, že je to tím, že i my se nacházíme kousek od hranice.

Velký Grizzzly zatím nelení a nachází houby. Pochopitelně je nenechává jen tak ležet, ale dává si je do igelitky. Už se těší, jak si je k večeři upraví k jídlu. Nejprve nachází nějaké podivné exempláře, vypadá to trochu jako hříbek, ale trochu taky ne. Jedovaté to nejspíš nebylo, protože Velký Grizzzly houby ochutnal, byly prý dobré a Velký Grizzzly dosud žije. Pak ale nachází i hříbky. Ještě tu roste něco, co by snad mohlo být václavkami, ale nějak se nám to nezdá, protože kloboučky mají trochu odlišné. Na hranici zahýbáme vlevo a míříme na Borůvkovou horu. Z deště samozřejmě nic nebylo, a tak jsme si zase pláštěnky sundali. Cestou Velký Grizzzly sbírá ještě další houby, na Borůvkové hoře (900m) nacházíme krásné křemenáče, které však nejprve ostatní považují za klouzky. Jsou tak velcí, že si nemůžeme vzít oba a i když si vezmeme jednoho, tak musíme vyhodit václavky, které jsme cestou sebrali.

Na vrcholu je sice hezky, ale raději jdeme dál. Odtud totiž klesáme po modré značce směrem do Travné, kde je je jistá naděje na to, že potkáme hospodu. Při sestupu potkáváme u první křižovatky nějaký páreček batůžkářů. Říkají, že v Travné je opravdu hospoda a tím posilují naše naděje, nebo hlavně naděje Sněhové Lilie. Vypadá to, že dnes asi svému batohu od jídla moc neulehčím. Zastavujeme se zde, protože soudím, že je nejvyšší čas na šálek horkého čaje z termosky. Proto nám dvojice uteče, ačkoli jde ve stejném směru. Po dalším sestupu se zastavujeme u takového altánku na rozcestí. Naše žaludky zejí prázdnotou a je proto třeba je nasytit. Dáváme si rybičky. Šedý Vlk mi sice chce vnutit svoje, ale tomu odolám a ulehčím raději sobě.

Odtud jdeme dále po modré značce, ale ta zahybá nejspíš hned na začátku doprava, na rozdíl od nás. My jdeme stále rovně po cestě, až se nám to zdá divné. Cestou vidíme pěknou srnku stát na cestě, ale než se přiblížíme dostatečně blízko, abych po ní mohl hodit kámen, je pryč. Cesta je sice pěkná, ale u následující křižovatky si uvědomíme, že už jsme dlouho neviděli modrou značku a navíc jdeme snad i špatným směrem. Po konzultaci s mapou zjistíme, kde přesně jsme a že nemůžeme jít rovně, ale musíme zahnout doprava dolů. Pak klesáme až do Travné Počasí se nijak nelepší, spíš se ještě k tomu, že je zataženo, dává do větru. Cestou vidíme v lese kukuřičné políčko, kousek od něj posed a hned pod ním tak, aby mohl myslivec pěkně pohodlně střílet na kance, leží velká hromada čerstvé mrkve. To je tedy od myslivců opravdu podlé.

Před Travnou se opět scházíme s modrou značkou, jako jedno z prvních obydlí vidíme restaurant a penzion Waldheim. Je to takový baráček, před nímž se nachází spousta sádrových figurek, tu trpaslík, tam čarodějnice a opodál dokonce kytarista i s nástrojem. Je zamlženo a uvnitř za okénkem je světlo, v němž je vidět spousta dětských kočárků, scéna jako od pana Švankmajera, alespoň dle mínění Šedého Vlka. Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym se ptají, jestli je to opravdu hospoda, jak se na první pohled zdá podle nápisu restaurant nad vchodem, leč dostává se jim mnou docela očekávané odpovědi, že zde vaří jen pro ubytované. Dole ve vsi ale prý hospoda je a prý tam i vaří. Pokračujeme tedy ještě v cestě, značka jde v našem směru, proto není proč protestovat proti dalšímu klesání. Zanedlouho sejdeme na silnici a projdeme kolem cedule s nápisem „Travná“, ale na okolí se to nijak neprojeví, stále stejně pusto. Dole je přece jen nějaký kostel a začátek civilizace. Hospoda má být prý u hřbitova, proto mne Sněhová Lilie upozorní, že mne upozorní, že bych měl trochu upravit lidovou poučku[4], která praví, že kde je fotbalové hřiště, tam je i hospoda. Když se ale Sněhová Lilie zeptá s Velkým Grizzzlym nějakých lidí na cestu a dojdeme, stále po modré značce k hospodě, je vidět, že k žádné modifikaci poučky nám situace v obci Travná nedává příčinu. Napravo vidíme fotbalové hřiště[5], nalevo pak neomítnutý barák, hospodu.

Vstup dovnitř je pokusem o vstup bezbariérový. Ačkoli nájezd začíná asi dvaceticentimetrovým schodem a končí prknem od plotu. Za ním je normální vstup po schodech. Vevnitř to vypadá docela sympaticky, není tu moc lidí, tedy ani zakouřeno a je tu docela hezký interiér. V místnosti u výčepu, do které nakonec jdeme, je kulečníkový stůl, bohužel bez děr, a u jednoho ze stolů sedí pár, který jsme potkali v lese. Nu, takový konec se dal čekat. Sedáme si ke stolu a pak začíná velké dilema, dát či nedát si zde něco k jídlu. Původně jsem to neměl v úmyslu a Šedý Vlk asi taky ne, protože máme jídla dost, a kdo se s ním má vláčet na zádech. Postupně však naše morálka ochabuje, až i my se tu přece jen najíme. Velký Grizzzly, ani Sněhová Lilie žádné dilema neřešili, protože sem šli s tím, že se tu nají. Sněhová Lilie se na to viditelně těšila už od rána. Kupodivu si nedává smažák, čímž nás všechny namouvěru překvapila. Místo toho si dává nějaké kuřecí maso s vajíčkem. Kluci si dávají guláš s knedlíkem a já smažák, abych dělal Sněhové Lilii chutě. Krom toho si dáváme česnečku. Je docela dobrá, ale plavou v ní kusy šunky, což až tak

[4]Viz deníček „Vandr na Ameriky červenec 2002“, dne 9.7. 2002

[5]Dá-li se tak říkat rovné travnaté ploše se dvěma dřevěnými, nenatřenými a i trochu křivými brankami.

nemusím. Porce jsou tak velké, že se všichni přejíme. Velký Grizzzly a Šedý Vlk si nechali dát o dva knedlíky víc, ale když viděli, o jaké knedlíky jde, skoro toho litovali.

Ještě si chvilku posedíme a můžeme se vydat hledat nocleh. Venku už je samozřejmě tma, ale je docela teplo a hlavně neprší. Málem bych zapomněl říct, že si tentokrát vzala Sněhová Lilie baterku, což je zcela nebývalé, asi to bude souviset s tím, že chce být na tomhle vandru opravdu v pohodlí. Navíc si ještě Velký Grizzzly vzal nůž, což je snad ještě více šokující. Myslím, že se tím i navzájem dost překvapili. Jdeme ještě kousek po modré značce, až za vesnici, kde za posledním barákem přelezeme potok a vystoupáme na louku nad ním. Takhle to vypadá jednoduše, ale k potoku a hlavně za ním byl samozřejmě prudký sráz, navíc porostlý nepříjemným býlím a bodláčím. Ještěže má Sněhová Lilie tu baterku. Šedý Vlk cestou vytrousí z batohu bundu a musí ji ještě hledat v podrostu.

Přelézáme elektrický ohradník, vypadá to, že bez proudu a stoupáme po louce nahoru. Nejdeme samozřejmě úplně náhodně. Vystoupáme-li až nahoru, mělo by to tam být podle mapy trochu rovnější. Na druhé straně louky opět přelézáme ohradník a prodíráme se lesem. Tentokrát jen kousek na cestu, která nás trochu překvapila, protože na mapě samozřejmě nakreslená není. My se dáváme přímo nahoru lesem, chtějíce stále dosáhnout vrcholu. Po chvíli docházíme na další cestu, po které jdeme chvíli vlevo, ale ne moc dlouho, protože moc nestoupá a terén kolem ní není nic moc. Vracíme se tedy místo toho zpět k vysokému lesu a tím už stoupáme opravdu jen kousek, než najdeme docela vyhovující místo na střechu a kousek výš i místo pro Sněhovou Lilii a Velkého Grizzzlyho pro stan. To už je taky na vrcholu kopce.

Když si Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym postaví stan, jdou za námi na táčky. Pro mne to má jistou nevýhodu, protože mi v nestřeženém okamžiku zalehnou karimatku se spacákem a nezbývá mi, než sedět na kraji, ale moc to nevadí, protože se stejně celou dobu věnuji rozsvěcení svíčky. Posléze i úspěšně, ale musím ji umístit do plechového víka od krabice, protože jinak ji pořád sfoukává vítr. Šedý Vlk se ani nepřevlékal ani se nezatěžoval vytahováním spacáku a lehl si tak jak je. Hned jak přijdou, říká Sněhová Lilie, že jim ta úžasná baterka chcípla, vypadá to na vybité baterky. Velký Grizzzly nám vypráví on-line[6] pohádku. Je o psu, kterého bača vyhnal pryč, protože nějací vlci mu sežrali ze stáda ovce.

[6]To jako že ji vymýšlí na místě.

Není divu, protože pes byl líný a jmenoval se příznačně Halabala. Prý až vlky uloví, může se vrátit. Ve světě si našel nějaké kumpány, jeden byl na jedno oko slepý, druhý na jednu nohu chromý a třetí na jedno ucho hluchý. S nimi šel na vlky, ale moc se jim nedařilo. Pokud vím, tak se převlékli za srnky a nechali se těmi vlky honit, než zjistili, že to není dobrý nápad. Další průběh vznikal vzájemnou konzultací Sněhové Lilie a Velkého Grizzzlyho a moc si z něj nepamatuji, protože byl patřičně zmatený. Vím jen, že nakonec se pes vrátil k bačovi a vedl dál svůj líný život, ale už si nepamatuji, jestli ulovili srnky a oblékli je jako vlky, nebo to bylo jinak. Potom už jdeme spát, Šedý Vlk si nakonec přece jen bere spacák.

Sobota 11. října

V noci jsme se krásně vyspali a ráno svítí slunce, a Šedému Vlkovi proto přijde trochu líto, že střechu stavěl úplně zbytečně. První vstává Šedý Vlk, který krom mne budí i Velkého Grizzzlyho a Sněhovou Lilii. Od nás nejsou vidět, tak nelze říct, jak moc na jeho výzvu reagovali. Následuje snídaně, kvůli které se mi ze spacáku vylézat nechce. Jím dvě z klobás, které jsem si původně vzal na opečení, ale po včerejšku neumím v tomto směru dobře odhadnout své naděje. Ale mám čtyři, tak mi i na opečení případně zbyde. Po snídani se balíme, během toho za námi scházejí Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym, ale ti ještě nesnídali a musí to teprve napravit. Pak jdeme opět nahoru a po vrcholku kopce na západ k modré značce. Spali jsme totiž na výběžku kopce Travná (712m), který je na hranici a značka vede pod vrcholem.

Po hřebínku sice jít jde, ale je dost zarostlý, a proto po chvíli prodírání volíme pěšinu kousek na jihu. Zanedlouho se nám otevře idylický pohled na pastviny s krávami. Tak si říkáme, proč jsme vlastně jezdili až na dalekou Ukrajinu, když krávy máme i doma. Jdeme po okraji pastviny a chvíli i uvnitř ní. Mají tu elektrický ohradník, sám jsem ověřil, že pod proudem. Tak už mne taky praštil elektrický ohradník. Zrovna včera večer jsme vzpomínali na to, jak se nás vloni v Novohradkách snažil Velký Grizzzly nalákat, abychom si zkusili sáhnout na ohradník, že v něm není proud[7]. V souvislosti s tím jsem musel přiznat, že mne ještě žádný ohradník nekopl, tady jsem však doteku prostě nemohl odolat, chtěje si

[7] Viz deníček „Vandr do Novohradských hor 2002“ dne 3.10. 2002

podvědomě napravit svůj handicap. Tak teď už to mám za sebou a můžu opět klidně spát.

Hned za pastvinou je cesta a na ní k naší radosti modrá značka. Taky je tu kaplička, ale vypadá dost omšele a rozpadle. Cestou dál říká Velký Grizzzly, že být on krásnou mladou jalovicí, neležel by prostě na trávě, a raději by poskakoval po světě pln touhy poznat nové kraje. Jediné, na co by si musel dávat pozor, by byli býci, protože jak by ho nějaký býk znásilnil, byl by závislý na tom, že ho někdo podojí. S tím dojdeme k tomu, že je lepší být býkem, protože ten si může hopkat jak chce. Ale nakonec sdělíme Velkému Grizzzlymu, že i kráva se po oplodnění otelí, dává mléko teleti a nebýt toho, že ji pořád lidi dojí, přestala by mít mléko. Tak se nakonec divíme tomu, jak to, že není svět plný kravích rodinek, toulajících se po světě plny touhy jej poznat.

Zanedlouho procházíme kolem pár domků a pramínku, u nichž je v mapě nápis „Zálesí“. Pokračujeme dál a stoupáme směrem k vrchu Koníček (851m). Před ním je krásný pramínek, kde se na chvilku zastavujeme k posezení nad šálkem chladivé vody. Velký Grizzzly zde navrhuje, že bychom si mohli s turisťákem někdy půjčit terénní kola a projet se po nějakých takových lesních cestách. Trochu se divím, že nenavrhuje motorky, ale k tomu má celkem logický důvod, ví totiž, že by na to asi nikoho nenalákal. Ani na kola však třeba Šedého Vlka nalákat nemůže, protože ten zastává k lesním cyklistům dosti odmítavý postoj, jenž by bylo lze stručně vyjádřit rčením[8]: „Kolo patří na silnici.“ Vůbec dnes Velký Grizzzly celý den projevuje silné motoristické touhy. Za dnešek a asi i zítřek vyjmenuje hned několik svých „dream“ povolání a všechny popisy končí dost podobně: „. . . a já bych tam jezdil autem a *něco/někoho* vozil . . . “ Případně na pěkné lesní cestě nadhazuje, jak by se tu proháněl v džípu.

Mimochodem, počasí je dnes oblačné a fouká trochu vítr. Z Koníčka pokračujeme po modré, ještě kus po hranici, pak dolů. Cestou však musíme dávat pozor na cestu, protože chceme jít zkratkou a ne po modré dolů a pak zase nahoru po žluté. Odbočujeme proto po cestě, která jde po vrstevnici na žlutou. Cestou projeví Sněhová Lilie zájem hrát nějakou hru, ta myšlenka se mi taky zalíbí, a tak nakonec Sněhová Lilie ještě dovymyslí, že bychom mohli hádat osobnosti, které si myslí Sněhová Lilie

[8]Zde by měl být odkaz na deníček „Vandr na Brdy květen 2003“, den 3.5. 2003, kde už byl tento názor prezentován. Ale nemohu tak s čistým svědomím učinit, protože jsem jej zatím neuvolnil pro veřejnost.

nebo Velký Grizzzly. Co si myslela Sněhová Lilie, už si nepamatuji, zato si pamatuji, že Velký Grizzzly si myslel Náhlovského, což byl pro nás docela tvrdý oříšek, protože se vyskytuje hlavně na Nově v podivných komediálních pořadech, a tak nemáme příležitost příliš často jej vidět. Uhodnu to jen díky tomu, že nakonec dodá Velký Grizzzly k popisu, že jde o takového skrčeného a ještě něco člověka, podle čehož mne nakonec Náhlovský napadne. Jako další osoby si Velký Grizzzly myslí Planoucí Růži, což bylo obzvláště lehké, specifikace, chodí do turisťáku, hraje na housle, má starší sestru, je dosti jednoznačná, a pak Sněhovou Lilii, což bylo snad ještě snazší. Neodvážil se asi znovu zabrousit do luhů svých hereckých idolů, protože jsme mu jemně vyčinili, že dává osoby, které neznáme a nemáme téměř šanci uhodnout.

U cesty stojí posed, na ten si Velký Grizzzly vyleze a kouká na nás, jak si vybalujeme sušené švestky, rozinky, oříšky a podobné věci. Samozřejmě dolů zavolá na Sněhovou Lilii, aby mu vybalila sušenku, jejíž umístění detailně popíše. Když ji vyndá, zeptá se Sněhová Lilie, má-li jít za ním nahoru, ale dostane se jí záporné odpovědi, místo toho leze on dolů. Šedý Vlk má s sebou dva velké pytlíky, jeden plný rozinek, druhý loupaných vlašských ořechů, pravá horalská strava.

Ještě chvíli jdeme po cestě, než narazíme na žlutou značku, po které odbočíme vpravo nahoru do prudkého kopce. Okamžitě se mi začne přehřívat organismus, což musím vyřešit odložením některé z přebytečných částí oděvu. Vybírám si k tomu docela hezké místo, pro ostatní je to překvapivě signál k zastavení, posazení se a odložení batohů. Velký Grizzzly už od rána prohlašuje, že se na něj z igelitky neustále smějí houby, které včera nasbíral. Prý mu říkají: „Grizzzlíku, udělej si nás konečně k obědu.“ Pod tímto dojmem a pod tlakem zásob v batozích se rozhodujeme udělat tu zastávku na oběd.

K obědu budeme vařit všichni dohromady bramborovou kaši s párkem a Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym houby, také pro všechny, ale nakonec my s Šedým Vlkem jen ochutnáme. Pokud nám to tedy vítr dovolí, sice jsme v lese, ale přesto tu docela silně fouká. I proto je docela kosa, a tak není divu, že Šedý Vlk rozdává decky pro zahřátí, hlavně se však chce zbavit vodky, kterou nese na zádech a již lituje toho, že ji kupoval. Oběd byl dobrý, i houby jsou sice docela dobré, ale v této podobě to není nic pro mne. Šedý Vlk chce místo pojídání hub trávit a hledá po okolí místo, na které by si mohl lehnout. Na trávě to však studí a je to i trochu vlhké, v lese se prozměnu nedá najít rovné místo.

Nenechám však ostatní věnovat se siestě, jsa toho názoru, že bychom měli ještě někam dojít, minimálně někam, kde je voda. Stoupáme proto dál po žluté značce. Sněhová Lilie jde jako první, své úlohy udávat tempo, se zhostí s důstojností a napálí to do kopce, až mám strach, aby si neublížila. Moc dlouho jí ale to tempo nevydrží. Žlutá značka se podivně stáčí doleva a po krátkém sestupu měníme barvu a jdeme dále po červené. Zanedlouho dojdeme na takovou velkou planinu osady Hraničky, nejspíš bývalé. Jdeme po cestě, po pravé straně míjíme nakloněný kříž, proti nám se šplhá do kopce auto. Šedý Vlk jde jako první a auto u něj zastavuje. Nějací lidé v něm se ptají, jestli jsme neviděli cestou statek, prý by tu někde měl být, ale na druhé straně planiny nic není. Statek jsme tedy neviděli, a tak je musíme zklamat. Než přejdeme planinu, prohlásí Sněhová Lilie u jednoho bývalého domku, že by tu chtěla bydlet. Z domku vlastně stály jen zbytky obvodových zdí, na nichž rostly stromy. Velký Grizzzly samozřejmě odpovídá, že jí to rád splní, stačí prý vzít někde motorovou pilu a ořezat ty stromy. Posléze je napadne, že by tu mohli bydlet v teepee, ještě že by tu mohli udělat safari (Velký Grizzzly by tu jezdil autobusem a vozil turisty), případně že by tu mohli udělat agroturistické centrum (Velký Grizzzly by jezdil autem a vozil turisty na druhou stranu, kde je hezčí výhled). Je tu i jeden funkční barák, v němž taky projeví Sněhová Lilie přání bydlet, Velký Grizzzly neopomene zdůraznit, že vedle by bylo auto, což se Sněhové Lilii moc nelíbí, ale nakonec by jedno někde skryté snesla. Až si myslím, že je to s těmi auty u Velkého Grizzzlyho nějaká úchylka, ale on celkem správně podotkne, že každý má nějakou úchylku[9], což je fakt, tak proč mu nedopřát zrovna tuto.

O kus dál cesta zahybá vpravo do lesa, cestou ještě Velký Grizzzly se Sněhovou Lilií rozebírají koupelnu u Sněhové Lilie doma, prý je tak malá, že aby se v ní mohl člověk otočit, musí vylézt ven a chce-li se svléknout, jde to jen ve vaně. U odbočky se Šedý Vlk zastaví a prohlásí, že přece nepůjde do kopce. S tím se shodujeme, tak chvilku bezradně postáváme a nevíme, jestli bychom to tu neměli zapíchnout, mezi dvěma stromy přes cestu natáhnout střechu. Ale z druhé strany planiny se blíží zase to auto, asi byli neúspěšní a mě se nechce se s nimi ještě jednou bavit, tak vyrážím nahoru. S jistou nechutí[10] se za mnou vydávají i ostatní.

Stoupáme teď na Plesnivý vrch (800m), za ním se opět potkáváme

[9]Kromě mě teda, já jsem samozřejmě zcela průměrný bez jakékoli úchylky...

[10]To je samozřejmě nadsázka, ve skutečnosti stoupali plni radosti a oči jejich zality byly slzami štěstí, že mohou dobýt dalších vrcholů...

s hranicí. Cestou si povídáme se Sněhovou Lilií a Velkým Grizzzlym mimo jiné o tom, že na Jarní škole byly nějaké dvě holky, které si vůbec nepamatuji, vlastně se dá říct, že si pamatuji jen ty, které jsem znal už před tím. Připadá mi to u mne trochu divné, ale zase na druhou stranu, kdo by se zrovna na Jarní škole kombinatoriky koukal po holkách. Rozhovor ještě pokračoval, ale nemyslím, že by to mohlo čtenáře zajímat. Pokračujeme přes Borůvkový vrch (859m) směrem ke Špičáku (957m), před nímž by měla být studánka, kde chceme nabrat vodu. Skutečně se tu nachází studánka a nad ní chata. Na chvilku se zastavujeme, ale ne na dlouho, protože čas nás tlačí, chceme-li najít místo na spaní ještě než padne tma. Dáváme si tedy jen slané buráky a jdeme dál.

Zdola to vypadalo, že chata je obydlená, ale ukazuje se, že lidé u chaty k chatě nepatří. Jde o nějakou velikou výpravu, která je tu na vandru. Jak stoupáme dál do kopce, potkáváme ještě další z nich. Vrchol Špičáku obcházíme po hranici zprava a zanedlouho opouštíme červenou značku a pokračujeme po žluté, ta nás dovede až na Smrk. Sice se vyjasnilo, ale fouká docela silný vítr, chtěli bychom dnes dojít na Břidličný (946m), u nějž má být na české straně rovina, kde by se snad dalo najít místo na spaní. Jdeme už hodnou chvíli po hřebeni, když se Velký Grizzzly zeptá, kdy už budeme na tom Špičáku. S Šedým Vlkem na něj pohlédneme s nelíčeným údivem a upozorníme ho, že Špičák už máme asi půl hodiny za sebou. Vypadá to, že si se Sněhovou Lilií ani nevšimli, že barva naší vyvolené značky vybledla z červené do žluté.

Ještě kus dál leží přes cestu smrček. Šedý Vlk prohlásí, že takhle by to tedy nešlo, přece nebude překážku obcházet nebo dokonce podlézat! Sáhne do kapsy pro svůj nový úžasný švýcarský nůž, otevře jej na místě pilky a jme se přeřezávat kmínek smrčku. Sněhová Lilie se sice vzadu snaží naznačit, že snad hledáme místo na spaní, ale její námitky pochopitelně nemůžeme přijmout jako důležité. To, aby se Šedý Vlk mohl cítit jako chlap, je přece mnohem důležitější. Pak už jdeme jen chvíli, než dojdeme na Břidličný. Vtipné je, jak je to tu s cestou po hranici. Z druhé strany tu totiž vede polská zelená a občas se stane, že se pěšiny mírně rozejdou. Třeba když je přímo na hranici malý brdek, jdou pěšiny po obou jeho stranách a na jeho konci se opět sejdou.

Na Břidličném se příliš nezdržujeme a vydáváme se do lesa vlevo, tedy do hloubi českých hvozdů. Po chvíli zjistíme, že bylo snad lepší jít dolů po cestě, která vedla trochu zpátky. Nemusíme opravdu sestoupat moc nízko, abychom narazili na docela pěkné místo. Je to na kraji lesa, je tu rovina, zbytky ohniště, velké hromady dřeva, co bychom si mohli přát víc? Taky je tu posed, který si hned obsazují Velký Grizzzly se Sněhovou Lilií, zatímco se jdu ještě projít kus dál mezi hustníky, kde končí hřeben a cesta se stáčí prudce dolů. Je odtud fakt pěkný rozhled na ty vrchy Rychlebských hor, po kterých zítra půjdeme. Šedý Vlk se tam jde taky projít, a tak než přijde, začnu chystat ohniště. Dokonce udělám i stojánek na kotlík, vypadá pak opravdu pěkně.

I dnes Šedý Vlk staví střechu, ačkoli to na déšť nevypadá, protože je skoro jasno. Sám taky prohlašuje, že ji určitě opět stavěl zbytečně, ale doufá, že se to v noci změní. Rozděláváme oheň, mě se to tedy se sirkami ani se smůlou moc nedaří, musí přijít Šedý Vlk se zapalovačem. Ten se mi prozměnu nedaří ovládat, takže to zbývá na něj. Pak si konečně mohu opéct jednu z klobás, které jsem si za tím účelem přivezl, poslední dáme do jídla. Ještě si opékám hermelín, Sněhová Lilie jablko. Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym si vaří nějakou klanzervu snad s těstovinami. My s Šedým Vlkem si vaříme rýži s nějakými fazolemi z klanzervy, k tomu ještě nějakou klobásu, je to zase dobré. Mezitím dopijeme se Sněhovou Lilií a Šedým Vlkem vodku, k velké radosti Šedého Vlka. Při vaření mi ale Velký Grizzzly soustavně zabíral ešusem místo pod kotlíkem, tak jsme jedli až po nich.

Ještě si chvilku povídáme, než jdeme spát a hlavně se pokoušíme uvařit čaj. Oheň samozřejmě kouří jen na to místo, kde jsem, a to nezávisle na tom, jak rychle se přesouvám. Fakt nevím, co na ohni ti lidé vidí, smrdí to, čmoudí se z toho, nebýt toho, že vaření je tak levnější, určitě bych byl proti rozdělávání ohně. Když přijdeme na to, že se Šedý Vlk diví, že nejel Přiletěl-z-Vesmíru. Sněhová Lilie k tomu prohlásila, že si myslí, že Přiletěl-z-Vesmíru je spíš na nějaké drsňárny, prý se vůbec v turisťáku vydělila jakási drsnější skupina. Proti tomu se musíme s Šedým Vlkem ohradit, protože to vypadá, jakoby si Sněhová Lilie myslela, že my dost drsní nejsme. Taky pozorujeme měsíc, který vyšel na východě a dohadujeme se, jestli je v úplňku, nebo už je malý kousek ukousnutý. Ať tak, či onak, svítí krásně.

Po čaji jdeme spát, spí se opět krásně, a dokonce i přejde drobná přeháňka. Jistě jen nějaký mráček vyslyšel přání Šedého Vlka a chtěl mu udělat radost a dodat pocit, že úsilí investované do stavby střechy nebylo marné.

Neděle 12. října

Ráno vstáváme myslím po osmé, i když ani dnes se mi ze spacáku ani trochu nechce. Můj názor sdílí i Velký Grizzzly s Sněhovou Lilií, ale narozdíl ode mne, oni podle toho i jednají. Hned jak Šedý Vlk vyleze, zatřepe jim stanem, aby jim naznačil, že doba odchodu se nezadržitelně blíží. Před snídaní jim pak řeknu ahoj, že se sejdeme v Ramzové v hospodě. Ani to s nimi však nehne. Když už jsme s Šedým Vlkem sbaleni a připraveni k odchodu, Velký Grizzzly se Sněhovou Lilií stále skotačí ve stanu, přešli totiž od klidného ležení k dosti hlučnému laškování. Taky jsem si všiml, že Velký Grizzzly nechal u ohniště klíče, asi mu vypadly z kapsy. Původně jsem chtěl počkat, až odejde a pokud by si jich nevšiml, sebrat je a draze mu je prodat, ale nakonec to dopadne tak, že my s Šedým Vlkem odcházíme dřív.

Oznámíme tedy Velkému Grizzzlymu a Sněhové Lilii, že odcházíme, čemuž se Sněhová Lilie podiví, protože měla zato, že už jsme odešli. Taky jim řekneme, že se sejdeme v Ramzové a budou-li mít štěstí, sejdeme se ještě i po cestě. Upozorním Velkého Grizzzlyho na klíče u ohniště a odcházíme na žlutou značku. No, takhle by to nebylo úplně přesné, ještě před tím totiž Šedý Vlk v dobrém úmyslu klíče od ohniště sebral a pověsil je na větvičku před jejich stan. Velkého Grizzzlyho na to však neupozornil dost důrazně, a ten si toho nevšiml.

Jdeme tedy zpět nahoru na žlutou značku a pak dolů do sedla Peklo. Kousek před ním Šedý Vlk říká, že bychom na ně měli počkat. Měl jsem sice v úmyslu počkat na ně až na Smrku, ale budiž, přece jen nemají s sebou mapu. Sejdeme tedy ještě kus do sedla a čekáme. Vypadá to na dlouho, a tak si sedám na kmen a opravuji deníček z Ukrajiny. Asi po půl hodině, nebo po víc, seběhnou konečně za námi. Už se těším, že se vydáme na cestu a výstupem do kopce se zahřeji, je totiž docela zima, ačkoli jinak svítí sluníčko a je docela pěkně. Zřejmě přešla ta vyhrožovaná studená fronta. Jenže s odchodem musíme ještě chvilku počkat. Velký Grizzzly totiž prohledal pečlivě okolí ohniště i ohniště samotné, podíval se pod každý kámen a nic. Pozorný čtenář už patrně ví, že Velký Grizzzly nemohl u ohniště své klíče nalézt, protože je Šedý Vlk přesunul na větvičku ke stanu. Neřekl to však dosti důrazně, a tak jeho dobromyslný čin, kterým chtěl kamarádovi pomoci, vyzněl spíše jako kanadský žertík. Velkému Grizzzlymu tedy nezbývá než odložit batoh a vyrazit opět do kopce k tábořišti a nám nezbývá nic jiného než na něj počkat. Ukazuje se, že přání Šedého Vlka počkat na Sněhovou Lilii s Velkým Grizzzlym už v tomto sedle, se ukázala jako prozíravá[11], protože kdyby bylo po mém a čekali bychom až na Smrku, měl by to Velký Grizzzly nepochybně dál.

Zatímco čekáme, nabízí nám Šedý Vlk oříšky a rozinky, tentokrát je už smíchal do jednoho pytlíku, čímž vytvořil müsli bez vloček, tedy jakýsi ideál müsli, protože se shodujeme na tom, že vločky jsou v něm obvykle dost otravné. Chybí tomu už jen čokoláda. Když Velký Grizzzly přijde, můžeme konečně vyrazit do kopce směrem na Kovadlinu (989m). Na jejím vrcholu potkáváme velkou skupinu Poláků. Je odtud krásný výhled do Kladska a přes Kladsko na Králický Sněžník (1423m), který věru dělá svému jménu čest, maje vrcholek skryt pod bílou sněhovou čepičku. Včera navečer jsme už Sněžník viděli, ale Šedý Vlk pochyboval o tom, že je na něm sníh, měl za to, že by klidně mohlo jít o kamenná moře. Dnes je to naproti tomu dost jednoznačné.

Ale jinak tu fouká docela silný vítr, a tak se radši vydáváme dál. Ještě o kousek dál je na vrcholu schránka s vrcholovou knihou. Samozřejmě ji vyndávám a pak do ní Šedý Vlk zapíše nějaký zápis àla kapitánův deník. Krom toho tu rostou borůvky a dokonce jich tu ještě několik zbylo, což mne na takto exponovaném místě trochu překvapuje. Sestup dolů je trochu prudký, pak ještě stále klesáme, než se hranice stočí doleva a nezačne mírně stoupat na Klínový vrch (907m). Před ním se chvilku zastavujeme, protože podle mapy by měl na české straně začínat potok a my nemáme skoro žádnou vodu. Chvíli se rozmýšlíme, jestli půjdeme hledat dolů vodu, nebo to vydržíme do Ramzové. Podle mapy má být pramínek ještě za Smrkem, i když bychom museli jít trochu jinudy, než jsme chtěli. Navíc mám v termosce ještě skoro litr vody, a tak se nakonec rozhodujeme pokračovat v cestě a vydržet to na Smrk nebo do Ramzové.

Následuje stoupání na Smrk (1125m), cestou se mi ozývá žaludek, a tak musím zastavit, abych si dal tatranku a nabídl ostatním okurku. Díky tomu a tomu, že jsem se ještě zastavoval na focení nějakých stromů, se dostanu na vrchol se zpožděním. Od Klínového vrchu jsme sem šli asi tři čtvrti hodiny, což znamená průměrnou rychlost asi 4kmh^{-1}. K této informaci se samozřejmě vyjadřuje Sněhová Lilie, která vždycky prohlašuje, že dosáhnout rychlosti 5kmh^{-1} není tak těžké. Je tu altánek a hraničník, takový sloupek na rohu hranice. Ale vrchol je ve skutečnosti ještě kus

[11]Ono to může vypadat, že snad i vypočítaná, ale z toho bych Šedého Vlka nepodezíral.

dál, pokud půjdeme kolem pramínku, ani jej nedosáhneme. Přesto si ještě jednu tatranku připravuji, protože teď to vypadá, že půjdeme rovnou do Ramzové a tedy přes vrchol, kde si do ní budu moci kousnout. Krom toho popíjíme a Šedý Vlk nechává kolovat čokoládu. Sněhová Lilie si nedává, ale Velký Grizzzly by chtěl víc čokolády, a tak ji přesvědčuje, aby si vzala svůj díl a pak ho dala jemu.

V altánku mají samozřejmě popsané zdi, věnujeme se chvilku jejich čtení. Pak se ještě chvilku bavíme, ale když začne Sněhová Lilie vyprávět, jak se k ní Velký Grizzzly v noci přitulil a hned jí bylo tepleji[12] a pak si vzájemně začnou sdělovat, jak se k sobě tulili, je nejvyšší čas vyrazit dál. Ještě bychom se s Šedým Vlkem dozvěděli nějaké další intimnosti. Stoupáme tedy ještě trochu nahoru, abychom mohli projít přes vrcholek. Je poněkud plochý, a tak není zrovna jasné, kde bych se měl zakousnout do své tatranky. Vršek je taky v lese dost mokrý, naštěstí míjíme cestou trigonometrický bod, podle kterého neomylně poznám, že jsem dosáhl vrcholu.

Kousek dál už začínáme klesat. Sestup je docela prudký, ale pak už to jde, dokonce jdeme chvilku i do kopce, což jsem už moc nečekal. Přes cestu tu opět leží strom, ale tentokrát ho Šedý Vlk trapně obchází, a to jsme všichni čekali, jak se zachová. Přecházíme tedy ještě Klín (983m), někde tady si Sněhová Lilie všimla toho, že nejdeme po normální značce, ale po místní značce, která v terénu vypadá jako čtvereček rozdělený na poloviny po úhlopříčce zleva zdola doprava nahoru. Pravá spodní polovina je červená, zatímco levá horní je bílá. Ale občas se jim tam stejně zaplete normální značka.

Už těsně nad Ramzovou potkáváme dva Poláky, pár vyššího věku. Pěkně si s nimi popovídáme, oni se nás zeptají, jestli dole nevede cesta už nevím kam, což nevede. Tak nám řeknou, že už to tady mají prochozené, a tak hledají další cestičky. Je hezké, že ač oni mluví polsky a my česky, tak dobře si rozumíme. Na rouzloučenou nám popřejí všeho dobrého, což se Sněhové Lilii velmi líbí. Například přání *šťastné cesty* jí nepřijde tak dobré, protože se tím přeje jen k té cestě a jen to, aby byla šťastná, zatímco oni nám popřáli dobré všechno. A pak už jsme za chvilku v Ramzové, kde nás čeká zklamání, protože hospoda, v níž jsme byli letos na Velikonoce, je zavřená. Asi to bude tím, že jsme ji o Velikonocích kompletně vyjedli

[12] Teď si nejsem jist, jestli se tento rozhovor odehrál tady, nebo někde jinde, ale koneckonců, zase tolik na tom nesejde. Jinými slovy: „...a jak pravil Strašlivý Uragán, stalo se tak zde...“

a oni dosud nenakoupili nové zásoby[13]. Cestou do Ramzové ještě Velký Grizzzly říká, že má sešitek, do nějž si píše přání Sněhové Lilie a odškrtává si jejich splnění. Má už vlastně druhý sešitek. Jedno z přání, které podle svého názoru splnil bylo, aby přestal být perverzní. Sněhová Lilie s tím však nesouhlasí a požaduje, aby škrtnutí tohoto přání opět zrušil, protože je zdaleka nesplnil. Sám nám ještě dnes ukáže, že pravdu v tomto směru má spíš Sněhová Lilie.

Musíme tedy hledat nový lokál, nejprve si ale musíme najít vlak, kterým pojedeme do Prahy. Jdeme tedy na zastávku, budou asi tři hodiny a Šedý Vlk má nalezený vlak ve čtyři, to se ale neshoduje s dalšími požadavky, protože bychom tak hospodu těžko stíhali. Nakonec za pomoci paní výpravčí, nebo kdo to prodával lístky, nalézáme spojení, které začíná v 16:40 tady a končí asi v devět v Praze. Tak Šedý Vlk stihne spoj do Mlčechvost. Kupujeme tedy lístky a jdeme hledat další otevřenou hospodu, přecházíme koleje a nejprve zkoušíme restauraci Kaťuša, kde však už nevaří. Musíme proto jít vedle do hotelu. Nejprve máme obavy, aby tam nebyly leštěné parkety, ale naštěstí tomu tak není a je to tam docela dobré.

Dokonce nám stihnou udělat i jídlo, než musíme odejít na vlak. Dávám si borůvkové knedlíky, které jsou se skutečnými borůvkami a překvapivě dobré. Protože to vypadá na dlouho, ještě si doobjednávám polévku, ale tu nakonec radši přenechám Sněhové Lilii, protože je v ní rýže a to zrovna v polévce nemusím. Pivo tu mají taky dobré, Holbu z Hanušovic. Vlak stíháme docela dobře. Moc volných míst v něm ale samozřejmě není. Nakonec skončíme v chodbičce u dveří, jen Šedý Vlk si jde radši sednout vedle na normální sedačku. My máme k dispozici dvě sklápěcí a karimatku. Na tu si sedá Sněhová Lilie, když už ji omrzí sedět Velkému Grizzzlymu na klíně. Hádáme ještě osobnosti a věci. Velký Grizzzly si myslí krupicovou kaši, což nám dá docela zabrat. Ještě víc nám dá zabrat, když si Sněhová Lilie myslí nějakou operu, kterou prý skládala Planoucí Růže s Veselým Balónkem na Ukrajině. Sněhová Lilie sice tvrdí, že v ní vystupovali všichni, ale mě o ní pokud vím neřekli, tak jsem ji ani uhodnout nemohl.

V Zábřehu přestupujeme, Velký Grizzzly si ještě myslí nějakého pseudoherce z Novy, ale už nevím o koho šlo, pokud jsme ho vůbec uhodli. Vlak do Prahy je samozřejmě taky plný. Šedý Vlk zalézá do jednoho kupé, Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym do druhého a já radši sedím

[13]Viz též deníček „Velikonoce 2003“, den 21.4. 2003

v chodbičce, protože se mi už nechce nikam cpát, a opravuji si ukrajinský deníček. V kupé u Sněhové Lilie a Velkého Grizzzlyho sedí mimo jiné dvojice, kluk a holka naproti sobě hned u okénka, a povídá si. Velký Grizzzly se Sněhovou Lilií na sebe jen koukají. Velký Grizzzly zanedlouho vyleze ven a prohlásí, že už je nemůže poslouchat, že se ten kluk snaží slečnu dostat do postele a vyloženě to neumí. Prý jsou to hrozné prdky. Za chvíli vyleze i Sněhová Lilie a on jí to zopakuje, navíc se na ni podívá a prohlásí sebevědomě, že on narozdíl od něj ví jak na to. Sněhová Lilie ho však krotí, protože má obavu, že nás vevnitř slyšeli, asi ano, protože myslím, že slečna trochu zčervenala a na chvíli oba zmlkli. Se Sněhovou Lilií jsme se pak shodli, že tento proslov Velkého Grizzzlyho, měl jediný účel, který byl jasně řečen v poslední větě, totiž to, že on Sněhovou Lilii do postele dostat umí. Jinak si totiž jeho slova nedovedeme vysvětlit[14].

Zanedlouho se kupé trochu uvolňuje, a tak si jdu sednout dovnitř vedle Sněhové Lilie. Ta po mně chce, abych jí půjčil kus deníčku z Ukrajiny, což odmítám s tím, že to ještě není opravené. Ale půjčuji jí Sedmou generaci s několika články o přirozených porodech. Nabyté znalosti se jí určitě budou hodit, když s Velkým Grizzzlym plánují sto čtyřicet čtyři dětí. Přisedává si sem za chvíli další dvojice, kluk a holka. Slečna ještě studuje střední školu, zatímco kluk je o něco starší. On jí půjčuje digitální foťák a vysvětluje jí, jak ho používat. Ona se totiž chystá na rozhovor s Havlem. Jejich rozhovor je opravdu zážitek, kluk je totiž těžký frajer, který jezdí z Glasgow do Edinburghu na černo na záchodku, kamarádí se s Havlem a ví, jak to bylo s Dášou a jejím údajným těhotenstvím a ještě spoustu dalších mouder. Mimo jiné se pokouší slečnu přesvědčit, aby nafotila nějaké svoje nahotinky a pak fotky někam prodala, protože má hezké tělo. Slečně se to zase tolik nezamlouvá, ale skončí u toho, že i on si pak nafotí svoje nahotinky. K tomu slečna podotýká, že je hrozně stydlivá a prý měla jít s nějakým klukem do bazénu, ale styděla se tam jít v plavkách, tak se s ním vsadila, že půjde v létě v plavkách přes Václavák. Zní to sice nelogicky, ale to už mne u holek nepřekvapuje.

[14]Přece jen si neodpustím drobný komentář. Tvoje poznámka, Velký Grizzzly, byla totiž mírně nefér. To, jestli kluk dostane slečnu do postele bez použití fyzického násilí, nebo ne, totiž závisí jen velmi málo na něm. Myslím, že záleží na konstelaci hvězd, situaci a hlavně té slečně. Takže aby tvé schopnosti v tomto směru byly trochu srovnatelné s výkony mladíka za sklem kupé, musel by se on pokusit dostat do postele Sněhovou Lilii a ty prozměnu slečnu v kupé. Ale ani tak by to nebylo vůbec objektivní, takže si myslím, že podobné poznámky by člověk vůbec říkat neměl, i když kluci k tomu mají bohužel sklony.

Před vystupováním si na mne omylem sedne, sice je docela hezká, ale že by mne to nějak rajcovalo, to tedy ne[15]. Pak zapomene na sedačce prsten a Velký Grizzzly běží za ní, aby jí ho dal. Ani nevím, jestli ji ještě našel, nebo ne, protože jsem nečekal, až se vrátí. Jel mi totiž z Hlaváku domů vlak. Rozloučil jsem se tedy jen s Šedým Vlkem a Sněhovou Lilií a po půl desáté byl doma, kde jsem bohužel zjistil, že jsem nejspíš ve vlaku zapomněl karimatku.

[15] Ačkoli jsem se přece pokusil usmát, ale vyšel z toho jako obvykle dost kyselý škleb. Věděl jsem to už tehdy a Sněhová Lilie mi to později potvrdila. Bohužel se prostě nedovedu usmát, což mne velmi mrzí, protože například setkají-li se mé oči s očima slečny, která se mi líbí, měl bych se přece usmát, abych jí naznačil své sympatie. Ale toho se obvykle neodvažuji maje strach, že by se na mne potom už nepodívala. Je to o to horší, usměje-li se ona na mne.

Vyšší Brod

Místo děje: Vyšší Brod a okolí
Časové období: 4. 12. 2003 – 6. 12. 2003

Zapsal: Strašlivý Uragán
Osoby a obsazení: Členové Turistického oddílu MFF UK; jmenovitě Divoká Orchidej & Index, Sněhová Lilie & Velký Grizzly, Planoucí Růže & Veselý Balónek, Šuri, Černomořská Sasanka, Kvetoucí Pampeliška a autor

Kvetoucí Pampelišce, protože ji mám ze všech pampelišek nejradši.

Úvod

I letos nás Kvetoucí Pampeliška pozvala k sobě na chatu poblíž Vyššího Brodu. Volba termínu padla tentokrát shodou okolností na Jitku, Mikuláše a Ambrože. I letošní výprava se vydařila, ačkoli jsme se povětšinou věnovali vaření a konzumaci uvařených jídel. Koneckonců, posuďte sami.

Pátek 4. prosince

Letos s námi pojede do Vyšáku i Index, měl sice původně běžet nějaký mikulášský běh, ale vybral si raději nás. Jako důvod sice nejprve uváděl pochroumanou nohu, ale ve skutečnosti je to proto, že chce být s námi, a jak jinak by to také mohlo být? Ne, že by to bylo tak důležité, abych to musel zmínit hned na začátku, ale jeho určitě potěší, že mu věnuji hned první větu. Vypadalo to, že má sice radost z toho, že jsem jej jednou větou zmínil už v deníčku z loňského Silvestra, ale taky projevil přání, aby zde byl zmíněn častěji, tedy alespoň dvakrát.

Už na Škaloudovi jsme se dohodli, co všechno budeme letos ve Vyšáku jíst, tedy na zelňačce, bramborácích a palačinkách. V úterý na turisťáku jsme si tedy dohodli ještě to, že Sněhová Lilie vezme suroviny na zelnici, jak říká Kvetoucí Pampeliška zelňačce, prý je to termín používaný u nich doma. Ale vzhledem k tomu, že nedávají do zelnice brambory, ale jí je k tomu ve šťouchané podobě, možná jde o zcela jiné jídlo. A kdo jiný by měl přivézt suroviny, když Sněhová Lilie umí tu nejlepší zelňačku na světě? Na palačinky přivezu suroviny já a na bramboráky Kvetoucí Pampeliška. Málem bych zapomněl, že ještě chceme dělat ovocné fondue, prostě rozehřát čokoládu, kterou má přivézt Velký Grizzzly, a namáčet do ní ovoce, které přiveze Planoucí Růže. Vypadá to tedy, že tentokrát nebudeme ve Vyšáku dělat nic jiného než vařit a jíst, což mi nepřijde jako tak špatný program.

Jako vlak, kterým máme jet, nám Kvetoucí Pampeliška určila expres Budvar, který má opouštět Hlavní nádraží v 15:17. Protože mi přijede od nás vlak na Hlavní nádraží ve 14:46, určil jsem sraz na 14:48. Kvetoucí Pampeliška nás varovala, že Budvar bývá plný, a tak bychom měli přijít s dostatečným předstihem nebo si koupit místenky. Pro místenky se samozřejmě nikomu nechtělo, a tak se spoléháme na předstih. Přicházeje k pokladnám, vidím u nich už ke svému, pochopitelně příjemnému, překvapení Velkého Grizzzlyho a Indexa[1]. Oč větší je moje překvapení, dozvím-li se, že Divoká Orchidej a Planoucí Růže už hlídají místa ve vlaku. Po chvíli doráží i Sněhová Lilie, a tak se rozhodujeme koupit už lístky pro všechny, nevědouce o nikom, kdo by snad na poslední chvíli neměl dorazit. Obcházíme proto s Indexem několik front hledajíce pokladnu, u níž je možno zaplatit kartou. Nakonec skutečně vhodnou pokladnu najdeme, ale jednak v ní prodávají vnitrostátní jízdenky jen s rezervací, a hlavně má

[1] No vidíš Indexi, už druhá zmínka…

terminál poruchu. Lístky tedy kupujeme u normální pokladny. Mezitím zmizeli Sněhová Lilie a Velký Grizzzly nejspíš do vlaku, ale naštěstí doráží Šuri, a to přesto, že jsem od něj dnes dostal mejla, že trochu nestíhá, ať mu koupíme lístek, že vlak snad doběhne. Můžeme si od něj tedy rovnou vzít nějaké peníze, protože na devět lístků bychom jich s Indexem neměli dost. Do počtu devíti jsou zahrnuti všichni účastníci kromě Kvetoucí Pampelišky, jež k nám má přistoupit na českobudějovické jižní zastávce.

Šuri s Indexem pomalu zamíří k vlaku a cestou se ještě Šuri stavuje pro časopis. Zatím tu ještě chvilku počkám, jelikož dosud nevíme nic o Černomořské Sasance ani Veselému Balónkovi. Po chvíli za mnou od vlaku přibíhají Černomořská Sasanka s Divokou Orchidejí zeptat se na situaci, a tak zbývá už jen Veselý Balónek. Nemáme už čas na čekání, a tak mu volám. Hned jak to zvedne, ptám se, zda jede s námi. Prý ano. Ptám se tedy, jestli už je poblíž Hlavního nádraží. Tentokrát je opravdu udiven, protože podle něj přece jedeme až ve čtvrt na pět, v současné chvíli je doma. Nezbývá mu tedy, než opravdu odjet vlakem o hodinu později a doufat, že se ve Vyšáku potkáme.

My se zatím přesunujeme do vlaku, kde jsou už všichni ostatní. Divoká Orchidej tu potkala bývalou spolužačku ze základky Moniku. Její rodina je pozoruhodná tím, že má v Chotovinách cukrárnu jménem Monika, v níž Monika obsluhuje. Už u pokladen jsem se dozvěděl, že Index tu nemá kšiltovku, čímž je i Divoká Orchidej překvapena. Abyste tomu rozuměli, Index totiž vyhrál na letošním SMIKu třetí místo a jako cenu dostal kšiltovku. Ve čtvrtek jsem dostal od Divoké Orchideje SMSku, v níž se ptala, nemohl-li bych vzít do Vyšáku fixky na textil, protože Index touží po našich autogramech. A vypadá to, že on byl jediný, kdo nevěděl, že si má vzít tu čepici s sebou. Chvíli postávám nad Divokou Orchidejí Indexem a Monikou. Dobře, že tu Monika je, protože nebudeme muset průvodčímu vysvětlovat, proč je nás jen osm a máme lístek pro devět. Monika s Divokou Orchidejí vedou holčičí řeči, jenže tak potichu, že vůbec nevím jaké. Index mě přitom pořád upozorňuje, ať poslouchám.

Na chvíli si sedám vedle Velkého Grizzzlyho k ostatním kolem takového dlouhého stolu, jenže se mi moc nechce sedět, a tak tu dlouho nevydržím a později mé místo zabere Černomořská Sasanka. Planoucí Růže je situací Veselého Balónka poněkud překvapena, ona sama mu prý ještě včera večer říkala, kdy je odjezd. Probíhá tu dlouhá diskuse na téma svanění, u jejíhož začátku jsem však nebyl. Předpokládám, že u jejího zrodu stála Šuriho prostá informace, že má na žádost Kvetoucí Pampelišky v batohu padesátimetrové lano, což si někdo vyložil tak, že tam má vanu. Svanění je, pokud jsem to dobře pochopil, jakákoli činnost nad vanou. Stále se snažím o to, abychom si zahráli nějakou hru, ale nikoho nenapadá nic inteligentního a Šuri nemá rád infantilní hry. Nakonec se ujme můj návrh, že bychom mohli skládat básničky stejným způsobem jako ve vlacích po Ukrajině.

Od Divoké Orchideje získávám papír, z druhé strany popsaný poznámkami z matematické přednášky. Písmo je Sněhové Lilii neznámé, a tak projeví zájem vědět, čí je. Divoká Orchidej s Indexem usoudí, že jde o písmo Radkovo, to je ten Radek, kterému jsme přáli k narozeninám. Seženeme i tužky a můžeme začít. I s přečtením nám to zabere skoro celou jízdu až do Budějc. Sepsali jsme sice čtyři básničky, ale o jednu z nich jsme později přišli, a tak mohu do tohoto deníčku postupně uvést jen tři. Jako obvykle stane se tak až v noci. Na začátku jsme se s Indexem pokoušeli vyjasnit Divoké Orchideji definice pojmů verš, věta a rým. Divoká Orchidej totiž tvrdila, že jeden řádek v básničce je přece věta, když se s ničím nerýmuje, verš jsou teprve dvě věty, které se rýmují. Po pěti minutách se ukázalo, že mé i Indexovo úsilí je zcela marné a skončilo to stejně tím, že zatímco všichni ostatní vždy napsali dva verše, z nichž první se rýmoval s druhým od předešlého veršotepce, Divoká Orchidej psala verš a větu. Monika vystupuje v Táboře a hned potom se ptá Divoká Orchidej Indexa, jak se mu Monika líbila. On na to bez váhání odpoví, že Kvetoucí Pampeliška je mnohem hezčí. Cožpak o to, já sám nemohu s podobnou odpovědí nesouhlasit, mohu si to i dovolit, ale celkem chápu, že Divokou Orchidej Indexova odpověď příliš neuspokojila. Pomineme-li fakt, že nešlo o odpověď na zadanou otázku, tak správná Indexova odpověď měla znít asi takhle: „Ty jsi přece tisíckrát krásnější, ó poklade.“ Jsou věci, které by se už mohli kluci za proběhlá tisíciletí naučit. Motivováni tímto dialogem dáváme pak podobnou otázku i Velkému Grizzzlymu a Šurimu. Šuri raději vůbec neodpoví a Velký Grizzzly pouze odsouhlasí Indexovu odpověď, což je opět špatně.

Velký Grizzzly má s sebou jednu láhev vína. Prý to bylo tak, že se ptal Divoké Orchideje jestli ho má vzít a ona se tvářila, jako že jo. Jinými slovy, Divoká Orchidej chtěla víno, a tak ho Velký Grizzzly koupil. Mezitím vším i trochu myslíme na Veselého Balónka. Posílám předně Kvetoucí Pampelišce SMSku, ať si nekupuje lístek, protože máme vinou roztržitosti Veselého Balónka jeden navíc. Ona na to odpovídá, že lístek si koupila už včera, ale zkusí ten svůj nebo ten náš prodat. Krom toho vyjadřuje obavu o to, aby se Veselý Balónek ještě dostal do Vyšáku. Nabízí k tomu kamaráda, který by jej mohl odvézt zítra z Budějc. Příliš tomu nerozumím, a tak raději konzultuji celou situaci s Divokou Orchidejí. Končí to tím, že když už Veselý Balónek stejně sedí ve vlaku, je zbytečné něco do Budějc řešit. Před Budějcemi zjišťuji, že Veselý Balónek by mohl být ve Vyšáku asi ve 20:52, tedy jen hodinu a půl po nás. To nás trochu uklidňuje a můžeme se věnovat dalšímu sporu, který mezi mnou a Divokou Orchidejí díky odpovědi Kvetoucí Pampelišky vznikl. Já si totiž myslím, že se Kvetoucí Pampelišce nemůže podařit na jižní zastávce najít nikoho, kdo by mohl mít zájem o lístek z Budějc do Vyššího Brodu, nebo alespoň do Rybníka. Naproti tomu Divoká Orchidej si myslí, že se Kvetoucí Pampelišce podaří lístek prodat. Nezbývá tedy nic jiného než se vsadit. Jako předmět sázky se pivo Divoké Orchideji nelíbí, a tak se nakonec vsázíme o sojový špalíček. Index nás rozsekne a já určitě vyhraji!

Je tu s námi taky drak, Velký Grizzzly vzal totiž s sebou draka, kterého vloni vyrobila Kvetoucí Pampeliška s tatínkem a my ho pak ve Vyšáku namalovali. Od té doby jsme se bohužel nesešli, abychom si mohli draka pustit, a tak ho teď vzal Velký Grizzzly s sebou. Jediné co ví o předpovědi počasí je, že by mělo v sobotu mezi polednem a třetí hodinou foukat. Jestli k tomu bude taky pršet, sněžit nebo budou padat trakaře, už netuší.

V Budějcích vystupujeme a přesunujeme se na chvilku do haly. Rád bych si koupil bagetu, ale před tím musím vybrat trochu peněz od ostatních, protože jsem dal všechno za vlak. Potom se můžeme přesunout k vlaku, který by nám měl za deset minut odjet. Na nástupišti se však zatím nachází jen vlak, který by jednou měl odjet do Prahy a na druhé straně nic. Stoupáme si tedy, že budeme chvilku čekat. Divoká Orchidej si vytahuje telefon, protože chce napsat Lence, aby ji tento víkend nečekala. Místo toho si však čte SMSku od Jany, která píše, že za ní přijel Fernando. Divoká Orchidej po přečtení zajásá a s rozzářenýma očima prohlásí, že je to skvělé, že Jana asi chodí s Fernandem. Všichni jim to samozřejmě přejeme, každý si přece myslel, že k sobě patří. Jana je Slovenka, kterou poznala Divoká Orchidej ve Finsku. Divoká Orchidej z toho má takovou radost, že málem Lence zapomněla napsat. Taky přišla Divoké Orchideji SMSka od Kvetoucí Pampelišky, v níž se ptala, jak je to s tím Veselým Balónkem. Safra, tak ona asi očekávala ještě odpověď. Píšu tedy Veselému Balónkovi, jestli je skutečně v následujícím vlaku a bude v těch 20:52 ve Vyšáku.

Mezitím co píšu, zmizí ostatní kamsi do dálky, málem jsem tedy zůstal stát na nádraží, zatímco ostatní mizeli k vlaku. Přitom od nich nebylo příliš moudré nechávat mne vzadu, protože lístek mám já. Náš vlak stál totiž na druhém konci nástupiště a stál tam už asi pěknou chvíli, protože se zatím stačil zcela naplnit. Na jižní zastávce přistupuje Kvetoucí Pampeliška a dozvídáme se, že lístek se jí nepodařilo prodat. Prý tam sice byl kluk, který jel přímo do Vyšáku, ale lístek měl už koupený. Pro mne je to dobrá zpráva, protože sojový špalíček je můj. Pak se nás Kvetoucí Pampeliška ptá, co vlastně budeme chtít dělat. Protože Šuri má lano a Kvetoucí Pampeliška má dva sedáky, tak jestli nebudeme chtít jít třeba v neděli lézt. Vypadá to, že ačkoli nemáme nikdo vhodnou obuv ani oblečení, stejně by se našlo dost zájemců na to, abychom třeba jeli v neděli do Domoradic, kde jsou prý pěkné skály. Kvetoucí Pampeliška to hned píše Štěpánovi, který by tam možná přijel za námi. Taky odepisuje Veselý Balónek a protože součástí SMSky byla básnička, myslím, že se patří, abych ji sem uvedl.

Veselý Balónek: `Jo, jsem v tom vlaku, co tam bude 20:52.`
`A básnička:`

```
Z Ukrajiny vím co to je
bezstarostně žít
když hladký průběh zajišťuje
velitelský cit.

Tak starosti jsem zahodil
už v pátek kolem poledne
teď vím že to omyl byl
mé zklamání je bezedné.
```

`Petr`

Potom se opře Planoucí Růže o můj batoh a v něm to trochu křupne. Přišel asi vhodný čas na to, abych vyndal čokoládového čerta, kterého jsem přinesl společnosti k Mikuláši. Myslím ale, že rozmačkaný klidně mohl být před tímto okamžikem. V Rybníku přestupujeme do dalšího vlaku, který nás doveze do Vyššího Brodu. Tady sedím proti Indexovi a Divoké Orchideji, Index z nějakého důvodu chce představit Divoké Orchideji Kvetoucí Pampelišku, ale už si fakt nepamatuji proč. Jde tedy za Kvetoucí Pampeliškou a přivádí ji za námi. Tato je trochu vystrašená, co jsme si to zase vymysleli, ale nemusí se ničeho bát, protože skutečně chce jen Kvetoucí Pampelišku představit Divoké Orchideji a naopak. Ale docela se to hodí, že ji Index přivedl za námi, protože jí můžeme říct, že mám konečně ve čtvrtek ráno čas, Divoká Orchidej a Index mají taky čas a ptáme se jí, jestli ona taky. Prý ano, ale zřejmě netuší, proč se jí tak ptáme. Řekneme jí tedy, tak teda půjdem a ona řekne že jo, ale hned taky pokrčí obočí a dodá: „A kam?“ Na to jí upřesníme, že v devět půjdeme na Malou Stranu podívat se na Sněhovou Lilii, která tam cvičí diskrétní matematiku. S tím už s radostí souhlasí. Už se těším, alespoň Sněhové Lilii se tak trochu pomstím za to, jak mi přišli na cvičení vloni.

Ve Vyšším Brodu vystupujeme a míříme do hospody k Hastrmanovi. Ne, nebojte se, nikdo z nás není alkoholik, ale chceme prostě počkat na Veselého Balónka. Někdo tu počkat musí a nechceme se dělit na dvě skupiny. Procházíme tedy temnými uličkami Vyššího Brodu až ke zmíněné knajpě, říkat tomu jinak by se snad ani nehodilo. Vzduch uvnitř by se dal krájet. Na Divoké Orchideji je taky hned vidět, že se jí tu nechce být, právě proto, že je tu tak zakouřeno. Nakonec tu ale zůstaneme v té o něco méně zakouřené místnosti u vchodu. Jinam se stejně i s batohy nevejdeme. Číšník nám dovoluje zapálit si svíčky, které tu stojí na stolech. Teď se ukazuje, jak je dobře, že jsem s sebou vzal zapalovač, jednu ze svíček ale musíme zanedlouho zase zhasnout, protože na ní začíná hořet výzdoba.

Objednáváme si různé pití, holky většinou grog, Kvetoucí Pampeliška ve variantě s griotkou. Chuťově je to proti rumovému grogu trochu lepší, rozhodně to má mnohem lepší barvu. Ale nedávají tu ke grogům citrón, a tak když dostane po džusu grog i Planoucí Růže, ptám se číšníka, jestli by ho nemohl donést, ale prý už skoro žádný nemají. Zato dávají citrón do svařáku, což mi zase přijde docela divné. Prochází tu sem tam čert, Mikuláš a anděl, ale než jim stačíme přečíst básničku, jsou pryč, a tak jsme dárek nedostali. Později přichází dovnitř jen osamocený čert s nohou v pytli, který si sedá vedle. Strávíme tu příjemný čas až do půl deváté, kdy se chystáme vyrazit za Veselým Balónkem na nádraží. Když už se chystáme k odchodu, ochomýtne se kolem nás již zmíněný čert, čehož využiji k tomu, abych mu nabídl výměnu. Přečtu mu básničku a on nám dá dárek. O básničku zájem má, ale dárek nám nakonec žádný nedá.

Nejprve mu básničku předčítám, zjevně ho zaujala, ale zaráží se na každém verši a pokouší se ho analyzovat, což je samozřejmě chyba. Odchod se tak na chvíli odkládá, protože analýza celé básničky samozřejmě zabere nějaký čas. Už nevím, co přesně v té básničce bylo, ale na několika bodech se čert dojista zarazil. Hned v prvním či druhém verši totiž bylo použito již zmíněného termínu svanění, který mu vůbec jasný nebyl. Další věc, která se mu nezdála bylo cosi cestě o do Německa bez pasu či něco podobného. Pokusil jsem se jsem mu tyto body zdůvodnit a on mne na oplátku pokřtil na novináře, což se mi tedy moc nelíbilo. Pak tam bylo slovo „hanák“, které čert přečetl jako „nanák“, což pochopil jako označení vesničana a prohlásil: „Nanák, to je jasné, to jsem já.“

Nejvíc jej ovšem vyvedlo z rovnováhy čtyřverší, v němž se hovořilo o slivovici při levé ruce a kusu špeku v pravé ruce. Spojení slivovice – – špek mu nebylo úplně jasné a neustále se, hlavně mne, ptal, proč je tam u té slivovice špek. Mé vysvětlení, že se jím přece ta slivovice zají, ho moc neuspokojilo, protože slivovici není potřeba zajídat. Už u svanění vyšlo najevo, že čert je nejspíš také horolezec, a tak se ho Kvetoucí Pampeliška chtěla vyptat, jak je to okolo se skálami, ale jediné, co se dozvěděla bylo, že okolo žádné skály nejsou, což už věděla i dřív, a nebyla to tedy příliš nečekaná ani přínosná informace. Teď navázal na špek tím, že se mne ptal, co bych si vzal do hor na celý den za jídlo. Bylo na něm vidět, že mne chce nejprve zviklat, abych odpověděl cokoli jiného než špek, což podle něj bylo asi špatně, protože na závěr uvedl delší monolog o špeku, ze kterého by se mohl člověk domnívat, že jej považuje za základní potravinu. Krom toho všeho ještě vychází najevo, že asi jde o strojvůdce, ačkoli zpočátku se nám snažil namluvit, že je už tisíciletý čert, kterého už nepustí do pekla, jelikož dlouhým soužitím s lidmi se z něj stal hodný čert. Velkému Grizzzlymu se potom nezdá, že by se mohl čert tisíciletím stráveným mezi lidmi stát hodný čert.

Ne, nebojte se, nezapomněli jsme na Veselého Balónka, Planoucí Růže s Velkým Grizzzlym mu už před nedávnem vyrazili naproti, a tak když mi před devátou volal, že vystoupil z vlaku, mohl jsem mu jen říct, aby vyčkal jejich příchodu. Ještě stačili dorazit zpátky za námi a chvíli sedět, než nás čert propustil, protože uznal, že si chceme zatopit v chatě. Když už jsme tedy vylezli z hospody pryč, napadlo ještě holky a hlavně Kvetoucí Pampelišku, že když se panu čertovi ta básnička tak líbila, tak bychom mu ji mohli věnovat. No dobře, sice jsem ji původně chtěl přepsat do tohoto deníčku, ale i tak už jsem o ní napsal docela hodně. Jdu tedy zpátky do hospody za čertem a dávám mu tu básničku. On mne na oplátku překvapí přáním, abych mu dal svoje telefonní číslo, že nám taky pošle básničku. Naštěstí u sebe nemám žádnou tužku, a on taky ne, nebo možná pochopil, že se mi asi nechce mu dávat svoje číslo, a tak od svého přání nakonec upouští s tím, že to ponecháme na náhodě. Když to ostatním venku říkám, sice je to překvapí, ale Kvetoucí Pampeliška mi pak vyčítá, že jsem mu nevyhověl, že jsme přece mohli dostat básničku. Ach jo, kdybych věděl, jaký na to bude mít Kvetoucí Pampeliška názor, zajisté bych si tužku třeba vymyslel, jen abych mohl dát čertovi svůj telefon.

Stoupáme teď temnou nocí pomalu k chatě, těšíce se již na zelňačku, kterou si dneska uděláme. Procházíme temným lesem, kde byl vloni úchylák, jehož se Kvetoucí Pampeliška tolik bála. Všichni mají samozřejmě strach i letos. Uvnitř chaty je to nejméně tak pěkné jako vloni, jen je tu kapku chladno. Nezbývá nám tedy než zatopit postupně v obou kamnech. V kuchyni i kvůli vaření, protože plynu je tu pomálu. Následuje loupání brambor, při němž kupodivu všichni zúčastnění pláčou. Sice si dávám syrové brambory k očím, ale rozplakat mne nedokážou, tak to nechápu. Leda by to bylo tím, že hned vedle někdo krájí cibuli. Kvetoucí Pampeliška pak brambory oplachuje a krájí. Což si pamatuji proto, že ji vždycky musíme upozornit na to, že na ni čeká další brambora. Jednou ji po ní dokonce hodím, ale má pomoc není příliš úspěšná, jelikož brambora skončí na zemi. Vzniká též dilema, dáme-li brambory do polévky, nebo je našťoucháme na vedlejší talíř. Poněvadž však šťouchané brambory jí jen u Kvetoucí Pampelišky doma k zelnici a my siděláme zelňačku, je rozhodnutí celkem snadné.

Zelňačka je samozřejmě naprosto skvělá, což nemůže nikoho u výtvoru Sněhové Lilie překvapit. Na závěr do ní dala osm vajec s tím, že žloudky ponechala vcelku, a tak se na dva nedostalo. Myslím, že už během vaření vytáhla odkudsi Kvetoucí Pampeliška knihu Nezvalových veršů, z níž se rozhodly s Divokou Orchidejí jednu naučit, aby si ji mohly recitovat, až půjdou zase v únoru balit dárky do časopisů. Je mezi nimi jen jediná připomínající dialog, a tak je volba celkem přímočará. Krom kouzelníka a slečny z jezera tam vystupuje ještě vypravěč, do jehož role se snažím prosadit já, ale nevím, jestli o to holky úplně stály. Přece jen asi příliš nevěří tomu, že bych s nimi někdy šel balit časopisy. Ačkoli v neděli jsem řekl, že jo, a už se na to těším. Taky jsem tu našel ježečka, který tu byl už vloni, prý se jmenuje Gimli, ale Kvetoucí Pampeliška nechce, abych ho nakrmil.

Kvetoucí Pampeliška nám ukazuje speciální chvat, asi to měla být záchrana tonoucího, protože k tomu říkala: „Já tě zachráním.“ Když jí dá někdo ruce na ramena, ona mu je divně zkroutí a v konečné fázi by ho měla držt pod krkem. V další úrovni zatouží Kvetoucí Pampeliška po mužném objetí, při čemž neváhám ani vteřinu. Pokouší se potom mé objetí roztrhnout, ale moc se jí to nedaří. Potom nám to ukáže s Divokou Orchidejí. Úkon má vypadat tak, že Kvetoucí Pampeliška objímajícímu roztrhne ruce, podivně je zkroutí a ve výsledku by jej měla držet pod krkem. Tohoto stavu se jí však daří dosáhnout jen s dobře spolupracující obětí.

Po jídle se sesedáme kolem kamen vedle v pokoji, zazpíváme si několik písniček, samozřejmě California Dreamin', Něbojusja a pak ještě Trhala, trhala. Poslední jmenovaná se asi jmenuje jinak, ale Kvetoucí Pampeliška ji překřtila takhle podle jednoho výrazného verše. Planoucí Růži se díky tomu teď písnička líbí o sto procent víc.

A pak už jdeme pomalu spát, před spaním si samozřejmě budeme číst pohádku. Kvetoucí Pampeliška tu našla Muminky, jmenovitě Cesta za tatínkem a předčítat to budu já. O mumincích si totiž vyprávěly Sněhová Lilie s Kvetoucí Pampeliškou u Škalouda a projevily obě zájem, abychom si je hromadně přečetli. Sice se dohodly tak, že Sněhová Lilie vezme pokud možno ty, které má doma, protože není zcela jisté, jestli tady na chatě nějací muminci jsou. No naštěstí byli, protože Sněhová Lilie na to samozřejmě zapomněla a ještě ve vlaku mi tvrdila, že přece doma žádné muminky nemají a ona je určitě brát neměla. Musím se přiznat, že mne muminci moc nenadchli. Přišlo mi to totiž poněkud nelogické. Bylo tam třeba malé zvířátko, které neustále opakovalo, když se s muminkem a muminkovou maminkou[2] pouštěli do něčeho trochu nebezpečného, že je to na jejich riziko. Jako by to nebylo jedno, sežere-li je všechny Velký had. Ale kritizovat už to dál nebudu, už takhle jsem si to svým přednesem a poznámkami během čtení u Kvetoucí Pampelišky trochu polepil, jelikož ona a holky vůbec to považovaly za krásnou pohádku. Snad kromě Černomořské Sasanky, která usnula zavčasu a ani nevěděla, že jsem něco předčítal. Většina kluků naproti tomu souhlasila se mnou. Přečetl jsem to celé, ale myslím, že druhou půlku jsem už četl jen pro sebe. Na závěr jsem se totiž zeptal, jestli ještě někdo nespí a odpověděl mi Veselý Balónek s tím, že poslouchá, ale stejně nevnímá, oč tam jde a Kvetoucí Pampeliška prostě řekla, že je vzhůru. Soudím však, že u ní to bylo výsledkem základního instinktu naučeného na přednáškách, protože ráno popřela jakoukoli vzpomínku na můj dotaz a její odpověď.

[2] To je teda jazykolam, co...

Chvilka poezie XI

Radek napsal první řádek,
je to pěkný nepořádek.
Dopis předal Urovi,
a nikomu nic nepoví.

Tohle strašné tajemství,
udržíme v srdci lvím.
Prostě jako oko v hlavě,
nebo oko na hlavě.

Skočíme tam po hlavě,
uvidíme, co tam je.
A když tam nic nebude,
brečet proto nebudem.

Něco si vymyslíme,
když se trochu zamyslíme.
Jistě na to přijdeme,
však jestli to stihneme.

Začít už je pravý čas,
ale nepracovat přesčas.
To je potom času málo,
nic s tím však nenaděláš malá dámo.

Jedem jedem krajinou,
projeli jsme Chotovinou.
Následujem tažné ptáky,
počkáme si na pytláky.

Spácháme pak polní pych,
někoho kdos v poli pích.
Nebo to bylo ve Vyšáku,
nebo to bylo na věšáku.

Ne – bylo to v turisťáku,
ale úplně jinde.
. . .

Sobota 5. prosince

Ráno je venku zima a zataženo. První vstává Kvetoucí Pampeliška, myslím že kolem deváté, a hned zatápí v kamnech, nedlouho po ní vstávám já, a tak mohu oloupat ananas, který Kvetoucí Pampeliška včera přivezla jako k Mikuláši. Taky přivezla slaměné ozdoby. Nejprve jsem s nimi ozdobil Kvetoucí Pampelišku, ale té se to nějak nelíbilo a raději jimi ozdobila právě ten ananas. Dnes po oloupání jsme tomu ananasu vyrobili tlamu, oči a nos z besipek[3]. Kvetoucí Pampeliška mu ještě vyrobila uši ze sirek. Ona sice tvrdila, že jde o ruce, ale ruce přece ani ananasovým skřítkům nemohou růst na místě uší. K snídani taky přivezla Kvetoucí Pampeliška výbornou bábovku od babičky. Dva kousky už jsou snědené, ale prý je nesnědla Kvetoucí Pampeliška, ale její maminka a babička.

Když vstanou všichni dohadujeme se při snídani, co vlastně budeme dneska dělat. Vypadá to, že půjdeme pod vedením Kvetoucí Pampelišky do Rožmberku, to by mělo být tak pět kilometrů, a tak bychom to snad mohli zládnout. Bohužel však nevyužiji mapu, kterou jsem si včera koupil. Vyšší Brod je totiž na jejím okraji a my půjdeme samozřejmě na špatnou stranu. Krom toho bychom taky měli stihnout pustit draka. Jenže nemáme dost dlouhý provázek, protože Velký Grizzzly žádný nevzal a Kvetoucí Pampeliška jej marně hledala po celé chatě. Šuriho lano nejde samozřejmě použít, protože je moc těžké. Na poslední chvíli, když už to vypadá beznadějně, sáhne Černomořská Sasanka do kapsy a vyndá provázek, který tam má od jejího posledního pouštění draka. Tím nás samozřejmě všechny překvapila.

Odcházíme asi v deset, Velký Grizzzly s drakem v podpaždí. Ještě než stačí Kvetoucí Pampeliška zamknout a my postáváme před vchodem, shlédne Divoká Orchidej kritickým zrakem mou bundu a hlavně to, jak mi plandají zbytky kapes na rukávech. Prý to vypadá hrozně, hmm, no tak asi jo. Takhle prý nikoho neohromím, možná kdybych si to odpáral, tak by si toho Divoká Orchidej všimla podle různého odstínu látky a pak by ji to ohromilo. Ale takhle, ach jo, jenže to už přece vím dávno, že holky neohromím, protože ať dělám cokoli, dělám to takovým, klučičím, způsobem, což holky nikdy neohromí. Poněvadž holky jsou prostě divné.

S drakem se pokouší Kvetoucí Pampeliška běhat, ale drak je asi špatně vyvážený, protože stále napadá na jednu stranu a letět se mu nechce, ačkoli vítr trochu fouká. Pak to zkouší ještě Velký Grizzzly. Část výpravy už

[3]Takové kulaté děravé bonbóny chutnající jako lipo. *Pozn. pro vnoučata*

přestane naše pokusy bavit, a tak se vydá směrem naší cesty, zůstaneme tu jen s Kvetoucí Pampeliškou, Velkým Grizzzlym, Sněhovou Lilií, Indexem a Divokou Orchidejí. Po chvíli zjistíme, že je jeden provázek uvolněný, a tak ho přivazujim, Kvetoucí Pampeliška pak ještě jeden provázek zkracuje a fakt je, že potom ten drak opravdu chvilku letí, i když to pořád není nic moc. Pak to přece jen vzdáváme a Kvetoucí Pampeliška ukládá draka do chaty, protože asi není příliš dobrý nápad tahat se s ním celý den.

Míříme teď po asfaltce k bizonům. Podle Kvetoucí Pampelišky tu totiž chovají v ohradě bizony. A opravdu zanedlouho je už vidíme, pár jich stojí při ohradě, a tak si je můžeme dobře prohlédnout. Bohužel nemám s sebou žádný červený šátek, abych si mohl hrát na toreadora a Černomořská Sasanka mi nechce svou krásně červenou bundu půjčit, protože by jí prý byla zima. To Šuri si vyleze nahoru na ohradu a chce skočit na nejbližšího bizona, ale nakonec z toho taky nic není. Vymlouvá se na to, že se mu tam ten bizon nepostavil do správné polohy, přitom kdyby trochu skočil, mohl si na něj sednout. Tedy, jsou-li to bizoni a ne zubři.

Zpátky na cestě připomenu ostatním, že nehrajeme na vraha, což je škoda. I ostatním to přijde líto, a tak to přece ještě rozlosujeme, protože začít není nikdy pozdě. Veselý Balónek píše naše jména na papírky a nechává nás pak tahat z čepice. Nepoužíváme algoritmu, který jsme vynalezli na Ukrajině, protože by to bylo náročnější na přípravu i čas. Samozřejmě musíme losovat několikrát, protože si několikrát po sobě někdo vylosuje sám sebe. Nakonec jsem si vylosoval Černomořskou Sasanku, snad budu tentokrát úspěšnější než obvykle. Pokračujeme tedy v cestě, u bizonů stál křížek s obrázkem svatého Jiří nad drakem, ale ten si prohlédnu až cestou zpátky. V kolektivu stoupá ostražitost a náhle nechce nikdo s nikým, až na vyjímky, zůstávat o samotě. Nejhorší úlohu má Velký Grizzzly, který krom toho, že hlídá svou oběť a svého potenciálního vraha, musí ještě hlídat Sněhovou Lilii, protože se s ní vsadil, že ať bude během dne kdykoli padat, on ji vždy zachytí.

Po chvíli už Černomořská Sasanka ví, že ji chci zabít, protože jsem učinil první nepodařený pokus, který samozřejmě není posledním nepodařeným pokusem. Ale teď už ode mne Černomořská Sasanka prchá jak může. Celkem rychle se mi daří zjistit, že Kvetoucí Pampeliška má zabít Šuriho a Černomořská Sasanka Kvetoucí Pampelišku, ale kdo má zabít mne, to fakt netuším. Docházíme k závoře, kde kolem nás projíždí auto naložené bažanty. Poblíž se ozývají výstřely, je zřejmé, že se poblíž koná hon. Lovci jsou zřejmě kousek od silnice, což vzbuzuje v části výpravy strach a nechuť v pokračování po cestě. Jdeme proto s Šurim, Kvetoucí Pampeliškou a Černomořskou Sasankou napřed na průzkum, ale terén je docela bezpečný. Musíme však chvíli čekat, než nás doženou ostatní.

Potom pokračujeme dál, ale za chvíli zase stojíme, jelikož tu na zemi leží klády s jedním koncem opáleným do špičky. Hned mne napadne, že by se s nimi dalo házet jako kopím, ale na to jsou moc těžké. Mnohem lepší je s nimi hrát skotskou hru, k čemuž se přidají i další. Pak se ještě Velký Grizzzly s Kvetoucí Pampeliškou vzájemně shazují z hromady dřeva. K čemuž se samozřejmě přidám, jenže nepochopím, že se shazují jen pomocí řevu a místo toho shodím Kvetoucí Pampelišku prudkým náskokem. Jí se nic nestane, ale já k pobavení ostatních zakopnu a natáhnu se na hromadu dřeva. Ach jo, mám pocit, že čím jsem starší, tím víc se chovám jako idiot, a přitom by to mělo být naopak, nebo se pletu?

A pomalu pokračujeme dál po cestě k haldě ještě silnějších klád, na něž se samozřejmě okamžitě rozhodnu vyběhnout. Nahoru vyleze mimo jiné i Sněhová Lilie, která se mě snaží vyhecovat k tomu, abych přeskočil z jedné klády na jednu docela vzdálenou. Vyhecovat se nedám, protože by se to asi nepovedlo se zdravou kůží. Teď zahýbáme po asfaltce doprava. Ještě nám stále zbývají dva a půl kilometry, a tak po chvíli vyndáváme sušenky, piškoty a podobné pochutiny.

Potom pokračujeme dál a Sněhová Lilie nám vypráví o bývalé jeptišce. Byla totiž od Géčka na besedě s jeptiškou, která byla na rok ve Francii v klášteře, kde spolu vůbec nesměly mluvit a veškerá komunikace byla mimoslovní. Bylo to o to zajímavější, že se jako klášter živily výrobou sýra, přičemž samozřejmě spolupracovaly. Usoudili jsme však, že by možná mohly Bohu věnovat více času, kdyby spolu mluvily, protože přece jen by stačilo občas jedno slovo místo dvaceti gest. A stejně, ženská, která nemluví, to je fakt divné. Ale nevypráví to všem, protože Šuri se zapovídal s Černomořskou Sasankou a jdou kousek před námi a Index s Divokou Orchidejí a Kvetoucí Pampeliškou jdou prozměnu pěkný kus za námi. A tak když se nám zanedlouho otevře pohled na věž hradu Rožmberku, voláme na Šuriho, že bychom to mohli střihnout přímo lesem. Chvíli to trvá, než nás uslyší, protože jsou s Černomořskou Sasankou zapovídaní docela silně.

Potom tedy uhýbáme ze silnice v domnění, že si tím cestu zkrátíme. Planoucí Růži a Veselému Balónkovi se tudy nechce, a tak raději půjdou po silnici a v Rožmberku se sejdeme. Ještě počkají na Indexovce, aby je upozornili na danou situaci. Na Indexovce pokřtil zadní skupinu Velký Grizzzly a Sněhová Lilie si pak stěžuje, že Velký Grizzzly vždycky páry oslovuje podle mužského prvku. Taky se ptám Sněhové Lilie jak to udělá s Velkým Grizzzlym, jestli ji přijmou na některou ze škol, na něž se hlásí do Ameriky, a ona tam na čtyři roky odjede. Prohlašuje, že tam přece Velký Grizzzly pojede s ní a ona ho tam bude vydržovat ze stipendia. To jsem tedy zvědav.

Přecházíme pole a zacházíme do lesa, kde se náhle začíná dosud mírně klesající terén přecházet v prudký svah. Zatímco tu čekáme na Indexa, Divokou Orchidej a Kvetoucí Pampelišku, podaří se mi zabít Černomořskou Sasanku, měla si lépe dávat pozor na krk. Tentokrát si toho naštěstí nikdo nevšiml. Potom už můžeme sklesat svahem na silnici, kde se rozhodujeme, jestli půjdeme doprava nebo doleva. Kvetoucí Pampeliška rozhoduje, že půjdeme doprava, protože je to blíž do centra, kde se snad opět potkáme se Planoucí Růží a Veselým Balónkem. Laikovi by se mohlo zdát podivné, že jdeme vpravo, protože z tohoto místa to spíš vypadá, jakože se dostaneme do Rožmberku spíš vlevo, ale znalce to neohromí, protože ví, že se tu Vltava kroutí kolem hradu v docela uzavřené zatáčce.

Zanedlouho jsme opravdu v Rožmberku a zprava se k nám připojuje silnice, po níž sem přišli Planoucí Růže s Veselým Balónkem. Minulý čas je zde na místě, protože jsme se s nimi potkali na náměstí. Prý jsou tu už deset minut. Během té doby stihli zjistit, že pekárna, o níž nám Kvetoucí Pampeliška vyprávěla, je zrušená a cukrárna, která je vidět opodál, zavřená. Nezbývá nám tedy nic jiného, než jít do hospody. Před tím nám ovšem Veselý Balónek začne vyprávět o hře pro dva týmy, kterou si pro nás se Planoucí Růží připravili. Jde o něco podobného, jako se hraje se sfoukáváním svíček, ale v jejich verzi se jedná o sundávání čepic a místo sfoukávání hlavní svíčky se krade vlajka.

Jdeme do hospody, kde mi Kvetoucí Pampeliška zcela bezelstně dovoluje sednout si vedle ní. Evidentně netuší, že se změnila situace. Jenže i když tu mám několik nádherných příležitostí k vraždě, nemohu se k tomu odhodlat, protože mi přijde hloupé zabít nic netušící oběť. Tahle hra fakt asi není pro mne. Dáváme si pití, většinou něco teplého. S jídlem nás číšník varuje, že to musí vařit všechno sám, protože tu nikdo jiný není, a tak to bude asi chvilku trvat. Většina si dává jen polévku, jen Šuri se Sněhovou Lilií mají smažený sýr. Planoucí Růže s Veselým Balónkem jdou na svačinu ven a potom tam jdou i Kvetoucí Pampeliška s Divokou Orchidejí na sušenku. Mezitím říká Kvetoucí Pampeliška Divoké Orchideji něco, co bych neměl slyšet, a protože sedí přímo proti sobě, mluví Kvetoucí Pampeliška nehlasně a Divoká Orchidej odezírá ze rtů, což fakt nechápu, jak to dokáže. Pak totiž zkouší něco podobně říct Divoká Orchidej a nebýt toho, že mi řekla co to bylo, nepochopil bych ani slovo. To Kvetoucí Pampeliška takhle říká Divoké Orchideji, jaký způsob vymyslela na to, abych se těšil domů. Protože jsem si několikrát stěžoval na to, že jsem se už tak dlouho netěšil domů a nikdy se mi ani domů nechce, Kvetoucí Pampeliška vymyslela způsob, kterým by toho dosáhla. Ale podle toho, co jsem o tom způsobu pochopil, jediný efekt by to mělo, že bych přestal mít rád Kvetoucí Pampelišku a většinu turisťáků a přestal bych se těšit kamkoli. Rozhodně by tím nedosáhla toho, že bych se těšil domů.

Po jídle a pití se jdeme podívat na hrad. Už v hospodě jsem se snažil nalákat Kvetoucí Pampelišku, aby tam šla se mnou sama. Nevím, co si o tom myslela, ale můj prvotní úmysl, cestou ji zabít, nejspíš opět neprohlédla. Teď se dokonce stane, že stojíme venku chvilku sami, já za ní, zatímco se ona kouká z nudy na jídelní lístek. Ach jo, jenže mě to přijde tak trapně jednoduché, že ji zase nezabiju a místo toho jí řeknu něco jako, že je fakt bezelstná, když tady takhle stojí přede mnou. To už jí to dojde a hned uteče. Pak vyjdou ostatní a když se dozví jak to je, tak mi spíš vynadají, že jsem podváděl. Na to řeknu, že jsem prostě hlupák a jednou na to určitě dojedu. Divoká Orchidej na to bez váhání odpoví, že na to už jsem dávno dojel, protože ohromit už tady nikoho opravdu nemůžu. Tahle reakce mne dost vyvede z míry, protože najednou nevím, jak to vlastně myslela.

Jdeme tedy k hradu a přecházíme Vltavu po mostě. Jmu se jej přecházet po kamenném zábradlí, ale protože jdu pomaleji než by se Kvetoucí Pampelišce líbilo, přechází jej ona po zídce na druhé straně, kde to má ještě těžší, protože krom toho, že to trochu klouže, je tam ještě socha. Nahoře u hradu je kašna, o níž Kvetoucí Pampeliška prohlásí, že se na ni pokoušeli jednou vylézt, ale že se jim to tehdy nepodařilo. To je pro mne samozřejmě výzva a ihned na ni vylezu, ale šlápnu při tom na hlavu nějaké sošce u paty kašny. K tomu Kvetoucí Pampeliška řekla, že právě nechtěli šlapat andělíčkovi na hlavu. Holky prohlašují, že jsem je už ohromil, že můžu jít dolů, i Divoká Orchidej, ale spíš si myslím, že prostě chtěly, abych slezl. Na podruhé se mi to podaří vylézt i bez andělíčka. Tentokrát nahoru vyleze i Kvetoucí Pampeliška, ale při výkonu jí někdo pomáhá. Zkouší to pak i sama, což se jí nedaří. Tak s ní uzavřu pěkně hloupou sázku o sojový špalíček. Tvrdím, že tam vyleze, zatímco ona naopak tvrdí, že tam nevyleze. Hádejte, kdo vyhrál? Je tu taky most do hradu, ale ten má zábradlí dřevěné a pěkně namrzlé a kluzké, a tak to ani nezkouším, protože si nemyslím, že by to nemuselo dopadnout dobře a Planoucí Růže nemá ráda, když kluci dělají nebezpečné kousky.

Ještě se chvíli vykláníme z ochozu nad Vltavu a potom už jdeme pomalu dolů, cestou se pokusím Kvetoucí Pampelišku zabít a na první pohled to vypadá úspěšně, ale když se o tom s Kvetoucí Pampeliškou bavíme, přihlásí se Šuri s tím, že to viděl. Po pravdě, moc mu to nevěřím, protože na to neupozornil ihned, ale až když mohl slyšet náš rozhovor a taky zcela otevřeně prohlašoval, že má za sebou radši Kvetoucí Pampelišku než mne.

Zpátky jdeme v podstatě stejnou cestou, jen se tentokrát vyhýbáme zkratce a jdeme hezky po silnici. Cestou už se těšíme na bramboráky, které budeme dělat tento večer. Už nevím, kdo s tím přišel, ale dohodneme se cestou, že se půjdeme koupat do tůňky, která je kousek pod chatou. Tedy Šuri, Kvetoucí Pampeliška a já, myslím, že nikdo jiný se k tomu zpočátku nehlásil, i když pak se ještě přidá Černomořská Sasanka. Cestou mi samozřejmě Kvetoucí Pampeliška pořád utíká, své jedinečné příležitosti jsem vlastní hloupostí propásl a další už čekat nemohu. Šuri nám taky cestou vypráví jednu příhodu z knížky o horolezcích, kterou tu má s sebou. Vypadá to, že tam každou chvíli někdo umrzne, ačkoli nakonec to prý všichni přežijí a na Eiger se dostanou. Jako knížku před spaním bych ji tedy nechtěl, protože bych v polovině usnul a nevěděl bych, že to dobře dopadlo. Místo toho by se mi v noci zdály děsivé sny.

Pomalu se stmívá a blíží se čas baterek. Mám v batohu čelovku, do které jsem si koupil přes Radima od jednoho jeho kamaráda trojdiodovou náhradu žárovky. A tak samozřejmě hořím nedočkavostí vyzkoušet ji v praxi. Sněhová Lilie tu má prozměnu s sebou čelovku, kterou si před nedávnem koupila od Tondy[4], kupodivu za stejnou cenu jako já tu žárovku, za 350 korun. Ale jako na potvoru svítí Měsíc, a tak nemáme pro naše baterky žádné využití. Blížíme se k závoře, u níž bychom si mohli dát teplý čaj. Index totiž nosí celý den na zádech termosku Kvetoucí Pampelišky a ona navrhla, že bychom se z ní konečně mohli napít. Tato situace mne ani moc nepřekvapuje, protože u sebe už jsem si zvykl, že termosku nosím celý den na zádech, abych ji večer slavnostně vypil, tak už ji raději ani nevozím s sebou. Jenže u závory Kvetoucí Pampeliška

[4] Hmm, tak nevím, myslíte, že vaše vnoučata budou znát Tondu?

prohlásí, že už to asi nemá smysl a bude lepší vypít čaj až na chatě. Stejně tam bude zima.

U závory je taky křížek se svatým obrázkem, a tak můžeme využít baterky, abychom se na něj podívali. Sněhová Lilie je bohužel o něco málo rychlejší. Další obrázek je sv. Jiří u bizonů, tady to vyhraju já. Cestou zabil Velký Grizzzly nejprve mne a pak ještě Kvetoucí Pampelišku. A přitom jsem jí říkal, že už se mne nemusí bát, ke své smůle mi to nevěřila. Pak už je to z kopce, přesněji už před závorou Kvetoucí Pampeliška prohlašovala, že k té se vždycky těší, jede-li sem z Budějc na kole, protože od závory je to vždycky z kopce. Ale nějak se nám to nezdá, protože to není ani po rovině. Z kopce se dá dobře klouzat, což je bezva rychlé. Akorát na to, abych předběhl Sněhovou Lilii k dalšímu obrázku, k němuž se ji snaží Kvetoucí Pampeliška dovést dřív než mne. Ale to se jí nemůže podařit. U posledního obrázku je dřív Sněhová Lilie a taky u něj Šuri zabije Velkého Grizzzlyho, ačkoli my to ještě nevíme.

U chaty mohu posvítit Kvetoucí Pampelišce k odemykání, i když se na to dostatečně nesoustředím a musí mne upozornit, abych jí svítil. Když jsme vevnitř, přináší Šuri Kvetoucí Pampelišce dárek v podobě ledových desek, které sebral kdovíkde venku. Dneska totiž mrzlo a dokonce i trochu sněžilo. Kvetoucí Pampeliška řekne, že si tu jednou rozbíjeli ledové desky o hlavy a byla to hrozná legrace. Jdeme tedy ven a jediný, kdo je ochoten nechat si rozbít led o hlavu jsem já. Je to fakt dobré. Vůbec to přitom není cítit. Jdeme pak s Kvetoucí Pampeliškou hledat další desky, ale u pumpy ani v sudu pod okapem nic není. Musíme dolů k tůňce, do níž se pak půjdeme koupat. Polovina je zamrzlá, a tak se nad ní nakloníme a vyndáme si desky, které si pak vzájemně omlátíme o hlavy. Fakt je to legrace. Běžíme potom do chaty, cestou Kvetoucí Pampelišku zabiju, i když ona tvrdí že teď už to není fér, jelikož už jsme stejně oba mrtví a kdyby si myslela, že jsem její vrah, nikdy by sem se mnou sama nešla.

Vevnitř si dáváme čaj z termosky a dáváme se pomalu do dělání bramboráků. To znamená opět oloupat horu brambor. Během toho přemýšlíme, jak vyhodnotit hru na vraha. Je tu totiž už někdo, kdo má zabít sám sebe, jenže nemůže samozřejmě zjistit, jestli je ještě někdo nezabitý ve hře, kdo má zabít někoho jiného než sebe. K tomu říkám, že už jsem mrtvý, ale nestihnu už dodat, že by mi tedy mohli dát ostatní papírky, podle nichž bych poznal kolik je živých. Planoucí Růže mi totiž hned vyčte proč to říkám, když to třeba ona neví. Myslel jsem přitom, že naši část cyklu vnímali ostatní. Ale je fakt, že Planoucí Růže vnímá téměř výhradně

Veselého Balónka a naopak, a není tedy divu, že o ničem neví. Ale vychází najevo, že jediný živý už je stejně Šuri a že tedy byl jediný cyklus. Což nás těší, že to tak pěkně vyšlo. No, byla to pro mne trochu úspěšnější hra než posledně a předposledně, ale stejně mám ještě co pilovat. Nějak mám pocit, že v téhle hře nikdy nemohu být se svou povahou dobrý.

Během toho vaříme na kamnech čaj, a když je hotový, navrhuji, že bychom se tedy mohli jít vykoupat, dokud je teplý čaj. Ostatní trochu udivuje, že mám s sebou plavky. Ani sám nevím, proč jsem si je vzal, nějak se mi při balení dostaly do rukou. Asi proto, že u Kvetoucí Pampelišky nikdy není jisté, kdy bude chtít vlézt do jaké vody. Druhá otázka je, proč jsem si ty plavky bral, když ony přece nejsou nutnou podmínkou ke koupání. Šuri jde třeba bez plavek. Jenže mne už tahle turisťácká společnost naučila, že se to našim holkám tolik nelíbí. Planoucí Růže to vyloženě nemá ráda a Kvetoucí Pampeliška je taky raději, když se kluci koupou v plavkách. Kvetoucí Pampeliška tu má plavky celoročně, jinak by asi do vody nelezla. Nejprve se tváří, že by s námi šla i Černomořská Sasanka, ale nakonec ji s těmi hovory o plavkách a neplavkách vyvedeme natolik z rovnováhy, že tam raději hupne až chvíli po nás. Převlékám se tedy do plavek a pak čekám jen v tričku na to, až Šuri dopije čaj. Kvetoucí Pampeliška se sice taky převlékne do plavek, ale zase si na ně vezme několik vrstev, aby jí zatím nebyla zima. Během čekání odepisuje mamince, která se ptala, jak se tu máme, ale nepíše jí, že se jdeme koupat.

Konečně Šuri dopil čaj a trochu se přisvlékl, abychom mohli běžet do vody. I Kvetoucí Pampeliška sejme trochu vrstev. Voda mi ani nepřijde moc studená. Než do ní stihnu vlézt, je Kvetoucí Pampeliška venku a běží se rychle zase ohřát. To já si pak ještě zkusím rozrážet holeňemi led, což je pro mne zcela nový pocit. Vylovím přitom dvě krásné ledové desky, ale ani Index ani Divoká Orchidej, kteří se na nás přišli podívat, si je nechtějí nechat rozbít o hlavy. Naštěstí je tu Velký Grizzzly, který proti rozbití desek o jeho hlavu nic nemá. V chatě musím chvilku čekat a schnout, protože jsem si zapomněl ručník. Kvetoucí Pampeliška je tak hodná, že mi ručník půjčí, ale musím počkat až se převlékne. Teď je člověku krásně teplo.

Taky večer rozpočítáváme peníze a nevím proč to zase musím psát a počítat já, to už mě tady několikrát někdo nazval vůdcem výpravy. Přitom, co jsem to za vůdce, když jsem hloupě koupil na cestu sem o jeden lístek víc. Kvůli tomu se taky málem pohádáme, protože Veselý Balónek se pořád vnucuje s tím, že by za sebe ten lístek zaplatil, ač na něj nejel. S tím nemohu souhlasit a nakonec s tím přece nemůže souhlasit žádný slušný turisťák. Když takhle se stejně cena lístku na hlavu zvedne jen asi o deset korun. Někde jsem se stejně asi přepočítal, protože nakonec u mne zůstane asi o třicet korun víc. Aspoň budu mít za co koupit do vlaku brambůrky.

Potom si sedáme ke kamnům, kde je nejtepleji. Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou se zase učí básničku, což znamená, že si pořád dokola opakují její verše, k čemuž jim párkrát přečtu úvod. Mezitím je hotové těsto a můžeme konečně začít smažit. Ze začátku jíme hotové bramboráky trochu živelně, ale pak se ustanoví pevný řád, jíme je po dvojicích a v pevně daném pořadí. Kvetoucí Pampeliška přivezla k bramborákům zelí, což jsem nikdy nejedl a ani mi to nepřijde jako dobrý nápad, tak jsem docela rád, že se o bramboráky dělíme s Indexem, protože ten si na ně taky nedává zelí. Abychom se krom smažení bramboráků věnovali trochu povznášení ducha, navrhne Sněhová Lilie, že bychom si mohli něco předčítat, a tak pak předčítám Edisona od Nezvala. Ale pořád do toho někdo mluví. Ještě než jej dočtu, zvednou se Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou a rozhodnou se přemístit vedle do pokoje, kde se chtějí chvíli věnovat učení. Osmnáctého prosince totiž chtějí jít na zkoušku z nějaké pravděpodobnosti. Tak tak si můj přednes vyposlechnou celý.

Jenže na učení stejně nemají moc klidu. Nejprve je u nich Šuri a opustí je teprve když se s nimi „vsadí“, že se nenaučí za půl hodiny tři věty. Ty uvozovky tam píši naprosto úmyslně. Podle mne to vůbec žádná sázka nebyla, protože se s holkama vůbec nedohodl na tom, oč se vsází a tvrdil, že si to určí on až vyhraje. Navíc si nedostatečně definovali, co to znamená naučit se tři věty. Nakonec obě strany tvrdily, že vyhrály. Holky se sice naučily tři věty, ale bez důkazů. Tak si nakonec myslím, že prostě Šuri chtěl holkám naznačit, že se tu stejně nic nenaučí.

Po chvíli projeví Sněhová Lilie zájem něco si opět předčítat, jenže tu nemáme žádnou knížku. Tak musím jít tentokrát já vedle do pokoje, abych se zeptal, jestli tu něco nemají. Kvetoucí Pampeliška mne odkazuje na skříňku v rohu, kde nacházím skutečně nějaké knížky. Můj zrak samozřejmě zabrousí na rodokapsy a podobný styl pokleslé literatury. Když je uchopím do rukou a chystám se je odnést vedle na ukázku, trochu se to Kvetoucí Pampelišce nelíbí. Má totiž strach, abychom ji a její rodinu nesoudili podle této literatury a nemysleli si snad, že doma čtou jen tohle. Prý je to zcela naopak, sem odvezli knížky, které doma normálně nečtou. Uklidňuji ji, že něco špatného si o nich přece nikdo nemůže myslet, protože sám považuji za naprosto normální, že na chatu si člověk spíš odveze to, co se mu moc nelíbí, nebo co čte jen v opravdu volném volném čase[5]. Odnáším tedy knížky vedle a hned jak zavřu dveře, prohlásím hlasitě na vysvětlenou, že jde sice o literaturu nekvalitní a nehodnotnou, ale není to tím, že by u Frčálů[6] doma nic jiného nečetli, ba právě naopak. Soudě podle hovoru odvedle to holky slyšely. Později to Kvetoucí Pampeliška zhodnotila, že by snad bylo lepší kdybych mlčel, holkám se prostě jeden nezavděčí.

Mezitím jim tam Index nosí bramboráky a pak tam s Indexem jíme i naše bramboráky. Index holky krmí, protože tyto si nechtějí upatlat ruce a potažmo skripta. Taky nesu holkám čaj a vůbec tam mají rušno, ale alespoň jim můžeme s Indexem vysvětlit pár pravděpodobnostních pojmů. Index totiž říkal, že ačkoli absolvoval jen jednu informatickou přednášku *Úvod do pravděpodobnosti*, je schopen s nabytými znalostmi vysvětlovat holkám látku pokrytou několika přednáškami pro matematiky – statistiky. Krom holek tu leží Velký Grizzzly a čte si v časopise. Našel tu totiž kdesi svázané staré Květy.

Vedle v kuchyni se zatím pustili do takové hry, kdy Šuri předčítá ze zpěvníku písničku a nechává osazenstvo hádat vždy poslední slovo či dvě z verše. Jak jsme tak občas u holek, je vidět, že je učení ale vůbec nebaví. Kvetoucí Pampeliška neustále sahá po Koktejlu či Oceánu, kteréžto časopisy si přivezla s sebou. Divoká Orchidej má o něco lepší morálku, nebo se tak spíš tváří. Zkouším jim jedno lemma umělecky přednést, ale kupodivu je z mého přednesu nepochopí. Postesknu si tedy, jaká to škoda, že tu nemáme tabuli, abychom jim mohli látku přednést. O přednášku však děvčata zájem projeví, a to na jakékoli téma. Shodou okolností se tu nacházejí dvě školní mapy. Jedna všeobecná mapa světa a jedna mapa světa s těžbou nerostných surovin. Je tedy jasné, že máme-li jim s Indexem přednést jakou přednášku, musí být ze zeměpisu.

Nejprve si však musíme umýt ruce a rozbalit mapy. Hned na za-

[5]Když jsem řekl „volném čase“, tak Kvetoucí Pampeliška prohlásila, že ona čte přece všechny knížky ve volném čase, snad když sem dám dvě „volném“, naznačím tím, že jde o ještě mnohem volnější čas než je normální volný čas. Ale na definici se mne radši neptejte.

[6]Aha, asi tušíte, že Kvetoucí Pampeliška má pěkné zvukomalebné příjmení Frcalová. Možná ale netušíte, že když jsem posílal její jméno na přihlášku do SMIKu, posílal jsem je mejlem bez použití diakritiky. Kdosi na druhé straně nesprávně zreprodukoval zpátky jméno Kvetoucí Pampelišky a tak nakonec byla uvedena jako Frčálová. Myslím, že teď už se toho nezbaví.

čátku pak jde slečna Frčálová na chvilku pryč. Přednášku zahajujeme pro laiky možná poněkud překvapivým sdělením, že Země se skládá z devíti polokoulí. Na mapě je to však jasně vidět. Následuje ukázání několika důležitých míst na mapě a poté necháme holky ukázat, kde jsou České Budějovice, které slečna Frčálová umístí do Tichého oceánu a Chotoviny, jež Divoká Orchidej umístí kamsi k Čadskému jezeru. Když chodí k mapě Divoká Orchidej, tak se k ní Index chová poněkud důvěrně, kvůli čemuž se slečna Frčálová neustále hlásí a upozorňuje na to. Prý jde buď o harašení, nebo týrání svěřené osoby. Což však odmávneme s tím, že jí pak uvedené pojmy vysvětlím v kabinetu. Poté projeví slečna Frčálová zájem vědět, co je to tam ještě za třetí mapu. Jde opět o mapu těžby nerostných surovin, stejnou, jaká už zde visí. Přesto ji rozbalíme, abychom slečnu Frčálovou přesvědčili. Přitom se nám podaří shodit obě již visící mapy. Ještě řekneme něco k těžbě nerostných surovin, ale to už holky prohlašují, že nejspíš nevíme o čem mluvíme, nechápu proč. Jako ukazovátko jsme našli hadici z umělé izolační hmoty. Podle toho taky vypadá přesnost ukazování.

Po přednášce relaxujeme. Kvetoucí Pampeliška si pročítá Koktejl a občas nám z něj něco přečte. Je tam fotka autorky jednoho článku, absolventky matfyzu na Komenského univerzitě v Bratislavě. Tuto fotku si prohlédneme všichni jako fotku typické absolventky matfyzu. Ale s tou typičností nemohu souhlasit, protože už jen slečny, které jsou tu s námi nejeví pražádnou podobnost se slečnou či paní na obrázku. Pak nám Kvetoucí Pampeliška předčítá něco z těch tlustých Květů. Taky za námi přišel Velký Grizzzly s malým štamprlátkem, do kterého každému odlévá kousek z té jediné láhve vína, kterou tu máme. Už nám takhle rozlil jednu dávku před večeří. Divím se, že to vyšlo na třikrát. Přitom prý Velký Grizzzly dává Sněhové Lilii dvojnásobné dávky, protože by ji rád opil, ačkoli sám ví, že při tomhle množství to není dost dobře možné. Alespoň mohu ukázat holkám parádičku se štamprletem a Kvetoucí Pampeliška je konečně ohromená. Kdyby pro nic jiného, pro tuto chvíli stálo zato sem jet.

Taky si pořád říkáme, že by bylo dobré dělat to ovocné fondue, ale nikdo z nás čtyř, kdo jsme tu v pokoji, nemá dost vůle opravdu se za tím účelem zvednout. Raději si ještě polechneme vyprávění o práci potápěče, které nám čte Kvetoucí Pampeliška z Květů. Potom přichází Velký Grizzzly, chtěje povzbudit naši aktivitu. Začne proto mlátit Kvetoucí Pampelišku hadicí[7], kterou jsme před tím používali jako ukazovátko. V tom mu začnu samozřejmě bránit. I v tom, aby mlátil Divokou Orchidej, která odchází zrovna na chvíli pryč. Ale zase tak dlouho se nepereme. Sedím potom na stole a za chvíli přichází opět Velký Grizzzly s chomoutem z již tolikrát zmiňované hadice. Předává mi jej tak, že chvíli máme v chomoutu hlavu oba. Pak jej stejně předávám Kvetoucí Pampelišce, ale musíme ji s Velkým Grizzzlym oba držet, protože se jí do chomoutu nechce. Mezitím přišla zase Divoká Orchidej, sedla si kousek od nás a my jsme se pokoušeli trefovat jí chomoutem na hlavu. Netrefil jsem se ani jednou, zato Kvetoucí Pampeliška se trefila. Ach jo, s Kvetoucí Pampeliškou se prostě měřit nemohu, protože ona je přece jihočeška.

Potom už jdeme vedle do kuchyně za ostatními, kde Planoucí Růže s Veselým Balónkem krájejí ovoce na kousky a rozdělují rovnoměrně na talířky. Tak proto asi přišli za námi několikrát Veselý Balónek nebo Planoucí Růže a hledali v pokoji talířky. K tomu mlátí Sněhová Lilie se Šurim polínky do kamen a nechávají nás hádat, jakou matematickou větu vyklepávají. Pro ilustraci jedna z nich byla myslím ta, že spojitá funkce nabývá na kompaktním intervalu alespoň jednoho extrému. To nejprve Sněhová Lilie jednou klepla jako začátek intervalu, potom klepal Šuri tak že nejprve zrychloval a pak zpomaloval, nebo naopak. Nakonec opět Sněhová Lilie uzavřela interval. Ještě jich bylo několik, ale větu o dvou policajtech, o níž jsme si řekli, nám neukázali.

Někdo má taky námitky proti tomu, že to ovoce má každý zvlášť na talířku, protože je to přece fuk, když to budeme namáčet, ale já proti tomu nic nemám. Nakonec stejně to ovoce budeme čokoládou polévat, protože na to, abychom si je namáčeli, nemáme čokolády dost. Rozehříváme tedy dvě čokolády na vaření a dvě bílé čokolády. Potom si do nich každý namočí jeden či dva kousky banánu, jablka či hroznového vína a nakonec to Sněhová Lilie a Veselý Balónek rozlejou rovnoměrně po všech talířcích. Je to fakt dobré. Potom už se nám nic nechce dělat. Přesouváme se vedle do pokoje, kde je přece jen tepleji a ještě bychom si mohli zahrát nějakou hru. Navrhuji šarády. Jen Divoká Orchidej a Černomořská Sasanka si raději lehají do spacáků, pravda je, že už máme skoro dvě hodiny.

Už nevím, kdo vymyslel jaké dvousloví, ale vím, že jsem ani jednou neuhodl jako první, přitom jsem se chtěl dneska tolik předvádět. Myslím, že první dvousloví bylo „hustá atmosféra“, vymyslel ho Šuri a předváděla

[7] Ne nadarmo se říká, že ženu ani květinou neuhodíš…

ho snad Sněhová Lilie. Ještě předváděla na konci „vlivného politika“, což mi přišlo fakt těžké. Politika jsme jakž takž pochopili, ale na to, že je vlivný jsme nepřišli, nakonec jsme uvedli jen nějakou aproximaci. Planoucí Růže předváděla „úplné prdky“, což se jí za pomoci ježečka podařilo docela úspěšně. To vymyslel Veselý Balónek, ale co předváděl on a Kvetoucí Pampeliška, to už si fakt nepamatuji.

Spát jdeme asi ve tři. Šuriho knížka se jako čtení před spaním naštěstí neujala, místo toho dostala Kvetoucí Pampeliška do ruky Květy, kde si našla pohádku. Hrozně dlouho jsme ale se čtením čekali na Veselého Balónka a Planoucí Růži, kteří šli zakopávat slupky kus od chaty. Teď zjišťuji, že už si nepamatuji o čem ty dvě pohádky, které nám postupně přečetla, byly, ale stejně jsem slyšel jen polovinu první z nich a pak jsem se probral jen na to, abych řekl Kvetoucí Pampelišce, že je to hezké, a něco jako že ještě nespím.

Chvilka poezie XII

Těšíš se na bramboráky?
Palačinky, vondů taky?
Tak sis měl vzít kartáček,
nebo spoustu natáček.

Já mám radši koláček,
nebo snad pár školaček?
Uvidíme, co dřív přijde,
ten dřív mele.

A jak si ustele,
po návštěvě v kostele.
Tak si taky lehne,
už se ani nehne.

A bude celý den jen spát,
pak se bude furt jen ptát.
Co je verš a co je řádek,
to je jenom pro pořádek.

Řečí kolem těch je moc,
dík za pomoc.
Dobrou noc,
výpomoc.

Nám zplna hrdla popřála,
sekretářka ministra Dostála.
Pak vyhodili Hybálkovou,
mysleli, že vyhodili Hubálkovou.

Ale bohužel vyhodili Hybálkovou,
Růženu z okna.
Dopadla tvrdě,
zvedla se však hrdě.

A setřela slzy z očí,
řekla, že už se vším končí!

Neděle 6. prosince

Ráno se probouzím něco před devátou a koukám, že Kvetoucí Pampeliška už je vzhůru a čte si muminky. Po deváté vstane a já nedlouho po ní. Kvetoucí Pampeliška však jen co zatopí v kamnech, jde se do pokoje učit. Když už jsem sám v kuchyni, chystám se, že budu dělat palačinky. Nejprve se však ptám holek vedle, z kolika litrů mléka je mám dělat. Dostane se mi odpovědi, že z co nejvíc. Než je začnu smažit, přijde sem Kvetoucí Pampeliška a později Šuri a Divoká Orchidej s Indexem a taky Černomořská Sasanka. Ostatní vstanou až po několika palačinkách, ačkoli Velký Grizzzly se vždy, když kolem něj někdo projde, ptá, jestli už se palačinky dělají.

Zbytek dopoledne se věnujeme jen palačinkám. Aspoň že jsou dobré. Kvetoucí Pampeliška tu našla konzervu bez popisku, o níž usoudila, že to určitě bude kondenzované mléko, protože jiné konzervy se u nich nevyskytují. A opravdu jí to vyšlo. Samozřejmě opět určujeme pevné pořadí, protože jinak by vládl chaos. Kvetoucí Pampeliška a Velký Grizzzly si vyzkouší obracení palačinek ve vzduchu a jejich pokusy jsou pochopitelně úspěšné.

Po jídle se věnujeme úklidu chaty a řezání dřeva. K řezání dřeva se jdeme s Indexem přidat, až když jsou Velký Grizzzly s Kvetoucí Pampeliškou v plné práci. Je tu jen jedna koza, ale zpočátku se zdá, že na ní mohou řezat i dvě dvojice. Postupně se však ukazuje, že tomu tak není. Hned jak s Indexem přijdeme a najdeme pilu, hned se na ně vytáhneme a přeřízneme jednu kládičku dřív než oni, ale později se ukazuje, že Index není jako Velký Grizzzly, i když si jej a Divokou Orchidej nedávno spletl Přiletěl-z-Vesmíru s Velkým Grizzzlym a Sněhovou Lilií. Prý viděl kluka s velmi krátce střiženými vlasy a vedle něj holku s tmavými vlasy, což mu k identifikaci postačilo. Navíc nám vždycky Kvetoucí Pampeliška vezme tu nejlepší kládu a na nás zbývají samé tenké. Pak se na nás vytahuje, ale podle mne když na chvíli odběhla, řezal Velký Grizzzly stejně rychle jako s její pomocí. Koza není zdaleka tak stabilní, jak by se mohlo na první pohled zdát. Pořád ji musíme narovnávat, až nakonec neustojí naše mohutné řezy a rozpadne se. Kvetoucí Pampeliška sice tvrdila, že to byla vina naší dvojice, ale rozpadlo se to přece na jejich straně. Kvetoucí Pampeliška tedy našla jeden hřebík, který pak do kozy Velký Grizzzly zatloukl. Pak ještě Index (alespoň myslím) našel celou krabici hřebíků, přitom Kvetoucí Pampeliška už daší hledání vzdala.

Musíme tedy s Indexem řezání nechat, chceme-li kozu zachovat v trochu funkčním stavu. Mezitím vedle nás Šuri štípe dříví. Přímo na špalku za zády

Velkého Grizzzlyho, který je z toho poněkud neklidný. Potom Šuri odešel a protože dřeva už máme nařezáno dost, také jej štípeme. Štípat chceme samozřejmě všichni, a tak se musíme pravidelně střídat. Nejvíc času si rezervuje Kvetoucí Pampeliška, která vyrábí třísky. V chatě je mezitím uklizeno, a tak se můžeme pomalu vydat k nádraží. Draka necháváme tady, protože je nemocný.

Cestou si Kvetoucí Pampeliška vzpomněla, že jsme zapomněli vynést odpadky. Snaží se přesvědčit Indexa, aby tam zaběhl, ale jemu se vůbec nechce. Naproti tomu si Kvetoucí Pampeliška vůbec nevšímá toho, že se k tomu nabízím, tak nevím, jestli se jich vůbec chtěla zbavit. Její táta sem ve středu přijede, a tak je to skoro zbytečné se vracet. Taky je však možné, že tím, že si mne Kvetoucí Pampeliška nevšímala, mi chtěla ukázat ten způsob, který vymyslela proto, abych se začal těšit domů. Pokud jsem to pochopil správně, tak součástí toho bylo, že by se chovali, jako bych tu nebyl[8]. Je u toho Veselý Balónek, a tak když pak začne Kvetoucí Pampeliška s Divokou Orchidejí říkat něco o tom, že je nás pět (poblíž byl ještě Šuri) a nikdo jiný tu není, vztáhne to na sebe. To vím proto, že jsem pak v autobuse zaslechl, jak o tom Veselý Balónek říkal Planoucí Růži. Neměl jsem sice sílu vyvádět ho z omylu, ale celá situace mi přišla poněkud nešťastná.

Na nádraží zjišťujeme, že je výluka a do Rybníka pojedeme náhradními autobusy. Šuri kupuje lístky, tentokrát ve správném počtu. V autobusu si dokonce máme kam sednout, sedám si vedle Kvetoucí Pampelišky, ale hned zase vstávám, abych jí urovnal batoh. Má ho totiž opřený o dveře, což v ní vzbuzuje obavu, že až je řidič otevře, vypadne její batoh ven. Musím tedy několikrát přeskočit velkého psa, ležícího zde v uličce. Nevím, nevím, jak mu to bylo příjemné. V Rybníku přitom vypadává Indexův batoh. Přestupujeme do vlaku. Kvetoucí Pampeliška si sedá vedle Velkého Grizzzlyho, i když poté, co si to uvědomí, chce uvolnit místo Sněhové Lilii a Velký Grizzzly ji musí přidržet na místě téměř násilím. Už nevím jak k tomu došlo, Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou tvrdí, že na Silvestra přeperou Indexa, což jim nevěřím, a tak se s Kvetoucí Pampeliškou vsadíme o sojový špalíček. Ale myslím, že prohraji, protože Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou už Indexa nějak přesvědčí, aby prohrál. Samozřejmě nikoli svou fyzickou silou či obratností. Taky se

[8]Což je přesně způsob, který by se dal od holky čekat, normálního kluka by něco podobného nikdy nenapadlo.

bavíme o tom, že bych rád napsal román, ale sám tam nemůžu psát o holkách, protože jim vůbec nerozumím, a tak bych případně potřeboval nějakou slečnu, která by to po mě četla a opravovala vyložené nesmysly. Planoucí Růže s Kvetoucí Pampeliškou tvrdí, že je to sexismus, ale to si vůbec nemyslím a Divoká Orchidej se mě zastane řkouc, že bych určitě nebyl schopen psát román o holkách. Možná tím ve skutečnosti myslela, že bych nebyl schopen napsat román o čemkoli, natož o holkách, ale nakonec je to celkem jedno, protože na to stejně asi nenajdu čas a veškeré mé psací kapacity zaplňují prozatím tyto deníčky a v dohlednu to bude nejspíš pokus o disertaci.

V Budějcích nás opouští Kvetoucí Pampeliška, jde domů, kde budou mít večer bažanta s knedlíky, ona samozřejmě bez knedlíků, totiž bez bažanta, promiňte mi přeřeknutí. Kupuji tu brambůrky a jdeme do vlaku. Ten je docela natřísknutý, a tak samozřejmě nenacházíme jedno kupé, do něhož bychom se vešli všichni. Jdu jako poslední kolem kupé, ve kterém se usadili Planoucí Růže, Divoká Orchidej & Index a prý je tu ještě jedno místo volné. Myslím, že by sem spíš patřil Veselý Balónek, a tak jdu ještě dopředu, kde ho na to upozorňuji, ale on už sedí s ostatními v jiném kupé. Ptá se, jestli je tam Planoucí Růže sama a když zjistí, že nikoli, ztratí zájem. Vracím se tedy zpátky. Cestou jsem se nějak zasnil a zamyslel, a ani nikdo jiný nebyl moc ukecaný. Planoucí Růže nás po chvilce opouští a povídá si radši s Veselým Balónkem v chodbičce. V Táboře vystupují Divoká Orchidej s Indexem. Potom si Veselý Balónek & Planoucí Růže sedají ke mně do kupé a povídají si o všeličem. O tom, že si musíme připravit na Silvestra spoustu her, protože tam nebudeme vařit. Ona si bere na starosti noční hru. Nejprve se jí moc nechce, protože by ji pak nemohla hrát, ale pak jí Veselý Balónek řekne, že to přece nemusí být hra s tajemstvím, ale s pravidly, což ji přesvědčí. Pak si povídají o jacíchsi *jupících*, nebo možná *japících*, nevím vůbec jak se to píše a ani výslovností si nejsem moc jist. Pochopím, že jde o mladé nadějné lidi, kteří se chtějí dostat do parlamentu. Dělají takové zvláštní gesto rukama.

Taky se jdu podívat na Sněhovou Lilii, což řeknu s tím, že tam půjdu, pokud to Veselému Balónkovi a Planoucí Růži nebude vadit. Oni řeknou že by jim to vadilo, ale pak mne Veselý Balónek správně upozorní, že jsem použil implikaci, a tak mohu pravdivost tvrzení zachovat, i když odejdu. Ale je fakt, že ve vedlejším kupé není možno setrvat, protože ven není slyšet, co si povídají a dovnitř si není kam sednout. V Praze jsme myslím kolem sedmé. Za chvíli mi jede vlak domů, a tak se loučím s ostatními.

Zalomím si s každým palec takovým zvláštním způsobem, o kterém prý Veselý Balónek prohlásil, že už to nikdy dělat nebude, a vida ho.

Chvilka poezie XIII

Jedna tužka figuruje,
jedna muška poletuje.
A ač nemá kompasu,
letí Idě do vlasů.

A za velkého halasu,
vrazí přitom do čela.
A tak víla dopěla,
svou druhou tesknou píseň.

Na které se skvěla plíseň,
a když píseň skončila.
Žízeň jsem už pozbyla,
a co bude dále?

Zaplatíš penále,
a nauč se říkat er.
Jinak se ze mě stane boxer,
do držky však nedostaneš.

Ani nikam jinam,
lehneš si na divan.
Zjistíš, že na tobě leží Ivan,
řekneš: „Váňo, Váňo, Ivane."

Nastěnka čeká, mráz ji leká,
Ivánek nikde, v křoví heká.
Je mu špatně z kotle boršče,
a to si ani nedal mor(š)če.

Spokojil se s desertem,
a odvětil se žertem:
Mám se zeptat Lilie?
Ta tě asi zabije.

Zeptej se radši Orchideje,
kam to s tím naším světem spěje.

Silvestr

Místo děje: *Fryšták a okolí*
Časové období: 28. 12. 2003 – 1. 1. 2004

Zapsal: *Strašlivý Uragán*
Osoby a obsazení: *Členové Turistického oddílu MFF UK a jejich známí. Jmenovitě: Planoucí Růže, Veselý Balónek, Sněhová Lilie, Velký Grizzly, Kvetoucí Campeliška, Bára, Divoká Orchidej, Index, Lesní Jahůdka, Luční Kobylka, Táda, Jitka a autor*

Protože tento deníček vznikl na výslovné přání Kvetoucí Pampelišky, komu jinému bych jej měl věnovat? Stejně ji mám ze všech nejradši.

Úvod

Tak tenhle deníček jsem fakt psát nechtěl a jestli ho někdy najde maminka, babička nebo brácha, nejspíš se na mě budou koukat dosti divně, pokud mne přímo nevyčlení z rodiny. Na Silvestra jsme totiž jeli letos do Salesiánského centra mládeže (nevím přesně jak se to jmenuje) do Fryštáku u Zlína, kde pro nás sehnala Kvetoucí Pampeliška místo.

Neděle 28. prosince

Když mne Kvetoucí Pampeliška žádala o napsání tohoto deníčku, říkala k tomu, že by ji velmi zajímalo, co jsem si o tomto Silvestru myslel. Ptal jsem se jí raději několikrát, myslí-li to vážně, ale pokaždé odpověděla kladně. Přesto se v této verzi jejímu přání poněkud zpronevěřím a přidržím se povětšinou raději názoru Sněhové Lilie, podle níž přece své názory vůbec psát nemusím, že ani nikoho nezajímají. Tento názor považuji za velmi realistický a ve většině případů s ním i souhlasím. Pokud mi snad něco ujelo, posuzujte to prosím s tím, že vás mám mnohem raději, než své názory.

Do našich úvah o tom, kam bychom mohli jet na letošního Silvestra, vstoupila Kvetoucí Pampeliška s tím, že ve Fryštáku v Salesiánském středisku pořádají salesiáni Silvestra a mají tam zatím spoustu míst volných. Prý tam budou mít pro účastníky program, ale nemusíme se ho účastnit. Přišlo nám to jako dobrý nápad, protože podle našich odhadů by nás jelo asi deset a v tomhle množství je trochu problém najít chatu, kam bychom se všichni vešli. Tuším, že koncem listopadu jsme tedy za pomoci Kvetoucí Pampelišky, její kamarádky Vendy z Budějc a Vendiny sestry, která dělá ve Fryštáku kuchařku, objednali dvanáct míst. Nepřemýšlel jsem mnoho o tom, kam vlastně jedeme a docela jsem si to začal uvědomovat až před Vánocemi. Před nimi jsme byli ve čtvrtek v hospodě a cestou mi Kvetoucí Pampeliška naznačila, že tím, nakolik se budeme muset účastnit programu, si není moc jista. K tomu dodala, že jej četla a že všichni ostatní z nás by jej snesli, ale u mě si myslí, že ne. To už jsem dostal trochu strach, hlavně z toho, že tam udělám nebo řeknu něco, čeho bych pak mohl litovat. Od začátku s námi měla jet k naší radosti i Bára, kamarádka Kvetoucí Pampelišky z Budějc, a během prosince to navíc vypadalo, že by s námi mohla jet i Lenka, kamarádka Divoké Orchideje z Chotovin, kterou už mnozí z nás známe z loňské návštěvy u Divoké Orchideje na jejich chatě v Řevnicích. K naší lítosti změnila Lenka svůj názor, ale na druhou stranu vzkázala po Divoké Orchideji, že nás někdy pozve na chatu, kterou mají nedaleko Chotovin[1]. Na to už se všichni těšíme, také na to, že si při té příležitosti uděláme výlet do Chotovin do cukrárny Monika, kde prodává Monika, již jsme potkali letos cestou do Vyššího Brodu na chatu Kvetoucí Pampelišky. Místo Lenky s námi

[1]Nikoli bez zajímavosti je, že na návštěvu této chaty jsme se, k mé lítosti, dosud nedohodli, a to už máme konec září dalšího roku.

nakonec pojede Táda, spolužák Divoké Orchideje a Kvetoucí Pampelišky, za nímž tam přijede na Silvestra ještě jeho kamarádka Jitka. Také s námi pojede Luční Kobylka, z čehož mám samozřejmě taky radost.

Dohodli jsme se, že Kvetoucí Pampeliška bude ve Fryštáku asi v 15:40, a tak my z Prahy pojedeme vlakem asi v deset z Hlavního nádraží. Sraz jsem proto určil na tři čtvrti na deset. Píšu sice my, ale proti mému odhadu, že by nás mohlo jet pět, jeli se mnou nakonec jen Planoucí Růže a Veselý Balónek. Od Sněhové Lilie jsem dostal včera SMSku, v níž mne zdravila *Bauer Uragáne* a sdělovala mi, abychom na ni na nádraží nečekali, neboť pojede z Bohumína. SMSka mi přišla z telefonu Velkého Grizzzlyho a chyby v ní, jako třeba zmíněné *bauer*, vznikly prý tím, že se Sněhové Lilii příliš nedařilo zacházet s predikcí telefonu, původně na jeho místě mělo stát *čaues*. Tvé SMSky si, Sněhová Lilie, vážím o to víc, že jsi mi to mohla prostě vzkázat na sraz po Planoucí Růži. Potom jsem ještě dostal SMSku od Kvetoucí Pampelišky, že Táda přijede později, a tak abychom na něj nečekali. Před Vánocemi nám taky Kvetoucí Pampeliška napsala, ať si vezmeme běžky, že si nemusíme brát spacáky, později přidala brusle. V neposlední řadě upozornila všechny, aby si vzali plavky, protože na Nový rok se půjdeme koupat do rybníka.

Na nádraží jsem se tedy sešel jen s Planoucí Růží a Veselým Balónkem. Hned jsme si koupili hromadný lístek a šli k vlaku. Planoucí Růže si posteskla, že nás jede z Prahy tak málo, myslela si, že nás bude víc. Všichni máme samozřejmě běžky, i když nevím, na čem budeme lyžovat. Veselý Balónek má kytaru a Planoucí Růže housle. Cestou k vlaku potkáváme Marbla, pochopitelně to Planoucí Růži zdůvodňuji tak, že jsem to narychlo zařídil, aby nás nejelo tak málo, protože se ukazuje, že Marble a jeden jeho kamarád s námi pojedou až do Přerova, kde přestoupí na vlak do Ostravy. V devět sice jel vlak přímo do Ostravy, ale Marble s kamarádem nastoupili do špatného vlaku, který shodou okolností odjížděl ve stejný okamžik. Stihli si to ještě uvědomit včas, aby vystoupili, ale nestihli už nastoupit do toho správného.

Nacházíme si kupé, kde je jen jedna paní. Ta vystupuje v Kolíně, odkdy máme již kupé jen pro sebe. Marble si sedá k nám, ale jeho kamarád jde vedle, protože si prý chce číst a náš hovor by jej rušil. Cestou si povídáme o Milošovi a Pavlovi. Planoucí Růže s Veselým Balónkem totiž četli jednu z mnoha knížek Miloše Zapletala o hrách, kde vystupoval jako hlavní postava chlapec Pavel, jenž všechny hry vyhrával a vymýšlel k nim různá vylepšení. Paní sedící s námi v kupé se našemu hovoru potichu smála. Teď jsem se koukal do Velké knihy hlavolamů od téhož autora a i tam vystupuje chlapec Pavel, ale není zdaleka tak dobrý a ne vždy se právě jemu podaří hlavolam vyřešit.

Za Kolínem vyndává Veselý Balónek kytaru a Planoucí Růže housle. Chvilku ještě ladí a pak si až do Hulína, kde přestoupíme na autobus, hrajeme a zpíváme písničky. V Pardubicích přistupuje Marblova slečna. Dodnes jsem sice netušil, že Marble má slečnu, ale podle chování je jejich vzájemný vztah zřejmý. Nejvýznačnější písně, které si zpíváme jsou Maso a Muchajde od Buty, Planoucí Růže se k nim naučila krásně hrát na housle a Veselý Balónek na kytaru. V Hulíně vystupujeme a jdeme do centra na autobus. Sice jsme si koupili lístek až do Holešova, ale autobus, do nějž bychom nastoupili v Holešově, vyráží z Přerova a jede přes Hulín, je proto zbytečné, abychom přestupovali víckrát než jednou. Cestou nám Veselý Balónek popisuje, jak by si Miloš s Pavlem hráli v neznámém městě. Třeba by si stoupli před výlohu knihkupectví a pak by Miloš říkal, kdo najde dřív knihu od určitého autora. Pavel by samozřejmě pokaždé zvítězil.

U zastávky autobusu nikoho známého nepotkáváme, i když jsem si myslel, že tady nebo v Holešově bychom někoho potkat mohli. Zjišťujeme, že autobus nám opravdu jede asi za půl hodiny, a tak si stihneme dojít na čaj. Zatímco sedíme v hospodě, dostává Planoucí Růže od Divoké Orchideje SMSku, kde je text přibližně v tomto smyslu: „Už jsme tu. Doufáme, že máte spacáky a že nepřijedete dřív než v pět.“ Tato zpráva obsahuje hned dvě informace, které se neshodují s dosavadními předpoklady. Veselý Balónek proto usoudí, že je to asi vtip, z čímž souhlasíme. Planoucí Růže proto odepisuje něco jako: „Spacáky máme, ale přijedeme už za deset minut.“ V Holešově přistupuje Luční Kobylka, která jela z Rožnova od babičky.

Ve Fryštáku nás již čekají Divoká Orchidej, Index, Bára, Kvetoucí Pampeliška a Lesní Jahůdka. Bára a Kvetoucí Pampeliška se totiž setkali s Indexem a Divokou Orchidejí v Jihlavě a všichni potom přijeli Indexovým autem. Lesní Jahůdka jela z domova, což je myslím v Hranicích na Moravě nebo poblíž. Zde se postupně ukazuje, že SMSka od Divoké Orchideje v žádném případě nebyla míněna jako vtip. Dovnitř nás totiž pustí až po páté hodině a všichni ostatní si s sebou přivezli spacáky. Není už tak jisté, že nám půjčí povlečení, ale doufáme, že ano. Navíc prosakují postupně informace o programu. Vypadá to, že druhá strana asi nepočítá s tím, že bychom chtěli strávit Silvestra po svém. Kvetoucí Pampeliška si proto pořád schovává obličej a říká, abychom se na ni nekoukali, protože, spatřivši naše překvapené obličeje, nesprávně usoudila, že už na ni musíme být naštvaní.

Čekáme ještě na Velkého Grizzzlyho, který má se Sněhovou Lilií přijet autem nedlouho po čtvrté hodině. Kvetoucí Pampeliška mává raději na všechna auta v domnění, že to musí být Velký Grizzzly, ale my si správně myslíme, že nemohou přijet hned po čtvrté. Přijedou asi v půl páté, když už chceme jít vedle do hospody. Zdrželo nás od tohoto úmyslu jen to, že Divoká Orchidej zavolala před půl Velkému Grizzzlymu a dozvěděla se, že jsou už jen deset kilometrů od nás. Bylo to ale dost dlouhých deset kilometrů.

Když jsme všichni, můžeme se přesunout do *turbázy*. Toto označení pak používali Velký Grizzzly a Sněhová Lilie, myslím že bude nejjednodušší, pokud je tu budu používat i já. Dovnitř se bojíme jít, co nás tam asi čeká, nakonec nastrčíme Kvetoucí Pampelišku před sebe a vstupujeme k recepci. Podle dekorací a dalších věcí brzy poznáváme, že se tu bude odehrávat hra na školu kouzel ve stylu Harryho Pottera. Trochu s obavami se podepisujeme v recepci, nechávají si od nás zapsat i e-maily, ale většinu z nich si stejně poznamenají špatně. Také podepisujeme prohlášení o bezinfekčnosti, což jsem už dlouho nedělal. Potom za námi přichází muž v čarodějnickém hábitu, v těch jsou koneckonců oblečeni všichni organizátoři. V ruce má navíc dlouhou hůl nahoře se zbytky kořenů. Ten nás odvádí do jídelny, abychom zde počkali, než si na nás najde čas, aby nás rozdělil do kolejí. Muž si říká Bery a hraje tu úlohu profesora Snapa.

Sice se nám to moc nezamlouvá, ale vypadá to, že nás náhodně rozřadí do čtyř kolejí, Havraspár, Nebelvír, Mrzimor a Zmijozel. Podle toho, v jaké koleji budeme, dostaneme pak přidělený pokoj. Odkládáme si batohy a zanedlouho již nás Bery odvádí kamsi dolů do podzemí. Procházíme pod sítí a potom tmavou chodbou osvětlenou jen svíčkami a vyzdobenou, jako by šlo o jeskyni. V první naší skupince jsme s Luční Kobylkou a Sněhovou Lilií. Sedáme si před místností na zem a postupně chodíme dovnitř. Zde je židle, nad níž visí moudrý klobouk. Každý z nás si sedne na židli a klobouk si cosi zamumlá a na závěr řekne jméno jedné z kolejí. Mě připadne Havraspár, stejně jako Luční Kobylce a později Divoké Orchideji. Sněhové Lilii připadne Zmijozel. Dochází při tom k mírnému faux paux protože ani mě, ani Luční Kobylce, ani Sněhové Lilii se nepodaří zreprodukovat název koleje správně. Příkladně já si myslím, že jsem slyšel *Hadraspár*. Potom sedíme v jídelně, než podobnou proceduru absolvujeme všichni a recepce se uvolní natolik, aby nám mohli přidělit pokoje.

Zatím vyndávají Veselý Balónek a Planoucí Růže nástroje, abychom si mohli zazpívat. Dávám taky Kvetoucí Pampelišce a Divoké Orchideji dopsaný deníček z Ukrajiny. Zrovna jim proto, že u nich za to mám piva. Nová situace se nám moc nezamlouvá, vypadá to, že budeme každý spát jinde. Navíc pokoje nebudou koedukované, a tak ani nemám naději, že bych byl na pokoji alespoň s Luční Kobylkou a Divokou Orchidejí. Nejlépe jsou na tom ještě Bára, Sněhová Lilie a Planoucí Růže, které jsou všechny ve Zmijozelu. Rozhodujeme se po chvilce debaty, že přece jen zkusíme v recepci naznačit, aby nás dali pohromadě, protože jsme s něčím podobným vůbec nepočítali. Naše obličeje asi nevypadají příliš optimisticky, jelikož Kvetoucí Pampeliška si opět schovává hlavu za ruce, abychom se na ni nedívali. Vypadá to, že z toho má trošku výčitky, ačkoli myslím že zbytečně, protože ona sama je překvapena stejně jako my.

Velký Grizzzly jde potom pro přidělení pokoje jako první a zkouší skutečně přednést náš návrh, ale je to úplně bez šance. Nakonec jsem tedy v pokoji z našeho kolektivu sám. Vedle mne bydlí Luční Kobylka a Divoká Orchidej. Naše tři členky Zmijozelu dostaly dohromady jeden pokoj jen pro sebe, máme se tedy alespoň kde scházet. Kvetoucí Pampeliška s Veselým Balónkem, oba z Nebelvíru sice zkoušeli navrhnout, že by chtěli být na pokoji spolu, ale podle očekávání jim to nebylo umožněno. Při čekání u recepce si prohlížíme nástěnku, která je věnována jakémusi duchovnímu a druhou, kde visí program tohoto centra. Musím se přiznat, že ani jedno ve mně nevzbuzovalo příliš příjemné pocity, stejně jako cedulka na dveřích, kolem kterých jsem šel k pokoji. Sdělovala, že za nimi je kaple a mše se tu odehrává pravidelně v sedm třicet ráno. U mne na pokoji číslo sto patnáct je zamčeno a klíč není ani v recepci, vypadá to, že kluk, který tu již bydlí, Vlastík, je kdesi v hloubi domu i s klíčem. Protože nevím, o koho jde, nemyslím si, že by byl dobrý nápad jít ho hledat.

Místo toho si zatím dávám věci vedle do pokoje sto čtrnáct, kde bydlí holky a sedám si k nim. S nimi tu bydlí ještě třetí Katka a ještě jedna holka, ale už si nepamatuji, jak se jmenovala. Od nich se postupně dozvídáme, že všichni ostatní účastníci dostali domů zapečetěnou obálku, v níž se sdělovalo, že studenti musí mít s sebou hábit a spoustu dalších věcí. Nikdo z nás podobný dopis nedostal, proto pochopitelně nemáme nikdo hábit, ani kouzelnickou hůlku, natož studijní literaturu.

Scházíme se potom na pokoji sto dva, kde jsou naše holky ze Zmijozelu. Naše nálada není příliš optimistická. Nevíme, jak se máme vypořádat s nastalou situací. Nikdo jsme nepočítali s podobnou hrou a ani se nám nechce rozcházet se po kolejích, protože jsme sem jeli s tím, že budeme spolu. Navíc nemáme hábity a na večeři, která bude v sedm, máme v hábitech přijít. Někdo, už nevím přesně kdo, se jde tedy vyptat dolů organizátorů, jak to máme provést. Myslím, že tam šla mimo jiné Planoucí Růže, vrací se s tím, že hábity mít nemusíme, jen prostě nebudeme in. Planoucí Růže na to řekla, že dnes je in být out, a tak to moc nevadí. Hrajeme před jídlem ještě hru, při níž jde vždy jeden z nás za dveře, ostatní se domluví na příslovci a potom musí dotyčný hádat, o jaké slovo jde. Hádá je tak, že žádá ostatní, aby udělali něco ve smyslu tohoto slova, například strašlivě zaswingovali.

Večeře se odehrává ve velkém sále v přízemí. Krom nás má opravdu většina ostatních hábity. Ke stolům si musíme sednout podle kolejí, proto se raději držím Divoké Orchideje a Luční Kobylky. Nejprve si sedám vedle Luční Kobylky, ale když přijde Divoká Orchidej, není už vedle nás volné místo, a tak si přesedávám k ní na druhý konec stolu a myslím si, že Luční Kobylka si také přesedne a budeme pohromadě, ale jí se nechce. Před večeří musíme povstat a přichází profesorský sbor v čele s Františkem, který je tu v roli Francois Brumbála. Ten se chopí slova a pronáší úvodní řeč. Vítá nás tu a říká přípitek. Musíme si tedy všichni rozlít čaj a připít si. Čaj z jedné konvice nevystačí napoprvé pro všechny, ale Divoká Orchidej mi dovolí, abych se napil od ní.

Večeře je studená, chleba a rohlíky se šunkou a sýrem. Šunku sice dvakrát nemusím, ale sýra je málo. Naštěstí jsou tu i vajíčka, a tak si má co dát i Divoká Orchidej, když sýr dojde. Během jídla zjišťuji, kdo je můj spolubydlící a on mi po jídle půjčí klíče, abych si mohl do pokoje dát věci. Později se dohadujeme, že si budeme klíče dávat na chodbě do hydrantu. Po jídle přichází teprve ten hlavní proslov. František je kněz a je znát, že hodně a rád mluví. Po představení profesorského sboru chodíme po kolejích k mikrofonu i my a říkáme každý odkud jsme a jak se jmenujeme. Kupodivu nikdo z nás neřekl svou přezdívku. Nejlépe se představila Luční Kobylka, která řekla, že je trochu z Prahy, trochu z Žamberku (nebo Vamberku?), přijela z Rožnova, ale žije a studuje v Hradci Králové.

Poté nás František seznamuje s denním režimem. Ráno začíná program v sedm čtyřicet pět, kdy mohou zájemci jít do kaple na *slůvko*. Přečtou si něco z evangelia, pomodlí se a prostě se tak setkají. Na závěr ještě toto *slůvko* připomínají a doporučují účast. K tomu dodávají, že kdo tam nepůjde, toho tam přitáhne školník. Tato poznámka mne opravdu vyděsila, ale naštěstí nebyla míněna vážně. V osm bude snídaně a od devíti bude do oběda vyučování po kolejích. Zítra se máme seznámit a udělat si klobouky. Po obědě bude do dvou polední klid a odpoledne bude program volnější, bude vytvořeno několik dílen a každý se může účastnit toho, kam jej srdce potáhne. Během poledního klidu bude možno od jedné navštívit mši svatou v kapli. Večeře bude v šest. Od jedenácti bude na pokojích takový klid, aby mohli lidé spát. Nejpozději o půlnoci pak bude zavřen v přízemí bar.

Potom nás ještě seznamuje, tuším Bery, se školním řádem, mnoho si z něj nepamatuji. Určitě tam bylo zmíněno, že létat na koštěti se smí létat jen do výšky kostelní věže, k poštovnímu styku se mohou používat jen sovy, jimiž byly míněny mobily, na pokojích se nesmí přechovávat dračí vejce, nepochopili jsme, jestli a co bylo dračími vejci míněno. Navíc je zakázáno vstupovat do dveří v mezipatře. K tomu sestavují videoprojektor, což Bery uvádí jako technomancii, a pouští ukázku z prvního dílu Harryho Pottera, kde se Harry, Hermiona a Ron dostanou do místnosti, kde trojhlavý pes, Chloupek, hlídá poklop vedoucí k místnosti s kamenem mudrců. To aby bylo vidět, že překračovat školní řád se nevyplácí. Na závěr ještě František říká, že kdo chce, bude moci jít na mši i dnes večer, tuším, že od desíti. Ve školním řádu bylo ještě zakotveno, že žákem školy se může stát jen ten, kdo se dostaví dnes do dvacáté hodiny, což není Tádův případ a už vůbec ne případ jeho kamarádky Jitky. Kvetoucí Pampeliška se ale potom ptala a vypadá to, že jej přece ještě ubytují i zítra.

Po tomto proslovu si Kvetoucí Pampeliška ještě pečlivěji schovává obličej, přitom jí přece nemůžeme nic vyčítat. Ptám se Kvetoucí Pampelišky, co si myslí o poslední poznámce, v níž právě vyzdvihoval Bery důležitost ranního *slůvka* a upozorňoval, že nás tam bude školník vodit. Podle ní tam jít nemusíme a školník tam naštěstí nikoho nevodí. Jdeme si pro povlečení, s nímž jdu hned na pokoj. Přiznávám se, že mne přepadl pocit, že by možná bylo bývalo lepší, kdybych sem nejezdil, a asi jsem nebyl sám. Opět se scházíme na pokoji sto dva, kde o nastalé situaci diskutujeme. Raději se vyhýbám tomu, abych říkal svůj názor, zato Veselý Balónek a Planoucí Růže otevřeně říkají, že žádné hry se účastnit nechtějí. Čekáme, až se sejdeme všichni a po našem hromadném souhlasu jde Planoucí Růže s Veselým Balónkem dolů za organizátory. Chtějí se jich zeptat, jestli by nebylo možné programu se neúčastnit. Nabádáme je, aby to říkali hodně slušně, protože to vypadá, že si s tím organizátoři dali hodně práce a přece jen když jsme sem přijeli, je přirozené, že od nás čekají spolupráci.

Planoucí Růže s Veselým Balónkem se vrací s tím, že Františka, jako vůdčí osobnost, nepotkali a mluvili jen se slečnou z recepce. Ta jim prý nakonec řekla, že by to snad možné bylo, i když moc nadšená z toho nebyla. Musí si však ještě promluvit s Františkem, poněvadž ona sama to rozhodnout nemůže. Do jedenácti si potom zpíváme. V jedenáct si jdeme dolů do jídelny ještě předčítat deníček. Chvíli se ostatní dohadují, jestli si budou předčítat deníček z Vyššího Brodu, nebo z Ukrajiny. Vítězí nakonec první díl Ukrajiny. Přichází za námi František a Kvetoucí Pampeliška mu opakuje naši prosbu. On sám o tom sice nezačíná a jen po nás kouká, ale myslím, že za námi přišel zjistit náš postoj. Vypadá to, že se mu moc nelíbí, že bychom celý program prostě vynechali. Naznačuje, že by bylo vhodné, abychom alespoň zašli zítra na dopolední program a usoudíme-li, že je pro nás nepřijatelný, nebude nás nutit k další účasti. Kvetoucí Pampeliška mu říká, že jsme s tím prostě nepočítali a že je to trochu škoda, protože je to určitě dobře připravené, on na to odpovídá, že to přece nevíme a možná je to připravené špatně. Přiznávám, že ve mně to, co jsem dosud i potom z hry viděl, vzbudilo ten dojem, že být o deset, dvanáct let mladší a mít křesťanskou výchovu, určitě by se mi líbila a všechno bych si nadšeně užil.

Z deníčku si přečteme jen dva dny a jdeme spát. I když v noci nemohu moc usnout.

Pondělí 29. prosince

Ráno vstávám samozřejmě až na snídani, ani můj spolubydlící nemíří do kaple. Trochu mne to uklidnilo, měl jsem obavu, že tam půjde a bude se ně mne koukat divně, že se mi tam nechce. Snídaně probíhá v jídelně. Po ní se dohadujeme o našem dopoledním programu. Nevíme, jestli máme jít někam pryč, nebo se opravdu účastnit dopoledního programu. Je mi trochu trapné, že se o tom dohadujeme v jídelně, možná i proto nechávám mluvení na ostatních. Obzvlášť když si nás všimne Bery. Nejaktivnější odpůrci programu jsou Veselý Balónek a Planoucí Růže, podle nich bychom se na něj měli od začátku vykašlat. Mě se taky nechce programu účastnit, ale na druhou stranu přece nemůžeme ostatní ignorovat a jít alespoň na začátek, by byla po včerejším rozhovoru s Františkem minimální míra slušnosti. Dohadujeme se o tom ještě chvilku na pokoji sto dva. Nakonec se dohodneme, že na dopoledne se rozejdeme po kolejích, jen Velký Grizzzly jde raději spát. Ani Planoucí Růže se nakonec neučí, jak předtím vyhrožovala, ale jen pod podmínkou, že víc věcí se opravdu účastnit nebudeme.

Držím se co nejblíž Divoké Orchideje, protože do takových míst potřebuji spřízněnou duši. Přece jen mám strach, co se bude odehrávat. V naší klubovně je připraven kruh z židlí. Máme proto oba obavu, aby po nás nechtěli něco říkat o sobě. Když se naše kolej sejde celá, nejprve se představíme a potom hrajeme seznamovací hru. Už nevím, jak se jmenoval náš děkan, ale jeho asistent byl jeho bratr a jmenoval se Pavel. Při první hře vždy jeden z nás stojí uprostřed kruhu a drží v ruce stočené noviny. Jeden ze sedících řekne jméno. Člověk uprostřed kruhu potom musí běžet k člověku s řečeným jménem a uhodit ho dřív, než stačí zase on říct jiné jméno. Pokud se mu podaří jej včas uhodit, vymění si ti dva místa. Máme tu tři Katky a dvě Aničky, což věc trochu komplikuje. Potom se rozhodujeme, jestli si budeme dělat cedulky se jmény, nebo si zahrajeme další hru, při níž se rozejdeme po dvojicích a budeme si o sobě povídat. Nikdo se nemá k rozhodnutí, ale z hlasování vyplývá, že by většina chtěla dělat cedulky.

Dáváme proto doprostřed stoly a sedáme si k nim. Dostaneme každý samolepkový štítek a fixky. Máme si na štítek napsat své jméno a třeba si ji ještě vyzdobit. Hlavně na ni musíme napsat *Havraspár*, nebo alespoň velké písmeno *H*. Na štítek si samozřejmě kreslím uragán, Divoká Orchidej pochopitelně orchidej a Luční Kobylka pod naším vlivem kobylku. Měla by následovat výroba čarodějnických klobouků, ale ještě asi nedovezli materiál. Přichází proto čas na další hru. Děkan nás rozděluje do dvojic. Mně přiděluje Katku, která bydlí s Luční Kobylkou a Divokou Orchidejí na pokoji. Nakonec jsem docela rád, protože krom Divoké Orchideje a Luční Kobylky to byla zajisté ta nejlepší volba. Naše holky jsou přiděleny do dvojice spolu. Poctivě přiznávají, že už se znají a možná by proto bylo vhodnější jiné rozdělení, ale nakonec zůstává při tomto.

Hledáme s Katkou, kam bychom si mohli sednout a vyzvědět něco vzájemně o sobě. Zkoušíme nejprve náš a její pokoj, ale ty jsou už zabrané. Ona potom navrhuje kapli, ale otevřeně jí říkám, že tam se mi moc nechce, ačkoli zpětně vlastně ani sám nevím proč. Jdeme tedy zpět do klubovny. Ta je naštěstí prázdná, a tak můžeme zůstat tady. Katka mi říká, že vypadám opravdu silně zašprajcnutě a dávám to znatelně najevo. Musím říct, že Katka je docela sympatická a v pohodě, a ačkoli je trochu silnější postavy, myslím, že ošklivá rozhodně není[2]. Je jí dvacet šest, a není tedy o mnoho mladší než já. Prý ji sem přihlásila sestra a Katka se domnívala, že tu budou starší lidé. Zatímco většinu účastníků tvoří slečny z biskupských gymnázií. Ona sama je také programem překvapena, a tak se nediví příliš mým pocitům v tomto směru. Připadá si, že na podobné hry je už trochu stará. Navíc má nedaleko kamarádku, která ji zvala na Silvestra do sklípka, a tak vážně uvažuje o tom, že tam třicátého prvního odjede. Nakonec tu zůstala, a tak jí to přece jen nepřišlo tak hrozné, což jsem rád. Katka bydlí v Mukařově u Říčan. Dělá sestru na porodním oddělení v nemocnici, současně je masérka a byla pastorační asistentka, ale toho už pomalu nechává, protože na to nemá čas. Bohužel nevím, co přesně znamená pojem pastorační pracovnice nebo asistentka. Má ráda všechny sporty, mimo jiné jezdí na koních a věnuje se horolezectví. Ačkoli podle její poznámky v tomto směru to vypadá, že horolezectví se věnovala, dokud chodila s klukem, se kterým chodili lézt. Kluka asi už nemá, možná i to je důvod, proč ji sem její sestra přihlásila. O mně prohlásí, že jsem asi uzavřený člověk, protože jí toho jako obvykle o sobě moc neřeknu, to je docela trefný soud. Ona prý taky byla uzavřená, ale když začala dělat tu pastorační asistentku, naučili ji, že taková být nemůže, chce-li být v tomto směru úspěšná.

Potom se opět všichni sejdeme kolem stolů a řekneme každý, co jsme se dozvěděli o tom druhém z dvojice. Luční Kobylce přijde Katka jako velmi zajímavá osoba, a tak si s ní v následujících dnech docela hodně povídá. Potom následuje výroba klobouků. Dostaneme každý dvě čtvrtky, jednu na špičku a druhou na talíř kolem. Podle Luční Kobylky jsme se vrhali s Divokou Orchidejí do stavby příliš ochotně. Prohlásila k tomu, že teď je určitě vedení dole, a tak bychom za nimi mohli zajít, než bude pozdě. Mě tedy nepřipadalo, že bychom se do toho pouštěli zrovna náruživě, ale na druhou stranu to byla docela zábavná činnost. Snad nikomu se nepodaří udělat si klobouk ve správné velikosti, téměř všichni máme klobouky moc úzké a padají nám z hlavy. Na krempu si shora

[2]Velký Grizzzly totiž jednou říkal, že pokud se kluk raději nevyjádří o vzhledu slečny a řekne, že je sympatická, znamená to, že je ošklivá. Proto to sem píši explicitně. Na druhou stranu Planoucí Růže jindy prohlásila, že moje mínění o holce, že je hezká, není pro ni bernou mincí, protože jsem v tomto směru příliš tolerantní a říkám to skoro o všech. Konečně, všechny ženy jsou přece krásné, pokud chtějí. Myslím, že na slovech Velkého Grizzzlyho něco je a že u holčičích soudů o klucích to funguje podobně, jen místo toho, aby říkaly, že je kluk sympatický, řeknou, že je hodný.

nakreslím uragána, k čemuž Luční Kobylka podotkne, že mám trochu monotematická témata. Na špičku si nakreslím kvetoucí pampelišku,jenže zdá se mi, že na Kvetoucí Pampelišku to zapůsobilo spíš negativně, ach jo. K tomu přihodím kolem krempy lem z modrého krepáku a na špičku třásně z modrého a bílého krepáku, vypadá to prostě úžasně. Divoká Orchidej oblepí celý klobouk krepákem a i její klobouk vypadá krásně, protože samozřejmě zvolila samé krásné barvy. Luční Kobylka má taky krásný klobouk, vymalovala si ho v podzimních barvách.

Přichází se na nás podívat i František a další členové vedení. Fotí si nás a natáčí výrobní postup. Mě a Divokou Orchidej pak na té fotce umísťují na nástěnku. Ke konci se na nás přichází podívat Sněhová Lilie a vede nás nahoru k sobě, kde mají provázek. Ten si můžeme přivázat ke klobouku, aby nám tolik nepadal. Nejlépe si to asi s tím padáním vyřešila Sněhová Lilie, protože si pod krempu udělala ještě papírový pás, do kterého strkala hlavu. Zvláštní klobouk má Index, který si jej oblepil toaletním papírem a se střechou se nevyčerpával.

Před obědem přijíždí Táda. Kvetoucí Pampeliška za ním musí dolů a my ji s Divokou Orchidejí doprovázíme. Táda pomalu zjišťuje, že hra asi nebude toho druhu, jaký si včera představoval, když mu Kvetoucí Pampeliška napsala, že si tu hrajeme na Harryho Pottera a on jí odepsal, že je to skvělé a bere scrabble. Táda je umístěn do pokoje k Veselému Balónkovi, ale napsali ho do koleje Zmijozel, i když on to příliš silně nevnímal.

Na oběd jdeme všichni s klobouky. Jen Mrzimor nemá klobouky na hlavě, a tak se jim jediným nedostane potlesku. Před obědem je opět posezení v sálu a dozvídáme se, že odpoledne můžeme jít do dílny abstraktního umění, kde se bude střílet vzduchovkou, nebo tancovat, k čemuž nám dokonce odpovědná vedoucí zatančí ukázku. Případně můžeme jít slaňovat schody, což mě ani Kvetoucí Pampelišce nepřijde jako špatný nápad, či jít na stěnu. Na oběd se sice nejprve chodí po kolejích, ale ukáže se, že do jídelny se vejdeme všichni, a tak můžeme jít nakonec hromadně. Při a po obědě se dohadujeme, co budeme dělat. Většina chce jít na výlet, když se s Kvetoucí Pampeliškou zmíníme o slaňování, tak na nás vrhne Planoucí Růže kyselý pohled a prohlásí, že jsme se přece rozhodli, že budeme ostatní ignorovat, a měli bychom se toho tedy přidržet. Tentokrát se dohadujeme většinou u holek na pokoji.

Nedlouho po obědě se tedy sejdeme připraveni u sto dvojky. Naplánoval jsem cestu na zříceninu hradu Lukov, která je tak akorát ve vzdálenosti odpoledního výletu. Venku sice trochu mží a je zataženo, ale to nám nemůže v cestě zabránit. Do Lukova není příliš daleko, ale nevede tam z Fryštáku žádná přímá cesta, natož značená. Nepočítám-li silnici, po které se mi samozřejmě moc jít nechtělo. Jdeme tedy po různých cestách a dosti klikatě. Míříme proti potoku k severoseverovýchodu. Cestou se dozvídáme, že naše kolej měla ještě tak nejlepší seznamovací hry, protože třeba ve Zmijozelu si vzájemně třeli nosy. Jen Planoucí Růže to odmítla a připadala si pak jako vyvrhel. Potom ještě hráli na chleba, předávali si prostě jako na běžícím pásu jednoho z nich. Měli tam také jednu holku na vozíku, o které děkan koleje, Bery, prohlásil, že jim prostě bude fandit.

Cestou se projevuje Kvetoucí Pampeliška dost agresivně a vydrží jí to po celou dobu. Buďto bije Tádu, nebo vyzývá Indexa a Velkého Grizzzlyho na férovku, což znamená to, že do sebe pak vzájemně vráží, nebo se perou. Musím se přiznat, že ke konci akce se mi to už dost nelíbilo a taky jsem jim to občas říkal. Prostě jsem nechápal, proč se chce Kvetoucí Pampeliška pořád rvát. Doteď sice mívala obvykle přebytky energie, ale to koneckonců mívám občas taky. Pokud mi však paměť sahá, nikdy je nevybíjela tak agresivním způsobem, který mne u holky opravdu překvapuje. Zatím jsem se s něčím podobným setkal jen jednou, na jedné škole v přírodě mlátila jedna spolužačka své spolubydlící polštářem a mělo to svůj zcela určitý důvod, který s těmi spolužačkami až tak nesouvisel. Sice mám taky občas chuť se s někým poprat, ale rozhodně netoužím prát se takhle bezdůvodně, navíc jsem kluk. Hmm, a nezapomeň, Kvetoucí Pampeliško, že jsi chtěla, abych sem psal co si myslím.

Po chvíli přecházíme potok a míříme dál ke kopci Skalka. Tady se začíná zadní voj koulovat, hlavně Velký Grizzzly s Kvetoucí Pampeliškou. Moc sněhu tu sice není, ale občas se něco najde. Jdeme dál po asfaltce až k lesu, kde jsou taky chaty a závora. Tady se na chvilku zastavujeme a činí mi jisté problémy, než se mi zase podaří kolektiv rozejít. Klesáme dolů na východ k severnímu okraji osady Vítová. Potom jdeme nahoru po silnici, protože se osadou nedá prostě projít napříč, domy jsou hustě vedle sebe. Až na konci můžeme zahnout. Cestou se dohadujeme, že bychom si mohli zahrát asociativní slovní fotbal. Když zahneme za domy, zastavíme se nad téměř suchým korytem. Opět se mi nedaří hned ostatní přesvědčit, aby pokračovali v cestě, místo toho se dohadujeme, co budeme hrát. Budeme hrát bombu, nálet a potopu s tím, že každý dostane jednu bombu, jeden nálet a jednu potopu. Taky si ujasňujeme asociativní slovní fotbal.

Potom vyrážíme k východu přes kopec lesem mimo cestu. Občas někdo zavolá jedno ze zmíněných slov, nejčastěji potopu, což nás samozřejmě pokaždé zdrží. Scházíme dolů do dalšího údolí, kterým prochází naučná stezka. Na její cestě musíme chvilku čekat, až se zadní voj dost vykouluje.

Potom pokračujeme po cestě vpravo, abychom se potkali se žlutou značkou. Cestou míjíme rybník a Kvetoucí Pampeliška k mému překvapení nejde zkusit pevnost ledu. Zato se tu začne mimo jiné s Velkým Grizzzlym koulovat, a musíme na ně na rozcestí se žlutou docela dlouho čekat. My chceme zkusit ten asociativní slovní fotbal, ale moc nám to nejde. Já navíc stejně musím sledovat cestu. Po žluté jdeme jen chvilku k severu do kopce, je tu už sněhu trochu víc, ale na běžky to opravdu není. Kousek za pilou počkám na ostatní a začnu stoupat nahoru do kopce k hradu. Je tu dokonce i trochu znatelná pěšina. Mezitím začali Kvetoucí Pampeliška, Táda, Velký Grizzzly, Planoucí Růže a Veselý Balónek[3] hrát náruživě asociativní slovní fotbal. To znamená, že když dojdeme na cestu, musíme na ně hrozně dlouho čekat. Asi po deseti minutách už mám obavy, jestli se někde neztratili, jdu se tedy podívat kus zpátky. Stojí asi dvacet výškových metrů pod námi v kolečku a krafou. Zavolám tedy na ně, ať se pohnou, ale i tak musíme čekat ještě dalších deset minut, než vylezou nahoru. Musím říct, že někdy docela dobře chápu Pedrovy pocity a vedení výletů mě dost nebaví. Než to, abych pořád někoho popoháněl a šel většinou sám pár kroků před ostatními, protože jinak by se snad nehli z místa, mnohem raději bych se nechal popohánět a vzadu bych hrál hry, případně se kouloval. Taky to říkám ostatním a dodávám, že zítra vede náš postup někdo jiný.

Na hrad musíme jít ještě kousek nahoru po hřebínku. K vidění je tu toho docela dost, sice zahlédnu opodál most, ale raději přejdu příkopem a vyškrábu se nahoru srázem. Je tu spousta zdí a mezi jinými i přístupný tmavý sklep. Hned jdu zavolat na Kvetoucí Pampelišku, ať za námi honem přiběhne s baterkou, ale než se jí dočkáme, rozhodneme se se Sněhovou Lilií, že si jej projdeme potmě. Sněhová Lilie se sice bojí, že dole šlápne na mrtvolu a vyleká ji to, ale uklidním ji tím, že půjdu před ní a šlápnu-li na mrtvolu, varuji ji. Dole se schováme za roh, že počkáme na ostatní a vylekáme je. Trvá jim to však docela dlouho a pak jdou se světlem Kvetoucí Pampelišky. První projde Velký Grizzzly a teprve chvíli po něm ostatní. Baf sice uděláme, ale nikdo se nelekne, zato Planoucí Růže pak

[3] Doufám, že jsem osoby trefil správně.

udělala baf na mne a na to se leknu předpisově.

Na nádvoří si ještě dáváme čokoládu Kvetoucí Pampelišky, kterou jsem nesl v batohu. Potom už vyrážíme dolů, abychom stihli dojít za světla alespoň do Lukova, odkud půjdeme do Fryštáku po silnici. Lesem bychom to do večeře nestihli. Z hradu odcházíme po čtvrté hodině, a tak máme na cestu zpět sotva dvě hodiny. V Lukově čekáme na ostatní na křižovatce, už je docela tma. Když se sejdeme, říká mi Planoucí Růže, jak to byl krásně naplánovaný výlet, protože nebyl moc dlouhý a přece měl vyvrcholení v podobě zříceniny, navíc se nevracíme stejnou cestou. Sice mne to velmi těší, ale mám trochu podezření, že to říká hlavně proto, abych se nakonec vedení ujal i zítra. Poté, co najdeme správnou silnici do Fryštáku, zpíváme si Něbojusja. Silnice je trochu tmavá, a tak Kvetoucí Pampeliška rozsvěcuje svou čelovku, aby nás přední auta viděla. Polovinu cesty jde ale vzadu, a tak to stejně nemá moc efekt. Pak jde sice vepředu, ačkoli podle mne je to zbytečné i tak. Alespoň má k čemu použít baterku.

Ve Fryštáku jsme myslím asi v půl šesté. Dole si prohlížíme nástěnky, kde jsou teď vyvěšené fotky z dnešního programu. Jsme tu s Divokou Orchidejí jak si vyrábíme klobouky a taky je tu Kvetoucí Pampeliška, jak leze po horolezecké stěně nahoru. Ona to asi není Kvetoucí Pampeliška, ale holka, která je jí zezadu velmi podobná. V přízemí pod schody jsou dva stolní fotbálky, které tu zvou *kalčo*. Procházíme tedy cestou na pokoje kolem nich a Velký Grizzzly prohlásí, že by mne a Kvetoucí Pampelišku porazil jednou rukou. To si nemůžeme nechat líbit, a tak se vsázíme, že my nad ním zvítězíme, bude-li on hrát s jednou rukou v kapse. Vsadíme se o láhev vína z diskontu vín naproti. Pokoj je zamčený a klíč se v hydrantu nenachází. Vyhledám proto Vlastíka, od nějž se dozvím, že je na pokoji sto jedenáct. Zde mi jej skutečně nějaké holky dají. Je tu zrovna i Katka, která mi navíc řekne, že se od nás, jako turisťácké skupiny, očekává, že si připravíme na večer pětiminutový program pro pobavení ostatních. Ti si také po skupinkách, nikoli po kolejích, něco podobného připravují.

Říkám o tom hned Divoké Orchideji a potom i na pokoji sto dva ostatním. Nic se jim chystat nechce a chtějí to většinou nechat plavat, protože jsme se to nedozvěděli nijak oficiálně. Po večeři jdeme hrát zmíněný fotbálek. S Velkým Grizzzlym a námi tu zůstanou jen Lesní Jahůdka, Divoká Orchidej a Index. Později tu ještě chodí Táda s foťákem.

Během toho nás zastaví[4] Bery a oficiálně nám to sdělí. Prý stačí, když něco zazpíváme, což by nám nemělo činit problémy. Program začíná v devět (nebo v osm?). Ačkoli Velký Grizzzly hraje jen jednou rukou, je hra docela vyrovnaná, hrajeme na dva vítězné zápasy. Oba s Kvetoucí Pampeliškou vyhrajeme, ale obzvlášť u toho druhého jsme to měli opravdu nahnuté. Velký Grizzzly je prostě dobrý. V prvním zápasu hraji v obraně a Kvetoucí Pampeliška v útoku, zatímco ve druhém se prohodíme, i když mě to myslím jde v brance výrazně lépe než v útoku. Po celou hru mne trochu znervózňuje, že Kvetoucí Pampeliška fandí Velkému Grizzzlymu. Vůbec jsem si tu všiml, že pokaždé, když hrála Kvetoucí Pampeliška se mnou, fandila protivníkovi a hrála-li proti mně, fandila sobě. Kupodivu tu nezůstala Sněhová Lilie, aby fandila Velkému Grizzzlymu.

Nahoře sdělujeme ostatním novinku o programu a umlouváme se, že zazpíváme Maso, Muchajde a California Dreamin'. Také si to samozřejmě zkoušíme a píšeme na papíry slova. Potom jdeme dolů do sálu. Vypadá to, že ostatní hráli odpoledne zábavnou hru *Sežeň porotce*. Přivedli prostě z ulice náhodné kolemjdoucí jako porotce. Nejprve vystupují vedoucí, kteří provozují ukázku z Labutího jezera. Mezi tančícími labutěmi tančí jako hlavní labuť Bery s potápěčskými ploutvemi jako plovacími blánami. Další scénka je o učitelce a jejích dětech. Potom zpíváme my. Do písně Maso se na jistém místě dělá *h'*. Veselý Balónek to proto uvede a upozorní posluchače, aby to řekli s námi, až jim Sněhová Lilie ukáže. Po nás jsou zase tanečky a na závěr je pro nás všechny nepochopitelná scénka o indiánech. Zatímco podle nás měly výkony sestupnou kvalitu, podle poroty tomu bylo právě naopak. Veselý Balónek usoudil, že poslední scénka vyhrála, protože se tam odhalila jedna holka do podprsenky.

Po tomto programu ještě oslavují narozeniny jednoho vedoucího. Buď to byl náš děkan, nebo jeho bratr Pavel. Přivedou ho před všechny a posadí na židli. Svážou jej a zavážou mu oči. Konferenciér to uvede jako Prima vařečku s tím, že si ukážeme jak udělat dotyčného nasladko. Oslavenci proto postupně useknou hlavu, posadí na pekáč, postříkají šlehačkou, dají do trouby, vytáhnou jej a potom jej podlévají rychlými špunty. Moc se nám to tedy nelíbí. Potom si myslím ještě na chvíli zpíváme na sto dvojce, ale brzy jdeme dolů do jídelny hrát elektriku. Opět v ní prohrajeme. Potom hrajeme šarády, to jest předvádíme si dvousloví. Tentokrát se mi docela

[4]Je docela dobře možné, že jsme ten fotbálek hráli až po večerním programu, nevzpomínám si přesně.

daří hádat, a tak si předvádění docela užiji.

Potom jdeme spát, ale ještě předtím se scházíme s Indexem, Kvetoucí Pampeliškou, myslím Sněhovou Lilií, na pokoji u Tády a Veselého Balónka. Tady nám předčítá Kvetoucí Pampeliška jeden den z deníčku z Vyššího Brodu. Trochu ji s Indexem rušíme, protože přitom pantomimicky plánujeme zítřejší výlet. Nejprve mu ukážu na mapě dlouhou trasu a postupně ji střídavě zkracujeme. Přes cestu do Fryštácké hospody až k tomu, že udělám vsedě jen malý krůček kupředu a zpět. Tomu se pak s Indexem smějeme, což si Kvetoucí Pampeliška vztahuje na sebe. Ale jejímu krásnému přednesu bychom se přece nemohli nikdy smát.

Úterý 30. prosince

Dnes chceme vyrazit na celodenní výlet, ale venku prší, občas silněji, občas jen mrholí. Proto jsou naše plány zpočátku nejasné. Už včera kolem nás Bery prošel a chtěl nám říct, co se bude dít zítra, ale nedořekl, uvědomiv si, že my nejspíš půjdeme jinam. Dnes nás prozměnu chtěla jedna slečna nahnat od fotbálku do sálu, protože se bude hrát famfrpál a nejprve se asi budou vysvětlovat pravidla. Naznačíme jí, že se nás to netýká a ona řekne něco jako: „Jo, to jste vy.“ Mohli byste si myslet, že tu otálíme proto, že se nám nechce do deště, ale není tomu tak. Otálíme proto, že čekáme na balíčky na cestu. Jsou hotové teprve asi ve čtvrt na deset.

Mezitím naše plány vyplynou v to, že půjdeme pěšky do Zlína, kde zamíříme do bazénu. Bára se rozhodla raději zůstat na pokoji a učit se. Luční Kobylka s námi sice do Zlína půjde, ale do bazénu nikoli. Místo toho půjde navštívit Zena[5] Václavíka. Ten jí totiž včera večer volal, ale ona už spala. Dnes jsem jí tedy vzkaz vyřídil, i když trochu se zpožděním. Na cestu vyrážíme asi v deset, když už venku v dešti probíhá první famfrpálový zápas. Hráči kupodivu nelétají na košťatech. Taky by mne zajímalo, jak nahradili zlatulku.

Vyvedu ostatní k první modré značce, kde jim řeknu, že až do Zlína se budeme držet této barvy, pročež nemusím jít vpředu a můžu si klidně vzadu hrát. Jdeme nejprve kolem rybníka, odkud stoupáme do kopce. Cestou chci hrát nějakou hru, hádáme proto osobnosti. Občas se zastavujeme, na jednom místě se chvíli bavíme o věrnosti. Řekněte mi, proč zrovna na mne padne vždycky to, že říkám svůj názor na podobné

[5]To není překlep, opravdu se jmenuje Zeno a ne Zdeno.

věci? Přitom vím, že ten můj je vždy nějak špatně a že holky si utváří, k mé smůle, o klukovi představy podle toho, jak mluví. Stoupáme ještě až k rozcestí *Pod rozhlednou*. Rozhlednu jsme sice neviděli, ale takhle se to rozcestí jmenovalo. Zde se potkáváme se žlutou značkou, i když my se držíme modré. Kousek dál se zastavujeme, abychom ujedli z balíčků banány či tatranky. Luční Kobylka nám ukazuje svou zbrusu novou občanku. Prý je protekční, ale kdyby nám neřekla proč, určitě bychom to nepoznali. V čísle je totiž pět pětek a ještě oblíbené číslo Luční Kobylky. Docházíme pomalu na kraj Zlína. Pomocí telefonu jsem zjistil, že bazén je tu v městských lázních v ulici Hradská 888, kde ale tuto ulici hledat, to nevíme.

Přicházíme na dohled trolejbusové smyčky. Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou se jdou na zastávku zeptat, jak bychom se do bazénu dostali. Zatím se my bavíme o tom, že my vlastně taky hrajeme různé infantilní hry a jediný rozdíl v tomto směru mezi námi a salesiánským silvestrovským programem je v tom, že my chceme být prostě spolu, což by nám neumožnili, kdybychom hráli s nimi. Kvetoucí Pampeliška to neslyšela a pořád si myslí, že jsme tu ke všemu přistupovali negativně, ale to není pravda.

Pak na nás Kvetoucí Pampeliška s Divokou Orchidejí mávají, abychom šli za nimi. Zrovna přijíždí trolejbus, a tak se dávám do běhu, ale jediný efekt je, že si zacákám kalhoty od bahna. Náš trolejbus číslo osm totiž pojede až za pár minut. V trolejbusu se snaží jít Velký Grizzzly za řidičem koupit lístky, ale řidič mu ukáže ať počká a potom už po nás nic nechce, a tak jedeme na černo. Cestou vidíme autobusové nádraží, což je dobré, protože víme, kam potom jít. Hned další stanici vystupujeme a jdeme podle popisu rovně a doprava. Cestou vidí Kvetoucí Pampeliška přes ulici obchod s potápěčským vybavením a chce po mně, abych jí koupil žaket, říkám jí, že určitě, hlavně když mě správně zatahá před výlohou za rukáv. Prý to stojí jen dvacet tisíc.

Vstupné do bazénu stojí jen dvacet korun, protože jsme tu kolem jedné, a tedy před druhou hodinou. V bazénu trochu blbneme a plaveme. Kvetoucí Pampeliška se nás pokouší zachraňovat, konečně to vidíme i ve vodě. Na závěr zkoušíme s Kvetoucí Pampeliškou a Tádou podplavat bazénem co nejdál. Uplavu tak třicet pět metrů, ale moc s tím spokojen nejsem. Sice je to o pár metrů víc než Táda, ale Kvetoucí Pampeliška podplave celý bazén, tedy padesát metrů. Asi budu muset začít chodit do padesátky, protože hostivařská pětadvacítka zřejmě není vhodné tréninkové prostředí. Venku z bazénu jsme na čas, i když poslední z nás už musí připlácet. Dáváme si zmrzlinu a někdo svačí z balíčků. Dostali jsme do nich asi tři rohlíky, paštiku, můj exemplář byl kupodivu už otevřený, kus taveného sýra, banán a tatranku. Ale já stejně nemám hlad.

Míříme potom zpátky. Docházíme na roh ulice a Index, Divoká Orchidej a Táda zamíří odtud rovně, tedy nikoli ve směru, z něhož jsme přišli. Najednou nevíme, kam vlastně míří a na naše volání nereagují. Čekáme tedy chvilku, jestli se zase neotočí. Neotočí, místo toho mizí za dalším rohem. Jdeme se zatím podívat s Kvetoucí Pampeliškou k výloze potápěčského obchodu, kde mi sice předpisově zatahá za rukáv, ale kupovat žaket nakonec nejdeme, i když stojí jen deset tisíc. Ještě chvilku stojíme na rohu. Podle mne jsme měli jít vlevo k autobusovému nádraží, někdo říká, že oni taky šli k autobusovému nádraží, a tak nakonec jdeme za nimi.

Cestou se zastavujeme na další zmrzlinu, v cukrárně mají totiž točenou. Jdeme dál a podle předpokladu se musíme kus vracet k silnici, po níž bychom přišli, kdybychom šli vlevo. Jdeme ještě přes jedno autobusové nádraží, kde žádný vhodný autobus nenajdeme. Na hlavním autobusáku se potkáváme s ostatními, včetně Luční Kobylky. Prý nám už před chvílí jeden autobus odjel a za deset minut, tedy v 15:40, jede další. Místo toho, abychom se přesunuli na zastávku, začneme se nesmyslně dohadovat o tom, proč jsme se rozešli a kdo se od koho odtrhl. Taky se rozhodujeme, jestli neppůjdeme ještě do hospody, ale nakonec to dopadá tak, že pojedeme do Fryštáku a půjdeme kdyžtak do hospody tam. Mám sice obavu, že už se nikomu nebude chtít, ale snad to tak nedopadne.

V autobusu do Fryštáku hrajeme hru, při níž každý popořadě zazpívá kus písničky. Následující hráč pak zazpívá kus jiné písničky, která s předešlou nějak souvisí. Postupně se přidávají všichni, a tak trvá docela dlouho, než se všichni vystřídáme. Ve Fryštáku přecházíme do nejbližší hospody. Sice je to tu zakouřené a nic moc, ale většině se tu chce zůstat. Vedle byla čajovna, o které jsme chvilku uvažovali, ale zůstali jsme u hospody, protože do čajovny bychom se asi všichni nevešli. Kvetoucí Pampeliška s Divokou Orchidejí si chtějí dát griotkový grog, ale nemají tu griotku, a tak si dávají svařák. Dávám si postupně dvě piva, která mi tak mohou holky hned za ukrajinský deníček splatit.

Bavíme se o všem možném a teprve po hodné chvíli jsme si vzpomněli na Báru a na to, že sem už mohla jít s námi. Příliš tedy neváhám a ještě se rozbíhám za ní do turbázy. Báře se ale nikam nechce, a tak se zdá, že jsem za ní běžel zbytečně. Je tu také gambler, který vyhrál docela velkou částku na automatu, ale nevybral si ji. Vybrala ji servírka. Potom šel k automatu další hráč, ale my už jsme věděli, že nemůže nic vyhrát. Velký Grizzzly mě a Kvetoucí Pampelišce navrhuje odvetu ve fotbálku, tentokrát by si vzal na pomoc Sněhovou Lilii. Jeho návrh přijímáme a vsázíme se o další láhev vína.

V turbáze jsme ještě dlouho před večeří, jako obvykle se nemohu dostat do pokoje. Po večeři se věnujeme celý večer hře *activity*. Rozdělili jsme se za tím účelem losováním do dvojic. Byl jsem ve dvojici se Sněhovou Lilií. Při hře má každá dvojice figurku, kterou pohybuje po herním plánu. Je-li dvojice na tahu, vytáhne si jeden kartičku a z ní si přečte, co má kreslit, popisovat nebo ukazovat, tento způsob je určen podle polohy na herním plánu. Druhý hráč musí uhodnout dané slovo a podaří-li se mu to, dostane dvojice určitý počet bodů a pohne se podle toho dál. Je to docela pěkná hra, jen tam mají trochu divný výběr slov, protože to vypadá, že jde o otrocký překlad z němčiny. Trochu nejasný je závěr, dnes to hrajeme asi špatně, a tak to trvá docela dlouho. Vyhraje Velký Grizzzly s Bárou, ačkoli ze začátku to podle popisu Kvetoucí Pampelišky vypadalo, že vyhrát může jen ta skupina, která má ve svém středu Kvetoucí Pampelišku.

Potom jdeme dolů do jídelny, protože po jedenácté bychom neměli na pokoji hlučet. Tady si ještě zpíváme. Po několika písničkách jdou Divoká Orchidej a Kvetoucí Pampeliška spát, a tak tu zůstáváme jen s Velkým Grizzzlym, Indexem a Veselým Balónkem, který nám hraje na kytaru. Ostatní šli spát ještě dřív. Zazpíváme si spoustu písniček a spát jdeme myslím až po jedné.

Středa 31. prosince

Po snídani se naše dnešní cesty na dopoledne rozdělují. Nemůžeme jít na celý den pryč, protože v půl dvanácté má přijet Tádova kamarádka Jitka. Ještě včera jí volal, ale ani popisem místní situace ji neodradil od toho, aby za ním přijela. S Kvetoucí Pampeliškou, Sněhovou Lilií a Velkým Grizzzlym jdeme odehrát náš fotbalový zápas, protože ve dvanáct zavírají v tom vínovém obchodě. Veselý Balónek sice navrhoval, že můžeme prostě víno koupit a pak jej zaplatí ten, kdo prohraje, to abychom mohli teď jít s nimi ven, ale my si to odehrajeme teď. Veselý Balónek, Planoucí Růže a Táda se jdou projít a pak zajdou pro Jitku.

Tentokrát prohrajeme, ale je to opět krásně vyrovnané, první zápas vyhraje Velký Grizzzly s Sněhovou Lilií, druhý my a teprve třetí rozhodne o tom, že víno budeme kupovat my. Možná to však bylo tak, že oba zápasy vyhráli Velký Grizzzly s Sněhovou Lilií, čím to, že mi zrovna při téhle akci takhle vynechává paměť? A to mne ještě Kvetoucí Pampeliška psychicky deptala tím, že fandila Velkému Grizzzlymu, zcela ve shodě s pravidlem, které už jsem uvedl včera.

Potom jdeme jen s Kvetoucí Pampeliškou, Divokou Orchidejí a Indexem koupit víno. Kupujeme červené, o kterém prodavač prohlásí, že by mohlo být sladké, ale bohužel není. Divoká Orchidej s Indexem s námi šli proto, že si chtěli koupit víno domů, ale nekoupili nic. Potom jdeme ještě naproti do krámu pro olivy. Sice mají zavřeno, ale ještě mě a Kvetoucí Pampelišce prodavačka olivy prodá.

Holky se jdou učit do jídelny, a tak jdu s nimi. Přivezl jsem s sebou hru quoridor, protože mi jednou v hospodě Kvetoucí Pampeliška řekla, že si ji se mnou zahraje. Dostal jsem ji vloni k Vánocům a ještě jsem neměl příležitost si ji zahrát. Studijní morálka Kvetoucí Pampelišky je na obvyklé úrovni, což znamená, že nejprve čteme nahlas z Manon. Musíme toho brzy nechat, protože si holky stěžují, že se chtějí učit. Potom přinesu ostatním čokoládu. A netrvá to dlouho, než si se mnou Kvetoucí Pampeliška zahraje. Jednou mne porazí a pak zase porazím já ji. Jsou tu ještě Divoká Orchidej, Sněhová Lilie, Bára a Index. Index s Divokou Orchidejí pak odcházejí a nakonec si Sněhová Lilie a Bára zahrají s námi. Tentokrát vyhraje Sněhová Lilie.

Málem bych zapomněl říct, jaký byl dnes dopolední program, i když my jsme se ho opět neúčastnili. Po snídani jsme se sešli v sálu a tam přivedli Saddáma jako k výslechu. Usekli mu jako prst a dali jej jeho příbuznému. Ten prst ochutnal a potvrdil, že jde o Saddáma. Potom se rozešli žáci po kolejích a diskutovali o tom, jestli mají Saddáma popravit, nebo ne. Odpoledne se chystají opět stejné dílny. Pro dnešek vážně uvažujeme s Kvetoucí Pampeliškou a asi ještě Tádou o tom, že bychom šli slaňovat schody, ale nakonec z toho nic není, protože kluk, který by to měl mít na starosti, nemá čas. Ve čtyři mají všichni být tady, protože začne závěrečná hra, což pro nás moc neplatí. Už včera se objevily po škole letáky upozorňující, že se z nebelvírské věže ztratil kámen mudrců. Bylo tam hned několik pravopisných chyb.

Luční Kobylka nebyla dnes na snídani a ani u oběda se neobjevila, máme obavy, jestli ještě nespí. Jdu se proto podívat za ní na pokoj. Nespí, ale povídá si s Katkou. Prosím ji, jestli by mi nemohla potom namasírovat krk, protože mi během dopoledne jaksi ztuhnul. Vypadá to, že by mohla. Po obědě jdu proto za nimi. Asi polovina z nás jde ven, Luční Kobylka a Katka jdou na oběd a potom jde Luční Kobylka taky ven, a tak z masírování nic nebude. Divoká Orchidej mi alespoň namasíruje záda, což je taky dobré. Potom už jsou pomalu dvě hodiny a jdu se podívat, jestli přece nebude slaňování, ale není. Potkávám se tu s Kvetoucí Pampeliškou, která se jde učit za Bárou a Planoucí Růží. Jdu tedy za nimi a trochu si čtu. Taky holkám oloupu a nabídnu pomeranč, na což Planoucí Růže řekne, že jsem jim tam asi přišel kazit morálku.

Před třetí hodinou jdu pro quoridor, protože Kvetoucí Pampeliška si stejně místo učení čte, a tak svolila, že si se mnou zahraje. Sotva se připravíme ke hře, přijde za námi Divoká Orchidej s Indexem a ptají se Kvetoucí Pampelišky jestli s nimi jde ven za ostatními, protože jim prý Velký Grizzzly nakázal, ať se jí jdou zeptat. Nakonec jdeme ven všichni, i když podle původního plánu to vypadalo, že půjdeme od tří lézt na stěnu. Chvíli trvá, než se venku sejdeme. Vychází najevo, že Velký Grizzzly, Sněhová Lilie, Veselý Balónek a Luční Kobylka připravili pro Indexa, Divokou Orchidej a Kvetoucí Pampelišku šipkovanou. První šipku prý máme hledat dvacet metrů od vchodu do turbázy, ale kde nic tu nic. Když už jsme všichni, volá proto Divoká Orchidej ještě jednou Velkému Grizzzlymu a říká mu, že šipku nemůžeme najít, a tak asi půjdeme na stěnu. Velký Grizzzly jí poradí, ať hledá na pískovišti, tam se skutečně nachází krásná velká šipka.

Málem bych zapomněl zmínit, že Velký Grizzzly má nový telefon, kam si jako zvonění může nahrát libovolný zvuk. Nechává si tam tedy od většiny nahrát několik slov jako zvonění, pokud dotyčná osoba telefonuje. Třeba Kvetoucí Pampeliška tam nahrála podivné zvuky, které prý měly symbolizovat slova, ale mě to přišlo spíš jako pištění meluzíny.

Jdeme tedy podle šipek, které nás vedou k rybníku, kolem něhož jsme včera šli. První úkol nám říká, abychom složili básničku na zadaná slova a pak ji provedli. V zadaných slovech bylo něco jako rybník, led, klouz, křup. Na to nakonec složila Kvetoucí Pampeliška něco jako:

Přišli jsme k rybníku,
nebylo tam ledíku,
klouz nebyl,
křup nebyl,
debil.

Museli jsme totiž vzít do úvahy, že tu básničku máme provádět. Na jedné části rybníku opravdu led nebyl, což je dobré, protože se tam budeme moci jít v noci koupat. Další úkol byl u rybníka v autobusové budce. Měli jsme sundat kámen z její střechy, pod nímž byl další vzkaz. Potom jsme šli k začátku přehrady, kde byl mostek. Cestou jsme zahlédli čtveřici autorů, jak se nám smějí z cíle. U mostku byl další úkol. Ten byl jen pro Indexa, Kvetoucí Pampelišku a Divokou Orchidej, měli si na sebe vylézt a přejít mostek tam a zpět, nebo alespoň uprostřed mostku zazpívat *Na tom Bošileckym mostku*. Rozhodují se pro zpěv. Trochu mne popudilo, že je ten úkol jen pro tři zmíněné osoby, ale pochopitelně mne to popudilo neprávem, protože autoři prostě předpokládali, že po šipkách půjdou právě jen tito tři. O kus dál už je cíl, který poznáváme podle nápisu *KONEC*, vyrobeného z přírodních i nepřírodních materiálů. Písmeno *O* bylo například vyrobeno z jakéhosi kola.

Jdeme tedy opět k rybníku, kde potkáváme autory. Ti se sem šli schovat před deštěm a sněhem. Od rána totiž prší, i když teď to přechází ve sníh. V Praze i v Budějcích je prý bílo. Tady zatím nic. U rybníka se dozvídáme, že jsme nenašli v cíli papírek s morálním poučením, a tak se pro něj Index s Planoucí Růží vracejí. Mezitím se jdeme podívat k rybníku, protože Sněhová Lilie tvrdí, že se na něj klidně dá vlézt. Tomu moc nevěřím, poněvadž se mi před tím zdálo, že je u břehu led hodně odtátý. Zdání však klame a po ledě se dá opravdu klidně chodit. I když to zkouší jen Sněhová Lilie a Kvetoucí Pampeliška a raději je z břehu s Velkým Grizzzlym jistíme.

Po hodné chvíli přicházejí Planoucí Růže s Indexem zpět. Pryč byli tak dlouho proto, že museli vylízat lízátko, které tam bylo mimo jiné schované. Jako poučení nám dávají kus rozcupovaného papíru. Zkoušíme jej s Kvetoucí Pampeliškou složit, ale nic na něm stejně není napsáno. Ukazuje se, že si z nás Planoucí Růže s Indexem prostě vystřelili a skutečné poučení vyndávají posléze. Jeho sdělení by se dalo shrnout do tvrzení, že Veselý Balónek je jediný hodný člověk v autorském kolektivu.

Jdeme tedy pomalu zpátky, kde se zrovna spouští venkovní hra. Večeře prý dnes bude až v devět. Sněhová Lilie s Velkým Grizzzlym, Veselým Balónkem a Planoucí Růží jedou nakoupit, zatímco my většinou hrajeme fotbálek. Hraji sám proti Lesní Jahůdce a Divoké Orchideji. Ukazuje se, že jsou lepší než moje levá ruka, protože když hraji jen pravou, tak nad nimi vítězím, zatímco, hraji-li jen levou rukou, vítězí ony. Mezitím mi volá Velký Grizzzly a chce mluvit s Kvetoucí Pampeliškou, aby se ujistil, co si to od nich vlastně objednala. Objednala si od nich dvě tyčinky Deli.

Když nás fotbálek omrzí, jdeme nahoru a hrajeme aktivity. Hrajeme jen zkrácenou verzi. Tentokrát jsme se vylosovali s Kvetoucí Pampeliškou. Nejprve jsem byl proti losování a prohlásil jsem, že bych chtěl být ve dvojici s ní, ale ostatní si prosadili losování. Podle toho jsme ale byli stejně rozděleni tak, jak jsme předtím chtěli. Ještě než dohrajeme, přijíždí výprava s nákupem. Nakoupili toho nějak hodně, nevím, kdo to všechno sní. Sotva dohrajeme naše zkrácené aktivity, začneme hrát se všemi znovu. Tentokrát hraji s Tádou.

Na večeři jdeme sice v devět, ale odehrává se až v půl desáté. Do té doby hrajeme fotbálek. Hrajeme nejprve s Veselým Balónkem proti Velkému Grizzzlymu a Kvetoucí Pampelišce, což vyhrají oni. Potom hraji s Velkým Grizzzlym proti Veselému Balónkovi a Kvetoucí Pampelišce, což prozměnu vyhrajeme my. Je to samozřejmě tím, že vyhrává strana s Velkým Grizzzlym, který je v tom nějak moc dobrý. Potom by bylo logické, abych hrál s Kvetoucí Pampeliškou proti Veselému Balónkovi a Velkému Grizzzlymu, ale Kvetoucí Pampelišce se se mnou asi hrát nechce, protože se střídání brání. Pak už mne to ale moc nebaví, protože proč bychom je měli s Velkým Grizzzlym porážet ještě jednou. Na kvalitě mé hry se to samozřejmě výrazně podepsalo.

K večeři jsou dnes hranolky a pečené vepřové maso. Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou se hlásí u okénka o jídlo bez masa. Slečna v okénku se jich ptá, co by si daly, ale není schopna nic moc nabídnout. Divoká Orchidej nakonec rezignuje a dává si kuřecí maso. Kvetoucí Pampeliška dostane jen větší zeleninovou oblohu.

Od deseti hodin bude ve velké síni dole mše s rockovou kapelou. Kvetoucí Pampeliška s Bárou se rozhodly na ni jít. Protože by mne taky docela zajímalo, jak teď vypadají mše pro mladé, a protože tam nakonec půjde i Divoká Orchidej, jdu tam taky. Nakonec se přidá i Sněhová Lilie a Lesní Jahůdka. Je to docela zajímavé, František do toho míchá i tu hru. Tak v průběhu dostaneme dvojlisty se znaky našich kolejí, Sněhová Lilie nedostane nic, protože o ní asi Bery usoudil, že si to nezaslouží, když se hry neúčastnila. Do nich pak píšeme dvě největší hodnoty a to, co přejeme sobě, našim blízkým a osobě, kterou máme nejradši. Ale dál se o mši rozepisovat nebudu. Snad jen, že s tou kapelou to ani nebyla taková nuda. Myslím, že kdybych v tom vyrostl, asi by mne to docela bavilo. Ačkoli, tak se to přece shoduje s názorem, jenž jsem přijal za svůj, totiž že náboženství je opium lidstva.

Na závěr se vyhodnocuje hra a rozdávají se asi všem diplomy, ale holky se rozhodnou odejít dřív než k tomu dojde. Potom si na sto dvojce zpíváme, než jdeme na půlnoc ven na přípitek. Stojíme stranou od všech ostatních účastníků, což je mně i Kvetoucí Pampelišce trochu hloupé. Šampaňské mi práskne moc brzy, protože není dobře vychlazené. Divoká Orchidej přivezla dokonce dvě láhve ukrajinského šampaňského, které měla na Silvestra už vloni. Luční Kobylka projeví zájem se s námi obejmout, protože jí vadí, jak studeně se chováme. Tak se pod tímto vlivem taky se všemi obejmu.

Potom se už pomalu chystáme, že se půjdeme koupat. Obejdeme s Kvetoucí Pampeliškou dvůr, jestli v davu nenajdeme někoho zodpovědného, abychom se ho zeptali, jestli až se vrátíme, dostaneme se dovnitř. Nikoho nenajdeme. Jdeme si tedy pro plavky s tím, že se zeptáme v recepci cestou ven. Nakonec se ptám Beryho, kterého náhodou potkám na chodbě, a vypadá to, že nejméně do tří a nejspíš nonstop bude otevřeno. Míříme tedy k rybníku, kde vytahuji ukrajinskou vodku, kterou jsem pro speciální příležitost koupil v létě a připravuji ji, až vylezeme. Pak si zazpíváme hymnu, svlékneme se a vlezeme do vody. Tohle všechno, pravda, neprovádíme úplně všichni. Do vody lezeme jen já, Kvetoucí Pampeliška, Bára, Sněhová Lilie, Divoká Orchidej a Velký Grizzzly. Jen co vylezeme, zavolá Velkému Grizzzlymu kamarád a on s ním pak téměř nahý hodnou chvíli telefonuje. Ještě se fotíme, kvůli čemuž se převlékám ještě zpátky do plavek. V tuto chvíli za námi teprve přicházejí Veselý Balónek a Planoucí Růže, a tak nám málem nevěří, že už máme po koupání.

K tomu popíjíme vodku. Otevřela ji Kvetoucí Pampeliška a schovala si víčko do bundy. Potom se rozeběhnou s Bárou napřed, aby se zahřály a musím je tedy dobíhat, abych si to víčko zase vzal. Na žaludek mi kombinace koupání, vodka, běh neudělá moc dobře. Potom se scházíme v jídelně, kde jsou připravené chlebíčky a hrajeme si a zpíváme.

Spát jdeme asi v půl čtvrté.

Čtvrtek 1. ledna

Ráno v půl osmé se rozezní zvony nedalekého kostela a zní asi dvacet minut. To mne samozřejmě probudí a od té chvíle už neusnu. Po osmé se jdu podívat dolů, jestli není snídaně, ale nacházím jen na nástěnce papír říkající, že snídaně je v devět. Do té doby ležím a čtu si. Na snídani chodíme postupně v dost velkých intervalech. Nacházím spojení do Prahy. Nejlepší bude asi jet autobusem ve 14:44 do Přerova a odtud vlakem do Prahy. Také nacházím Báře a Kvetoucí Pampelišce vlak jedoucí z Jihlavy před šestou do Budějc, aby od nás nemuseli i s Indexem a Divokou Orchidejí spěchat. Táda s Jitkou odjíždí už v 10:12 autobusem do Brna. František se nás ptá, kdy odjíždíme a budeme-li tu na oběd.

Do oběda hrajeme aktivity. Hraji s Bárou a málem vyhrajeme, ale nakonec nás Kvetoucí Pampeliška se Sněhovou Lilií předběhnou. Po aktivitách na mne padne smutná nálada a Kvetoucí Pampeliška si myslí, že je to proto, že jsme s Bárou nevyhráli. Opakuje mi to i při obědě, kdy mi taky říká, že se přece musím naučit prohrávat.

Po obědě se chceme jít ještě projít, za oběd musíme ještě doplatit čtyřicet korun a padesát korun za půjčení povlečení. S procházkou ale dlouho otálíme, Index s holkama odjíždí kolem jedné. Chci věnovat Kvetoucí Pampelišce svůj klobouk, ale ona ho odmítne, nechápu proč. Luční Kobylka vytahuje teprve teď cukroví od babičky. Prý ho chtěla vyndat včera večer, ale zapomněla na to. Potom už Index opravdu odjíždí, odjíždí s nimi i Lesní Jahůdka, jen do Hulína. František si s námi všemi ještě na rozloučenou potřese rukou.

Potom se jdeme projít k našemu oblíbenému rybníku. Včera večer začalo krásně sněžit. Už v noci bylo všude bílo a dnes to okolo vypadá opravdu nádherně. Zbyli jsme tu jen s Planoucí Růží, Veselým Balónkem, Sněhovou Lilií, Velký Grizzzly a Luční Kobylka. Luční Kobylka pojede s Velkým Grizzzlym autem, on ji vysadí přímo v Rožnově. U rybníka si prohlížíme stopy bosých nohou, jež jsme tu včera zanechali. Obzvlášť jednu si prohlížíme důkladně. Sněhová Lilie tvrdí, že musí jít o šlépěji Kvetoucí Pampelišky, což se mi moc nezdá, protože mi na to přijde moc velká. Myslím si spíš, že by mohlo jít o mou stopu, protože jsem v těchto místech podával bos Kvetoucí Pampelišce boty od vody. Vsázíme se tedy s Sněhovou Lilií o čokoládovou Deli[6] a zouvám si kvůli ověření botu. Stopa je mi vskutku trochu malá, ale na otisk nohy Kvetoucí Pampelišky mi přijde přece jen velká. No, ale uznávám, že jsem prohrál. U rybníka jsme ve dvě, času tedy nemáme moc, protože holky ještě nemají uklizeno. Zpět proto trochu spěcháme a autobus stíháme opravdu na čas.

S tou sázkou jsem si vzpomněl, že pokud jste četli deníček z letošní návštěvy Vyššího Brodu, jistě si vzpomínáte, že jsem se s Kvetoucí Pam-

[6]Konečně změna po sojových špalíčcích.

peliškou vsadil, že ona s Divokou Orchidejí nepřeperou Indexa. Chápu, že by vás zajímalo, jak to dopadlo. No, vlastně nijak, protože nedošlo k realizaci rvačky. Možná i trochu mou vinou, protože uvědomiv si, že vzhledem k autoritě, jakou mají Divoká Orchidej s Kvetoucí Pampeliškou u Indexa, nemám šanci vyhrát, rvačku jsem nijak nepodporoval. Uznávám proto, že jako bych prohrál a jednou jistě dám Kvetoucí Pampelišce sojový špalíček. Asi jej dám i Divoké Orchideji, protože Kvetoucí Pampeliška tvrdí, že jsem se vsadil s oběma, což si sice nemyslím, ale kdo se s ní má hádat.

V autobuse sedím vedle Sněhové Lilie a hned u dveří. Cestou se stane, že mi vypadne čepice ven právě ve chvíli, kdy řidič zavírá dveře. Než stačím zareagovat, jsme už daleko. To je osud, stejně jsem si chtěl koupit novou čepici. V Přerově přestupujeme do vlaku, v kupé je s námi jen jeden pán. Cestou hrajeme jednoduché karetní hry a cestou se poblíž Zábřehu jako obvykle bavíme o pokladu, který tu kdysi Sněhová Lilie s Planoucí Růží zakopaly, když tu byly na táboře. Z naší debaty vyplyne sázka mezi mnou a Veselým Balónkem o medovník. Tvrdím, že tam už poklad nenajdeme, až jej jednou pojedeme hledat[7]. Veselý Balónek tvrdí, že ano.

Sotva pán opustí kupé, vyndá honem Veselý Balónek kytaru, abychom odradili případné zájemce o volná místa. Jsa znaven, zavírají se mi oči a na chvíli asi i zdřímnu. Když se zase proberu, zjistím, že zatím Sněhová Lilie nakreslila tužkou můj portrét. Je hrozně krásný a mám z něj ohromnou radost, prý na něm vypadám tak roztomile, jako v životě nikdy.

Kolem osmé jsme v Praze, kde se loučíme a naše cesty se definitivně rozdělují. Závěrem musím říct, že se mi to ve Fryštáku přes počáteční obavy docela líbilo, třeba tě to, Kvetoucí Pampeliško, potěší.

---

[7] Ale kdy, to se opravdu neví, poněvadž Sněhová Lilie teď odjela na čtyři roky do Ameriky a dosud jsme se na tom také nedohodli. A to už máme konec září.

Seznam postav

Zde je uveden seznam hlavních postav a k nim je uvedeno, jakých akcí se účastnily. Nejsou zde ovšem uvedeny osoby, které se účastnily pouze Ohře, neboť těch bylo hrozně moc.

Bára – Nejlepší a dlouholetá kamarádka Kvetoucí Pampelišky z Budějc. Akce: Cyklovýlet, Silvestr

Černomořská Sasanka – Akce: Velikonoce, Ukrajina I, Ukrajina II, Vyšší Brod

Dalibor – Akce: Velikonoce

Divoká Orchidej – Akce: Ukrajina I, Ukrajina II, Vyšší Brod, Silvestr

Index – Akce: Vyšší Brod, Silvestr

Ivan – Kamarád Kvetoucí Pampelišky z Budějc. Akce: Cyklovýlet

Jitka – Slečna Tády. Akce: Silvestr

Karolína – Slečna Martina Mareše. Akce: Vandr na Brdy

Kvetoucí Pampeliška – Manon, ach Manon, Manon z Arrasu, Manon je moje umřít pro krásu... Akce: Ohře, Cyklovýlet, Ukrajina I, Ukrajina II, Vyšší Brod, Silvestr

Lesní Jahůdka – Akce: Velikonoce, Vandr na Brdy, Ohře, Ukrajina I, Ukrajina II, Silvestr

Lucka Dřizgová – Viz Lesní Jahůdka

Luční Kobylka – Jedna z asi dvou kamarádek Planoucí Růže a podle ní i podle mne jedna z nejtolerantnějších osob světa. Akce: Za Luční Kobylkou do Rožnova, Ukrajina I, Ukrajina II, Silvestr

Marble – Akce: Velikonoce, Ohře, Ukrajina I, Ukrajina II

Martin Mareš – Akce: Vandr na Brdy

Mirka Sotáková – Akce: Velikonoce

¿Neurčitá? Kulička – Akce: Ukrajina I, Ukrajina II

Petra Kudová – Akce: Velikonoce

Planoucí Růže – Akce: Cyklovýlet, Za Luční Kobylkou do Rožnova, Ukrajina I, Ukrajina II, Vyšší Brod, Silvestr

Přiletěl-z-Vesmíru – Akce: Velikonoce, Ohře

Sněhová Lilie – Sem nemám co dodat, snad jen, že ji obdivuji čím dál víc. Akce: Velikonoce, Ohře, Ukrajina I, Ukrajina II, Rychlebské hory, Vyšší Brod, Silvestr

Strašlivý Uragán – No comment.

Šedý Vlk – Akce: Velikonoce, Vandr na Brdy, Ohře, Ukrajina I, Ukrajina II, Rychlebské hory

Šuri – Akce: Velikonoce, Ohře, Vyšší Brod

Táda – Spolužák Divoké Orchideje, Kvetoucí Pampelišky a Sněhové Lilie. Akce: Silvestr

Velký Grizzzly – Akce: Velikonoce, Ohře, Cyklovýlet, Za Luční Kobylkou do Rožnova, Ukrajina I, Ukrajina II, Rychlebské hory, Vyšší Brod, Silvestr

Veselý Balónek – Akce: Ukrajina I, Ukrajina II, Vyšší Brod, Silvestr

Zuzka Petrová – Viz Černomořská Sasanka